DTU Bibliotek

Denne fil er downloadet fra

Danmarks Tekniske Kulturarv

www.tekniskkulturarv.dk

Danmarks Tekniske Kulturarv drives af DTU Bibliotek og indeholder scannede bøger og fotografier fra bibliotekets historiske samling.

Rettigheder

Du kan læse mere om, hvordan du må bruge filen, på *www.tekniskkulturarv.dk/about*

Er du i tvivl om brug af værker, bøger, fotografier og tekster fra siden, er du velkommen til at sende en mail til *tekniskkulturarv@dtu.dk*

INDUSTRI-
FORENINGEN.

337 Tol gl

1896. Tillæg.

INDUSTRIAL
PUBLICATIONS

86 55 2

Tillæg

til

Toldkommissionens Betænkning.

Andragender, Fremstillinger m. m.

INDUSTRI-
FORENINGEN.

Kjøbenhavn.
Trykt hos J. H. Schultz.
1896.

DANMARKS TEKNISKE BIBLIOTEK

Indhold.

Bilag-Nr.		Side
	Almindelige Bemærkninger.	
1.	Indstilling fra Danmarks Agrarforening	1.
	Drikkevarer.	
2.	Ølhandlerforeningen af 1875 m. fl. Om Ølskatten	2.
3.	De samvirkende Landboforeninger i Sjællands Stift. Om en Mælketold	3—7.
4.	Agrarforeningen. Om en Mælketold	8.
	For denatureret Sprit se endvidere Bilag **132.**	
	Eddike.	
5.	De kjøbenh. Handelsforeningers Fællesrepræsentation. Om Eddike-Tolden	9.
	Farvestoffer, Farver etc.	
6.	Silkeborg Farvefabrik. Om Tolden paa Fordfarver	10—11.
7.	Haandv. og Industr. Toldudvalg. Farverier	12.
	For Farverier se endvidere Bilag **42.**	
8.	Petersen & Albeck. Om Toldfrihed for Raamaterialier til Kunstuldfabrikationen	13.
	Frugter.	
9.	Haandv. & Industr. Toldudvalg. Havebrugsprodukter	14—26.
	For Havebrugsprodukter se endvidere Bilag **108.**	
	Galanterivarer.	
10.	Haandv. & Industr. Toldudvalg. Galanterivarefabrikanter	27—28.
	Glas.	
11.	Haandv. & Industr. Toldudvalg. Spejlglasfabrikanter	29—32.
12.	Glarmesterforeningen. Om Tolden paa Glas	33—35.
13.	Haandv. og Industr. Toldudvalg. Glasvarer	36—37.
14.	Kastrup Glasværk. Om Tolden paa Glasvarer og Flasker	38—48.
15.	Glas- og Porcellænshandler-Foreningen. Om Tolden paa Glasvarer m. m.	49—53.
	Gummier og Harpikser.	
16.	Skandinavisk-Gummi Kompagni i Odense. Om Tolden paa Gummivarer	54—55.

Bilag-Nr.			Side.
	Instrumenter.		
17.	Pianofortefabrikanterne. Om Tolden paa Pianoer		56—58.
	Jord og Ler samt Cement og Kalk.		
18.	Haandv. & Industr. Toldudvalg.	Cement, Kalk og Slemmeri-Industri	59—61.
19.	Fabrikanter af Slemmekridt. Om Tolden paa Slemmekridt		62—63.
20.	Haandv. & Industr. Toldudvalg.	Porcelænsfabrikanter	64—68.
	For Porcelæn se endvidere Bilag **15** og **25.**		
21.	Haandv. & Industr. Toldudvalg.	Teglværksindustrien	69—72.
22.	Samme.	Lervarefabrikationen	73.
23.	Akademisk Arkitektforening. Om Teglværksprodukter		74—75.
24.	Haandv. & Industr. Toldudvalg.	Stentøj eller Fajance	76.
	For Pottemagerarbejde og Fajance se endvidere Bilag **15.**		
25.	Fremstilling fra Fabrikken Aluminia		77—81.
	Korn og Kornvarer samt Mark- og Havevækster.		
	For Havevækster se Bilag **9.**		
26.	Maribo Amts økonomiske Selskab. Om en Hvedetold		82—85.
27.	Dansk Møllerforening om Told paa formalede Kornvarer		86—88.
	Se endvidere Bilag **133.**		
28.	Den tyske Meleksportpræmie		89—98.
29.	Dansk Kartoffelmel- og Stivelsesfabrik. Om Told paa Kartoffelmel og Stivelse		99—100.
	Manufakturvarer.		
30.	Provins-Manufakturhandlernes Toldtarif-Forslag		101—108.
31.	Forslag fra Manufakturhandlerforeningens Toldudvalg		109—125.
32.	Bemærkninger fra Manufaktur-Detaillist-Foreningen		126.
33.	Haandv. & Industr. Toldudvalg.	Underbeklædnings-Industrien	127—132.
34.	Samme.	Damekonfektion	133—139.
35.	Samme.	Herrekonfektion	140—143.
36.	Foreningen af kjøbenhavnske Fabrikanter af Herreklæder. Om Herrekonfektion		144—154.
37.	Haandv. & Industr. Toldudvalg.	Smergelfabrikanter	155.
38.	Samme.	Voksdug	156—157.
39.	Samme.	Rebslagere	158—161.
40.	Samme.	Bomuldsspindere	162—163.
41.	Samme.	Uldspindere	164—165.
42.	Samme.	Farverier	166—174.
		For Farverier se endvidere Bilag **7.**	
43.	Hermann Pahl om Silkegarn til industrielt Brug		175—176.
44.	Haandv. & Industr. Toldudvalg.	Kokosmaatter	177.
45.	Samme.	Kurvemagere	178—179.
46.	Samme.	Straahatte, Filthatte m. m.	180—184.
47.	Hatte- og Bundtmagerforeningen i Danmark. Om Tolden paa Hatte		185.
48.	Haandv. & Industr. Toldudvalg.	Bomuld-, Linned- og Jutevarer	186—200.
		For Jutevarer se endvidere Bilag **8.**	
49.	Samme.	Fistenet	201—202

Bilag-Nr.			Side.
50.	Gardinfabrikant og Folketingsmand A. Peschcke-Køedt. Om Gardinfabrikken paa Østre Fasanvej		203—208.
51.	Folketingsmand Jul. Wulff. Om Gardinfabrikationen		109—210.
52.	Haandv. & Industr. Toldudvalg.	Possement- og Knapmagerarbejde	211—217.
53.	F. C. Dahl. Om Tolden paa Kjolefjedre		218—221.
54.	Haandv. & Industr. Toldudvalg.	Baand- og Lidsefabrikker	222—227.
55.	Samme.	Trikotage-Industrien	228—231.
56.	Samme.	Kartebaandsfabrikanter	232.
57.	Samme.	Rullegardiner og Persienner	233—234.
58.	Samme.	Uldmanufakturvarer	235—261.
59.	J. C. Modeweg & Søn.	Heluldne og halvuldne Varer	252—262.

Margarine se Bilag **131.**

Metaller.

60.	Forslag fra Jsenkræmmerforeningen i Kjøbenhavn		263—271.
61.	Forslag fra Fabrikanter i Jærnindustrien		272—275.
62.	Forslag fra S. C. Hauberg, m. fl. og J. P. E. Tuxen		276—289.
63.	Værdiopgivelser m. m. fra Direktør S. C. Hauberg		290—297.
64.	Haandv. og Industr. Toldudvalg.	Skriftstøbere	928.
65.	Samme.	Plader til Aftryk af Land og Søkort etc.	299.
66.	Samme.	Jærnindustrien	300—305.
67.	Fremstilling fra Danmarks Hesteskosømfabrik ved C. Jensen		306—308.
68.	Haandv. og Industr. Toldudvalg.	Cyklefabrikationen	309.
69.	Samme.	Naalemagerarbejde	310—311.
70.	Samme.	Instrumentmagere	312.
71.	Fremstilling om Lampefabrikationen fra Oberstløjtnant, Fabrikejer Ernst Voss		313—317.
72.	Andragende fra Nordisk Kabelfabrik ved H. P. Prior		318—321.
73.	Haandv. og Industr. Toldudvalg.	Kobbervalseværker	322—323.
74.	Samme.	Kobbersmede	324.
75.	Samme.	Guldsmede	325—326.
76.	Samme.	Elektropletfabrikanter	327—328.
77.	Samme.	Gørtlere og Metalstøbere	329—330.

Papir.

78.	Forslag fra Dansk Papirhandlerforening		331—337.
79.	Haandv. og Industr. Toldudvalg.	Papir	338—345.
80.	Foreningen for Højrepressen i Provinserne. Om Tolden paa Papir		346.
81.	Foreningen af Venstreblade i Danmark. Om Tolden paa Papir		347—348.
82.	Haandv. og Industr. Toldudvalg.	Fotografiske Artikler	349.
83.	Samme.	Træmassefabrikanter	350.

For Træmasse se endvidere Bilag **80.**

Paraplyer og Parasoller.

84.	Haandv. og Industr. Toldudvalg.	Paraplyfabrikanter	351—354.

Parfumerier.

85.	Parfumefabrikanterne. Om Tolden paa Parfumer		355.

Bilag-Nr.			Side.
	Skibe, Baade og Fartøjer.		
86.	Dampskibsrederi-Foreningen.	Om Toldfrihed for Skibe	356—357.
87.	Foreningen til Søfartens Fremme.	Ligeledes	358—359.
88.	Skibsrederi-Foreningen.	Ligeledes	360—361.
89.	Helsingørs Jærnskibs- og Maskinbyggeri.	Om Toldfrihed for alle til Skibsbygning anvendte Materialer	362—366.
90.	Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri.	Om Tolden for Raamaterialer for Dampskibe	367—368.
91.	Samme.	Ligeledes	369—370.
92.	S. Arahamsen.	Om Toldfrihed for de til Skibsbygning anvendte Materialer	371—372.
	Salt.		
93.	Høkerforeningen i Kjøbenhavn.	Om Ophævelse af Salttolden	373.
	Skind og Huder.		
94.	Kjøbenhavns Læderhandlerforening.	Om Tolden paa Læder m. m.	374—375.
95.	Haandv. og Industr. Toldudvalg.	Garverne	376—388.
96.	Samme.	Laklæderfabrikanter	389—390.
97.	Samme.	Safiansfabrikanter	391.
98.	Samme.	Hvidgarveriet	392.
99.	Samme.	Bundtmagerartikler	393—394.
100.	Samme.	Handskemagere	395—396.
101.	Grosserer og Handskefabrikant A. Dyrhauge.	Om Tolden paa Handsker	397.
102.	Haandv. og Industr. Toldudvalg.	Skomagere	398—400.
103.	Samme.	Fabrikationen af Læder-Drivremme	401.
104.	Samme.	Sadelmagere	402—403.
	Sukker, Mallas og Sirup.		
105.	Sukkerroedyrkerne om Afgiften paa indenlandsk Roesukker		404—405.
	Om Tolden paa Kulør se Bilag **130.**		
	Tobak og Tobakssurrogater.		
106.	Haandv. og Industr. Toldudvalg.	Cigar- og Tobaksindustrien	406—415.
107.	Cigar- og Tobakshandlerforeningen.	Om Tolden paa Tobak	416.
	Træer, Buske og Planter.		
108.	Haandv. og Industr. Toldudvalg.	Fremstilling fra „Alm. dansk Gartnerforening"	417—420.
	se endvidere Bilag **9.**		
109.	Kjøbenhavns Blomsterhandlerforening.	Om Tolden paa friske Blomster etc.	421—422.
	Tømmer og Træ.		
110.	Forslag fra Dansk Træhandlerforening		423—426.
111.	Snedkernes Stilling til Forslaget fra Dansk Træhandlerforening		427.
112.	Det danske Hedeselskab ved P. Borch.	Om Trætolden	428.
113.	Forslag fra Repræsentanter for Tømmerhandelen, Træhandelen og Savværksindustrien samt for Landets Skovbrug		429—434.

Bilag-Nr.			Side.
114.	Dansk Træhandlerforening. Om Tolden paa Finerer		435.
115.	Tømmerhandlerforeningen. Om Drægtighedsfortoldning samt om Tykkelsegrænsen for Bræder		436—437.
116.	Repræsentanter for dansk Træhandel og Savværksindustri samt for Landets Skovbrug. Om Tykkelsegrænsen for Bræder		438—439.
117.	Overførster, Kammerherre P. E. Müller. Om Importen af Skovprodukter		440—447.
118.	Haandv. og Industr. Toldudvalg.	Savværker og Trævarefabrikker	448—454.
119.	Samme.	Snedkere	455—460.
120.	Samme.	Billedskærere	461.
121.	Samme.	Kunstdrejere	462—464.
122.	Samme.	Trædrejere	465—468.
123.	Samme.	Bødkere	469—470.

Vogne og Vognmagerarbejde.

124.	Aktieselskabet Skandia. Om Tolden paa Jærnbanevogne		471.
125.	Samme.	Ligeledes	472—475.
126.	Haandv. og Industr. Toldudvalg.	Karetmagere	476—477.
127.	Samme.	Barnevognsfabrikanter	478.

128.	**Om Undtagelsestariffer for Godsforsendelsen med de danske Statsbaner**	479—484.
129.	Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk. **Kreditoplagsretten**	485—486.

Supplement.

130.	Andragende fra P. Chr. Blum's Kulørfabrik	489—490.
131.	Andragende fra Margarinefabrikanter	491.
132.	C. A. Olesen. Om Afgiftsfrihed for denatureret Sprit	492.
133.	Dansk Møllerforening. Meddelelse om den tyske og franske Eksportpræmie for formalede Kornvarer	493—496.

Rettelser.

Side 217. I Prislistens 1ste Linie rettes 280 til 300, 934 til 914 og $27^{9}/_{10}$ til 45, i 2den Linie rettes $18^{1}/_{7}$ til 28 og i 3die Linie $21^{7}/_{10}$ til 29.

— 292. I Prislistens 1ste Linie rettes 48 til 40 og 0.10 til 0.8, i 2den Linie rettes 0.72 til 1.04 og 0.16 til 2.4 og i 4de Linie rettes 0.46 til 4.5.

— 293. I 4de Linie fra oven rettes 7.55 til 5.2, i 9de Linie rettes 304.00 til 244.00 og 9.30 til 7.46 og i 12te Linie rettes 0.10 til 0.3.

— 294. I Liste 4, sidste Linie rettes 4.09 til 4.9.

Danmarks Agrarforening.

3 Maj 1895.

Til Toldkommissionen.

Paa den Generalforsamling, som Danmarks Agrarforening afholdt den 29de Maj d. A., vedtoges det at rette følgende Udtalelse til den Kommission, der er nedsat for at tage Toldlovens Revision under Overvejelse:

„Repræsentanterne for Danmarks Agrarforening tillade sig herved at udtale for den høje Kommission, at man i det danske Landbrug nærer fortrøstningsfuld Forventning og sikker Tillid til, at den høje Kommission navnlig vil tage under Overvejelse, paa hvilken Maade og ved hvilke Midler Produktionen for Landets Hovederhverv ved en Revision af Toldloven mest hensigtsmæssigt kan lettes og ophjælpes. Thi som Toldloven er den vigtigste og mest indgribende af de økonomiske Love, bør der ogsaa ved dens Revision tages særligt Hensyn til Landets bærende økonomiske Erhverv. Idet vi tillade os at henlede den høje Kommissions Opmærksomhed paa de Hovedprincipper, som Agrarforeningens konstituerende Generalforsamling har antydet i Foreningens Program, lægge vi det selvfølgelig i den høje Kommissions Haand at afgøre, hvorledes dette Hensyn bedst fremmes i Enkelthederne.

De nævnte Hovedprincipper findes i Programmets § 2 5. B. og gaa ud paa:

> Toldophævelse paa Livsfornødenheder, Toldforhøjelse efter en stærkt stigende Skala i Forhold til Værdien paa Varer, der i mindre eller større Grad maa betegnes som Overflødigheds- eller Luksusvarer, saasom Vin, Silke, Tobak og lignende, dog saaledes, at en eventuel Forhøjelse af Skat paa Alkohol, ligeledes efter Værdien, udelukkende anvendes til Bedste for Kommunerne og til sociale Formaal i Arbejdernes Interesse; Ændring af de beskyttende Toldsatser, hvorved Beskyttelsen bliver mere i Overensstemmelse med de under den bestaaende Toldlov fremkomne forandrede Forhold, og gør Landbrugets og Industriens Erhvervsvilkaar mere lige.

Da forskellige Punkter i ovennævnte Toldprogram tidligere ere fremhævede ved Udtalelser af Generalforsamlingen og Overbestyrelsen, skal man her tillade sig særlig at nævne Forhøjelse af Skat paa Alkohol efter Værdi, idet en saadan Forhøjelse bør finde Sted samtidig med en fuldstændig Revision af Toldloven, hvorved der kan ske Toldophævelse paa Livsfornødenheder. Andre Grunde tale ogsaa for, at nu er Øjeblikket til at træffe en saadan Forholdsregel kommet, idet der er nedsat en Kommission til at drøfte Arbejderspørgsmaalet, og der muligt ved den nævnte Forhøjelse kunde faas Midler til Fremme af sociale Formaal i Arbejdernes Interesse."

Til Fællesrepræsentationen for de kjøbenhavnske Handelsforeninger.

I Henhold til ærede Cirkulære af 31te forrige Maaned tillade vi os paa Ølhandlerforeningen af 1875 samt Foreningerne af Gamle- og Ny Carlsbergs autoriserede Aftappere Vegne, at udbede os følgende Forslag fremlagt for Toldlovkommissionen.

1. Den i Ølskatloven af 3die April 1891 under midlertidige Bestemmelser § 26 bestemte Skat af 7 Kr. pr. 1/1 Td. af indtil 144 Potter Øl af 2 1/4 Vægtprocent Alkohol indtil 6 pCt. **fastslaas** for Fremtiden.
2. § 12 bestemmer, at skattepligtigt Øl kan fra „**Bryggerierne**" udføres af Landet uden Betaling af den paabudte Skat imod Toldangivelse.
   Dette ønskes ændret, eller en ny § tilføjet, der udvider denne Begunstigelse saaledes, at enhver maa kunne udføre skattepligtigt Øl og saaledes blive delagtig i Toldgodtgørelsen.

Kjøbenhavn, den 10de September 1895.

P. A. Freilev. **Jacob Jensen.** **J. Christensen.**

De samvirkende Landboforeninger i Sjællands Stift.

Kjøbenhavn, den 11te September 1895.

Til Toldkommissionen!

Idet man i Genpart fremsender hoslagte fra „Kjøbenhavns Amts Landboforening" modtagne Skrivelser, i hvilke dels paavises den Skade, der foraarsages Landbruget, særlig i Kjøbenhavns Amt, ved den stadig tiltagende Indførsel af Mælk fra Sverrig, dels omtales de Skridt, der hidtil ere gjorte for om muligt at forhindre denne Indførsel, tillader Bestyrelsen for de samvirkende sjællandske Landboforeninger sig herved at forelægge Sagen for den høje Toldkommission med ærbødig Anmodning om velvillig at tage under Overvejelse, om der ikke ad andre Veje kunde søges lagt Hindringer i Vejen for nævnte Indførsel, da man ad administrativ Vej hidtil ikke har kunnet opnaa noget for at hemme denne Konkurrence.

Idet Bestyrelsen for de samvirkende sjællandske Landboforeninger slutter sig til de i Skrivelsen fra „Kjøbenhavns Amts Landboforening" udtalte Anskuelser, tillader den sig over for den høje Toldkommission særlig at fremhæve, at den fra Sverrig indførte ukontrollerede Mælk i sig rummer en stor Fare for Menneskenes Sundhed, ligesom der ogsaa kan næres Frygt for, at Mælken, hvoraf der indføres større og større Mængder fra Sverrig, efterhaanden vil blive anvendt til Kreaturfoder og saaledes vil kunne influere uheldigt paa Kreaturernes Sundhed. Det forekommer ogsaa Bestyrelsen, at der er nogen Anomali i, at Landet paa den ene Side har en Østetold, paa den anden Side ingen Mælketold, da det dog er vitterligt, at der fra Sverrig indføres Mælk udelukkende bestemt til Østelavning, hvorved faktisk Østetolden omgaas.

Til Fordel for den uhindrede Indførsel af svensk Mælk er anført det Argument, at Prisen for et almindeligt Næringsmiddel derved vil blive lavere, men ligesom Prisen for Mælk, trods Indførslen fra Sverrig, hidtil ikke er faldet, saaledes tør det anses for givet, at flere og flere fjerntliggende Egne i Danmark ville blive inddragne i Hovedstadens Mælkeforsyning, hvad der uden Tvivl i særlig Grad vil blive Tilfældet, hvis den nye Fremgangsmaade for Mælkens Behandling (Frysning efter Casses System) viser sig anvendelig i Praksis; herved vil en Stigning af Mælkeprisen undgaas, selv om der skulde blive lagt Hindringer i Vejen for den svenske Indførsel. Paa den anden Side rummer den ovenfor nævnte nye Fremgangsmaade for Mælkens Behandling en Sandsynlighed for, at ogsaa fjernere Egne af Sverrig ville blive inddragne i vort Lands Mælkeforsyning, og herved vil Faren for Indførslen af endnu større Mængder ukontrolleret svensk og mulig for Sundheden skadelig Mælk stige.

Bestyrelsen tillader sig saaledes herved at anbefale denne Sag til den høje Toldkommissions velvillige Overvejelse.

P. B. V.

H. Valentiner.

J. B. Meincke.

Kjøbenhavns Amts Landboforening.

Lyngby, den 29de Juni 1895.

Til Formanden for de samvirkende sjællandske Landboforeninger,
Hr. Etatsraad H. Valentiner!
R. af Dbg. og Dbmd.

Kjøbenhavns Amts Landboforening tillader sig herved at henvende sig til den meget ærede Styrelse for de samvirkende sjællandske Landboforeninger og paakalde dens gode Bistand til at afværge den Skade, der allerede beredes det nævnte Amts og i øvrigt, om end i mindre Maal, ogsaa de øvrige sjællandske Amters Landbrug ved den uhindrede og stedse tiltagende Indførsel af Mælk, Hø og Halm fra Sverrig til Kjøbenhavn, en Skade, der vil blive endnu føleligere, naar Dampfærgen mellem Malmø og Kjøbenhavn til Efteraaret tages i Brug.

Kjøbenhavns Amts Landboforening har i flere Aar ved gjentagne Henvendelser til Regeringen og Kjøbenhavns Sundhedskommission søgt at udvirke et Forbud mod Indførsel af svensk Mælk, der beløber sig til over 6 Millioner Pd. aarlig, og begrundet denne vor Henvendelse ved den utvivlsomme Fare, der ligger for Overføring af Smitte gennem ukontrolleret Mælk fra Sverrig til Danmark saavel til Dyr som til Mennesker, ligesom vi ogsaa have ment, at da der svares Told af den her i Landet indførte Ost, og der er overført Mælk til Helsingør, hvoraf der er lavet Ost, saa vil man ad denne Vej urettelig kunne frigøre sig for Ostetolden, der for ovennævnte 6 Millioner Pd. Mælk vil andrage et Beløb af omtrent 50,000 Kr. Endnu i sidst forløbne Vinter henvendte Landboforeningen sig paa ny til Kjøbenhavns Sundhedskommission, hvortil Ministeriet havde henvist Sagen, med en Skrivelse, hvoraf Genpart vedlægges, men modtog derpaa det ligeledes vedlagte afslaaende Svar.

Da det saaledes ikke lader sig gøre at faa iværksat prohibitive Foranstaltninger mod den ukontrollerede svenske Mælk gennem Sundhedskommissionen, og den Skade, der fremtidig vil forvoldes vore Landbrugsinteresser ved en stærk stigende Tilførsel af Mælk saavel som af Hø og Halm, hvoraf en betydelig Del allerede overføres med Dampfærgen fra Helsingborg til Helsingør, efter al Rimelighed vil blive meget følelig, saa formene vi, at der ad andre Veje bør søges lagt Hindringer i Vejen for denne trykkende Konkurrence. Og da der i den af Regeringen nedsatte Toldkommission er fremkommet Forslag om at udtale sig for Indførselstold af Mælk, Hø og Halm, saa tillader Kjøbenhavns Amts Landboforening sig at anmode den meget ærede Styrelse om ved en Indstilling til Toldkommissionen at ville gøre sin vægtige Indflydelse gældende for Indførelsen af en saadan Told paa nævnte Varer.

Til Orientering tillader man sig at vedlægge en Rekapitulation af de Forhandlinger, Landboforeningen hidtil har ført om denne Sag.

Ærbødigst

sign.: **J. C. la Cour.**
Formand for Kjøbenhavns Amts Landboforening.

Genpart.

Hr. Stadslæge Tryde!

Jeg tillader mig herved ærbødigst at forespørge:

„Hvorvidt Sundhedskommissionen i Henhold til § 28, 2det Stykke, i Sundhedsvedtægten maatte være i Stand til at træffe Foranstaltninger til at forbyde Indførsel af Mælk fra Sverrig, og ikke blot saaledes, at det rammer enkelte Steder, men større Landomraader."

Grunden til denne min ærbødige Forespørgsel er, at det har stor Betydning for Landbruget her paa Sjælland, ikke blot fordi dette er underkastet de ofte besværlige Kontrolforanstaltninger, der fra Sundhedsvæsenets Side træffes med enkelte Gaarde, men ogsaa fordi man meget frygter for en Indslæbning af smitsom Sygdom ad denne Vej, f. Eks. ved Opfodring af Mælk til Svin, vil kunne berede os meget store Vanskeligheder og Tab. Jeg skal tillade mig at henpege paa, at, ligesom Ministeriet ved smitsom Sygdom (Mund- og Klovesyge) blandt Husdyrene, i Reglen kun afspærrer de enkelte Gaarde eller Byer herhjemme, men derimod helt standser Tilførslen fra Sverrig, saaledes forekommer det os ogsaa, at der i Analogi dermed kun bør forbydes Bortførsel af Mælk fra de enkelte smittede Gaarde herhjemme, men derimod helt Indførselsforbud mod Sverrig, over for hvilket vore Autoriteter savne Betingelserne for at kunne føre en betryggende Kontrol angaaende de enkelte dersteds smittede Gaarde.

Jeg tillader mig at vedlægge et Eksemplar af „Landmandsblade", der viser, at ogsaa Beboerne i Kjøbenhavn ønske at blive sikrede med en saadan Foranstaltning mod Smitte ad denne Vej.

Kjøbenhavns Amts Landboforening, den 24de Februar 1895.

sign.: **J. C. la Cour.**

Genpart.

Sundhedskommissionen for Kjøbenhavn.

Den 11te Februar 1895.

Til
Kjøbenhavns Amts Landboforening.
Lyngby.

I Skrivelse til Stadslægen af 23de f. M. — hvilken Skrivelse af Stadslægen er tilstillet Sundhedskommissionen til Besvarelse — har Kjøbenhavns Amts Landboforening forespurgt, hvorvidt Sundhedskommissionen i Henhold til § 28, 2det Stykke i Sunhedsved-

tægten maatte være i Stand til at træffe Foranstaltninger til at forbyde Indførsel af Mælk fra Sverrig og ikke blot saaledes, at det rammer enkelte Steder, men større Landomraader.

I denne Anledning undlader Sundhedskommissionen ikke tjenstligst at meddele, at der ikke haves Hjemmel i Sundhedsvedtægten til at udstede et Forbud som det ønskede.

P. K. V.

undert.: **Eugen Petersen.**

Forhandlinger om svensk Mælk.

I November 1891 henvendte Justitsraad Josephsen, Grosserer Jensen og Proprietær Thierry sig med Anmodning til Kjøbenhavns Amts Landboforening om at støtte et Andragende til Regering og Rigsdag om Forbud mod svensk Mælk og at faa Sagen forelagt for „de samvirkende Landboforeninger."

Landboforeningens Formand, Etatsraad Valentiner, svarede den 14de November s. A., at den skulde blive forelagt Bestyrelsen, men at den ikke kunde bringes for „de samvirkende Landboforeninger", da der kun maatte behandles Spørgsmaal af aktuel Interesse, og da Andragendet maatte forudsætte en Ændring af Toldloven, og denne ikke var forestaaende, kunde den ikke kaldes aktuel.

Josephsen svarer den 28de Marts, at dette er en Misforstaaelse af Andragendet, der ønsker et Forbud ad en anden Vej end gennem Toldloven.

Ved Foraarsbestyrelsesmødet 1892 kommer Sagen for, og det bestemmes at tilbyde de tre Herrer Medvirkning ved Udarbejdelse af **et Andragende til Justitsministeriet,** da man formener, at Sagen snarest lader sig ordne ad **administrativ Vej,** og den nyvalgte Formand, Kaptajn J. C. la Cour, træder i Forhandling med de tre Herrer derom og udfaster en Skrivelse, hvori det svenske Mælks Mislighed paavises for Sundhedens Skyld (Justitsministeriet), for Smittefaren for vore Svin (Indenrigsministeriet) og for Afsavn af Toldindtægt ved Østefabrikation af Mælken (Finansministeriet).

I April 1892 henvende vi os til Departementschef Ricard og aflevere Andragendet fra de tre Herrer, som la Cour, som Landboforeningens Formand, introducerer til ham, og anbefaler deres Andragende.

Den 9de Mai 1892 svarer Justitsministeriet, at det ikke selv kan gøre noget ved Sagen, men at den meddeler den dels til Kjøbenhavns Sundhedskommission, der kan forbyde Tilførslen saavel fra Udland som Indland, naar den finder, at Forholdene kræve et saadant Forbud, og at det har sendt Genparter deraf til Indenrigsministeriet og Finansministeriet.

Den 29de Juni 1892 svarer Indenrigsministeriet, at det efter indhentet Erklæring fra det veterinære Sundhedsraad maa meddeles: „at der ikke af veterinære Hensyn i alt Fald for Tiden findes Grund til at udstede Forbud mod den omhandlede Indførsel."

I Juli 1892 henvender Kaptajn la Cour sig til Stadslægen for at erfare Sundhedskommissionens Erklæring i Sagen, men faar det Svar, at den ikke finder tilstrækkelig Anledning til at udstede Forbud.

Den 20de Oktober 1892 afholdtes Bestyrelsesmøde i Landboforeningen, hvor det overdroges la Cour, Westermann, Vestergaard og J. C. Sørensen at affatte en Henvendelse til de samvirkende Landboforeninger om at tage sig af Sagen, men der opnaaedes heller intet ad denne Vej.

Ved Nytaarstid 1895 indgav la Cour en motiveret Forespørgsel til Sundhedskommissionen om, „hvorvidt Sundhedskommissionen i Henhold til § 28, 2det Stykke, i Sundhedsvedtægten maatte være i Stand til at træffe Foranstaltninger til at forbyde Indførsel af Mælk fra Sverrig og ikke blot saaledes, at det rammer enkelte Steder, men større Landomraader."

Den 11te Februar 1895 meddeler Sundhedskommissionen, at „der ikke haves Hjemmel i Sundhedsvedtægten til at udstede et Forbud som det ønskede".

Agrarforeningens Hovedkontor.
Kolbjørnsensgade 17, 1.
Præsidenten.

Kjøbenhavn, den 25de November 1895

Til Toldkommissionen.

Paa det Møde, som Overbestyrelsen for Danmarks Agrarforening afholdt den 21de November, vedtoges det at slutte sig til den Skrivelse, som under den 11te September d. A. af „De samvirkende Landboforeninger i Sjællands Stift" er tilstillet Toldkommissionen, og i hvilken der andrages om, at den høje Kommission vil tage under velvillig Overvejelse, om der ikke kan lægges Hindringer i Vejen for den stadig tiltagende, ukontrollerede Indførsel af Mælk fra Sverrig, da denne Indførsel formenes at rumme en stor Fare for Menneskenes Sundhed.

Jeg tillader mig herved at underrette den høje Toldkommission om denne Overbestyrelsens Beslutning.

Ærbødigst

Chr. Neergaard.

M. C. Nyborg.

De kjøbenhavnske Handelsforeningers Fællesrepræsentation.

I Kontinuation af vor ærbødige Skrivelse af 10de September d. A. skulde man tillade sig at henlede den højtærede Kommissions Opmærksomhed paa følgende Punkter:

1. Til et Okshoft Eddike 5 pCt. Syre forbruges 36 Potter 8° Sprit; Afgiften heraf er 9 Øre pr. Pot; altsaa betales til Statskassen Kr. 3.24. — Tolden paa fremmed Eddike er 3/4 Sk. pr. Pd. uden Hensyn til Syrestyrken. Koncentreret Eddike indføres af en Syrestyrke af 80 pCt.; et Okshoft vejer Brutto 500 Pd. og koster saaledes i Told og Accise 3 Rdl. 92 Sk. eller afrundet lige 8 Kr. pr. Okshoft 80 pCt.; deraf tilberedes 16 Okshoft almindelig Eddike à 5 pCt., og Tolden bliver saaledes kun 50 Øre pr. Okshoft, medens som ovenfor bemærket de indenlandske Eddikebryggerier i Spritafgiften betale til Statskassen for hvert Okshoft 5 pCt. Eddike = Kr. 3.24.

2. Artiklen Gulvklude tilvirket af Bomuldsaffald fortoldes nu efter Pos. 150 à 12 Sk. og efter Manufakturhandlerforeningens udarbejdede Forslag vilde den blive at fortolde à 15 Øre pr. Pd., og formenes denne Sats at være for høj. Værdien af Varen andrager 12 à 13 Øre pr. Stk. og Vægten 40 à 55 Kv. Herefter beskattes Artiklen altsaa f. T. med gennemsnitlig 90 à 100 pCt. og vilde efter nævnte Forslag endnu komme til at svare en Told af ca. 60 pCt. Man anmoder derfor om, at der i Manufakturhandlerforeningens Indstilling under Nr. 15 tilføjes (efter Ordet Jute): „samt Gulvklude ogsaa af Bomuld".

Kjøbenhavn, den 5te December 1895.

Ærbødigst

Eskild Salomon,
f. T. Formand.

Alstrup.

Til Toldkommissionen.

Til Toldkommissionen i Kjøbenhavn.

I Anledning af, at der af Told-Udvalget er foreslaaet Toldfrihed for „**Jordfarver**", tillader jeg mig at fremsende et ærbødigt Andragende om Bibeholdelsen af Toldbeskyttelsen paa Jordfarver, idet jeg samtidig tillader mig at tilføje nedenstaaende nærmere Oplysninger, der mulig kunne være af Interesse til Bedømmelse af Fabrikkens Virksomhed og Betydning.

Silkeborg Farvefabrik anlagdes i Aaret 1879 og forarbejder af et her paa Egnen værende Raamateriale de saakaldte Jordfarver (Mørk Okker, Umbra, Kastaniebrun, Pompejansk Rødt, Jærnmønnie etc.), det er jærnholdige Forbindelser, som hidtil have henligget ubenyttede, og hvoraf nu fremstilles 12 forskellige Farver, som benyttes af Malere og Papirfabrikker, altsaa en hel Række af de almindeligste i Vand, Lim og Olie lige anvendelige Farver. Som Eksempel paa Anvendeligheden skal jeg anføre, at saa godt som alle de Farver, hvormed det danske Jærnbanemateriel er udstyret, og som alle ere Jordfarver, kunne fremstilles af vore egne Raaemner, de ere alle uforanderlige i Luften, giftfri, samt meget billige. Fabrikatet har vundet et godt Navn her i Landet og er belønnet med Medaille paa Udstillingen i Malmø 1881, i Odense 1885 og i Kjøbenhavn 1888.

Efter at den fornødne Grund var erhvervet, opførtes her 9 Bygninger, nemlig et Beboelseshus, Maskin- og Kedelhus, Mølle og Sigtehus, Slemmehus, 4 aabne og 1 lukket Tørrehus, Lagerhus, Ovn og 8 Slemmebassiner.

Fabrikken indrettedes paa en Produktion af ca. 200,000 Pd. aarlig og beskæftiger nu dels ved Arbejde paa Fabrikken, dels ved Udgravning, Forarbejdelse af Emballage, Transport etc. ca. 20 Mennesker, med en Ugeløn af ca. 15 Kr. For flere Landbrugere har den paagældende Fabrikation en vis Betydning, idet Farvejorden er temmelig ufrugtbar, det er altsaa en Fordel at blive af med den, men en utvivlsom Fordel for Landbrugerne er Transporten til Fabrikken efter det Princip, Fabrikken har stillet sig, altid at lade vedkommende Ejer udføre Transporten, og da denne kan udføres til enhver Tid hele Aaret rundt, naar det maatte være Ejeren belejligt, er der herved bragt Betingelser til Veje for at kunne anvende de disponible Transportmidler til et lønnende Arbejde. Selv om det ikke er store Summer, det drejer sig om at fortjene, er det dog i de fattige Hedeegne, hvor Farvejorden ligger, af ikke ringe Betydning for den mindre Landbruger, at der aabnes ham denne Adgang til i den arbejdsløse Tid at erhverve sig en Hjælpeskilling, der i Reglen løber op til nogle Hundrede Kroner. Jeg anfører denne Omstændighed, fordi jeg allerede har haft Eksempel paa, at denne Indtægtskilde virkelig har hjulpen i ikke uvæsentlig Grad.

Da de klimatiske Forhold ere af den Beskaffenhed, at Driften i Hovedsagen kun holdes gaaende om Sommeren, skal jeg ikke undlade at gøre opmærksom paa, at dette er et Forhold, der stiller Fabrikken ugunstig lige over for de Konkurrenter, der ligge under et gunstigere Himmelstrøg.

Detailprisen er ca. 12 Øre pr. Pd., for Forbrugerne vil det næppe gøre nogen Forskel, om Tolden hæves eller ikke, (med 1 Pd. Jordfarve kan der males mange Kvadratalen, og Prisen paa Malerarbejde vil næppe forandres, om Farven koster 10 eller 12 Øre), derimod vil det være af afgørende Betydning for Fabrikken, der nu i flere Aar har haft en haard Kamp for at hævde sin Stilling over for Udlandets Overproduktion, dens Virksomhed vil standses ved en Nedsættelse af Prisen med 2 Øre, og den tilsigtede Fordel for Forbrugerne ikke opnaas.

Silkeborg Farvefabrik, den 10de August 1895.

Ærbødigst

Scholler,
Fabrikant.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Farverier.

(Tillæg.)

Efter hvad der ved Forhandling med den af Regeringen nedsatte Toldkommission er blevet oplyst, vil Tolden paa Anilin- og Alizarinfarver i det nye Toldlovforslag sandsynligvis blive ansat til en Told af 10 Øre pr. Pd. Man skal i den Anledning tillade sig at fremkomme med følgende supplerende Bemærkninger og Oplysninger angaaende den Virkning, en saadan Toldforhøjelse vil have paa den Virksomhed, der først og fremmest vil rammes heraf, nemlig Farverierne, for hvem disse Farver, der ikke fabrikeres her i Landet, er et uundværligt Raastof.

Saafremt Haandværkets og Industriens Toldudvalgs Henstilling om Tolddifferencen mellem ufarvet og farvet Garn og Stoffer — resp. 11 og 17 Øre pr. Pd. — bliver tagen til Følge, vil en Toldforhøjelse som den omtalte, hvor uvelkommen den end selvfølgelig vil være, dog ikke berede Farverierne nogen alvorlig Vanskelighed i deres Konkurrence med Udlandet. Bliver Tolddifferencen mellem ufarvet og farvet Garn og Stoffer derimod ikke større end efter den nugældende Toldlov, vil en Toldforhøjelse til 10 Øre pr. Pd. virke ligefrem ødelæggende for de herværende Uldgarns- og Uldstof-Farveriers Eksistens. Denne Fordyrelse af deres Raastof faar ikke i nogen Maade noget Ækvivalent i den foreslaaede Nedsættelse af Indigotolden, idet Forholdet nemlig er dette, at Indigo næsten udelukkende anvendes i Klædefabrikkerne og Bomuldsfarverierne og kun højst ubetydelige Kvanta forbruges i Uldgarns- og Uldstof-Farverierne, hvis væsentlige Farvestoffer netop ere Anilin- og Alizarinfarver, hvilket bedst belyses ved den Omstændighed, at de $^{9}/_{10}$ af den samlede Import af disse Farver anvendes af disse, medens hine kun anvende $^{1}/_{10}$.

Til Slutning skal man ikke undlade at tilføje, at Prisen paa Anilin- og Alizarinfarver, navnlig dem, hvori Hovedforbruget bestaar, nu kun er $^{1}/_{5}$ à $^{1}/_{6}$ af, hvad de vare for 15 à 20 Aar siden.

Man kan derfor ikke andet end nære det Haab, at det vil findes uheldigt nu at forhøje Tolden paa disse forholdsvis billige Farver, og man tillader sig derfor at henstille, at disse Farver i det fremkommende Toldlovforslag i hvert Fald ikke ansættes til en højere Told end den nuværende.

Kjøbenhavn Ø., den 7de Juni 1895.

Ved nærværende ville vi ikke undlade at meddele den høitærede Toldkommission nogle Fakta, vedrørende den her i Landet drevne Fabrikation af Kunstuld, o: Omforarbejdning af Klude til et af Trikotage og Klædefabrikker meget stærkt anvendt Raamateriale, der fuldstændig kan erstatte den ny Uld og er betydelig billigere.

Dette Fabrikat nyder fra Udlandet fuldstændig fri Indførsel trods det, at Kunstulden for at være Fabrikkerne tjenlig til at gaa lige til Spindemaskinerne leveres i alle mulige Farver og undergaaet en Fabrikation, hvilken her i Landet, for at kunne optage Konkurrencen, er forbunden med store Toldudgifter til de til Fremstilling af dette Fabrikat nødvendige Raamaterialier.

De ikke her i Landet erholdelige Raamaterialier, der anvendes til Kunstuldfabrikationen, stedse i Aar for Aar stigende Skala, ere følgende:

Diverse Farvestoffer	Pos.	52
Raat Lærred til Emballage	—	142
Diverse Olier	—	185
Saltsyre	—	236,

hvilke alle ere paalagte en større eller mindre Told.

Hertil kommer endvidere Tolden paa de nødvendige Maskiner samt Kul, og vi tillade os derfor høfligst at henstille til den høitærede Kommission, om der ikke, for at støtte Kunstuldfabrikationen her i Landet, der Tid efter anden er gaaet saa meget tilbage, at der i Dag af tidligere 7 Fabrikker kun er een tilbage, nemlig vor, maatte være Anledning til at give de til denne Fabrikation af os heri nævnte Raamaterialier fri Indførsel.

Med Højagtelse

Petersen & Albeck.

Til Toldkommissionen.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Havebrugsprodukter.

Toldpositioner Nr. 15, 70, 71, 73, 74 og 98.

Landstingets Forslag Pos. Nr. 36, 37, 38, 40, 78, 79, 80, 192, 193 og 194.

Indledning.

Til Belysning af det danske Havebrugs Stilling i Forhold til en Told paa Havesager tillader „Almindelig dansk Gartnerforening" sig at fremsende nærværende Betænkning til de høje Lovgivningsmyndigheders Overvejelse, idet man haaber, at der ved en Revision af den bestaaende Toldlov maa blive taget Hensyn til disse, den danske Gartnerstands Ønsker. Alt i en længere Aarrække har der vist sig en stærk Tilbagegang i Handelsgartneriets Rentabilitet paa Grund af den overhaandtagende Indførsel fra i klimatisk Henseende gunstigere stillede Lande, og det er vor Overbevisning, at **alene** en Told er i Stand til at raade Bod herpaa.

Gartneriets nationaløkonomiske Betydning.

Før vi gaa over til Behandling af selve Toldspørgsmaalet, skulle vi til Oplysning om Gartneriets nationaløkonomiske Betydning forudskikke følgende: I Henhold til Statistisk Tabelværk fandtes der 1890 i Danmark ca. 2000 Handelsgartnere, men da de fleste Herregaardsgartnere og desforuden en stor Mængde mindre Jordbrugere drive Handel med Havesager, maa Antallet af næringsdrivende, der ere interesserede i en Told paa Haveprodukter, sættes til mindst det **tredobbelte.**

I Henhold til Magistratens Tabeller for Omsætningen af Grøntsager og Frugt paa Kjøbenhavns Torv har der i de sidste Aar gennemsnitlig været solgt for c. 2 Millioner Kroner aarlig. Lavt regnet maa sikkert Kjøbenhavns Omsætning af afskaarne Blomster, Potteplanter og Planteskoleartikler ansættes en halv Gang større end Omsætningen for Grøntsager og Frugt, og man faar altsaa paa den Maade Hovedstadens hele Omsætning af Havebrugsprodukter til omkring ved 5 Millioner Kroner om Aaret. Kalkulerer man i Forhold hertil, idet Folkemængden lægges til Grund, og idet Landbefolkningens Køb af Havesager paaregnes at være mindre end Bybefolkningens, det øvrige Lands Omsætning til 10 Mill. Kroner, bliver hele Danmarks aarlige Omsætning af Havebrugsprodukter altsaa henved 15 Mill. Kr., og vel at mærke, er der ved nysanførte Beregning kun tænkt paa den danske Produktion; hvis de importerede Havesager medregnedes, vilde Omsætningen beløbe sig til adskillige Millioner mere.

Statistisk Tabelværk oplyser, at Danmarks samlede Haveareal 1888 var 51,000 Tdr. L., og det udgør nu i 1896 utvivlsomt mindst 60,000 Tdr. Land. Antagelig kan man regne, at en Fjerdedel af dette Areal er knyttet til Handelsetablissementer, hvad man vil forstaa i hvert Fald ikke er for højt ansat, idet der i Henhold til Opgivelser fra statistisk Bureau alene paa Amager findes over 1000 Tdr. L. dyrket med Havesager til Salg. Handelshavebrugets Jordtilliggende med Drivhuse og andre Bygninger repræsenterer en samlet Kapital af mindst 50 Mill. Kr.*). At det er lavt regnet, naar Handelsgartneriernes 15,000 Tdr. L. med paastaaende Bygninger vurderes til 50 Millioner, indses let, idet man vil erindre, at det som oftest er meget dyr Jord, hvormed der arbejdes, da de fleste Handelsgartnerier ere henviste til at ligge i Byernes umiddelbare Nærhed, hvor Byggegrundspriser maa gøre sig gældende ved Arealets Vurdering; en 6 til 7000 Kr. pr. Td. L. er saaledes i Nærheden af de større Byer ret almindeligt Værdien paa Gartneriernes Jord.

I Forhold til Arealets Størrelse beskæftiger Havebruget mange Arbejdere, hvad simpelt hen er en Følge af, at intet andet Jordbrug fordrer en saa intensiv Drift som Havebruget. Idet man for Havebruget maa regne, at omtrent 33 pCt. af Salgsværdien gaar med til Arbejdsløn, udbetales der altsaa i Arbejdsløn aarlig c. 5 Mill. Kr., heri ikke medregnet Herregaardsgartneriernes Arbejdsløn. Arbejdsmænd har fra 1¾ til 3 Kr. pr. Dag, Koner 1 til 1½ Kr. pr. Dag*).

I Tilslutning hertil skal til Belysning af Gartneriets Standpunkt endnu kun nævnes, at Produktionen er i stadig og jævn Stigning, hvilket blandt andet fremgaar af Magistratens Tabeller for Kjøbenhavns Grønttorv, hvor Omsætningen har fordoblet sig i Femaaret fra 1889 til 1893. Ogsaa den i September 1894 i Kjøbenhavn afholdte Havebrugsudstilling bar umiskendeligt Vidnesbyrd om, at den danske Gartner i fuldt Maal staar paa Højde med Udlandets Gartnere. I det hele taget maa enhver, der kender nærmere til Forholdene, indrømme, at den danske Gartnerstand er en levedygtig Stand, det er ikke Energi og Dygtighed, der mangler, men det er taalelige Virkevilkaar, det skorter paa. I Betragtning heraf og paa Grund af Havebrugets national-økonomiske Betydning i det hele taget tør Gartnerne formentlig vente, at der gennem en Told bliver ydet Standen den saa haardt tiltrængte Støtte.

Almindelig Begrundelse af Toldbeskyttelse for Havebruget.

Vi skulle dernæst i al Almindelighed belyse de særlige Forhold, som komme i Betragtning ved en Told paa Haveprodukter.

1. Den langt overvejende Del af de Produkter, hvorpaa Gartnerne ønske en Told, ere tidlige Havesager og afskaarne Blomster i Vintertiden. Længe før de danske Producenter kunne møde med deres Varer, have de sydlige Landes Gartnere overfyldt det hjemlige Marked, det er disse, der opnaa de høje Priser, som betales for de første Havesager, de faa deres Produkter indarbejdede paa Markedet og slutte Forbindelser med Grossister, medens Landets Gartnere delvis, for enkelte Artiklers Vedkommende endog saa godt som fuldstændigt, sættes ud af Spillet. For at afværge disse for Handelen saa højst uheldige Forhold maa vi anse en Told for nødvendig, men ydes der blot den danske Produktion saa megen Beskyttelse, at Toldsatserne kunne ækvivalere vore Konkurrenters gunstigere Klima,

*) Tallet er fremkommet ved en Beregning paa Grundlag af Besvarelser givne paa Forespørgselsskemaer, der have været udsendte til talrige større og mindre Handelsgartnere over hele Landet.

anse vi os for stærke nok til at optage Kampen med disse. Hjælpes den danske Gartner i denne Retning til Ligestilling med sydligere Landes Producenter, mene vi i Hovedsagen at kunne se bort fra, at Arbejdskraften herhjemme er ikke saa lidt dyrere end i de fleste af de konkurrerende Lande. Er der derfor nogen Erhvervsgren, hvor Kravet om Toldbeskyttelse er berettiget, turde det være for Gartneriets Vedkommende, thi Klimaets Ugunst er en Faktor, som Landets Indvaanere staa magtesløse overfor.

2. Som det nedenfor nærmere skal blive paaviist, ere de Objekter, Gartnerne ønske belastede med Told, for største Delen Luksusartikler, og denne Told vil følgelig alene ramme den store Skatteevne. Naar rige Folk vil have den Forret f. Eks. at sætte Jordbær paa deres Bord 4 Uger tidligere end andre, kan der formentlig ingen Anledning være til ikke at lade dem betale denne Forret med en forholdsvis høj Pris. Man maa tillige lægge Mærke til, at det gennemgaaende kun er ved festlige Lejligheder, Selskaber o. l., at disse tidlige Havesager finde Anvendelse herhjemme, og den lille Prisforhøjelse, som Tolden vil foranledige, kan derfor ikke ventes at indskrænke Forbruget kendelig; om en Rigmand maa betale 2 Kr. eller 2½ Kr. for Pundet af en eller anden Raritet, som han byder sine Gæster, kommer i de allerfleste Tilfælde ud paa et, Hovedsagen er ved slige Lejligheder, at det er en Raritet, og Prisen er det mindre væsentlige. Havebrugstolden vil blive en ren og skær Luksusskat, som kun de velhavende komme til at betale, og som ingen behøver at betale, der ikke vil. Middelstanden og Arbejderne skader denne Told ikke, tværtimod vil den sandsynligvis indirekte komme til at gavne Arbejderne. Naar de Millioner, der nu aarlig gaa ud af Landet ved Importen af Havesager, komme den hjemlige Produktion til gode, vil det nemlig have til Følge, at Produktionen betydelig forøges, hvad der atter vil medføre, at Gartneriet kan beskæftige saa mange flere Arbejdere. Man kan i det hele taget med Sikkerhed forudsige, at langt den største Del af de Millioner, der ved en Havebrugstold spares for Landet, vil tilflyde Arbejderen.

3. Det er en ret almindelig Anke, der kan gøres mod forskellige andre Stænders Toldinteresser, at Hensyntagen overfor disse medfører en Forringelse i Statskassens Indtægter. Sammenligner man den bestaaende Toldlovs Toldsatser med de nedenfor foreslaaede, er det klart, at Gartnerstandens Ønsker med Hensyn til Told paa alle Punkter kun kan medføre en forøget Indtægt for Statskassen.

4. Dernæst skal Opmærksomheden henledes paa, at en Told paa Haveprodukter ikke i nogen nævneværdig Grad vil komme til at gribe forstyrrende ind i andre Samfundsklassers Erhverv. Blomsterhandlerne saavel som Frugt- og Grønthandlerne ville i deres Egenskab af Mellemhandlere rimeligvis blive nødte til at tage en lidt højere Pris for nogle Artikler end den Pris, hvortil de sælges under de nuværende Forhold, men dette vil temmelig sikkert ikke komme til at formindske Forbruget, fordi disse Artikler alle ere Luksusgenstande, overfor hvilke den, ved den af os foreslaaede moderate Told foranledigede, lille Prisforhøjelse ingen Rolle kan spille. Dertil kommer, at Mellemhandlerne altid kunne forsyne sig hos de indenlandske Producenter, der i Reglen til Overmaal kunne forsyne Markedet, og hvor den indbyrdes Konkurrence nok skal holde Priserne nede paa et tilstrækkeligt lavt Niveau.

5. Det danske Havebrug har intet at befrygte af en Retorsionstold fra de eksporterende Landes Side. Det er mod Indførsel fra sydligere Lande, at Tolden skal beskytte den danske Produktion, og vor Udførsel af Havesager til disse Lande er forsvindende, navnlig naar Hensyn tages til Værdien af de eks-

porterede Havesager; man kan derfor ganske se bort fra Muligheden af Retorsionstold.

6. Sluttelig skal endnu fremhæves, at paa Grund af Havesagernes ringe Holdbarhed frembyder Handelen med de fleste Havesager større Vanskeligheder end med nogen anden Vare. Naar Markedet ved Importen ude fra er overfyldt, Prisen ikke alene trykket ned til et Minimum, men det ligefrem er umuligt at sælge, hvad ikke saa sjældent er Tilfældet, er Gartneren uheldigere stillet end nogen anden Producent. Han kan i de fleste Tilfælde ikke saaledes som f. Eks. Landmanden lagre Varen og vente med at sælge, til Afsætning igen bliver mulig, og der er ikke levnet ham anden Udvej end at køre Varen paa Skarnbunken. Dette giver en Usikkerhed i Handelen med Havesager, som næppe har noget Sidestykke i noget andet Fag. Produktionsudgifterne ere altid en sikker Post, men Gartneren kan aldrig paa Forhaand vide, om han den Dag, Varen er tjenlig, kan sælge, eller om han med Tabet af de udlagte Penge til Produceringen kan blive tvungen til at kassere Varen som værdiløs. Saa længe det er indenlandske Varer, hvormed Markedet overfyldes, bærer Gartneren taalmodig det Tab, der paaføres ham herved, men han haaber paa Lovgivningsmyndighedernes Bistand til at værne hans Interesser, naar det er Udlandets Import, Tabet skyldes. En større og sikrere Afsætning paa Hjemmemarkedet er en nafviselig Betingelse for, at Gartneriet kan opnaa det økonomiske Rygstød, det stabile brede Grundlag, hvorpaa der kan bygges Aar efter Aar, og hvortil Producenten kan støtte sine Dispositioner. At bevare det danske Marked for den danske Produktion, er derfor mere nødvendigt for Havesager end for nogen anden af Landets Frembringelser.

Toldloven af 1863 i Forhold til den nuværende Situation.

At Lov om Told- og Skibsafgifter af 4de Juli 1863 ikke er tidssvarende er fra mange Sider gjort gældende, men dog er der faa Erhvervsgrene, hvor det i den Grad er Tilfældet som for Gartneriets. Der er i de forløbne 33 Aar foregaaet en saa gennemgribende Forandring, saavel hvad Produktions- som Afsætningsforholdene angaar, at en Toldlov skreven i 1863 paa intet Punkt kan gøre Fyldest nu.

For Afsætningsforholdenes Vedkommende kan saaledes tjene til Oplysning, at der i 1863 var 3—4 Blomsterhandlere i Kjøbenhavn, nu derimod langt over hundrede. Kunderne kom den Gang ud i Gartnerierne og handlede, nu derimod gøre Gartnerne saa godt som udelukkende kun Forretning med Blomsterhandlerne. Medens forhen altsaa alene Gartneren skulde leve af Blomsteromsætningen, skal nu ogsaa Blomsterhandlerne have deres Underhold deraf, hvad der naturligt medfører, at Gartnerne maa sælge til saa lave Priser, som vare ganske ukendte i 1863. Hvad der her er fremdraget for Kjøbenhavn gælder ogsaa de større Byer ude i Landet, og hvad der er sagt om Handelen med Blomster, at den er gaaet over paa Mellemhandleres Hænder, gælder ogsaa Handelen med Frugt og Grøntsager, idet der navnlig i Kjøbenhavn er opstaaet et Utal af Frugt- og Grønthandlere, hos hvem Forbrugerne forsyne sig i Stedet for som i gamle Dage at købe direkte af Producenten. Det er selvfølgelig ikke Meningen, at Gartnerstanden tror — paa kunstig Maade — at kunne skrue Udviklingen tilbage eller ønsker at faa de Tilstande igen, som man havde for en Menneskealder siden, da Mellemhandlerne ikke vare de dominerende saaledes som nu, men naar dette fremdrages her, er det kun, fordi enhver let vil forstaa, at ogsaa dette har

bidraget sit til de prekære Forhold, hvorunder det danske Gartneri for Tiden arbejder.

Hvad dernæst Produktionen angaar, saa har ogsaa denne i det forløbne Tidsrum undergaaet store Forandringer. Nutidens billige og hurtige Kommunikationsmidler have bevirket, at der i Vintertiden indføres i Massevis af afskaarne Blomster fra Italien og Sydfrankrig, af tidlige Grøntsager fra Algier og Sydeuropa. Da den nugældende Toldlov blev til, dækkedes Forbruget af den hjemlige Produktion, men Havebruget har nu helt eller delvis maattet opgive disse Kulturer. Det er altsaa ikke ny Erhvervsgrene man tilstræber gennem Tolden, men væsentligst kun, at Gartnerstanden maa faa tilbage, hvad den har mistet. Ingen kunde i 1863 have nogen Anelse om den uhyre Udvikling, som Samfærdselsmidlerne ere naaede nu, og det er derfor ikke at undres over, at der ikke den Gang blev gjort noget Skridt til at lægge en Dæmper paa denne Konkurrence.

I denne Forbindelse skal endnu Opmærksomheden henledes paa, at naar Indførselen af de allerfleste Havesager i de senere Aar er i stærk Tiltagen, saa er dette begrundet i, at Sydens Produktion, baseret paa Udførsel til nordlige Lande, efterhaanden bliver bedre og bedre indarbejdet paa Afsætningsmarkedet herhjemme. At det er umuligt for den danske Gartner i Vintertiden at producere Varerne til de Priser, hvortil Sydens Produktion kan sælges, er let at forstaa, da han maa anvende kunstig Varme, glasdækket Rum og en omhyggelig Kultur for paa den Aarstid at fremskaffe de Havesager, som Sydens Producent kan dyrke paa Friland. Naar derfor Udlandets Produktion yderligere udvikles, have Sydens Eksportører det i deres Magt i Vinter- og Foraarstiden fuldstændig at fortrænge den hjemlige Producent af tidlige Havesager fra Markedet, og kommer Lovgivningsmyndighederne ikke denne til Hjælp, er det kun et Tidsspørgsmaal, naar det sker, thi Gartnerne fattes de Vaaben, der skulle kunne afværge en saadan Kalamitet.

Statistisk Tabelværks Tal for Importen.

Vi skulle dernæst gøre statistisk Tabelværks Tal for Importen til Genstand for en nærmere Omtale, navnlig for at afværge, at der lægges mere og andet ind i disse Tal, end hvad de faktiske Forhold tilstede. Man maa da straks paa Forhaand i al Almindelighed gøre opmærksom paa, at de Oplysninger, som disse Tal give, maa tages med Forbehold, og at man sikkert vilde komme til et misvisende Resultat, naar man blindt holdt sig til Tallene alene.

Som det af det foregaaende fremgaar, er det særlig Sydens tidlige Havesager og afskaarne Blomster, hvis Indførsel er til Skade for den hjemlige Produktion, men hvorledes Indførselen stiller sig herfor, giver Tallene kun ringe Oplysning om. De tidlige Havesager henføres saa godt som alle til Toldpositionen „Andre Have- og Markvækster", men da der foruden mange andre Ting hertil ogsaa henregnes Hø, Mel, Gryn m. m., er det indlysende, at Tallene for denne Position intet oplyse med Hensyn til Indførslens Størrelse af de tidlige Havesager. Synderlig bedre stiller det sig ikke for de afskaarne Blomster, idet disse opføres sammen med afskaarne Grene og Blade. For disse Artikler maa man derfor i det væsentlige nøjes med den Erfaring, som alle uden Undtagelse have gjort, der i det praktiske Liv have med disse Objekter at gøre, at Importen heraf, som nys anført, er i jævn og stadig Stigning.

Aarlig Gennemsnitsimport i Pd.; kun for Æbler og Pærer er Angivelsen i Tdr.

	1868—73.	1874—78.	1879—83.	1884—88.	1889—94.
Afskaarne Blomster og Blade	21,369	44,689	55,788	82,211	103,671
Æbler og Pærer	3,304	4,202	4,505	4,400	3,378
Skalfrugter	78,683	112,349	124,744	186,004	203,002
Vindruer	15,569	30,411	73,465	105,293	66,733
Alle andre Frugter	808,459	1,063,025	1,286,730	1,437,916	1,231,574
Træer og Buske og andre Planter samt Blomsterløg eller Knolde	269,017	350,395	517,845	647,340	698,041

Afskaarne Blomster og Blade. Importen er i de 26 Aar, som statistisk Tabelværks Tal omfatte, bleven omtrent 5 Gange forstørret. Forbruget er i meget stærk Tiltagen, og om end den hjemlige Produktion af afskaarne Blomster, navnlig drevne Løgvækster i det tidlige Foraar, maa siges at have været stigende, er der paa den anden Side adskillige Kulturer, som Tilførselen af sydeuropæiske Blomster har umuliggjort. Produktionen har ikke kunnet betale sig, og Følgen er bleven den anførte store Stigning af Importen.

Æbler og Pærer. Den ringe Forskel, der viser sig mellem Tallene, er ikke at opfatte som et Vidnesbyrd om Stillestaaen i Forbruget og Produktionen i de 26 Aar. Der har tværtimod fundet en meget stærk Tiltagen i Forbruget Sted, men dette har ikke givet sig noget Udslag i Tallene for Importen, fordi samtidig med at Forbruget er tiltaget, er ogsaa Produktionen vokset, og det saaledes, at den ikke alene har kunnet dække Forbruget, men der har de senere Aar endog været en ret betydelig Overproduktion. Ogsaa statistisk Tabelværks Tal bekræfte dette, idet de vise, at der i Tiaaret 1884—93 har fundet en Overskudsudførsel Sted af gennemsnitlig 3137 Tdr. aarlig*). Man vil altsaa heraf indse, at selv om Importen blev reduceret, vilde den hjemlige Produktion være tilstrækkelig stor til at dække Forbruget.

Skalfrugter, hvorved væsentligst maa forstaas Nødder og Valnødder, vise en betydelig Stigning i Indførselen, hvilket har sin Forklaring i, at Forbruget er tiltaget langt stærkere end Produktionen. Plantning af Nødder og Valnødder med Salg for Øje har nemlig ingen turdet indlade sig paa med en Told som den nuværende (1 Sk. pr. Pd.) Naar Forbruget stiger, maa under disse Omstændigheder derfor ogsaa Importen tiltage.

*) Naar der nedenfor anbefales en Told paa Æbler og Pærer til Trods for den her paaviste Overskudsudførsel, skal henvises til Motiveringen Side 23, hvoraf fremgaar, at Tolden kun bliver effektiv over for Taffelfrugten og kun i daarlige Frugtaar.

Vindruer ere medtagne her for Fuldstændigheds Skyld, men disse Tal kunne ikke tillægges nogen Betydning. Den langt overvejende Del af de til denne Kategori hørende Importartikler er nemlig de bekendte grønne, tykskallede Druer, der sælges som Konfekt af Urtekræmmerne, og er altsaa en ganske anden Vare end Gartnerens Vindruer. Det er selvfølgelig kun Vindruer af sidstnævnte Kategori, der i denne Forbindelse har Interesse, men om Indførselen heraf er i Tiltagen eller Aftagen, kunne Tallene intet oplyse om.

Alle andre Frugter. Til denne Toldposition henregnes en stor Mængde meget uensartede Frugtslags lige fra Ananas til Hyben, fra Ferskin til Enebær, men Hovedmassen og det, som afsætter sig tydeligst Spor i Tallene for denne Position, er Kirsebær, Blommer, Ribs og Tyttebær. Man lægger Mærke til, at det er ret betydelige Kvanta, der indføres heraf. Forbruget har været i stærk Tiltagen, men Produktionen er ikke stegen i samme Grad, og Importen viser derfor nogen Stigning. Kun i det sidste Seksaar er der atter en lille Nedgang i Importen, rimeligvis paa Grund af den store Mængde Ribs, der blev plantet for en halv Snes Aar siden med en forventet Eksport for Øje, hvad der har foranlediget en stærk Overproduktion af Ribs herhjemme de senere Aar, idet det nemlig viste sig umuligt at eksportere denne Vare.

Træer, Buske og andre Planter samt Blomsterløg og Knolde. Som man vil se, vise Tallene for denne Position en ret betydelig Stigning. For en Del skyldes dette, at Blomsterløg indføres efter stadig større Omfang, men ogsaa af Planter er Indførselen i Stigning.

Før vi forlade disse statistiske Tal for Indførselen, skulle vi kun bringe i Erindring, at naar vi ovenfor anførte, at man vilde ledes paa Vildspor, naar man blindt hen holdt sig til Tallene alene, saa var Tanken dermed ikke alene, hvad der nys er fremdraget ved Omtalen af de enkelte Positioner, men tillige at der ogsaa maa tages Hensyn til de Værdier, som Tallene repræsentere. Vi skulle nærmere belyse dette ved et Eksempel: Af Hvidkaal har der i Seksaaret 1889 til 94 gennemsnitlig været udført til Amerika 23,080 Centner*) og i en gros Handelen er Salgsprisen kun ca. 1 Kr. pr. Centner; der har maaske af afskaarne Blomster ikke været indført flere Pund, end der er indført Centner af Hvidkaal, men alligevel er det selvfølgelig langt større Kapitaler, der er gaaet ud af Landet for de meget dyre afskaarne Blomster end de ca. 23,000 Kr., der er gaaet ind i Landet for Hvidkaalen.

Historiske Data vedrørende Tolden paa Havebrugsprodukter.

Gennem en lang Aarrække har Gartnerne følt Trykket af den for deres Bedrift saa skæbnesvangre Toldlov af 1863. Allerede i Rigsdagssamlingen 1871—72, altsaa kun 8 Aar efter Toldlovens Vedtagelse, blev der af 61 Handelsgartnere i og omkring Kjøbenhavn indgivet Andragende om en større Told paa Havesager. I Februar 1884 vedtog en Forsamling af 200 Handelsgartnere fra Kjøbenhavn og Provinserne en Adresse om Beskyttelsestold, og efter at være underskreven af næsten alle Landets Handelsgartnere og flere havedyrkende Landmænd blev den indgiven til Regeringen i Efteraaret 1884. I Anledning af et af Finansministeriet i 1886 fremsat Toldlovforslag om en midlertidig Beskyttelse for enkelte Landbrugsprodukter skete der en fornyet Henvendelse til Lovgivnings-

*) 23,000 Centner Hvidkaal er ikke mere, end der kan avles paa omtrent 40 Tdr. L., og der er derfor ikke nogen Grund til at tillægge denne Eksport den Betydning, som der i den senere Tid fra forskellig Side har været Tilbøjelighed til.

myndighederne. Ved en Adresse fra ca. 700 frugttrædyrkende Gaardmænd og Husmænd paa Fyen samt omliggende Øer blev der i 1890 andraget Regeringen om Toldbeskyttelse for den indenlandske Frugt. Endvidere blev der af „Almindelig dansk Gartnerforening" afgivet en Betænkning angaaende de i Finansministeriets Toldlovforslag af 1890 foreslaaede Toldsatser. Sluttelig skal anføres, at de i det efterfølgende nævnte Toldsatser have været fremdragne til Drøftelse ved „Almindelig dansk Gartnerforenings" Repræsentantmøde afvigte September. Foreningen tæller henimod 1400 Medlemmer, der alle ere Gartnere og forholdsvis ligelig fordelte over hele Landet. Repræsentanterne vælges af Medlemmerne, og naar dertil kommer, at de nedennævnte Toldsatser af de ved det nævnte Møde tilstedeværende 40 Repræsentanter enstemmig vedtoges, tør man derfor med Sikkerhed hævde, at disse Toldsatser ere et fuldt tilforladeligt Udtryk for den danske Gartnerstands Ønsker.

Gartnernes Krav om Told er altsaa ikke en flygtig oparbejdet Stemning, idet det nu snart bliver 25 Aar siden, at vi første Gang lod vore Ønsker i denne Retning komme til Orde, og ligesaa lidt er det en lille, isoleret Klike, men tværtimod **hele den danske Gartnerstand, som herved andrager Lovgivningsmyndighederne om Toldbeskyttelse for det danske Havebrug.**

Efter disse indledende Bemærkninger skulle vi gaa over til Behandlingen af de forskellige Toldpositioner hver for sig. Speciel Begrundelse for de enkelte Objekters Toldsatser.

Afskaarne Blomster. (I Henhold til Lov af 1863 Position 15 fri; efter Landstingets Toldlovforslag af 1890 Position 193 10 Kr. pr. Pd.) Naar Gartnerne anse en Told paa 10 Kr. pr. Pd. som et Minimum, skal man for det første oplyse, at det kun er fra først i December til først i Marts, at denne Import finder Sted. At Produktionsudgifterne i vort nordlige Klima ere store paa den Tid af Aaret, er det unødvendigt nærmere at paavise, og skal den danske Gartner kunne blive ligestillet med Sydens Producent, kan Tolden ikke sættes lavere end 10 Kr. pr. Pd. Hertil kommer, at afskaarne Blomster paa den Tid af Aaret ere en ren og skær Luksusartikel, og endvidere at det er en Vare, der er lidet vejende i Forhold til sin Værdi, hvorfor den godt kan bære en saa høj Told. Paa 1 Pd. gaar ca. 100 Roser: sidste Vinter bleve indførte Roser solgte her til 60 Øre pr. Dusin, og med en Told af 10 Kr. pr. Pd. vilde altsaa samme Roser kunne sælges til 1 Kr. 80 Øre pr. Dusin, men for en 8 til 10 Aar siden var 1 Kr. 80 Øre pr. Dusin den gængse Pris paa indførte Roser, og man kan følgelig paa Forhaand vide, at en Told af 10 Kr. pr. Pd. ingenlunde vil være ensbetydende med et Indførselsforbud. Paa den anden Side er det hævet over enhver Tvivl, at bliver der gennem denne Told givet den danske Gartner Mulighed for at optage Konkurrencen med Sydens Produktion, vil den hjemlige Produktion af Blomster efter kort Tids Forløb blive tilstrækkelig til at dække Forbruget.

For at Toldloven ikke skal blive omgaaet, foreslaas denne Position formuleret paa følgende Maade: Afskaarne Blomster friske samt Blomsterløg og Knolde med Blomst..... 10 Kr. pr. Pd.

Afskaarne Grene og Blade friske. (I Henhold til Lov af 1863 Position 15 fri; efter Landstingets Toldlovforslag af 1890 Position 194 2 Kr. pr. Pd.) I Modsætning til, hvad der var Tilfældet med „Afskaarne Blomster", finder Importen af de her nævnte Artikler Sted den meste Del af Aaret. Man maa imidlertid for disse Toldobjekter gøre bestemt Skel mellem to Kategorier, nemlig det saakaldte finere Kransegrønt som Cycasblade, Adiantum o. l. og det simplere

Kransegrønt som Mahonia, Thuja o. l. For det førstnævntes Vedkommende kan Tolden ikke sættes lavere end 2 Kr. pr. Pd., da det kun er lidet vejende og forholdsvis dyre Artikler. Adiantum koster saaledes 12 til 15 Kr. pr. Pd., og man vil derfor let forstaa, at belastes det fine Kransegrønt kun med en lille Toldafgift, kunde Indførselen heraf lige saa godt være fri. For det simplere Kransegrønt kunde Tolden godt være lavere, men da Toldembedsmændene ville have Vanskelighed ved at skelne mellem disse to Kategorier, er det nødvendigt at have samme Told for alle afskaarne Grene og Blade. At lade det finere Kransegrønt være det bestemmende med Hensyn til Toldsatsens Størrelse, er der heller ingen Anledning til at være betænkelig ved, thi af det simplere Kransegrønt kan der med Lethed produceres tilstrækkelig herhjemme til at dække Forbruget, det er nemlig en Vare, som, da den kun fordrer Frilandskultur, kan leveres meget billigt, og Tolden vil derfor ikke faa nogen kendelig Indflydelse paa det simplere Kransegrønts Salgspris, som vil holdes nede ved den indbyrdes Konkurrence mellem de hjemlige Producenter.

Vindruer og Jordbær. (I Henhold til Lov af 1863, Position 73, er førstnævnte ansat til 7 Sk. pr. Pd., sidstnævnte — Position 74 — til 1/4 Sk. pr. Pd.; efter Landstingets Lovforslag af 1890 Position 37 er begge ansat til 25 Øre pr. Pd.) For disse Toldobjekter mene Gartnerne ikke Tolden kan sættes lavere end til 50 Øre pr. Pd. For Vindruer, der ere lidet vejende i Forhold til Værdien, vil en Told mindre end 50 Øre pr. Pd. ikke vise nogen synderlig Virkning. Hvis man maatte befrygte, at en saadan Told altfor uforholdsmæssigt vilde fordyre de ovenfor omtalte af Urtekræmmere og Delikatessehandlere forhandlede grønne, tykskallede Vindruer, kunde der fra Havebrugets Side gaas med til, at grønne Vindruer blev sat til en Told af 25 Øre pr. Pd., naar blaa Vindruer blev belastet med 50 Øre pr. Pd.

For Jordbær spiller Tolden kun en Rolle i de tre til fire Uger, før de danske Frilandsjordbær komme i Handelen, idet Importen til den Tid standser af sig selv. Da imidlertid Fremskaffelse af modne danske Jordbær i disse tre til fire Uger udkræver Anvendelse af kunstig Varme og Dyrkning under Glas, kan der kun gennem Told skaffes Producenten herhjemme Ligestilling med Gartneren i Mellemtyskland, hvorfra de fleste indførte Jordbær komme. Da Prisen i den nævnte Periode er 1 à 2 Kr. pr. Pd. bliver en Told under 50 Øre ikke nogen effektiv Hjælp for den indenlandske Produktion.

Meloner, Ananas, Fersken og Abrikoser, friske. (I Henhold til Lov af 1863 Position 74 1/4 Sk. pr. Pd.; efter Landstingets Toldlovforslag af 1890 Position 37 ansat til 25 Øre pr. Pd.) For disse Toldobjekter er det ikke Tidligheden, der er det afgørende. Importen finder Sted under hele de nævnte Frugtslags respektive Sæson. Naar man fra et Havebrugsstandpunkt maa ønske en Told af 25 Øre pr. Pd. for disse, saa er Begrundelsen herfor den, dels at Salgsprisen er høj pr. Pd. paa disse Objekter, hvorfor den nu gældende Toldsats af 1/4 Sk. er ganske betydningsløs, og dels de større Produktionsudgifter, som vort nordlige Klima medfører ved Frembringelsen af disse stærkt varmebehøvende Frugtslags.

Valnødder og Hasselnødder. (I Henhold til Lov af 1863 Position 70 1 Sk. pr. Pd.; Landstingets Toldlovforslag af 1890 Position 36 10 Øre pr. Pd.) Importen af denne Vare foregaar hele Vinteren fra Efteraaret af. Tidligheden er altsaa her det uvæsentlige, men Sydeuropa kan producere en billigere Vare end Danmark, og det danske ikke alene Havebrug, men Jordbrug i det hele taget, er derfor interesseret i en Told af 10 Øre pr. Pund for disse Objekter. Der fordres

ingen særlig Fagkundskab til Dyrkningen, og mangen en mindre Jordbruger vilde kunne skaffe sig et lønnende Bierhverv ved Plantning af Valnød og Hassel paa Steder, hvor de lokale Forhold egne sig dertil. Naar de rette Sorter vælges, staar den indenlandske Vare ikke alene ikke tilbage for, men endog over den udenlandske i Kvalitet, og der er ingen Tvivl om, at naar gennem en Told Afsætningsmulighederne blive bragte til Veje, vil den indenlandske Produktion efter faa Aars Forløb være tilstrækkelig til at dække Forbruget.

Æbler og Pærer, friske. (I Henhold til Lov af 1863 Position 71 24 Sk. pr. Tønde; i Landstingets Toldlovforslag af 1890 Position 38 ½ Øre pr. Pd.) Over for dette Toldobjekt maa for det første Opmærksomheden henledes paa, at det her ikke er Tidligheden, men langt mere Kvaliteten, der spiller en Rolle ved Importen. Det er væsentligst finere Frugt, den saakaldte Taffelfrugt, der indføres, derimod bliver der af Husholdningsfrugt avlet tilstrækkeligt herhjemme til at dække Forbruget. Det danske Marked er og har allerede gennem en Aarrække været overfyldt med Husholdningsfrugt, og Prisen paa denne Vare holdes nede ved den gensidige Konkurrence mellem de talrige hjemlige Producenter. Det er derfor alene den finere Frugt, Taffelfrugten, som bliver berørt af Tolden, og det er oven i Købet langt fra hvert Aar, at Tolden over for denne vil faa nogen Virkning, idet der nemlig i gode, ja selv ogsaa i middelgode Frugtaar avles tilstrækkelig Taffelfrugt til at dække Forbruget. Naar Gartnernes Forslag gaar ud paa en Told af 5 Øre pr. Pd. for Æbler og Pærer, er det altsaa kun for Taffelfrugten og kun i de daarlige Frugtaar, at den bliver virkende; men netop i daarlige Frugtaar vil det være af største Betydning, naar Gartnerne og de mange Smaakaarsfolk, som have kastet sig over Frugttrædyrkning, paavirkede af den i de senere Aar drevne stærke Agitation for en udvidet Frugtavl med Eksport for Øje, kunne vente en nogenlunde god Pris for den lille Part af deres Frugthøst, der kan søges fra som Taffelfrugt.

Enhver vil forstaa, at da Tolden paa Æbler og Pærer altsaa kun virker over for den forholdsvis dyre Taffelfrugt, er den nugældende Toldsats af ½ Øre pr. Pd. (hvad der omtrent er det samme som 24 Sk. pr. Td.) aldeles illusorisk, og man kunde akkurat ligesaa godt lade Pærer og Æbler være toldfri. Efter Gartnernes Skøn kan Tolden paa Æbler og Pærer ikke sættes lavere end 5 Øre pr. Pd.

Alle andre spiselige Frugter, friske. (I Henhold til Lov af 1863 Position 74 ¼ Sk. pr. Pd.; efter Landstingets Toldlovforslag af 1890 Position 40 ansat til 2 Øre pr. Pd.) Hvad der af denne Kategori indføres i størst Mængde er som ovenfor nævnt Kirsebær og Blommer, og i Modsætning til de to foregaaende Toldobjekter er Importen — naar Misvækstaar undtages — væsentligst indskrænket til nogle Uger, før den hjemlige Produktion kommer paa Markedet. For Kirsebær og Blommer gælder altsaa for saa vidt det samme som for Jordbær og tidlige Havesager, at Tolden kun vil virke saa længe, indtil den hjemlige Frilands Produktion er tjenlig. Der er dog imidlertid den Forskel, at medens man for de sidstnævnte har til Hensigt, at Tolden skulde yde Gartneren Ækvivalent for de med disse Havesagers Drivning forbundne Udgifter, gaa de Forventninger, man knytter til en Told paa Kirsebær og Blommer, alene ud paa at indskrænke Indførselen noget. Den Omstændighed, at de indførte Kirsebær og Blommer allerede have overfyldt Markedet og trykket Priserne, naar den danske Frugt er moden, er selvfølgelig til stor Skade for Producenten herhjemme, ligesom ogsaa den Omstændighed, at Afsætningsmulighederne ere forringede, idet altid adskillige — undertiden endog de fleste — Konsumenter forsyne sig, inden den hjemlige Produktion

kommer paa Markedet. Landets Avl af Kirsebær og Blommer kan og vil ogsaa i Fremtiden kunne dække Forbruget, og der er derfor ikke nogen Grund til at antage, at Tolden vil fordyre Varen for Køberne, efter at Sæsonen er begyndt for de danske Kirsebær og Blommer.

Endnu skal anføres, at der fra Sverrig aarlig indføres en Del Hindbær og anden Buskfrugt, og da vi paa Grund af den svenske Told paa Frugt ere afskaarne fra at gøre Gengæld og sende noget af vor Overproduktion derover, er ogsaa dette en ulige Konkurrence, som der kan kun raades Bod paa gennem en Told.

Med denne Motivering maa vi anbefale 5 Øre pr. Pd. som en formaalstjenlig Told for andre spiselige Frugter.

Asparges, Blomkaal, Agurker, Salat, Gulerødder og Radiser. (I Henhold til Lov af 1863 Position 98 fri; efter Landstingets Toldlovforslag ere de tre førstnævnte ansatte til 20 Øre Position 78, Gulerødder til 5 Øre Position 79, Radiser og Salat er ikke nævnt). Det danske Havebrugs Interessér gør en Told af 20 Øre pr. Pd. ønskelig for alle seks Objekter. Disse indføres fra et varmere Klima end vort, Blomkaal fra Afrika og de andre væsentligst fra Mellem- og Sydeuropa, men Importen standser, saa snart den danske Frilandsproduktion kommer i Handelen.*) Tolden vil derfor ikke influere paa Salgsprisen undtagen i det tidlige Foraar, hvor disse Grøntsager ere en ren Luksusartikel. En Told af 20 Øre pr. Pd. kan holde den danske Producent skadesløs, naar han for at kunne skaffe brugeligt Produkt lige saa tidligt som Sydens Gartnere maa anvende kunstig Varme og glasdækket Rum.

Grønærter og Løg, spiselige. (I Henhold til Toldlov af 1863 Position 98 fri; efter Landstingets Toldlovforslag af 1890 Position 79 5 Øre pr. Pd.) For Grønærter er det Tidligheden, der betinger Importen, og denne ophører, naar den danske Produktion er sælgelig. Indførselen af Grønærter skader væsentligst Producenten herhjemme ved, at han ikke har den Fordel at kunne sælge til de forholdsvis gode Priser, som i Reglen betales for de første Grønærter, idet Priserne allerede ere trykkede af den indførte Vare, naar den danske Gartner kan møde med sine Produkter. Drivning af Grønærter har og vil heller næppe i Fremtiden faa nogen Betydning her til Lands, og man vil altsaa forstaa, at medens den Told, som foreslaas lagt paa de under foregaaende Position nævnte Objekter, gennemgaaende havde til Formaal at beskytte den ved Kunst fremdrevne Vare, har Tolden paa Grønærter blot det Formaal at beskytte de første Frilandsprodukter. Det bliver derfor højst regnet kun en 14 Dage, at denne Told kommer til at virke. Mange Jordbrugere i Horns Herred, samt havedyrkende Husmænd og Fiskere ved Avedøre Strand have tidligere paa Grund af deres heldige Jordbundsforhold haft en god Bifortjeneste ved Salg til Kjøbenhavn af tidlige Grønærter; for disse ligesom for mange Gartnere trindt om i Landet vil den foreslaaede Told af 5 Øre pr. Pd. have megen Betydning.

Hvad Told paa Løg angaar, saa er det derimod ikke Tidligheden, det kommer an paa, og denne Told vil derfor have en lang Virkesæson. Importen

*) Asparges gør ganske vist en Undtagelse, idet der heraf ogsaa i selve Aspargessæsonen indføres en Del, naar det falder i med nogle Dages koldt og daarligt Vejr, og der derfor ikke kan stikkes saa mange Asparges som under normale Forhold. Herefter vil det imidlertid næppe blive Tilfældet, idet der i de senere Aar er tilplantet saa betydelige Arealer med Asparges, at det er sandsynligt, at Forbruget for Fremtiden i den danske Aspargessæson vil kunne mere end dækkes af den indenlandske Produktion, som, og det skal udtrykkelig fremhæves, hvad Kvaliteten angaar, i Reglen staar langt over de indførte Asparges.

af Løg foregaar væsentligst fra Tyskland, dog er der tillige i de senere Aar i Slutningen af Vinteren og Begyndelsen af Foraarssæsonen tillige begyndt en Indførsel af ægyptiske og russiske Løg, som synes at skulle antage ret store Dimensioner. Handelen med Løg har i de senere Aar udviklet sig saaledes, at det store Forbrug, der er af denne Artikel herhjemme, for den allervæsentligste Del dækkes ved Indførsel. De danske Løg ere mindst lige saa gode som de indførte, og de kunne sælges til omtrent samme Pris, som Grønthandleren maa betale Importøren her paa Pladsen. Forbrugerne ville derfor hverken komme til at betale mere for denne Vare eller nødes til at nøjes med en ringere Vare, selv om Indførselen af Løg ved Tolden bliver betydelig indskrænket. Forbruget vil derfor utvivlsomt blive det samme, og Følgen af denne Told vil kun blive en forøget Produktionsmulighed for det danske Havebrug.

Med denne Motivering foreslaa vi i Overensstemmelse med Landstingets Lovforslag af 1890 en Told af 5 Øre. pr. Pund for Grønærter og Løg.

Tidlige Kartofler. (I Henhold til Lov af 1863 Position 98 er Kartofler fri; i Landstingets Toldlovforslag af 1890 Position 80 er Kartofler fri.) Gartnerne tillade sig at foreslaa, at der i Maanederne fra 1ste April til 30te Juni lægges en Told af 5 Øre pr. Pd. paa ny Kartofler. Hvad der er sagt til Motivering for Tolden paa Blomkaal, Agurker, Gulerødder og Radiser, gælder ogsaa ny Kartofler, og kun skal tilføjes, at ikke saa meget Gartnerne, men ganske særlig de havedyrkende Jordbrugere i Egne, hvor Jorden er tidlig tjenlig om Foraaret, ere interesserede i denne Told.

Træer og Buske samt andre Planter af alle Slags. (I Henhold til Lov af 1863 Position 244 fri, efter Landstingets Toldlovforslag af 1890 Position 192 15 Øre pr. Pd.) Naar Gartnerne maa tilraade en Told af 15 Øre pr. Pd. Brutto for Netto for disse Toldobjekter er det med det Formaal for Øje, at yde de danske Planteskoler en Støtte lige over for Mellemeuropas Planteskoler, idet disse Landes gunstigere Klima ogsaa paa Planteskolevæsenets Omraade medfører Fordele, som Producenten i de nordligere Lande maa savne.

De Planter, der indføres her til Landet, ere dels saadanne, som i det væsentlige ere færdige til Salg, altsaa større og mere vægtige, dels er det unge 1- og 2-aarige Planter bestemte til Viderekultur. Til den første Kategori maa blandt andet henføres de Planter, stedsegrønne og andre, der hvert Foraar, og undertiden ogsaa om Efteraaret, bortsælges ved de saakaldte hollandske Planteauktioner. En Told af 15 Øre pr. Pd. vil forhaabentlig sætte en Stopper for disse Auktioner, ved hvilke der hovedsagelig kun bortsælges de hollandske Planteskolers Udskudsvarer og Oprømningspartier. De hollandske Planteauktioners Ophør vil næppe vække nogen Beklagelse fra Publikums Side, idet nemlig de fleste, som have købt Planter ved disse Auktioner, have gjort den Erfaring, at Halvdelen eller flere gaa ud kort efter Plantningen.

At saadanne Planter som Azalea, Camellia og Rhododendron o. l., der indføres i omtrent færdig Tilstand med Blomsterknopper, for efter at være drevne i Blomst at bringes i Handelen, ogsaa vil berøres af Tolden, kan ikke benægtes, men da slige Planter med fuld Føje maa henføres under Begrebet Luksusartikler, kan en Told som den foreslaaede meget vel forsvares. Da disse Planter gennemgaaende ere temmelig kostbare, vil desuden den Prisforhøjelse, Tolden medfører, ikke blive særlig følelig, og Omsætningen kan derfor ikke antages at blive synderlig forringet.

De unge 1- og 2-aarige Planter, som ikke veje ret meget, vil Tolden ikke fordyre i nogen nævneværdig Grad, men en lille Beskyttelse for den indenlandske

Produktion vil den dog ogsaa i dette Tilfælde kunne yde. Naar det er blevet gjort gældende, at med Grundstammer, af hvilke der hidtil er blevet indført store Mængder, kunne vi vanskelig forsyne os selv, da er dette sikkert urigtigt, og vi maa hævde, at der intet er til Hinder for, at vi her i Landet kunne producere alle de Grundstammer, vi selv forbruge, og højst sandsynligt til omtrent samme Pris, til hvilken de kunne købes i Udlandet, men for at dette skal lade sig gøre, er det nødvendigt, at der gennem en Toldbeskyttelse skabes Mulighed for Afsætning. Vort Klima egner sig meget godt for Tiltrækning af Grundstammer, og kunne de kun sælges, vil sikkert adskillige slaa ind paa denne og lignende Kulturer, og den indbyrdes Konkurrence mellem de hjemlige Planteskoler skal nok holde Priserne paa et passende Niveau.

Slutning. Vi haabe med denne udførlige Redegørelse at have ført uomstødelige Beviser for, at de eneste, der komme til at undgælde — men det ganske vist ogsaa ret føleligt — for en dansk Told paa Havebrugsprodukter, blive de tyske, franske, hollandske og italienske Gartnere, som hidtil i rigt Maal have kunnet profitere af — ikke Fortrin fremfor os i Retning af Dygtighed, Intelligens, Energi o. l. — men ene og alene af, hvad der ikke i mindste Maade kan regnes dem til Fortjeneste, at Solen skinner mere og med større varmeydende Evne hos dem end hos os. Det bliver disse, der komme til at lide det store Tab, som er den nødvendige Betalingssum, hvorfor de gennem en Havebrugstold fremkaldte og for det danske Gartneri saa velsignelsesrige Frugter købes. Sammenlignet hermed er det Offer, Rigmændene herhjemme maa bringe ved at skulle betale adskillige Luksusartikler lidt dyrere end hidtil, for intet at regne. Hensyn over for Udlandets Gartnere er der imidlertid for de danske Lovgivningsmyndigheder formentlig ingen Grund til at tage, og da det blandt Landets egne Indvaanere kun er de velstaaende, der berøres af denne Told, og tilmed paa en saare lempelig Maade, sætte vi vor Lid til, at det store Gode, som en Beskyttelsestold vil være for vort Erhverv, maa blive os forundt.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Galanterivarefabrikanter.

Toldposition Nr. 76.

Landstingets Forslag Pos. 44.

Vel intet andet Fag herhjemme beskæftiger sig i den Grad udelukkende med Tilvirkning af Luksusarbejder, som meget godt kunde og burde bære en endog meget høj Told og derigennem altsaa ogsaa yde den paagældende danske Industri en over for Udlandets aldeles overvældende Konkurrence højst fornøden Beskyttelse; men netop her viser det sig, at den nuværende lave Told af 16 Sk. pr. Pd., der gennemsnitlig kun udgør 9 pCt. af Værdien, er saa godt som betydningsløs som Beskyttelsestold for dansk Industri, idet den Told, der medgaar til de anvendte Materialer, som næsten alle maa indføres fra Udlandet og i alt udgøre 60—70 pCt. af Værdien, langt overstiger Tolden paa den færdige Vare. Dette Forhold vil til Evidens fremgaa af følgende Eksempler:

1 Dusin Lommebøger veje 226 Kvint à 16 Sk. = ... 75 Øre.
Hertil medgaar inkl. Affald:
Metalvarer 17 Kvint à 16 Sk..... 5 Øre
Farvet Skind 202 Kvint à 12 Sk..... 50 —
Farvet Shirting 8 Kvint à 20 Sk..... 3 —
Silke 21 Kvint à 1 Rdlr. 32 Sk..... 56 — = 114 —

Difference... ÷ 29 Øre.

12 Stkr. Etuier til Guld- og Sølvvarer veje 252 Kvint à 16 Sk..... 83 Øre.
Hertil medgaar inkl. Svind:
Metalvarer 9 Kvint à 8 Sk. ..... $1^1/_2$ Øre
Pap 158 Kvint à $2^1/_2$ Sk..... 10 —
Plysch og Atlask 52 Kvint à 1 Rdlr. 32 Sk..... 139 — = $150^1/_2$ —

Difference... $67^1/_2$ Øre.

10 Smykkeskrin veje 20 Pd. à 16 Sk. = ... 6 Kr. 66 Øre.
Hertil medgaar inkl. Affald:
Pap og Papir 13 Pd. 70 Kv. à $2^1/_2$ Sk..... = 70 Øre
Spejlglas 2 Pd. à 10 Sk..... = 41 —
Beslag 1 Pd. 50 Kv. à 16 Sk..... = 50 —
Plysch og Atlask 2 Pd. 80 Kv. à 1 Rdlr. 32 Sk..... = 7 Kr. 45 — = 9 — 06 —

Difference... 2 Kr. 40 Øre.

Som man ser, er den **udenlandske** Fabrikant altsaa begunstiget paa den danskes Bekostning med resp. 36, 40 og 81 pCt. af Toldens Beløb, et Forhold, som i ganske lignende Grad finder Sted for de fleste andre af de Genstande, Faget tilvirker, navnlig naar der til disse anvendes Silkestoffer, hvad der bruges til en meget stor Del Artikler.

Arbejdslønnen i Tyskland er ikke meget lavere end her, men naar tyske Arbejdere søge Arbejde her, forlange de 20—25 pCt. højere Løn, end de faa i deres Hjemland, paa Grund af den ringe Konkurrence, der udøves af danske Arbejdere, som ikke altid opnaa tilstrækkelig Færdighed i denne Industrigren, fordi de maa arbejde paa saa mange forskelligartede Ting, medens Udlandets vidt drevne Specialisering paa dette Omraade giver den enkelte Arbejder en betydelig Overvægt over den danske.

Denne Udlandets vidt drevne Specialisering og de ovenfor illustrerede særdeles uheldige Toldforhold gør denne danske Industrigrens Konkurrence-Stilling over for Udlandet i allerhøjeste Grad vanskelig, for ikke at sige uudholdelig. Siden den sidste Toldforhøjelse i Sverrig, hvor Tolden paa Galanterivarer nu udgør 60 Ø. pr. Pd. og, **saafremt der er anvendt Silke, 2 Kr. pr. Pd.,** og paa Albums 1 Kr. pr. Pd., har den danske Fabrikant maattet indskrænke sin Produktion indtil en Tredjedel, idet hans Afsætning hertil, som hovedsagelig fandt Sted til Grossister, fuldstændig er standset. Man kan derfor ikke andet end i høj Grad billige det af Regeringen sidst fremsatte Forslag om at sætte Tolden til 1 Kr. pr. Pd., men maa dog hævde, at Tolden, i Lighed med Sverrigs, sættes end yderligere op, naar der til Varens Tilvirkning er anvendt **Silke.**

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Spejlglasfabrikanter.

Toldposition Nr. 80.

Landstingets Forslag Pos. 48.

Den fuldstændige Fabrikation af Spejlglas, nemlig Støbning, Planslibning og Blankslibning (Polering) kan umuligt drives her i Landet. Kulforbruget spiller ved de første Stadier af Fabrikationen en saa væsentlig Rolle, at man altid finder Spejlglasfabrikkerne liggende umiddelbart ved Kulminerne.

Det til Støbning og Planslibning nødvendige Sand, der ligeledes maa kunne faas uden væsentlige Transportudgifter, findes heller ikke her i Landet. Støbningen af Glasset maa for at holde Ovnene i Virksomhed foregaa uden Afbrydelser, saaledes at Produktionen, for at kunne lønne sig, maa naa en vis Størrelse. Derfor ere alle Spejlglasfabrikker i Nutiden kæmpemæssige Anstalter med Aktiekapitaler paa Millioner af Kroner, for hvilke Danmarks Forbrug, selv om det blev samlet paa een Fabrik, vilde være ganske utilstrækkeligt.

Derimod er den Hovedafdeling af Fabrikationen, der henhører under Blankslibningen (Poleringen) vel egnet til at foretages herhjemme. Da nu den gældende Toldlov ved Forskellen i Tolden paa matslebet Glas og færdigt Spejlglas muliggør denne Fabrikation, og da det vilde være i Forbrugernes Interesse, at de hurtigst muligt kunne faa Spejlruder af de forskellige Størrelser, som de ved Forskrivning fra Udlandet ofte maa vente paa i ugevis eller mere, blev den herværende Fabrik oprettet i Haab om, at der ved eventuelle Forandringer i Toldloven vilde blive taget Hensyn til Eksistensen af denne Industri, naar det maatte vise sig, at den var til Gavn for Forbrugerne.

Saa godt som alle Kjøbenhavns Glarmestre have da ogsaa i en Adresse af Novbr. 1889, jfr. Betænkning over Forslag til Lov om Told- og Skibsafgifterne, afgiven af Landstingets Udvalg den 31te Marts 1890, udtalt, at den nævnte Industris Opretholdelse her i Landet, næsten var bleven dem en Nødvendighed, og at det vilde være til stor Skade for alle Forbrugere, om den paa Grund af manglende Beskyttelse maatte ophøre.

Det var ikke ubetydelige Kapitaler, der udkrævedes til Anlæggelsen af en saadan Fabrik. Fabrikationen kræver stor Maskinkraft. Der arbejdes med en 65 Hestes Gasmaskine med tilhørende Dowsongasværk. Slibemaskinerne ere komplicerede og kostbare, saaledes at der til Bygninger og Maskiner alene er anvendt over 100,000 Kr.

Foruden den Fordel, som Forbrugerne have ved i paakommende Tilfælde hurtigt at unne faa en sønderslaaet Spejlrude erstattet med en ny, kommer der tillige den, at de paa

den herværende Fabrik i Almindelighed faa tykkere Glas end det fra Udlandet indførte, der, for at spare i Told, søges indført saa tyndt som muligt; medens det fra den herværende Industri er fordelagtigt at bearbejde saa tykt Glas som muligt for at formindske Brækagen under Maskinerne. Forøgelsen i Tolden paa det matslebne Glas spiller herved en mindre Rolle.

Kort efter Fabrikkens Oprettelse viste der sig endnu en betydelig Fordel for Forbrugerne foranlediget ved denne. Alle Europas Spejlglasfabrikker afsluttede en Konvention, der forpligtede dem til ikke at sælge under en vis Pris i alle Spejlglas importerende Lande. Paa Grund af den herværende Fabriks Virksomhed blev Danmark ikke regnet til disse Lande, saaledes at de store Fabrikkers Overproduktion kunde tilbydes her i Landet til overordentlig lave Priser. For at beholde sin Del af Afsætningen maatte Fabrikken her naturligvis følge med. Det gik saa vidt, at Udlandet tilbød Spejlglas her 30 til 40 pCt. billigere end i de øvrige Lande.

Denne Konvention er ganske vist i Øjeblikket sprængt ved Oprettelsen af et Par store ny konkurrerende Fabrikker i Udlandet, saaledes at de lave Priser nu ogsaa noteres i de øvrige Lande; men Konventionens Genoprettelse er kun et Tidsspørgsmaal. En meget stor engelsk Fabrik er allerede falleret i den vilde Konkurrence, og de øvrige Fabrikker ville sikkert ikke i Længden vedblive at arbejde med Tab som nu. I samme Øjeblik, Konventionen atter dannes ville Priserne atter gaa i Vejret, undtagen i Danmark, saafremt da den nævnte Industri faar Lov at eksistere.

I Motiverne til Regeringens Toldlovforslag af 1890 anføres det ogsaa, at den nævnte Industris Opretholdelse maa anses for ønskelig; men, hedder det, den nugældende Beskyttelse er for høj. Forslaget gaar da ud paa, at der i Stedet for den nugældende Toldlovs tre Satser for færdigt Spejlglas 8 Sk., 12 Sk. og 16 Sk. pr. Pd. efter Arealets Størrelse fastsættes en ensartet Told af 30 Øre pr. Pd. for alle Arealer.

Da Forbruget af de tre Kategorier stiller sig saaledes, at Gennemsnitstolden for ubelagt, færdigt Spejlglas bliver ca. 14 Sk. = 29⅙ Øre pr. Pd., er den foreslaaede Told af 30 Ø. pr. Pd. altsaa paa det nærmeste den nuværende Gennemsnitstold, hvorved de store Arealer saaledes blive mindre beskattede og de smaa noget mere end hidtil. Dette synes heldigt, da de smaa Spejlruder til Etager ere en Luksusvare i Ordets egentligste Forstand. Hertil kommer, at disse smaa Ruders Tykkelse kan taale at være fra Halvdelen til Tredjedelen af de store Butiksruders, og selv med en ensartet Told ville de altsaa pr. Fladeenhed kun betale Halvdelen til Tredjedelen af Tolden paa de store Ruder, hvis disse da have en forsvarlig Tykkelse. At sætte Tolden lavere end 30 Øre, hvorom af nogle Importører er ansøgt, er der formentlig ingen Grund til, ligesom den foreslaaede Tara af 20 pCt. maa anses for passende. For lav er den i alt Fald ikke.

Medens i nævnte Forslag uslebet, ætset, sandblæst eller paa lignende Maade matteret Glas i Tavler er ansat til en Told af 2 Øre pr. Pd., er Tolden paa det matslebne Glas, der af den herværende Industri benyttes som Raaprodukt, foreslaaet forhøjet fra 1½ Sk. til 15 Øre, det vil sige, at Beskyttelsen **nedsættes** til omtrent det halve. I Motiverne til Forslaget hedder det herom, at der herved vil være tilvejebragt rimeligere Vilkaar for en Konkurrence mellem den indenlandske Industri og de fremmede Spejlglasfabrikker, idet den nuværende Toldbeskyttelse ca. 26 Øre pr. Pd. anses for at være for høj.

En Told af 10 Øre pr. Pd., som foreslaaet fra forskellige Sider, saaledes af Grosserer-Societetets Komite 1890, „det nationale Arbejde" og Toldreformforeningen, og 30 Øre for det blankslebne Glas, som foreslaaet af Regeringen, altsaa en Nedsættelse af Beskyttelsen fra 26 Øre til 20 Øre eller med over 23 pCt. vilde give den udenlandske Konkurrence saa gunstige Vilkaar, som den indenlandske Industri kan taale. Konkurrencen er allerede med den nuværende Beskyttelse haard nok.

Regner man Spejlglassets Vægt til gennemsnitlig 30 Pd. pr. □ Meter, vil Forholdet mellem Tolden paa færdigt Spejlglas og Raaproduktet, det ufærdige matslebne Glas, ved de forskellige Forslag stille sig saaledes:

a. nugældende Toldlov (dog efter den foreslaaede Taraberegning 20 pCt.).
Told færdigt Spejlglas 30 Pd. 29⅙ Øre..... = Kr. 8.75
do. ufærdigt mat Glas 30 Pd. 3⅛ —..... = — 0.94
Diff.... Kr. 7.81

b. „Det nationale Arbejde"s Forslag:
Told færdigt Spejlglas 30 Pd. à 30 Øre..... = Kr. 9.00
do. ufærdigt mat Glas 30 — à 10 —..... = — 3.00
Diff.... Kr. 6.00

c. Landstingsforslag:
Told færdigt Spejlglas 30 Pd. à 30 Øre..... = Kr. 9.00
do. ufærdigt mat Glas 30 — à 15 —..... = — 4.50
Diff.... Kr. 4.50.

Sammenligne vi nu disse Differencer i Tolden med den Fortjeneste, som Fabrikationen her i Landet i Øjeblikket giver, vil man let komme til det Resultat, at „det nationale Arbejde"s Forslag i ingen Henseende favoriserer Fabrikken for stærkt, men er det, som vil tillade Fabrikken at fortsætte sin Virksomhed om end med meget ringere Fortjeneste end under den nugældende Toldlov. Nedenstaaende Beregning vil vise dette.

Ufærdigt matslebet Glas koster i England 13 Frcs. pr. □ Meter, og regne vi en Sending paa 10 Meter, bliver Prisen herfor altsaa

Frcs. 130
Kurs 72 = Kr. 93.60
Told efter den nugældende Toldlov à 10 Kr. Fragt hertil, Assurance, Arbejdspenge og Hjemkørsel andrager 15 Kr..... = — 25.00
Kr. 118.60

Omkostninger ved Fabrikationen her:
Løn til Funktionærer og Arbejdere pr. 10 □ Meter Kr. 24.00
Kulforbrug pr. 10 □ Meter..... — 6.50
Hjælpestoffer som:
Dodenkopf, Filt, Gibs etc. etc..... — 4.50
Driftsudgifter, Husleje, Kørsel, Assurance, Skatter etc..... — 5.00
Vedligeholdelse af Maskiner, Renter af Kapital.. — 5.00
— 45.00
Tilsammen... Kr. 163.60
+ ca. 10 pCt. Svind ved Tilskæring og Fabrikation... — 16.36
ca. Kr. 180.00

Salgsprisen i Partier her paa Pladsen andrager højst pr. 10 □ Meter = Kr. 210 og Fortjenesten ved en Tolddifference af Kr. 7.81 pr. □ Meter — ca. Kr. 3 pr. □ Meter.

Ved „det nationale Arbejde"s Forslag af en Tolddifferenc af Kr. 6 pr. □ Meter vilde Fortjenesten altsaa gaa ned til ca. Kr. 1.20 pr. □ Meter, medens Landstingsforslaget omtrent *helt vilde bortskære den nuværende Avance ved Fabrikationen.* — Af det her udviklede turde det tydeligt fremgaa, at alle Forslag, der som f. Eks. Toldreformforeningens foreslaa Differencen i Tolden *under* Kr. 4.50 pr. □ Meter, kun gaa ud paa totalt at slaa den herværende Industri ihjel og komplet at umuliggøre Fortsættelsen af dens Virksomhed.

Til Toldkommissionen.

Efter at den ærede Toldkommission ved Henvendelse til herboende Glarmester Hr. G. A. Lundh havde begæret en Udtalelse vedrørende Glarmestrenes Interesser i Toldspørgsmaalet, blev der paa Foranledning af Hr. Glarmester G. Madsen og flere andre Medlemmer af Glarmesterforeningen af 1870 indvarslet en ekstraordinær Generalforsamling for at behandle ovennævnte Spørgsmaal; ved denne Generalforsamling valgtes paa Forslag af Hr. Glarmester Aug. Duvier et Udvalg, bestaaende af d'Hrr. Glarmestre Aug. Duvier, O. Engstrøm, P. Lodberg, G. Madsen, Chr. Morville, Fr. Petersen og Vald. Stallknecht for at udarbejde en Betænkning til Toldkommissionen; denne Betænkning er indgaaet under 5te September d. A. og senere vedtaget ved Generalforsamling i Glarmesterforeningen af 1870 den 10de September d. A. og lyder som følger:

„Som Resultat af det undertegnede Udvalg overdragne Hverv, at fremkomme med Oplysninger om de Interesser, som for Glarmestrenes Vedkommende berøres af Lovforslaget for Told- og Skibsafgifter, skal Udvalget efter moden Overvejelse udtale:

At der efter vor Formening bør skelnes mellem folieret slebet og folieret uslebet Glas, da det uslebne folierede Glas (Salinglas) er et Materiale af saa ringe Værdi og Beskaffenhed, at det kun kan finde Anvendelse hos den mest ubemidlede Del af Befolkningen og paa ingen Maade kan taale Sammenligning med det slebne folierede Glas i Værdi; og foreslaar Udvalget derfor, at det i Forslag til Lov om Told- og Skibsafgifter indeholdende Ord under Løbe-Nr. 41: „uslebet" udgaar, og at Tolden for dette Produkt ansættes til 10 Øre pr. Pd.

Da det med Hensyn til Glaspriserne **ikke** er den **udenlandske Konkurrence,** der virker trykkende for Glarmestrenes Vedkommende, men da en sund Konkurrence for Glasfabrikkernes Vedkommende og deraf følgende ensartede Priser vil være af stor Betydning med Hensyn til den indbyrdes Konkurrence mellem Glarmestrene, formener Udvalget, at man ved at sætte Toldsatserne for de under Løbe-Nr. 42 angivne Varer paa en saadan Maade, at den alt her bestaaende Polerings-Anstalt, „Hornemann & Hansens Glasfabrik", vilde have en rimelig Beskyttelse, saaledes at den vedblivende formaar at kunne konkurrere med de udenlandske Spejlfabrikker, vil gavne vore Interesser i betydelig Grad; Udvalget har i den Anledning henvendt sig om Oplysninger hos Firmaet „Hornemann & Hansen" og hos Importfirmaet „Axel Petersen & Co." og er efter at have overvejet Sagen kommet til det Resultat, at ommeldte Polerings-Anstalts Bestaaen vilde være en Umulighed, saafremt de i Lovforslaget for „Told- og Skibsafgifterne" under Løbe-Nr. 42 angivne Toldsatser bleve vedtagne, og tillader undertegnede Udvalg sig at foreslaa:

Da Spejlglasruder (planslebet ufolieret Glas) nu toldbehandles efter Vægt, og der derved fremkommer Misligheder, idet der nemlig ved at indforskrives tyndere Glas opnaas en betydelig Toldbesparelse, men da dette Forhold er til stor Skade for Konsumenterne og

ligeledes forøger Risikoen for Brækage, skulde Udvalget meget tilraade, at de under Løbe-Nr. 43 nævnte Glas i Tavler bleve fortoldede efter **Arealindhold,** og at **Fakturaen blev lagt til Grund for en saadan Beregning;** der vilde derved opnaas, at Konsumenterne kunde erholde tykkere Ruder til samme Priser som nu det tynde Glas, og formener Udvalget, at Løbe-Nr. 42's Affattelse retteſt vilde være:

Planſlebet Glas.

Løbe-Nr. 42 a. Ufolieret, blankpoleret, ſlebet, matſlebet eller ætſet.... pr. □ Mt. Kr. 7,50
— 42 b. Ufolieret, matſlebet paa begge Sider..... — □ — — 3

Saafremt den ærede Kommiſſion ikke ſkulde være enig med os om foranſtaaende Affattelſe af Løbe-Nr. 42, men, hvad Udvalget meget vilde beklage, ſkulde holde paa Toldbehandling efter Vægt, ſkulde Udvalget foreſlaa følgende Affattelſe af Løbe-Nr. 42:

Løbe-Nr. 42 a. Ufolieret og blankpoleret, ſlebet, matſlebet eller ætſet.... pr. Pd. Kr. 0,25
— 42 b. Ufolieret, matſlebet paa begge Sider..... — — 0,10

Naar Udvalget foreſlaar denne Difference mellem poleret og paa begge Sider matſlebet Glas, har dette ſin Grund i, at Udvalget føler ſig overbeviſt om, at den herværende Glaspolerings-Anſtalts Eksiſtens er afhængig heraf, og at det for Glarmeſtrenes Vedkommende er af ſtor Betydning at have en ſaadan Fabrik, der ikke har større Beſkyttelſe, end at den kan eksiſtere, og dog er nødſaget til at tage Hensyn til den udenlandſke Konkurrence.

En ſaadan Frembringelſe, hvor den **indenlandſke Induſtri** for vort Fags Vedkommende derimod **særlig trykkes af den udenlandſke Konkurrence,** er Glas i Forbindelſe med Metal (blyindfattede Glasmoſaiker, malede eller umalede), og er det med Paaſkønnelſe, at Udvalget noterer det glædelige Faktum, at Tolden for diſſe Arbejder er ſat ſom Galanterivarer, ſaa meget mere ſom Forholdet nu er dette (et Forhold, ſom beſtaar ved en Reſolution, hvilken Formanden for Glarmeſterforeningen af 1870 forgæves har ſøgt at faa ophævet), at ſaafremt man indforſkriver Glaſſet, da koſter dette i Told 1,5 Skilling, og det hertil benyttede Bly koſter da i Told 8 Skilling, medens det færdige ¾ Produkt ¾ indføres i Henhold til forannævnte Reſolution for 1½ Skilling, og der ſaaledes bliver en Beſkyttelſe for den udenlandſke Induſtri paa den indenlandſke Induſtris Bekoſtning.

Udvalget anmoder derfor om, at det maa blive nærmere præciſeret eventuelt ſom Løbe-Nr. 42 c. Glasmoſaik (Glas, indfattet i Metal) ſom Galanterivarer.

Udvalgets Indſtilling bliver i Henhold til foranſtaaende:

Glas:

a. i Tavler eller Ruder:

Løbe-Nr. 41 a. Folieret ſlebet..... 1 Pd. Kr. 0,30
— 41 b. Folieret uſlebet..... 1 — — 0,10
(Vægten af Rammer om Spejle indbefattet).

Planſlebet Glas:

Nr. 42 a. Ufolieret og blankpoleret, ſlebet, matſlebet eller ætſet ..... pr. □ Mt. Kr. 7,50
— 42 b. Ufolieret, matſlebet paa begge Sider ..... — □ — — 3
— 42 c. Glasmoſaik (Glas, indfattet i Metal) ſom Galanterivarer.
— 43. Andet Glas, indfattet i Metal ..... 1 Pd. — 0,02

Eventuelt:

Nr. 42 a. Ufolieret og blankpoleret, slebet, matslebet eller ætset ..... pr. Pd. Kr. 0,25
— 42 b. Ufolieret, matslebet paa begge Sider ..... — — 0,10

Kjøbenhavn, den 5te September 1895.

Aug. Duvier.	**O. Engstrøm.**	**Chr. Morville.**
Wald. Stallknecht.	**P. Lodberg.**	**Fr. Petersen.**

Et Mindretal, bestaaende af G. Madsen, foreslaar:

Løbe-Nr. 42 a. Ufolieret og blankpoleret, slebet, matslebet eller ætset... pr. □ Mt. Kr. 6
— 42 b. Ufolieret, matslebet paa begge Sider ..... — □ — — 3

Eller:

Løbe-Nr. 42 a. Ufolieret og blankpoleret, slebet, matslebet eller ætset .... pr. Pd. Kr. 0,20
— 42 b. Ufolieret, matslebet paa begge Sider ..... — — 0,10

men tiltræder i alt øvrigt foranstaaende.

(Mindretal G. Madsen nægter at underskrive sin Mindretals-Indstilling).

Hvilket jeg herved paa Glarmesterforeningen af 1870's Vegne har den Ære at tilstille den høitærede Toldkommission.

P. B. V.

O. Engstrøm,
Formand.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Glasvarer.

Toldposition Nr. 79 og 83.

Landstingets Forslag Pos. 52 og 53.

Fra Holmegaards Glasværk har Udvalget modtaget følgende:

Det maa straks i første Række fremhæves, at Holmegaards Glasfabrik er et Anlæg, der lige fra Begyndelsen af var baseret paa Udnyttelsen af en af vor Jordbunds Rigdomskilder. Udgangspunktet for de Bestræbelser, som i 1823 udfoldedes af Ejeren af Holmegaard Gods, Hs. Excellence Geheimekonferensraad, Amtmand, Greve Chr. Conrad Sophus Danneskjold-Samsøe, og som efter hans Død samme Aar fortsattes af hans Enke, førte til Paabegyndelsen af Glasværksdriften i 1825, var den store Tørvemose, der fandtes paa Godset. Paa et Tidspunkt, hvor Tørvens Brændeværdi udnyttedes i endnu ringere Grad end i Nutiden — en naturlig Selvfølge af de mangelfulde og kostbare Kommunikations-Midler den Gang — fremkaldte Ønsket om en produktiv Anvendelse af dette Materiale i Forbindelse med Ønsket om at skabe en indenlandsk Glastilvirkning det nævnte Anlæg. Og endnu den Dag i Dag afgiver Tørvemosen Brændselsmaterialet for Fabrikken og sysselsætter derved en betydelig Arbejderskare, idet ikke blot Mænd, men ogsaa Kvinder og Børn finde Beskæftigelse ved denne, — de tvende sidstnævnte ved de lettere Arbejder. Alt efter Vejrforholdene sysselsætter Arbejdet ved Tørveskæringer m. m. i Tidsrummet fra medio April til ind i Oktober Maaned ca. 300 Personer af Bondestanden, for Størstedelen Husmænd, Indsiddere og lign. med deres Familier. De finde ved dette Arbejde til Dels deres Udkomme for hele Aaret, Mændene ved Skæring, Bøjling og Opkørsel af Tørven, Kvinderne og Børnene ved Paa- og Aflæsning, Stabling etc. i Tørveboderne. Den samlede Sum, som aarlig fordeles i Arbejdsløn til denne Arbejdsstyrke andrager ca. 35,000 Kr. Holmegaards Glasværk er sikkert den eneste Fabrik i Danmark, som hele sin Bestaaen igennem, altsaa i 70 Aar, har været baseret paa Udnyttelsen af et af vore naturlige Brændselsmaterialier.

Den anden Tanke, der var ledende ved Glasværkets Oprettelse, var, som alt berørt, Ønsket om at skabe en indenlandsk Glasfabrikation, efter at Forbindelsen med Norge og de derværende Glasværker var bleven afbrudt i 1814. At Opgaven ikke har været let, ses deraf, at der gjordes forskellige forgæves Forsøg derpaa, inden det lykkedes at faa Holmegaards Glasværk kaldt i Live. Dette kan saaledes med Rette tilegne sig Æren af at være et i dobbelt Forstand nationalt Foretagende, og det er blevet Udgangspunktet for en betydelig og anerkendt Glasindustri, der ikke alene har indskrænket sig til det oprindelige Anlæg, men ogsaa har fremkaldt og i en Række af 25 Aar har fostret et saa betydeligt Anlæg som det, nu et Aktieselskab tilhørende Kastrup Glasværk.

I denne Sammenhæng maa endvidere mindes om, hvorledes Holmegaards Glasværk stadig har bestræbt sig for at følge med Tiden og tilegne sig de forskellige Fremskridt paa Glasindustriens Omraade. Som de betydeligste Eksempler herpaa kan anføres, at Værket allerede for en Aarrække siden har indført den Siemenske Fyring (Gasudvikling af Tørv) med hvad dertil hører, og at den ligeledes i sin Tid erhvervede sig det de la Bastie'ske Patent for Hærdning af Glas og indrettede sig for Brugen af dette, uden dog i sidstnævnte Tilfælde det opnaaede Resultat svarede til de dermed forbundne Omkostninger.

Endelig maa endnu fremhæves den betydelige Arbejderstyrke, der med Familier finder sit Underhold, og for hvilken der desuden er sørget ved en Række filantropiske Institutioner. Glasværket og Dampsliberiet beskæftige i alt med Biarbejdere ca. 200 Personer, og Glasblæserne, der deles i Forblæsere, Færdigmagere og Drenge, tjene for de førstes Vedkommende 13—1400 Kr., Færdigmagerne (Mestrene) 16—1700 Kr. og endelig Drengene 5—600 Kr. aarlig, medens Mestrene i Sliberiet kunne regne paa en Gennemsnits-Fortjeneste af ca. 1400 Kr., Svendene ca. 1,000 Kr. og Drengene ca. 300 Kr., alt aarlig. Biarbejdernes (Smaakaarsfolk) samlede aarlige Fortjeneste er ca. 50,000 Kr., og endelig uddeles der til Haandværksfolk, der ere ansatte ved Fabrikken, en gennemsnitlig aarlig Arbejdsløn af ca. 10,000 Kr. Desuden have Værkets faste Arbejdere (Glasmagere og Slibere) fri Bolig i Huse, paa en enkelt Undtagelse nær, udelukkende bestaaende af Stuehuse med dertil hørende Haver, samt frit Brændsel og Medicin ligesom Værket lønner fast Læge for dets Befolkning og Skolelærer for Befolkningens Børn, der undervises Formiddag og Eftermiddag i to Hold, alt som Børnene ere beskæftigede i Fabrikken. I de sidste Aar er der desuden oprettet et Tegne-Kursus for de i Fabrikkens Tjeneste staaende Lærlinges Uddannelse.

Denne betydelige nationale Virksomhed, der omfatter alle Brancher af Hvidtglas-Industrien, har da ogsaa ved det fortrinlige Produkt, som den frembringer, sat sig i Stand til fuldstændig at udelukke Importen af de dermed beslægtede fremmede Varer, navnlig det saakaldte Halvkrystal. Desuden er der de sidste 5 Aar føjet til en Produktion af Helkrystal-Glas, der, efter at Maskiner ere anskaffede til Glassenes yderligere Raffinering ved Guillochering etc., lover godt for den nærmeste Fremtid, og har sat et Produkt af Service-Glas i Handelen, der hvad Kvalitet og Priser angaar i alle Maader kan optage Konkurrencen med Udlandets Frembringelser i lignende Varer og til lignende Priser.

Der turde saaledes i det anførte være Grunde nok til ikke fra Lovgivningsmagtens Side at forrykke det Grundlag, hvorpaa denne Virksomhed hviler. En anden Sag er det imidlertid, at der i Tidernes Løb som Følge af den stedfundne Udvikling, paa hvilken der har maattet bødes ved en Række Resolutioner, er opstaaet forskellige uheldige Forhold, paa hvilket det vilde være ønskeligt ved en Revision af Toldloven at faa raadet Bod. Men disse Forhold ere af en til Dels saa indviklet og detailleret Natur, at de bedst egne sig for en mundtlig Fremstilling. Til en saadan er Bestyreren af Glasværket altid villig til at give Møde.

Om Tolden paa Glasvarer og Flasker.

Skønt de Røster, som for Tiden hæve sig mod Toldbeskyttelse, vel næppe ere i Flertal, kan der dog være Anledning til at imødegaa dem, hvor det kan lade sig gøre, og den Omstændighed, at Regeringen har nedsat en Kommission til Undersøgelse af Toldforholdene, har da ogsaa givet os Impulsen til at fremkomme med nærværende Indlæg angaaende Tolden paa Glasvarer.

At et dansk Glasværk ikke har alle de Betingelser, som fordres, for at det kan klare sig selv, idet det ikke kan undgaa at hente en Del af de nødvendige Materialier fra Udlandet, og at det derfor ikke kan eksistere uden Statens Hjælp, er anerkendt ved den nugældende Toldtarif og turde ogsaa være almindelig bekendt. Derimod er det maaske uden for de sagkyndiges Kreds mindre bekendt, i hvor høj Grad Glasfabrikationen er lønnende for Landet, og med hvor stor Berettigelse den nyder Statens Beskyttelse.

For at stille Sagen i det rette Lys have vi da foretaget en grundig Undersøgelse af Forholdene hos os i det forløbne Aar, og vi skulle her tillade os at fremlægge Resultatet. Vi skulle ikke undlade at tilføje, at de Tal, som vi i det følgende fremsætte, ere nøjagtige Uddrag af vort Regnskab, og at vi ikke alene kunne, men at vi ogsaa, hvis der rejses Tvivl om Rigtigheden, ere villige til at dokumentere dem.

Ifølge vore Bøger har vor Produktion i 1894 havt en Salgsværdi af 592,391 Kr. 34 Øre. Nu er det en Selvfølge, at hvor Talen er om en Vare, der i den Grad som Glasvarer er forskellig beskyttet, der bliver det kun ved nogle Artikler, at Udlandet kan sætte Prisen, medens der vil findes andre Artikler, hvor den indenlandske Konkurrence gør Udslaget, uden at Udlandet faar nogen Indflydelse. Hvis man vilde sige, at naar vi ikke havde fabrikeret Varerne, saa vilde Landet kunne have købt dem hos Udlandet for ovennævnte Sum, saa vilde det være et i allerhøjeste Grad urigtigt Raisonnement. Selvfølgelig vilde Landet være kommet til at betale Varerne langt dyrere, allerede af den Grund, at Udlandet vilde have været fri for den indenlandske Konkurrence, men ogsaa fordi det ikke vilde have været trykket af den indenlandske Glasværksdrifts indbyrdes Konkurrence. Det vilde imidlertid være umuligt at beregne, hvor meget Landet har faaet Varerne billigere, som Forholdene nu ere, og vi nødes derfor til i nærværende Indlæg at betragte den nævnte Sum som svarende til Udlandets Priser med Tillæg af Fragt og Told, men vi bede altsaa erindret, at det kun gøres, fordi det ikke alene for os, men ogsaa for enhver anden vilde være absolut umuligt at sige, hvor meget Landet vilde være kommet til at betale mere for Varerne, hvis det ikke havde havt andet end Udlandets indbyrdes Konkurrence til at regulere Priserne, saa at der altsaa allerede her foreligger en betydelig Fordel for Konsumenterne.

Vi sætte altsaa 592,391 Kr. 34 Ø. som den Sum, hvortil Tolden har tvunget Landet til at købe Varerne, og det næste vil da blive at undersøge, hvad vi have givet som Vederlag for denne Beskyttelse. Til Belysning heraf skulle vi give følgende Meddelelser:

1) Til Gager og Arbejdsløn, hvorved mange Familier finde deres Udkomme, og som omsættes hos de handlende mod Livsfornødenheder, der komme baade Staten (gennem Tolden) og Kommunerne (gennem Skat) delvis til gode, have vi i 1894 udbetalt 294,368 Kr. 45 Ø.
2) Statskassen har havt følgende Toldindtægt af vort Forbrug: af 43,378 Tdr. Kul 6,325 Kr. 97 Ø., af Mønnie, Salpeter, Svovlantimon og Arsenik 1,779 Kr. 56 Ø. = 8,105 Kr. 53 Ø.
3) Af indenlandske Raamaterialier have vi købt for et Beløb af 27,351 Kr. 31 Ø. Da Talen her er om Mursten, Mergel, Strandsand, Kridt etc., saa er dette Beløb for en aldeles overvejende Part en ren Indtægt for Landet, da de nævnte Materialier ere af den Beskaffenhed, at Arbejdslønnen for at tilvejebringe dem er den største Udgift.
4) For forskellige andre Varer og Ydelser af indenlandsk Kilde have vi til indenlandske Forretninger betalt 49,400 Kr. 94 Ø. Foruden Udgifterne til Udlandet, som ikke vedkomme denne Opgørelse og derfor ikke tages med, have vi endvidere havt nogle blandede inden- og udenlandske Udgifter, der vanskelig kunne skilles, og som andrage 11,013 Kr. 36 Ø. Heraf antage vi at kunne regne ca. 10,000 Kr. som Betaling for Varer og Ydelser af indenlandsk Kilde, saaledes at hele denne Afdeling sættes i alt til 59,000 Kr.

I alt have vi altsaa havt følgende Omsætning med Indlandet:

Gager og Arbejdsløn	294,368	Kr. 45	Ø.
Told af Kul- og Materialforbrug	8,105	— 53	—
Forbrug af indenlandske Materialier	27,351	— 31	—
Forskellige indenlandske Varer og Ydelser	59,000	— „	—
tilsammen...	388,825	Kr. 29	Ø.

ca. 65⅜ pCt. af Salgsværdien.

Lægger man hertil den Toldindtægt, som Staten har havt paa de toldpligtige Livsfornødenheder og andre Forbrugsartikler (Kaffe, Sukker, Petroleum, Bajersk Øl, Brændevin, Beklædningsgenstande m. m.), mod hvilke Gager og Arbejdsløn ere blevne omsatte, og den Skatteindtægt, som vor Virksomhed har skaffet Kommunerne, saa bliver det ikke for rigeligt at sige, at 3 Fjerdedele af Salgsværdien ere gaaede tilbage igen til Indlandet og deraf endog den langt overvejende Del som ren Arbejdsindtægt.

Vi kunne føje til, at vore 3 Fabrikker i alt i 1894 have brugt

6,318 Tons	Kul,
2,824 —	indenlandske Raamaterialier,
1,073 —	udenlandske —
Tilsammen.... 10,215 Tons,	for hvilke vi have været Arbejdsgivere paa Fragtmarkedet, og da selv de udenlandske Materialier for en betydelig Del føres hertil af danske Skibe, bliver der ogsaa her en betydelig Fordel for Indlandet.

Hvis man vilde indvende, at det omhandlede Kvantum Varer dog ogsaa vilde have givet Anledning til nogen Arbejdsfortjeneste, selv om det var kommet fra Udlandet, skulle vi meddele, at Hovedkontorets og Oplagets samlede Gager og Arbejdsløn kun andrage en Sum af 35,921 Kr. 87 Ø., og det er en Selvfølge, at denne Sum langtfra vilde være opstaaet, hvis Hovedkontoret og Oplaget ikke havde havt den Opgave foruden Salgets Besørgelse tillige at have Ledelsen af Selskabets 3 Fabrikker og det dermed forbundne Regnskab.

Endnu er der en Omstændighed, som vi maa henlede Opmærksomheden paa. I vore Fabrikker bruges ikke andet Brændsel end Kul, og det bidrager betydeligt til at forringe Procenttallet for de indenlandske Udgifter, fordi Brændsel efter Arbejdslønnen spiller den vigtigste Rolle i Glasfabrikationen, men gaar vi nu til det indenlandske Glasværk, som vel maa betragtes som det største efter vort, nemlig Holmegaards Glasværk, saa bruges der til Brændsel aldeles overvejende indenlandske Tørv, saa det vil let ses, at her vil Forholdet mellem de indenlandske og de udenlandske Udgifter blive betydeligt forrykket til Fordel for de første.

Allerede ved de her givne Oplysninger antage vi at have givet en overbevisende Forklaring af, hvor fordelagtigt det er for et Land selv at besørge sin Glasfabrikation, saa vidt det lader sig gøre, og hvor liden Grund der vilde være til at overlade Udlandet alle de Fordele, som denne Fabrikation medfører, og naar vi endnu blot have tilføjet, at vi, siden vi i 1873 som Aktieselskab overtog Driften af de os tilhørende 3 Fabrikker, have betalt i alt

til nye Byggeforetagender	825,473 Kr.	97 Øre
og til Reparation og Ombygning af ældre Bygninger	127,246 —	01 —
Tilsammen...	982,719 Kr.	98 Øre

og derved konstateret, hvilke Fordele vor Fabrikation byder det for Landet saa vigtige Haandværk, saa tro vi paa tilstrækkelig Maade at have gjort Rede for, hvor god en Indtægtskilde for Landet Glasfabrikationen er, og med hvor stor Ret den kan anbefales til en virksom Toldbeskyttelse, og vi skulle derefter tillade os at fremsætte nogle Bemærkninger om Størrelsen af Tolden paa de forskellige Sorter Glasvarer, som overhovedet fabrikeres her i Landet.

Disse ere:

Flasker Pos. 79 og Glasvarer Pos. 83.

Hvad først **Tolden paa Flasker** angaar, da maa vi erkende, at den nuværende Told hidtil har vist sig tilstrækkelig til at beskytte Flaskefabrikationen, men vi skulle dog henlede Opmærksomheden paa et Par mørke Punkter.

For det første kunne indenlandske Eksportører af Øl under Jagttagelse af visse Formaliteter faa den erlagte Told af udenlandske Flasker godtgjort, naar de sendes ud af Landet fyldte med Øl, og det samme maa formentlig ogsaa gælde for andre flydende Varer af indenlandsk Oprindelse. Da de Betingelser, som Toldvæsenet stiller for at være betrygget mod Benyttelsen af indenlandske Flasker, nu ingenlunde ere uoverkommelige for et større Eksportbryggeri, saa kan det ikke benægtes, at den omtalte Begunstigelse er af den Beskaffenhed, at Toldbeskyttelsen af indenlandske Flasker i mange Tilfælde kan blive illusorisk, og det eneste Forspring, som de indenlandske Glasværker i saadanne Tilfælde have, er Besparelsen af Fragten af Flasker hertil. Men ses der nu hen til, at man endog har store Flaskefabrikker i de allernærmeste Dele af Sverrig, vil det let skønnes, at dette Forspring ikke bliver stort, og navnlig ikke, naar der tages Hensyn til, at svenske Glasværker ere langt heldigere stillede med Arbejdsløn og ligeledes med Brændsel, idet Sverrigs store Rigdom paa Skove gør det muligt for de svenske Glasværker at skaffe billigere Brændsel end hos os. Ikke faa svenske Glasværker ere ligefrem anlagte paa at udnytte svenske Skovstrækninger paa samme Maade, som Holmegaards Glasværk her i Landet er anlagt for at udnytte de store Tørvemoser. Hvad der bevæger Toldvæsenet til at indrømme den omtalte Begunstigelse, for hvilken der, saa vidt vi vide, ikke en Gang forlanges Sikkerhed for, at det er nye, hidtil ubrugte Flasker, kende vi ikke. Ganske vist tro vi at vide, at der er en Coutume for, at Toldvæsenet under visse Forhold indrømmer Godtgørelse for betalt Told af Raastoffer, naar de udføres af Landet i Form af færdige Varer, hvorved der gives den indenlandske Fabrikation en Haandsrækning, men en Flaske

er intet Raastof. Ganske vist har den kun den Bestemmelse at tjene som Emballage, men den er alligevel et fuldt færdigt Produkt, tilvirket aldeles uafhængigt af det Stof, som skal fyldes i den. Naar Toldvæsenet giver den omtalte Begunstigelse, maa det vel være for at hjælpe den indenlandske Olindustri, men det sker da paa Bekostning, eller i alt Fald med Sigte paa Bekostning af den indenlandske Glasindustri, der dog ogsaa er en god Indtægtskilde for Landet. Det indenlandske Glasværk kan ikke en Gang faa Tolden af Kullene godtgjort, naar dets Flasker eksporteres, end ikke naar de eksporteres tomme, men det udenlandske Glasværk kan komme ganske uanfægtet af Tolden ind i og ud af Landet. Det fortjener ogsaa at bemærkes, at naar der eksporteres en Flaske Øl, da kan Flaskens Værdi omtrent balancere med Indholdets, og tænker man sig Indholdet at være f. Eks. Mineralvand, da er Flaskens Værdi større end Indholdets. Det hele virker paa samme Maade, som om Flasker vare kreditoplagsberettigede, hvad de dog efter Toldtariffen ikke skulle være. Den omtalte Begunstigelse kan blive mere farlig for den indenlandske Glasfabrikation end selv en Toldnedsættelse, idet den faktisk helt kan ophæve Toldbeskyttelsen, og vi maa derfor indstændigt henlede Opmærksomheden paa denne Fare.

For det andet er der et Punkt, som vel ikke har saa stor Rækkevidde, men som til Gengæld allerede har vist sine skadelige Følger. Vi sigte her til, at Toldvæsenet i den senere Tid betragter halvhvidt Glas som almindeligt grønt Flaskeglas. Det er absolut ikke korrekt, thi halvhvidt Glas kan ganske vist være et lyst Flaskeglas, men det kan ogsaa være et Glas, som er fabriceret i en Hvidtglasovn. Saaledes kan f. Eks. et mislykket Kvantum Hvidtglas finde sin Anvendelse som halvhvidt Glas, og det er aldeles vist, at det ofte finder Sted. Forbruget af halvhvide Flasker her i Landet er ikke af nogen stor Udstrækning, men der benyttes dog en Del, navnlig til Mineralvand og til Medicinflasker. Den Omstændighed, at Forbruget af halvhvidt Glas kun er mindre, gør, at det ikke kan betale sig at fremstille det i de store Kummeovne, som nu bruges til Flasker, fordi disse Ovne ere af en saa betydelig Størrelse, at man paa et Par Dage kunde tilvirke hele Landets aarlige Forbrug, og det kan ikke paa nogen Maade betale sig at fremstille Glas, som kun kan anvendes nogle faa Dage. Tidligere, da man tilvirkede Flasker fra Potteovne, kunde man med forholdsvis Lethed og med Fordel tilvirke halvhvidt Glas i mindre Partier, men nu ikke længere. Vi have derfor intet andet Valg, hvor vi af Hensyn til vore Kunder **skulle** skaffe halvhvide Flasker, end at fremstille dem i vore Hvidtglashytter, men disse ere anlagte med det i Forhold til Flasker langt værdifuldere Hvidtglas for Øje, og de ere derfor ikke skikkede til Fabrikation af de billige Flasker. Tager man en Mineralvandsflaske, som har en Vægt af ca. 70 Kvint, saa var Toldbeskyttelsen tidligere (à 7 Sk. pr. Pd.) $10^5/_{24}$ Øre. Nu er den (à $1^1/_2$ Sk. pr. Pd.) $2^3/_{16}$ Øre, altsaa en Differences af $8^1/_{48}$ Øre. Forskellen mellem vor Pris for en grøn og en halvhvid Flaske er nu $1^1/_2$ Øre og har tidligere været 2 Øre, saa det kan ikke siges, at vi have benyttet os i en urimelig Grad af Toldbeskyttelsen, men efter at Toldvæsenet har begyndt at regne halvhvide Flasker som grønne, er Følgen dog bleven, at de tyske Glasværker have kastet os ud af Markedet. Skibs- og Varelisten vil kunne vise den stigende Indførsel af Flasker fra Tyskland, og det drejer sig her udelukkende om halvhvide Flasker og endvidere om gule Medicinglas, som Toldvæsenet i den senere Tid ligeledes regner som almindelige grønne Flasker. Med de gule Medicinglas er det endnu værre, da Talen her slet ikke er om Flaskeglas, men derimod om farvet Hvidtglas, lavede af Hvidtglasmagere og dyrere end hvide Medicinglas. De høre endnu mindre end de halvhvide Flasker under Grøntglas. At sætte halvhvidt Glas i Klasse med helhvidt er ganske vist noget ubilligt, men det er lige saa ubilligt at sætte det i Klasse med Grøntglas. Det er en Mellemting af grønt og hvidt Glas af en ubestemmelig Kilde, og naar man ikke vil regne Tolden som for Hvidtglas, saa burde den i det mindste være en Mellemting af Grøntglas- og Hvidt-

glastolden. Gule eller brune Medicinglas høre derimod ifølge deres Natur absolut ind under Hvidtglas.

Vi skulle derefter tillade os at omtale **Tolden paa andre Glasvarer Pos. 83.**

Hvidtglas fremstilles her i Landet i følgende Kvaliteter:

a) ordinært Glas, som navnlig anvendes til Medicinglas og andre Emballageartikler samt til Lampeartikler og simplere Husholdningsartikler og endelig til forskellige tekniske Artikler.
b) Pressеglas, som saa godt som udelukkende anvendes til Husholdningsartikler.
c) Blyglas, som anvendes til Lampeglas.
d) Krystalglas, som anvendes til finere Husholdningsartikler og Luksusartikler samt til Lampeglas.

Landets Forsyning med de forskellige Kvaliteter sker i Hovedtrækkene saaledes:

a) ordinært Glas tilføres, naar undtages Lampeglas og tekniske Artikler, kun i ringe Grad fra Udlandet.
b) Pressеglas tilføres mest fra Udlandet. Den eneste indenlandske Fabrik af Betydning er vor. De andre danske Glasværkers Fabrikation aldeles forsvindende.
c) Blyglas maa regnes at stamme udelukkende fra indenlandsk Kilde.
d) Krystalglas har forskellige Kilder for de forskellige Sorter: 1/1 Krystals Varer stamme, naar Talen er om Husholdningsartikler og Luksusartikler, omtrent udelukkende fra Udlandet. Kun Holmegaards Glasværk har en lille Fabrikation deraf. Med 1/2 Krystals Husholdningsartikler forsynes Landet dels fra Holmegaards Glasværk og dels fra Udlandet, navnlig Sverrig og Tyskland. Krystal Lampeglas tilføres Markedet saavel af indenlandske som af udenlandske Fabrikanter.

Tolden paa alle disse Kvaliteter er 7 Sk. = 14 7/12 Øre pr. Pd., enten de ere glatte eller pressede eller slebne, hvide eller kulørte eller dekorerede.

En Ulempe ved denne Tarif er fælles for alle Sorterne, nemlig at Tolden er ens pr. Pd., enten Talen er om lette eller tunge Varer. Den bliver derved mindre for de lette Varer, som ofte ere de dyreste, og større for de tungere Varer, som ofte ere de billigste, men da der jo ikke kan være Tale om at fortolde paa anden Maade end efter Vægt, er der jo intet derved at gøre.

En anden Ulempe ved Tolden er, at den er ens for alle Sorter, hvorved den ogsaa maa siges at komme i Strid med Toldvæsenets Contume for andre Varers Vedkommende. Det maa vel antages, at Toldtarifferne i Reglen ere gjorte afhængige dels af Varernes Værdi, dels af deres Karakter (som Luksusartikel eller ikke) og dels af det Arbejde, som er levnet Landet til Varernes Færdiggørelse, eller det Arbejde, som Udlandet har besørget og derved berøvet det indenlandske Arbejdsmarked. Hvilken af disse Betragtninger (som vi naturligvis kun tænke os gældende for Beskyttelsestoldens Vedkommende) man end lægger til Grund ved Undersøgelsen af Tolden paa Glasvarer, saa bliver Resultatet, at Tariffen ikke gør Fyldest. For at nævne et Eksempel er det besynderligt, at et fint udarbejdet 1/1 Krystals Vinglas, raffineret efter alle Kunstens Regler og ren Luksusartikel, skal koste mindre i Told end et grovt forarbejdet Ansjosglas, uden noget som helst Raffinement og ren Nødvendighedsartikel, skønt Vinglassets Værdi kan være og ofte er 50 Gange større end Ansjosglassets. Allerede ved det ordinære Glas er det meget svært at konkurrere med Udlandet, som har Fabrikker liggende tæt op til vort Lands Grænser, og som navnlig for Tysklands Vedkommende faar et stort Forspring, fordi det med det store Marked foran sig kan anlægge fine Fabrikker efter større Maalestok og derved opnaa de dermed følgende billigere Fabrikationsomkostninger, og fordi det betaler lavere Arbejdsløn, end vi maa gøre, og fordi det har lettere Adgang til mange af Raamaterialierne, men kommer man op til de finere Sorter, navnlig til Krystalglas,

saa spiller Tolden en endnu værre Rolle for de indenlandske Glasværker, fordi Tolden bliver procentvis mindre af Vareværdien, ikke alene fordi Stoffet er mere værdifuldt, men ogsaa fordi de finere Sorter Glas oftere fabrikeres i mindre Tykkelse, dels af Skønhedshensyn (f. Eks. Vinglas) og dels af Nødvendighedshensyn (f. Eks. Lampeglas).

Det vilde dog nu næppe være muligt for Toldvæsenet at have forskellige Tariffer for de forskellige Kvaliteter, da der kræves særlig Fagdannelse for at skelne mellem dem. De Fremskridt, som Glasfabrikationen stadig gør, bidrage ogsaa til, at de simplere Sorter efterhaanden faa et Udseende, der nærmer sig de finere Sorters. Eksempelvis kan anføres, at man tidligere mente at kunne skelne mellem 1/1 og 1/2 Krystal ved Glassets Klang, hvad ikke mere lader sig gøre paalideligt, da man nu har Glas med Klang, som hverken er 1/1 eller 1/2 Krystal. Forskellen vilde i mange Tilfælde kun kunne paavises gennem Analyser, og af saadanne kunde Klarering jo ikke gøres afhængig i Praksis. Det maa formodes, at det er Bevidstheden om denne Vanskelighed, som har givet Anledning til, at man hidtil i Toldtariffen har slaaet alle Sorterne i Hartkorn.

Der er imidlertid en Maade, paa hvilken man kunde komme Maalet meget nær, nemlig naar man vilde gøre Tariffen afhængig af Slibningen.

I Almindelighed antages det vistnok, at naar et Glas er slebet, saa maa det komme ind under „finere Sorter", men denne Opfattelse er absolut urigtig. Der findes Slibning paa en Mængde forskellige Glasvarer, som høre til de simpleste og billigste. Saaledes finder man ofte paa ordinære Husholdningsartikler og paa tekniske Artikler en Kugling i Bunden, d. v. s. en rund Planslibning, som er anbragt for at udslette de Spor, som Glasmagerens Værktøj har efterladt i Glasset. En Mængde forskellige Husholdningsartikler, ethvert nok saa tarveligt Lampeglas eller enhver Lampebeholder, har en Afslibning, som kun har tjent til at bøde paa den Ujævnhed, som er fremkommen ved Bortsprængningen af det Glas, som ikke hører med til det færdige Glas. Et Glas kan være af den Beskaffenhed, at Glasmageren kun kan levere det med saa ru Kanter, at det er umuligt som Handelsvare, og denne Ruhed maa da fjernes ved Slibning. Alle disse Afslibninger, som nødvendiggøres, fordi Glasmageren ikke altid evner at bringe Glasset i en anvendelig eller færdig Stand, og som vi gerne skulle illustrere ved Prøver, hvis det ønskes, de kunne ikke betragtes som Forsøg paa at smykke Varerne, men kun som noget, der supplerer Glasmagerens Arbejde. Men naar man undtager nogle ordinære Lampeglas, er der eet, som næsten gennemgaaende er karakteristisk for alle den Slags Varer, nemlig at der kun er een Afslibning paa dem. Saa snart et Glas derimod er raffineret for at forskønnes, vil man som Regel altid finde flere Afslibninger. Paa en sleben Karaffe eller et slebet Drikkeglas eller en sleben Luksusgenstand af finere Sort vil man saa godt som altid finde flere Slibninger

(f. Eks. 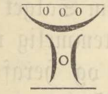), hvilket er ganske naturligt, da det jo kun undtagelsesvis vil

være muligt at skaffe Glasset et forskønnet Udseende ved kun at anvende een Slibning. Hvad der i saa Henseende vilde kunne udrettes med kun een Slibning, vilde snart være varieret til Grænsen og hverken indenlandske eller udenlandske Værker vilde kunne tilfredsstille Publikums Fordringer ved kun at fremstille Glas med en saa lidt varieret Forskønnelse. Hensynet til Publikums Fordringer vil som Regel bringe Glasværkerne til at fremstille de raffinerede Glas med flere fra hinanden skilte Slibninger. Det er selvfølgelig ingen Umulighed at fremstille et endog meget fint Krystalglas aldeles glat uden nogen som helst Slibning, og saadanne findes ogsaa i Handelen, men man behøver blot at aflægge et Besøg i en hvilken som helst Glashandlerbutik for at overbevise sig om, hvor forsvindende lille Udvalg der vil være af den Slags Varer. Man har ligeledes i Handelen nogle

Karaffer, Drikkeglas etc., som ere baandslebne, d. v. s. som have et slebet Baand rundt om Glassæt, altsaa med kun een Slibning. Disse Glas ere som oftest ikke kuglede i Bunden. De vilde da efter den af os foreslaaede Inddeling være at henregne til simplere Sort, skønt er jo i streng Forstand ere raffinerede af Skønhedshensyn. Denne Maade at forskønne paa de dog af en saa fordringsløs Natur, at man alligevel henregner dem til ordinære Glasvarer, og de fabrikeres som Regel ogsaa af ordinær Glasmasse. Skønt vi selv have en ret betydelig Fabrikation af denne Sort Glas, skulde vi dog med stor Sindsro se dem tarifferede som ordinære Glasvarer, da deres Vægt og Pris ere af den Beskaffenhed, at Udlandet næppe i nogen nævneværdig Grad vil kunne gøre sig gældende. Naar man fraregner nogle enkelte Lampeglas, for hvis Udelukkelse fra Reglen vi senere skulle give gode Grunde, og de omtalte baandslebne Varer (for saa vidt de ikke ere kuglede i Bunden) samt nogle kun sparsomt forekommende glatte 1/1 Krystals Varer, saa vilde man i Hovedtrækkene, ja næsten fuldt ud kunne træffe det Maal, at skille de simplere Sorter fra de finere, ved at dele Glasvarer i

A. Glatte, pressede, spundne eller med kun een Slibning,

B. Med flere fra hinanden skilte Slibninger,

og denne Inddeling vilde have den Fordel, at der ikke krævedes nogen Fagdannelse for at kunne foretage Sorteringen. For at godtgøre, hvor nær denne Inddeling vilde komme det omtalte Maal, skulle vi meddele, at vi, hvis Produktion dog strækker sig over alle Glasvarer, blandt vore 1270 forskellige Artikler kun kunne finde 23 Lampeglas, som kunne være saaledes fabrikerede, at de ikke passe ind under Reglen, og endvidere 9 andre Artikler, væsentligst Mælkeflasker og de ovenfor omtalte baandslebne Varer uden Kugling i Bunden. Vi tro, at der i Toldtariffen findes mange Positioner, som ramme Maalet mindre sikkert.

Ved Porcellæn har man en lignende Inddeling, idet der skelnes mellem Porcellæn med enkelt og med flere Farver. Ogsaa her er der Tilfælde, hvor Sondringen glipper, idet et Stykke Porcellæn ikke absolut behøver at være dyrere eller repræsentere mere Arbejde, fordi der er flere Farver, men Sondringen har dog virket heldig for den indenlandske Porcellænsindustri, idet den har hjulpet den til at kunne konkurrere med Udlandet ved Salget af saadanne Porcellænsvarer, som trods deres flere Farver ere vedblevne at være ordinære Varer, og den af os foreslaaede Deling af Glasvarer vilde kunne hjælpe de indenlandske Glasværker paa en lignende Maade paa et enkelt Punkt, hvor de i høj Grad lide under Konkurrencen med Udlandet, nemlig i Lampeglasfabrikationen. Denne har tidligere været indenlandsk, men i de senere Aar, da Udviklingen har medført store Besparelser, naar Fabrikkerne drives i stor Stil, og da navnlig Tyskland ligger inde med store Overproduktioner, har Udlandet desværre kunnet effektuere en betydelig Eksport her til Landet. Bestemt er det os en Umulighed at angive Forholdet mellem Salget af indenlandske og af udenlandske Glas, men vi tro at komme Virkeligheden temmelig nær, naar vi ansætte det aarlige Salg af Lampeglas til henimod 5 Millioner, og heraf sælge de indenlandske Glasværker: Aalborg Glasværk, Fyens Glasværk og vi (Holmegaards Glasværk er nemlig ikke Lampeglasfabrik, men tværtimod Importør af tyske Glas), næppe mere end henimod 3 Millioner. Da Invasionen af de udenlandske Glas ikke, i ethvert Tilfælde ikke i nævneværdig Grad, er ældre end godt og vel en halv Snes Aar, kan det ikke nægtes, at de indenlandske Glasværker ere blevne trængte tilbage i en rivende Fart, og da nu Glasfabrikation, som vi have paavist, er en for Landet saa fordelagtig Industri, forekommer det os, at der kunde være god Anledning til at give de indenlandske Glasværker en Hjælp ved at se bort fra, at nogle faa Sorter Lampeglas fik en højere Beskyttelse, end der strengt taget kunde tilkomme dem. For øvrigt skulle vi tilføje, at det er langtfra givet, at de indenlandske Glasværker vilde faa nogen Fornøjelse deraf, da det er højst sandsynligt, at Udlandet vilde fabrikere de til vort Land bestemte Lampeglas efter

en ældre Metode, som kun medfører een Slibning. Hvad der i særlig Grad har bidraget til, at Udlandet med saa stort Held har kunnet skaffe sine Lampeglas Indpas her i Landet, er den stedse stigende Benyttelse af Krystalglas. Tidligere solgtes her i Landet kun Blyglas og ordinære Lampeglas, og hvad der navnlig holdt Udlandet ude for disse 2 Sorters Vedkommende, var, at det af os registrerede Varemærke, B med en Krone over, nød en saa ubetinget Anerkendelse, at Udlandet ikke kunde rokke denne, og at de ordinære Glas paa Grund af deres lavere Pris fandtes at være en mindre heldig Genstand for Eksport. Men da begyndte Tyskland at forcere Krystallampeglas-Fabrikationen, og da der her ikke var noget Varemærke at kæmpe med, fordi der aldrig havde været Lejlighed til at give Publikum Tillid til et saadant, saa kunde tyske Glasværker med Held eksportere hertil, hjulpne af de langt heldigere Arbejdsforhold, som de leve under, og den lave Told, og de kunde endvidere benytte deres Overmagt paa Krystalglassenes Omraade til at forcere Salget af de ordinære Glas, idet vore Importører ofte ikke kunde splitte deres Indkøb. Ordinære Lampeglas have nemlig aldrig været solgte med noget indregistreret Fabriksmærke, og de tyske, ordinære Glas præsenterede sig derfor ikke hos Publikum som noget nyt. Kun har Tyskland ikke kunnet rokke ved vort Salg af Blyglas. Hele dette Forhold viser sig tydeligt, naar vi se paa vort Salg. Uagtet der ikke er ringeste Tvivl om, at der sælges flere Krystalglas her i Landet end Blyglas og ordinære Glas tilsammen, saa viser vort Salg i 1894 af Lampeglas følgende Forhold: ca. 15 pCt. ordinære Glas, 65 pCt. Blyglas og 20 pCt. Krystalglas, og vi tør endda ikke se bort fra Sandsynligheden af, at vort Salg af ordinære Glas og Krystalglas vilde have været endnu ringere, naar vi ikke kunde have brugt Blyglassene som en Art Tvangsmiddel, paa samme Maade som Tyskland har brugt Krystalglassene. Hermed antage vi at have givet gode Grunde for vor Anbefaling af en virksommere Toldbeskyttelse af Lampeglas, og forinden vi forlade dette Emne, skulle vi endnu fremhæve, at det kun er nogle ordinære Glas, der, saa længe de laves med 2 Slibninger, vilde komme op i en Klasse, hvor de egentlig ikke høre hjemme. At Krystalglas vilde komme op i en højere Klasse, er ganske i sin Orden. For det første ere de fabrikerede af en finere Glasmasse, og for det andet have de ikke alene 2 Slibninger, men disse ere oven i Købet polerede. Desuden anbringes der altid mere eller mindre pyntelige Monogrammer paa Glassene. Blyglas har kun 1 Slibning, saa det vilde egentlig komme urigtig i Klasse, da det i Virkeligheden er en finere Glasmasse, men som Forholdene ere, tro vi næppe, at det vilde kunne skade de indenlandske Glasværker. Vi selv ere vel nok Hovedfabrikanten af denne Sort Glas, og vi tro ikke, at Udlandet vilde kunne fortrædige os paa denne Konto, selv om disse Glas ikke fik højere Beskyttelse, end de hidtil have havt. Det vilde jo desuden bøde paa den mindre korrekte Tariffering af de omtalte ordinære Glas.

Vor Henstilling gaar altsaa ud paa, at Glasvarer deles i følgende 2 Sorter:

A. Glatte, pressede, spundne eller med kun 1 Slibning, der i Praksis med ganske faa Undtagelser har vist sig at omfatte:
   1) Ordinære Husholdningsartikler og tekniske Artikler.
   2) — Medicinglas og andre Emballageartikler.
   3) — Lampeartikler med Undtagelse af nogle enkelte Lampeglas.
   4) Bly-Lampeglas.
   5) Pressglas.

B. Glasvarer med flere fra hinanden skilte Slibninger eller Ætsninger, som i Praksis med faa Undtagelser have vist sig at omfatte:
   1) Krystal Husholdningsartikler.
   2) — Luksusartikler.
   3) — Lampeglas.
   4) Nogle ordinære Lampeglas, for saa vidt de have 2 Slibninger.

Ved den her foreslaaede Inddeling have vi ikke taget Hensyn til, om Varerne ere kulørte eller ikke, og vi tro heller ikke, at det vilde have nogen synderlig Betydning for de indenlandske Glasværker, om der blev fastsat en højere Told for kulørt Glas. I det mindste vilde det for os være temmelig ligegyldigt, skønt vi fabrikere en Del kulørt Glas. Det er overhovedet langtfra Tilfældet, at kulørt eller endog forgyldt Glas altid er finere end hvidt. Tværtimod er ofte det modsatte Tilfældet. Saaledes er en Mængde af det bohmiske Glas (saasom Blomsterglas, Vaser etc.) kulørt uden at faa forøget Værdi derfor eller uden at være af finere Masse, og det ligger desuden næppe for noget indenlandsk Glasværk at forcere den Slags Varer, som Bøhmen nu en Gang næsten har Monopol paa. Kun en enkelt Slags Glas ville vi anbefale til særlig Beskyttelse, nemlig det benhvide eller mælkehvide Glas, Opalglas, det anvendes i stor Udstrækning til Kupler og Lampebeholdere. Personlig ere vi ikke interesserede i Spørgsmaalet, da vi ikke fabrikere den Slags Varer, i ethvert Tilfælde kun i meget ringe Udstrækning, men der er i det mindste eet andet Glasværk her i Landet, som driver denne Fabrikation, og som aabenbart maa hemmes betydeligt af den i Forhold til Varerne ringe Toldbeskyttelse. Det drejer sig her om en Artikel, som Tyskland kaster sig over med stor Kraft, og hvoraf der er en betydelig Import, og det er ubestridelig en finere og dyr Sort Glas af en let kendelig Art.

Hvad nu den foreslaaede **Afdeling A.** angaar, da gælder, hvad vi før have sagt, at de forskellige Varers forskellige Vægtdel ingenlunde altid følges af et tilsvarende Forhold i Værdien, gør Toldbeskyttelsen uensartet virkende, og det kan derfor ikke undgaas, at Udlandet med den nuværende Toldtarif ofte vil sejre i Konkurrencen, men paa den anden Side er der jo ogsaa andre Artikler, hvor det modsatte bliver Tilfældet. Værst er det maaske med det pressede Glas, hvor den engelske Konkurrence er meget skarp. Vilde man have en effektiv Toldbeskyttelse, burde Tolden være 20 Øre pr. Pd., men naar en saadan Forhøjelse ikke kan gives, saa tro vi paa den anden Side, at de indenlandske Glasværker, saa længe de nuværende Konjunkturer holde sig, nogenlunde ville kunne holde Udlandet Stangen. Men det maa jo ikke glemmes, at Udviklingen let kan føre med sig, at Udlandet og navnlig Tyskland, hvis Eksportforretning jo støttes paa mange Maader, kan se sit Snit til at kaste sin store Overproduktion ind i Landet med større Kraft end hidtil, og den nuværende Tarif vil da snart være ufyldestgørende, og da Toldtarifferne jo kun sjældent blive reviderede, er det ikke uden Fare at lade Tolden paa disse Varer blive staaende nede ved de 7 Sk. = $14^{7}/_{12}$ Øre, eventuelt 15 Øre pr. Pund.

Derimod er Tolden paa den foreslaaede **Afdeling B.** absolut for lille, hvad vi skulle søge at godtgøre.

Vi skulle begynde med de Lampeglas, som ville komme ind under denne Afdeling, altsaa Krystalglas og nogle ordinære Lampeglas.

Til vore 2 største Kunder i Lampeglas, som tilsammen købe ca. 600,000 Stkr. aarlig og altsaa let kunne skønnes at have moderate Priser, solgte vi i 1894 af de nævnte 2 Sorter Lampeglas i alt et Kvantum af 21,876 Pd. for et Nettobeløb af 9,639 Kr. Det maa tilføjes, at disse 2 Kunder ere betydelige Købere af vore Blyglas, som de næppe godt kunne undvære, og det maa derfor antages, at de have stillet sig nogenlunde imødekommende ved Købet af de 2 Slags Lampeglas. Til Importører af tyske Glas, som have indrettet sig paa at undvære vore Blyglas, have vi i Aar tilbudt ordinære og Krystalglas til samme Priser, og man har stillet sig meget venlig til Tanken om at benytte det indenlandske Produkt i Stedet for det udenlandske, men man har godtgjort, at vore Priser, som vare yderst lavt stillede og ikke kunne stilles lavere, vare 10 à 12 pCt. højere end den Pris, hvortil der kunde indforskrives fra Tyskland. Vi skulle holde os til de 10 pCt., og Regnestykket ser da saaledes ud:

Det omtalte Kvantum, som hos os kostede	9,639 Kr. „ Ø.
kunde fra Tyskland indforskrives for (110—100—9639)	8,762 — 75 —
Altsaa en Difference af	876 Kr. 25 Ø.

For at vi skulde kunne have konkurreret med Tyskland, maatte Tolden, som var (21,876 Pd. à 14⁷/₁₂ Øre) 3,190 Kr. 25 Øre have været 876 Kr. 25 Øre = 27½ pCt. større, og der er ingen Tvivl om, at de tyske Glasværker gaa endnu længere ned, naar de se sig tvungne dertil. Blot et yderligere Nedslag af 5 pCt. i Tysklands Priser, og Tolden vil da være over 40 pCt. for lav. Den store Afstand mellem de tyske og de danske Priser viser, at Tyskland, selv om der ikke findes Anledning til en forhøjet Toldbeskyttelse for det indenlandske Fabrikat, slipper alt for billigt til Forretningen.

Under den af os foreslaaede Afdeling B. vilde endvidere komme til at høre ¹/₁ & ¹/₂ Krystals Husholdningsartikler og Luksusartikler. Disse Sorter fabrikere vi ikke selv, men vi have formaaet en herværende Importør til at laane os nogle Fakturaer over saadanne Varer, og vi kunne, hvis det ønskes, skaffe hans Attest for, at de følgende Tal ere rigtige.

Der er 6 franske Fakturaer over ¹/₁ Krystals Varer, nemlig i alt 730 Karaffer, 5,053 Glas og 1,257 Luksusgenstande og diverse af Nettovægt 2,802 Pd.

Indkøbsprisen er	Fr. 4,741.60 à 72 Ø. =	3,413 Kr. 95 Ø.
Fragt	=	68 — 55 —
Told 2,802 Pd. à 14⁷/₁₂ Ø.	—	408 — 63 —
Tilsammen		3,891 Kr. 13 Ø.

Tolden andrager her 10½ pCt.

Der er endvidere 12 svenske Fakturaer over ½ Krystals Varer, i alt 216 Karaffer og 5,134 Glas af Nettovægt 1,229 Pd.

Indkøbsprisen franko Kjøbenhavn er	1,477 Kr. 48 Ø.
Told 1,229 Pd. à 14⁷/₁₂ Øre	179 — 23 —
Tilsammen	1,656 Kr. 71 Ø.

Tolden andrager her 10⁴/₅ pCt.
Alle Fakturaerne ere fra 1893 og 1894.

Da vi ikke selv fabrikere hverken ¹/₁ eller ½ Krystals Husholdningsartikler eller Luksusartikler og derfor heller ikke have nogen Erfaring for, hvorledes en vis Vægt deraf stiller sig i Salgsværdi ved Salg fra Fabrik her i Landet, kunne vi ikke give nogen indgaaende Kritik over Tolden af disse Varer, men da Tolden ikke er stort over 10 pCt., saa falder det meget let at forstaa, at saavel Tyskland som Sverrig kunne finde Afsætning af saa stort et Kvantum ½ Krystals Varer, som de faktisk gøre. At Holmegaards Glasværk, som er eneste indenlandske Fabrik af disse Varer, overhovedet kan gøre sig gældende paa det indenlandske Marked, maa skyldes den Omstændighed, at det har sin Fabrik liggende ude paa Landet, hvor megen Arbejdskraft er billigere, og at det har sit Brændselsmateriale lige ved Haanden. For ¹/₁ Krystals Varernes Vedkommende skulle vi udtale, at vi ikke øjne nogen Mulighed for, at det kunde blive nogen indenlandsk Fabrikation af nogen Betydning, selv om Tolden blev 2 à 3 Gange større. Det er en Vareart, som er Frankrigs Specialitet, og hvis Fabrikation næppe tages fra dette Land, men her er jo Tale om rene Luksusvarer, som der dog ellers ikke tages blidt paa i den øvrige Toldtarif.

Da baade Krystal-Lampeglas og 1/2 Krystals Husholdningsartikler ere Hovedartikler i Glasfabrikationen, bør Tariffen for Afdeling B. sættes 50 pCt., hvis der skal tages Hensyn til den fremtidige Udvikling af Udlandets Konkurrence, og 33 1/3 pCt., hvis der kun skal tages Hensyn til den nuværende Konkurrence, over Tolden for Afdeling A.

At nærværende Indlæg søger at tjene som Forsvar for en tilstrækkelig Toldbeskyttelse af Glasfabrikationen, er let at se, og vi ville heller ikke lægge Skjul paa, at vore personlige Interesser have givet Impulsen til dets Fremkomst, men alligevel have vi bestræbt os for at behandle Sagen paa en objektiv Maade. Vi have søgt at paavise, hvor uheldig den nuværende Ordning er for indenlandsk Glasfabrikation i Almindelighed, og stillet Forslag om de Forandringer, som efter vor Mening, der jo er støttet paa mangeaarig Erfaring, vilde kunne gavne hele den danske Glasfabrikation, og vi søge ikke anden Fordel end den, som vilde tilflyde os af Foranstaltninger, som vilde være i samtlige indenlandske Glasværkers Interesse. Hvor stor denne Fordel kunde blive for os i Penge, skulle vi gerne gøre Rede for. Af vor Produktion i 1894 have de Varer, som efter vort Forslag vilde komme ind under Afdeling B., haft en Vægt af henimod 90,000 Pd. Havde Tolden været, som vi have foreslaaet, vilde vor Toldbeskyttelse have haft en Forøgelse af 50 pCt. af 90,000 × 14 7/12 Øre = 6,562 Kr. 50 Ø., naar der regnes paa Basis af den Toldbeskyttelse, som vi faktisk have haft for vor Hvidtglasproduktion. For os vilde det altsaa ikke have været nogen betydelig Forhøjelse, naar der kun ses finansielt paa Sagen.

Aktieselskabet Kastrup Glasværk, Kjøbenhavn den 7de Juni 1895.

Frederik Duus,
admin. Direktør.

C. G Høyrup.

Til Toldkommissionen.

Betænkning

angaaende

nye Toldvedtægter

fra det af

Glas- og Porcelænshandler-Foreningen paa Generalforsamlingen den 18de Juli 1895 nedsatte Udvalg, der kom til at bestaa af nedenfor undertegnede

Porcelænshandler Chr. Berg,
Hofglashandler C. V. Fritzche (Firma C. E. Fritzche),
Grosserer Michael Holm (af Firma P. C. Holm),
Grosserer C. V. Kjær,
Porcelænshandler B. Nielsen (Firma L. Holsts Eftflg.),
Porcelænshandler J. P. Nielsen og
Grosserer E. P. Nissen (af Firma Bucka & Nissen).

Betænkningen er godkendt af Foreningens i denne Anledning sammenkaldte ekstraordinære Generalforsamling den 30te August 1895.

Den til os rettede Opfordring om at udtale os om nye Toldvedtægter have vi i det følgende saa meget beredvilligere efterkommet, som det jo er os handlende, der paa Konsumenternes Vegne erlægge Tolden paa de indførte Varer og ifølge Sagens Natur ere à jour med, hvorledes denne virker, og i hvilket Forhold den beskytter tilsvarende ordinære som fine indenlandske Fabrikata.

Selve Toldens Højde har for saa vidt mindre direkte Betydning for os handlende, som vi beregne vore Kunder Toldudlægene med Tillæg af den samme Avance som paa vore Udlæg for Varen selv. Vi have derfor behandlet Sagen dels med Almen-Interessen for Øje, dels under Hensyntagen til de bestaaende Fabrikkers fremtidige Trivsel, idet vi for saadanne ordinære Varer, der hidtil have haft en overordenlig stor Beskyttelse, ikke have ment det rigtigt paa en Gang at anbefale saa stor en Toldreduktion, som i Almen-Interessen vilde have været ønskelig. Det er saaledes vor faste Overbevisning, at de nedenfor foreslaaede Toldsatser snarere burde sættes lavere end højere.

Da paa Glas og Porcelæn etc. Værdien af en Vare ingenlunde retter sig efter Vægten — tynde Porcelænskopper ere jo f. Eks. dyrere end tykke o. s. v. — har den nuværende Vægttold ramt billige ordinære Nødvendighedsartikler i et højst uretfærdig, tildels omvendt Forhold til de fine Varer. Saa mangesidig Produktionen er i Glas- og Porcelæns-Branchen, vilde man selv ved at oprette nok saa mange Positioner ikke kunne finde nogen Form at ramme fine og ordinære Varer paa i ligeligt eller tilnærmelsesvis ligeligt Forhold til Værdien.

Vi mene det derfor vor Pligt at foreslaa en **Værditold** paa Varer af vor Branche, idet alene en Værditold kan ramme fine og ordinære Varer ligeligt.

Ogsaa den indenlandske Industri, hvilken vi handlende, som allerede nævnt, ønske taget tilbørligt Hensyn til, vil være bedst tjent med en Værditold, fordi Fabrikkerne derved vilde opnaa den samme Beskyttelse paa fine Varer som paa ordinære, medens der nu findes overordentlig stor Beskyttelse paa de ordinære, men kun ringe Beskyttelse paa de fine Varer.

For en Værditold paa Glas og Porcelæn etc. taler tillige disse Varers Skrøbelighed. Ved Udpakning, Vejning og Genindpakning paa Toldboden, paaføres der os nu et stort Brækagetab, saameget mere som en tarifmæssig fastsat Tara i mange Tilfælde maa blive for lav, til at vi kunne fortolde særlig de lette Varer med Tariftara.

Vi tillade os derfor i første Række at fremkomme med Forslag om de Værditold-Bestemmelser, som vi ønske til Afløsning af den nugældende Vægttold, idet vi dog, for det Tilfælde, at en Værditolds Indførelse mod Forventning skulde støde paa uovervindelige Hindringer, tillige fremkomme med Forslag om nye Vægttold-Bestemmelser.

Vi udtale os i det følgende kun om de specielle Vareforter, der som Handelsartikler have Interesse for Glas- og Porcelænshandlerforeningens Medlemmer, og specificere disse, som følger, under Henvisning til den nugældende Toldlovs Positioner:

Pos. 79. Ordinære brune og grønne hule Glasvarer, saasom Bouteiller etc.

Pos. 82. Glasvarer i Forbindelse med Metal.

Pos. 83 i sin Helhed.

Pos. 108. Pottemagerarbejde og andre ordinære Jord- og Lerarbejder samt Ovnkakler.

Pos. 109 i sin Helhed.

Pos. 110 i sin Helhed.

Pos. 111 i sin Helhed, alle Slags Knapper dog undtagne.

Pos. 112. Ligeledes.

Forslag til Værditold-Bestemmelser.

I Henhold til ovenstaaende Redegørelse ønske vi at erlægge Tolden af vore Varer med en vis Procent af Fakturaværdien, og da der tidligere imod Værditolden fornemmelig er gjort den Indvending gældende, at Toldbedragerier ved Hjælp af fingerede Fakturaer vanskelig lade sig konstatere, foreslaa vi handlende, der have den samme Interesse som Staten i, at Toldbedragerier ikke finde Sted, idet vi ikke vilde være i Stand til at konkurrere med nærlige Firmaer, som ikke erlagde den samme Told som vi, følgende Bestemmelser:

Enhver Faktura, der forelægges Toldvæsenet, skal saavel af Afsender som Modtager være forsynet med en Erklæring paa Tro og Love om, at de i Fakturaen anførte Værdiangivelser ere rigtige, og at der ikke er modtaget, resp. ydet nogen som helst anden (ved Indførsel større, ved Udførsel mindre) Betaling, ej heller anden henholdsvis større eller mindre Betaling at fordre, resp. yde, end Fakturaen udviser.

Fatter Toldvæsenet desuagtet Mistanke om, at Fakturaværdierne ikke ere rigtige, skal Toldvæsenet være berettiget til at refusere Fakturaerne og i Stedet for at lade Varerne taksere af uvillige Mænd, valgte blandt andre handlende af samme Branche.

Afviger den saaledes fremkomne Taksationsværdi fra Fakturabeløbet med mere end 20 Procent i Toldvæsenets Disfavør, skal en af Staten udnævnt beediget og med Handelsbogføring fortrolig Revisor revidere vedkommende handlendes samtlige Bøger, og ifald der konstateres et Bedrageri, hvad enten ved den takserede Varesending eller ved nogen tidligere Lejlighed, skal den handlende foruden det Strafansvar, han ifalder efter Lovene, ved Gentagelsestilfælde have sin Handelsberettigelse forbrudt.

Efter Indførelsen af en Værditold maa jo Til- og Fraskrivning paa Kreditoplag ske i Kroner og Øre, og ved Udførselsgodtgørelse bliver Udførselsfakturaen at lægge til Grund paa samme Maade, som Indførselsfakturaen lægges til Grund ved Indklareringen. Da Udførselsfakturaens Værdiangivelser imidlertid foruden Indførselsværdien omfatter den handlendes Tillæg af Fragt og andre Omkostninger paa Varen samt Avance, maa et tilsvarende Beløb dekorteres ved Beregningen af Udførselsgodtgørelsen, og for at der ikke kan blive Tale om nogen Udførselspræmie, have vi ment paa vore Varesorter kun at turde foreslaa Udførselsgodtgørelsen beregnet efter $^2/_3$, skriver To Trediedele af Udførselsfakturaens Paalydende.

For alle forannævnte nu til
Pos. 79, 82 og 83 hørende Glasvarer foreslaa vi en
Værditold af 20 Procent.

Ligeledes foreslaa vi for alle fornævnte nu til
Pos. 108, 109 og 110 hørende Fajance-Varer etc. en
Værditold af 20 Procent.

Hvorimod vi for de forannævnte nu til
Pos. 111 og 112 hørende Porcelæns-Varer foreslaa en
Værditold af 25 Procent,
da disse mere end de andre Artikler have Karakter af Luksusvarer.

Vi andrage om, at der, som en Gang i tidligere Tid, maa blive indrømmet Kreditoplag for Glasvarer, og foreslaa for alle Artikler, hvoraf Kreditoplag indrømmes, følgende Minimalsummer for

Tilskrivning ..... Kr. 100,
Fraskrivning ..... Kr. 50.

Forslag til Vægttold-Bestemmelser.

Pos. 79. For de ovennævnte nu til denne Position hørende Glasvarer foreslaa vi den nugældende Toldsats $1^1/_2$ Skilling omsat til
3 Øre pr. Pund.

Tariftara som hidtil for
Kasser og Fade..... 32 pCt.,
Kurve..... 22 pCt.

Pos. 82. For de forannævnte nu til denne Position hørende Glasvarer i Forbindelse med Metal foreslaa vi, da disse hovedsagelig forekomme som Luksusvarer, den nugældende Toldsats 16 Skilling forandret til

35 Øre pr. Pund.

Pos. 83, der nu omfatter saavel ordinære, pressede og glatte som fint dekorerede Glasvarer, foreslaa vi delt i:

a) omfattende alle pressede Glasvarer og blæste, glatte Hulglasvarer — Glas med afkuglet eller afslebet Bund, herunder indbefattede — glatte og matterede Lampekupler og alle Lampeglas.

Herfor foreslaa vi af Hensyn til, at de danske Fabrikker herpaa hidtil have haft en overordentlig høj Beskyttelse, en Toldsats af

10 Øre pr. Pund,

skønt denne endnu er særdeles følelig.

Tariftara som hidtil for
Kasser og Fade..... 32 pCt.

---

b) omfattende alle ved Slibning, Gravering, Ætsning, Maling eller paa anden Maade, saa og ved forskellige Farver i Glasmassen dekorerede Glasvarer. — Firmaskilte henregnes dog ikke under Dekoration.
For disse foreslaa vi den nugældende Toldsats 7 Skilling omsat til

15 Øre pr. Pund.

For de under b) opførte Glasvarer vil den virkelige Tara sjældent andrage under 50 Procent, og vi mene derfor ikke at kunne foreslaa en lavere
Tariftara end for
Kasser og Fade..... 45 pCt.

Som Minimum for Til- og Fraskrivning paa **Kreditoplag** foreslaa vi for saavel a) som b):
Tilskrivning..... 300 Pund,
Fraskrivning..... 100 Pund.

Pos. 108. For de forannævnte til denne Position hørende Lervarer foreslaa vi den nugældende Toldsats 1 Skilling omsat til

2 Øre pr. Pund.

Tariftara som hidtil for
Fade..... 34 pCt.,
Kurve..... 22 pCt.

Pos. 109. For de forannævnte nu til denne Position hørende Fajancevarer etc. foreslaa vi den nugældende Toldsats 8 Skilling reduceret til

12 Øre pr. Pund.

Pos. 110. For de forannævnte nu til denne Position hørende Fajancevarer etc. foreslaa vi den nugældende Toldsats 3 Skilling reduceret til

5 Øre pr. Pund,

idet vi bemærke, at denne Toldsats endnu er meget følelig, særlig paa almindelige Tallerkener og Kopper.

Tariftara:

Fade..... 34 pCt.,
Kurve..... 25 pCt.

Tara paa Waggons ønskes konstateret ved Bruttovejning af Waggonen og Tilbagevejning af den udpakkede Waggon med Emballage, saaledes som det nu sker ved Lervarer. Der spares derved betydelig Tid og Brækage.

For Til- og Fraskrivning paa **Kreditoplag** foreslaa vi følgende Minima:

Tilskrivning..... 300 Pund,
Fraskrivning..... 100 Pund.

Pos. 111. For de forannævnte nu til denne Position hørende Porcelænsvarer foreslaa vi Tolden reduceret fra 16 Skilling til

25 Øre pr. Pund,

hvilket, sammenholdt med vort Forslag til Pos. 112, endnu giver den høje Beskyttelse af 13 Øre pr. Pund for Dekorering.

Pos. 112. For de fornævnte til denne Position hørende Porcelænsvarer foreslaa vi Tolden reduceret fra 8 Skilling til

12 Øre pr. Pund.

Porcelæn Pos. 112, pakket i Baller i Waggons, ønskes klareret som i Kasser efter undersøgt Tara.

Kjøbenhavn, den 21de August 1895.

C. V. Fritzsche. **Bucka & Nissen,** ved Edv. Nissen. **J. P. Nielsen.**

Bernh. Nielsen, Exam. jur. **J. Chr. Berg.** **P. C. Holm.** (M. Holm)

C. V. Kjær.

Skandinavisk Gummi-Kompagni,
Odense.

Odense, den 15de Juni 1895.

Til Toldkommissionen,
Kjøbenhavn. K.

Herved tillade vi os at anmode den ærede Kommission om i det Forslag til Revision af Toldloven, som haves under Udarbejdelse, velvilligst at ville gøre Forslag til toldfri Indførsel i Riget af de vigtigste Raamaterialer til teknisk Gummivarefabrikation og samtidig gøre Forslag til en passende Told paa forarbejdede Gummivarer.

De væsentligste Raamaterialer ere **raa Gummi, Guttaperka** samt **gl. Gummi.** Tolden er herfor for Tiden 5 Sk. pr. Pd., men da disse Varer under Rensningen svinder fra 12 til 50 pCt., bliver Tolden i Virkeligheden 6 à 7 Sk. pr. Pd.

Gummi Substitut (Værdi 45 Øre pr. Pd.) fortoldes med 10 pCt. af Værdien; vel er dette et forarbejdet Produkt (fremstillet af Olie og Svovl), men er kun anvendelig til Gummifabrikation som Hjælpemiddel.

Nafta (Kulpræparat) og **leight Nafta** (Stenpræparat) fortoldes nu à 2 Sk. pr. Pd., men sidstes Værdi er saa ringe, at Tolden bliver 56 pCt. af Værdien, idet Prisen er $6^1/_2$ d. pr. Gallon à 7 Pd., = 49 Øre, og Nafta (anvendes til at smøre Lærred og Stoffer med) fordamper helt under Forarbejdningen.

Benzin og **Guldsvovl.**

Endvidere tillade vi os at gøre opmærksom paa, at naar der i tidligere Forslag til Rigsdagen har været begæret Toldfrihed for de fleste Gummivarer, maa dette formodentlig have sin Grund i, at der den Gang ingen tekniske Gummivarefabrikker fandtes her i Landet; men for 2 Aar siden etablerede vi en saadan Fabrik her i Byen, hvor alle Slags tekniske Gummivarer fabrikeres, saa vi nu beskæftige ca. 80 Arbejdere og Funktionærer; det er med betydelige pekuniære Ofre og meget ihærdigt Arbejde, at vi have overvundet Vanskelighederne ved denne ny Industris Etablering, saa selv om vi ikke tør forvente stor Toldbeskyttelse, haabe vi dog, den ærede Kommission vil bidrage sit til at stille os lig anden indenlandsk Industri med Hensyn til Toldbeskyttelse.

Naar de i Pos. 54 (Lovforslaget Folketinget 1890—91) anførte Varer, der foresloges fri, benævnes grove Varer, da er dette efter vor Formening ikke korrekt, thi de ere alle meget værdifulde, saaledes f. Eks.:

Baand, herunder ville blandt andet henføres Slidedæk til Cykler, og disse koste gennemsnitlig fra 5 til 7 Kr. pr. Pd., og Danmarks Import af denne Artikel med tilhørende fine Slanger er sikkert for nærværende Tid ca. 1 Million Kr. aarlig.

Blokke og Buffer, (som Regel formet)	koste fra	2	til	4	Kr. pr. Pd.
Gulvmaatter og Gulvtæpper	—	1½	-	2	— —
Plader meget forskellig	—	1	-	6	— —
Skiver med Huller (formenes Pumpeklapper) ...	—	2	-	4	— —
Ringe	—	3	-	5	— —
Slanger med Lærreds Ind- og Omlæg	—	1½	-	5	— —

(Lærredet dertil betales for Tiden med 6—12 à 20 Sk. pr. Pd. og andrager op til Halvdelen af Vægten. Spiraler af Kobbertraad og Jærntraad maa ogsaa fortoldes).

I Betragtning af, at det for Toldvæsenet er umuligt at bedømme Gummivarers Kvalitet og Fremstillingsmaade, ville vi efter vor Formening anse det for hensigtsmæssigt, at Tolden for alle Gummivarer ansættes til een Pris; og naar 10 pCt. af Værdien lægges til Grund for Toldbeskyttelsen, og da Gennemsnitsprisen paa de i Riget indførte Gummivarer efter vor Erfaring kan ansættes til 3 Kr. pr. Pd., tillade vi os at proponere en Told af 30 Øre pr. Pd. for alle Gummivarer.

Idet vi udtale Haabet om, at den ærede Kommission vil tage Hensyn til denne vor Indstilling, bemærkes, at vi, om det maatte ønskes, ere til Tjeneste med yderligere Oplysninger enten skriftlig eller ved personlig Nærværelse.

Med Højagtelse

Skandinavisk Gummi-Kompagni.

Til Toldkommissionen!

I Anledning af den foreſtaaende Reviſion af Toldſatſerne tillade undertegnede Pianofortefabrikanter ſig at udtale Ønſket om Forandring af Tolden for Pianoforter. Den danſke Pianofortefabrikation, der dog ved ſaa mange Lejligheder har vist, hvilket ſmukt Standpunkt den indtager i Forhold til Udlandets, trykkes nemlig mere og mere af den udenlandſke og da ſærlig den tyſke Konkurrence. Sagen er den, at de tyſke Fabrikanter kunne underſælge de danſke betydelig, og hertil kan paaviſes forſkellige Aarſager.

1. For det førſte er Arbejdslønnen for Pianofortearbejdere mange Steder i Tyſkland ikke lidt lavere end her; (Anmærkning 1.)

2. dernæſt forarbejdes og forefindes ſtørſte Delen af det Materiale (Strenge, Skruer, Stifter, Filt, Skind, Klæde, Finerer og ſaa godt ſom alt andet Træ, Lakker og meget andet), ſom forbruges til Pianoforter, i Udlandet og maa derfor indføres her af danſke Fabrikanter, for hvilket det altſaa fordyres betydelig ved Forſendelſesomkoſtninger og Toldafgifter (Anmærkning 2), og endelig

3. er den Told, der betales for fremmede Pianoforters Indførelſe her i Landet, ikke af den Betydning ſom Beſkyttelſe for den indenlandſke Fabrikation, ſom den kunde, og efter vort Skøn burde være.

ad 1. At nedſætte Arbejdslønnen her er et Middel, hvortil de danſke Fabrikanter af Henſyn til Arbejderne nødig ville gribe;

ad 2. at optage en Konkurrence med Forfærdigelſe af ovennævnte Materiale her i Landet vil dels af Henſyn til det forholdsvis ringe lokale Forbrug, dels ſom Følge af Mangel paa de dertil nødvendige Raaſtoffer ikke kunne betale ſig; (Anmærkning 3.)

ad 3. Der bliver da tilbage gennem Tolden paa fremmede Pianoforter at ſøge Indførſelen hemmet.

Det forholder ſig nu ſaa, at Tolden paa Pianoforter, der indføres her, beregnes ſom Værditold (10 pCt. af Værdien) og hvor teoretiſk tiltalende end Beregning af Tolden efter Varens Værdi kan ſiges at være, er den dog i mange Henſeender den allerupaalide-

ligste Rettesnor, idet det er umuligt for Toldpersonalet at kontrollere de forskellige Værdiansættelser. Køber f. Eks. en Privatmand et Pianoforte i Udlandet til 800 Kr., maa han i Henhold til den udstedte Regning betale 80 Kr. i Told. Købes det samme Pianoforte af en Forhandler til Forhandlerpris f. Eks. 600 Kr., betaler han ifølge sit Fakturabeløb en Told af 60 Kr., og vil endelig den tyske Fabrikant fakturere det samme Pianoforte til den Pris, det i Virkeligheden staar ham i, f. Eks. 400 Kr., bliver Tolden altsaa 40 Kr. Alle tre Angivelser kunne forsvares, og det samme Pianoforte altsaa blive fortoldet paa tre forskellige Maader. Kommer nu hertil, at det ikke er ualmindeligt, at Fakturaerne udstedes med uforsvarligt lave Beløb, vil det altsaa være muligt at bringe Tolden end yderligere ned og dette uden at det i de allerfleste Tilfælde vil vække Toldvæsenets Mistanke, idet Priserne paa Pianoforter ere højst forskellige. — Rimeligvis i Følelsen af det vanskelige eller rettere umulige i at komme til en retfærdig Ansættelse af Tolden gennem Værdiberegningen har man i nogle Lande f. Eks. Sverrig, Norge og Rusland, sat Tolden til et visst Beløb pr. Stykke af Pianoforter uden Hensyn til deres Værdi.

I Rusland er Tolden for et Flygel 375 Kr., for et opstaaende 225 Kr.
- Sverrig — — 200 — - — 150 —
- Norge — — 60 — - — 40 —

I andre Lande, f. Eks. Tyskland har man ansat en Vægt-Told, der for sidstnævnte Lands Vedkommende udgør 30 Rmk. pr. 100 Kilo.

Af ovenstaaende Udtalelser vil det forhaabentlig fremgaa, at en Vægt- eller Stykketold paa Pianoforter vil være af stor Betydning for den danske Pianofortefabrikation, idet den forhindrer Misbrug ved urigtig Værdiansættelse og derigennem hemmer Indførselen af udenlandske Pianoforter. For Statskassen vil Indtægten næppe blive mindre, idet den forventede ringere Indførsel af Pianoforter vil opvejes af den for de fleste af disse forøgede Told.

I Henhold til ovenstaaende Bemærkninger tillade vi os at henstille, at den nuværende Told paa Pianoforter afløses af en Vægt- eller Stykketold. Denne vil efter vort Skøn passende kunne sættes enten til 25 Øre pr. Pd. for Flygler og 20 Øre pr. Pd. for opstaaende (Anmærkning 4), eller til 150 Kr. pr. Stykke af Flygler og 100 Kr. pr. Stykke af Opstaaende.

Til Oplysning om Fabrikationens Udstrækning skulle vi sluttelig bemærke, at der af 20 Fabrikanter, der beskæftige 333 Arbejdere, i 1894 er fabrikeret 1,162 Pianoforter til en samlet Værdi af 1,076,400 Kr. Arbejdslønnen har udgjort 379,500 Kr.*)

Foruden nævnte 333 Arbejdere beskæftige Fabrikanterne indirekte flere Arbejdere paa Jærnstøberier, i Smedeværksteder, paa Drejerværksteder, hos Billedskærere samt paa Maler- og Lakererværksteder.

Anmærkning 1. Eksempelvis kan her anføres, at
Forfærdigelsen af en Sangbund til et alm. dansk opstaaende koster ca. 16 Kr.
— — — — tysk do. — - 10 —
Indsættelse af Mekanik, Klaviatur og Pedaler
i et alm. dansk do. — - 26 —
i et alm. tysk do. — - 18 —

*) Efter Skrivelsens Affattelse er indgaaet Meddelelse fra endnu 2 Fabrikanter, saaledes at det samlede Resultat bliver en Fabrikation af 1,246 Pianoforter til en Værdi af 1,136,450 Kr. Arbejdslønnen har udgjort 392,943 Kr.

Anmærkning 2.

Told- og Fragtudgifter ved et Pianoforte til ca. 600 Kr.

	Told.	Fragt.
	Kr. Ø.	Kr. Ø.
40 Kbfd. Træ	5. „	5. 24
25 Pd. Træ	3. 64	„ 13
28 Pd. Finer, 8 Pd. à 3 Sk.	„ 50	„ 06
20 Pd. à 0,15 Sk.	„ 06	„ 15
125 Pd. støbt Jærnplade	2. 60	„ „
7 Pd. Strenge	„ 43	„ 35
6 Pd. Stemmenagler	„ 37	„ 16
1¼ Pd. forniklede Skruer	„ 41	„ 02
2¾ Pd. Jærnskruer	„ 45	„ 02
2 Pd. Lampetter	„ 33	„ 08
4 Pd. forskelligt Metal	„ 25	„ „
1 Stykke Klaviatur	1. 70	„ 95
1 — Mekanik	2. 20	„ 58
1 Sæt Hammerhoveder	„ 35	„ 09
Diverse (Skind, Filt, Klæde, Lakker, Lim m. m.)	3. 30	1. 10
i alt...	21. 59	8. 93

Anmærkning 3. Eksempelvis kan her anføres, at

1 Sæt Stemmeskruer	af dansk Arbejde koster		3 Kr.	67 Øre
1 — —	- tysk — —		2 —	11 —
1 — Messingagraffer	- dansk — —		12 —	„ —
1 — —	- tysk — —		7 —	10 —

Anmærkning 4. Opstaaende til Priser fra 6—800 Kr. veje gennemsnitlig 4 à 500 Pd. og Flygler til 12—1,400 Kr. 5 à 600 Pd.

Kjøbenhavn, den 8de August 1895.

J. Larsen & Søn. Herm. N. Petersen & Søn. M. Schon. H. Brunn.

Viggo Hansen. H. P. Heidemann. A. O. Sundahl. Knud Christensen & Menzler.

Ludv. Wulffs Efterfr. Simon Nielsen. J. H. Ehlert. C. Wedell & Åberg.

J. Emil Felumb. Hornung & Møller. Bang Jensen. Carl P. Rasmussen.

C. Feuerlein. M. C. Techau. Søren Jensen. C. Landschultz.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Cement, Kalk og Stemmeri-Industri.

Toldposition Nr. 221 og 222.

Landstingets Forslag Pos. 67, 68 og 69.

1. Cementindustri.

I Cementindustrien er det kun Fremstillingen af Portlands-Cement, som har nogen væsentlig Betydning her i Landet, og i hvert Fald er Portland-Cementen i den Grad tone-angivende i Bygningsfaget, saa at Hensynet til den øvrige Fabrikation af Cement (Slagge-Cement og Roman-Cement) i hvert Fald bliver uden Betydning over for det foreliggende Spørgsmaal. Der findes i Danmark 3 Portland-Cement-Fabrikker, Aalborg Portland-Cement-Fabrik ved Aalborg og Fabrikkerne „Cimbria" og „Dania" ved Mariagerfjorden, hvis samlede aarlige Fabrikation for Tiden andrager ca. 350,000 Tønder. Raamaterialierne til Fabrikationen findes umiddelbart ved eller i stor Nærhed af Fabrikkerne.

Af Hjælpestoffer spille navnlig Stenkullene en meget væsentlig Rolle. Forbruget af Stenkul pr. Tønde fabrikeret Cement varierer ved de forskjellige Fabrikker mellem 1/2 Tønde og 1 Tønde; regnes i Gennemsnit 3/4 Tønde, bliver det aarlige Kulforbrug paa de 3 Cementfabrikker ca. 260,000 Tønder, af hvilke Tolden andrager i alt ca. 40,000 Kr., regnet pr. Tønde fabrikeret Cement altsaa ca. 11 Øre.

Foruden denne Byrde paa Fabrikationen betales der endvidere Told for Materialierne til Emballagen. Denne Told andrager for 1 Fustage ca. 7 1/2 Øre, for 2 Stk. Jutesække, hvilke tilsammen rumme lige saa meget som 1 Fustage, derimod ca. 11 2/3 Øre.

Det vil af ovenstaaende fremgaa, at de ved Tolden paa Hjælpestofferne fremkaldte Udgifter andrage pr. Tønde Cement mindst ca. 15 Øre, stigende til ca. 27 Øre. Da Gennemsnits-Salgsprisen for Cement inkl. Emballage ab Fabrik ikke kan regnes højere end ca. 4 1/2 Kr., andrager Tolden altsaa fra 3 1/3 til 6 pCt. af Varernes Salgspris.

Da Portland-Cementen indføres toldfrit i Danmark, have de indenlandske Fabrikker en skarp Konkurrence at udholde mod det udenlandske Fabrikat. Dette kommer væsentligst fra Tyskland (Stettin) og fra Sverrig (Malmø), fra hvilke Pladser Fragten enten ikke er væsentlig højere (Stettin) eller endog snarere lavere (Malmø) end fra de danske Fabrikker til Afsætningspladserne. Den samlede Indførsel af Portland-Cement til Danmark maa anslaas til 120—140,000 Tønder. Denne Indførsel dækker imidlertid ikke et Hul i den indenlandske Produktion, men bevirker derimod, at de danske Fabrikker ere henviste til at eksportere en væsentlig Del af Produktionen. Af de Markeder, som Cementen kan søge, er Sverrig imidlertid lukket paa Grund af en betydelig Indførselstold paa Cement (ca. 75 Øre pr. Tønde), Rusland har ligeledes en høj Told, og Tyskland og England have selv Overskuds-Produktion.

Da de tyske og svenske Fabrikker ikke bære den Byrde paa Fabrikationn, som Tolden paa Kul, Træ og Tekstil paafører de danske Fabrikker, ere disse altsaa paa Forhaand ugunstigere stillet i Konkurrencen over for det udenlandske Fabrikat. Samtlige Fabikker nære derfor et levende Ønske om, at disse Byrder og da navnlig Tolden paa Raaprodkterne, Kul og Træ, maa blive hævet, hvilket er af saa meget større Betydning for denn Industri, som Priserne i de senere Aar have været overordentlig lave og næppe vise nogen Tilbøjelighed til at hæve sig. Det synes saa meget mere berettiget at befri Cementindustren fra de omhandlede Byrder, som denne Industri i en ganske særlig Grad maa siges at være naturlig her i Landet paa Grund af det fortrinlige Raamateriale, der staar til Raadighed. Det bliver i denne Sammenhæng ufyldestgørende, at Tolden paa Emballagen til Dels godtgøres, naar Cementen eksporteres; thi dels andrager Godtgørelsen ikke mere end ca. Halvdelen af den erlagte Told, idet der nemlig for en Heltønde godtgøres 4 Øre, medens der for denne er betalt i Told mindst ca. 7½ (jfr. Bilag 1), dels kommer denne Lettelse kun ien eksporterede Cement til gode, men ikke den Cement, som forbruges her i Landet, og som netop maa konkurrere med det indførte Fabrikat, der som tidligere nævnt ikke bærer saadanne Byrder.

De danske Cementfabrikker beskæftige tilsammen ca. 500 Arbejdere, i Fabrikkerne er engageret en samlet Kapital af ca. 3 Millioner Kroner, og den samlede Værdi af den aarlige Produktion andrager ca. 1½ Million Kroner.

2. Slemmeri-Industri.

Denne Industri falder i 2 Grene: Fremstillingen af Slemmekridt og Fremstillingen af slemmet Kaolin (Porcelænsler). Begge Industrier bearbejde indenlandske Raamaterialer, hvoraf Kridten, som bekendt, findes i store Mængder af Landet, medens Forekomsten af Kaolin er begrænset til Øen Bornholm.

a. Fremstilling af Slemmekridt.

Slemmekridt fremstilledes tidligere i ikke ringe Omfang til Eksport og udførtes saavel til Tyskland, Rusland som til Sverrig; men efter at alle disse Lande have lagt en betydelig Told paa Indførslen (1½ Rmk. pr. 1000 Pd. i Tyskland, Kr. 10,50 pr. 1000 Pund i Rusland og 5 Kr. pr. 1000 Pund i Sverrig) er Eksporten næsten ophørt, og flere af de tidligere Kridtslemmerier have ganske indstillet Fabrikationen. Derimod have Fabrikkerne sat sig i Stand til at bevare det indenlandske Marked, da den danske Toldtarif paalægger Slemmekridt en Told af 1 Sk. pr. Pund eller ca. Kr. 20,85 pr. 1000 Pund. Ikke desto mindre er Fabrikatets Salgspris ikke bestemt af Tolden, men af den indenlandske Konkurrence; medens Kridt fra Rügen inkl. Tolden vil koste i Kjøbenhavn Kr. 38,85, er en gros Prisen for Slemmekridt i Kjøbenhavn ca. 10 Kr.; Netto-Salgsprisen for Slemmekridt ekskl. Emballage ab Fabrik andrager ca. 4 Kr., hvilken Pris i Virkeligheden ingen Avance levner.

Medens den eksisterende Told paa Indførslen af Slemmekridt saaledes er uden væsentlig Betydning for Fabrikkerne, er derimod Tolden paa Kul og Materialier til Emballage en ikke ringe Byrde, idet den andrager tilsammen ca. 52 Øre pr. 1000 Pd, eller 7½ pCt. af Salgsprisen for Slemmekridt ab Fabrik inkl. Emballage. Det vilde derfor ogsaa for denne Industri være af Betydning, om Tolden paa de nævnte Raamaterialier kunde hæves.

b. Fremstilling af Kaolin.

Der findes paa Bornholm 2 Kaolinslemmerier, hvis samlede aarlige Produktion kan anslaas til ca. 10,000 Tons slemmet Kaolin. Medens Toldtariffen paalægger slemmede Stoffer en Told, er der sket en Undtagelse med Kaolinen, der indføres toldfrit. Priserne for slemmet Kaolin ere derfor paa Grund af den udenlandske Konkurrence trykkede til et

Minimum, og navnlig er Konkurrencen haard med den engelske Kaolin, saa at de nuværende Priser paa Kaolin i en Række af Aar ikke have levnet Kaolinslemmerierne noget Overskud.

Slemmet Kaolin finder væsentlig Anvendelse i følgende 3 Øjemed:

1) til Porcelænsfabrikationen,
2) til Fremstilling af ildfaste Varer,
3) i Papirindustrien.

Til Fremstilling af Porcelæn benytte de danske Porcelænsfabrikanter udenlandsk Kaolin, og den bornholmske Kaolin anvendes overhovedet ikke i dette Øjemed. Det er muligt, at en Told vil forandre dette Forhold til Gunst for Kaolin-Slemmerierne.

Til Fremstilling af ildfaste Varer anvendes den bornholmske Kaolin navnlig i Sverrig og Tyskland, men de Priser, der kunne opnaas her, ere paa Grund af Konkurrencen med engelsk og tysk Kaolin lidet lønnende.

Det indenlandske Forbrug af bornholmsk Kaolin begrænses væsentlig til Papirindustrien, men ogsaa her trykker Konkurrencen med det engelske Produkt Prisen til et Minimum. En moderat Told paa Kaolin vilde derfor være et overordentligt Gode for Kaolin-Slemmerierne og ønskes ivrig af disse.

3. Kalkbrænding.

Forbruget af brændt Kalk i Danmark dækkes hidtil udelukkende af de danske Kalkbrænderier, der ogsaa benytte dansk Kalksten. Efter al Sandsynlighed maa det dog forventes, at Etableringen af Dampfærgen Kjøbenhavn-Malmø heri vil bevirke en Forandring paa det største Marked for brændt Kalk i Danmark, Kjøbenhavn, idet brændt Kalk da vil kunne indføres i Vognladninger fra Sverrig og aabne den danske Kalkindustri en lige saa besværlig Konkurrence, som de svenske Mursten ere for Teglværksindustrien. Af Hjælpestoffer spiller for Kalkindustrien kun Stenkullene en Rolle. Forbruget af Stenkul pr. 1000 Pund brændt Kalk varierer ved de forskellige Kalkbrænderier mellem 250—500 Pund, hvoraf Kultolden vil andrage 13—26 Øre. Da den forventede svenske Konkurrence ikke betaler Kultold, vil det være en Lettelse for Kalkbrænderierne, om denne Byrde paa den danske Industri kunde bortfalde.

Bilag 1.

Beregning af Tolden af Materialierne til en Heltønde for Cement.

Told (Pos. 249)	af 0,67 Kubikfod Stav.....	à $7^{11}/_{12}$ Øre	ca. 5,3	Øre.
„ („ 169)	af 1 Pund Baandjærn.....	à $^{25}/_{48}$ „	„ 0,5	„
„ („ 251)	af 3 „ Tøndebaand af Træ	à $^{15}/_{48}$ „	„ 1,0	„
„ („ 171 og 175)	af $^1/_4$ „ Søm og Nitnagler.	à $2^1/_{12}$ „	„ 0,5	„
„ („ 190)	af $^1/_3$ „ asfalteret Pakpapir.	à $1^1/_{24}$ „	„ 0,35	„
		I alt pr. Heltønde...	ca. 7,65	Øre.

Heraf godtgjøres ved Eksporten af Cementen 4 Øre.

Til

Den højtærede Toldlovkommission,

Rigsdagsbygningen,

Kjøbenhavn.

I Anledning af, at nogle af den højtærede Kommissions Medlemmer efter Sigende skulle være stemte for at foreslaa Indførselstolden paa Slemmekridt ophævet, tillade vi undertegnede Fabrikanter af Slemmekridt os at udtale det Ønske, at man af Hensyn til den ikke ubetydelige indenlandske Industri paa dette Omraade enten vil foreslaa den nuværende Told bibeholdt eller vil indskrænke sig til at foreslaa en Nedsættelse til mindst 1/2 Øre pr. Pund.

Danmarks Forbrug af Slemmekridt bliver nu udelukkende leveret af de indenlandske Fabrikker, hvis Fabrikat er fortrinligt, men saafremt Tolden fuldstændig ophæves, vil Markedet blive oversvømmet navnlig af Kridt fra Rügen og Malmø, der ligge fuldt saa heldig for Hovedmarkedet, Kjøbenhavn, som de danske Fabrikker. Følgen deraf vil blive, at Avancen, der allerede nu er beskeden, vil synke ned til et Minimum, samtidig med, at Afsætningen for de danske Fabrikker vil blive betydelig mindre, og vi forudse, at flere af disse maa ophøre med Fabrikationen, fordi den ikke længere vil blive lønnende.

Heller ikke Forbrugerne ville i Længden have nogen Fordel af den toldfri Indførsel af Kridt, thi Kvaliteten af den fremmede Kridt er ikke bedre end den danske, og Prisen, der vel til en Begyndelse paa Grund af den forøgede Konkurrence vil dale, hæver sig ganske naturlig igen, saa snart nogle af de danske Fabrikker tvinges til at ophøre med Fabrikationen, og Konkurrencen derved formindskes.

Malmø Fabrikkerne ville blive vore værste Konkurrenter, fordi de ere saa bekvemt beliggende for Afsætningen i Kjøbenhavn. Desuagtet vilde de danske Fabrikker ikke frygte Konkurrencen med dem, hvis den danske Kridt kunde indføres toldfrit i Sverrig, thi saa vilde Vilkaarene være nogenlunde lige, men som det formodentlig vil være den højtærede Kommission bekendt, hviler der i Sverrig en Indførselstold paa Slemmekridt af 1/2 Øre pr. Pund, der hvert Øjeblik kan ventes forhøjet med 50 pCt., og de danske Fabrikker ere derved udelukkede fra det svenske Marked.

Over for de ærede Medlemmer af Kommissionen, der mulig kunde mene, at en Beskyttelsestold paa Kridt gaar i Fabrikanternes Lommer og altsaa ud af Forbrugernes, skulle vi tillade os at oplyse, at Prisen paa Slemmekridt inklusive Emballagen er 3/5 à 4/5 Øre pr. Pund, hvoraf Emballagen udgør 1/10 à 3/10 Øre, eftersom den bestaar af Sække eller

Fustager. Altsaa er Prisen kun godt 1/4 Del af Tolden, der jo nu opkræves med 1 Skilling pr. Pund, hvilket bedst beviser, at den udenlandske Konkurrence ikke behøves for at holde Salgsprisen paa en i Forhold til Fabrikationsprisen passende Højde; det skal den udenlandske Konkurrence nok selv besørge.

Med andre Ord, vi ønske ikke Beskyttelse for at kunne berige os paa Forbrugernes Bekostning, thi det opnaa vi ikke alligevel, om end Beskyttelsen bliver nok saa høj, men vi ønske Beskyttelse i det mindste i samme Forhold som de udenlandske og da navnlig de svenske Fabrikker, thi ellers ligge vi under i Konkurrencen med disse.

Foruden undertegnede 3 Fabrikker findes der her i Landet nogle mindre Slemmerier.

I Haab om, at den højtærede Kommission vil tage foranstaaende under velvillig Overvejelse og ved Indgivelse af Forslag tage Hensyn til vore Interesser, tegne

Med Højagtelse ærbødigst.

I September 1895.

Nørre Flødals Fabrikker,
Aalborg.

Cementfabrikken „Dania" A. S.
pr. Hobro.

L. Rasmussen,
Aa Mølle, S. Hadsund.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Porcelænsfabrikanter.

Toldposition Nr. 111 og 112.

Landstingets Forslag Pos. 70 og 71.

Indførselstolden for Porcelæn er:

	Nugældende Toldlov.	Landstingets Forslag.	Nedsættelse.
dekoreret Porcelæn pr. Pd.	33⅓ Øre	30 Øre	3⅓ Øre
hvidt do. —	16⅔ —	15 —	1⅔ —

Saa vidt det kan bringes i Erfaring, producere de to danske Porcelænsfabrikker tilsammen aarlig:

	Nedsættelse pr. Pd.	
ca. 200,000 Pd. dekoreret Porcelæn	3½ Øre	Kr. 6,666.
ca. 300,000 — hvidt do.	1⅔ —	— 5,000.

Kultoldens Ophævelse vil bevirke en Formindskelse af Udgifterne paa et omtrentlig aarligt Forbrug af 14,000 Tdr. af ca. 2,000 Kr., hvad der altsaa yder noget Ækvivalent for den foreslaaende Nedsættelse af Beskyttelsen.

Toldbeskyttelsens Virkninger stille sig inden for dette som for saa mange andre Fags Vedkommende forskelligt, efter som Tilvirkningen omfatter:

1) billige Standardvarer;
2) Mellemvarer, der ere Genstand for de mere velhavende Klassers Forbrug;
3) Luksus- og Kunstarbejder, der udelukkende anskaffes af de bedststillede Samfundsklasser, eller som tilvirkes til Eksport i Egenskab af Galanterivarer.

Vi betragte hver Gruppes Produktions-Vilkaar for sig.

1ste Gruppe (den billige Standardvare).

Eksempel: dekorerede Kaffekopper til Husholdningsbrug.

Tysk Detailpris 50 Pf. pr. Par.			Dansk Detailpris 50 Øre.
Tysk Eksportpris pr. Dus. 3 Rmk. ...	= Kr.	2.67.	
Told pr. Dus. 5 Pd. à 33⅓ Øre	—	1.67.	
Fragt og Omkostninger 5 Pd. à 12 Øre .	—	0.60.	Dansk en gros-Pris pr. Dus. Kr. 4.05.
	Kr.	4.94.	Kr. 4.05.

Medens den tarifmæssige Beskyttelse saaledes udgør 1 Kr. 67 Øre eller 51 pCt. af den udenlandske en gros-Pris inkl. Fragt, er den virkelige ved Tolden bevirkede Fordyrelse kun 78 Øre, knap Halvdelen af Toldens (Beskyttelsens) Beløb, eller 24 pCt. højere end Udlandets Pris. — Den anførte typiske Genstand sælges ikke af de danske Fabrikker direkte til Forbrugerne, men Salget sker til Mellemhandlere, og det er saaledes disse, hvem Forskellen mellem en gros-Prisen = Kr. 4.05 og Detailprisen = Kr. 6.00 kommer til gode.

2den Gruppe (Mellemvarer).

Eksempel A: Tarveligt Bordstel, 12 Personer, borgerlig Husholdning.

Fransk Detailpris 130 Frcs.			Dansk Detailpris 100 Kr.
Fransk Eksportpris 98 Frcs.....	Kr.	71.00.	
Told, 69 Pd. à 33⅓ Øre	—	23.00.	
Fragt og Omkostninger, 69 Pd. à 17⅔ Øre .	—	12.19.	Dansk en gros-Pris Kr. 90.00.
	Kr.	106.19.	Kr. 90.00.

I dette Tilfælde er den tarifmæssige Beskyttelse noget over 27 pCt. af den udenlandske en gros-Pris inkl. Fragt, medens den virkelige Fordyrelse, som kommer Fabrikanten til gode, kun er lidt over 8 pCt. af denne, idet der af den hele Beskyttelse knapt udnyttes ⅓.

Eksempel B: dekoreret Kaffekop til den velhavende Middelstands Forbrug.

Tysk Eksportpris 6 Rmk. pr. Dus.	Kr.	5.34.	
Told, 5 Pd. à 33⅓ Øre	—	1.67.	
Fragt og Omkostninger, 5 Pd. à 12 Øre	—	0.60.	Dansk en gros-Pris Kr. 8.00.
	Kr.	7.61.	Kr. 8.00.

Beskyttelsen er her 28 pCt., der bliver fuldt udnyttet, — vi ere med andre Ord allerede paa det Punkt, hvor den udenlandske Konkurrences Indflydelse viger Pladsen for helt andre Hensyn, hvad der dog først i sin Renhed gør sig gældende ved:

3dje Gruppe (Luksus- og Kunstarbejder).

Prisen paa denne Gruppe af Varer bestemmes saa at sige udelukkende af Genstandens egen kunstneriske Værdi, og der kan derfor ikke med Nytte opstilles nogen sammenlignende Skala mellem danske og udenlandske Varer af denne Art.

Denne sidste Gruppe omfatter — for den ene af de danske Porcelænsfabrikkers Vedkommende — 1/6 af den samlede Produktion, Gruppe 2 indbefatter 1/3, den resterende Halvdel falder paa Gruppe 1.

Af den her anførte Sammenligning mellem danske og udenlandske en gros-Priser vil det fremgaa, at disse sidste stille sig en Del billigere end de første. Grunden maa, her som overalt, søges i de langt ugunstigere Vilkaar, hvorunder denne Virksomhed drives herhjemme, idet saavel Priserne paa Raamaterialet som Arbejdslønnen stille sig højere i Danmark, ligesom ogsaa de danske Fabrikkers forholdsvis ringe Omfang forøger deres Driftsomkostninger betydeligt. Til Vejledning med Hensyn til Spørgsmaalet om Arbejdslønnens Højde og Raamaterialets Pris anføres følgende Skema:

		Altwasser i Schlesien.		Kjøbenhavn.
Ugentlig Fortjeneste for en Svend		Rmk. 22.00 =	Kr. 19.58	Kr. 25.00
Arbejdstakst:	Kaffekop pr. 100 Stkr.	— 2.00 =	— 1.78	— 3.40
	Underkop do.	— 1.50 =	— 1.34	— 2.00
	Tallerken, 6" do.	— 3.00 =	— 2.67	— 2.54
	Punschekande do.	— 19.00 =	— 16.91	— 25.00
	Sukkerskaal do.	— 8.50 =	— 7.57	— 9.90
Raamateriale:	Kul pr. Td.	— 1.65 =	— 1.50	— 2.00
	Ler pr. 100 Pd.	— 2.70 =	— 2.40	— 4.00

I Henhold til disse Priser anstilles følgende Kalkulation:

a) 500 Dusin Kopper koste at fabrikere:

	Altwasser i Schlesien.	Kjøbenhavn.
Porcelænsmasse	Kr. 90	Kr. 150
Svendeløn	— 189	— 324
Arbejde ved Ovnen	— 72	— 96
Forbrug af Kul	— 72	— 96
Glasering og Slibning	— 47	— 47
Slid paa Kapsler	— 40	— 84
Slid paa Gibsforme	— 20	— 20
	Kr. 530	Kr. 817
Svind 10 pCt.	— 53	— 82
	Kr. 583	Kr. 899
Administration og Drift 10 pCt.	— 59 12½ pCt. =	— 112
	Kr. 642	Kr. 1,011

Hverken ved denne eller de efterfølgende Kalkulationer er der taget Hensyn til Forrentning af Kapital, Skatter, Amortisation, Redskaber og Slid paa Maskiner, saa lidt som Driftsherrefortjenesten er tagen med i Beregning.

b) 1,000 Stkr. Punschekander koste at fabrikere:

	Altwasser i Schlesien.	Kjøbenhavn.
Porcelænsmasse	Kr. 30	Kr. 50
Svendeløn	— 171	— 250
Arbejde ved Ovnen	— 50	— 67
Forbrug af Kul	— 48	— 64
Glasering og Slibning	— 32	— 32
Slid paa Kapsler	— 27	— 54
Slid paa Gibsforme	— 15	— 15
	Kr. 373	Kr. 532
Svind 10 pCt.	— 37	— 53
	Kr. 410	Kr. 532
Administration og Drift 10 pCt.	— 41 $12^1/_2$ pCt. =	— 73
	Kr. 451	Kr. 658

c) 2,750 Stkr. Sukkerskaale koste at fabrikere:

Porcelænsmasse	Kr. 56	Kr. 94
Svendeløn	— 209	— 274
Arbejde ved Ovnen	— 50	— 67
Forbrug af Kul	— 48	— 64
Glasering og Slibning	— 32	— 32
Slid paa Kapsler	— 27	— 54
Slid paa Gibsforme	— 15	— 15
	Kr. 437	Kr. 600
Svind 10 pCt.	— 44	— 60
	Kr. 481	Kr. 660
Administration og Drift 10 pCt.	— 48 $12^1/_2$ pCt. =	— 83
	Kr. 529	Kr. 743

De danske Porcelænsfabrikker arbejde saaledes med ca. 50 pCt. *højere Fremstillingsomkostninger* end de udenlandske, men som altsaa udelukkende skyldes *gunstigere sociale og ugunstigere økonomiske* Produktionsvilkaar. De kunne følgelig umulig undvære den Beskyttelse, som Toldloven hidtil har ydet dem, og som har gjort det muligt at drive denne Industri med Udbytte. At dette Udbytte, Driftsherrefortjenesten, ikke har overskredet en passende Grænse, derom foreligger der uforkastelige Vidnesbyrd, dels fra den Tid, da Statsregnskaberne indeholdt Oplysning om den daværende „Kgl. Porcelænsfabrik"s Overskud, dels fra den nyeste Tid i det Regnskab, der aarlig offentliggøres af det Aktieselskab, som nu ejer og driver den tidligere Statsfabrik. Dette Selskab har i de sidste Aar uddelt til sine Aktionærer en Dividende af $4—5^1/_2—5^1/_4—5^3/_4$ pCt.

Det kan desuden med Føje hævdes, at de danske Porcelænsfabrikker ikke ensidigt have kastet sig over den Opgave: at drage det størst mulige pekuniære Udbytte af deres Virksomhed, men tværtimod have anvendt en ikke ringe Del af Driftsoverskuddet til Formaal, som ikke have tilført de paagældende direkte Pengefordele, men som kunne siges at have almen Interesse. Der sigtes her til de to Fabrikkers kunstindustrielle Bestræbelser.

Igennem en lang Aarrække har et betydeligt Antal af vore Kunstnere — Malere og Billedhuggere — staaet i fastere og løsere Forbindelse med vore to danske Porcellænsfabrikker. At denne Samvirken har bragt Landet stor Ære, og at de to Fabrikker have været sig deres repræsentative Opgave bevidste, — derom turde den Stilling, den danske Porcelænsindustri indtog paa Udstillingen i 1888 og de internationale Verdensudstillinger i Paris 1889 og Chikago 1893, have baaret tilstrækkeligt Vidnesbyrd.

Erkendes det, at der indeholdes et folkeopdragende og forædlende Moment i den Udvikling i Retning af en inderligere Forbindelse mellem Kunst og Haandværk, man saavel her til Lands som i Udlandet yder saa megen Sympati, bør man formentlig heller ikke unddrage den Industri, der maaske fremfor nogen anden er gaaet i Spidsen i saa Henseende, den Beskyttelse, der overhovedet gør denne Udvikling mulig.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Teglværksindustrien.

Toldposition Nr. 106, 107 og 108.

Landstingets Forslag. 72 og 73 og 74.

Først og fremmest har man, for at faa oplyst, hvor mange og hvilke Teglværker der findes og ere i Drift her i Landet, henvendt sig ikke alene til de indenlandske Bygnings-brandforsikringsselskaber, Landbygningernes alm. Brandforsikring, Købstædernes alm. Brandforsikring, den saakaldte Wistoftske Brandforsikring og Østifternes Brandforsikring for mindre Landbygninger, men ogsaa til en Mængde inden- og udenlandske Forsikringsselskaber for Løsøre, der tillige tegne Forsikring paa faste Ejendele, og disse Selskaber have oplyst, at **der i Danmark findes ca. 631 Teglværker** (hvoriblandt et mindre Antal uassurerede Værker), til hvilke vedkommende Assuranceselskaber havde Kendskab.

Skulde der efter de indsamlede Specialoplysninger, der paa forskellig Maade foreligge, skønnes over, hvor mange Teglværker der for Tiden antages at være i **Drift** her i Landet, vilde Forholdet vistnok omtrent stille sig saaledes:

i Jylland	ca. 380
paa Øerne	- 210
	ca. 590

Fra 351 Værker er der indkommet detaillerede Oplysninger, som ere samlede i nedenstaaende Oversigt, og som, ihvorvel det Materiale, der ligger til Grund for Bearbejdelsen, kun kan give et summarisk Resultat, dog formentlig ret vel illustrere den danske Teglværksindustris store Omfang og Betydning.

	Jylland Kr. cirka	Øerne Kr. cirka	Tilsammen Kr. cirka
Værdi af Bygninger, der anvendes til Ovn, Tørrelader, Maskinhus, Stalde til Teglværkets Drift og Teglværksbeboelsen	2.234.000	4.905.000	7.139.000
Værdi af Maskiner, fast og løst Inventar.....	653.000	2.051.000	2.704.000

	Jylland Kr. cirka	Øerne Kr. cirka	Tilsammen Kr. cirka
Den samlede Driftskapital, der gennemsnitlig for 1 Aar haves staaende i Lager af raa og brændte Varer (til Produktionspris), Lager af Kul eller Tørv til Indkøbspris med Tillæg af Fragt og i udestaaende Fordringer for solgte Teglværksprodukter	1.620.000	2.696.000	4.316.000
Værdi af Heste til Teglværkets Brug	171.000	164.000	335.000
Produktionens Værdi (dens Størrelse):			

	Jylland Stkr.	Øerne Stkr.	Tilsammen Stkr.			
Sten, Rør o. lign.	114.771.000	199.564.000	314.435.000	2.224.300	4.194.000	6.418.300
Beregnes Udgiften ved **Transport af Teglværksprodukter** pr. Jærnbane, Skib eller Vogn, som efter de modtagne Oplysninger ikke lader sig angive nøjagtig, til ca. 4 Kr. pr. 1000 Stk., vil Transportudgiften udgøre				459.000	798.600	1.257.600
Ansættes **Forbruget af toldpligtige Varer,** der ejheller lade sig angive nøjagtig, til ca. 1/2 Kr. pr. 1000 Stk., udkommer				c. 57.400	99.800	157.200
Kulforbruget udgør				152.000 Td.	341.600 Td.	493.600 Td.
Antallet af Arbejdere er ekskl. Kvinder og Børn				c. 1500	c. 2900	c. 4400

Hvis man kan gaa ud fra, at de for de 351 Teglværker, for hvilke Oplysninger foreligge, anførte Tal forholdsvis kunne anvendes ogsaa paa de 239, der kunne formodes at være i Drift, men fra hvilke der ikke foreligger Oplysninger, vil Resultatet **for samtlige 590 Værker** blive følgende:

Værdi af Bygninger til Ovn, Tørrelader, Maskinhus, Stalde til Teglværkets Drift og Teglværksbeboelsen	ca. Kr.	12.000.000
Værdi af Maskiner, fast og løst Inventar	—	4.550.000
Driftskapital (som ovenfor anført)	—	7.255.000
Produktionens Værdi (formodet Størrelse 528.500.000 Stk.)	—	10.788.000
Værdi af Heste	—	563.000
Transport	—	2.114.000
Toldpligtige Varer	—	264.200
Kulforbrug	ca. Td.	829.600
Arbejderantal (ekskl. Kvinder og Børn, der periodisk anvendes i stor Udstrækning)		7.400

I Forbindelse med ovenstaaende Oplysninger vil det muligt være af Interesse at erfare, at efter de fra Assuranceselskaberne modtagne Oplysninger er Assurancesummerne for de forsikrede Teglværker:

	For selve Teglværks-bygningerne	For de til Værket hørende Beboelses- og Avlsbrugs-bygninger
i **Jylland**	2.369.878 Kr.	1.981.117 Kr.
paa **Øerne**	4.405.551 —	2.261.650 —
	6.775.429 Kr.	4.242.767 Kr.

Af de indsamlede Specialoplysninger fremgaar det i øvrigt bl. a.:

1) at der som Regel ved Siden af Teglværksdriften drives Landbrug,
2) at Arbejdstiden som Regel er ca. 11 Timer og Hviletiden ca. 2 Timer,
3) at Teglværksarbejdernes Løn som Regel varierer fra 2—3 Kr. daglig,
4) at Lønnen i Udlandet er lavere end her, f. Eks. i Sverrig, omtrent 15 pCt. lavere,
5) at Teglværksarbejderne som Regel om Vinteren ernære sig som jordejende Husmænd ved Landbrugs- eller Skovarbejde, Fiskeri e. l.,
6) at Teglværkerne beskæftige ikke alene Egnens, men i mange Tilfælde ogsaa andre Egnes og i mindre Antal udenlandske Arbejdere; de sidste komme navnlig fra Sverrig og Lippe-Detmold.

Det bemærkes udtrykkelig, at Værkernes Lerarealer, hvorom kun ufyldestgørende Oplysninger foreligge, ikke under nogen Form ere optagne i Værdiansættelsen; deres Værdi anslaas kalkulatorisk til mindst 10 Mill. Kr.

Efter ovenstaaende anser man det for korrekt at fremsætte følgende almindelige Betragtninger:

Det fremgaar af de ovennævnte Tal, at Teglværksindustrien i Danmark, der er absolut naturlig for Landet, er af et stort Omfang, eftersom den maa antages at beskæftige ca. 7400 faste mandlige Arbejdere foruden et stort Antal Kvinder og Børn, og mange mere eller mindre løst tilknyttede Personer beskæftiges desuden indirekte med Forhandling, Transport etc. af Produkterne.

Naar man nu heraf danner sig den Forestilling, at det ogsaa er en blomstrende Industri, beror dette paa, at den ovenstaaende Fremstilling kun gælder i Øjeblikket og altsaa derved, at den ikke omfatter en Aarrække, skjuler det Faktum, at denne Industrigren stagnerer, ja vel endog er i Tilbagegang. Dette beror paa den særdeles skarpe Konkurrence med Udlandet (Sverrig og Slesvig), og da disse Produktionssteders Overmagt i Konkurrencen skyldes for Sverrigs Vedkommende dets billigere Produktionspriser, for Slesvigs Vedkommende, at den derværende Teglværksindustri i sit eget Land danner en Ring til Opretholdelsen af gode

Priser paa det hjemlige Marked, medens man kaster Overproduktionen ud i Nabolandene, saa var det ganske vist fuldt forsvarligt, om der i vort Land blev indført en ringe **Indførselstold paa Teglværksvarer,** saaledes som foreslaaet i Regeringens sidste Toldlovforslag, og saaledes, at det Fortrin i Konkurrencen, som Udlandet har, blev udjævnet.

Den da foreslaaede Toldsats vilde andrage 1 Kr. 50 Øre pr. 1000 Sten og vilde paa den ene Side i det højeste frembringe en Fordyrelse af Murstensprisen med det nævnte Beløb: 1 Kr. 50 Øre pr. 1000 Sten, **hvis** — hvad i øvrigt er ganske usandsynligt — Toldens Beløb virkelig skulde blive fuldt udnyttet, men paa den anden Side vilde denne beskedne Toldsats være i Stand til ikke alene at opretholde den nuværende Teglværksindustri, saaledes at den giver Overskud, men maaske ogsaa til at udvide den eller dog frembringe en bedre Tilværelse for de ved Industrien beskæftigede Arbejdere.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Lervarefabrikationen.

Toldposition Nr. 108.

Landstingets Forslag Pos. 74.

Medens i tidligere Tid hver By havde sin eller flere Pottemagere, der besørgede Byens og dens Omegns Forbrug, er der nu kun faa Byer, nemlig de, hvor særlige naturlige Forhold ere til Stede som f. Eks. paa Bornholm, hvor denne Industri overhovedet haandværksmæssig kan drives. Grunden hertil er først og fremmest den overvældende Konkurrence fra Udlandets, særlig Englands, Side, som i sine fortræffelige og billige Raamaterialer og lette Adgang til et saa vigtigt Hjælpestof som Kul saavel som i sit store Marked har en i naturlige Forhold begrundet stor Fordel fremfor den danske Industri paa dette Omraade, medens samtidig den høje Told i vore Nabolande (i Tyskland 4 Pf. pr. Pd. og i Sverrig efter den sidste Toldforhøjelse 5 Øre pr. Pd.) udelukker enhver Mulighed for Eksport.

Den Beskyttelse, den lave Told af 1 Sk. pr. Pd., som den nuværende Told yder dette Fag, kommer det endda ikke helt til gode, idet der, som nedenstaaende Eksempel udviser, herfra maa drages Tolden for de anvendte toldpligtige Materialer.

500 Sæt Syltekrukker veje 3,000 Pd. à 1 Sk. . . . . = Kr. 62.50

Hertil medgaar af toldpligtige Materialer:

140 Pd. Mønnie à 1 Sk. . . . . = Kr. 2.91

50 — malet Flintesten à 1 Sk. . . . = — 1.04 = — 3.95

Difference . . . Kr. 58.55,

hvortil yderligere kommer Tolden for anvendt Kul.

Denne lave Beskyttelse kommer ydermere paa Grund af den stærke indenlandske Konkurrence i de allerfleste Tilfælde langt fra Fabrikanten til gode. For en saa almindelig Artikkel som Urtepotter, en Vare, som Faget altid maa beskæftige sig med for at komplettere en Brænding, er Prisen saaledes f. Eks. pr. 1,000 Stkr. 5" Resedapotter til Gartnere 32½ Kr., hvoraf Fortjenesten kun udgør ca. 1½ Kr. eller lidt over 4 pCt. I det hele taget overstiger Fortjenesten for denne Industrigren sjældent 10 pCt., og man vil derfor forstaa, at naar de engelske Varer i England tilvirkes ca. 40 pCt. billigere, og Fragten andrager ca. 6 pCt., vil en Reduktion i den nuværende Beskyttelse først og fremmest nødvendiggøre en endog ret betydelig Nedgang i Arbejdslønnen, hvis den da ikke ligefrem totalt vil ødelægge denne Industri, som dog synes at have en naturlig Berettigelse til ogsaa at eksistere herhjemme.

Akademisk Arkitektforening.

I Anledning af det i Landstinget den 1ste November f. A. fremsatte Forslag til Lov om Told og Skibsafgifter tillader den Akademiske Arkitektforening sig ærbødigst at henstille nedenstaaende Bemærkninger til Regeringens og Rigsdagens velvillige Overvejelse.

De Forandringer, som ovennævnte Lovudkast foreslaar i de nu for Bygningsmaterialier gældende Toldafgifter, ville næppe i nogen Maade kunne komme til at berøre de danske Arkitekters økonomiske Interesser; derimod lader det sig ikke nægte, at flere af dem kunne faa en højst uheldig Indflydelse paa Bygningskunstens Udvikling her i Landet. Det vil være nokſom bekendt, at denne gaar i den Retning, at man mere og mere lader det Bygningsmateriale, som anvendes, fremtræde som det, det er: man opgiver tidligere Tiders pudsede Facader og anvender i Stedet huggen Sten i Forbindelse med forædlede Teglværksprodukter de saakaldte Beklædningssten (Verblendstein) og Formsten.

Men denne Bygningsmaade er, om ogsaa i Længden varigere, navnlig i Begyndelsen kostbarere end den tidligere anvendte, og det tager Tid, inden Sandsen for den bliver almindelig vakt, før Efterspørgslen efter de ny Materialier naar en Størrelse, som kan gøre deres Fremskaffelse lønnende, før Fabrikanter og Haandværkere lære at fremstille og bruge dem som det sig hør og bør til billigste Pris.

Den Bestræbelse, der har gjort sig gældende i saa Henseende hos os, og som, sammenlignet med Tilstanden i vort store, sydlige Naboland, egentlig kun er i sin Vorden, trues, hvis der ikke ſker Forandringer i det forelagte Lovudkast, med et følelig Knæk. Danmark ejer af Bygningssten foruden den bornholmske Granit og den røde Sandsten, som ikke brydes mere, kun een billig og paalidelig Bygningssten, Fakse-Koralkalken, hvis Anvendelse til Bygningsbrug paa Grund af dens Farve og Porøsitet kun kan blive begrænset. Naar vi se os om efter en billig Bygningssten, ere vi naturligt henviste til vort Naboland det sydlige Sverrig og den Kalksten, der brydes dels paa Øland, dels andetsteds. Denne er af saa god Beskaffenhed og kan skaffes til en saa billig Pris, at hvis ikke hæmmende Toldsatser forhindrede det, vilde den kunne oparbejdes til en langt almindeligere Anvendelse, ja selv til Udførsel til Stæderne paa Østersøens Sydkyst. Tyskland har med sin ny Toldlov lukket for denne Sten; ville vi nu gøre det samme, da vil denne Forholdsregel ikke blive følt som nogen Ulempe af Sverrigs store Befolkning, thi Udførselen af svensk Kalksten til anden Bygningsbrug end Gulvfliser spiller ingen nævneværdig Rolle, men vi skade vor egen og vore Naboers Bygningskunst ved at hindre en naturlig og god Udvikling, som behøver Sammenslutning, hvis den skal blive til noget. Enhver Fordyrelse af huggen Sten, ogsaa Granit, bliver en Hæmsko paa vor Bygningskunst.

Men som det gaar med den hugne Sten, gaar det ogsaa med Teglværksprodukterne. Der vilde være Fremgang, om vi her til Lands mere og mere kom til at bruge til Facadesten ikke vore almindelige Teglsten, men de Kul- og Brunkullerarter, der foruden paa Bornholm findes for Kjøbenhavn saa bekvemt beliggende og af en saa fortrinlig Beskaffenhed i Skaane,

og vi brændte disse Lerarter, ikke i Form af almindelige Mursten, men som Beklædningssten, Formsten og Fliser i dertil egnede Ovne. Ved en Toldbeskyttelse paa dette Punkt opnaa vi heller ikke at genere den store svenske Almenhed, men Følgerne blive de samme, som oven for skildrede.

Naar Regeringen af Arbejder i Ler paaregner en aarlig Indtægt af 115,000 Kr. ved en Told af 1/10 Øre pr. Pund af Mursten, Formsten, Ornamentsten og Tagsten til Bygningsbrug, Krybbesten, Fliser og Drainrør, andre Rør og Rørledninger, Retorter og Digler og med en Told af 2 Øre paa andre Lervarer (ordinære Pottemagerarbejder, Ovne o. desl.), da vil en Told af 1/10 Øre pr. Pd. svare til en Beskyttelse af 5 Kr. pr. 1000 Mursten, men denne vil forhindre al Indførsel af Mursten, Formsten, Ornamentsten og Tagsten. Statens Indtægter blive for disse Artikler = 0. For Fliser, som ikke fabrikeres her, men af hvilke en Del indføres fra Tyskland, vil nogen Toldindtægt kunne paaregnes, derimod vil paa andre Rør og Rørledninger, Retorter og Digler en Nedgang paa ca. 3000 Kr. rimeligvis fremkomme. Andre Lervarer (ordinære Pottemagerarbejder og Ovne) ville vel indbringe det samme som hidtil ca. 16,916 Kr. aarlig.

Naar det nu gælder om at skaffe Staten en vis Indtægt af Told paa Lervarer, da mene vi i Henhold til det foranstaaende, at Mursten, Formsten, Ornamentsten, Tagsten o. l. til Bygningsbrug, Krybbesten og Drainrør, som hidtil bør forblive fri, hvorimod vi vilde finde det rimeligt, om man paa saltglaserede Rør og Rørledninger, Retorter og Digler samt Fliser satte en Told af 1/10—1/2 Øre. Dog bør i saa Tilfælde alle Gulv-Ler-Fliser uden Hensyn til Materialets Beskaffenhed fortoldes ens og f. Eks. ingen Forskel gøres paa engelske eller tyske Mintons eller Mettlacker Fliser. Saltglaserede Lerrør betale nu, om vi ere rigtigt underrettede, en Værditold af 10 pCt. De udgøre uden Tvivl en saa betydelig Indførselsartikel, at de bør have deres bestemte Plads i Toldtariffen. Vi henstille fremdeles at alle grove eller finere tilhugne, slebne eller høvlede, ogsaa profilerede Sten samt Skiferstenen til Bygningsbrug skulle være fri, men at der, hvis Hensynet til Statskassens Tarv eller de bornholmske Stenhuggerier kræver det, lægges en moderat Told f. Eks. af 1/2 Øre paa med Billedhuggerarbejde ornerede Sten og af 3/4 Øre paa polerede do.

Endelig skulle vi endnu udtale, at vi anse en Told af 1/5 Øre pr. Pd. af Cement og Kalk (= den svenske) for en aldeles tilstrækkelig Beskyttelse for vore Cementfabrikker og Kalkværker.

Kjøbenhavn i Marts 1890.

Paa Bestyrelsens Vegne

ærbødigst

L. Fenger,
p. t. Formand.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Stentøj eller Fajance.

Toldposition Nr. 109 og 110, resp. 1 Pd. 8 Sk. og 3 Sk.

Landstingets Forslag Pos. 44 og 75.

Terrakottavarer.

Der indføres en stor Mængde Smaafigurer og andre Nipssager af Terrakotta fra England, hvor man paa Grund af den billigere Arbejdsløn og lettere Adgang til fortræffelige Raamaterialer er i Stand til at levere en Masseproduktion af tarvelige Sager, hvis Indførelse i danske Hjem blot fordærver den gode Smag. Der synes derfor ikke at være nogen Grund til at lette Importen af disse Ting, men tværtimod al Aarsag til at støtte den opblomstrende danske Lervarefabrikation ved at ansætte alle Varer af Terrakotta og lignende til samme Told som Galanterivarer (Forslaget af 1889: 50 Øre, 1890: 100 Øre). Der er ingen Tvivl om, at denne Fortoldningsmaade er den naturligste og mest praktiske, da disse Sager ifølge deres Karakter ere rent Nips, o: Luksusvarer, og følgelig meget vel ere i Stand til at bære en langt højere Told end 3 Sk. eller 6 Øre pr. Pd.

Toldkommissionens Medlem, Professor, Dr. jur. Scharling har ønsket nedenstaaende fra **Fabrikken Aluminia** modtagne Meddelelser bragte til Toldkommissionens Kundskab.

Fajancefabrikken Aluminia blev i 1863 anlagt paa Christianshavn, i 1869 flyttet til Frederiksberg, gik i 1872 over til et Aktieselskab med en Kapital af 800,000 Kr. og er siden da bleven drevet under successive Forandringer og Udvidelser.

I 1894 fabrikeredes og solgtes ca. 3 Millioner Stk. Varer, der vejede ca. $1^3/_4$ Mill. Pund og havde en Bruttoværdi af ca. 700,000 Kr. En ringe Del heraf, ca. 6,000 Kr., eksporteredes, ca. 25,000 Kr. solgtes til fulde Priser i Fabrikkens Butik i Kjøbenhavn, Resten solgtes til Grossister og Detailhandlere i Danmark. Gennemsnits-Rabatten var ca. $33^1/_3$ pCt., og Netto-Indtægten for Aaret blev ca. 470,000 Kr.

Paa vedlagte Skema har man givet en summarisk Oversigt over Fabrikkens Regnskaber for de sidste 10 Aar, hvorved dog er at bemærke, at Fordelingen af nogle Udgifter, navnlig vedrørende Administrationen, mellem denne Fabrik og den kgl. Porcelænsfabrik kun har kunnet gøres efter et Skøn.

Det vil af dette Skema ses, at medens Overskuddet i 1885 var 25 pCt. af Indtægten, var det for 1894 kun 20 pCt.; dette skyldes faldende Varepriser i Udlandet. Gennemsnits-Overskuddet har været $8^1/_2$ pCt. af den hele Kapital, 1,200,000 Kr., som er anbragt i Fabrikken. Da heraf 400,000 Kr. ere laante Penge, som ikke have kostet over 5 pCt. i Rente, saa er der blevet ca. 10 pCt. tilbage til Afskrivninger, Reservefond og Udbytte til Aktionærerne.

Det i 1894 tilvirkede Kvantum 1,750,000 Pd. Fajance blev udbragt til $26^3/_4$ Øre pr. Pd. Efter Statistisk Tabel havde de i 1893 fra Udlandet til Danmark indførte ca. 1,800,000 Pd. Fajance en Værdi af ca. 22 Øre pr. Pd., der ved Toldafgiften blev forhøjet til godt 28 Øre, og det synes saaledes, at Aluminia, idet det maa antages, at det drejer sig om nogenlunde samme Art Varer, maa sælge sine Varer billigere end de fremmede; da dette Forhold næppe kan forandres, maa det derfor ventes, at enhver Reduktion i den nuværende Toldsats vil medføre en tilsvarende Reduktion i Aluminias Salgspris.

Det Overskud, som Fabrikken giver, kan ikke betegnes som overdrevent højt, og hvis Indtægten maatte nedsættes, vilde det Spørgsmaal naturlig ligge for, om der ikke var Veje at gaa for at kunne reducere Salgspriserne uden at lide Tab derved.

Af saadanne Veje vilde der være to: at reducere Udgifterne eller at udvide Produktionen.

Hvad den første angaar, saa kunde der, hvis Varens Kvalitet skal bevares, næppe være Tale om andre Udgifter end „Arbejdslønninger". Til Oplysning om disse skal man tillade sig at meddele, at der 1ste Juli 1894 var beskæftiget i Fabrikken foruden Kontor-

personale og Funktionærer: 127 Mænd, 61 Kvinder og 54 unge Personer og Børn, samt at den samlede Arbejdslønning for 1894 (heri indbefattet nogle Lønninger, posterede under Kul og Materialer) var fordelt saaledes for de 52 Uger:

6,393	Ugelønninger	for	Mænd	138,046 Kr.	pr. Uge	21 Kr. 73 Ø.
3,074	—	—	Kvinder	24,411 —	—	7 — 95 —
1,401	—	—	Drenge 14—18 Aar	9,186 —	—	6 — 55 —
1,378	—	—	Halvdags Drenge 10—14 Aar	2,789 —	—	2 — 02 —
184	—	—	Halvdags Piger 10—14 Aar.	279 —	—	1 — 50 —
12,430	Ugelønninger.			174,711 Kr.		

En Mand tjener altsaa 52 × 21 Kr. 73 Ø. = ca. 1,130 Kr. pr. Aar
En Kvinde — — 52 × 7 — 95 — = ca. 413 — —

I disse Lønninger kunde der maaske nok gøres noget Afdrag, men man skrider yderst nødig dertil.

Hvad angaar at udvide Produktionens Omfang, saa skal det erkendes, at der herved vilde opnaas væsentlige Fordele, idet adskillige Udgifter ikke vilde stige i Forhold til Produktionen. Det er den store Produktion, som betinger den billige Salgspris. Af de Udgifter, som paa medfølgende Bilag ere angivne som Gennemsnit for Aluminia for 10 Aar, nemlig 357,400 Kr. for et Kvantum af 1¾ Million Pd. Fajance, vilde omtrent 280,000 Kr. vokse ganske proportionelt med Produktionen, medens Resten ca. 87,400 Kr. vilde vokse efter en betydelig mindre Maalestok. En Produktion af 4 × 1¾ Million Pd. = 7 Millioner Pd. Fajance vilde koste 4 × 280,000 Kr. = 1,120,000 Kr.
+ højst 180,000 —
1,300,000 Kr.

Hvis Fajancen blev solgt til 22 Øre pr. Pd. (den anslaaede Værdi af Importen til Danmark), fik man en Indtægt af 1,540,000 Kr. og et Overskud af 240,000 Kr. Den nødvendige Kapital vilde vel være 2½ à 3 Millioner Kr., og den vilde faa et Udbytte, der var omtrent det samme, som Aluminias Kapital af 1,200,000 Kr. har ved at sælge til 26¾ Øre pr. Pd. Kunde dertil Arbejdslønningerne reduceres med 10 pCt., hvad de utvivlsomt kunne i Tyskland, vilde den store Produktion faa et yderligere Overskud af 4 × 15,000 = ca. 60,000 Kr.

En saadan Fabrik kan imidlertid ikke eksistere i Danmark og det af mange Grunde, og derimellem først den, at vi ikke kunne eksportere til noget Land i Verden uden enten at møde høje Toldskranker eller som i England en overlegen Industri.

Spørges der nu om, hvorfor man, da der jo indføres til Danmark omtrent det samme Kvantum Fajance, som Aluminia producerer, da ikke udvider denne Fabrik til at præstere i alt Fald Halvdelen mere og tager de øjensynlige Fordele derved, saa kan der herpaa svares, dels at de indførte Varer tilbydes fra mange Kanter af Verden i en saa stor Mangfoldighed og i en saa evig vekslende Smag, at det vilde kræve altfor store Ofre at følge med, dels at det for en stor Del drejer sig om tyske Massevartikler af en Kvalitet og til en Pris, der ere lige lave, dernæst at Adgangen til at faa Varer fra Fastlandet i en overordentlig Grad er lettet særlig ved Dampfærgerne, der tillade at indføre Varer i hele Waggons uden Emballage til enhver Jernbanestation i Danmark, og endelig at et forøget Tilbud af Varer fra en dansk Fabrik støder paa den ganske naturlige Trang hos Købmændene til at bruge en større og hyppigere Afveksling i deres Lagere, end en enkelt Fabrik kan skaffe.

Men naar det saaledes maa hævdes, at en Fabrik af Størrelse som Aluminia ikke kan have billigere Salgspriser end de nuværende, saa maa dette dog ikke forstaas

saaledes, at der ikke i Udlandet skulde kunne eksistere mindre Fabrikker, der betale sig. Dette er ingenlunde Tilfældet, men det er da Fabrikker, der begrænse sig til enkelte Artikler og derved kunne undgaa større Administrations-Omkostninger samt kunne skaffe sig Produktionsmidler og Indretninger, som saadanne Fabrikker som Aluminia, der maa sprede sig over et stort Antal Artikler, ikke kan have.

Ved Bedømmelsen af en dansk Fabrik, der staar ganske alene, maa man ikke overse Betydningen af, at den maa oplære alle sine Arbejdere selv og aldrig som den tyske eller engelske Fabrik kan vælge mellem de mange udlærte Kræfter, som findes i Landet, samt at den, hvor agtpaagivende den end er, dog ikke kan blive saaledes betjent fra de mange Fabrikker af Raa- og Hjælpestoffer som, hvis den levede umiddelbart opad disse.

Af Interesse kan det maaske være at erfare, at af sin aarlige Indtægt ca. 460,000 Kr. betaler Aluminia kun ca. 75,000 Kr. til Udlandet for Kul og Raamaterialier; Resten forbliver her i Landet. Hvis Aluminia ikke eksisterede, vilde Danmark have at betale Udlandet 385,000 Kr. for de 1¾ Mill. Pd. Fajance.

Efter den gældende Toldlov haves tvende Løbe-Nr. for Fajance, nemlig 8 Skilling for „forgyldt Fajance" og 3 Sk. for „anden Fajance". Af det hele i 1893 indførte Kvantum, 1,800,000 Pd., har kun 70,000 Pd. været efter den første Position, og man kunde derfor antage, at det ikke er af væsentlig Betydning at bevare denne særskilte Position; men det maa hertil bemærkes, at Forgyldning i Forbindelse med Dekoration af hvid Fajance finder Sted foruden paa Aluminia, hvor der hermed er beskæftiget 12 Mænd og 2 Kvinder, tillige hos en større Del Dekoratører rundt i Landet, der vistnok beskæftige mange Personer af begge Køn.

For den kgl. Porcelænsfabrik, som Aktieselskabet Aluminia erhvervede i 1882, og hvortil det har opført et Etablissement ved Siden af Fajancefabrikken, ere Forholdene i en meget væsentlig Grad forskellige fra dem, som ere skildrede for den sidstnævnte Fabrik. Medens der næppe for denne vilde være noget Felt at dyrke, som ligger uden for den almindelige Konkurrence, har det været Porcelænsfabrikken muligt at producere Varer med et saadant kunstnerisk Præg, at de kunne eksporteres til Udlandet og der overskride Toldskrankerne, ligesom de ere i Danmark uanfægtede af fremmed Import. Vel producerer Fabrikken ogsaa Varer, hvis Salgspris er afhængig af Indførselstolden fra Udlandet, men Kvantummet heraf spiller ikke for Fabrikken nogen afgørende Rolle. For at naa hertil, har man imidlertid maattet anvende en forholdsvis stor Kapital, løbe megen Risiko og finde sig i flere Aars fortsatte Underskud, under hvilke Aktieselskabet har maattet støtte sig til det Overskud, som Fajancefabrikken har givet. I Aarene 1885—94 har Selskabet givet sine Aktionærer i Gennemsnit 4¾ pCt. Udbytte, for 1894: 5¾ pCt.

Skønt man tør nære Haab om, at Fremtiden vil være gunstig for Porcelænsfabrikken, kan det dog ikke skjules, at en kunstnerisk Produktion kan være ret prekær, idet dens Rentabilitet altid vil være afhængig af, om Fabrikken raader over de rette Kræfter, der vide at træffe et velhavende Publikums Smag, og da Salget af Varerne for en stor Del maa foregaa i Udlandet, af Forholdene der. Derfor kan det ikke være Porcelænsfabrikken ligegyldigt, hvorledes Betingelserne ere for Salget af kurante Varer i Danmark, og for Aktieselskabet, som driver begge Fabrikkerne, er det af største Vigtighed at vide, at det under sine Bestræbelser for at gøre Fremgang i den kunstneriske Fabrik og erobre sig et stedse større Marked blandt de velhavende i Udlandet har den kurante Fabrik med

en nogenlunde konstant Afsætning, som ikke ved Lovgivningsforanstaltninger bliver stillet ugunstigere end hidtil.

Nærmere Oplysninger om Enkeltheder i Porcelænsfabrikkens Regnskaber ville næppe have særlig Interesse i Henhold til foranstaaende ved Fastsættelsen af Toldpositionerne for Porcelæn. Kun skal man tillade sig at oplyse, at denne Fabrik i de sidste 10 Aar gennemsnitlig har udredet noget over 130,000 Kr. aarlig til Arbejdslønninger, i 1894 ca. 160,000 Kr. dertil, og at den 1ste Juli 1894 beskæftigede som Arbejdere 90 Mænd og 77 Kvinder.

I Fajancefabrikken blev der i 1894 brugt ca..... 20,000 Tdr. Kul
og i Porcelænsfabrikken ca..... 8,000 — —

i alt .. 28,000 Tdr. Kul,

hvoraf der er udredet i Toldafgift ca. 4,000 Kr. Af øvrige Forbrugsgenstande i begge Fabrikker, Kemikalier, Farver og nogle vævede Stoffer er der i 1894 ikke i alt udredet i Toldafgift 2,000 Kr.

	1885.	1886.	1887.	1888.	1889.	1890.	1891.	1892.	1893.	1894.	Summa 1885—94.	Gennemsnit for 10 Aar.
Netto-Indtægt...	524,000	428,000	447,000	447,000	407,000	451,000	452,000	482,000	481,000	469,000	4,588,000	458,800
Direktion, Revision, Kontorpersonale, Handels-Udgifter	24,000	24,000	24,000	24,000	24,000	24,000	25,000	25,000	25,000	25,000	244,000	24,400
Fabriks- og Lager-Funktionærer ..	12,000	12,000	12,000	12,000	12,000	12,000	12,000	12,000	12,000	12,000	120,000	12,000
Arbejdslønninger	172,000	136,000	138,000	141,000	133,000	149,000	151,000	162,000	172,000	168,000	1,522,000	152,200
Kul	68,000	53,000	51,000	55,000	52,000	66,000	64,000	58,000	63,000	58,000	588,000	58,800
Raamaterialer	66,000	47,000	52,000	53,000	43,000	50,000	55,000	60,000	57,000	60,000	543,000	54,300
Reparationer, Belysning, Skatter, Diverse	36,000	26,000	29,000	26,000	25,000	50,000	98,000	43,000	42,000	39,000	414,000	41,400
Stald og Emballage	9,000	8,000	8,000	9,000	8,000	9,000	10,000	11,000	11,000	10,000	93,000	9,300
Butiks-Udgifter	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	5,000	4,000	4,000	4,000	3,000	50,000	5,000
Summa Udgifter...	393,000	312,000	320,000	326,000	303,000	365,000	419,000	375,000	386,000	375,000	3,574,000	357,400
Overskud...	131,000	116,000	127,000	121,000	104,000	86,000	33,000	107,000	95,000	94,000	1,014,000	101,400

Den i den faste Ejendom med Inventar staaende Kapital har i Gennemsnit andraget ca. 800,000 Kr.
Driftskapitalen — — — ca. 400,000 —
I alt ca. 1,200,000 Kr.

Maribo Amts økonomiske Selskab.

Rudbjerggaard pr. Nakskov, den 21de August 1895.

Til
Toldkommissionen.
(Hr. Generaldirektør Blechingberg, Kmd. af Dbg., Dbmd.)
Kjøbenhavn.

Under 24de Juni d. A. har Maribo Amts økonomiske Selskab modtaget følgende Skrivelse:

„Til
Maribo Amts økonomiske Selskab.

Efter at den af os undertegnede udsendte Hvedetoldsadresse ved Cirkulation her i Stiftet har erholdt 5,921 Underskrifter — alle af Medborgere med Foden under eget Bord — have vi ment det retteste dermed at anse Indsamlingen af Underskrifter her i Stiftet som endt.

Idet vi følgelig betragte den os nærmest foreliggende Opgave i denne Sag som afsluttet, have vi den Ære hermed at fremsende samtlige underskrevne Eksemplarer af Adressen til det høitærede Selskab.

Ved saaledes at overgive dette til Selskabets behagelige videre Foranstaltning skulle vi tillade os at tilføje, at det i Henhold til de faldne Udtalelser paa Selskabets Møde d. 29de Marts d. A. er os særdeles kært at turde paaregne Selskabets velvillige Interesse for det i Adressen omhandlede Formaal, ligesom vi herpaa bygge Haabet om, at det maa lykkes Selskabet at finde Veje og Midler til Sagens virksomst mulige Fremme."

p. t. Maribo, den 24de Juni 1895.

A. Berthelsen. Vilh. Bonde. R. Clausen. P. H. la Cour. H. Friis.
M. W. Friederichsen. P. Grau. John Hansen. R. Henriksen.
H. P. Jensen. M. Justesen. Chr. Kromphardt. C. Lacoppidan.
C. Madsen. Jul. N. Nyholm. A. Paaske. P. N. Pærregaard.
Ras. Pedersen. P. Rasmussen. P. Rasmussen. Jørgen Rasmussen.
C. Skiby. Chr. Sonne. H. Thomsen. C. Thorsen.
Carl Tobiesen. A. Werner.

Foranlediget heraf tillader man sig at fremsende den i Skrivelsen omtalte Adresse med de paaførte 5,921 Underskrifter tilligemed et af Hr. Forpagter Chr. Sonne, Knuthenborg Avlsgaard, ved Maribo Amts økonomiske Selskabs Foraars-Generalforsamling den 29de Marts d. A. holdt Foredrag betitlet: „Danske Hvedeproducenter og Hvedetolden", der maa betragtes som et almindeligt Udtryk for Stemningen blandt lolland-falsterske Jordbrugere, og idet Selskabet ligeledes sympatiserer med de i samme fremsatte Anskuelser og medgiver den omhandlede Sag sin bedste Anbefaling, tillader man sig herved at anmode den højtærede Toldkommission om ogsaa at skænke den Interesse og Velvilje.

Ærbødigst

L. Reventlow.

Til

vore Medborgere i Lolland-Falsters Stift.

Kendsgerningerne vise desværre, hvorledes Markedets nedadgaaende Prisbevægelse i de senere Aar har vanskeliggjort — ja for manges Vedkommende umuliggjort — Dyrkning af Jorden med et saadant Resultat, at Brugeren af denne er i Stand til at leve og betale enhver sit.

Under disse truende Udsigter for vort Lands Hovederhverv bør enhver, der har Interesse for vort Jordbrugs Trivsel, række Haand til Gennemførelsen af saadanne Foranstaltninger, der kunne yde dette virkningsfuld Støtte.

Ingen af de landøkonomiske Reformer, der i vor Tid er paa Tale, vil i den Grad som en Told paa **Hvede og Hvedemel** kunne blive af Betydning for vort Lands hvededyrkende Egne.

En saadan Told vil dæmme op for den Nedgang i vort Markeds Hvedepriser, der gør vor Hvedeavl ulønnende og tabbringende. Den vil derved øge Landbrugets svækkede Købeevne og tillige betrygge den til Landbruget knyttede Arbejderstand mod de uundgaaelige Følger af Arbejdsgivernes Forarmelse. Og den vil tillige danne et betimeligt og naturligt Værn for Molleindustrien, hvis Interesser trues stærkt ved vore Nabolandes Toldpolitik.

For vort Landbrugs Toldpolitik har Frihandelsprincippet hidtil været det raadende.

Men flere af de Mænd, som have kæmpet ivrigst for dette Princips Opretholdelse, have desuagtet som Medlemmer af Landhusholdningsselskabets Toldudvalg i dettes nys afgivne Toldbetænkning maattet henvise til, at Sverrigs hidtidige Hvedetold — 1 Kr. 50 Ø. pr. Td. — har foranlediget, at Gennemsnitsprisen for Hvede i 1893 var 1 Kr. 55 Øre højere pr. Td. i Malmø end i Kjøbenhavn. Og nævnte Udvalgsbetænkning tilføjer: „En Prisforhøjelse af 1 Kr. 55 Øre pr. Td. Hvede vil ved almindelig Hvedeavl nærme sig et Merudbytte af 30 Kr. pr. Td. Land, hvilket vilde være en betydningsfuld Hjælp for mangt et hvededyrkende Avlsbrug".

Vi mene ikke, at danske Hvededyrkere have Raad til at forholde sig ligegyldige over for en Foranstaltning, der kan skaffe dem **en Merindtægt af ca. 30 Kr. pr. Td. Land af deres Hvedeareal.**

Vi anse nemlig under de forhaandenværende Forhold Indførelsen af en Told paa Hvede og Hvedemel for ubetinget naturlig og retfærdig. Naturlig, fordi vore Nabolande alt have beskyttet deres Kornproducenters Interesser paa tilsvarende Maade og yderligere muliggjort disses Erobring af vort hjemlige Marked paa vor Bekostning. Og retfærdig, dels fordi den danske Industri virker under en skærmende Toldlovgivning, medens det danske Landbrug til Dato stod ganske uden Værn mod Udlandets Konkurrence, og dels fordi en saadan Told ikke vil kunne føles som et Tryk paa den ikke hvededyrkende Del af Befolkningen.

Derfor ønske vi en Told paa Hvede og Hvedemel som Middel til at styrke danske Hvedeproducenters Eksistensbetingelser.

Vi nære fuld Tillid til, at ikke blot Stiftets samtlige Hvededyrkere, men tillige en stor Del af vore øvrige Medborgere ville slutte sig til vort Ønske om Opnaaelsen af en Told som den omhandlede.

Det her fremdragne Toldspørgsmaal anse vi for at være af rent faglig økonomisk Art. Om mangt og meget vedrørende vort Lands politiske Rørelser kan der herske Uenighed. Men et Spørgsmaal som dette, der staar i saa nær og direkte Forbindelse med vort Jordbrugs Eksistensvilkaar, bør være fredlyst mod at paatrykkes Partipolitikkens Stempel. Det er som Udtrykket herfor, at denne Henvendelse bærer Underskrift af Mænd fra de forskellige politiske Lejre, idet vi med Hensyn til denne Sag have fundet det naturligt at mødes i enig Samvirken.

Skal imidlertid vor paagældende Virksomhed lykkes, maa vi som første Forudsætning kunne paaregne Tilslutning og Støtte af vore Medborgere. Derfor anmode vi hver enkelt af disse om at forsyne denne Henvendelse med sin Underskrift som et Udtryk for den paagældendes Tilslutning til vore anførte Bestræbelser. — Paa skonsomste og virksomste Maade ville vi benytte den herved vundne Tilslutning til at give vor videregaaende Virksomhed i Sagen behørig Vægt.

A. Berthelsen, Binnitze. **Vilh. Bonde,** Gloslunde. **A. R. Clausen,** Raahangegaard. **P. H. la Cour,** Holmegaard. **H. Friis,** Asserstrup.

M. W. Friderichsen, Kjærstrup. **P. Gran,** Skeldstrupgaard. **John Hansen,** Sortsø. **R. Henriksen,** Lundby. **H. P. Jensen,** Steffensminde.

M. Justesen, Lyttesholm. **Christian Kromphardt,** Baadesgaard. **C. Lacoppidan,** Pederstrup. **Chr. Madsen,** V. Karleby.

Kr. Mortensen, Særsløv. **C. Madsen,** Vesterborg. **Nyholm,** Liselund. **Paaske,** Malgeltving. **P. N. Pærregaard,** Væggerløse.

Rasmus Pedersen, Goldsted. **P. Rasmussen,** Erikstrup. **H. Rasmussen,** Taars. **Peder Rasmussen,** Sæddinge.

Jørgen Rasmussen, Kuditze. **A. Skebye,** Haugaard. **Chr. Sonne,** Knuthenborg Avlsgaard. **H. Thomsen,** Karleby. **C. Thorsen,** Vestensborg.

Carl Tobiesen, Ødegaard. **A. Wermer,** Halmtoftegaard.

(Adressens Underskrifter).

Til Toldkommissionen!

Idet vi tillade os at fremsende et Andragende til Regering og Rigsdag, skulle vi til yderligere Oplysning for Toldkommissionens Medlemmer fremsætte følgende: I Septbr. d. A. skrev Formanden for Møllerforeningen til en Kornekspørtør i Hadersleb og bad ham oplyse Priserne paa indenlandsk og indført fortoldet Hvede af tilsvarende Kvalitet og samme holl. Vægt i Hadersleb, Flensborg og Sønderborg. Svaret herpaa var:

Hadersleb, den 9de September 1895.

Hr. J. P. Petersen,
Munke Mølle, Odense.

I Svar paa Deres ærede Brev af i Gaar meddeles Dem, at 130 Pd.s Hvede her fra Egnen koster ca. M. 140 pr. 1000 Ko., medens Kønigsberger rød Hvede koster ca. M. 150 pr. 1000 Ko. — For Sønderborg og Flensborg vil Forholdet omtrent være det samme. De ved jo nok, hvortil de større Møller paa de nævnte to Pladser ville kunne kjøbe oversøiske Ladninger Hvede.

Originalen hertil er forevist Formanden for Toldkommissionen, Hr. Generaldirektør Blechingberg. Heraf fremgaar, at de tyske Møller i Flensborg og Sønderborg, som ere vore værste Konkurrenter, paa nævnte Tidspunkt kunne tilegne sig en Eksportpræmie paa 100 Kilo Hvedemel svarende til 150 Kilo Hvede af M. 1,50 = Kr. 1,35.

$^{22}/_{10}$ 1895.

Dansk Møllerforening.

Til

Regering og Rigsdag!

I Anledning af den foreſtaaende Toldrevision tillader „Danſk Møllerforening" ſig at henvende ſig til Lovgivningsmagten med Anmodning om at ſkaffe os Møllere Retfærdighed og hjælpe til at opretholde vort Erhverv, der Aar for Aar er gaaet tilbage, kun til Gavn for de tyſke Møllere, der **alene** ved den Eksportpræmie, de nyde, kunne optage Konkurrencen med os i vort eget Land.

Gang efter Gang har „Danſk Møllerforening" paaviſt den Prisforſkel mellem indført, fortoldet Korn og hjemmeavlet Korn i Tyſkland, hvorved Eksportpræmien opſtaar. For de ſidſte fire Maaneder af 1894 have vi ſaaledes paaviſt for Flensborg, Aabenraa, Haderslev og Sønderborg en Prisforſkel, hvorved Møllerne kunde tilegne ſig en Eksportpræmie paa 1 Kr. 43 Øre pr. 200 Pd. Hvedemel, og fra Slesvig have vi i September d. A. faaet oplyſt, at Priſen for Tiden ſtiller ſig ſaaledes, at Møllerne paa ovennævnte Pladſer for Tiden kunne tilegne ſig en Eksportpræmie paa 1 Kr. 38 Øre pr. 200 Pd. Hvedemel. Det er ſærlig fra Flensborg og Sønderborg, at vi overſvømmes med Mel, medens det kunde ſynes, ſom om andre Havne ved Oſterſøen for Tiden ikke kunne tilegne ſig nogen betydelig Eksportpræmie, idet Tilførſlerne derfra ikke ere ſaa ſtore i Forhold ſom tidligere.

Vor indſtændige Anmodning gaar ud paa, at der for et begrænſet Tidsrum af f. Eks. to Aar maa blive paalagt en Told paa formalede Kornvarer, med Undtagelſe af groft Rugmel, ſom Værn mod den tyſke Eksportpræmie. I den Tid, Tolden eksiſterer, vil det med Lethed paa Baſis af Fortidens og Fremtidens Korn- og Melnoteringer kunne konſtateres, om Melet fordyres eller ej, og vi ſkulle med Ro finde os i, at Lovgivningsmagten undlader at forny Loven, derſom det viſer ſig, at Melet fordyres.

Dette vil imidlertid efter vor Formening ikke ſke, fordi der er Møller nok i Danmark til at male mindſt 3 Gange ſaa mange Varer, ſom der bruges, og Konkurrencen mellem dem er ſaa ſkarp, at en Fordyrelſe af Melet formentlig af den Grund er udelukket.

Men ſærlig er en Stigning af Melprisen en Umulighed af den Grund, at Kornet jo er toldfrit, ſaaledes at Kornpriſerne ikke ville ſtige med en eneſte Øre ved en Told paa formalede Kornvarer, og naar Kornet ikke fordyres, vil det være umuligt for Møllerne at forhøje Melprisen, idet et ſaadant muligt Forſøg fra Møllernes Side ſtraks vil kunne og ſikkert ogſaa vil blive gjort virkningsløſt derved, at Folk ſaa fremſtiller deres Mel ſelv ved Hjælp af Andelsmøller o. ſ. v.

Det eneſte, vi Møllere ville opnaa ved en Told, er, at vi faa Fortjeneſten ved at male det Mel, ſom bruges her i Landet, hvilken Fortjeneſte nu i en ſtigende Grad kommer de tyſke Møllere til gode. Dette Tab, der ſaaledes tilføjes de danſke Møllere kun til Gavn for de tyſke Møllere, er meget betydeligt. Hvorledes Forholdene have udviklet ſig til Skade for os Møllere, ſes af følgende Statiſtik over Ind- og Udførſel af formalede Kornvarer:

	Indførsel.	Udførsel.
1883.....	ca. 3½ Mill. Pd.	Ca. 150 Mill. Pd.
1893.....	- 28 —	— 28 —
1894.....	- 54 —	— 21 —

Formalingsfortjenesten ved Fremstillingen af de 54 Mill. Pd. formalede Kornvarer, som indførtes hertil forrige Aar, kan ansættes til seks à otte Hundrede Tusinde Kroner, som berøves de danske Møllere og de dermed i Forbindelse staaende Virksomheder.

Vor Anmodning til Lovgivningsmagten er derfor den, at der gøres et Forsøg, som formentlig intet koster, og hvorved der formentlig intet risikeres, paa, om Møllerne ikke kunne hjælpes, uden at det skader andre Samfundsklasser her i Landet. Vi føle os ogsaa forvissede om, at der ved en kommende Toldrevision vil blive taget Hensyn til dette vort berettigede Forlangende, og vi føle os saa meget mere forvissede derom, som en Toldlovgivning jo i første Linie maa søge at hjælpe Landets egne, **naturlige** Erhverv, naar ikke andre Statsborgeres Interesser derved skades, og dette hverken kan eller vil ske ved den af os foreslaaede midlertidige Foranstaltning. Vi anse det ogsaa for en Umulighed, at en kommende Toldrevision skulde nægte en saa hjemlig og naturlig Industri som Mølleriet Støtte, naar den kan støttes, uden at det koster nogen her i Landet en eneste Øre, og saa samtidig beskytte omtrent hele den øvrige Industri, hvoraf jo dog ingen har større Berettigelse til at eksistere end Mølleriet, der jo hovedsagelig er baseret paa at forarbejde Landets egne Produkter.

Dansk Mollerforening.

Den tyske Meleksportpræmie og dens Betydning over for vor Melindustri.

(Udarbejdet af **Sekretæren** efter de i Generaldirektoratet for Skatteväsenet beroende Akter.)

Da man i Tyskland i 1882 gav efter for et af Møllerne indtrængende fremsat Ønske og ophævede Bestemmelsen i den tyske Toldlov af 15de Juli 1879 om, at Toldgodtgørelse kun blev ydet for den kontrollerede Procentmængde fremmed Korn, der indeholdtes i det til Eksport bestemte Mel, opstod den tyske Eksportpræmie for Mel, idet man nu tilstod Møllerne ved Udførsel af Mel Afskrivning i deres Toldkonto for alt det til Fremstillingen af Melet anvendte Korn uden Hensyn til, om dette var af fremmed eller indenlandsk Oprindelse.

Hvorledes Eksportpræmien for Mel herefter fremkommer, vil lettelig ses ved et vilkaarlig valgt Eksempel.

Indfører saaledes en paa Eksport anlagt tysk Mølle 100,000 Kilo Korn, og gaar man ud fra, at der til Fremstilling af Mel anvendes en Blanding af 50 pCt. fremmed og 50 pCt. tysk Korn, erholder Møllen ved Udførsel af Mel, formalet af 100,000 Kilo Korn hele den erlagte Told godtgjort, medens der til Melet i Virkeligheden kun er anvendt 50,000 Kilo fremmed Korn. Møllen kan saa vel ikke erholde Toldgodtgørelse for de endnu i Behold værende 50,000 Kilo fremmed Korn, da Godtgørelsen selvfølgelig ikke kan overskride den betalte Tolds Beløb, men dette er ganske uden Betydning, idet disse sidste 50,000 Kilo fremmed Korn kunne anvendes til Mel, der sælges i Tyskland, og hvis Pris selvfølgelig indeholder Dækning for Produktionsomkostningerne, deriblandt Tolden af det brugte fremmede Korn, idet Prisen paa det indenlandske Marked beherskes af det store Flertal af Møller, der kun ere beregnede paa det indenlandske Forbrug og selvfølgelig i den Pris, de tage, medregne Tolden af det fremmede Korn, de benytte. De tyske Eksportmøller, der ligge i Tysklands Udkanter og væsentlig ere beregnede paa at forsyne det udenlandske Marked, ere herved i Stand til at skaffe sig en Fordel, der i sin Virkning er ganske den samme, som om Møllerne ved Udførselen af Mel havde erholdt udbetalt en kontant Godtgørelse, saa stor som et Toldbeløb lig den bestaaende Told paa det fremmede Korn vilde udgøre for det til Melet anvendte indenlandske Korn.

Imidlertid er her et Forhold, som ikke maa overses, og som gør, at Eksportpræmien for de tyske Møller bliver noget mindre end den nylig anførte. Den tyske Indførselstold paa Korn har selvfølgelig medført, at Prisen paa det i Tyskland avlede Korn er stegen, og fra den Fordel, der for de tyske Eksportmøller er opstaaet ved, at der til Fremstillingen af Eksportmelet anvendes tysk Korn i Stedet for fremmed Korn, maa derfor drages den Prisforskel, der ved den tyske Korntold er opstaaet mellem fremmed og tysk Korn, naar Eksportpræmiens virkelige Størrelse skal udfindes.

Anvendes til Fremstilling af Melet alene tysk Korn vil **Eksportpræmien være = Tolden ÷ Prisforskellen mellem tysk og fremmed ufortoldet Korn** eller simpelthen **Prisforskellen mellem fremmed fortoldet og tysk Korn.**

Indførselstolden i Tyskland paa Hvede og Rug er 35 Rmk. pr. 1,000 Kilo.

I Efteraaret 1892 vare Priserne efter Møllerforeningens Opgivelse i Tyskland pr. 1,000 Kilo for:

Tysk Hvede Rmk. 152. Indført Hvede Rmk. 135 + Told 35 Rmk. = 170 Rmk.
— Rug — 137. — Rug — 125 + — 35 — = 160 —

Ved Udførsel af Mel erholdes Tolden refunderet efter en Skala: 75 Hvedemel = 100 Hvede og 65 Rugmel = 100 Rug.

Efter de foranførte Priser for Hvede og Rug bliver Eksportpræmien for 200 Pund Hvedemel og Rugmel følgende:

a. Hvede.

Prisforskellen = 18 Rmk. pr. 1,000 Kilo = 1,80 Rmk. pr. 100 Kilo. Efter fornævnte Skala bliver Præmien for 200 Pd. Hvedemel altsaa $^4/_3 \times 1{,}80$ Rmk. = 2,40 Rmk. = 2 Kr. 13 Øre.

b. Rug.

For 200 Pd. Rugmel bliver Præmien paa samme Maade efter Anvendelse af Skalaen 65 Pd. Rugmel = 100 Pd. uformalet Rug 3,54 Rmk. = 3 Kr. 16 Øre.

De her beregnede Præmier maa dog tages med et vist Forbehold, fordi man er gaaet ud fra, at Melet udelukkende er fremstillet af tysk Korn og Præmien selvfølgelig vil blive mindre i samme Forhold som der til Melet anvendes indført Korn. Endskønt det, efter hvad der fra sagkyndig Side er meddelt, skal være muligt for den tyske Møller at fremstille et virkelig godt Produkt alene af tysk Korn, idet det tyske Riges store Udstrækning med dets forskellige Temperatur- og Jordbundsforhold muliggør det at erholde de forskellige Hvede- og Rugsorter, der ere nødvendige til Fremstillingen af godt Mel, anvender den tyske Eksportmøller dog som Regel ved Fremstillingen af Eksportmel en Blanding af fremmede og indenlandske Kornsorter, men i hvilket Forhold denne Blanding finder Sted, har det ikke været muligt at faa konstateret, og man maa derfor indskrænke sig til at anføre, at det paa Grund af det tyske Korns gode Beskaffenhed ikke er nødvendigt ved Fremstilling af Eksportmel at anvende halvt fremmed Korn. Endelig maa ved Beregningen af Præmiens Størrelse tages Hensyn til, at Meludbyttet kun under særlig gunstige Betingelser naar det Udbytte, der er lagt til Grund i den for Godtgørelsen fastsatte Skala.

Af det foranførte fremgaar, at den indirekte Eksportpræmie er betinget af Tilstedeværelsen af en ved Tolden bevirket Prisforskel mellem indenlandsk og fremmed Korn af samme Kvalitet, idet man gaar ud fra den Forudsætning, at Prisen for indenlandsk og fremmed Korn med Toldfrihed for Korn vilde være den samme.

Det er en Kendsgerning, at en Korntold under almindelige Forhold ikke bevirker en Stigning af de indenlandske Kornpriser med Toldens fulde Beløb, og det har da ogsaa efter de af Administrationen fra det Kongelige Generalkonsulat i Stettin til forskellige Tider indhentede Oplysninger om Priserne paa fremmed og tysk Korn vist sig, at der har været en meget betydelig Prisforskel mellem indenlandsk og fremmed Korn, jfr. Prisforskellen i Bilag 1 for indenlandsk og fremmed Hvede i Januar, Februar og Marts, og man maa herefter anse de af Møllerforeningen opgivne Priser for Hvede og Rug i Efteraaret 1892, hvilke Priser foran ere benyttede eksempelvis til at vise hvorledes den indirekte Eksportpræmie beregnes, for at være ret korrekte.

Det maa herefter anses for utvivlsomt, at de tyske Møllere siden 1882, da man, som i Begyndelsen af nærværende Bemærkninger anført, ydede dem Toldgodtgørelse ved Udførslen af Mel for det hertil anvendte Korn uden Hensyn til, om dette var af fremmed eller indenlandsk Oprindelse, have opnaaet en forholdsvis stor indirekte Eksportpræmie ved Udførslen af Mel, hvilken Præmie har bevirket, at vor Mølleindustri, der som bekendt baade har staaet og endnu staar paa et højt Udviklingstrin, i Konkurrencen med de tyske Møller blev disse underlegen. Følgerne af denne Konkurrence viste sig først derved, at de tyske Møller mere og mere vandt Terrain i Sverrig — inden Indførslen dertil blev lukket ved de nugældende høje Toldsatser for Mel — over for vore Møller, saaledes at vor Eksport til Sverrig aftog, medens den tyske Eksport var i stærk Stigende, og senere derved at den tyske Mølleindustri med Held har søgt at konkurrere med de danske Møller paa vort eget Marked. — Under disse Forhold kan man næppe benægte, at Møllerforeningens gentagne Andragender til Regering og Rigsdag om en Toldbeskyttelse mod den tyske Mel-Eksportpræmie have haft nogen Berettigelse.

Efter at Loven af 14de April f. A. om Identitetsbevisets Ophævelse — hvorved den hidtil kun Møllerne indrømmede Begunstigelse til at erholde Toldgodtgørelse ved Udførsel af Mel for det dertil anvendte Korn uden Hensyn til, om dette har været indført eller indenlandsk, blev udvidet til ogsaa at gælde for Udførsel af uformalet Korn uden Hensyn til dettes Oprindelse — fra Lovens Ikrafttræden den 1ste Maj f. A. havde bevirket, at Prisen paa det indenlandske Korn steg med Toldens fulde Beløb, jfr. Bilag 1 og 5, er altsaa Prisforskellen mellem fremmed og indenlandsk Korn hævet og **som Følge heraf den indirekte tyske Eksportpræmie bortfaldet**. Møllerforeningen har rigtignok over for Generaldirektoratet hævdet, at det kun var i Tysklands østlige Provinser, at Loven af 14de April f. A. om Identitetsbevisets Ophævelse havde bevirket en Ophævelse af Prisforskellen mellem fremmed og tysk Korn, men at dette ingenlunde var Tilfældet i de vestlige Provinser, og har som Bevis herfor indsendt de i Bilag 6 anførte Prisopgivelser fra Hadersleb, hvorefter der endnu skulde være en betydelig Prisforskel mellem fremmed og tysk Korn. Endskønt de fra de danske Generalkonsulater i Hamborg og Lübeck indhentede Oplysninger, jfr. Bilag 3 og 4, ikke vise nogen Virkning af Loven af 14de April f. A. paa Kornpriserne, naar man sammenligner Maanederne før med Maanederne efter Lovens Ikrafttræden, er man — om man end ikke ganske kan modbevise Møllerforeningens Paastand om, at der fremdeles er en ret betydelig Prisforskel i det slesvigske imellem fremmed og tysk Korn, — dog mest tilbøjelig til at antage, at Prisforskellen mere skyldes lokale Forhold — som direkte Indkøb af Møllerne fra Landmændene, hvorved Salgsprovision, Kommissionsgebyr, til Dels Fragtomkostninger o. s. v. spares — og mindre Tolden.

At Tysklands Eksport hertil af Hvedemel uagtet Udførselspræmiens Bortfalden eller i hvert Fald betydelige Reduktion alligevel i Aaret 1894 er yderligere stegen mod 1893 med 8 Mill. Pd. (se Bilag 7) — hvilket altsaa viser, at de tyske Møllere fremdeles kunne konkurrere med de danske Møllere paa vort eget Marked — er begrundet i, at den tyske Mølleindustri paa flere Omraader er langt gunstigere stillet end den danske. I saa Henseende skal henvises til Tysklands store Toldbeskyttelse for Mel, der ganske udelukker enhver udenlandsk

Konkurrence. Dette har til Følge, at de tyske Møllere ved den indenlandske Afsætning kunne opnaa en langt større Produktionsgevinst, end vore Møllere kunne opnaa paa Grund af den betydelige udenlandske Konkurrence, der ikke er hemmet ved nogen Toldbeskyttelse, ere i Stand til at opnaa herhjemme. En anden Fordel have de tyske Møllere i den lavere Arbejdsløn. Et stort Fortrin i Konkurrencen med vore Møllere have de tyske desuden i de gode Afsætningsforhold, der sætte dem i Stand til at holde deres Møller i uafbrudt Drift, medens vore Møllere i de senere Aar have maattet indskrænke deres Produktion af Mangel paa lønnende Afsætning og følgelig ofte maattet afbryde Driften endog i længere Tid, hvilket Forhold nødvendigt medfører, at Driftsudgifterne for de tyske Møller fordelte paa den store Produktion blive forholdsvis billigere end for de danske Møller med den lille Produktion og deraf følgende Driftsstandsninger.

I Sverrig er Tolden paa uformalet Hvede og Rug 3 Kr. 15 Ø. pr. 100 Kilo og paa formalet Hvede og Rug 6 Kr. 50 Ø. pr. 100 Kilo.

Ved Udførsel af Mel ydes der de svenske Møllere Toldgodtgørelse efter samme Forhold som i Tyskland, men man har ikke fundet Anledning til at søge oplyst, med hvilket Beløb af Tolden det indenlandske Korn der er steget, idet der næppe kan være Tale om, at vor Melindustri kan blive truet ved en Indførsel fra Sverrig af Mel. Derimod vil den høje svenske Meltold umuliggøre al Eksport af Mel herfra til Sverrig. Vor Eksport af Hvedemel til Sverrig udgjorde i 1893 og 1894, forinden Forhøjelsen af Meltolden dersteds indtraadte, henholdsvis 16.2 Mill. og 10.6 Mill. Pd.

Endelig vedføjes til Brug under Forhandlingerne om Positionen Kornvarer statistiske Oplysninger om Majs og Hvede (se Bilag 8 og 9).

Bilag 1.

Afskrift af en af Grossererſocietetet i Stettin til Regeringspræsidenten indsendt Beretning om Virkningen af Loven af 14de April 1894 paa Melindustrien og dennes Interesser.

(Modtaget fra Generalkonsulatet i Stettin i August 1894).

„Siden den rige Høst i 1892 androg Prisforskellen mellem indenlandsk Hvede og Rug og ufortoldet fremmed Korn af samme Forbrugsværdi i den østlige Del af Monarkiet regelmæssig kun en Del af Indførselstolden. Som en naturlig Følge af Ophævelsen af Identitetsbeviset stillede Prisen for indenlandsk Korn sig snart saa meget højere end for fremmed ufortoldet Vare, som hele Tolden androg, og vedvarede dette Forhold, der allerede i April begyndte at gøre sig gældende, senere under alle Svingninger i det almindelige Prisniveau.

Saaledes vare de til det kejserlige statistiske Bureau afgivne maanedlige Gennemsnitspriser pr. 1,000 Kilo:

1894.	I Stettin for indenlandsk Hvede.	I Danzig for Transithvede.		
Januar	139. 38 Mk.	121. 15 Mk.	+ Tolden 35 Mk.	156. 15 Mk.
Februar	136. 38 —	115. 92 —	— —	150. 92 —
Marts	134. 63 —	112. 17 —	— —	147. 17 —
April	138. 72 —	105. 32 —	— —	140. 32 —
Maj	133. 64 —	98. 28 —	— —	133. 28 —
Juni	136. 07 —	98. 54 —	— —	133. 54 —

Indenlandsk Hvede pr. Maj var i Danzig den 9de Marts 23 Mk. dyrere end Transithvede; indtil 6te April steg denne Forskel til 34 Mk. og holdt sig senere mellem 34 og 35 Mk. I den senere Tid have navnlig Møllerne i Østpreussen sat sig i Stand til at udvide deres Produktion betydeligt og trænge frem med deres Fabrikater til Afsætningsområder, der hidtil overvejende forsynedes med Mel fra Berlin og Stettin.

I den korte Tid, der er forløben siden Ophævelsen af Identitetsbeviset, har Omfanget af den herved muliggjorte Kornudførsel ikke svaret til Forventningerne, i ethvert Tilfælde har den Frygt vist sig at være ubegrundet, som man hist og her nærede for, at Kornudførselen nu — da ikke de tyske Møllere alene, men ogsaa Kornhandlerne vare fritagne for at levere Identitetsbeviset — vilde tiltage paa Meludførslens Bekostning."

Bilag 2.

Prisopgivelser fra Generalkonsulatet i Stettin. (1ste Februar 1895).

1894.	Tysk Hvede.	Indført Hvede + Tolden 35 Mk.	Tysk Rug.	Indført Rug + Tolden.
Juli	135. 21 Mk.	130 Rmk.	119. 44 Rmk.	119. 25 Rmk.
August	135. 46 —	130 —	114. 40 —	116. 00 —
September	130. 16 —	128 —	114. 39 —	115. 00 —
Oktober	122. 46 —	128 —	110. 38 —	108. 00 —
November	129. 39 —	128 —	116. 05 —	116. 00 —
December	133. 39 —	129 —	115. 00 —	114. 50 —

Alt pr. 1,000 Kilo.

Bilag 3.

Prisopgivelser fra Generalkonsulatet i Hamborg (14de Februar 1895).

Elber Hvede:	120—124 Pd.	124—130 Rmk.	La Plata	+	Tolden	133—140	Rmk.
Holst.: —	120—129 —	125—140 —	Walla Walla	+	—	133—139	—
			Alhima	+	—	125—135	—
			Red Winter II.	+	—	143—145	—
			Kansas II.	+	—	145—147	—
			Australsk	+	—	145	—

Tysk Rug..... 118—130 Rmk. Sortehavs Rug + Tolden 112—118 Rmk.

Alt pr. 1,000 Kilo.

Generalkonsulatet bemærker, at Prisforskellen utvivlsomt er begrundet i Kvaliteten, thi medens Elb-Holst. Hvede ikke kan maale sig med de importerede Sorter, der alle repræsenterede en udmærket Kvalitet, er den tyske Rug bedre end den spidse, lette Sortehavsrug.

Bilag 4.

Prisopgivelser fra Generalkonsulatet i Lübeck. (15de Februar 1895).

1894.	Tysk Hvede.	Sydrussisk Hvede inkl. Tolden.	Tysk Rug.	Nordrussisk Rug inkl. Tolden.
Januar	140.00 Rmk.	139 Rmk.	125.40 Rmk.	125 Rmk.
Februar	137.00 —	140 —	124.80 —	124 —
Marts	137.20 —	138 —	123.00 —	124 —
April	136.90 —	135 —	121.70 —	122 —
Maj	134.10 —	133 —	119.60 —	121 —
Juni	134.50 —	129 —	121.20 —	120 —
Juli	133.30 —	129 —	123.70 —	121 —
August	131.60 —	128 —	120.40 —	120 —
September	126.00 —	127 —	115.60 —	120 —
Oktober	120.90 —	125 —	112.10 —	119 —
November	116.50 —	126 —	111.20 —	117 —
December	117.00 —	127 —	112.50 —	117 —

Alt pr. 1,000 Kilo.

Generalkonsulatet anfører, at Prisforskellen skyldes ofte lokale Forhold.

Bilag 5.

Prisopgivelser fra Generalkonsulatet i Kønigsberg. (22de Februar 1895).

1894.	Tysk Hvede.	Indført Hvede inkl. Tolden.	Tysk Rug.	Indført Rug inkl. Tolden.
	Rmk.	Rmk.	Rmk.	Rmk.
Januar	130. 00	161. 00	109. 25	122. 00
Februar	127. 00	Ingen	106. 25	115. 70
Marts	126. 00	Indførsel	104. 75	114. 50
April	127. 00	125. 00	106. 00	110. 90
Maj	124. 00	108. 00	103. 50	104. 30
Juni	125. 00	109. 55	109. 75	106. 30
Juli	127. 00	125. 00	109. 75	107. 00
August	130. 00	128. 95	105. 50	103. 70
September	127. 00	126. 20	105. 50	103. 65
Oktober	123. 00	122. 00	105. 00	104. 00
November	128. 00	127. 00	108. 50	107. 50
December	126. 92	122. 00	106. 81	106. 50

Alt pr. 1,000 Kilo.

Generalkonsulatets Skrivelse af 15de Februar 1895:

„Virkningen af Loven af 14de April 1894 har været den, at fra Identitetens Ophævelse har Prisen for indenlandsk Korn i Kønigsberg med Toldens fulde Beløb, altsaa Mk. 35 pr. 1,000 Kilo, stillet sig højere end for ufortoldet udenlandsk Korn, medens indtil da Prisforskellen langtfra opnaaede Toldens Højde.

Heraf følger, at der i Kønigsberg ikke mere eksisterer nogen Prisforskel mellem indført fortoldet og indenlandsk Hvede og Rug.

Naar der paa de vestlige Pladser i Tyskland, altsaa f. Eks. Slesvig, virkelig skulde bestaa en Prisforskel mellem indført fortoldet og indenlandsk Hvede og Rug, saa turde samme kun være at føre tilbage paa Kornets Kvalitetsforskel."

Generalkonsulatets Skrivelse af 22de Februar 1895:

„Regeringens Hensigt at hæve Kornpriserne i de østlige Provinser er tilfulde opnaaet, thi Priserne ere efter Identitetens Ophævelse med den fulde Told højere og staa næsten paa Højde med Priserne i de vestlige Provinser. Som Følge deraf er Udførselen af Korn og Mølleprodukter til det vestlige Tyskland herfra ikke mere lønnende, og de Møller, som have mistet disse Egne, maa søge sig ny Afsætningsgebeter, hvilke hovedsagelig kun kunne ligge i Østersøen, da Vesten for samme den udenlandske Konkurrence fuldtud gør sig gældende. Efter at de svenske Havne ere bortfaldne paa Grund af den forhøjede Told, og da de finske Havne for en stor Del af Aaret ere lukkede paa Grund af Is, er det vel muligt, at de store tyske Møller i Østersøen, idet de nøjes med en mindre Produktionsgevinst end tidligere, hovedsagelig bebyrde Danmark med deres paatrængende Tilbud."

Bilag 6.

Dansk Møllerforening i Februar 1895.

1894.	Slesvigsk Hvede (127/8 Pd.)	Indført Hvede (130 Pd. Kønigsberg) inkl. Tolden.
	Rmk.	Rmk.
August	135. 00	142. 50
September	125. 00	140. 00
Oktober	122. 50	135. 00
November	128. 50	138. 50
December	133. 50	140. 00

Alt pr. 1,000 Kilo.

130 Pd. Kønigsberger Børsvægt svarer til $^{127}/_{8}$ Pd. Kjøbenhavns Børsvægt, der bruges i Slesvig.

Bilag 7.

Indførselen til Danmark af Hvedemel fra:

	1893.	1894.
	Pd.	Pd.
Hamborg	3,288,933	4,738,617
Lübeck	26,424	531,952
Slesvig-Holsten	4,989,000	9,710,226
Det øvrige Tyskland	2,143,120	3,677,536
I alt...	10,447,477	18,658,331

	Majs uformalet.				Majs formalet.			
	Indførsel.		Udførsel.		Indførsel.		Udførsel.	
	Tdr.	Værdi.	Tdr.	Værdi	Pd.	Værdi.	Pd.	Værdi.
		Kr.		Kr.		Kr.		Kr.
1882	201,856	2,523,200	10,301	133,913	106,353	7,445	122,785	8,594
1883	475,387	5,562,028	32,595	397,659	80,916	5,826	110,000	8,250
1884	443,773	4,792,748	83,401	950,771	627,710	40,801	188,098	12,697
1885	545,445	5,290,816	62,792	653,037	38,900	2,140	131,942	7,587
1886	451,270	3,835,795	44,946	409,009	14,135	707	98,502	5,418
1887	417,452	3,506,597	15,584	140,256	290,158	14,508	130,450	7,175
1888	227,452	2,229,030	3,142	33,619	274,845	15,116	62,430	3,590
1889	521,529	4,380,844	34,388	306,053	517,781	25,889	145,018	7,976
1890	1,318,132	10,413,247	108,296	953,005	892,642	42,400	193,540	10,160
1891	408,468	4,738,229	56,086	667,423	829,511	51,844	134,836	8,967
1892	1,522,917	13,858,545	160,567	1,589,613	1,141,748	60,513	319,022	17,865
1893	844,362	7,599,258	89,169	820,355	268,942	11,968	167,820	7,720
1894	605,283	5,084,377	80,848	695,293	868,673	78,180	194,602	17,708

Bilag 9. **Ind- og Udførsel for Hvede i Aarene 1882—1894.**

	Hvede uformalet.		Overskud af Hvedeudførsel over Hvedeindførsel.	Mel og Gryn af Hvede.		Overskuds-Udførsel af Hvedemel og Gryn.	Høstudbytte + Indførsel ÷ Udførsel af uformalet Hvede.	Endeligt Forbrug af Hvede efter Fradrag af udført Mel og Gryn.
	Indførsel.	Udførsel.		Indførsel.	Udførsel.			
	Tdr.	Tdr.	Tdr.	Pund.	Pund.	Pund.	Tdr.	Tdr.
1882	580,924	185,686	÷ 395,238	2,700,517	82,206,803	79,506,286	1,548,855	1,151,324
1883	679,801	138,372	÷ 541,429	2,758,320	97,990,719	95,232,399	1,727,430	1,251,268
1884	624,435	158,696	÷ 465,739	7,908,546	78,508,519	70,599,973	1,724,590	1,371,590
1885	546,109	234,067	÷ 312,042	4,856,732	80,740,538	75,883,806	1,713,601	1,334,182
1886	424,212	278,189	÷ 146,023	5,594,930	74,075,398	68,480,468	1,463,561	1,121,159
1887	485,984	164,541	÷ 321,443	5,514 767	65,483,947	59,969,180	1,847,449	1,547,603
1888	489,240	165,301	÷ 323,939	6,327,866	56,180,945	49,853,079	1,287,836	1,038,571
1889	630,022	165,552	÷ 464,470	5,868,725	41,769,287	35,900,562	1,725,330	1,545,828
1890	382,132	283,219	÷ 98,913	6,009,844	35,495,861	29,486,017	1,127,940	980,510
1891	724,855	233,467	÷ 491,388	12,255,024	34,565,100	22,310,076	1,673,365	1,561,815
1892	441,421	366,345	÷ 75,076	15,787,540	29,622,510	13,834,970	1,332,364	1,263,189
1893	670,392	247,092	÷ 423,300	18,386,928	20,883,404	2,496,476	1,603,810	1,591,328
1894	742,942	132,881	÷ 610,061	26,407,118	14,539,292	÷ 11,867,826	1,664,365	1,723,704

Til Toldkommissionen.

Som det mulig vil være den ærede Toldkommission bekendt, anlagdes i 1894 en Fabrik for Tilvirkning af Kartoffelmel paa Ejendommen „Kjærsgaard" ved Silkeborg.

Fabrikken blev anlagt af et Aktieselskab, blev bygget efter de nyeste Principper og leverer et smukt Produkt.

Anledningen til dette Forsøg er nærmest at komme til Klarhed over, om denne Fabrikation kan genoplives i Danmark, og Landet derved selv blive i Stand til, saaledes som dette tidligere dels som Husflid og dels ved mindre, primitive Fabrikker skete, at fremstille det betydelige Kvantum Kartoffelmel, der nu indføres til Landets Forbrug, hovedsagelig fra Tyskland og Holland, og hvorved en stor Del af Landets magreste Egne kan blive delagtig i den Fordel, det utvivlsomt er, at kunne dyrke større Arealer med Kartofler som Salgsafgrøde, medens nu kun en enkelt Egn, Strækningen Hobro-Aalborg, er i Stand til dette, ved Salg af Kartoflerne til de derværende Spritfabrikker.

Vor Fabrik har været i Virksomhed saavel forrige som dette Aar, og af de anstillede Forsøg fremgaar, at Kartofler af de nyere Sorter paa den magre Jordbund her i Landet blive lige saa stivelsesrige som i Tyskland, og der stiller sig saaledes ingen tekniske Vanskeligheder for Fabrikationen.

Da Arbejderforholdene her i Landet ere vanskeligere end i Tyskland, vil det her dog næppe lønne sig for Landmanden at dyrke Kartofler i større Maalestok under en Salgspris af ca. 2 Kr. pr. Tønde, og det er da ogsaa denne Pris, vor Fabrik betaler herfor.

Det viser sig imidlertid, at Fabrikationen til denne Pris for Raamaterialet, Kartofler, ikke kan lønne sig, idet „Kartoffelmel og Stivelse" hidtil indføres toldfrit, og de tyske Landmænd kunne nøjes med en lavere Pris for Kartofler, hvilket vil fremgaa af nedenstaaende Notering.

Saaledes noterer Gustav Ober i Berlin ved Slutningen af Leveringstiden, den 22de Novbr. f. A., for Fabrikskartofler efter Stivelsesindhold 18 til 22 Mark pr. 1,200 Kg., svarende til Kr. 16 à 19,50 pr. 12 Tønder.

For det færdige Produkt noterer „Verein der Interessenten für Kartoffel-Fabrikate" den 25de Novbr. for prima Kartoffelmel prompt Mark 14 à 14,25 pr. 100 Kg. = ca. 6¼ Øre pr. Pund ab Hamborg, og, da de nuværende lave Skibsfragter fra Stettin og Hamborg ere væsentlig de samme, som en dansk Fabrik maa betale i Jærnbanefragt fra Fabrik til Forbrugssted, bliver det disse Priser, der maa konkurreres med, men dette bliver uden Indførselstold umuligt her i Landet.

Alle Oplysninger om Fabrikationsomkostninger etc. ere med Fornøjelse til Tjeneste, ligesom Besøg i Fabrikken til enhver Tid skal være kærkomment ved Henvendelse til undertegnede. Det bemærkes dog, at Fabrikken som Regel kun arbejder i Oktbr.—Decbr.

Vor Fabrik er beregnet paa en Produktion af 2 à 3,000 Sække Kartoffelmel aarlig, og da Danmarks Import i de første 11 Maaneder i Fjor alene fra Tyskland androg 32,336 Sække à 200 Pd. (samme Tidsrum i 1894 38,792 Sække), vil der altsaa til Landets eget Forbrug kunne trives ikke faa Fabrikker, saafremt Kartoffelmel belægges med en moderat Indførselstold.

Under Henhold til foranstaaende tillade vi os ærbødigst at henstille til den ærede Toldkommissions Overvejelse, om det ikke vilde være rigtigt at beskytte denne for Danmarks magre Egne utvivlsomt vigtige Industri ved at belægge Kartoffelmel og Kartoffelstivelse med en Indførselstold af 2 Øre pr. Pd., og uden hvilket en indenlandsk Industri af denne Art vil være umulig.

Aarhus, den 9de Januar 1896.

Ærbødigst

Aktieselskabet

Dansk Kartoffelmel- og Stivelsefabrik.

F. Ollendorff.

Provins-Manufakturhandlernes

Toldtarif-Forslag.

Oktober 1895.

Undertegnede tillade sig herved paa Danmarks Provins-Manufakturhandleres Vegne at indgive til den ærede Toldlovskommission og Rigsdag nedenstaaende Forslag til en Reform for Manufakturtoldens Vedkommende. Valgte paa et Møde af delegerede for Manufakturhandlerne i samtlige danske Provinsbyer i Forbindelse med Bestyrelsen for „De danske Købstæders Manufakturhandlerforening" formene vi at repræsentere det store Mellemled mellem Grossister og Fabrikanter paa den ene Side og de egentlige Forbrugere af Manufakturvarer paa den anden Side. Vi have efter vor bedste Overbevisning søgt at stille os paa et mæglende Standpunkt og fremkomme med et Forslag, der gør Ret og Skel til begge Sider. Vi ere fuldt ud paa det rene med Nytten og Betimeligheden af den indenlandske Industris Udvikling og have omhyggelig undgaaet enhver Ændring, der vilde kunne ødelægge eller endog væsentlig skade vor Manufakturindustri; men paa den anden Side ere vi ved vor daglige Virksomhed, og som stadige Købere af saavel indenlandske som udenlandske Manufakturvarer, formentlig kompetente til at bedømme, hvor vor nuværende Toldlov har udviklet sig til at give indenlandsk Industri en den aldrig tiltænkt Beskyttelse ved totalt at udelukke Udlandets Produktion, og medens vi ved vort Forslag søge at bryde en saadan Monopolisering, ere vi paa intet Punkt gaaede saa vidt, at vi aabne Dørene paa vid Gab for Udlandets Produktion paa Bekostning af vore egne Industridrivende og deres talrige Arbejdere, medens vi dog have tilstræbt, til Fordel for vore Kunder, at give Udlandets Varer i alt Fald Mulighed for en naturlig og ønskelig Konkurrence med danske Produkter. Desværre have vi efter moden Overvejelse maattet opgive den retfærdigste af alle Toldbeskatningsformer, nemlig Værditolden, men skønt vi ikke kunne undlade at udtale, at vort Ønske om Indførelsen af denne Beskatningsform stadig staar uforandret fast, have vi, lige over for de praktiske Krav, der i første Linie bør stilles til en Toldlov, til vor Beklagelse foreløbig maattet frafalde dette. Som Grundlag for vort Arbejde have vi benyttet det af Landstinget under 6te Marts 1891 vedtagne Regeringsforslag til Lov om Told- og Skibsafgifter, idet det stod os klart, at der i dette Forslag var nedlagt en saa stor Sum af Sagkundskab og Dygtighed, at væsentlig Tekstforandring heri let turde blive skæbnesvanger for nye Forslag. Vi have saaledes i alt væsentligt holdt os til nævnte Lovforslags Tekst og skulle nedenfor gøre Rede for de enkelte Tekstforandringer, Deling af Positioner m. m., som vi dog have ment det formaalstjenligt at foreslaa.

ad Løbe-Nr. 1, 2, 3, 4.

Regeringsforslagets Løbe-Nr. 96, Klædningsstykker, have vi delt i fire Hovedafdelinger, Nr. 1, 2, 3 og 4, idet vi formene, at den Udvikling, som særlig Damekonfektionen under de skiftende Moder har taget, en Udvikling, der særlig gaar i Retning af fremtrædende Anvendelse af mange og dyre Besætningsartikler, ofte ligefrem efter nugældende Tariffering begunstiger Udlandets Konfektion paa vor indenlandske Konfektionsindustris Bekostning, idet i mange Tilfælde den, procentvis, af Grundstoffets Toldsats beregnede Toldbeskyttelse, ikke naar den for Besætningsartiklerne erlagte Told.

ad Løbe-Nr. 7.

Da vi i Modsætning til Regeringsforslaget have foreslaaet „ufarvet, linned Sejl- og Bindegarn m. m. af og over 1 Linies Tykkelse" til en Toldsats af 2 Øre pr. Pd. i Stedet for 4 Øre pr. Pd., formene vi, at Jutegarn rettest vil være at medtage under denne Position.

ad Løbe-Nr. 10, 11.

Regeringsforslagets Nr. 103 „— ellers — 6 Øre pr. Pd." foreslaa vi at dele i to Positioner, en for utvundet Garn og Traad til 3 Øre pr. Pd. og en for disse Varer — ellers — til 5 Øre pr. Pd.

Utvundet Garn have vi sat til 3 Øre pr. Pd., med det Formaal at give den indenlandske Industri et Ækvivalent i billigt Hjælpestof, mod de af os foretagne Nedsættelser af Tolden paa de respektive af dette Hjælpestof tilvirkede færdige Fabrikata. Derimod mene vi at kunne sætte samme Garnsorter i tvunden Tilstand, som undergaaede yderligere Tilvirkning, samt Sejl- og Bindegarn under 1 Linies Tykkelse, til en Toldsats af 5 Øre pr. Pd.

ad Løbe-Nr. 20.

For „raa", ublegede, ufarvede, men mønstervævede Varer have vi, i Stedet for Regeringsforslagets Tekst, hvorefter der for disse Varer beregnes et Procenttillæg til tilsvarende ikke mønstervævede Varers Toldsats, foreslaaet en særlig Position til en Told af 15 Øre pr. Pd.

ad Løbe-Nr. 21.

Paa Grund af de i Praksis stadig tilbagevendende Vanskeligheder ved Bestemmelsen af Begrebet „halvbleget" have vi ladet den Del af Teksten i Regeringsforslaget, der omfatter „halvblegede, ufarvede Varer o. s. v." udgaa, saaledes at alle linnede Varer efter vort Forslag enten ville være at tariffere som „raa" (Løbe-Nr. 20) eller gaa ind under Betegnelsen „— alle andre —" (Løbe-Nr. 28).

ad Løbe-Nr. 23, 24.

Af Regeringsforslagets Løbe-Nr. 114 have vi, som forholdsvis højt beskattede Varer, udskilt „Mønstrede" o. s. v. og ansat disse til en Told af 50 Øre pr. Pd., medens Positionens øvrige Varer fremdeles ere satte til en Told af 1 Kr. pr. Pd. „Hatte, Huer

og Kasketter" have vi, baade for denne og for senere Positioners Vedkommende, undladt at behandle, da disse Artikler som Regel ikke forhandles i egentlige Manufakturforretninger, og vi derfor savne Kompetence til med Sagkundskab at udtale os om samme.

Under Løbe-Nr. 24 foreslaa vi, ligesom under Løbe-Nr. 30, at „Haand- og Maskin-Broderi" ikke behandles som Ivævning, men derimod henføres til Luksusvarer, saa meget mere som disse Arbejder i stor Udstrækning som Husflid og paa anden Maade bidrage til det kvindelige Erhverv her i Landet.

ad Løbe-Nr. 25.

Farvede Bomuldsvarer have vi, i Modsætning til den gældende Deling i „Ensfarvede og Flerfarvede", foreslaaet at dele i „Stykfarvede" og „i Garnet farvede" Varer, til henholdsvis 25 og 35 Øre pr. Pd. i Told. Hermed mene vi at have bragt disse respektive Satser mere i Overensstemmelse med de forskellige Varers Salgsværdi.

ad Løbe-Nr. 27, 28.

I Overensstemmelse med gældende Deling for linnede Varer foreslaa vi en tilsvarende Deling for Bomuldsvarer i ublegede og blegede til respektive Toldsatser af 15 Øre og 20 Øre pr. Pd.

ad Løbe-Nr. 31, 32.

Løbe-Nr. 122 af Regeringsforslaget „— alle andre —" have vi foreslaaet delt i halvuldne og heluldne Varer. Naar vi have bestemt os for denne Deling, da er det, fordi alle andre Maader at dele denne saa indholdsrige Position paa har vist sig for os som praktisk ugørlige. Deling efter Kvadratmaal og Vægt falder ikke sammen med Deling efter Vareværdien, og en Deling efter Traadantal, som f. Eks. for Bomuldsvarer, er, selv om den faldt sammen med en Værdideling, hvad vi meget betvivle, praktisk uigennemførlig, i alt Fald for alle valkede Uldvarers Vedkommende.

Vi kunne ikke slutte denne vor ærbødige Henvendelse til Kommissionen og Rigsdagen uden endnu en Gang at gøre os til Talsmænd for Provins-Manufakturhandlernes saa ofte udtalte Ønske om Opnaaelsen af den udvidede Kreditoplagsret. Dette Ønske er allerede for næsten 20 Aar siden motiveret ved den stadig tiltagende Etablering af Forretninger paa Landet, som tvinge Provins-Manufaktur-Detaillisten til mere og mere at drive en gros Forretning, et Forhold, der i de mellemliggende Aar er endnu langt mere udviklet. Skulde imidlertid dette vort Ønske støde paa uovervindelige Vanskeligheder, da haabe vi dog i det mindste, at der maa blive indrømmet os Kreditoplagsret for alle Varer, sorterende under nugældende Toldtarifs Position 160, Uldgods, i vort Forslag Løbe-Nr. 31 og 32.

Løbe-Nr.		Told. Kr. Ø.
	Manufakturvarer af vegetabilske og animalske Stoffer samt af Asbest, spundne, snoede, tvundne, valkede, vævede, flettede, kniplede strikkede, hæklede, filerede eller paa lignende Maade tilvirkede:	
1.	— Klædningsstykker, syede eller tilskaarne Dele dertil, af halv eller hel Uld, alle Slags, undtagen af Silke, uden Besætning, Belægning eller For af højere beskattede Varer (dog undtages Knapper)	„ 85 pr. Pd.
2.	— Klædningsstykker, syede eller tilskaarne Dele dertil, af halv eller hel Uld, alle Slags undtagen af Silke, med Besætning af højere beskattede Varer.....	1 50 —
3.	— Klædningsstykker, syede eller tilskaarne Dele dertil, af kvart eller halv Silkevarer, uanset Besætningen.....	4 „ —
4.	— Klædningsstykker, syede eller tilskaarne Dele dertil helt af Silke.....	8 „ —
	— Alle andre Klædningsstykker, syede eller tilskaarne Dele dertil, som Ydertøjets Hovedstof med et Tillæg til dettes Told af 50 pCt.	
	Fra disse Bestemmelser finde følgende Undtagelser Sted: Der beregnes intet Tillæg for: a) Klædningsstykker af Trikotage samt hæklede, knyttede, filerede og lignende, selv om saadanne ere forsynede med paasyet Linning, Kantning, Fryndse eller Strop af andet Stof, Knapper eller Underbelægning for Knapper eller Knaphuller, b) Sjaler og Tørklæder med og uden Syning, c) Handsker og d) Seler og Strømpebaand.	
5.	— Filt til Skibsforhudning, Tagbedækning og lignende Brug .	fri.
	— Voksdug samt spartlede, lakerede, ferniserede, med Gummi, Guttaperka eller Olie gennemtrukne, eller paa lignende Maade behandlede, saa og tjærede eller med Smergel, Sand el. desl. bestrøede Manufakturvarer:	
6.	— tjærede eller med Sand, Smergel el. desl. bestrøede Manufakturvarer, Gulvtæpper og Gulvtæppetøjer, Linoleum o. desl. samt Voksdug, hvori Manufakturstoffet bestaar alene af Jute	„ 4 —

Løbe-Nr.		Told. Kr. Ø.
	— ellers:	
	— naar Stoffet er helt eller til Dels af Silke, som de lavest beskattede Silkevarer,	
	— andre Slags, som Stoffet.	
	— Garn, Traad, Tovværk m. m.:	
7.	— ufarvet, linned eller Jute-, Sejl- eller Bindegarn af og over 1 Linies Tykkelse; snoede Snore af samme Tykkelse af ufarvet, ubleget, tvundet eller utvundet Linned eller Jutegarn; al Slags Tovværk, saavel som Strenge, Snore og Tove af Sener, Tarme, Fæhaar, Svinebørster o. desl. ...	„ 2 pr. Pd.
	— Garn og Traad, al Slags — undtagen af Silke eller i Forbindelse med Silke — herunder Sejl- og Bindegarn samt snoede Snore af tvundet eller utvundet Garn af vegetabilske Stoffer, for saa vidt saadant Sejl- og Bindegarn eller saadanne Snore ikke falde ind under det foranstaaende Nummer; endvidere snoede uldne Snore af og under 1 Linies Tykkelse:	
8.	— farvet eller i Forbindelse med Glas, Metaltraad, Lan o. desl.	„ 15 —
	— andet:	
9.	— af Uld og andre Haar af Dyr	„ 8 —
10.	— Garn og Traad, utvunden	„ 3 —
11.	— ellers	„ 5 —
12.	— Garn og Traad af Silke eller af dette i Forbindelse med andet, samt snoede Snore af tvunden eller utvunden Silke eller heraf i Forbindelse med andet, af og under $^1/_2$ Linies Tykkelse	1 50 —
	— Andre Manufakturvarer:	
	— a. af Bast, Siv, Straa, Halm, Blad- og lignende Trævler o. desl., samt af opplukket Tovværk:	
13.	— Matter til Pakning	fri.
14.	— andre grove Arbejder, saasom: simple Gulvmatter og Gulvtæpper, Foderkurve, Sivsko, Sække o. desl., ogsaa naar de ere sammenbundne ved Hjælp af Traad (ogsaa Metaltraad) eller Garn, men i øvrigt uden Forbindelse med andre Manufakturstoffer	„ 2 —
15.	— Hatte, Huer og Kasketter, samt Dele til samme	1 25 —
	— ellers, ogsaa i Forbindelse med andre Manufakturstoffer:	

Løbe-Nr.		Told. Kr. Ø.
16.	— Gulvmatter og Gulvtæpper	„ 6 pr. Pd.
17.	— Andre Arbejder	„ 50 —
	— b. af andre vegetabilske Stoffer, saasom Bomuld, Hør, Hamp, Jute, Manillahamp, ostindisk Græs o. desl., samt af Asbest:	
18.	— raa, ublegede, ufarvede Varer, alene af Jute	„ 4 —
19.	— raa, ublegede, ufarvede Varer af andre vegetabilske Stoffer, undtagen Bomuld	„ 8 —
20.	— raa, ublegede, ufarvede, men mønstervævede Varer af andre vegetabilske Stoffer, undtagen Bomuld	„ 15 —
	Anm.: Under Positionerne 18, 19, 20 henføres kun saadanne Varer, som hverken i Traadene, hvoraf de bestaa, eller i selve Varen vise Spor af at have været underkastede nogen som helst Behandling ved Blegning, Bygning eller desl., hvorved Materialets Naturfarve er bleven forandret.	
21.	— al Sejldug og Presenningdug af flertraadet Vævning, af Hør eller Hamp; Sejldug af flertraadet Vævning af Bomuld, naar 1 □ Alen deraf vejer 40 Kvint eller derover; andre Gulvtæpper og Gulvtæppetøjer af vegetabilske Stoffer end de i det foregaaende nævnte	„ 12 —
22.	— Fiskenet og færdige Fiskegarn af vegetabilsk Garn	„ 10 —
	— andre Varer:	
23.	— mønstrede, klare eller aabne Varer, saasom Gardintøjer, Broderstoffer o. s. v.	„ 50 —
24.	— Kniplinger, Blonder o. desl., endvidere haand- og maskinbroderede Arbejder, Possement- og Knapmagerarbejde	1 „ —
25.	— stykfarvede Varer	„ 25 —
26.	— Varer af farvet Garn, ogsaa i Forbindelse med Lan eller Metaltraad, ufarvede mønstervævede, trykkede samt fløjlsvævede	„ 35 —
27.	— ublegede Varer af Bomuld	„ 15 —
28.	— alle andre Varer, herunder Vat, ogsaa farvet	„ 20 —
	— c. af Uld og andre Haar af Dyr:	
29.	— af Fæhaar eller Fæhaar i Forbindelse med Uld eller vegetabilske Stoffer, naar Fæhaar er Hovedbestanddelen; Filt, ikke farvet eller vævet; Arbejder af Klædelister, Gulvtæpper og Gulvtæppetøjer	„ 25 —

Løbe-Nr.		Told. Kr. Ø.
	— andre Varer:	
30.	— mønstrede, klare eller aabne Varer, alle Slags, herunder Kniplinger, Blonder o. desl.; haand- og maskinbroderede Arbejder; Possement- og Knapmagerarbejde	1 „ pr. Pd.
31.	— Varer, hvor Rending eller Islæt er helt af Bomuld eller andre vegetabilske Stoffer	„ 35 —
32.	— alle andre	„ 50 —
	— d. af Silke:	
33.	— helt af Silke, samt alle Blonder, Tyl, Flor, Kniplinger o. desl, hvori forefindes Silke	6 „ —
34.	— naar enten Rending eller Islæt eller Retsiden er helt af Silke; alle helt eller til Dels fløjlsvævede Silkevarer, som ikke høre under foranstaaende Position; alt Possement- og Knapmagerarbejde, hvori findes Silke	3 „ —
35.	— andre Varer, herunder sammensatte Manufakturvarer, hvori Silke er den underordnede Del	1 50 —

Anm. 1. Ikartet Materiale, som af Toldvæsenet skønnes kun at være en ubetydelig Iblanding, kommer ikke i Betragtning ved Tarifferingen.

2. Ivævning eller lignende Iblanding af Gummielastikum, Guttaperka, Lan, Metaltraad eller desl. bevirker ikke nogen Forandring i Toldansættelsen, undtagen hvor saadant særlig forud er nævnt, og ved Silkevarer, hvor det betragtes som iblandet andet Stof.

3. Syning, Stikning eller Kantning med andet Stof end Hovedstoffet, enkelte Traade af saadant andet Stof i Egkanten, samt Silke-Elastik som den underordnede Del af Manufakturvarer, bevirke ikke Varens Henførsel til en højere Told.

4. Enkelte Traade af andet Materiale i Silkevarer betragtes lige med Silke, naar de ikke høre til Mønstret. Silkevarer, sammenklæbede med andet Stof, henføres, for saa vidt ikke andet særlig er fastsat, til de laveste beskattede Silkevarer.

5. For Knappers og Possementmagerarbejders Vedkommende gives intet Afdrag for Indlæg o. desl.

6. For andre ikke særlig nævnte Blandinger, Sammensætninger eller Forbindelse af de ovenfor nævnte Stoffer end dem, for hvilke Regler ere givne i det foranstaaende, svares af hele Fortoldningsgenstanden den Told, som er fastsat for det højstbeskattede Stof i samme.

7. Manufakturvarer, syede eller paa anden Maade forarbejdede, behandles som uforarbejdede, medmindre de ved det paa dem anvendte Arbejde falde ind under nogen anden af Tariffens Satser, navnlig under „Klædningsstykker".

8. Uldgarn og Filt, der fremtræder som farvet, behandles som farvet, om end Farven er den naturlige.

Foranstaaende Udkast til Tarifforslag til „Lov om Told", for saa vidt Manufakturvarer angaar, er enstemmig vedtaget af undertegnede Udvalg, valgte af delegerede for samtlige Provins-Manufakturhandlere i Danmark og Bestyrelsen for de danske Købstæders Manufakturhandlerforening.

p. t. Kjøbenhavn, i Oktober 1895.

P. H. Erichsen, Aarhus.	**Niels Hansen,** Randers.	**Fritz Harder,** Helsingør.	**G. Hjorth,** Odense.

S. A. Hasselbalch, Randers, Medlem af Bestyrelsen.

Eiler Holch, Præstø, Næstformand i Bestyrelsen.

Herefter maa Udkastet betragtes som de danske Provins-Manufakturhandleres Ønske, og jeg skal derfor som Formand varmt og indtrængende anbefale dette.

Aalborg, den 27de Oktober 1895.

Hartvigson.

Manufakturhandlerforeningen.

Indstilling

fra

Manufakturhandlerforeningens Toldudvalg

til

Toldlovkommissionen.

Idet Manufakturhandlerforeningens Toldudvalg, hvilket bestaar af samtlige Medlemmer af Bestyrelsen og af Handelsudvalget, tillader sig at fremsende Udkast til Tariffforslag i „Lov om Told- og Skibsafgifterne", for saa vidt Manufakturvarer angaar, skal det gøre Rede for de almindelige Synspunkter, som have været ledende for Udvalget ved Udarbejdelsen.

Toldbeskatningen har det dobbelte Formaal, at skaffe Statskassen en Del af de nødvendige Indtægter og at yde den i Landet bestaaende Industri en passende Beskyttelse, og Udvalget erkender, at en pludselig Ophævelse af Tolden vilde virke ødelæggende i vide Kredse, men paa den anden Side kan man ikke være blind for, at en unaturlig Beskyttelse dels fremavler Industri, som slet ingen Rod har i vore naturlige Forhold, og dels henviser, i alt Fald Tekstilindustrien, til Produktion af simplere og grove Varer, hvor Vægttolden ikke alene yder langt den „højeste" Beskyttelse, men ligefrem virker prohibitiv.

Af saadanne unaturlige Toldsatser kan kun den enkelte Fabrikant drage Fordel, medens de virke til Skade, baade for Statskassen, for Konsumenterne og for selve den beskyttede Industri som saadan. For Statskassen derved, at den unddrages Toldindtægten af de her afgiftsfri Frembringelser, for Konsumenterne baade gennem Fordyrelse af Varen og gennem Levering af slettere Varer, end der til de givne Priser kunde og burde fremstilles, og for Industrien selv endelig derved, at dens Udvikling nødvendigvis maa gaa ud paa, i Tekstilbranchen paa Bekostning af Godheden, at fremstille saa vægtige Varer, at al udenlandsk Konkurrence er udelukket.

Endskønt Lov af 4. Juli 1863 tog disse Hensyn, og man ved Fastsættelserne af de enkelte Takster ønskede at holde Tolden paa et Standpunkt, der omtrent svarede til ti Procent, har man sikkert sjældent set en Toldlov virke saa uheldig som netop denne.

Dette har sin Grund i Varepriserne Fald, og naar man vil gaa til en Revision af Toldloven, maa man nødvendigvis tage denne Omstændighed i Betragtning, selvfølgelig dog kun, for saa vidt dette Prisfald skyldes permanente Aarsager. Her kommer allerførst i Betragtning den uhyre Besparelse i Produktionsomkostninger, Kommunikationsmidlernes Ud-

vikling, Dampens Benyttelse i disses og i Industriens Tjeneste, Opfindelser og Forbedring af Maskiner (hvorved det, ifølge omhyggelige Beregninger af den ansete amerikanske Forfatter Henry Watterson i Harpers Magazine, er bragt dertil, at en eneste Mand nu til Dags udretter lige saa meget som 2500 Mand i Slutningen af forrige Aarhundrede). Udvalget har søgt at komme til Klarhed over disse permanente Aarsager baade for Raamaterialets Vedkommende og for det færdige Produkts Vedkommende.

De i Tekstilindustrien betydeligste Raamaterialer ere Bomuld og Uld. Undersøge vi nu Bomuldspriserne, gaaende ud fra en Standard Kvalitet som Middl. Upland i den bestaaende Toldlovs Tid, stille de sig som følger:

	1863	1870	1875	1880	1885	1890	1895 (første Halvaar)
ca.	24	10	8	7	6	4½	3

pence pr. Pd.

Naar man vil overveje dette uafbrudte Prisfald, maa man dog se bort fra den ekstraordinære høje Pris i 1863, hvilken skyldtes den amerikanske Borgerkrig. Tager man imidlertid Prisen 1860, viser det sig, at den da var omtrent lige med Prisen i 1875; de efter 1860 indtraadte særlige Omstændigheder havde saaledes drevet Prisen op til en unaturlig Højde, der kulminerede i 1864, samme Aar, som Toldloven traadte i Kraft, medens den derefter gik uafbrudt nedad, ikke alene til 1875, hvor den naaede ned til samme Niveau som før Krigen, men i de siden da forløbne 20 Aar er den vedbleven at dale, indtil den, som ovenstaaende Tavle viser, nu er 3 d. imod 24 d. paa det Tidspunkt, da Loven blev given. Det har i det mellemliggende Tidsrum ikke manglet paa Grunde til Konjunkturspingninger, f. Eks. god eller daarlig Høst, større eller mindre Efterspørgsel, og naar Priserne desuagtet have været absolut nedadgaaende, skyldes dette da kun de „permanente" Aarsager.

Af disse skal først nævnes de rent almindelige: Den bedre og mere udbyttegivende Behandling af Jorden, at Indhøstningen sker med betalte Arbejdere, der have vist sig at være fordelagtigere end Slaver, Flodernes Uddybning og Anlæg af Kanaler, hvorved Transport pr. Akse sparedes eller væsentlig indskrænkedes, og flere Omladninger bleve undgaaede, Bygning af Dampskibe og Jærnbaner, hvorved Fragten er gaaet ned til en Brøkdel af, hvad den var tidligere, ligesom disse sikrere Transportmidler have medført en Nedsættelse af Assurancen, saaledes at denne nu kun spiller en ganske underordnet Rolle. Hertil kommer imidlertid en hel Del særlige Aarsager, til Dels afledt af de nævnte. Udvidelserne af Banenettene har gjort det muligt stadig at indtage ny og store Territorier til Bomuldsdyrkning, i Ægypten er ligeledes betydelige Arealer blevne inddragne hertil, og endelig har den ved Suezkanalen skabte store Fragtbesparelse sat Indien i Stand til at konkurrere. Ogsaa i Indien, dette store Land, der er befolket af henved 300 Millioner Mennesker, har Bomuldsdyrkningen som Følge heraf taget et uhyre Opsving. I alle tre Bomuld producerende Lande er der imidlertid endnu Plads til saa store Udvidelser, at vi i en overskuelig Fremtid ikke ville kunne tænke os at naa op til de tidligere Priser.

Hvad nu Uld angaar, er denne jo altid mere jævnt bleven produceret alle Vegne, men ogsaa her komme nogle af de nævnte Aarsager til Gyldighed, f. Eks. Kommunikationsmidlernes Udvikling, de billigere Fragter og den billige Assurance, hvorved Eksporten fra oversøiske Lande er bleven mulig og mere lønnende og som Følge deraf væsentlig større.

Gennemsnitsprisen paa importeret Uld, taget i samme Periode som foran Bomuld, stiller sig ifølge Englands officielle Noteringer pr. Cwt. i shillings:

1863	1870	1875	1880	1885	1890
174/	134/	144/	126/	93/	85/;

for 1895 foreligger endnu ikke officiel Notering, men Prisen for dette Aars første Halvdel

vil ikke overstige 80/ pr. Cwt. At Prisfaldet ogsaa for dette Materiale er dalet til under det halve af Prisen ved den gældende Tariflovs Tilblivelse, har væsentlig sin Grund i den umaadelige Produktion, idet, som allerede anført, Fragterne nu til Dags kun spille en ringe Rolle, og de oversøiske Lande, deriblandt navnlig Australien og La Platastaterne, kunne bringe deres kolossale Produktion paa Verdensmarkedet.

Ved Raamaterialernes første Forarbejdning til Garn, hvilket jo er det egentlige Materiale for Fabrikationen, har Maskinteknikkens Udvikling yderligere bidraget til Prisernes Nedgang. Vaskemaskiner, Wulfer og Kartemaskiner bringe med overordentlig ringe Betjening Ulden frem til spindefærdig Stand, og hver enkelt af de store Spindemaskiner med indtil 600 Spindler spinder med en Betjening af 2—3 Mand ca. 60,000 Pund aarlig.

Gaa vi nu over til de færdige Varer, saa finde vi først de samme Aarsager gentage sig: Kommunikationsmidlernes Udvikling, de billige Fragter, den billige Assurance, hertil kommer saa først de billigere Raamaterialer, og endelig den umaadelige Udvikling af Maskinindustrien og den deraf følgende enorme Besparelse af Produktionsomkostningerne.

Som et Eksempel iblandt mange skal Udvalget fremhæve trykkede Varer. Disse trykkedes omkring 1860 kun med indtil 3—5 Farver, Trykningen fandt Sted med Haandforme, og naar en Farve mosjommelig var paatrykt, maatte Varen ligge og tørre, førend den næste Farve kunde paatrykkes. Nu foregaar Trykningen ad mekanisk Vej paa Valser, saaledes at Varen gaar grey ind i den ene Ende af disse store og sindrige Maskiner, passerer de forskellige Valser, hvor den trykkes med indtil 12 Farver paa een Gang, appreteres, tørres og kalendreres, saa at den kommer ud ved den anden Ende af Maskinen, fuldfærdig og oplagt, lige til at bringe paa Maalemaskinen. Og en saadan Maskine passes af een Mand. Prisen paa denne Art Varer er ved en saa overordentlig Besparelse da ogsaa sunken saa lavt, at Tolden nu er fra 50 pCt. til 85 pCt., medens den i 1863 androg 15 à 20 pCt.

Og denne Besparelse i Arbejdskraft, i Produktionsomkostninger har fundet Sted paa alle andre Omraader i Tekstilindustrien. Medens tidligere een Mand højst kunde tilse to Væve, kan han nu med Lethed tilse indtil seks.

For Uldvarers Vedkommende kommer hertil endnu den uhyre Benyttelse af Shoddy og Kradsuld, som Maskinindustrien har gjort mulig. Dette forholdsvis lidet værdifulde Materiale, der gør Varen vægtig, til liden Baade for Holdbarheden, har den indenlandske Industri kastet sig over, og Resultatet heraf er ikke alene, at Tolden paa Uldgods nu er to Gange saa høj som i 1863, men tillige, at den for simplere Klædevarer virker som Indførselsforbud, saa om endogsaa Værdien af indførte Varer, som den angives i statistisk Tabelværk, er tilnærmelsesvis rigtig, er den dog intet virkeligt Udtryk for Værdien af Forbruget, da den indenlandske Produktion ikke kommer til Beregning. Dette Forhold illustreres slaaende ved en anden af Tarifpositionerne, nemlig Pos. 146. Denne Position findes i statistisk Tabelværk med en stadig faldende Værdi, i Aaret 1892 var den gaaet ned til Kr. 3,00 pr. Pd., men derefter er den stegen og for Aaret 1894 er den gaaet op til Kr. 5,00 pr. Pd. Sagen er ganske simpel; Hovedmassen af denne Position (klare aabne Varer) var Gardintøjer, i hvilken Artikel Forbruget efterhaanden samlede sig om det engelske Fabrikat, saakaldte Curtain Net, der baade er det holdbareste og det letteste behandlelige. Den høje Told 1 Kr. pr. Pd. paa denne sværvægtige Artikel, og som for hele Forbruget androg ca. 61 pCt., fristede ganske naturlig til at fabrikere den her. Saa kom der da her to Gardinfabrikker med tilsammen syv Væve. Disse syv Væve ere tilstrækkelige til at forsyne Landets Forbrug og lidt til, til Indførsel bliver under denne Position kun Kniplinger, til Dels Blonder, Possement o. l. Toldkassens Indtægt er, trods det større Forbrug, gaaet tilbage fra (1889) 208,057 Kr. til (1893) 126,530 Kr.

Værdien paa det indførte er ganske naturlig stegen, thi det, der var det billigste i Forhold til Vægten og derfor det højst beskattede, og som før dannede de tre Fjerdedele af Toldindtægten, er blevet opslugt af de to Fabrikker med deres syv Væve, Artiklen kan paa Grund af Tolden ikke indføres. Differencen mellem Udlandets Fremstillingspris og den indenlandske Pris sluges, under Beskyttelse af disse ca. 60 pCt., af de syv Væve, Statskassen faar slet intet.

Man har ved forskellige Toldreformforslag med Rette nævnet Luksusforbrug som et særlig godt Skatteobjekt, og derimellem Silkevarer. Men ogsaa her er Forholdet imellem Værdien og Tolden forrykket ved det almindelige Prisfald, hvis Aarsager Udvalget foran har konstateret for alle andre Varers Vedkommende. Naar man i Raasilke vælger en fin Majlænder Kvalitet som Norm, stille Priserne sig i den samme Periode saaledes:

1863	1870	1875	1880	1885	1890	1895 (første Halvaar)
91/	120/	76/	74/	50/	53/	48/

Francs pr. Kilogram. Dette Prisfald forøges yderligere derved, at man nu ved Farvningen kan anvende og netop for de i Danmark gangbare Varer i stor Udstrækning anvender Besværingsmidler, der gennemsnitlig fordoble Vægten; ved billigere Varer kan Besværingen stige endog indtil 200 pCt.

Uden i øvrigt at indlade os paa at fastsætte Grænsen imellem, hvad der er Luksus og hvad Nødvendighedsartikel, skulle vi kun bemærke, at det altid er uheldigt at drage ind under høj Beskatning Artikler, der let kunne indsmugles, men bortset herfra vil en for høj Silkevaretold kun foraarsage, at en eller anden udenlandsk Silkevæver, med eller uden Forbindelse med en dansk Forretningsmand, vil overtage denne Artikkel til privat Beskatning ved at væve den her, og Statskassen vil gaa Glip af det meste ogsaa af denne Toldsats.

Udvalget skal endnu fremhæve nogle af de almindeligste Forbrugsartikler for at paavise den i Forhold til Nutidens Priser høje Told, som hviler derpaa. Hvide Varer o: Dowlas, Mediums og Shirtings er belastet med 30 à 35 pCt. Ublegede Tvistlærreder kunne saa godt som slet ikke indføres. Farvede Shirtinger til For maa betale henved 50 pCt., almindelig Sirts 50 pCt., trykket Ærmefor 60 pCt., Flonel 30 pCt., ordinær Mix Lustres 40—50 pCt., halvuldent Kjolehvergarn 55 pCt., Meltons o. l. 45 pCt., simplere middel Klædevarer 25—35 pCt., engelske Konfektionsstoffer til Overklæder for Mænd, Kvinder og Børn endog indtil 65 pCt., simplere Klædevarer eller saadanne med Shoddyblanding kunne slet ikke indføres.

Skønt det ligger uden for Udvalgets Opgave at undersøge de finansielle Resultater, skal det dog i Almindelighed henlede Opmærksomheden paa, at det vilde være ukorrekt at lægge alene den nuværende Indførselsmængde til Grund for Beregningen herover, da det er uden for al Tvivl, at en rationellere Tarif væsentlig vilde forøge Indførselsmængden, ligesom en Mængde Varer, for hvilke den gældende Tarif, til Skade baade for den store Befolkning og for Statskassen, virker prohibitivt, vilde blive Genstand for Indførsel.

Medens Udvalget i det hele har udarbejdet sit Tarifforslag paa Grundlag af Vægtsystemet, har det af Hensyn til den Tidsspilde, baade for den klarerende og for Toldvæsenet, som en Del Smaating foraarsager, under det sidste Løbenummer foreslaaet disse fortoldede efter Værdien. Af Manufakturvarer kommer herunder væsentlig kun Knapmagerarbejde og Possementmagerarbejde, hvilke Artikler i den bestaaende Toldlov tarifferes forskelligt efter Sammensætningen, medens det vægtigste Materiale deri er de baade i Værdi og i Toldsats ringeste, nemlig Indlæggene. Desuden har Udvalget foreslaaet alle Hatte, Huer og Kasketter fortoldede efter Værdien. Disse ere vanskelige at tariffere og ville, hvor omhyggelig Bestemmelserne end affattes, give stadig Anledning til Stridigheder. Disse to Artikler, der

tilsammen næppe ville kunne inddeles i mindre end 8 Positioner, ville efter vort Forslag kunne rummes inden for Tariflovens sidste Løbenummer. Disse Artikler, og hvad ellers derunder maatte blive henført, vilde da kunne nævnes i alfabetisk Orden sammen med ubenævnte Varer under det sidste Løbenummer i Tariffen, hvorved Positionernes Antal til Bedste for en hurtigere Oversigt væsentlig indskrænkedes.

I det af Regeringen i Samlingen 1890—91 fremlagte Toldlovforslag var under § 2 optaget Artikler, som tidligere stode i § 1, men som vare toldfri, f. Eks. Modeller og Prøver (nu L. N. 182). Udvalget finder denne Tanke praktisk og har, til Simplificering af Tarifloven, ført den videre og under denne § 2 i alfabetisk Orden opført alle toldfri Varer i Manufakturvarebranchen, for saa vidt deres Forbindelse med beslægtede Artikler tillader det, selvfølgelig forudsættende, at de øvrige Fripositioner ogsaa flyttes ind under denne Paragraf.

Da vort Forslag kun omfatter Manufakturvarer, have vi ikke kunnet bestemme de endelige Løbenumre i Tariffen og have derfor forsynet det med imaginære Løbenumre, begyndende med Nr. 1.

Ligeledes have vi forsynet alle nødvendige Anmærkninger med et fortløbende Nr., hvorved undgaas den besværlige Henvisning baade til Tarifnummer og til Anmærkningens Nr. eller Litra under dette.

I øvrigt tillader Udvalget sig at henvise til efterfølgende Bemærkninger til de enkelte Grupper.

Bemærkninger.

Af de til Toldfrihed foreslaaede Artikler, der i Henhold til foranstaaende Betænkning foreslaas henførte under Lovens § 2, er i Lov af 4de Juli 1863 allerede opført som toldfri: Affald (L. N. 1) inkl. Aske (L. N. 4), Bomuld (L. N. 21), Haar, uforarbejdet (L. N. 90), Hamp, Blaar, Jute, Manillehamp, østindisk Græs o. l. (L. N. 93) og Uld (L. N. 259), og Udvalget finder derfor ikke her Anledning til nogen nærmere Omtale. Hertil har Udvalget kun føjet Fjer og Dun (undtagen til Pynt), som nu svare 5 Sk. pr. Pd. (L. N. 56) og Filt til Skibsforhudning og Tagbeklædning (L. N. 137 ½ Sk.), begge i Overensstemmelse med det i Samlingen 1890—91 af Regeringen fremlagte Forslag; derimod har det til „Uld" føjet en Anmærkning om, at Uld, som indgaar kartet og slubbet, behandles som Garn. Saadant har nemlig gennemgaaet alle Manipulationer lige til selve Spindingen, og saa længe man ikke tør gaa til Ophævelse af Tolden paa Garnet, vil det ikke være retfærdigt, til Skade for de Spinderier her i Landet, som selv foretage dette den betydeligste Del af Arbejdet, at lade den saaledes præparerede Uld indgaa toldfrit.

Under

Blomster

foreslaas kunstige Blomster og Blomsterdele af Fjer, Haar, Manufakturvarer og deslige, som nu fortoldes efter henholdsvis L. N. 17 og 18 med 2 Rd. og 1 Rd., ansat under et til 6 Kr. pr. Pd. Der findes ikke Anledning til at fastholde Delingen mellem færdige Blomster og Blomsterdele, da Indførselen af de sidste er uden al Betydning, medens Adskillelsen ved Klareringen hyppig giver Anledning til Tvistemaal, og den foreslaaede Told kan i Betragtning af disse Varers ringe Vægt i Forhold til deres Værdi ikke siges at være for høj.

For

Fjer og Dun

til Pynt gælde ganske de samme Bemærkninger, og disse ere derfor i den alfabetiske Fortegnelse henviste til samme Position.

Medens Arbejder af

Haar

i den bestaaende Tarif efter deres Beskaffenhed er henvist til Blomster, Børstenbinderarbejde eller Manufakturvarer, ere Arbejder af Menneskehaar særskilt tarifferede à 2 Rd. (L. N. 91). Udvalget mener ikke, at der er Anledning til at bibeholde denne særlige Tariffering, da Indførselen kun er ca. 50 Pund.

Madrasser m. m.

i Forbindelse med Træ eller Metal er foreslaaet til omtrent samme Told som hidtil, 15 Øre imod 7 Sk. (L. N. 134); ellers, som Overtrækket, dog at det i Loven (L. N. 135) fastsatte Fradrag for Fylden af 50 pCt., der ved Erfaring har vist sig meget for ringe, forhøjes til 75 pCt. Der er saa megen mere Grund til at komme til et rigtigere Afdrag, som Fylden, Fjer og Dun, er foreslaaet til Toldfrihed, og Overtrækket saaledes ellers vil blive for højt beskattet.

Manufakturvarer.

Under denne Gruppe har Udvalget i det væsentlige indordnet den nugældende Tarifs Gruppe „Flettede Arbejder" (L. N. 57—63) og Hatte, Huer etc. (L. N. 94—97), for saa vidt de ikke falde ind under det foreslaaede sidste Løbe Nr. i Tariffen med en Told af 10 pCt. af Værdien, og endvidere

Klædningsstykker (nu L. N. 118).

Disse beskattes nu med et Tillæg af respektive 100 pCt. og 50 pCt. Med 100 pCt., naar nogen Del af Ydertøjet er ansat til højere Told end Hovedstoffet eller naar For eller Pyntebesætning er ansat til højere Told. Udvalget formener ikke, at denne Adskillelse bør vedligeholdes. Naar nogen Del af Ydertøjet er højere beskattet end Hovedstoffet, betyder dette i Praksis ganske simpelt, at Ydertøjet er iblandet Silke, og Tolden for dette forhøjes dermed alene mere end tilstrækkeligt, efter den gældende Lov fra 32 Sk. til 4 Mk. 8 Sk., efter vort Forslag til Tarif fra 35 Øre til 1 Kr. pr. Pd., og et Tillæg af 50 pCt. til denne forhøjede Grundtold turde i alle Tilfælde anses for rigelig. Hvad angaar For og Pyntebesætning, da er disses Vægt i Forhold til hele Klædningsstykkets Vægt altid saa ringe, at der med et Tillæg af 50 pCt. til Hovedstoffet altid vil svares et højere Toldbeløb heraf, end naar saadant indgaar særskilt. Ved at underkaste alle Klædningsstykker et ensartet Tillæg af 50 pCt., vil Affattelsen og Forstaaelsen blive væsentlig simplificeret, ligesom Anmærkningernes Antal vil kunne betydelig indskrænkes.

I Modsætning til de gældende Regler har Regeringen i sit Forslag af 1890—91 foreslaaet Fodtøj, Handsker og Trikotage henført under Klædningsstykker. Udvalget kan

hverken tiltræde denne Tanke eller acceptere Motiveringen. Hvad Fodtøj og Handsker angaar, her er jo ikke Tale om Artikler, som falde ind under Skomager- og Handskemagerfaget, men kun om saadanne af Manufakturstoffer, da er disse jo undergivne de sædvanlige Regler om sammensatte Manufakturvarer og fortoldes efter det højstbeskattede Stof, hvilket giver tilstrækkelig Forskel.

Handskerne særlig ere i de allerfleste Tilfælde af Trikotage, og naar Regeringen motiverer sit Forslag, om for Trikotage at ophæve dettes nuværende Særstilling med, at der nu syes Klæder af Jerseystof, tilvirket i Alenvis, og som i Pris ikke er billigere end andre Klædningsstykker, da er denne Forudsætning urigtigt. Trikotagestoffet er billigere end andre Stoffer af lige saa godt Materiale, og det vilde være urimelig at lægge en Told herpaa, der vilde udelukke denne Artikel fra Indførsel, som Tilfældet allerede er med en Del deraf til den bestaaende Told. Eksempelvis kan nævnes, at saakaldte presvævede Underbenklæder, der i Udlandet kunne købes færdige med Linning og Rib for 62 Øre pr. Pd., ved den gældende Told (der er uden Tillæg), fordobles i Pris, og nødsager Forbrugeren, der i dette Tilfælde er den økonomisk slettest stillede Del af Befolkningen, til at betale dansk Fabrikat af lige Kvalitet med en Pris, der svarer til 1.20—1.40 Øre pr. Pd. Spørgsmaalet om Tillæg paa nogle Slags Hatte og Huer, som i Regeringsforslaget foreslaaet, bortfalder ved vort Forslag om en Værditold paa disse Ting.

Voksdug etc. fortoldes efter den gældende Lov som Stoffet, dog naar dette er helt eller til Dels af Silke à kun 48 Sk. (L. N. 138) og, naar Stoffet ikke kan bedømmes, à 16 Sk. (L. N. 139). Det groveste og vægtfuldeste af disse Artikler, der til Dels ere Hjælpemidler for Industrien, har Udvalget slaaet sammen med Voksduger, hvor Underlaget er alene af Jute, og ansat til den for disse sidste nu gældende Told 4 Øre (L. N. 142 à 2 Sk.), medens ellers den hidtidige Beskatning er opretholdt, idet Voksdug o. l., naar Stoffet er helt eller til Dels af Silke, henføres til de lavest beskattede Silkevarer, der af Udvalget er foreslaaet ansat til Kr. 1.00 pr. Pd., og ellers som Stoffet. Toldsatsen à 16 Sk. (L. N. 139) kan helt bortfalde, da man nu ikke har nogen Vanskelighed ved at bedømme Stoffet. I Regeringsforslaget af 1890—91 vare de nævnte grove Ting og Voksdug med Juteunderlag ogsaa slaaet sammen, men foreslaaet ansat til en Told af 8 Øre pr. Pd., til Dels under den, i alt Fald nu, urigtige Motivering, at Tolden paa Jutevoksdug dog kun vilde andrage 11—12 pCt. Den gældende Told, 2 Sk. pr. Pd., løber alene op til baade 12 og 16 pCt., ja for nogle Artiklers Vedkommende, og da navnlig for de ringeste, til 30—40 pCt., saa her bør der ikke søges nogen Grund til en Fordobling af Tolden.

Under Garn m. m. har Udvalget inddraget Position 243 i Lov af $^4/_7$ 63 (Tovværk) og ansat dette Nummer til samme Told som hidtil, 2 Øre.

Farvede Garner, for saa vidt de ikke ere af Silke, fortoldes nu à 8 Sk. pr. Pd., men efter to Positioner (L. N. 141 og 157). Udvalget har sammendraget disse, men i øvrigt ladet Tolden staa, kun afrundet til 15 Øre, dog har man tilføjet „kunstfarvet", idet man har udskilt meleret og naturfarvet Uldgarn og ønsker dette henført under ufarvet Uldgarn til en Told af 8 Øre, der svarer til den nuværende Told (L. N. 156). Disse melerede Garner give ofte Anledning til Stridigheder, da det er meget vanskeligt altid at afgøre, om der er farvet Uld deri, ja man har endogsaa set, at Toldvæsenet har taget almindelig ufarvet Uldgarn for farvet, og paa Protest har faaet dette bekræftet af sin kemiske Konsulent, medens Faktum var, at betræffende ganske simple Garn var spunden i uren Olie, der indeholdt Uldstøv. Desuden ere melerede Garner for Størstedelen ringere i Værdi end ufarvet Garn. De positivt ufarvede (naturfarvede) Garner ere ganske vist derimod højere i Værdi, men som Forholdet er nu, indgaa disse som ufarvet, medens de melerede, hvori der er

blandet farvet Uld, maa svare Told som farvet. Efter statistisk Tabelværk er Værdien af det indførte Uldgarn henholdsvis 170 og 185 Øre, medens Farvning fordyrer Garnet med fra 20—33 Øre pr. Pd. Naar de melerede Garner, hvis Værdi gaar ned til 55—60 Øre pr. Pd., lægges ind under ufarvet, vil det indbyrdes Forhold blive det naturlige, og kun derved vil det blive forsvarligt til Beskyttelse for de indenlandske Farverier at opretholde en dobbelt saa høj Told for farvet som for ufarvet. Ufarvet Bomuldstvist fortoldes nu til 3 Sk. pr. Pd. (L. N. 140). Udvalget har taget under Overvejelse, om Tolden herpaa ikke helt burde bortfalde. Dette er faktisk et Raamateriale, ikke alene for Storindustrien, men tillige for det mindre Haandværk og for Husindustrien i Tekstilbranchen, og naar man indskrænker sig til at foreslaa Tolden nedsat til det halve, 3 Øre pr. Pd., kan dette alene forsvares med det fiskale Hensyn, idet fuldstændig Toldfrihed vilde foraarsage en Nedgang af henved en halv Million Kroner. En Told af 3 Øre vilde efter den nuværende Værdi udgjøre ca. 6 pCt., altsaa lige saa meget som for ufarvet Uldgarn, og en saadan Beskatning maa siges at være rigelig paa et saa vigtigt Raaprodukt.

Garn af Silke eller af dette i Forbindelse med andet, fortoldes nu til 72 Sk. pr. Pd. (L. N. 151), hvilken Told Udvalget foreslaar opretholdt. Lidser og Snore, snoede, henføres nu efter deres Tykkelse under samme Position à 72 Sk. eller under Possement- og Knapmagerarbejde à 1 Rdl. (L. N. 152). Disse har Udvalget udeladt her, formenende det retteste og for alle Parter bekvemmest, at de alle indgaa under Possement- og Knapmagerarbejde til Toldsatsen 10 pCt. af Værdien.

De i Lov af 4/7 63 i en særlig Gruppe opførte „Flettede Arbejder" (L. N. 57—63) har Udvalget i Overensstemmelse med Regeringsforslaget 1890—91, for saa vidt de ere af Siv, Straa, Halm, Bast, Bladtrævler eller lignende, henført under Manufakturvarer. Som omtalt har man udskilt Hatte, Huer og Kasketter, men i øvrigt bibeholdt Regeringsforslagets Inddeling og Toldsatser undtagen for Gulvmaatter og Gulvtæpper, hvilke i Forhold til deres ringe Værdi i dette Arbejde formentlig ikke bør sættes højere end til 6 Øre pr. Pd.

Varer af andre vegetabilske Stoffer, nemlig af Bomuld, Hør, Hamp, Jute, Manillahamp, ostindisk Græs og deslige til at spindes tjenlige vegetabilske Stoffer, samt af Asbest, i Lov af 4/7 63 (L. N. 142—50), har Udvalget sammenfattet i otte Positioner og foretaget væsentlige Ændringer i Inddelingen.

Af L. N. 142 er udtaget alle raa Varer alene af Jute og ansatte til den samme Told som hidtil, 4 Øre. I Stedet for den nugældende Adskillelse af raa Varer af vegetabilsk Stof, undtagen af Bomuld efter Traadetal eller Vægt til en Told af 2 Sk. eller 6 Sk. (L. N. 142—143) har Udvalget fulgt Delingen i virkelige raa Varer og i de saakaldte kvart og halvblegede, og har, efter at raa Jutevarer er udskilte, ejheller nogen Betænkelighed ved at følge Forslaget om en Toldsats af henholdsvis 8 Øre og 12 Øre. Naar under den sidste Position af dem nævnes Gulvtæpper og Gulvtæppetøjer af disse Stoffer, inkluderes dermed L. N. 144 i Lov af 4/7 63.

Under særskilt L. N. har man opført Fiskenet og Fiskegarn af vegetabilsk Stof, hvilket nu fortoldes forskellig, eftersom de ere af Linnedgarn eller af Bomuldsgarn med henholdsvis 6 Sk. og 16 Sk. pr. Pd. (L. N. 143 og 145). Da Udvalget har foreslaaet Tolden paa Garnet nedsat, formener det, at Tolden paa denne Artikel, til Støtte for Fiskerbefolkningen allerhøjst tør sættes til 8 Øre pr. Pd.

Kniplinger, Blonder og deslige, nu henhørende under Pos. 146 à 48 Sk., har man opført i en særskilt Position og ansat til 1 Krone pr. Pd.

Af samme Position udgaar i Henhold til tidligere Motivering Possement- og Knapmagerarbejde til Værditoldpositionen; filerede og hæklede Varer forekomme nu næsten ude-

lukkende maskintilvirket og hører som saadan under Trikotage, hvorfor en særlig Tarifering er unødvendig. Restindholdet af nugældende Pos. 146, klare eller aabne Varer osv., har Udvalget henført under enten mønstervævede à 35 Øre eller andre à 15 Øre. Det fremhæves, at Hovedmassen af de under denne Bestemmelse faldende Varer er mønstervævet og til en Told af 35 Øre dog vil være beskattede med over 25 pCt.

Udvalget foreslaar alle farvede Varer, uden Hensyn til om de ere flerfarvede eller ensfarvede, samlede under et L. N. De fortoldes nu flerfarvede til 24 Sk. (L. N. 148) og ensfarvede til 20 Sk. (L. N. 149). Men dels er der ingen Værdiforskel paa disse Varer, og dels medfører Tariferingen ofte Vanskeligheder, der gives endog Tilfælde, hvor Adskillelsen er umulig, f. Eks. ved Tørklæder, hvor der i samme Dusinpakninger findes baade flerfarvede og ensfarvede. Tolden har man ansat til 25 Øre. Resten af nuværende L. N. 149, ufarvede mønstervævede Varer, har man sammen med trykkede Varer og fløjelsvævede Varer, (nu L. N. 147 à 32 Sk.) ansat til en Told af 35 Øre pr. Pd., hvilket efter den enorme Nedgang i Værdierne af disse Varer, procentvis er væsentlig højere Beskatning end i Lov af $^4/_7$ 63 forudsat.

Alle andre Varer af vegetabilske Stoffer foreslaar Udvalget ansat til en Told af 15 Øre. Herunder falder Resten af den nugældende Pos. 145, men ellers svarer hertil nugældende Pos. 150. 1 Pd. 12 Sk. — Under dette Nr. falder hele den store Befolknings Forbrug af Bomuldsvarer, og efter Udvalgets Formening er det urigtigt at beskatte disse Varer med 25—35 pCt., og det er ikke uden Betænkelighed og kun under Trykket af fiskale Hensyn, at man er gaaet til at foreslaa endda en saa høj Toldsats som 15 Øre, eller 18—20 pCt. Ogsaa har man overvejet om ublegede Bomuldslærreder (Tvistlærreder) ikke burde ansættes til en endnu lavere Told, i Lighed med hvad der er Tilfældet med linnede Varer, saa meget mere som Tolden for denne Vareforts Vedkommende, som i Betænkningen paavist, virker prohibitivt. For ikke at komme ind paa at udstykke bestaaende Positioner opgav man dog at stille Forslag i saa Henseende.

Varer af Uld eller andre Haar af Dyr fortoldes nu efter L. N. 158—160 med henholdsvis 12 Sk., 48 Sk. og 32 Sk.

L. N. 158 har Udvalget ladet overgaa uforandret i sit Forslag, ligesom det ogsaa finder den gældende Told, 1 Pund 25 Øre, at være passende.

Af nuværende Pos. 159 udtages Kniplinger, Blonder og desl. og ansættes som hidtil til 1 Kr. pr. Pd.; Possement- og Knapmagerarbejde gaar over til Værditoldpositionen. Klare eller aabne Varer, saavel som filerede eller hæklede, bør af samme Grunde, som under forrige Afdeling udviklet, overgaa til „alle andre", hvilken Betegnelse ellers ganske svarer til det nugældende L. N. 160 1 Pd. 32 Sk., og Udvalget har ment, at Tolden herfor bør ansættes til højst 35 Øre pr. Pd. Denne ene Position indbringer omtrent en Tredjedel af hele Manufakturvaretolden. Der ligger alene heri et Bevis for, at det er de herhenhørende Varer, som repræsentere Hovedforbruget for den store Befolkning, og der indbefattes jo ogsaa herunder alle de nødvendige Varer til Beklædning, som Klimaet fordrer. Udvalget har allerede henledet Opmærksomheden paa, at den gældende Told forhindrer Indførsel af en Del grove, svære Varer, saa at man ikke kan beregne Forbrugets Pris i Forhold til Tolden, dog ved man, at Tolden paa en Del Klædevarer, som indføres, er 25—65 pCt. Udvalget formener, at de herunder faldende Varer er i den Grad nødvendige, **at Befolkningen har et bestemt Krav paa en Lempelse her,** og det kan i øvrigt ikke betvivles, at en til de nuværende Priser retfærdigere svarende Beskatning **vilde forøge Forbruget og derved ogsaa Indførselen ganske betydeligt.**

Af Afdelingen Silkevarer, nu L. N. 152—155 — udgaar L. N. 152, Possement- og Knapmagerarbejde til Værdipositionen.

Helsilkevarer (L. N. 153) foreslaas uforandret ansat til 4 Kr. pr. Pd., og herunder henføres tillige Kniplinger, Blonder, Tyl, Flor o. l., hvori findes Silke — Halvsilkevarer, hvorunder tildels fløjlsvævede (nu L. N. 154, 1 Pd. 1 Rdl. 32 Sk.) foreslaas ansat til 2 Kr. 50 Øre. Blandt Halvsilkevarer spille Fløjler og Peluches en fremtrædende Rolle. Disse Varer fabrikeredes i 1863 af fin Silke i Forbindelse med Bomuld, medens der siden omtrent 1870 hertil næsten udelukkende anvendes Chappe, et Affald, der før den Tid var næsten værdiløst. Dertil fremstilles disse Varer nu ogsaa mekanisk, hvorimod de forhen vævedes paa Haandstol. Tolden andrager for Tiden indtil 40 pCt. og den samme Beskatning falder ogsaa paa Halvsilke-Atlasker (med Bomulds Bagside). Udvalget maa derfor betragte sin Ansættelse, der nærmer sig den gældende, som særdeles rigelig.

Kvartsilkevarer (nu Pos. 155 à 72 Sk.) foreslaar Udvalget ansat til 1 Krone pr. Pd. Som bekendt er det som oftest kun lidet Silke, der er i disse Varer, hvilket jo ogsaa fremgaar af Værdiforholdet. Disse Bomulds- eller Uldvarer med nogen Silke ivævet som Stænk eller nogen paasyet Pynt eller lignende vilde med en Told af 1 Krone komme til at svare over 20 pCt. i Told, hvad der er mere end for Helsilkevarer.

Den af Udvalget foreslaaede Told for Paraplyer har man anset som bedst svarende til Tolden paa Stofferne, og for Raasilke anses den ansatte Told af 1 Kr. pr. Pd. for fuldtud rigelig.

Forslag til Lov

om

Told og Skibsafgifter,

Manufakturvarer vedrørende.

§ 1.

Da Manufakturvarepositionernes endelige Plads i Tariffen ikke kan bestemmes her, ere baade Løbe-Nummere og Anmærkningsnummere imaginære og begyndende med Nr. 1.

Løbe-Nr.	Anm. Nr.		Pris.	Kreditoplag. Tilskr.	Kreditoplag. Afskr.
			Kr.		
		Under **Blomster:**			
1		— andre kunstige Blomster, Blade og Blomsterdele af Fjer, Haar, Manufakturvarer og desl. samt Fjer til Pynt ..... 1 Pd.	6,00		
		Haar i Arbejde:			
		— Blomster se under B.			
		— Børstenbinderarbejde se under B.			
		— Andre Arbejder som Manufakturvarer.			
		Madrasser: fyldte eller udstoppede, Sengklæder, stukne Sengetæpper, udpolstrede Møbler og udpolstrede Dele til saadanne, Hynder til Vogne, udstoppede Sofapuder, Fodskamler og deslige:			
2		— naar nogen Del deraf er Metal eller Træ 1 Pd.	0,15		
3		— ellers: som Overtrækket med Fradrag af 75 pCt.			
		Manufakturvarer af vegetabilske eller animalske Stoffer, samt af Asbest, spundne, tvundne, valkede, vævede, flettede, kniplede, strikkede, hæklede, filerede eller paa lignende Maade tilvirkede:			
4		**Klædningsstykker** samt færdige Dele til saadanne: som Ydertøjet med Tillæg af 50 pCt. til dettes Told.			
		Anm. Der beregnes **intet** Tillæg af			
	1	Sjaler og Tørklæder med og uden Syning.			

Løbe-Nr.	Anm. Nr.		Pris.	Kreditoplag. Tilskr.	Kreditoplag. Fraskr.
			Kr.		
	2	Klædningsstykker af Trikotage, samt hæklede, knyttede, filerede og lignende Klædningsstykker, selv om saadanne ere forsynede med paasyet Linning, Kantning, Frynser eller Strop af andet Stof og Knapper eller Underbelægning for Knapper eller Knaphuller.			
	3	Fodtøj.			
	4	Handsker.			
		Voksdug samt spartlede, lakerede, fernisserede, med Gummi, Guttaperka eller Olie gennemtrukne, eller paa lignende Maade behandlede, saa og tjærede eller med Sand, Smergel eller lignende bestrøede Manufakturvarer:			
5		-- tjærede eller med Sand, Smergel eller lignende bestrøede Manufakturvarer, Gulvtæpper og Gulvtæppetøjer, Linoleum og lignende, samt Voksdug, hvor Manufakturstoffet bestaar alene af Jute 1 Pd.	0,04	100	5
		— ellers:			
		naar Stoffet er helt eller til Dels af Silke, som de lavest beskattede Silkevarer	"	100	5
		andre Slags, som Stoffet.....	"	100	5
		Garn, Traad, Tovværk m. m.:			
6		— ufarvet, Linned eller Jute, Sejl- og Bindegarn af og over 1 Linies Tykkelse, snoede Snore af samme Tykkelse af ufarvet, ubleget, tvunden eller utvunden vegetabilsk Garn; al Slags Tovværk, saavel som Strenge, Snore og Tove af Sener, Tarme, Fæhaar, Svinebørster og lignende. 1 Pd.	0,02	100	5
		Garn og Traad, al Slags, undtagen af Silke, herunder Sejl- og Bindegarn under en Linies Tykkelse:			
7		— kunstfarvet eller i Forbindelse med Glas, Lan, Metaltraad eller lign..... 1 Pd.	0,15	100	5
		Tara for Garn paa Træruller ..... 50 pCt.			

Løbe-Nr.	Anm. Nr.		Pris.	Kreditoplag. Tilstr.	Kreditoplag. Gratis.
			Kr.		
8		— andet, af Uld og andre Haar af Dyr, derunder alt meleret, selv om det er iblandet farvet Uld, 1 Pd.	0,08	100	5
9		— ellers ..... 1 Pd.	0,03	100	5
		Tara: Garn paa Ruller ..... 50 pCt. Twistballer, sammenskruede med Jærnbaand ..... 4 — Twist i Sække ..... 3 — Uldgarn i Lærredsomsvøb .... 4 —			
10		— Garn og Traad af Silke eller af dette i Forbindelse med andet ..... 1 Pd.	1,50	10	1
		Tara: Silke paa Trærulle ..... 40 pCt.			
		Andre Manufakturvarer af Bast, Siv, Straa, Blad og lignende Trævler og deslige samt af opplukket Tovværk:			
11		— Maatter til Pakning	fri		
12		— Andre grove Arbejder, saasom simple Gulvmaatter og Gulvtæpper, Foderkurve, Sivsko, Sække og deslige, ogsaa naar de ere sammenbundne med Garn, Traad eller Metaltraad, men i øvrigt uden Forbindelse med andre Manufakturstoffer . 1 Pd.	0,02		
		— ellers, ogsaa i Forbindelse med Manufakturstoffer:			
13		— Gulvmaatter og Gulvtæpper ..... 1 Pd.	0,06	100	5
14		— Andre Arbejder ..... 1 Pd.	0,50	50	2
		Af andre vegetabilske Stoffer, saasom Bomuld, Hør, Hamp, Jute, Manillehamp, ostindisk Græs og deslige, samt af Asbest:			
15		— raa, ublegede, ufarvede Varer, alene af Jute, samt Gulvklude ogsaa af Bomuld (se Bilag 5, S. 9) 1 Pd.	0,04	100	5
16		— raa, ublegede, ufarvede Varer af andre vegetabilske Stoffer, undtagen af Bomuld ..... 1 Pd.	0,08	100	5
	5	Anm. Under foranstaaende Position henføres kun saadanne Varer, som hverken i Traadene, hvoraf de bestaa, eller i selve Varen vise Spor af at have været underkastet Behandling ved Blegning, Bygning eller lignende, hvorved Materialets Naturfarve er bleven forandret.			

Løbe-Nr.	Anm. Nr.		Pris.	Kreditoplag. Tilskr.	Kreditoplag. Fraskr.
			Kr.		
17		— halv- og kvartblegede ufarvede Varer af vegetabilske Stoffer, undtagen af Bomuld; al Sejldug og Presenningsdug af flertraadet Vævning, ogsaa af Bomuld, naar heraf en □ Alen vejer 40 Kvint eller derover; andre Gulvtæpper og Gulvtæppetøjer af vegetabilske Stoffer end de i det foregaaende nævnte ..... 1 Pd.	0,12	100	5
	6	Anm. Ved halv- eller kvartblegede ufarvede Varer forstaas saadanne, som uden at fremtræde med Karakter af fuldblegede kendelig have undergaaet en Behandling, hvorved Materialets Naturfarve er bleven forandret.			
18		Fiskenet og færdige Fiskegarn af vegetabilsk Garn 1 Pd.	0,08	100	5
19		Kniplinger, Blonder o. desl. ..... 1 Pd.	1,00	20	2
20		farvede Varer og Varer i Forbindelse med Lan eller Metaltraad ..... 1 Pd.	0,25	100	5
21		alle trykkede, fløjlsvævede og mønstervævede Varer, saa og broderede eller udsyede ..... 1 Pd.	0,35		
		Trykkede, fløjlsvævede og mønstervævede Varer....	„	100	5
22		alle andre, herunder Vat, ogsaa farvet..... 1 Pd.	0,15	100	5
		Af Uld og andre Haar af Dyr:			
23		— af Fæhaar eller af Fæhaar i Forbindelse med Uld eller vegetabilske Stoffer, naar Fæhaar er Hovedbestanddelen, Filt, ikke farvet eller vævet, Arbejder af Klædelister, Gulvtæpper og Gulvtæppetøjer ..... 1 Pd.	0,25	100	5
24		Kniplinger, Blonder o. desl..... 1 Pd.	1,00	10	1
25		alle andre ..... 1 Pd.	0,35	100	5
		Af Silke:			
26		— helt af Silke, samt alle Kniplinger, Blonder, Tyl, Flor o. desl., hvori findes Silke... .... 1 Pd.	4,00	10	1
27		— naar enten Rending eller Islæt eller Retsiden ere helt af Silke; alle helt eller til Dels fløjelsvævede Silkevarer, som ikke henhøre under den foranstaaende Position..... 1 Pd.	2,50	10	1

Løbe-Nr.	Anm. Nr.		Pris.	Kreditoplag.	
				Tilsk.	Frask.
			Kr.		
28		— alle andre, herunder sammensatte Manufakturvarer, hvori Silke er den underordnede Del, samt Fodtøj med Overtøj, hvori findes Silke.. 1 Pd.	1,00	20	1
	7	Anm. Ikartet Materiale, som af Toldvæsenet skønnes kun at være en ubetydelig Iblanding, kommer ikke i Betragtning ved Tarifferingen.			
	8	Ivævning eller lignende Iblanding af Gummielastikum, Guttaperka, Lan, Metaltraad eller lignende bevirker ikke nogen Forandring i Toldansættelsen, undtagen hvor saadant er særlig nævnt, samt ved Silkevarer, hvor det betragtes som Iblanding af andet Stof.			
	9	Brodering paa Manufakturvarer betragtes som Ivævning.			
	10	Syning, Stikning eller Kantning med andet Stof end Hovedstoffet, enkelte Traade af andet Stof i Egkanten, eller Silkeelastik som den underordnede Del, bevirke ikke Varens Henførelse til højere Told.			
	11	Enkelte Traade af andet Materiale betragtes lige med Silke, naar de ikke høre til Mønstret; Silkevarer, sammenklæbede med andet Stof, henføres, for saa vidt ikke andet er særlig bestemt, til de laveste beskattede Silkevarer.			
	12	For andre, ikke særlig nævnte Blandinger, Sammensætninger eller Forbindelser af Manufakturvarer end dem, for hvilke Regler ere givne i det foregaaende, svarer hele Fortoldningsgenstanden den Told, som er fastsat for det højst beskattede Stof i samme.			
	13	Manufakturvarer, syede eller paa anden Maade forarbejdede, behandles som uforarbejdede, medmindre de ved det paa dem anvendte Arbejde falde ind under nogen anden af Tariffens Satser, navnlig under Klædningsstykker.			

Løbe-Nr.	Anm. Nr.		Pris.	Kreditoplag. Tilskr.	Kreditoplag. Fraskr.
			Kr.		
	14	Udelukkede fra Kreditoplaget ere alle Varer, for hvilke der ikke findes anført Tilskrivnings- og Fraskrivningskvantum, samt alle Varer, der have modtaget en Forarbejdning, som gør, at de fortoldes med Tillæg, og endvidere alle sammensatte Varer, som paa Grund af en ikke ivævet eller ilaget Tilsætning fortoldes efter en højere beskattet Tarifposition end den, hvorunder dens Hovedstof henhører.			
		Paraplyer og Parasoller:			
29		— med Overtræk af Silke, eller hvori findes Silke	pr. Stk. 1,50		
30		— med andet Overtræk ... - —	0,50		
31		— uden Overtræk ... - Pd.	0,35		
32		**Silke, raa, samt Krassilke** ... - —	1,00		
		Kurvemagerarbejde:			
33		— groveste af uflækkede Rør, tykke, brede Spaan, uafbarkede Vidjer o. desl., uden Forbindelse med andet Stof ... 1 Pd.	0,02		
34		— andet ... 1 Pd.	0,20		
35		**Af følgende Varer af Værdien** ...	10 pCt.		
		Hatte, Huer og Kasketter, alle Slags, færdige eller færdigt forarbejdede Dele, og Skygger og Pulle til saadanne.			
		Knapmagerarbejde.			
		Possementmagerarbejde, herunder alle snoede Snore og Lidser, undtagen de under Afdelingen Garn, Traad, Tovværk m. m. særlig nævnte.			
		Ubenævnte Varer.			
		Anm. Under ubenævnte Varer er Toldbestyrelsen berettiget til at henføre:			
	15	— saadanne Genstande, som ifølge deres Beskaffenhed ikke kunne henføres under nogen af Tariffens andre Positioner.			

Løbe-Nr	Anm. Nr.		Pris.	Kreditoplag	
				Tilstr.	Frastr.
			Kr.		
	16	— saadanne Genstande, med Hensyn til hvilke dette af Toldvæsenet skønnes tvivlsomt.			
	17	— strandede Varer, hidrørende fra Skibe, der ere strandede under de danske Kyster, eller som ere indbragte umiddelbart fra Strandingsstedet i disses Nærhed, eller indbjærgede eller inddrevne fra aaben Sø, naar Toldvæsenet skønner, at de ere saa bedærvede eller beskadigede, at de ikke kunne anses for gode Handelsvarer, og denne Fortoldningsmaade ønskes af vedkommende Klarerer.			
	18	— Overalt, hvor der i Tariffen ikke er foreskrevet bestemt Tara, udfindes denne ved Undersøgelse.			

§ 2.

For Indførselstold er fritaget:

Affald: Al Slags, ikke særlig nævnt i Tariffen, derunder Aske, ogsaa udludet, Bærme, Mask, Spøl, Klude, Trævler, Fnug, knust Glas, Glasskaar o. desl.; Silke- og andet Garnaffald, Klædelister, Oliemel, Oliekager, Klid, al Slags; Rosin- og Kirsebærstilke; gammelt ituhugget Tovværk og Værk.

Bomuld.

Fjer og Dun undtagen til Pynt.

Filt til Skibsforhudning, Tagbedækning og lignende Brug.

Haar, raa eller præparerede, men i øvrigt uforarbejdede.

Hør og Hamp, heglet og uheglet, **Hør- og Hampeblaar, Jute, Manillahamp, ostindisk Græs** og andre lignende ikke særlig nævnte, til at spindes tjenlige vegetabilske Stoffer.

Modeller og Prøver af i øvrigt toldpligtige Varer, naar de skønnes ikke at være tjenlige til andet Brug.

Uld, al Slags, dog at Uld, der indføres kartet og slubbet, behandles som Garn.

I Manufakturhandlerforeningens Toldudvalg,
i September 1895.

Eskild Salomon, Formand. **J. Abrahamsen.** **Frode Arntzen.** **L. Dahl.**

A. N. de Fontenay. **Fredr. Hansen.** **J. C. Otto.** **Jul. Paulsen.**

P. F. Philipson. **Chr. Poulsen.** **P. C. Thamsen.**

Manufaktur-Detaillist-Foreningen.

Manufaktur-Detaillist-Foreningens Toldudvalg har vedtaget at slutte sig til det af Manufakturhandlerforeningens Toldudvalg udarbejdede Tarifforslag. Naar man gør dette, skal det dog fremhæves, at man her væsentlig tager Sigte paa, at Enigheden inden for Standen derved opretholdes, thi den egentlige Detaillist føler sig brøstholden ved flere af de i nævnte Forslag skete Ansættelser, der end ikke helt følge den i Indledningen paaviste Nedgang i Varepriserne, og navnlig vil Detailhandlerstanden komme til at føle dette ved Artikler, som af indenlandske Fabrikanter føres paa Markedet gennem Detail-Udsalg, hvilket allerede er sat i System af et større Aktieselskab o. fl. Der er ingen Mening i, at saadanne Fabrikanter i Ly af den store Beskyttelse skulle have Lov til at ødelægge den danske Mellemhandel, og vi kunne fremsætte disse Bemærkninger som et enstemmigt Udtryk for Manufaktur-Detaillisternes Standpunkt til Toldreformen, og der kan ikke være Tvivl om, at dette falder sammen med Konsumenternes Interesser.

Kjøbenhavn, i Septbr. 1895.

Sofus Holm. **Lauritz Kalom.** **Valdemar Lindqvist.**

Ad. Pamperin. **Richard Raff.** **Vald. Wolff.** **Aug. Zieseberg.**

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Underbeklædnings-Industrien.

Toldposition Nr. 118.

Landstingets Forslag Pos. 96.

Denne er her i Landet ifølge sin Natur Husflid og bør i det store og hele ogsaa være det, dels fordi den samtidig med at give Fortjeneste tillige giver nyttig Adspredelse i Hjemmet, dels fordi der ofte herved skabes Velvære, hvor der ellers hersker Nød.

I den nyere Tid have Forholdene imidlertid udviklet sig uheldigt for denne Industri, idet større og større Masser af Beklædningsartikler indføres i færdigsyet Stand fra Udlandet. Søger man nu Grunden til dette uheldige Forhold, da maa denne i første Række siges at ligge i den bestaaende Toldlov, som muliggør, at udenlandske Fabrikker næsten uhindret kunne kaste deres som oftest slet forarbejdede Beklædningsgenstande herind, saa at vi danne en god og bekvem Afløbskanal, særlig for deres Overproduktion.

Vor Toldlov fastsætter ganske vist 50 pCt. Forhøjelse af Stoffets Told, naar dette indføres fra Udlandet i syet Tilstand — herfra dog undtaget Trikotage — altsaa en saakaldet Toldbeskyttelse for færdige Klædningsstykker af 50 pCt., men at denne er en meget ringe og til Dels illusorisk Beskyttelse, fremgaar af nedenanførte Eksempler, hvoraf blandt andet vil ses, at en Artikel som Flipper ligesom mangen lignende Vare, der koste 12 Sk. + 50 pCt. pr. Pd. i Told, og hvoraf der som bekendt her i Landet forbruges enorme Masser, bliver dyrere at fremstille her, trods den omtalte Beskyttelse af 6 Sk. mere for Pundet af den færdige Vare end for usyet Stof, idet Tolden af det ved Forarbejdningen fremkomne Spild udgør mere end omtalte Beskyttelse af 6 Sk.

Det forbyder saaledes sig selv, for en Mængde Beklædningsartiklers Vedkommende, at lade disse forarbejde her i Landet, idet man næsten kan sige, at der er Præmie paa at købe i Udlandet. Det betydelige nationale Tab, som fremkommer herved for vort Land er enormt — og vokser daglig — eftersom den Arbejdsløn, der derved gaar i de fremmedes Lomme, i Stedet for at komme vore egne Hjem til gode, som Regel repræsentere over en Tredjedel, ja ofte over Halvdelen af nævnte Varers samlede Værdi!

At saadanne Forhold ere de modsatte af, hvad de burde være, maa synes indlysende, idet Hjemmearbejdet og Fortjenesten hos os aftager i samme Forhold, som Udlandets Arbejdere nyde godt deraf. Hertil kommer endvidere, at Vanens Magt kan have den uheldige Følge, at man her efterhaanden udelukkende køber sine Beklædningsartikler fra Udlandet i Stedet for det mere naturlige: selv at fremstille disse.

Naar nu ikke desto mindre en forholdsvis stor Mængde Kvinder her til Lands ernærer sig ved Syning, da er dette, dels fordi Toldloven ikke virker lige uheldigt paa alle Beklædningsgenstande, dels fordi der heldigvis endnu er mange, som have større Tillid til den hjemmeforarbejdede Vare, der ogsaa som Regel maa siges at være forarbejdet med større Samvittighedsfuldhed.

Paa Basis heraf har der, trods de omtalte Toldforhold, efterhaanden udviklet sig en forretningsmæssig ført Beklædningsindustri, idet en Del driftige Forretningsfolk, saavel Mænd som Kvinder, have taget Initiativet til herhjemme at lade fremstille en Del Beklædningsartikler, saasom Dame-, Børne- og Herrelinned, Dame-Over- og Underliv, Korsetter, Skørter, Børnehabitter, Jerseyliv, Arbejdsbluser, Kravatter, Seler og meget andet, hvilket sædvanlig foregaar paa den Maade, at Tøjet, efter at være klippet og tilrettet, bringes til Familiehjemmene, for ligesom anden Husflidsgerning at syes færdig. Med saadant Arbejde fortjener den enkelte Kvinde i Hjemmet ugentlig fra 6—15 Kr. og derover, alt efter vedkommendes Evner og Flid og Arbejdets Beskaffenhed.

Ifølge en løselig Optælling ernærer der sig saaledes paa denne Maade ca. 20,000 Kvinder ved Hjemmearbejde, og regner man de Syersker med, som beskæftiges direkte af Familier, kan man mindst ansætte Tallet til 25,000 Kvinder. Heri er ikke medregnet de Kvinder, som beskæftige sig med Herre- og Dame-Skræddersyning.

Kunde nu Beklædningsindustrien ved en passende Toldbeskyttelse bevares for vor hjemlige Arne, da vilde de her angivne Tal blive mange Gange fordoblede, og saaledes en Masse Kvinder blive sat i Stand til at ernære sig hæderligt i Stedet for at gaa til Grunde eller ligge Samfundet til Byrde.

Ses der hen til den kolossal tiltagende Indførsel af færdigsyede Klæder, kommer man uvilkaarlig til det Resultat, at Beklædningsindustriens Bevarelse for vor indenlandske Industri er en Sag af overordentlig stor Betydning — ja af saa indgribende Beskaffenhed, at den maa kaldes en virkelig Samfundssag.

Statistisk Tabelværk for 1869—93 oplyser saaledes bl. a., at vort lille Land i nævnte Periode har forøget sin Indførsel af udenlandske Klædningsstykker fra respektive 55,142 til 376,601 Pund, altsaa med henimod Syv Hundrede Procent, paa samme Tid som Folkemængden kun steg 1 Procent pr. Aar. — Disse Tal turde være talende for det ønskelige i at bevare denne Industri for vore egne Syere, især da den udøvet som Husflid vil komme den store Masse af saavel Arbejderklassens som Middelklassens Hjem til gode, ligesom Varerne herved som Regel vilde blive fremstillede i god Harmoni med vor Nations Tradition, nemlig langt mere solide og velsiddende, hvad langt fra er Tilfældet med de fra Udlandet indførte, fabrikmæssig fremstillede Beklædningsarbejder, som i Almindelighed ere Klæder kun af Navn og ikke af Gavn.

Dette har sin væsentlige Grund deri, at Udlandet, med sine ubegrænsede Afsætningskilder og sit store Arbejderproletariat, er i Stand til at anlægge endog meget betydelige Specialfabrikker, og da disse Virksomheders Hovedopgave altid er Masseproduktion og deraf følgende Overproduktion, med den størst mulige Billighed som eneste Maal og Maalestok, er det indlysende, at Varernes Fuldkommenhed kun er tilsyneladende, og den troskyldige Køber eller Forbruger bliver saa godt som altid bedraget med saadanne

ufuldkomne Produkter, som destoværre for vort Samfund i Henhold til det anførte, i kun altfor stort Omfang udbydes af en vis Klasse Forretningsfolk, som finde det bekvemmere at købe Udlandets Overproduktion end at være besværet med den hjemlige Fremstilling. Tilmed mangle disse Folk gerne Evnen til selv at lade forarbejde, idet de som Regel ere uden Fagdannelse; men derimod forstaa de at reklamere for deres Plagiat paa den mest iøjnefaldende Maade. Kun Skade at den øvrige Befolkning maa betale Gildet. —

Dette Forhold vil sikkerligt efterhaanden udvikle sig videre ad den anviste Bane, dersom ikke Toldloven standser eller i det mindste hemmer Indførselen af saadanne Godtkøbsvarer, som Udlandets Overproduktion i Almindelighed er. Forbrugeren vil herved ikke komme til at betale mere for sine Klæder — snarere mindre — da den indenlandske Konkurrence, foruden som Regel at tilvirke bedre Vare, vil holde Priserne lave, hvad allerede nu bevislig er Tilfældet med adskillige af saadanne Artikler, som undtagelsesvis ere begunstigede af vor nugældende Toldlov.

Til Belysning af, hvorledes Pris- og Beskyttelsesforholdene stille sig for de gangbareste Artikler i Underbeklædningsbranchen fremsættes herved nogle Eksempler.

Linned.

Varernes Art. Beregning pr Duf.	Varernes Indkøb engros i Udlandet.	Told & Fragt her.	Leverings Prisen her.	Varernes Produktionspris her.	Indførselstolden paa Raamaterialer andrager Lærred.	Dowlas.	Shirting.	I alt.	Indførselstold af den samme Vare i færdig Stand.	Beskyttelse for den indenl. Tilvirkn.	Toldbeskyttelsens Forhold til Varernes Værdi.
	Kr.	Kr	Kr.	Kr.	12 Sk. Pd.	12 Sk. Pd.	12 Sk Pd.	Ø.	12 Sk. + 50% Pd.	Ø.	
Den almindelig benyttede Flip.	3. 05	0. 27	3. 32	3. 60	4,95 Ø.	8,25 Ø.	7,30 Ø.	20,50	17 Ø.	÷ 3,50	÷ 1 %
Den alm. benyttede Manchet..	3. 65	0. 50	4. 15	4. 40	5,40 —	17,85 —	5,50 —	28,25	36 —	+ 7,75	+ 1¾ %
Den alm. benyttede Krave....	5. 80	0. 82	6. 62	6. 90	5,50 —	13,75 —	18,25 —	37,50	52 —	+14,50	+ 2 %

Heraf vil ses, at Beskyttelsen for disse Artiklers Vedkommende er illusorisk og ikke særlig opfordre til Hjemmearbejde, idet den danske Forarbejdning bliver dyrere derved, at der er betalt baade Told og Fragt af Spildet ved Udskæringen. Desuden fremkommer, som nævnt, den fremmede Vare sædvanligvis som Overproduktion og udbydes saaledes til en Pris, der er under den normale.

For at hæve dette Misforhold, bør alle saadanne Dame- og Herreklæder fremstillede af Stof henhørende under Pos. 145, 146, 147, 148, 149, 150. 159 og 160 (herfra dog undtaget Korsetter og Trikotage), ansættes til Stoffets Told + 100 pCt., i Stedet for som nu: + 50 pCt. og de samme Klæder, naar de ere med højere beskattet Besætning eller Silkebroderi, da efter Stoftolden + 200 pCt.

Korsetter.

Varernes Art. Beregning pr. Duf.	Indkøb en gros Udlandet.	Told, Fragt.	Leveringsprisen her.	Varernes Produktionspris her.	Indførselstolden paa Raamaterialer andrager.			Indførselstold af den samme Vare i færdig Stand.	Beskyttelse for den indenl. Tilvirkn.	Toldbeskyttelsens Forhold til Varernes Værdi.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Stoftold.	Tillæg div. Pos.	I alt	20 Sk. + 50 %.	D.	
Det alm. benyttede Korset.....	17. 00	2. 78	19. 78	21. 00	Kr. 1. 30	Kr. 0. 52	Kr. 1. 82	Kr. 2. 18	+ 0,36	+ 1¾ %

Indførslen af Korsetter finder Sted i massevis, muliggjort af den høiſt forskellige Fortolkning, som Toldloven tilsteder. Besætningen og Indlæg følger som oftest løse med de syede Korsetter, og Toldbeløbet reduceres herved saaledes, at dette bliver meget nær den Told, der svares ved Indførsel af Stoffet til det samme Korset, naar Tolden af Spildet ved Udskæringen tages i Betragtning. Hertil kommer endvidere ogsaa Fragtdifferencen. Naar der i det angivne Eksempel for Korsetter af de gangbareste Sorter fremkommer en Beskyttelse af 1¾ pCt. for dansk Fabrikat, da maa denne siges at være illusorisk, eftersom Spildet kan blive meget forøget derved, at det er almindeligt ved indenlandsk Fabrikation, at Korsetterne forlanges fremstillede med større Bryst og Hofte — altsaa, som anført, med endnu mere Spild og følgelig endnu mindre Toldbeskyttelse.

Korsetindustrien beskæftiger alt nu en forholdsvis stor Mængde Personer her og kan siges at være godt repræsenteret. Den fortjener derfor at blive støttet i sin Udvikling ved en moderat Toldbeskyttelse, til Eks.: alle Korsetter, som ikke ere forsynede med højere beskattet Besætning eller Silkebroderi, i Bomuld eller Lærred, saavel glat mønstervævet, ubleget, hvidt, ensfarvet eller flerfarvet Stof bør ansættes til en Indførselstold af mindst Kr. 0,95 pr. Pd., do. med højere beskattet Besætning Kr. 1,10 pr. Pd. i Uld, uden højere beskattet Besætning Kr. 1,50, do. med højere beskattet Besætning Kr. 1,65; samme, af klare Varer i Bomuld eller Uld, Kr. 2,00 pr. Pd., med højere beskattet Besætning eller Silkebroderi Kr. 3,00 pr. Pd.; samme af Silkestof Kr. 8,00 pr. Pd.

Kravattes (Humbug) og Slips, der som Regel bliver fremstillet af Silkestof, hovedsagelig Halvsilkestof 8 Mk. pr. Pd., stiller sig med Hensyn til Beskyttelse mindre gunstig for de finere Sorter, derimod bedre for Mellem- og billige Varer, og er derfor denne Industri vel udviklet her, og beskæftiger som Følge deraf temmelig mange Specialforretninger med en Mængde Syere.

De indenlandske Fabrikanter sælge ogsaa i Almindelighed denne Artikel billigere end, hvad den kan indføres fra Udlandet for, og bringer som Regel Varen direkte til Detailhandleren; et mindre Kvantum udføres til Sverrig.

1 Duf. Kravattes „Regattes" med Halsrem indførskrevne fra Berlinerfabrik koster

Rmk. 14	Kr. 12.46
Told heraf 75 Kvint 8 Mk. + 50 pCt.....	— 3.00
Fragt.....	— 0.15
	Kr. 15.61.

Samme Kravat, fabrikeret her af indforskrevet Materiale, stiller sig med Hensyn til Tolden saaledes:

25 Kv.	Silkevarer	à 8 Mk.	pr. Pd.	Kr. 0.67
50 -	For-Indlæg	12 Sk.	—	— 0.13
3 -	Vat	12 —	—	— 0.01
1 Dus.	Beslag		.....	— 0.05
8 Kv.	Forgaze	20 —	—	— 0.05
				Kr. 0.91

imod 3 Kr. for den indførte færdige Vare, altsaa en Tolddifference af Kr. 2.09, men da den samme Kravat imidlertid af indenlandske Fabrikanter sælges for Kr. 14.50, viser dette, at den omtalte Beskyttelse ikke kommer Fabrikanterne, men Forbrugeren til gode. Skulde imidlertid Tolden paa denne Varesort blive nedsat, vilde det aabne Landet for den meget omtalte Overproduktion og ramme Hjemmeindustrien haardt og sandsynlig tvinge denne til en følelig Tilbagegang.

Bukseseler fortoldes, uagtet der altid findes Syning paa disse, ikke som Klæder, men i Henhold til Pos. 215. som Baand, hovedsagelig som Bomulds, à 16 Sk. pr. Pd., og har saaledes ikke nogen som helst Beskyttelse for det indenlandske Arbejde.

Materialierne til disse indføres omtrent udelukkende fra Udlandet til samme Told som den færdige Vare, kun Læderet til Stropper koster 8 à 12 Sk. pr. Pd. Udskæringen af Baandene giver imidlertid Trevl og Rester, lavt anslaaet: et Svind af mindst 3 pCt., og Udhugningen af Læderet til Stropper et Svind, som undertiden naar op til 50 pCt., og da der er betalt Told samt ogsaa Fragt af nævnte Svind, ligesom selvfølgelig Fragten bliver forholdsvis mindre paa den færdig indførte Vare, er det let at se, hvilke Fordele der bydes ved at indføre denne Varesort færdig fra Udlandet. Der bliver ligefrem en Præmie herpaa, som kan regnes fra 5 til 10 pCt.

Da nu Bukseseler ifølge sin Natur og Sammensætning faktisk er et Klædningsstykke, bør disse ogsaa billigvis nyde samme Beskyttelse som Klæder.

Jerseyliv.

Stof til et Dusin hertil i uklippet Stand vejer 8,90 Kv. à 2 Mk. ..	Kr. 5.93.
Knapper 0,05 Kv. à 16 Sk.	— 0.02.
	Kr. 5.95.
Samme vejer i færdigsyet Stand 7,75 Kv. à 2 Mk.	— 5.17.
	Kr. 0.78,

som altsaa falder paa det værdiløse Affald, og da Produktionsprisen er Kr. 40.50 for nævnte Jerseyliv, svarer Tabet ved at fabrikere nævnte for vor Industri ret naturlige Artikel herhjemme af indført fortoldet Stof til 2 pCt. af Produktionsprisen eller med andre Ord: Fabrikanten tvinges til at købe i Stedet for at fabrikere, da han, som anført, herved avancerer Kr. 0.78 pr. Dusin.

Blev alle Jerseyliv som anden Konfektion henført under Pos. Klæder med et Tillæg til Stoftolden af 50 pCt., vilde nævnte unaturlige Forhold være hævet, idet Tolden da vilde udgøre for disse Kr. 7.75 og være en lille Beskyttelse for denne Industri.

Vi tillade os saaledes i Henhold til det anførte at foreslaa Tolden for omtalte Artikler m. m. ansat saaledes:

Klæder, forarbejdede af Stof, henhørende under Pos. 145, 146, 147, 148, 149, 150, 159 og 160 — herfra dog undtaget Korsetter og Trikotage — ansættes i Told som Stoffet med Tillæg af 100 pCt. i Stedet for som nu med 50 pCt. Samme, naar de ere med højere beskattet Besætning eller Silkebroderi, som Hovedstoffet + 200 pCt. Samme af Silkestof i Forhold hertil.

Korsetter foreslaas — for derved at undgaa forskelligartet Toldbehandling — henførte under en særlig Position, saalydende: alle Korsetter af Bomuld, 1/2 eller 1/1 linned Stof, hvad enten dette er ubleget, hvidt, ensfarvet eller flerfarvet, glat kipret eller mønstervævet samt trykket, dog undtaget klare Varer — og som ikke have højere beskattet Besætning eller Silkebroderi, ansættes til Indførselstold af mindst Kr. 0.95 pr. Pd.

Samme med højere beskattet Besætning	Kr. 1.10	pr. Pd.
Samme af Uld, henholdsvis	— 1.50, 1.65	—
Samme af klart Bomulds- eller Uldstof	— 2.00	—
Samme af do. do. eller do. med højere beskattet Besætning eller Silkebroderi	— 3.00	—
Samme af Silkestof	— 8.00	—

Herre- og Damesløjfer (Humbug), Kravatter, Halsbind og Slips af Bomuld og Uld efter Stoffet + 100 pCt., af Silkestof som oven anført.

Bukseseler foreslaas henført under Klæder med de for denne Pos. gældende Bestemmelser om Tillæg efter deres Udstyrelse og Sammensætning.

Jerseyliv og lignende af Trikotagestof fremstillet Beklædning foreslaas henført under Pos. Klæder med Tillæg til Stoftolden af 50 pCt.

Samme med Silkebroderi eller højere beskattet Besætning ansat til Stoftolden + 100 pCt.

Vi nære det Haab, at vor ærbødige Henstilling maa blive tagen under en indgaaende og velvillig Prøvelse, som vil give det Resultat, at Beklædningsindustrien genvindes og bevares for vore Hjem, hvor den kan sætte Fred og Velvære til Højbords og fortrænge Dovenskab og Nød.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Damekonfektion.

Toldposition-Nr. 118.

Landstingets Forslag Pos. 96.

Da Toldloven for 32 Aar siden blev til, var Damekonfektion, d. v. s. Forfærdigelsen af færdigsyede Dameoverstykker, en omtrent ukendt Artikel. Der var saaledes ingen Grund til at have en særskilt Position ved Fortoldningen deraf; man fortoldede den simpelthen i Lighed med Herreklæder efter Stoffet med et Procenttillæg for Forarbejdningen og Spild. Moden har imidlertid siden baaret Artiklen frem til at blive blandt de største. Det er jo i det hele nu kommet dertil, at kvindeligt Haandarbejde, under sine forskellige Former, er det Erhverv, som næstefter Landbruget sysselsætter det største Antal Hænder i Danmark, saavel i Hovedstaden som over det hele øvrige Land, og særlig skaffer Damekonfektionen en meget betydelig Del af denne Klasse Arbejdersker Udkommet. Man tør sikkert antage, at mindst 7 à 8000 Kvinder søge deres Erhverv ved Tilvirkning af Dameoverstykker. (Jfr. Poul Sveistrups „Syersker").

En Del store Fabrikforretninger ere baserede paa denne Branche, foruden de ca. 800 handlende her i Landet, der alle mer eller mindre lade tilvirke Dameoverstykker. Virksomheden er en ren Hjemmeindustri, en Slags Husflid, idet Arbejderne modtage Stoffet tilklippet, samt Besætning og øvrige Tilbehør, for at forarbejde Overstykker deraf i Hjemmet.

Da denne Industri uimodsigelig ikke blot er de fleste enligstillede Kvinders og talrige Familiers eneste Erhverv, men tillige danner en væsentlig Støtte for Tusinder af Smaakaarshjems Livsophold, er der saaledes Tale om et Arbejde, der i første Linie fortjener at beskyttes og opretholdes.

Men hertil maa føjes, at den foreliggende Artikel hører til dem, der uophørlig følger Modens Luner, eller med andre Ord er en absolut Pynt- og Luksusartikel. Som saadan vil og bør den ogsaa kunne bære en væsentlig Toldforhøjelse. Omvendt vil det være en ligefrem Uretfærdighed at bibeholde, som hidtil i Toldlovforslagene, den gamle Metode: Told af Stoffet + et Procenttillæg, og maaske oven i Købet samtidig forhøje Tolden paa Besætningen (Silkevarer, Blonder, Possement o. s. v.) til det Overstykke, der skal tilvirkes herhjemme. Forhøjes ikke paa tilsvarende Maade Tolden paa færdige Overstykker, der indføres ofte stærkt forsynet med slige Besætninger, da vil dette endog være det samme som at begunstige Udlandet paa vor Bekostning, hvilket tydelig

beviſes af omſtaaende Eksempler. — Det Rationelle vil ubetinget være at komme bort fra den nuværende forældede Fortoldingsmaade og at gaa over til at fortolde Dameoverſtykker efter en ſærſkilt Poſition, hvor der tages Hensyn til, at det er en Luksusartikel, ſamt til Værdien af den anvendte Beſætning og Indførſelstolden paa denne. — At vedblive med Beregningen: Told af Stoffet med et Procenttillæg, der baade ſkal repræſentere Omkoſtningerne ved Forarbejdningen, Spild paa Hel- og Halv-Silkevarer, Poſſementlidſer, Knapper, Peltsværk o. ſ. v., alt imellem hinanden, uensartede Ting og Værdier og med forſkellig Told paa alt, er nemlig for urimeligt. Stoffet er det mindſt værdifulde og laveſt toldbeſkattede, og at tage dette ſom Grundlag for Beregning af Tolden paa et færdigt Dameoverſtykke nutildags, hvor det er den paaſyede Pynt, der er det dominerende, maa med Nødvendighed føre til abſurde Reſultater. Om Herreklæder gælder det endda, at de ſaa godt ſom udelukkende beſtaa af Stoffet alene; men Damekonfektion har, ſom ovenfor bemærket, i Aarenes Løb udviklet ſig ſaaledes, at Beſætningen af Silketøj og Poſſement etc. vejer endog betydelig mere end det billige halv- eller heluldne Stof, hvorpaa den er anbragt. Overhovedet at lægge det laveſt toldbeſkattede Stof til Grund for Beregningen ved Fortoldningen af Artikler, der, ſom færdigſyede Dameoverſtykker, ere udſtyrede med langt højere beſkattede Varer, i Stedet for omvendt: at fortolde dem efter de højere beſkattede Beſætninger, Silkefor o. ſ. v. (ſom f. Eks. i Østerrig), er i det hele i aabenbar Strid med Toldlovens øvrige Principper.

Enhver Forandring af Tolden paa Klædevarer vil indvirke paa Fortolding af Overſtykker, og vil under viſſe Forhold ryſte hele Induſtrien (Tilvirkningen af Dameoverſtykker) i ſin Grundvold.

At beſkatte Damekonfektion i Forhold til Tolden paa Klædevarer er lige ſaa urimeligt, ſom det vilde være at fortolde Klædevarer med et Procenttillæg til Tolden paa Garn, og lige ſaa lidt ſom Handſker, Skotøj, Uld- og Filthatte, Huer og Kaſketter blive beſkattede efter Tolden paa Grundſtofferne, lige ſaa lidt bør dette være Tilfældet med Dameoverſtykker, thi det Grundſtof, der anvendes hertil, undergaar mindſt lige ſaa ſtor Forandring ved Tilſkæring, Syning og Beſætning, ikke at tale om Spild, (der beløber ſig til 20—30, ja endog til over 50 pCt.) ſom det Skind, Læder og Filt, der benyttes af de førnævnte Induſtrier.

Stiller den nuværende Beſkyttelſe den indenlandſke Induſtri i en vanſkelig Stilling, ſaa forøges Vanſkelighederne ved, at Arbejdslønnen hos Konkurrenten: Berlins enorme Konfektions-Induſtri, er betydelig lavere end her, hvortil vel Grunden maa ſøges i, at man der, med det udenlandſke og det ſtore indenlandſke Marked ſom Kunder, kan tilvirke mere fabrikmæſſig, og at ſom bekendt den tyſke Haandarbejderſke lever langt ſlettere end vor danſke.

Over for en ſlig Konkurrence kan den hjemlige Induſtri umulig vedblive at beſtaa, og naar den indtil for nogle Aar ſiden rolig har ſet paa, at der indførtes Damekonfektion hertil, var Grunden den, at den vedvarende troede, at vor ſpecielle danſke Smag og Snit vilde forhindre en ſtigende Indførſel. Men begge Dele har Berlin forlængſt aflært os, og Indførſel af Konfektion fra Berlin er i overvældende Tiltagen. — Hvis man kunde fremlægge en Statiſtik derover, vilde dette derigennem beviſes, men da Overſtykker fortoldes efter Stoffet, bliver det desværre umuligt at angive det nøjagtige Tal. Man benytter endog Frihavnen til at oplægge Maſſer af Dameoverſtykker, for derfra igjen at kunne returnere det ikke ſolgte, uden at generes af Tolden.

Man tillader ſig derfor at henſtille: at Dameoverſtykker blive een ſærſkilt Poſition med en paſſende Toldſats, indrettet ſaaledes, at den ſtore Arbejdskraft, ſom herhjemme beſkæftiges derved, ikke gaar til Grunde.

Som Bevis paa den ovenfor givne Skildrings Rigtighed hidsættes sluttelig en Del Eksempler, idet vi paa Forhaand erklære, at disse saa langt fra ere stillede paa Spidsen, at der endog ved Forarbejdningen af de paagældende Overstykker er gjort alt for at skære Stoffet med mindst mulige Spild.

Sommeroverstykke, Mode 1895.

Pos. 160	Stof		0.67		
	Spild		0.20 (30 pCt.)		
			0.87 Kv. à 66⅔ Øre		Kr. 0.58
— 154	Atlask For		0.44		
	Spild		0.10 (22 pCt.)		
			0.54 Kv. à 2.67	—	— 1.44

Besætning.

— 153	0.16 1/1	Silke-Baand	à 4.00		— 0.64
— —	0.37	— Blonder	à 4.00		— 1.48
— 152	0.26	— Fryndser	à 2.00		— 0.52
— —	0.62	— Agramaner	à 2.00		— 1.24
— 160	0.25	Forgaze med Uld	à 66⅔		— 0.17
					Kr. 6.07

Vejer 2 Pd. 77 Kv. og indføres for 66⅔ + 100 pCt.,
altsaa 2 Pd. 77 Kv. à 1.33⅓ Kr. 3.69

Hvis det Ændringsforslag, som vedtoges i Landstinget ved Toldforhandlingen 1890—91, hvorefter Tillægsprocenten forhøjedes til 200 pCt. for 1/2 Silke og 300 pCt. for 1/1 Silkevarer, anvendt til Besætning paa Overstykker, var blevet til Lov, vilde det ganske vist have stillet os noget bedre, men lægge vi ovenstaaende Beregning til Grund efter dette Ændringsforslag, vilde Udlandet dog blive begunstiget paa vor Bekostning, idet den herværende Fabrikant vilde have at betale i Told for Stoffet og Besætningen:

Løbe-Nr. 122.	Stof	0.67		
	Spild	0.20 (30 pCt.)		
		0.87 Kv. à 66 Øre		Kr. 0.57
— 124.	Atlask For	0.44		
	Spild	0.10 (22 pCt.)		
		0.54 Kv. à 3,00		— 1.62

Besætning.

Løbe-Nr. 123.	0.16 Kv.	1/1 Silke-Baand	à 6.00		— 0.96
— —	0.37	— Blonder	à 6.00		— 2.22
— 124.	0.26	— Fryndser	à 3.00		— 0.78
— —	0.62	— Agramaner	à 3.00		— 1.86
— 122.	0.25	Forgaze med Uld	à 0.66		— 0.17
					Kr. 8.18

Stykket vejer 2 Pd. 77 Kv. og vilde efter Ændringsforslaget kunne indføres for 2 Pd. 77 Kv. à 66 + 300 pCt. = ... à 2.64 Kr. 7.31

Vinterkaabe, Mode 1895.

Pos. 160.	Stof	1.22			
	Spild	0.66 (54 pCt.)			
		1.88 Kv	à $66^2/_3$	Kr.	1.25
— 154.	Ærmer, Silkeplysch	0.95			
	Spild	0.48 (50 pCt.)			
		1.43 Kv.	à 2.67	—	3.82
— 160.	Mellemfor til Ærmer	0.36			
	Spild	0.13 (36 pCt.)			
		0.49 Kv.	à $66^2/_3$	—	0.33
— 154.	Atlask For	0.66			
	Spild	0.13 (20 pCt.)			
		0.79 Kv.	à 2.67	—	2.11

Besætning.

— 152.	Silke Agramaner	0.28 Kv	à 2.00	—	0.56
—	— Knapper	0.12 —	à 2.00	—	0.24
— 160.	Mellemfor, Lærred med Uld	0.28 —	à $66^2/_3$	—	0.19
				Kr.	8.50

Vejer 3 Pd. 87 Kv. og indføres for $66^2/_3$ + 100 pCt.,
altsaa 3 Pd. 87 Kv. à $1.33^1/_3$ Kr. 5.16

Efter Ændringsforslaget vilde Forholdet stille sig:

Løbe-Nr. 122.	Stof	1.22			
	Spild	0.66 (54 pCt.)			
		1.88 Kv.	à 66 Øre	Kr.	1.24
Løbe-Nr. 124.	Ærmer, Silke Plüsch	0.95			
	Spild	0.48 (50 pCt.)			
		1.43 Kv.	à 3.00	—	4.29
Løbe-Nr. 122.	Mellemfor til Ærmer	0.36			
	Spild	0.13 (36 pCt.)			
		0.49 Kv.	à 66 Øre	—	0,32
Løbe-Nr. 124.	Atlask For	0.66			
	Spild	0.13 (20 pCt.)			
		0.79 Kv.	à 3.00	—	2.37

Besætning.

Løbe-Nr. 124.	Silke Agramaner	0.28 Kv.	à 3.00	—	0.84
— —	— Knapper	0.12 —	à 3.00	—	0,36
— 122.	Mellemfor, Lærred med Uld.	0.28 —	à 0.66	—	0,18
				Kr.	9.60

Stykket vejer 3 Pd. 87 Kv. og vilde efter Ændringsforslaget
kunde indføres for 3.87 à 66 + 200 pCt. = 1.98 Kr. 7.66

Vinterkaabe, Mode 1895.

Pos. 160.	Stof	1.80		
	Spild	1.01 (56 pCt.)		
		2.81 Kv. à $66^2/_3$		Kr. 1.87
Pos. 154.	Ærmer, Silke Plüsch	0.94		
	Spild	0.48 (51 pCt.)		
		1.42 Kv. à 2.67		— 3.79
Pos. 160.	Mellemfor til Ærmer	0.36		
	Spild	0.13 (36 pCt.)		
		0.49 Kv. à $66^2/_3$		— 0.33
Pos. 154.	Atlask For	0.67		
	Spild	0.13 (20 pCt.)		
		0.80 Kv. à 2.67		— 2.13

Besætning.

Pos. 152.	Silke Agramaner	1.03 Kv. à 2.00		— 2.06.
— 152.	— Knapper	0.12 — à 2.00		— 0.24.
— 160.	Mellemfor, Lærred med Uld	0.28 — à $66^2/_3$		— 0.19.
				Kr. 10.61.
	Vejer 5 Pd. 20 Kv. og indføres for $66^2/_3$ + 100 pCt. altsaa 5.20 à $1.33^1/_3$			Kr. 6.94.

Det samme Stykke vilde efter Ændringsforslaget stille sig saaledes:

Løbe-Nr. 122.	Stof	1.80.		
	Spild	1.01. (56 pCt.)		
		2.81 Kv. à 66 Øre.		Kr. 1.85.
Løbe-Nr. 124.	Ærmer, Silke Plüsch	0.94.		
	Spild	0.48. (51 pCt.)		
		1.42. Kv. à 300 —		— 4.26.
Løbe-Nr. 122.	Mellemfor til Ærmer	0.36.		
	Spild	0.13. (36 pCt.)		
		0.49 Kv. à 66 —		— 0.32.
Løbe-Nr. 124.	Atlask For	0.67.		
	Spild	0.13. (c. 20 pCt.)		
		0.80 Kv. à 300 —		— 2.40.

Besætning.

Løbe-Nr. 124.	Silke Agramaner	1.03 Kv. à 300 Øre		— 3.09.
— 124.	— Knapper	0.12 — à 300 —		— 0.36.
— 122.	— Mellemfor-Lærred med Uld	0.28 — à 66 —		— 0.18.
				Kr. 12.46.
	Stykket vejer 5 Pd. 20 Kv. og vil efter Ændringsforslaget kunne indføres for 5 Pd. 20 Kv. à 66 Ø. + 200 pCt. = Kr. 1.98			Kr. 10.30.

Altsaa ogsaa en Begunstigelse for Udlandet.

Ved ostnævnte Ændringsforslag i Landstinget 1890/91 blev tilføjet den Bestemmelse, at Krave og Opslag saavel som Ærmefor og Belægning under Knapperne af højere beskattede Varer end Grundstoffet ikke skulde forhøje Tolden ud over Grundstoffet + 50 pCt. Hvor uretfærdigt det imidlertid vilde være at give Udlandet Tilladelse til at indføre for 66 + 50 altsaa 99 Øre pr. Pd. 1/1 og 1/2 Silkestoffer, som findes anbragt i Ærmefor eller til Krave og Opslag, naar den indenlandske Fabrikant skal betale henholdsvis 6 og 3 Kr. pr. Pd., fremgaar af følgende Eksempel.

Vinterkaabe, Mode 1895.

Løbe-Nr. 122.	Stof	3.02	
	Spild	0.88 (29 pCt.)	
		3.90 Kv. à 66 Øre.	Kr. 2.57.
Løbe-Nr. 124.	Silke Plüsch til Krave og Opslag	0.11.	
	Spild	0.05. (45 pCt.)	
		0.16 Kv. à 300 Øre.	— 0.48
Løbe-Nr. 124.	1/2 Silke Atlask til Ærmefor og Belægning	0.40.	
	Spild	0.12. (30 pCt.)	
		0.52. Kv. à 300 Øre.	— 1.56.
Løbe-Nr. 124.	Silke Knapper	0.12. Kv. à 300 Øre.	— 0.36.
— 122.	Mellemfor-Lærred med Uld ...	0.21 — à 66 —	— 0.14.
			Kr. 5.11.

Stykket vejer 3 Pd. 85 Kv. og vilde efter Ændringsforslaget kunne indføres for 3 Pd. 85 Kv. à 66 Øre + 50 pCt. ..... Kr. 3.81.

Disse Eksempler bevise tydeligt nok, at de fra Udlandet hertil indførte forarbejdede Overstykker blive beskattede betydeligt billigere end, hvad Indlandet har at erlægge i Told for Materialet dertil.

Man tror hermed at have bevist, at den nu gældende Fortoldning efter Stoffet med et Procent-Tillæg er uretfærdig, og tillader sig derfor at foreslaa følgende simple Beskatning af Dame-Konfektion:

1) Dame-Overstykker, syede eller tilskaarne Dele dertil af Halv- eller Heluld uden Besætning, Belægning eller For af højere beskattede Varer (dog undtages Knapper) pr. Pd. ..... Kr. 1.50.
2) Dame-Overstykker, syede eller tilskaarne Dele dertil af Halv- eller Heluld med Besætning af højere beskattede Varer pr. Pd. ..... — 3.00.
3) Dame-Overstykker af Kvart- eller Halvsilkevarer uanset Besætningen pr. Pd. ..... — 6.00.
4) Dame-Overstykker af Helsilke pr. Pd. ..... — 9.00.

Med omstaaende Eksempler for Øje og naar Hensyn tages til den lave udenlandske Syløn vil dette sikkert kun kunne kaldes en yderst beskeden Beskyttelse for vor hjemlige Industri, der uden denne vil synge hen.

Vort lille Marked, der tidligere var Danmark, Sverrig og Norge, er fornylig blevet meget mindre, idet Sverrig og Norge ved en betydelig Forhøjelse af Told paa Dame-Konfektion fuldstændig har lukket os og dermed den danske Arbejder ude, saa der er al Grund til at beskytte, hvad der endnu er tilbage, mod Tyskernes Produktion, ikke at tale om deres ofte meget betydelige Overproduktion.

Vort Marked er saaledes blevet betydelig mindre, vi ere rykkede det store udenlandske Marked „Berlin" betydelig nærmere, Tyskerne have kopieret vore Snit og vor Smag, og den tyske Arbejdsløn er langt lavere, — vi trues fra alle Kanter paa vort ubetydelige hjemlige Omraade, og en Industri, der tidligere blomstrede, er i de senere Aar i Tilbagegang og vil kun ved fornøden Toldbeskyttelse kunne opretholdes.

Vi benytte her Lejligheden til at fremhæve, at i Tyskland, som jo er Danmarks farligste Konkurrent, er Tolden for Dame-Overstykker af Helsilke-Stof 12 Rmk. pr. Kilo, af Halvsilke 6.75 og af Uld 3 Rmk.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Herrekonfektion.

Toldposition-Nr. 118.

Landstingets Forslag Pos. 96.

Herrekonfektionen, o: Tilvirkning af Herreklædningsstykker, har i de senere Aar saavel herhjemme som overalt i Verden udviklet sig til en betydelig Industri. Det er ganske naturligt, da den nødvendige Arbejdskraft ligger lige for Haanden, thi uden for de egentlige Sæsoner, hvor Skrædderne have Arbejde, kan største Delen af de til Skrædderhaandværket oplærte kvindelige og mandlige Arbejdere ikke faa Beskæftigelse. I den daarlige Tid, o: Maanederne December, Januar, Februar, Marts samt Juli, August, September, er det da, at Herrekonfektionen træder til og beskæftiger den ledige Arbejdskraft, bestaaende af mange Tusinde Arbejdere og Arbejderske. Uden Konfektionsforretningerne vilde denne store Klasse af Arbejdere være uden Erhverv i over den halve Tid af Aaret; Konfektionsforretningerne byde dem vel en Løn, som er noget lavere end for det egentlige Sæsonarbejde, men derved blive de overhovedet i Stand til at føre en anstændig og sorgfri Tilværelse.

I Kjøbenhavn findes for Tiden 13 Firmaer, som drive Herrekonfektion fabriksmæssig og lade Landet berejse for Salg en gros, og igennem disse Firmaer beskæftiges et Arbejdsantal af ca. 2250 Mænd og Kvinder, hvis Arbejdsløn f. Eks. Ugen fra 21de til 28de Aug. d. A. androg ca. Kr. 29,400. Desforuden findes der ikke alene her i Hovedstaden men over hele Landet et meget betydeligt Antal Herre-Ekviperingsforretninger, der arbejde med samme Formaal som ovennævnte en gros Forretninger, nemlig i den saakaldte stille Tid at beskæftige den betydelige ledige Arbejdskraft, for senere hen igennem det færdige Lager at kunne tilfredsstille den store Efterspørgsel af færdige Herreklæder og derved forskaffe den store Arbejderbefolkning billige Klædningsstykker. Som Følge af, at sidstnævnte Forretninger drives i mindre Maalestok, kan der ikke tilvejebringes nogen Statistik over disses Virksomhed hvad Arbejdsstyrke, Driftskapital etc. angaar, men saa meget lader sig i hvert Fald sige, at Arbejdsantallet for disses Vedkommende er mange Gange større end, hvad ovennævnte 13 Firmaers Statistik udviser. Arbejdet er udelukkende Hjemmeindustri, idet alt Arbejdet udføres i Hjemmene, medens Stoffet leveres af Arbejdsgiveren i skaaret og tilpasset Stand.

Denne Hjemmeindustri maa nu bestaa en haard Konkurrence af mange tyske Firmaer, hvis Antal desværre forøges Aar for Aar. Disse Firmaer berejse ogsaa Landet, og Grunden, hvorfor de ikke allerede have slaaet de danske Fabrikanter til Jorden, er

Ukendskab med danske Forhold o: Vareſorter, Smag, Snit m. m. m. Men vor Toldbeſkyttelſes Utilſtrækkelighed i Forbindelſe med den betydelig lavere Arbejdsløn i Tyſkland vil utvivlſomt medføre, at den udenlandſke Konkurrence efter nogle Aars Erfaring vil fortrænge den her boſiddende Fabrikant. Denne har da kun tilbage at reiſe til Tyſkland, forarbejde ſine Varer der og ſaa indføre dem til Danmark i færdig Stand, medmindre det da vil lykkes at gennemføre en betydelig Nedſættelſe i den Priskurant, der gælder mellem Konfektioniſten og hans danſke Arbejdere. Kun en paſſende Toldbeſkyttelſe vil med andre Ord kunne holde denne Induſtri oppe for den danſke Arbejdskraft og ſikre dennes nuværende Arbejdsfortjeneſte.

Da nu den ſørgelige Eventualitet, at danſke Arbejdere uden Grund blive brødløſe i Tuſindvis eller i alt Fald kun opnaa en Sulteløn for deres Arbejde, dog ſynes at burde undgaas, naar det paa nogen Maade er muligt, henſtilles herved med dette Formaal for Øje følgende Forſlag til den ærede Toldkommiſſions Prøvelſe. Man tillader ſig at foreſlaa, at Toldſatſen for færdigſyede Herreklæder af halvt- eller heluldent Stof uden Beſætning eller For af højere beſkattede Varer (dog Knapper undtaget) bliver 150 Øre pr. Pd.; Klædningsſtykker af Halv- eller Heluld med For eller Beſætning af højere beſkattede Stoffer foreſlaaes ſatte til 3 Kr. pr. Pd.; Klædningsſtykker af Kvart- eller Halvſilke, uanſet Beſætning og For, til 6 Kr. pr. Pd.

Som Motivering af dette Andragende hidſættes følgende, tjenende til at belyſe det indenlandſke Arbejdes Stilling til den udenlandſke Konkurrence.

Arbejdsløonnen her og i Tyſkland ere vidt forſkellige. Til Belysning heraf henviſer den her gældende Priskurant og en tyſk Priskurant (jfr. Bilag). Denne ſidſte giver ikke en Gang Minimum for Forholdene i Tyſkland og Øſterrig, thi Arbejdslønnen er betydelig lavere paa Steder ſom Berlin, Breslau og Stettin. Skulde de danſke Konfektioniſter ty til en ſaadan Nedſættelſe, vilde det være det ſamme ſom at bringe ligefrem Nød ind i Tuſinder af fattige Hjem.

Man henviſer til den under 2den Marts 1891 til Landstinget indſendte Klædning i ſkaaren Tilſtand med alt Tilbehør, ſamt en Kupon af Klædet med paategnet Mønſter af ſamtlige Dele, for at vise den yderſte økonomiſke Udſkæring. Den tyſke Fabrikant betaler ved Indførſel her i Landet af en ſaadan færdig Klædning ifølge den af Landstinget foreſlaaede Told:

4,78 Pd. à 66 Øre + 50 % = 4, 73 Øre.

Den danſke Fabrikant betaler gennem Tolden paa Raavarerne:

3,50 Pd.	Yderſtof	+ 0,50 Pd.	Spild	à 66 Øre.	Kr.	2,64.
0,25 —	Laſting til For i Jakken	+ 0,05 —	-	66 —	—	0,20.
0,13 —	trykket Stof til Ærmefor	+ 0,03 —	-	66 —	—	0,11.
0,06 —	do. til For i Benklæderne		-	66 —	—	0,04.
0,08 —	Laſting til Rygfor i Veſt	+ 0,03 Pd.	Spild	- 66 —	—	0,07.
0,14 —	trykket Stof til For i Veſt	+ 0,06 —		- 66 —	—	0,13.
0,04 —	Silkebaand			-400 —	—	0,16.
0,03 —	Stofknapper			-100 —	—	0,03.
0,11 —	Lommeſtout			- 40 —	—	0,04.
0,17 —	Shirting til Lommer			- 40 —	—	0,07.
0,12 —	Belægnings-Lærred til Jakke.	+ 0,04 Pd.	Spild	- 33 —	—	0,05.
0,05 —	Klotzel			- 12 —	—	0,01.
0,04 —	Spænder, Hægter og Knapper			- 33 —	—	0,01.
0,06 —	Vat.					
4,78 Pd.					Told Kr.	3,56.

Den danske Fabrikant vil saaledes være beskyttet med 117 Øre pr. Klædning, men ved Henblik paa vedlagte Priskuranter vil Arbejdslønnen stille sig saaledes:

For den tyske Fabrikant pr. Klædning:

1 Jakke.....	Mk. 1.40.
Benklæder	— 0.60.
Vest	— 0.60.
	Mk. 2.60 à 89 Øre = Kr. 2.31.

For den danske Fabrikant pr. Klædning:

1 Jakke....	Kr. 4.00.
Benklæder..	— 0.70.
Vest.....	— 0.70.
	Kr. 5.40. Difference Kr. 3.09 i Tyskernes Favør.

Lægges Told og Arbejdsløn sammen, vil det for den tyske Klædning udgøre:

Kr. 4.73 + 2.31 = Kr. 7.04.

For den danske Fabrikant: Told.... Kr. 3.56,
+ Arbejdsløn... — 5.40,
Kr. 8.96,

hvilket viser, at det **udenlandske** Fabrikat i Virkeligheden beskyttes med 1 Kr. 92 Øre pr. Klædning, ɔ: en Beskyttelse paa ca. 10 % af Værdien.

Ved det her stillede Forslag vil Forholdet ændres saaledes:

Den tyske Klædning betaler Arbejdsløn.....	Kr. 2.31.
4,78 Pd. Told à 150 Øre.....	— 7.17. = Kr. 9.48.
Den danske Klædning betaler Arbejdsløn.....	— 5.40.
Told af Raavarer.....	— 3.56.
	Kr. 8.96,

hvilket giver den moderate Beskyttelse af 52 Øre pr. Klædning eller 11 Øre pr. Pd.

Derhos bemærkes, at en saadan Told aldeles ikke vil ramme Arbejderen herhjemme, idet de af ham brugte Arbejdsklæder hovedsagelig fremstilles af indenlandsk Fabrikat, da vort Klima og andre Forhold fordre andre Stoffer end dem, der benyttes af den arbejdende Klasse i Tyskland.

De Klæder, der ere Genstand for Indførsel fra Tyskland, maa for den store Klasse af Folket væsentlig betragtes som en Luksus, og den foreslaaede Toldsats, 150 Øre pr. Pd., vil i det hele kun lidet mærkes af Forbrugerne, medens den foreslaaede Sats vil bevare en betydelig højere aarlig Arbejdsindtægt for de kjøbenhavnske Konfektionsarbejdere.

Altsaa tillade vi os at foreslaa, at Toldsatsen for færdigsyede Herreklæder bliver som omstaaende: Færdigsyede Herreklæder af halv- eller heluldent Stof uden Besætning eller For af højere beskattede Varer (dog Knapper undtagen) ansættes til 1 Kr. 50 Øre pr. Pd.; Klædningsstykker af Halv- eller Heluld med For eller Besætning af højere beskattede Stoffer ansættes til 3 Kr. pr. Pd.; Klædningsstykker af Kvart- eller Halvsilke uanset Besætning og Foer til 6 Kr. pr. Pd.

Bilag.

Nedenfor findes opført Uddrag af Priskurant over dansk Lagerarbejde, udført af Svende, vedtaget i Kjøbenhavn 10de Febr. 1893, og til Sammenligning en Priskurant over tysk Lagerarbejde, udført af Smaamestre, vedtaget i Frankfurt a. M. i Januar 1894.

	Kjøbenhavn	Frankfurt
	Kr.	Kr.
Vinterpaletots, fine, hel Uld	5,00.	2,70—4,00.
Do. ordinære do.	4,25.	2,25—2,50.
Do. halv Uld	3,75.	2,00.
Jakker	3,75—4,00.	1,35—2,00.
Benklæder	0,75.	0,54.
Veste	0,75.	0,54.

Til

Toldkommissionen.

I Forventning om, at det vil have Interesse for den ærede Kommission at erholde en klar Oversigt over de indenlandske „Fabrikanter af Herreklæders" Stilling lige over for den fra Udlandet stadig tiltagende betydelige Indførsel af færdigsyede Herreklæder, vedtog **„Foreningen af kjøbenhavnske Fabrikanter af Herreklæder"** paa sin den 15de Februar d. A. afholdte Generalforsamling at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer (de Herrer P. C. Nielsen, Wilh. F. Jensen, Carl Holten, F. Zachariæ og Julius Tafdrup) til at udarbejde en klar Redegørelse af Forholdene til Fremlæggelse for den ærede Kommission, som Foreningens Bidrag til Belysning af den utilstrækkelige Toldbeskyttelse, som den ovennævnte Branche for Tiden nyder.

I Henhold hertil har undertegnede Forening herved den Ære at fremsende den fra Udvalget modtagne Fremstilling.

Tilvirkningen af Herreklæder har, som bekendt, i de senere Aar udviklet sig, saavel herhjemme som overalt i Verden, til en ganske betydelig Industri. Dette har væsentlig sin Aarsag i, at saa at sige næsten samtlige Arbejdere i Skræderfaget imellem de egentlige Sæsoner gaa ledige.

I Maanederne December, Januar, Februar, Marts, Juli, August og September, som regnes for at være Aarets daarlige Tid, ligger der altsaa en betydelig Arbejdskraft ledig; Herrekonfektionen træder da til og beskæftiger denne ledige Arbejdskraft, som Landet over bestaar af Tusinder og atter Tusinder af Arbejdere og Arbejderske. Hvis Herrekonfektionen ikke traadte til paa dette Tidspunkt, vilde denne store Klasse af Arbejdere være uden Erhverv i over den halve Tid af Aaret! Denne Hjemmeindustri bestaar for Tiden en meget haard Konkurrence, idet de tyske Fabrikanter i Branchen, Aar for Aar i stigende Antal, oversvømme Landet med saa fabelagtig billige Tilbud, at de danske Fabrikanter inden kort Tid fuldstændig ville være satte ud af Spillet, hvis den bestaaende Indførselstold paa „færdigsyede Herreklæder" ikke i en nær Fremtid bliver betydelig forøget. Det er nemlig et Faktum, at „færdigsyede Herreklæder" til Trods for, at der betales 50 pCt. mere i Indførselstold for disse end for Raamaterialet, alligevel kan indføres billigere fra Udlandet, end den samme Vare kan købes for her hos de danske Fabrikanter, selv om disse beregne sig den mest beskedne Avance; Grunden hertil ligger dels i, at Arbejdskraften er betydelig billigere (ca. 50 pCt.) i Tyskland end her, og dels i, at **Overproduktionen** i Tyskland er saa enorm, at store Partier af „færdigsyede Herreklæder" smides her ind i Landet af de tyske Fabrikanter, som hellere anbringe dem her selv uden Avance, end at bebyrde deres eget Marked i Tyskland med disse Partier, som der altsaa vilde bevirke et betydeligt Prisfald.

Vi skulle i Forbindelse hermed anføre et Eksempel, som er passeret her i Byen. En herværende handlende købte sidste Efteraar et Parti „færdige Herreklæder", som laa her paa Toldboden, hvis Værdi fortoldet androg ca. 26—27,000 Kroner ifølge Faktura, for en samlet Sum af 17,000 Kroner — fortoldet, hvoraf Tolden androg ca. 8,500 Kroner!!

Hvis altsaa det Faktum: at „færdige Herreklæder" kunne indføres fra Tyskland og haves **fortoldet** her billigere end de samme Varer kunne købes for hos de danske Fabrikanter, bliver endnu mere bekendt imellem de danske Konsumenter og imellem de tyske Fabrikanter, end det er for Tiden, vil den danske Industri i denne Branche absolut have udspillet sin Rolle, og Tusinder og atter Tusinder af danske Arbejdere ville derved blive gjorte brødløse, hvilket vi i nedenstaaende Kalkuler nærmere skulle paavise. — At Kendskabet til dette Faktum allerede har faaet en betydelig Udbredelse, fremgaar af det stadig voksende Kvantum af „færdigsyede Herreklæder", som indføres fra Udlandet. I Forbindelse hermed skulle vi bl. a. anføre, at et herværende Detailhandlerfirma i forrige Aar har indført færdigsyede Herreklæder til et Beløb af 108,204 Kr. 17 Øre, eksklusive Tolden.

Med Hensyn til Udgangspunktet for vore nedenstaaende Kalkuler henvise vi til den under 2den Marts 1891 til Landstinget indsendte Klædning i tilskaaren Tilstand med alt Tilbehør, samt dermed følgende Kupon af Klæde med paategnet Mønster af samtlige Dele, som viste den yderste økonomiske Udskæring.

Naar en færdigsyet Klædning altsaa vejer 4,78 Pd. har Raamaterialierne til samme vejet 5,49 Pd., da Svindet af disse under Tilskæringen andrager 71 Kvint i Henhold til følgende specificerede Skala:

Raamaterialiernes Benævnelse.	Yderstof.	Lasting til For i Jakker.	Trykket Stof til Ærmefor.	Trykket Stof til For i Benklæder.	Lasting til Rygfor i Vesten.	Trykket Stof til For i Vesten.	Silkebaand.	Stof-Knapper.	Lommefor.	Shirting til Lommer.	Belægningslærred til Jakker.	Kløtzel til Benklæder.	Spænder, Hægter og Knapper.	Vat.	Total Vægt.
Materialierne veje i Pd. . .	3,50	0,25	0,13	0,06	0,08	0,14	0,04	0,03	0,11	0,17	0,12	0,05	0,04	0,06	4,78
Svindet andrager	0,50	0,05	0,03	—	0,03	0,06	—	—	—	—	0,04	—	—	—	0,71
Totalvægten af Raamaterialierne, som den danske Fabrikant maa indføre, andrager altsaa i Pd. . . .	4,00	0,30	0,16	0,06	0,11	0,20	0,04	0,03	0,11	0,17	0,16	0,05	0,04	0,06	5,49
Af Positionerne	160	160 andre	147	147	160 andre	147	153	159	149	149	145	143	168		
Ifølge Toldtariffen pr. Pd. à	2 Mark	2 Mark	2 Mark	2 Mark	2 Mark	2 Mark	12 Mark	3 Mark	20 Sk.	20 Sk.	1 Mark	6 Sk.	1 Mark	—	—
hvilket i Told andrager Kr.	2,64	0,20	0,11	0,04	0,07	0,13	0,16	0,03	0,04	0,07	0,05	0,01	0,01	—	3,56

Naar altsaa en „færdigsyet" Klædning, Vægt 4,78 Pd., indføres, betales i Told à 1 Kr. Pd. — . . . . . Kr. 4,78.
imedens Tolden paa Raamaterialierne, naar disse indføres, andrage . . . . . — 3,56.

og den danske Industri er altsaa paa en saadan Klædning direkte beskyttet med . . . . . Kr. 1,22.

Men:
denne Beskyttelse er i Virkeligheden illusorisk, da Arbejdslønnen her til Lands for Forfærdigelsen af en saadan Klædning af Raamaterialierne omtrentlig andrager 50 pCt. mere end i Tyskland, og ved at tage dette absolut afgørende Moment i Betragtning, hvad jo er nødvendigt, hvis den store arbejdende Befolknings Interesser samtidig skulle varetages, bliver Resultatet det, at den førnævnte Klædning, ved at indføres fra Tyskland, til **Trods** for Beskyttelsen: „50 pCt. for Hovedpositionens Toldsats" (hvilken som foran paavist udgør Kr. $1{,}_{22}$ for Klædningen), alene af denne Grund kan sælges til herværende Konsumenter — alias de herværende Fabrikanters Kunder, Kr $0{,}_{80}$ billigere, end naar Konsumenten køber samme Klædning af de herværende Fabrikanter (forfærdiget her i Landet), hvilket klart fremgaar af følgende Beregning:

	enradet Jakke	Benklæder	Vest	
Lager-Arbejdslønnen for andrager i Tyskland, som Maksimum	Mk. 2,00	Mk. 0,60	Mk. 0,60	
	= Kr. 1,80	= Kr. 0,54	= Kr. 0,54	i alt Kr. 2,88

(Der arbejdes dog i mange Byer til endnu lavere Priser.)

Her i Landet andrager Arbejdslønnen for Jakken i Henhold til den med Fagforeningen i 1893 — som Afslutning paa en 5 Ugers vedvarende „Lockout" — trufne aldeles bindende Priskurant, som findes i medfølgende Eksemplar af Foreningens Love (Benklæder og Veste sys her kun af Kvinder) ..... = Kr. 3,50 = Kr. 0,70 = Kr. 0,70 i alt Kr. 4,90

Vi betale altsaa mere i Arbejdsløn for en saadan Klædning = Kr. 1,70 = Kr. 0,16 = Kr. 0,16 i alt Kr. 2,02

i alt Kr. 2,02.

Tages altsaa i Betragtning, at Klædningen som paavist foroven
ved Indførslen er beskyttet med ..... **Kr. 1,22**
imedens vi herhjemme have en **Mer-Udgift** paa samme i **Arbejdsløn** af ..... — 2,02
er det jo evident, at den tyske Fabrikant, **alene af den Grund**, kan
tilbyde Konsumenterne her en saadan Klædning **fortoldet** .. — 0,80
billigere end den danske Fabrikant, naar Klædningen fabrikeres her i Landet.

Tager man nu her fremdeles i Betragtning, at vore Omsætninger her til Lands ere betydelig limiterte, som en Følge af Landets Lidenhed, — burde de danske Fabrikanter, hvis de skulle eksistere, helst tjene lidt mere end de store tyske Fabrikanter, som have Verdensmarkedet for sig — og ogsaa paa denne Konto bydes der altsaa de herværende Konsumenter yderligere Fordele af den tyske Fabrikant. Blive disse Fakta mere bekendte blandt herværende Konsumenter, ville de danske Fabrikanter og disses Tusinder af Arbejdere, som sagt,

inden faa Aar være gjorte brødløse, hvis der ikke raades Bod paa dette Misforhold ved en betydelig større Toldbeskyttelse.

Men: Fordelen for Konsumenterne ved at købe den **„færdige Klædning"** fra Tyskland, i Stedet for at købe samme af den danske Fabrikant indskrænker sig **endda ikke** til disse 80 Øre pr. Klædning; **Nej!** den er endnu **større,** — hidrørende **dels** fra den umaadelige Overproduktion, som finder Sted i Tyskland, og **dels** fra at den tyske Fabrikant opkøber betydelig større Partier af Stoffer end vi herhjemme, og derfor opnaar billigere Pris end vi — samtidig med at han høster den Fordel, der er forbunden ved at have Domicil i Centrum af Fabrikslandene — hvor fabelagtig billige Tilbud paa Partivarer høre til Dagens Orden; — her i Landet tilvirkes **ejheller** de Stoffer, som anvendes til For og Besætning — og ogsaa paa dette Omraade ere vi herhjemme meget uheldig stillede.

Den tyske Fabrikant vil som en Følge heraf i Reglen købe Raamaterialierne mindst 10 pCt. billigere end de herværende Fabrikanter. Sættes Gennemsnitsprisen pr. Alen for de Klædevarer, som fortrinsvis anvendes i „den færdige Konfektion" til 2 Kr., minus Tolden her (ca. 70 Kvint gennemsnitlig pr. Alen à 2 Mk. = ca. 47 Øre) — altsaa til Kr. 1,53, køber den tyske Fabrikant denne Vare ca. 15½ Øre pr. Alen billigere end den danske Fabrikant; Forbruget af Klæde til en normal stor Klædning andrager 4¾ Alen — og den tyske Fabrikant har altsaa derpaa en Fordel af 64 Øre fremfor os; — paa Tillæget til Klædningen vil han paa samme Maade indvinde 23 Øre; man beregner her, at alt Tillæget til en Klædning andrager Kr. 3,25; naar nu Tolden herpaa, ifølge foranstaaende Skala udregnet til 92 Øre, — fradrages, koster Tillæget ufortoldet Kr. 2,33, og regnes herpaa en Besparelse af 10 pCt., koster Tillæget altsaa den tyske Fabrikant Kr. 2,10. Disse tre Fordele,

1) Fordelen ved at „forarbejde" i Tyskland, minus Beskyttelsen her paa 1 Klædning ..... = Kr. 0,80
2) den tyske Fabrikants billigere Indkøb af Yderstof..... = — 0,64
3) — — — af Tillæget..... = — 0,23

andrager altsaa i alt ca.... Kr. 1,67

à 2 Kr., og den tyske Fabrikant kan altsaa alene paa disse 3 Konti tilbyde Konsumenterne denne Klædning 1,67 à 2,00 billigere end den danske Fabrikant, **til Trods for Beskyttelsen** paa „den færdigsyede Konfektion".

Som yderligere Bevis for de fornævnte Paastandes Rigtighed have vi hos herværende Konsumenter laant forskellige fra Tyskland indførte Klædningsstykker tillige med de originale Fakturaer over disse (som herved bilægges), og skulle vi nu i det følgende anstille Sammenligning over disse Klædningsstykker, naar de indføres, og naar Forfærdigelsen finder Sted her; det vil heraf evident fremgaa, at Forholdene ere som anført af os i vor forudgaaende Redegørelse. De nævnte Klædningsstykker fremsendes hermed som Bilag for efterstaaende Kalkuler, og bemærkes udtrykkelig, at Klædningsstykkerne **ikke** ere anskaffede for Tilfældet, — men have været faktureret de paa Fakturaerne anførte Firmaer, dels i 1894, 1895 og 1896.

Klædning Nr. 1 — blaat Satin, er ifølge Faktura af 31te Maj 1895 faktureret til en Pris af 17½ Mk.; her er imidlertid ikke Tale om en meget stor Ordre, som eventuelt kunde influere paa Prisen, men slet og ret en lille Prøve-Ordre paa 2 Habitter af denne Vare. — Prisen 17½ Mk. vil altsaa ved et større Indkjøb — betalt pr. Kontant — formentlig kunne trykkes mindst 10 pCt. **Men** selv om Klædningen ikke leveres billigere end 17½ Mk. vil Forholdet til en Klædning, forfærdiget af den danske Fabrikant af samme Vare, stille sig saaledes:

Tysk Fabrikat.			Dansk Fabrikat af samme Stof. (Mk. 2,90 pr. Meter, Vægt 80 Kv. pr. Al.)	
1 Klædning, blaat Satin	Mk.	17,50	$4^3/_4$ Alen Stof à Kr. 2,20	Kr. 10,45
à 89 =	Kr.	15,57	Arbejdsløn for Jakken (Svend)	— 3,50
For 3 Maaneders Remisse rabatteres 4 pCt.	—	0,62	Arbejdsløn for Benklæderne (Kvinde)	— 0,70
	Kr.	14,95	Arbejdsløn for Vest (Kvinde)	— 0,70
Vægten andrager $4,_{64}$ Pd. à 3 Mk.	—	4,64	Tillæg til Habitten	— 3,25
	Kr.	19,59	Tilskærerløn	— 0,50
				Kr. 19,10
For større Ordres: eventuelt =	Mk.	15,75	Den beskedneste Avance, hvormed den danske Fabrikant kan arbejde, selv ved Salg af Poster Netto Kontant, maa formentlig sættes til $12^1/_2$ pCt. paa Indkøbsprisen (heri indbefattet alle Forretningsomkostninger)	— 2,39
÷ 4 pCt. for 3 Maaneders Remisse	—	0,63		
	Mk.	15,12		Kr. 21,49
à 89 =	Kr.	13,46		
Told	—	4,64		
	Kr.	18,10		

Konsumenten køber altsaa denne Klædning Kr. $1,_{90}$ à $3,_{39}$ billigere fra Tyskland **til Trods for Beskyttelsen** paa „færdig" Konfektion.

Klædning Nr. 2, blaat Kamgarn, er ifølge Faktura af 4de Decbr. 1894 faktureret til en Pris af Mark 18,00; her er heller ikke Tale om nogen stor Ordre, — kun 50 Habitter, og Fakturaen, som er af $^4/_{12}$ 94 er valuderet 3 Maaneder senere fra $^1/_3$ 1895; paa Prisen er altsaa indrømmet meget lang Kredit. — Ved et større Indkøb af en kontant Køber vil Prisen ligesom foroven kunne trykkes betydeligt.

Selv om Klædningen imidlertid købes til Mk. 18,00, vil Forholdet til en Klædning, forfærdiget af samme Vare, men her i Landet, stille sig saaledes:

Tysk Fabrikat.			Dansk Fabrikat af samme Stof.	
1 Klædning blaat Kamgarn	Mk.	18,00	$4^3/_4$ Alen Stof kan ikke købes selv ren Netto Kontant og i større Partier til en billigere Pris end Kr. 2,45 fortoldet pr. Alen	Kr. 11,65
For 3 Maaneders Remisse ÷ 4 pCt.	—	0,72	Arbejdsløn for Jakke (Svend)	— 3,50
	Mk.	17,28	— Benkl. (Kvinde)	— 0,70
à 89 =	Kr.	15,38	— Vest (Kvinde)	— 0,70
Vægten andrager $4,_{15}$ Pd. à 3 Mk.	—	4,15	Tillæg til Habitten Kr. 3,25, men der er i den tyske Habit Lastings Ryg i Vesten, medens vor Pris (Kr. 3,25) er for Shirtings Ryg	— 3,50
	Kr.	19,53	Tilskærerløn	— 0,50
				Kr. 20,55
			Den beskedneste Avance $12^1{}_2$ pCt. som motiveret foroven	— 2,57
				Kr. 23,12

Konsumenten her køber altsaa denne Klædning Kr. 3,59 billigere **fra Tyskland til Trods for Beskyttelsen** paa „færdig" Konfektion.

Klædning Nr. 3: Brun Kamgarn Cheviot, er ifølge Faktura af $^{31}/_{5}$ 1895 af et tysk Firma faktureret til en Pris af Mark 13,50; dette Vidunder er saa meget mere ufatteligt, som Jakken er toradet, og toradet betales her med 4 Kr. til en Svend og Kr. 2,50 til en Kvinde, men, da vore Kvinder ikke kunne sy en toradet Jakke saa godt og fiks, som den fremlagte Jakke er syet, ere vi derfor henviste til, hvis vi ville konkurrere med Tyskland i Retning af „god og fiks Forarbejdning" — hvad jo spiller en ganske **betydelig** Rolle i disse billige Garderober — at lade en lignende toradet Jakke forfærdige af Svende. — Ligesom ved Klædning Nr. 1 er her heller ikke Tale om en større Post, men kun om 2 Prøveklædninger — en Ordre af Betydning vil med Lethed kunne købes betydelig billigere, naar kontant Betaling præsteres.

Selv om Klædningen imidlertid købes til $13^{1}/_{2}$ Mark, vil Forholdet til en Klædning, forfærdiget af samme Vare, her i Landet, stille sig saaledes:

Tysk Fabrikat.

1 Klædning, brun Kamg. Cheviot, toradet	Mk. 13,50
For 3 Maaneders Remisse ÷ 4 pCt.	— 0,54
	Mk. 12,96
à 89 =	Kr. 11,54
Vægten andrager 4,14 Pd. og Tolden à 1 Kr. pr. Pd. udgør ...	— 4,14
	Kr. 15,68

Dansk Fabrikat af samme Stof.

Varen koster i Gladbach Mark 2,25 pr. Meter i store Partier = Kr. 1,25 pr. Alen ufortoldet; den vejer 77 Kvint pr. Alen à 2 Mark = 52 Øre, og Varen koster altsaa her Kr. 1,77 pr. Alen fortoldet.

$4^{3}/_{4}$ Alen Stof à Kr. 1,77	Kr. 8,40
Arbejdsløn for Jakken (Svend) ..	— 4,00
— Benkl. (Kvinde) ..	— 0,70
— Vesten (Kvinde) ..	— 0,70
Tillæget til Klædningen er noget simplere end i Almindelighed og ansættes derfor til Kr. 2,75 i Stedet for Kr. 3,25	— 2,75
Tilskærerløn	— 0,50
	Kr. 17,05
Den beskedneste Avance $12^{1}/_{2}$ pCt., som motiveret foroven	— 2,13
	Kr. 19,18

Selv om vi, for at komme til at konkurrere i Prisen — uden at tage det absolut nødvendige Hensyn til Habittens soignerte Udseende — vilde lade Jakken sy af Kvinder, vilde dette ikke hjælpe os. Kalkulen bliver da:

$4^{3}/_{4}$ Alen Stof à Kr. 1,77	Kr. 8,40
Syløn for Jakken (Kvinde)	— 2,50
— Benkl. (do.)	— 0,70
— Vesten (do.)	— 0,70

Tillægget	Kr.	2,75
Tilskærerløn	—	0,50
	Kr.	15,55
Den beskedneste Avance $12^1/_2$ pCt., som motiveret foroven	—	1,95
	Kr.	17,50

Konsumenten kan altsaa ab Tyskland købe denne Klædning Kr. 3,50 billigere end her, **til Trods for Beskyttelsen** for „færdig" Konfektion; — selv om vi vilde se bort fra Klædningens fikse Forarbejdning og søge at lade Arbejdet udføre af Kvinder her, vil Konsumenten dog kunne købe den fikse Klædning ab **Tyskland, Kr. 1,82** billigere end vi kunne sælge ham den slettere forarbejdede for.

Klædning Nr. 4: Drengeklædning af graat spættet Buckskin, er ifølge diverse tyske Fakturaer af $^{18}/_{11}$, $^{29}/_{11}$, $^{17}/_{12}$ 1895 faktureret til en Pris af Kr. 9,00 frit leveret her paa Pladsen — fortoldet —; Fakturaen indeholder ganske vist ikke denne Bemærkning, men vi tilbyde at skaffe Attest for Rigtigheden af denne Paastand; det drejer sig her om en Ordre paa 703 Klædninger, som jo altsaa repræsentere en stor Ordre. — Forholdet til en Klædning af samme Stof, men fabrikeret her i Landet, stiller sig saaledes:

Tysk Fabrikat.

1 Drengeklædning, graa-spættet Buckskin fragtfrit og fortoldet..... Kr. 9,00

Dansk Fabrikat af samme Stof.

Varen kan ikke, selv for meget store Partier, købes i Gladbach billigere end Mark 1,70 ren Netto Kontant, som giver Kr. 0,95; Vægten androg $81^2/_3$ Kv. pr. Alen og Tolden à 2 Mark andrager altsaa 54 Øre pr. Alen; — Varen koster altsaa her fortoldet Kr. 1,49 pr. Alen.

(I Parentes henlede vi her Opmærksomheden paa den aldeles urimelige Skat, den nuværende Toldsats [2 Mark pr. Pd.] lægger paa disse simple Varer, som slet ikke fabrikeres her; paa denne Vare andrager Tolden over 55 pCt. af Varens Værdi.)

Til Klædningen vil medgaa 3 Alen Yderstof, og Tillægget andrager som Minimum Kr. 2,00, alsaa:

3 Alen Stof à Kr. 1,49	Kr.	4,47
Syløn for Jakken (Kvinde)	—	1,50
— Benkl. (do.)	—	0,50
— Vesten (do.)	—	0,50
Tilskærerløn	—	0,35
Tillæg	—	2,00
	Kr.	9,32
Den beskedneste Avance $12^1/_2$ pCt., som motiveret foroven	—	1,17
	Kr.	10,49

Konsumenten kan altsaa **ab Tyskland** købe denne Klædning Kr. 1,49 billigere end her, **til Trods for Beskyttelsen** for „færdig" Konfektion; man bedes tage i Betragtning, at denne Habit kun repræsenterer 3 Alen Stof, imedens de Voksne repræsentere $4^3/_4$ Alen.

Klædning Nr. 5: Toradet Diplomatfrakke, Vest og Benklæder af sort Kamgarn II., Bryllups- og Højtidsdragt for den jævnere Befolkning, er ifølge tysk Faktura af $^{13}/_2$ 96 faktureret som Prøve til en Pris af Mark 38,00 ÷ 10 pCt. pr. 3 Mdr. Remisse. Her er altsaa heller ikke Tale om en stor Ordre. Det tyske Firmas Repræsentant anmodede om Tilladelse til at sende et Par Klædninger af fornævnte Sort til Prøve, uden at nævne Prisen, for at imødegaa en dansk Fabrikants Paastand til ham om, at det kunde ikke betale sig at indføre disse Klædninger, da Tolden vilde forhindre det. — Af følgende Kalkule fremgaar det, at Tyskeren havde Ret, — ja, endda i betydelig Grad.

Tysk Fabrikat.

Fakt. $^{13}/_2$ 96 1 Gehrock-Anzug II., Kamg.	Mk.	38,00
÷ 10 pCt.	—	3,80
	Mk.	34,20
pr. Kont. 30 Dage ÷ 2 pCt.	—	0,68
	Mk.	33,52
à 89 =	Kr.	29,83
Vægt $5^1/_2$ Pd., Told à 1 Kr. pr. Pd.	—	5,50
	Kr.	35,33

Dansk Fabrikat af samme Stof.

Den tilsvarende Vare kan ikke købes i Tyskland under Mark 5,00 pr. Meter i større Partier Netto Kontant; den vejer 80 Kv. pr. Alen, og Varen vil altsaa kalkulere her, fortoldet Kr. 3,30 pr. Alen.

Der medgaar:

$3^1/_4$ Al. Stof til Frakken	} i alt $5^5/_8$ Al.		
$1^7/_8$ — — Benkl.	} à 3,30 Kr.	18,56	
$^1/_2$ — — Vest	}		
Syløn for Frakken (Svend I. Kl.)	—	10,00	
— Benkl. (Kvinde I. Kl.)	—	1,50	
— Vest (Kvinde I. Kl.)	—	1,50	

Tillæg til Frakken:

$1^3/_4$ Al. Serge	Kvalitet som i medf. Frakke.	à 1,25 Kr.	2,20
$1^1/_2$ — Ærmefor		à 0,32 —	0,36
1 — Mellemlærred		..... —	0,35
1 — Lommer		..... —	0,30
10 Knapper		..... —	0,35
Vat		.... —	0,10

Tillæg til Vesten:

$^1/_2$ Al. Lasting Ryg	Kvalitet som i medf. Vest.	à 1,00 —	0,50
$1^1/_8$ — For		à 0,32 —	0,36
1 — Mellemlærred		à 0,30 —	0,15
$^1/_2$ — Lommer		..... —	0,15
5 Knapper, 1 Spænde		..... —	0,10

Tillæg til Benklæderne:

$^3/_8$ Al. stukket For	Kvalitet som i medf. Benkl.	à 0,32 —	0,12
$^3/_4$ — Ærmefor		à 0,30 —	0,23
$^1/_4$ — Kløtzel		à 0,20 —	0,05
$^1/_8$ — sort Shirting		à 0,30 —	0,04
Knapper og Spænde		..... —	0,10
Tilskærerløn for hele Klædningen		.. —	1,00
Lateris		... Kr.	38,02

Transport...	Kr.	38,02
Den beskedneste Avance 12½ pCt., pr. Kontant som foroven motiveret	—	4,75
	Kr.	42,77

Dette Bevis er vistnok overraskende klart: **Til Trods for Beskyttelsen,** og til Trods for at her er Tale om en større Vægt, kan denne Klædning dog købes ab Tyskland og leveres her fortoldet **Kr. 7,44** billigere, end den kan leveres af den danske Fabrikant med den mest beskedne Avance.

Slutteligen fremlægge vi en Vinteroverfrakke af Precident, det Stof, som udelukkende bruges af den jævnere Befolkning; — over Halvdelen af alle de Overfrakker, som den billige Konfektion fabrikerer her i Sæsonen, forfærdiges af dette Stof, som er saa svært, at man skulde tro, at Toldbeskyttelsen her maatte naa det Stadium, at denne Frakke ikke kunde indføres med Fordel for Konsumenten. — Dette er imidlertid ikke Tilfældet, den kan indføres med Fordel, **til Trods for Toldbeskyttelsen.** — Prisen Mk. 9,25 er ikke for en større Ordre, — kun for 2 Frakker; ved en større Ordres Placering, vil Prisen med Lethed kunne trykkes 10 pCt. — Forholdet til en Paletot af samme Stof, fabrikeret her i Landet, stiller sig saaledes:

Tysk Fabrikat.

Faktura 31/5 95:

1 Precidents Overfrakke	Mk.	9,25
pr. 3 Maaneders Remisse ÷ 4 pCt.	—	0,37
	Mk.	8,88
à 89 =	Kr.	7,91
Vægten 5 Pd. Told à 3 Mark pr. Pd.	—	5,00
	Kr.	12,91

Dansk Fabrikat af samme Stof.

Den tilsvarende Vare kan ikke købes billigere end 1 sh. 10 pence pr. Yard = Kr. 1,14 pr. Alen; den vejer 110 Kv. pr. Alen à 2 Mark Pd. i Told = 74 Øre, og Varerne koste altsaa her fortoldede Kr. 1,88 pr. Al.

Der medgaar:

3¼ Al. Stof à 1,88	Kr.	6,11
1⅞ — For à 0,75	—	1,41
1⅛ — Ærmefor à 0,28	—	0,32
¾ — Lommer à 0,22	—	0,17
1 — Stivlærred	—	0,35
4 Stkr. Knapper	—	0,10
1 Fløjelskrave	—	0,25
Vat	—	0,10
Syløn (Svend)	—	3,75
Tilskærerløn	—	0,35
	Kr.	12,91
Den beskedneste Avance 12½ pCt. i Henhold til foranstaaende Motivering	—	1,61
	Kr.	14,52

Det fremgaar altsaa heraf, at til Trods for at dette Stof vejer saa kolossalt, — har Konsumenterne dog Fordel ved at købe disse Overfrakker ab Tyskland, da de derved, **trods Toldbeskyttelsen,** spare 1 Kr. 61 Øre pr. Frakke.

Vi tro herved at have fremført absolut gyldige Beviser for, at vor fornævnte Paastand om betydelig Forhøjelse i Tolden paa **„færdig" Konfektion** er absolut rigtig, hvis **ikke** de danske Fabrikanter af Herreklæder og disse Tusinder af Arbejdere inden kort Tid skulle blive brødløse.

Vi bringe slutteligen i Erindring den høje Told, der svares af de fleste af de af den jævnere Befolkning benyttede Stoffer, imedens de af den bedre stillede Del af Befolkningen benyttede Stoffer ere ringere beskattede, dels som Følge af deres mindre Vægt og dels som Følge af deres betydelig større Værdi. I vore Kalkuler have vi henledt Opmærksomheden paa dette Misforhold, som dog springer stærkest i Øjnene paa det til ovennævnte Precident Overfrakke benyttede Stof. Det koster 1 Kr. 14 Øre ufortoldet pr. Alen, — Tolden er 74 Øre pr. Alen — altsaa **65 pCt.** af Varens Værdi; selv en lige saa svær Vare, til Anvendelse for den bedre stillede Befolkning, er jo mindre beskattet, da dens Værdi er 6, 7, 8, 9, 10 Kr. pr. Alen, og Skatten vil her kun andrage fra $12^1/_2$ til $7^1/_2$ pCt. af Varens Værdi. — I samme Grad springer Forholdet i Øjnene ved at sammenligne en Vare til Benklæder, som bruges af den jævnere Befolkning, med en Vare, som bruges af den bedre stillede Befolkning, vi vedlægge som Oplysning for dette Misforhold Prøver af saadanne tvende Vareſorter. — Den for den jævne Mand (mrkt. Printed $^1/_2$ uldent Buckskin Pos. 160) vejer Pd. 0,90 pr. Alen à 2 Mk. = 60 Øre pr. Alen, og Værdien er 1 sh. og $9^1/_2$ pence pr. Yard = Kr. 1,12 pr. Alen; Skatten er her altsaa 53 pCt. af Værdien. — Den for den bedre stillede Mand vejer Pd. 0,67 pr. Alen à 2 Mk. = 45 Øre pr. Alen, og Varens Værdi er Kr. 6,00 pr. Alen; Skatten er her altsaa kun $7^1/_2$ pCt. af Værdien; det er et Misforhold, som er urimeligt, da Forholdet i økonomisk Henseende burde være det omvendte.

Af de ovenstaaende Kalkuler vil det fremgaa, at Tolden paa **„færdig" Konfektion** bør, som **Minimum** andrage Kr. **1,50** pr. Pd., hvis de danske Fabrikanter og deres Tusinder af Arbejdere skulle bestaa, og den udenlandske Konkurrence holdes ude. — En Nedsættelse i Arbejdslønnen her er aldeles utænkeligt; de herværende Fabrikanter opnaaede i 1893, som anført foran, efter 5 Ugers Kamp med Fagforeningen under en stedfindende „Lockout", den Priskurant, som vi foran have anført, — og Nedsættelser paa denne ville aldrig kunne tænkes gennemførte! —

Til yderligere Sammenligning vedlægge vi diverse Prøver af Stoffer for den jævnere Befolkning, særlig til Arbejdsbrug, hvoraf det fremgaar, at den Afgift, der er paalagt disse Artikler i Told, er for høj, saa meget mere, som ingen af de fremlagte Stoffer fabrikeres her i Landet.

Kjøbenhavn i Marts 1896.

Foreningen af kjøbenhavnske Fabrikanter af Herreklæder.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Smergelfabrikanter.

Toldposition Nr. 150 og 180.

Landstingets Forslag Pos. 98 og 67.

Tilsyneladende nyder denne Industri, hvis væsentligste Arbejde bestaar i Knusning og Tilberedning af Smergel, en ringe Beskyttelse, idet Smergel i naturlig Tilstand er fri medens pulveriseret, slemmet og paa lignende Maade tilberedt Smergel er belastet med 1 Sk. pr. Pd. i Told.

Det viser sig imidlertid, at denne beskedne Beskyttelse i Virkeligheden er aldeles illusorisk, idet ogsaa Smergel, der er knust og sigtet — et Produkt, som det koster megen Omhu og Arbejde at fremstille rent og ensartet, og som kun i uegentlig Forstand kan kaldes Smergel i „naturlig" Tilstand — indgaar toldfrit, og kun det saakaldte Smergelstøv o: Affaldet fra denne Fabrikation, er belagt med Told, et Forhold, hvis Uretfærdighed ogsaa ses ved at sammenligne Tolden med Varens Værdi. Den toldfri pulveriserede Smergel koster nemlig ca. 1/2 Gang mere end det toldpligtige Smergelstøv, resp. 16 og 11 Øre pr. Pd.

For en i den senere Tid meget brugt Vare, nemlig Smergelskiver, hvis Værdi er ca. 1 Kr. pr. Pd., spiller en saa lav Told selvfølgelig aldeles ingen Rolle.

Denne Industri arbejder under et overmaade stærkt Tryk af udenlandsk Konkurrence, navnlig fra Englands og Tysklands Side, hvor den lette Adgang til Raaproduktet og billigere Arbejdsløn stiller Fabrikanten langt gunstigere end herhjemme, og som kaste deres Overproduktion, ofte af en langt ringere Kvalitet, iblandet Slagger og Affald, ind paa vort Marked. Man kan derfor ikke stærkt nok betone Nødvendigheden af, at den eksisterende Told paa tilberedt Smergel forhøjes, og at Ordet „tilberedt" ogsaa maa komme til at omfatte knust og sigtet Smergel, der, som sagt, er denne Industris Hovedprodukt og den Form, hvori Varen er undergaaet Størsteparten af den Behandling, der overhovedet bliver den til Del.

Naar Smergellærred, der nu hører under Pos. 150 à 12 Sk. pr. Pd., i Landstingets Forslag er henført til Pos. 98 à 8 Øre pr. Pd., da er dette en saa betydelig Nedsættelse i Beskyttelsen, at den danske Fabrikation heraf umulig kan bestaa over for Udlandets, navnlig Tysklands overvældende Konkurrence. En stor Mængde Varer af simplere Kvalitet end de danske, iblandede malede og farvede Flintesten, der ere betydelig lettere end Smergel, oversvømmer vort Marked og gør Stillingen saa vanskelig, at det kun er med den yderste Energi og med et Minimum af Fortjeneste, at den danske Fabrikant kan eksistere. Bliver en Nedsættelse som den omtalte til Lov, er der intet andet at gøre end at standse hele Virksomheden.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Voksdug.

Toldposition Nr. 138, 139, som Stoffet 142, 150.

Landstingets Forslag Pos. 98, 117, 125.

Efter den nugældende Toldlov er Tolden paa Voksdug:
paa Jutelærred ..... pr. Pd. 2 Sk.
— ufarvet Bomuldsstof .. — 12 —

Undersøge vi Forholdet mellem Tolden paa disse Voksdugssorter og Tolden paa de dertil anvendte Raastoffer, fremkommer følgende:

1,000 Kv.-Alen af den almindeligst benyttede Kvalitet Voksdug paa Jute vejer 1,400 Pd. Tolden herpaa à 2 Sk. pr. Pd. udgør ..... Kr. 58. 33

Til Fremstillingen heraf medgaar:

235 Al. 110 inch. Hessians vog. 268 Pd.	à 2 Sk.	i Told	=	Kr.	11. 17
143 Pd. Okker	- 1 —	—	=	—	2. 98
150 — Lak og revne Farver	- 5 —	—	=	—	15. 63
615 — Kridt	- 1 —	—	=	—	12. 81
360 — Fernis	- 5 —	—	=	—	37. 50
				—	80. 09

Den tarifmæssige Beskyttelse er saaledes ... ÷ Kr. 21. 76,

hvilket svarer til ÷ 3,95 pCt. af Varens en gros-Pris, idet denne udgør Kr. 0. 55 pr. Kv.-Al.

1,000 løbende Al. 7/4 Alens Voksdug paa ufarvet Bomuldstøj vog. 454 Pd. svarer i Told à 12 Sk. pr. Pd. ..... Kr. 113. 50

Til Fremstillingen heraf medgaar:

1,000 Al. Schirting vog. 141 Pd.	à 12 Sk.	i Told	=	Kr.	35. 25
323 Pd. Fernis og Lak	- 5 —	—	=	—	33. 65
				—	68. 90

Den tarifmæssige Beskyttelse er saaledes ... Kr. 44. 60,

hvilket svarer til 4,46 pCt. af Varens en gros-Pris, idet denne udgør Kr. 1. 00 pr. Alen.

Under disse Forhold har det selvfølgelig altid været vanskeligt for de danske Voksdugsfabrikker at optage Konkurrencen med de udenlandske. Naar dette imidlertid hidtil har kunnet lade sig gøre, skyldes det: 1) de danske Fabrikatas større Holdbarhed end de udenlandskes, og 2) at de danske Fabrikker paa Grund af de uheldige Toldforhold, hvorunder de virke, have maattet lade sig nøje med et i Forhold til de i Fabrikkerne bundne Kapitaler yderst ringe Udbytte.

At de danske Fabrikker, ved Anspændelsen af alle Kræfter til det yderste, hidtil have kunnet holde ud i denne Kamp, afgiver dog intet Præcedens for Fremtiden. I England og Tyskland, med hvis Fabrikker de danske væsentligst konkurrere, foregik nemlig Voksdugsfabrikationen indtil for nogle Aar siden paa mere haandværksmæssig Maade. Nu er den imidlertid der gaaet over til at blive storindustrielle Bedrifter med egne Oliemøller, egne Væverier osv., i hvilke Arbejdet specialiseres ud paa en Maade, som det ikke kan lade sig gøre under vore smaa Forhold, navnlig da vor Afsætning til Udlandet i ikke ringe Grad er bleven indskrænket ved de der indførte høje Toldsatser.

Under Henvisning hertil og til, at Tolden paa Voksdug som ovenstaaende

i **Tyskland** er:

Rmk. 30.00 pr. 100 Kilo, naar Stoffet bestaar af Jute, og
— 50.00 — — Bomuld,

i **Sverrig:**

Kr. 0.25 pr. Kilo, naar Stoffet bestaar af Jute, og
— 0.60 — — Bomuld,

tillader man sig at andrage paa, at den høje Kommission i det Toldforslag, der eventuelt maatte fremgaa af dens Arbejde, vil formulere den Position, som omfatter den Varegruppe, under hvilken Voksdug m. v. gaar ind, som følger:

— Voksdug samt spartlede, lakerede, ferniserede, med Gummi, Guttaperka eller Olie gennemtrukne eller paa lignende Maade behandlede, saa og tjærede eller med Smergel, Sand eller desl. bestrøede Manufakturvarer,

— tjærede eller med Sand, Smergel eller desl. bestrøede Manufakturvarer, Gulvtæpper og Gulvtæppetøjer, Linoleum o. desl. samt Voksdug, hvori Manufakturstoffet bestaar alene af Jute, 1 Pd. Kr. 0.08.

ellers:

— naar Manufakturstoffet bestaar af Bomuld 1 Pd. Kr. 0.25,

— naar Stoffet er helt eller til Dels af Silke, som de lavest beskattede Silkevarer,

— andre Slags, som Stoffet.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Rebslagere.

Toldposition Nr. 140, 141, 142, 143, 145, 150, 156, 160, 171, 174, 243.

Landstingets Forslag Pos. 99, 100, 101, 102, 103.

Ifølge Folketællingen af 1890 fandtes der i de danske Købstæder og Landsogne 479 selvstændige Rebslagerbedrifter med 468 Medhjælpere; i alt opgiver Folketællingen af 1890 af Forsørgere og forsørgede under Rebslagerfaget 2,668 Personer, men hertil kommer utvivlsomt et betydeligt Antal kvindelige Arbejdere, der paa Folketællingslisterne ere anførte under andre Rubrikker, saasom Fabrikarbejderske eller som forsørgede (Hustruer) under andre Fag.

Der er ret betydelige Kapitaler anbragt i denne Virksomhed; eksempelvis kan anføres, at den i den største herværende Tovværksfabrik i Fabriksbygninger, Maskiner og Varelager stikkende Kapital andrager over $1^1/_2$ Mill. Kr.

Arbejdslønnen er gennemgaaende **meget højere her i Landet end i Udlandet.** I Bayern f. Eks., der er vort Rebslageris værste Konkurrent med Hensyn til Sejlgarn, er Lønnen i Sejlgarnsspinderierne for Mænd, som overhovedet kun anvendes ved enkelte Maskiner, Mk. 1,70 à 2,00 og for Kvinder fra Mk. 0,80 til Mk. 1,50, for en enkelt Maskines Vedkommende Mk. 2,00, alt pr. Dag à 11—12 Timer; i Østerrig er Lønnen ca. 30 pCt. lavere.

Her i Landet er Arbejdslønnen pr. Dag à 10 Timer:

	i Kjøbenhavn	i Provinserne
Mestersvende	Kr. 3. 35—Kr. 4. 00	Kr. 2. 50—Kr. 3. 00
Svende	Kr. 3. 00—Kr. 3. 32	Kr. 2. 50
Arbejdsmænd	Kr. 2. 52—Kr. 3. 00	Kr. 2. 00
Kvinder	Kr. 1. 20—Kr. 1. 50	Kr. 1. 00 à Kr. 1. 33
Børn og unge Mennesker	Kr. 0. 67—Kr. 2. 00	Kr. 0. 67—Kr. 1.00

Foruden ved den højere Arbejdsløn vanskeliggøres den hjemlige Virksomhed ved den billigere Drift, Naturforholdene byde vore Konkurrenter i Bayern, idet Fabrikkerne der for en stor Del drives ved Vandkraft. Hovedsagen er imidlertid, at det indførte Tovværk paafører vore Rebslagere en meget **ulige** Konkurrence, idet Størstedelen deraf bestaar af **simplere** Materialer, ofte iblandet **Forfalskninger** eller **Surrogater,** t. Eks. Bast,

Jute o. l., medens vort Rebslagerhaandværk paa Grund af den ældre Haandspindingsmaade er nødsaget til at anvende prima Raastoffer. Nogen umiddelbar Sammenligning lader sig derfor heller ikke opstille med Hensyn til **Priserne**, idet vore Rebslagere, der jo paa Forhaand ere tvungne til at benytte virkelig gode Materialer, **anse en forsvarlig og samvittighedsfuld Udførelse af Arbejdet som det, der i Længden er i alle Parters velforstaaede Interesse.** Prisen paa det hjemlige Arbejde stiller sig derfor betydelig højere, men Kvaliteten er saa meget bedre, at man tør vel sige, den gamle Regel gælder her: at den dyre Vare i Virkeligheden er den billigste. Rebslager-Haandværket og -Industrien herhjemme maa derfor kunne stille berettiget Krav paa en passende Toldbeskyttelse saa meget mere som den store Overproduktion, der fra Udlandet kastes ind paa vort Marked, har bragt navnlig vort mindre Haandværk i en meget kummerfuld Stilling. Oven i Købet kommer en betydelig Del af den bestaaende Toldbeskyttelse slet ikke vort Haandværk til gode, idet ethvert til Udlandet klareret Skib er i Stand til at forsyne sig med Tovværk fra de herværende Frilagere. — Dette Fag ser derfor kun sin Redning i en Forøgelse af Toldbeskyttelsen i Lighed med de Lande, der staa os nærmest.

En større Toldbeskyttelse vilde ikke blot i høj Grad fremhjælpe de mange **mindre** Virksomheder rundt i Landet — der derved ville sættes i Stand til at genoptage Tilvirkninger, som det i det senere Aar har været umuligt at fortsætte med (t. Eks. Grimer, Gjorder, Bomuldstove), — men ogsaa støtte de Anstrengelser, der gøres for at indføre **Sejlgarnsfabrikationen** som Industri her i Landet. Denne Industri, der vil faa en ikke ringe Betydning — de to Sejlgarnsspinderier, der findes her i Landet, ville om kort Tid beskæftige 100 à 150 Arbejdere, hovedsagelig kvindelige — vil i høj Grad trænge til Støtte ikke alene paa Grund af den forøgede Konkurrence, som kan forventes fra Udlandet, der sikkert vil gøre alt, hvad der staar i dets Magt for, selv med et øjeblikkeligt Tab, at knuse denne nye danske Industri, men ogsaa paa Grund af de Vanskeligheder, der opstaa, naar en ny Industri skal skabes, hvori Udlandet har Generationers Forspring.

Prisen paa Raavaren: **Hamp** var vel i Aaret 1860 3 à $3^1/_2$ Kr. højere pr. % Pund end i 1895, men her gælder noget lignende som ovenfor: tager man den store Forskel paa Hampens Kvalitet den Gang og nu i Betragtning, vil Prisen i Virkeligheden stille sig **højere** i 1895 end i 1860.

I Sverrig er Toldbeskyttelsen saaledes:

For Tovværk.....	10 Ø. pr. Kilo	=	5 Ø. pr. Pd.		
— Sejlgarn, ufarvet.....	20 —	—	= 10 —	—	
— do. farvet.....	40 —	—	= 20 —	—	

og i Tyskland, hvorfra Størstedelen af det Sejl- og Bindegarn, der bruges her i Landet, indføres, er Tolden:

For Tovværk.....	Mk. 10 pr. 100 Kilo	=	4,5 Ø. pr. Pd.		
— Sejlgarn.....	— 24	—	= 10,0 —	—	

hvorimod Tolden hos os kun beløber sig til:

Tovværk, Pos. 243.....	1 Sk. pr. Pd.	=	2,1 Ø. pr. Pd.		
Sejl- og Bindegarn af og under 1 Linie ufarvet, Pos. 140	3 —	—	= 6,25 —	—	
farvet, Pos. 141	8 —	—	= 16,7 —	—	

Vor bestaaende Toldlovgivning frembyder tillige den Anomali, at en Line eller Snor, der er sammenslaaet af Sejlgarn under 1 Linies Tykkelse, beskyttes **mindre** end det enkelte Sejlgarn, samt at Tolden paa ufarvede Gjorder er 2 Sk. pr. Pd. (Pos. 142), medens Tolden paa Garnet dertil er 3 Sk. pr. Pd.

I Overensstemmelse med de af „De danske Rebslagermestres Centralforening" udtalte Ønsker foreslaas derfor følgende ny Tarifering:

Tolden fastsættes efter den Tykkelse, som det enkelte Garn har, hvoraf Tovværk, Linegods, Sejl- og Bindegarn bestaar, saaledes at en Garntykkelse:

Over 1 Linie fortoldes med	4	Ø.	pr. Pd.
Af og under 1 Linie med	9	—	—
Alt af ubleget Linned (Hør, Hamp, Jute, Bomuld o. l.) bleget eller farvet	16	—	—
Vævede Grimer og Gjorder, ufarvede og ublegede	15	—	—
Vævede Grimer og Gjorder af eller afmønstrede med blegede eller farvede Garn	33	—	—
Drivremme og Sprøjteslanger af Hamp og Bomuld, Bomuldstovværk og Bomuldssnore samt -Linegods, ubleget og ufarvet	25	—	—
Do. do. bleget og farvet	33	—	—
Jærn- og Staaltraads-Tovværk	6	—	—
Hamp, Hør, Kokosgarn, Jærn- og Staaltraad	fri.		
Hestehaars Olie- og Stearinhærder ønskes som hidtil (Pos. 160) beskyttet med 32 Sk. =	66	—	—
Hestehaars-Garn samt Hestehaars-Lidser og -Snore som hidtil (Pos. 156) 4 Sk. =	8	—	—

Saafremt den foreslaaede Tariferingsmaade skulde anses for en for stærk Afvigelse fra de hidtil fulgte Regler, ønskes det af „De danske Rebslagermestres Centralforening" tidligere indsendte Forslag opretholdt, idet det dog bestemt maa hævdes, at det første Forslag i fagteknisk Henseende er det mest tilfredsstillende og det, som paa den mest betryggende Maade vil værne om Rebslagernes Interesser. Dette sekundære Forslag, der nærmest slutter sig til Rammerne i det af Landstinget den 6te Marts 1891 vedtagne Forslag er følgende:

— Al Slags Tovværk (undtagen Bomuldstovværk) af over $^1/_2$ Tommes Tykkelse	1	Pd.	4 Ø.
— Do. (undtagen Bomuldstovværk) samt ufarvet linned Sejl- og Bindegarn af over 1 Linie til $^1/_2$ Tommes Tykkelse; snoede Snore af samme Tykkelse af ufarvet, ubleget, tvundet eller utvundet Linnedgarn; Strænge, Snore og Tove af Sener, Tarme, Fæhaar, Svinebørster o. desl.	1	—	6 —
— Ufarvet Sejl- og Bindegarn af Hør, Hamp, Jute o. l. af og under 1 Linies Tykkelse	1	—	9 —
— Bomuldstovværk, al Slags over 1 Linies Tykkelse	1	—	25 —
— Garn og Traad, al Slags — undtagen af Silke eller i Forbindelse med Silke — herunder farvet Sejl- og Bindegarn samt snoede Snore af tvundet eller utvundet Garn af vegetabilske Stoffer, for saa vidt saadanne Snore ikke falde ind under de tidligere nævnte; snoede uldne Snore af og under 1 Linies Tykkelse:			
farvet eller i Forbindelse med Glas, Metaltraad, Lan o. desl.	1	—	16 —
andet:			
af Uld og andre Haar af Dyr	1	—	8 —
ellers	1	—	6 —

Som det vil ses, har man kun for det egentlige Tovværk (af over $^1/_2$ Tommes Tykkelse) bibeholdt den lave Told af 4 Øre pr. Pd., medens man for det tyndere Tovværk og det egentlige Sejl- og Bindegarn har delt Varerne i to Afdelinger efter Tykkelsen til en Told af resp. 6 og 9 Ø. pr. Pd. Fra den sidste Afdeling er dog Bomuldsgarnet udelukket, da dette nærmest vil være Garn til Væveribrug. For disse

egentlige Sejl- og Bindegarner vil en Beskyttelse som den i Landstingets Forslag foreslaaede ikke være tilstrækkelig; man maa tværtimod hævde, at en Told som den her foreslaaede er den yderste Grænse for, hvad de her i Landet værende Virksomheder kunne nøjes med, om disse fremtidig skulle kunne trives. At Bomuldstovværk som et langt kostbarere Produkt saavel i Materiale som Forarbejdning, og hvortil Garnet maa fortoldes med 6 Ø. pr. Pd., er udskilt og sat til en særlig Sats af 25 Ø. pr. Pd., vil formentlig synes naturlig.

For de øvrige i Hovedforslaget nævnte Artiklers Vedkommende, der ogsaa ere Rebslagerarbejde, men falde ind under andre Afdelinger af Manufakturvarer, vil der formodentlig ingen Vanskeligheder frembyde sig for at imødekomme Rebslagernes beskedne og under Udlandets stærkt trykkende Konkurrence saa berettigede Ønsker.

De her ønskede Toldsatser ere altsaa:

— Vævede Grimer og Gjorder, ufarvede og ublegede	1 Pd. 15 Ø.
— Vævede Grimer og Gjorder, farvede eller blegede eller afmønstrede med farvede eller blegede Garn	1 — 33 —
— Drivremme og Sprøjteslanger af Hamp og Bomuld, ublegede og ufarvede	1 — 25 —
— Do. do. blegede og farvede	1 — 33 —
— Hestehaars Olie- og Stearinhærder som hidtil (Pos. 160)	1 — 66 —
— Hamp, Hør, Kokusgarn, Jærn- og Staaltraad	fri.

For Jærn- og Staaltraadstovværk maa man fastholde, at en Toldbeskyttelse af 6 Øre pr. Pd. er nødvendig, naar det indenlandske Fabrikat skal kunne opretholdes i sin gode Kvalitet, medens en lavere Told vil berøve vort Skibsbrug den Garanti for et godt Materiale, som det nu har; denne Bemærkning gælder i øvrigt ogsaa de ovenstaaende Artikler.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Bomuldsspindere.

Toldposition Nr. 140.

Landstingets Forslag Pos. 99.

Her som i de fleste andre industrielle Virksomheder i Landet arbejdes der paa Grund af det indskrænkede Afsætningsområde og kostbare Produktionsvilkaar under vanskelige Forhold.

Trods Raastoffets Toldfrihed maa der dog, som det fremgaar af nedenstaaende Eksempel, i den bestaaende Beskyttelse af 3 Sk. pr. Pd. gøres et Fradrag af over 3 pCt. for Told paa anvendte Hjælpestoffer.

Til et Fabrikationskvantum af 132,912 Pd. Bomuldsgarn Pos. 140 svarer en Told à 3 Sk. pr. Pd. ..... Kr. 8,307.42

Hertil medgaar:

1015	Tdr. Kul	à 7 Sk.	Kr. 147.02		
886	Pd. Olie	à 2 —	— 36.91		
2047	— Pap	à ½ —	— 21.32		
944	— Papir	à 2½ —	— 49.17	= —	254.42
				Kr.	8,053.00

Medens Udgiften til Drivkraften her i Landet for 1 Pakke Garn (10 Pd.) andrager 16.2 Øre, udgør den i Tyskland kun 6.5 Øre og i Sverrig (hvor der hovedsagelig bruges Vandkraft) endog kun 3.5 Øre. Samtidig er Arbejdslønnen i sidstnævnte Land, der paa dette Omraade er den danske Industris mest nærgaaende Konkurrent, 15.5 Øre billigere pr. Pakke, og det samme Forhold finder utvivlsomt Sted ogsaa for Tyskklands Vedkommende.

Da de svenske Spinderier desuden kaste deres Overproduktion ind her i Landet og sælge denne til en Pris, der er 30—50 Øre billigere end deres Pris i selve Sverrig, er den danske Fabrikation nødt til at resignere og trods sit Produkts Fortræffelighed — det har vist sig at være endog 10 pCt. stærkere end Englands, Bomuldsindustriens Hovedland — at sælge det til en Pris, der er ca. 30 Øre billigere end den svenske, som andrager

Kr. 5.25 ufortoldet, hvortil altsaa kommer Tolden Kr. 0.62, i alt Kr. 5.87, medens Prisen paa dansk Garn er Kr. 5.50 pr. Pakke.

Den danske Fabrikant maa altsaa lade sig nøje med en langt ringere Fortjeneste end hans udenlandske Konkurrenter, som baade have Drivkraft og Arbejdskraft betydelig billigere og ved Siden af et langt større Afsætningsområde. Fortjenesten er i Virkeligheden reduceret til et saadant Minimum, at den ikke taaler at formindskes yderligere, og en Nedsættelse af den nuværende Beskyttelse — under hvilken denne Industri er opstaaet og overhovedet muliggjort, og som i saa væsentlig Grad medgaar til at opretholde en højere Arbejdsløn for et lidet anstrengende Arbejde, der væsentlig skaffer Kvinder Beskæftigelse — vil nødvendigvis tvinge Fabrikanten til at nedsætte Arbejdslønnen eller helt standse Virksomheden.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

September 1895.

Uldspinderier.

Toldposition Nr. 156, 157.

Landstingets Forslag Pos. 100, 101.

Der findes her i Landet ca. 120 Uldspinderier, der beskæftige ca. 400 voksne Mænd, 250 Kvinder, 105 unge Mennesker fra 14 til 18 Aar og 120 Børn, i alt 875 Personer. De forarbejde over 3 Millioner Pd. Uld, **hovedsagelig af Landets egen.**

Den gennemsnitlige Ugeløn er:

for Mænd	Kr. 14. 40 Ø.	
— Kvinder	— 7. 17 —	
— unge Mennesker	— 6. 54 —	
— Børn (1/2 Dage)	— 1. 78 —	

De herværende Uldspinderier ere delvis beskæftigede med **at spinde Uld for Landboerne** og have derfor stor Betydning for **Husfliden,** idet de bidrage til **Forædling af et af Landets naturlige Agerbrugsprodukter,** der ellers næppe vilde kunne opnaa Afsætning her i Landet, men maatte sælges i Udlandet til lave Priser. Ved Siden heraf spindes og forarbejdes et betydeligt Kvantum Uld til Væve- og Trikotagegarn samt almindeligt Uldstrikkegarn til Haandarbejde i Hjemmet, fornemlig af dansk Uld. Den nuværende Toldbeskyttelse, 4 Sk. pr. Pd. for ufarvet Uldgarn og 8 Sk. pr. Pd. for farvet Uldgarn, der end yderligere formindskes ved Told paa Kul, Sæbe, Olie og Farvevarer, er højst ubetydelig, og den Aar for Aar forøgede Indførsel af Uldgarn, i 1894 2¼ Million Pd., viser ogsaa, at Tolden er endog temmelig langt fra at virke prohibitiv.

At nedsætte Tolden paa ufarvet Uldgarn til samme Told som paa ufarvet Bomuldsgarn, som foreslaaet fra anden Side, turde være urimeligt alene af den Grund, at disse Garnsorter repræsentere en højst forskellig Værdi, idet 1 Pd. ufarvet Uldgarn kan sættes til en Middelpris af 2 Kr. pr. Pd., medens Gennemsnitsprisen af 1 Pd. ufarvet Bomuldsgarn kun er — ca. 60 Øre (!). Toldtariffen skelner jo desuden helt igennem strengt mellem Bomuldsvarer og uldne Varer, skønt dette dog af og til kan have nogen Vanskelighed, medens det derimod altid er let at skelne imellem Uldgarn og Bomuldsgarn.

At nedsætte Tolden paa farvet eller meleret Uldgarn vilde virke aldeles ødelæggende paa de danske Udspinderier, idet farvet og meleret udgør den væsentligste Del af Produktionen, og det alene er Fabrikationen heraf, som gør det muligt for Uldspinderierne at eksistere.

At henregne meleret til ufarvet, som der fra en enkelt Side er udtalt Ønsket om, turde være ganske utilraadeligt, idet meleret næsten altid fabrikeres af farvet Uld og desuden ofte i sit Udseende vanskelig kan skelnes fra ensfarvet. En Forandring i denne Retning vil kun berede Vanskeligheder ved Toldbehandlingen. Derimod vil det være heldigt, at Uldgarn, der fremtræder som farvet, behandles som farvet, om end Farven er den naturlige, idet dette Forhold giver Anledning til hyppige Differencer ved Toldbehandlingen. Uldspinderierne tillade sig derfor at indstille, at Tolden paa Uldgarn, ufarvet, ansættes til 10 Øre pr. Pd. og paa farvet og meleret til 20 Øre pr. Pd. — hvad der dog vil vedblive at være en særdeles lav Told, idet den kun andrager ca. 10 pCt. af Værdien.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Farverier.

Toldposition Nr. 140, 141, 149, 151, 153, 154, 155, 156, 157, 160.

Landstingets Forslag Pos. 99, 100, 101, 103, 104, 115, 122, 123, 124, 125.

Da Farverierne kun delvis ere underkastede Arbejdstilsynets Kontrol, har det været umuligt ad statistisk Vej at udfinde, hvor mange selvstændige Virksomheder og Arbejdere der findes her i Landet. Ved direkte Henvendelser og gennem Dansk Farverforening af 1888's Medlemmer har man dog kunnet konstatere Tilstedeværelsen af ca. 240 Farverier, repræsenterende en Værdi af ca. 7 Millioner Kr., med et Arbejderantal af ca. 1,600 og en samlet ugentlig Arbejdsløn af ca. 24,000 Kr., men da der savnes Oplysninger fra mange Egne, er dette Antal sikkert for lavt.

Under den nugældende Toldlov har det været muligt paa de Omraader, hvor der er Toldbeskyttelse, at bevare Arbejdet for de danske Farverier, medens Told paa Raamaterialier og Afsavnet af Toldbeskyttelse paa Omraader som blegede Garner, blegede Stoffer og farvede uldne Varer, have begunstiget Udlandet paa Indlandets Bekostning og gjort det umuligt for de danske Farverier at konkurrere, skønt disse i teknisk Henseende tør siges at staa paa Højde med Udlandets bedste.

Som Følge af Tolden paa Raamaterialier, der anvendes i Farverierne, vil den tarifmæssige Toldbeskyttelse stille sig saaledes:

Farvning af Uldgarn.

Marineblaat.	100 Pd. farvet Garn	å 8	Sk.	=	8	Rdl.	32	Sk.
Fragaar								
Told af:	100 — ufarvet Garn.....	- 4	—	= 4	Rdl.	16	Sk.	
	2 — violet Anilin	- 5	—	= 0	—	10	—	
	1 — gul —	- 1	—	= 0	—	1	—	
	15 — Indigocarmin.....	- 5	—	= 0	—	75	—	
	10 — Elain.....	- 2	—	= 0	—	20	—	
	20 — Vinstenspræparat ..	- 2	—	= 0	—	40	—	
	200 — Kul pr. % Pd.....	- $2^1/_3$	—	= 0	—	$4^2/_3$	—	
	5 — Papir	- $2^1/_2$	—	= 0	—	$12^1/_2$	—	
						5	—	83 —
					2	Rdl.	45	Sk.
	Tarifmæssig Beskyttelse...				4	Kr.	93	Ø.

Sort.	100 Pd. farvet Garn.....	à 8 Sk. = ...					8 Rdl. 32 Sk.	
Fragaar								
Told af:	100 — ufarvet Garn	- 4 — =	4 Rdl.	16	Sk.			
	5 — fort Anilin	- 1 — =	0 —	5	—			
	1/2 — gul —	- 1 — =	0 —	1/2	—			
	1/2 — grøn —	- 5 — =	0 —	2 1/2	—			
	10 — Elain.....	- 2 — =	0 —	20	—			
	20 — Vinstenspræparat.	- 2 — =	0 —	40	—			
	200 — Kul pr. % Pd. ..	- 2 1/3 — =	0 —	4 2/3	—			
	5 — Papir.....	- 2 1/2 — =	0 —	12 1/2	—			
							5 —	5 —
							3 Rdl. 27 Sk.	
						Tarifmæssig Beskyttelse...	6 Kr. 56 Ø.	
Højrødt.	100 Pd. farvet Garn.....	à 8 Sk. = ...					8 Rdl. 32 Sk.	
Fragaar								
Told af:	100 — ufarvet Garn.....	- 4 — =	4 Rdl.	16	Sk.			
	5 — rød Anilin	- 1 — =	0 —	5	—			
	10 — Elain	- 2 — =	0 —	20	—			
	20 — Vinstenspræparat .	- 2 — =	0 —	40	—			
	200 — Kul pr. % Pd. ..	- 2 1/3 — =	0 —	4 2/3	—			
	5 — Papir.....	- 2 1/2 — =	0 —	12 1/2	—			
							5 —	2 —
							3 Rdl. 30 Sk.	
						Tarifmæssig Beskyttelse...	6 Kr. 62 Ø.	
Brunt.	100 Pd. farvet Garn	à 8 Sk. = ...					8 Rdl. 32 Sk.	
Fragaar								
Told af:	100 — ufarvet Garn.....	- 4 — =	4 Rdl.	16	Sk.			
	4 — gul Anilin	- 1 — =	0 —	4	—			
	4 — Orseillecarmin	- 5 — =	0 —	20	—			
	8 — Indigocarmin.....	- 5 — =	0 —	40	—			
	10 — Elain	- 2 — =	0 —	20	—			
	20 — Vinstenspræparat .	- 2 — =	0 —	40	—			
	200 — Kul pr. % Pd....	- 2 1/3 — =	0 —	4 2/3	—			
	5 — Papir	- 2 1/2 — =	0 —	12 1/2	—			
							5 —	61 —
							2 Rdl. 67 Sk.	
						Tarifmæssig Beskyttelse...	5 Kr. 39 Ø.	
Rødbrunt.	100 Pd. farvet Garn.....	à 8 Sk. = ...					8 Rdl. 32 Sk.	
Fragaar								
Told af:	100 — ufarvet Garn.....	- 4 — =	4 Rdl.	16	Sk.			
	6 — rød Anilin	- 1 — =	0 —	6	—			
						At overføre...	4 Rdl. 22 Sk.	8 Rdl. 32 Sk.

			Overført...	4 Rdl.	22 Sk.	8 Rdl.	32 Sk.
Told af:	1½ Pd.	Orange.....	à 1 Sk. =	0 —	1½ —		
	10 —	Orseillecarmin ...	- 5 — =	0 —	50 —		
	10 —	Elain.....	- 2 — =	0 —	20 —		
	20 —	Vinstenspræparat.	- 2 — =	0 —	40 —		
	200 —	Kul pr. % Pd...	- 2⅓ — =	0 —	4⅔ —		
	5 —	Papir	- 2½ — =	0 —	12½ —		
						5 —	54⅔ —
						2 Rdl.	73⅓ Sk.
			Tarifmæssig Beskyttelse...			5 Kr.	52 Ø.

Rekapitulation.

Beskyttelse paa:

100 Pd.	Marineblaat.....	4 Kr. 93 Ø.
100 —	Sort	6 — 56 —
100 —	Højrødt	6 — 62 —
100 —	Brunt	5 — 39 —
100 —	Rødbrunt.....	5 — 52 —
		29 Kr. 2 Ø.

giver gennemsnitligt for 100 Pd.... 5 Kr. 80 Ø. effektiv Beskyttelse.

Farvning af Bomuldsgarn.

Indigoblaat.	100	Pd. farvet Garn...	à 8 Sk. = ...			8 Rdl.	32 Sk.
Fragaar							
Told af:	100 —	ufarvet Garn..	- 3 — =	3 Rdl.	12 Sk.		
	8½ —	Indigo	- 14 — =	1 —	23 —		
	10 —	Svovlsyre.....	- „½ — =	0 —	5 —		
	200 —	Kul pr. % Pd.	- 2⅓ — =	0 —	4⅔ —		
	4 —	Papir	- 2½ — =	0 —	10 —		
						4 —	54⅔ —
						3 Rdl.	73⅓ Sk.
			Tarifmæssig Beskyttelse...			7 Kr.	52 Ø.

Sort.	100	Pd. farvet Garn	à 8 Sk. = ...			8 Rdl.	32 Sk.
Fragaar							
Told af:	100 —	ufarvet Garn	- 3 — =	3 Rdl.	12 Sk.		
	15 —	Vinstenspræparat ..	- 2 — =	0 —	30 —		
	5 —	Sæbe	- 1 — =	0 —	5 —		
	8 —	sort Anilin	- 1 — =	0 —	8 —		
	16 —	kem. Præparat	- 2 — =	0 —	32 —		
			At overføre...	3 Rdl.	87 Sk.	8 Rdl.	32 Sk.

			Overført...	3 Rdl.	87 Sk.	8 Rdl.	32 Sk.
Told af:	15 Pd.	Saltsyre.....	à „ 1/2 Sk. =	0 —	7 1/2 —		
	200 —	Kul pr. % Pd. ...	- 2 1/3 — =	0 —	4 2/3 —		
	4 —	Papir.....	- 2 1/2 — =	0 —	10 —		
						4 —	13 —
						4 Rdl.	19 Sk.
			Tarifmæssig Beskyttelse...			8 Kr.	39 Ø.

Gult. 100 Pd. farvet Garn..... à 8 Sk. = ... 8 Rdl. 32 Sk.

Fragaar

Told af:	100 —	ufarvet Garn....	- 3 — =	3 Rdl.	12 Sk.		
	20 —	Blysukker.....	- 1 — =	0 —	20 —		
	20 —	Sølverglød.....	- 1 — =	0 —	20 —		
	12 —	kromsur Kali	- 1 — =	0 —	12 —		
	10 —	Saltsyre	- „ 1/2 — =	0 —	5 —		
	200 —	Kul pr. % Pd. ...	- 2 1/3 — =	0 —	4 2/3 —		
	4 —	Papir.....	- 2 1/2 — =	0 —	10 —		
						3 —	83 2/3 —
						4 Rdl.	44 1/3 Sk.
			Tarifmæssig Beskyttelse ..			8 Kr.	91 Ø.

Brunt. 100 Pd. farvet Garn ..... à 8 Sk. = ... 8 Rdl. 32 Sk.

Fragaar

Told af:	100 —	ufarvet Garn	- 3 — =	3 Rdl.	12 Sk.		
	8 —	brun Anilin	- 1 — =	0 —	8 —		
	10 —	kromsur Kali.....	- 1 — =	0 —	10 —		
	4 —	Blaatrækstrakt ..	- 5 — =	0 —	20 —		
	200 —	Kul pr. % Pd. ...	- 2 1/3 — =	0 —	4 2/3 —		
	4 —	Papir.....	- 2 1/2 — =	0 —	10 —		
						3 —	64 2/3 —
						4 Rdl.	63 1/3 Sk.
			Tarifmæssig Beskyttelse...			9 Kr.	31 Ø.

Bronce. 100 Pd. farvet Garn ..... à 8 Sk. = ... 8 Rdl. 32 Sk.

Fragaar

Told af:	100 —	ufarvet Garn.....	- 3 — =	3 Rdl.	12 Sk.		
	15 —	Vinstenspræparat ..	- 2 — =	0 —	30 —		
	5 —	Elain	- 2 — =	0 —	10 —		
	6 —	gul Anilin	- 1 — =	0 —	6 —		
	1 —	blaa —	- 5 — =	0 —	5 —		
	2 1/2 —	orange —	- 1 — =	0 —	2 1/2 —		
	200 —	Kul pr. % Pd.....	- 2 1/3 — =	0 —	4 2/3 —		
	4 —	Papir	- 2 1/2 — =	0 —	10 —		
						3 —	80 —
						4 Rdl.	48 Sk.
			Tarifmæssig Beskyttelse...			9 Kr.	00 Ø.

Anilinblaat. 100 Pd. farvet Garn..... à 8 Sk. = ... 8 Rdl. 32 Sk.
Fragaar
Told af: 100 — ufarvet Garn ... - 3 — = 3 Rdl. 12 Sk.
6 — blaa Anilin ..... - 5 — = 0 — 30 —
15 — kem. Præp..... - 2 — = 0 — 30 —
200 — Kul pr. % Pd... - $2^1/_3$ — = 0 — $4^2/_3$ —
4 — Papir ..... - $2^1/_2$ — = 0 — 10 —
3 — $86^2/_3$ —
4 Rdl. $41^1/_3$ Sk.
Tarifmæssig Beskyttelse. . 8 Kr. 84 Ø.

Rekapitulation.

Beskyttelse paa

100 Pd.	Indigoblaat	7 Kr. 52 Ø.
100 —	Sort	8 — 39 —
100 —	Gult.....	8 — 91 —
100 —	Brunt	9 — 31 —
100 —	Bronce	9 — 00 —
100 —	Anilinblaat.....	8 — 84 —
		51 Kr. 97 Ø.

giver gennemsnitligt for 100 Pd.... 8 Kr. 66 Ø. effektiv Beskyttelse.

Farvning af Bomuldsstoffer.

Shirting, fort.
Told af 100 Pd. færdige Varer ..... à 20 Sk. = ... Kr. 41. 67
Fragaar
Told af 90 — ufarvede Varer .... - 12 — = Kr. 22. 50
do. af Bi- og Hjælpestoffer..... — 4. 78
— 27. 28
Tarifmæssig Beskyttelse pr. 100 Pd.... Kr. 14. 39

Shirting, graat.
Told af 100 Pd. færdige Varer ..... à 20 Sk. = ... Kr. 41. 67
Fragaar
Told af 90 — ufarvede Varer ..... - 12 — = Kr. 22. 50
do. af Bi- og Hjælpestoffer..... — 2. 49
— 24. 99
Tarifmæssig Beskyttelse pr. 100 Pd.... Kr. 16. 68

Shirting, blaat.
Told af 100 Pd. færdige Varer ..... à 20 Sk. = ... Kr. 41. 67
Fragaar
Told af 90 — ufarvede Varer..... - 12 — = Kr. 22. 50
do. af Bi- og Hjælpestoffer..... — 4. 56
— 27. 06
Tarifmæssig Beskyttelse pr. 100 Pd.... Kr. 14. 61

Shirting, rødt.

Told af 100 Pd. færdige Varer	à 20 Sk. = ...		Kr. 41. 67
Fragaar			
Told af 90 — ufarvede Varer	- 12 — =	Kr. 22. 50	
do. af Bi- og Hjælpestoffer		— 4. 19	
			— 29. 69
	Tarifmæssig Beskyttelse pr. 100 Pd....		Kr. 14. 98

Shirting, bordeaux

Told af 100 Pd. færdige Varer	à 20 Sk. = ...		Kr. 41. 67
Fragaar			
Told af 90 — ufarvede Varer	à 12 — =	Kr. 22. 50	
do. af Bi- og Hjælpestoffer		— 3. 58	
			— 26. 08
	Tarifmæssig Beskyttelse pr. 100 Pd....		Kr. 15. 59

Shirting, grønt.

Told af 100 Pd. færdige Varer	à 20 Sk. = ...		Kr. 41. 67
Fragaar			
Told af 90 — ufarvede Varer	à 12 — =	Kr. 22. 50	
do. af Bi- og Hjælpestoffer		— 3. 69	
			— 26. 19
	Tarifmæssig Beskyttelse pr. 100 Pd....		Kr. 15. 48

Rekapitulation.

Tarifmæssig Beskyttelse paa 100 Pd. Shirting, sort			Kr. 14. 39
— — — 100 — — graat			— 16. 68
— — — 100 — — blaat			— 14. 61
— — — 100 — — rødt			— 14. 98
— — — 100 — — bordeaux			— 15. 59
— — — 100 — — grønt			— 15. 48
			Kr. 91. 73
	giver gennemsnitlig pr. 100 Pd....		Kr. 15. 28⅚

Medens det af ovenstaaende vil fremgaa, at Farverierne nyde en effektiv ringere Toldbeskyttelse end Toldloven udviser, en Beskyttelse, der end yderligere formindskes ved at Arbejdslønnen, som nedenfor vist, er højere her end i Tyskland, tillader man sig at henlede Opmærksomheden paa følgende Omraader, der, som ovenfor omtalt, ikke nyde nogen Toldbeskyttelse, men derimod maa betale Told af dertil anvendte Raamaterialier og derfor ere ude af Stand til at konkurrere med Udlandet, nemlig

Blegning af Uldgarn.

	100 Pd. Garn	à 4 Sk.	=			4 Rdl. 16	Sk.
Fragaar							
Told af:	100 — Garn	- 4 —	= 4 Rd. 16	Sk.			
	1/2 — blaa Anilin....	- 5 —	= 0 —	2 1/2	—		
	15 — Elain	- 2 —	= 0 —	30	—		
	200 — Kul pr. % Pd.	- 2 1/3 —	= 0 —	4 2/3	—		
	5 — Papir	- 2 1/2 —	= 0 —	12 1/2	—		
						4 — 65 2/3	—
						0 Rdl. 50 2/3	Sk.
					Underskud...	1 Kr. 5 Øre.	

Blegning af Bomuldsgarn.

	100 Pd. ufarvet Garn..	à 3 Sk.	=			3 Rdl. 12	Sk.
Fragaar							
Told af:	100 — ufarvet Garn..	à 3 —	= 3 Rdl. 12	Sk.			
	10 — Svovlsyre	- 1/2 —	= 0 —	5	—		
	1/2 — Anilin	- 5 —	= 0 —	2 1/2	—		
	200 — Kul	- 2 1/3 —	= 0 —	4 2/3	—		
	6 — Papir	- 2 1/2 —	= 0 —	15	—		
						3 — 39	—
						0 Rdl. 27	Sk.
					Underskud...	0 Kr. 56 Øre,	

frembeles Blegning af alle vævede og strikkede Varer.

Medens vævede Bomulds- og Linnedvarer ere beskyttede ved en højere Told paa farvede Varer end paa ufarvede, have farvede uldne Varer ingen Toldbeskyttelse, og maa endda betale Told paa anvendte Raamaterialier, der for 100 Pd. udgør fra 2 Kr. 24 Øre til 3 Kr. 92 Øre, hvad nedenstaaende Eksempler udvise, et Forhold, der i høj Grad er til Skade for Farverierne.

Farvning af Uldstoffer.

Marineblaat.

	100 Pd. Uldstof	à 32 Sk.	.....			33 Rdl. 32	Sk.
Fragaar							
Told af:	100 — Stof	- 32 —	33 Rdl. 32	Sk.			
	8 — Elain	- 2 —	16	—			
	7 — Sæbe	- 1 —	7	—			
	4 — Salmiak	- 2 —	8	—			
	5 — Lim	- 3 —	15	—			
	15 — Indigocarmin...	- 5 —	75	—			
	2 — violet Anilin ...	- 5 —	10	—			
	1 — gul — ...	- 1 —	1	—			
	20 — Vinstenspræparat	- 2 —	40	—			
	350 — Kul pr. % Pd..	- 2 1/3 —	8	—			
	3 1/2 — Papir	- 2 1/2 —	8 3/4	—			
						35 Rdl. 28 3/4	Sk.
						1 Rdl. 92 3/4	Sk.
					Underskud...	3 Kr. 92 Øre.	

Ved Farvning af Uldstoffer i nedenstaaende Farver vil i Henhold til Opstillingen for Farvning af Uldgarn **Underskudet** være for

Sort.....	2 Kr.	30 Øre	pr.	100 Pd.
Højrødt...	2 —	24 —	pr.	—
Brunt....	3 —	47 —	pr.	—
Rødbrunt.	3 —	34 —	pr.	—

Tolden paa Silke og Silkevarer yder ej heller de danske Farverier nogen som helst Toldbeskyttelse, idet der ingen Forskel gøres paa Tolden paa farvet eller ufarvet, medens der betales Told af de til Farvningen anvendte Raamaterialier, og Udlandet derved favoriseres.

Som ovenfor omtalt er Arbejdslønnen højere her i Landet end i Tyskland, det med os stærkest konkurrerende Land, idet den for mandlige Farveriarbejdere gennemsnitlig er i

Berlin.....	13 Kr. 50 Øre pr. Uge
Thüringen	8 à 10 Kr.
Schlesien	
Kjøbenhavn ..	16 Kr. 50 Øre
Provinserne ...	15 Kr.

Endvidere maa bemærkes, at Arbejdstiden i Tyskland de fleste Steder er 11 Timer i Modsætning til 10 Timer her.

Da Arbejdslønnen udgør ca. en Tredjedel af Farvelønnen, vil det heraf ses, at vor i Forvejen ringe Beskyttelse imod Tysklands Konkurrence derved yderligere formindskes.

Man tillader sig at henstille til Toldkommissionen:

at Tolddifferencen mellem **ufarvet** Bomulds-, Linned-, Jute- og Uldgarn, **ufarvede** Bomulds-, Linned-, Jute- og Uldvarer og **bleget** Bomulds-, Linned-, Jute- og Uldgarn, **blegede** Bomulds-, Linned-, Jute- og Uldvarer fastsættes til 5 Øre pr. Pund.

at Tolddifferencen mellem **ufarvet** Bomulds-, Linned-, Jute- og Uldgarn, og **farvet** Bomulds-, Linned-, Jute- og Uldgarn fastsættes til 11 Øre pr. Pund,

at Tolddifferencen mellem **ufarvede** Bomulds-, Linned-, Jute- og Uldvarer, og **farvede** Bomulds-, Linned-, Jute- og Uldvarer fastsættes til 17 Øre pr. Pund.

at 1/4—1/2 & 3/4 bleget Garn og blegede Varer, alle Slags, maa blive at anføre under Positionen „bleget",

at Tolddifferencen mellem ufarvede Silke og Silkevarer og farvede Silke og Silkevarer fastsættes til 1 Kr. pr. Pund.

Ved at anføre bleget Garn og blegede Varer, som ikke henhørende under ufarvet, sker det i Henhold til Ønsket om, at den Begunstigelse af Udlandets Farverier, den nugældende Toldlov hjemler paa de danske Farveriers Bekostning, maa ændres, saa at Landets egne Farverier ogsaa paa dette Omraade kunne se sig i Stand til at konkurrere med Udlandets.

Til Slutning skal man tillade sig at berøre den for Farverne uheldige Anvendelse af den nugældende Toldlovs § 18 n, hvilken Anvendelse finder Sted i betydeligt Omfang ved, at der meddeles Tilladelse til, at Klædningsstykker, Gardiner, Møbelstoffer og her vævede, ufarvede Bomulds-, Linned- og uldne Varer etc., der sendes til Udlandet for at blive rensede, omfarvede eller farvede, kunne indgaa toldfrit, naar de atter indføres, hvilket er til stor Skade for Farverne.

Særlig skal man henlede Opmærksomheden paa, at der til Rensning af brugte Klædningsstykker anvendes betydelige Kvantiteter Benzin, 1 Pd. til 1 Pd. Tøj. Benzinen koster i Tyskland 8¾ Øre pr. Pd., Tolden er 2 Skilling pr. Pd., og Fragten og Omkostningerne ere paa Grund af dens Brandfarlighed ca. 5 Øre pr. Pd. Medens Konkurrenterne i Tyskland have deres Benzin til 8¾ Øre pr. Pd., maa de herværende Farvere betale ca. 9 Øre mere. For Farvning af brugte Klædningsstykker begunstiges Udlandet ogsaa paa Indlandets Bekostning, idet der af de dertil anvendte Farvevarer og Hjælpemidler betales Told. Man tillader sig derfor at indstille, at Tolden paa Benzin, der ikke fabrikeres her i Landet, bortfalder, og at der af brugte Klædningsstykker, Gardiner, Møbelstoffer og lignende, samt her i Landet vævede ufarvede Bomulds-, Linned-, Jute- og uldne Varer, der sendes til Udlandet for at blive rensede, omfarvede, farvede, blegede eller appreterede, ved Genindførsel betales en Told af 15 pCt. af den Positions Toldsats, hvorunder Varen ifølge sin naturlige Beskaffenhed vil være at henføre.

Til

Toldkommissionen i Kjøbenhavn.

I Anledning af den foreſtaaende Toldrevision tillader undertegnede ſig herved at gøre den ærede Kommiſſion opmærkſom paa, at efter den nuværende Poſ. 151 fortoldes baade farvet og ufarvet Silkegarn til Brug for Væverier med Kr. 1.50 pr. Pd., medens næſten ſamtlige Kulturlande indføre Silkegarn til induſtriel Forarbejdelſe ſaa godt ſom toldfrit; i Italien, Østerrig, Svejts, Frankrig, Spanien, England, Holland og Tyſkland indføres ufarvet Silkegarn frit, medens farvet Silkegarn er, om end ikke helt frit, ſaa dog meget lidt beſkattet, ſaaledes f. Eks. i Tyſkland med 16 Øre pr. Pd.

Denne Forſkel mellem den tyſke og danſke Toldtarif er ſaa ſtor, at Induſtrien herhjemme fuldſtændig er afſkaaren fra at kunne optage den tyſke Konkurrence i Helſilkevarer, hvilket jeg ſkal tillade mig nærmere at fremſtille ved et Eksempel. Til Forarbejdelſe af ſaadanne Varer, navnlig til Islæt (Skudgarn) anvendes Silkegarn med en Farvebeſværing af 5—600 pCt., ſaaledes at 1 Pd. Garn efter Farvning vejer 6 à 7 Pd.; naar f. Eks. en tyſk Fabrikant ſender 1 Pd. Silkegarn, ſom i Dag koſter 18 Frks. = Kr. 12.78 pr. Pd. til Farvning i Lyon, koſter dette ham ved Genindførſel ſaaledes: 1 Pd. Silkegarn... Kr. 12.78 Indkøb,
ved Farvning forøget til 6 Pd. i Told à 16 Øre..... — 0.96 —

Kr. 13.74

medens det ſamme Silkegarn kalkuleret herhjemme vil ſtille ſig ſaaledes:
1 Pd. Silkegarn ..... Kr. 12.78 Indkøb,
ved Farvning forøget til 6 Pd. Told à Kr. 1.50..... — 9. —

Kr. 21.78

hvoraf fremgaar, at mit Raamateriale ſtaar mig 75 pCt. højere end den tyſke Fabrikants, og en Konkurrence af den Grund er aldeles udelukket, ſaa meget mere ſom det i en overſkuelig Fremtid vil være en komplet Umulighed at indrette Silkefarveri herhjemme, thi ſelv om Størſteparten af vort Forbrug af Silkevarer blev tilvirket her i Landet, vilde et Farveri for Silkegarn næppe kunne betale ſig, hvilket ogſaa ſes af, at de tyſke Fabrikanter, trods deres egne Farverier for Silkeſtoffer, dog for Størſteparten lade deres Silkegarn til Vævning farve i Lyon.

En Prøve, som viser Skudgarnet besværet med 400 til 500 pCt. og Kædegarnet 80—100 pCt., vedlægges af eget Fabrikat.

Efter nu i 3 Aar at have drevet Silkevæveri har jeg oplært forskellige indfødte Arbejdere, som vise sig fuldkommen dygtige og modtagelige for denne Industri, saaledes at de paa ingen Maade staa tilbage for indførte Vævere, og ligeledes ere de danske oplærte kvindelige Arbejdere langt at foretrække for udenlandske.

Da der saaledes er alle Betingelser for, at Silkeindustrien atter kan bringes paa Fode her i Landet, er det min ærbødige Anmodning til den højtærede Kommission, at ved den forestaaende Revision Pos. 151 Silkegarn maatte forandres til, at ufarvet Silkegarn indføres frit, samt farvet Silkegarn til industrielt Brug maa bringes i passende Forhold til vort Naboland, Tysklands Toldtarif, saaledes at der ogsaa paa dette Felt kan gives den danske Industri Lejlighed til at optage en virksom Konkurrence med Udlandet.

Kjøbenhavn, 26de Juni 1895.

Ærbødigst

Hermann Pahl.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Kokosmaatter.

Toldposition Nr. 58.

Landstingets Forslag Pos. 106.

For **Kokosmaatters** Vedkommende eksisterer der under den nuværende Toldlov det ligefremme Misforhold mellem „Raamateriale" og „Færdigt Arbejde", at Tolden paa **Kokosgarn** til Fabrikation af Gulvmaatter er 1 Sk. pr. Pd., medens Tolden paa **færdige Kokosgulvmaatter** samt Kokosløbere er ¾ Sk. pr. Pd. (!)

Formentlig burde **Raamaterialet** som saadant være toldfrit, og **færdige Gulvmaatter** belastes med en Told af f. Eks. 10—15 Ø. pr. Pd. Den hjemlige Industri vilde derigennem blive sat i Stand til noget virksommere end hidtil at kunne tage Konkurrencen op med det udenlandske Fabrikat, der hovedsagelig tilvirkes i Fængsler.

Som det vil være bekendt, er man fra alle Sider enig om i det frihandleriske England, at den udenlandske Fængsels-Konkurrence paa en eller anden Maade bør udelukkes som usund og uforsvarlig over for den frie, indenlandske Arbejders hæderlige Arbejde. Det samme Hensyn taler ogsaa herhjemme for en Ændring i de nuværende Toldforhold paa dette Omraade, hvorved den danske Fabrikation støttes over for en ulige Konkurrence.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Kurvemagere.

Toldposition Nr. 58, 60, 63 og 76.

Landstingets Forslag Pos. 106, 109, 214, 215, 217 og 44.

Denne Industri producerer en stor Mængde vidt forskellige Ting baade i Henseende til Værdi og til Toldbeskyttelse, grove Vidjekurve til Emballage og rene Luksusgenstande som fine Damekurve. For de groveste Varers Vedkommende, der i udstrakt Grad ere Genstande for Husflidstilvirkning herhjemme, er Tolden kun 0,75 Sk. pr. Pd. og bør ved en Revision af Toldloven utvivlsomt forhøjes noget, f. Eks. til 2 Øre pr. Pd., saa meget mere som en stor Del af disse Varer, der benyttes til vor ret betydelige Eksport af Fisk og Gær, indføres fra Udlandet, men desuagtet ingen Told erlægge, idet Tolden godtgøres ved Udførslen og den senere returnerede Emballage indgaar toldfrit.

For de finere Varers Vedkommende, Kurvemøbler og Luksusgenstande, ønsker man den nuværende, som nedenstaaende Eksempler udvise, gennemgaaende moderate Toldbeskyttelse opretholdt, da den danner en højst nødvendig Modvægt mod en Konkurrence fra Udlandets, særlig Tysklands Side, som, naar Beskyttelsen blev nedsat, vilde virke aldeles overvældende og hurtig umuliggøre al Virksomhed herhjemme i denne Branche.

a. 3 Kurvestole, Vægt 30 Pd., koste i Told à 10 Sk. ..... Kr. 6,25

Hertil medgaar:

18	Pd.	afbarkede Vidjer	à	0,15	Sk. pr. Pd.	Kr. 0,05	
20	—	do. Spanskrør	-	3	— —	— 1,26	
1	—	Lak	-	5	— —	— 0,10	
¾	—	Stifter	-	1	— —	— 0,01	= — 1,41

Tarifmæssig Beskyttelse... Kr. 4,83

b. 6 forskellige Papirkurve, Vægt 12 Pd., koste i Told à 16 Sk..... Kr. 4,00

Hertil medgaar:

6	Pd.	afbarkede Vidjer	à	0,15	Sk. pr. Pd.	Kr. 0,02	
1	—	Uldsnore og Lidser	-	32	— —	— 0,66	
5	—	flettet Straa	-	24	— —	— 2,50	
1	—	Lak	-	5	— —	— 0,10	
⅓	—	Stifter	-	1	— —	— 0,01	= — 3,29

Tarifmæssig Beskyttelse... Kr. 0,71

c. 10 forskellige Damekurve, Vægt 15 Pd., koste i Told à 24 Sk. ..... Kr. 7,50

Hertil medgaar:

5 Pd.	Vidjer	à 0,15	Sk.	pr.	Pd.	Kr. 0,02
5 —	Straafletninger	- 24	—	—	—	2,50
1 —	afbarkede Spanskrør	- 3	—	—	—	0,06
2 —	Læderhanke og Beslag	- 16	—	—	—	0,66 = — 3,24

Tarifmæssig Beskyttelse... Kr. 4,26

Prisen (til Forbrugerne) for Stolene er Kr. 15,00, for Papirkurvene Kr. 4,00—8,00 og for Damekurvene Kr. 2,75—4,50 pr. Stk., og Beskyttelsen udgør saaledes resp. cirka 10 pCt., 1½—3 pCt. og 14—15 pCt. af Værdien. For enkelte Artikler kan Beskyttelsen ganske vist stige til en 20—25 pCt., men det er et Forhold, som ved en Vægttold aldrig kan undgaas, og for den væsentligste Del af Fagets Produktion stiger den utvivlsomt ikke højere end til 10 pCt. og kan saaledes ikke betegnes som andet end højst moderat.

Da tilmed Udgifterne for Materialerne til de i Eksemplerne nævnte Varer udgøre resp. Kr. 6,15, 1,50—2,50 og 1,25—1,50, hvoraf fremgaar, at den største Del af den færdige Vares Værdi bestaar i det nedlagte nationale Arbejde, kan man ikke se rettere, end at der er al mulig Grund til at lade de Toldforhold bestaa, hvorunder denne Industri hidtil har arbejdet — og arbejdet til alle Parters Tilfredshed.

I Forbindelse hermed skal tilføjes, at i intet andet Fag er maaske Arbejdslønnen stegen i den Grad siden Toldlovens Givelse som i dette.

Saafremt Beskyttelsen nedsattes, endog blot lidet, vil Landet hurtig blive overfyldt med Varer fra Udlandet, særlig Tyskland, hvor der i Bajern og Sachsen findes store Stapelpladser for Kurvemagerarbejde, der her tilvirkes som Husflid i de omkring Byer som Lichtenfels og Coburg liggende Landsbyer, ligesom ogsaa det tyske Fængselsarbejde hurtig vil melde sig som en for Husflid, Kurvemagere og det danske Fængselsarbejde lige ødelæggende Virksomhed.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Straahatte, Filthatte m. m.

Told-Pos. 59, 60, 61, 62, 96, 97.

Landstingets Forslag Pos. 107, 114, 120, 124, 96.

Straahatte-Fabrikationen tog sin Begyndelse her i Landet i 1855, da den første Fabrik blev anlagt af et hamborgsk Firma, der i Førstningen beskæftigede 2—3 Arbejdere og nogle faa Syersker. — Imidlertid kom der snart Konkurrence og Arbejdere indforskreves fra Tyskland og Belgien, saaledes at der allerede i 1856 var 2 Fabrikker med 5—6 Arbejdere hver og 20—30 Syersker. Dog var det egentlig først efter Krigen i 1864, at Fabrikationen tog Opsving, saa den nogenlunde kunde stilles ved Siden af den udenlandske.

Efter den Tid har den stadig arbejdet sig fremad, og ved Anskaffelsen af ny Maskiner og Anvendelse af de bedste Hjælpemidler er den bragt til at kunne staa ved Siden af Udlandets bedste; men paa Grund af den lave Told paa Straahatte har det i Henseende til Priserne stedse været vanskeligt, ja i mange Tilfælde umuligt, at konkurrere med Udlandet, hvor Raastofferne saavel som Appretur, Kul etc. frembringes i Landet, ikke at tale om, at Arbejdslønnen er **betydeligt** lavere.

I Tyskland koster en Straahat i Told 20 Pf. = 18 Ø. for ugarneret og 40 Pf. eller 36 Ø. med Garnering, i Sverrig 50 Ø., efter at Tolden er forhøjet i de sidste Aar, medens en Hat her koster 12 à 15 Ø., og vi ere herved udelukkede fra at gøre Forretning med vore Nabolande, hvor Tolden paa Raastofferne, selv om vi tage den ved Udførsel godtgjorte Told med i Betragtning, er billigere end hos os.

Ved Straahatte-Fabrikationen beskæftiges nu her i Landet 160 Mænd, næsten alle Familiefædre, og 421 Kvinder, og der er ikke Spørgsmaal om, at der, i det Øjeblik Tolden forhøjes noget paa de færdige Straahatte, vil kunne skaffes Arbejde til et betydeligt større Antal Mennesker.

Gennemsnits-Prisen paa her i Landet almindelig brugelige Straahatte tør vel næppe ansættes højere end til Kr. 1,35 Stk., og Beskyttelsen for den indenlandske Industri bliver altsaa efter de nugældende Tarifbestemmelser — ca. 4⅓ pCt.!

Vi tillade os at anføre nogle Eksempler:

Til Fabrikation af 100 Stk. Straahatte forbruges ca. 36 Stk. Fletninger, der i Told efter Pos. Nr. 62 à 24 Sk. for 15 Pd. vil koste		Kr. 7. 50
Til For og Kantebaand, halvsilke 3 Pd. à 8 Mk.		— 8. 00
Lædervarer à 16 Sk. pr. Pd., ca. 4 Pd.		— 1. 33
Told af Lak, Lim, Sprit, Kul etc.		— 0. 67
		Kr. 17. 50
Ved Indførsel her i Landet betales for 22 Pd. Straahatte, Pos. 61 à 64 Sk. pr. Pd.		— 29. 33
hvorved der bliver et tilsyneladende Overskud		Kr. 11. 83,
men da Tolden i Tyskland for Straafletninger kun er 18 Mk. pr. 100 Ko., bliver herpaa en Differences	Kr. 6. 30,	
ligesom der ved For, Baand, Lak, Gas, Kul etc., som alt er indenlandsk, er en Besparelse af	— 10. 00	
eller i alt		Kr. 16. 30
Til 100 Stk. Lidsehatte anvendes 40 Stk. Lidser Pos. 146, og 13 Pd. à 48 Sk.		Kr. 13. 00
Told for Appretur, Lak, Gas, Kul etc.		— 1. 00
Ved Indførsel af færdige Hatte er Vægten svunden til 12 Pd., Pos. 61 à 64 Sk. pr. Pd.		— 16. 00

I Tyskland ere saavel Hoved- som Hjælpestofferne alle toldfri.

Efter den nu gældende Toldlov fortoldes Fletninger af Bast, Halm, Siv eller Straa under Position 62 med 24 Sk. pr. Pd., naar samme ikke ere af italiensk eller flækket Straa, i hvilket Tilfælde Tolden er 64 Sk. pr. Pd., under Pos. 60. — Denne sidste Toldsats er absolut forkastelig, da der, navnlig fra Kina, indkommer en stor Mængde Straafletninger, der have saa megen Lighed med de italienske, at det snart vil være ligefrem umuligt at skelne mellem de kinesiske og de italienske, og vi tillade os derfor at foreslaa, at denne Position bortfalder, og at alle Fletninger af Bast, Halm, Siv eller Straa fortoldes med 50 Ø. pr. Pd.

Kreditoplags Tilskrivning 50 Pd., Fraskrivning 2 Pd.

Position 59, Hatte, Huer og Kasketter, der ere sammensyede af italiensk eller andet flækket Straa, fortoldes nu med 40 Sk. pr. Stk., en Told, der maa anses for alt for høj, da bevislig største Parten af de under denne Position indførte Hatte paa Produktions-Stedet ikke koster mere end 9 à 10 Francs pr. Dusin eller 54—60 Ø. pr. Stk., hvilket altsaa gør denne Artikel usælgelig eller i hvert Fald uforholdsmæssig dyr. — Det foreslaas derfor, at denne Position udgaar, og at alle Hatte, Huer og Kasketter, sammensyede af Bast, Halm, Siv, Straa eller lignende Trævler, fortoldes med 2 Kr. pr. Pd. eller pr. Stk. med 30 Ø.

I Henhold til Tolddirektoratets Bestemmelse om, at alle Lidser af Bomuld, Hamp eller deslige, hvori der gaar en Traad paa langs, eller som ere fabrikerede for at anvendes af Straahattefabrikanter som en Efterligning af Straafletninger, skulle fortoldes med 48 Sk. pr. Pd., tillade vi os at foreslaa, at alle Hatte, der ere fabrikerede af Lidser,

hvori ej findes Silke, fortoldes efter samme Tarif som forannævnte Hatte af Bast, Halm, Siv, Straa eller deslige med 2 Kr. pr. Pd. eller 30 Ø. pr. Stk.

Hatte, der ere af Silketøj eller Stoffer, hvori der findes Silke, fortoldes som andre færdige Klædningsstykker af Silke.

Hatte, Huer og Kasketter af Halm, Siv, Spaan, Straa eller lignende, som ere flettede eller vævede, men ej sammensyede, foreslaas fremdeles fortoldede med 50 Ø. pr. Pd., Tilskrivning 50 Pd.. Fraskrivning 2 Pd. — For alle Hatte, Huer og Kasketter, der ere garnerede med Baand eller anden Besætning, forhøjes Tolden med 50 pCt.

For **Filt**stumper, der anvendes til Dame- og Børnehatte, betales en Told af 32 Sk. pr. Pd., under Pos. 160 alle andre.

Der anvendes til 100 Stk. Filt-Damehatte:

100 Stk. Stumper af Vægt 16 Pd., Told altsaa	Kr. 10. 67
Told af 1/2 Silke-Baand og For, Pos. 154, 1 1/2 Pd. à 8 Mk. ..	— 4. 00
Told af Silkepossement, Pos. 152, 3 Pd. à 1 Rdl.	— 6. 00
Told af Shellak, Kul, Sprit etc.	— 1. 50
	Kr. 22. 17

Under Fabrikation af Damehatte svinder ved Fraklipning, Pudsning etc. Vægten til 11 à 12 Pd., saaledes at den færdige Hat med For, Virer og Baand pr. 100 Stk. kun vejer 16 Pd. à 4 Mk. pr. Pd. lig ..... Kr. 21. 33

I Tyskland ere alle ovennævnte Raastoffer indenlandske og altsaa toldfri.

For 12 St. Herre-**Silke**hatte svares i Told ..... Kr. 10. 00

Til Fabrikation deraf medgaar med Svind og Affald af med Told belagte Stoffer efter nugældende Satser:

1,50 Pd.	Halvsilkevare	i Told à	8 Mk.	Kr. 4. 00
0,01 —	Silkeposssement.....	— à	1 Rdl.	— 0. 02
0,36 —	Uldgods	— à	2 Sk.	— 0. 25
1,05 —	Bomuldsvarer	— à	12 —	— 0. 26
0,42 —	Skindarbejde	— à	16 —	— 0. 14
2,12 —	Shellak	— à	5 —	— 0. 21
				— 4. 88
			altsaa...	Kr. 5. 12

Beskyttelse paa 1 Dusin Hatte, der repræsentere en Værdi af 108 til 150 Kr.

Filthatte fortoldes ifølge den nugældende Toldlov efter Position 96 med 64 Sk. pr. Pd., medens de efter det af Regeringen under 15de November 1890 i Landstinget indbragte Toldforslag ville være at tarifere med 45 Ø. pr. Stk. (30 Ø. + 50 pCt.) efter Udkastets Pos. 99 og 92, 2.

Skønt det tidligere, i 1890, af „Kjøbenhavns Hattemagere" er foreslaaet at forhøje Tolden paa Filthatte til 1 Kr. 50 Ø. pr. Stk., og „Dansk Hatte- og Bundtmagerforening" ønskede Tolden forhøjet til 40 og 65 Ø. pr. Stk., vilde Industrien nu kunne slutte sig til ovennævnte Regeringsforslag, dog med en Styktold for alle Filthatte af 40 Ø. + 50 pCt. som yderste Minimum, og under den bestemte Forudsætning, at ikke Toldforhøjelser paa Raa- og Hjælpe-Stoffer paa anden Maade ville modvirke denne højere Beskyttelse.

Efter nedenstaaende Eksempler blive de tarifmæssige Beskyttelser efter nugældende Toldlov, naar Filten (Stumpen) indføres farvet eller ufarvet, ca. 13 eller 19 Ø. pr. Stk., og efter Regeringsforslaget af 1890 ca. 14 eller 23 Ø. pr. Stk., og dette kun under Forudsætning af, at den for denne Industri saa vigtige Halvsilketold ikke forhøjes over 3 Kr. pr. Pd.

Med nævnte Beskyttelse kan imidlertid denne Industri ikke trives, men opnaar den derimod som foreslaaet en Beskyttelse af 40 Ø. + 50 pCt. pr. Stk., vil den tarifmæssige Beskyttelse for en Hat, naar Stumpen indføres farvet, være 20 Ø., og naar samme indføres ufarvet, være 38 Ø. pr. Stk.

Gennemsnitsvægt pr. Filthat udgør ca. 26 Kvint, og Tolden heraf efter nugældende Toldlov vil udgøre		34,60 Ø.
Til Hattens Fabrikation medgaar:		
Halvsilkebaand Pos. 154 1 Kvint	2,65 Ø.	
Halvsilkefor Pos. 154, 2 Kv.	5,30 —	
Rem, Pos. 215	0,50 —	
Diverse (Shellak, Spiritus m. m.)	3,15 —	
Farvet Filt, Pos. 160, 15 Kvint	10,13 —	21,60 —
		13 Ø.

Efter Toldlovforslag af 15/11 1890, Pos. 115 og 92,2 udgør Tolden pr. Stk. 30 Ø. + 50 pCt.		45 Ø.
Til Hattens Fabrikation medgaar:		
Halvsilkebaand, Pos. 119, 1 Kvint	3 Ø.	
Halvsilkefor, Pos. 119, 92,2, 2 Kvint	9 —	
Rem, Pos. 167, 1½	0,75 —	
Diverse	3,25 —	
Farvet Filt, Pos. 117 og 92,2, 15 Kvint	15 —	
		31 —
		14 Ø.

Hvis Filten er ufarvet, forandres disse Beløb til respektive 19 og 23 Ø.

I ovenstaaende Beregninger er ikke taget Hensyn til, at nogle af de allerbilligste Hatte udstyres med Bomuldsfor, men de hertil indførte Stumper ere til Gengæld igen saa meget sværere. Ligeledes ere alle Halvsilkerne beregnede meget lavt, ligesom Baandene ere beregnede smalle og derfor lette. Stumper til Damehatte ere efter vekslende Moder dels smaa, dels meget store; det maa tillige tages i Betragtning, at der ved Fabrikationen bliver afpudset og fraklippet mellem 30 og 40 pCt. af Stumpernes fortoldede Vægt:

i Sverrig er Tolden for Filthatte			50	Ø. pr.	Stk. for ugarnerede og
			75	— -	— for garnerede.
i Tyskland	—	—	80,10	— -	Pd.
i Frankrig	—	—	28,80	— -	Stk. for ugarnerede og
			54,00	— -	— for garnerede.
i Norge	—	—	40,00	— -	—
i Østerrig	—	—	80,10	— -	Pd.

Ved Sammenstilling af den attraaede Beskyttelse med ovennævnte Landes maa tages særligt Hensyn til, at Lande, særlig Tyskland, Frankrig og Østerrig, selv fremstille de fleste til Fabrikationen anvendte Raa-, Bi- og Hjælpestoffer, hvad der i høj Grad influerer paa den tarifmæssige Beskyttelses Højde.

Altsaa tillade vi os at foreslaa, at de nuværende Positioner Nr. 59, 60 og 61 (med Undtagelse af Panamahatte, der som flettede blive at henregne under Pos. 52) slaas sammen under et og fortoldes med 2 Kr. pr. Pd. eller pr. Stk. 0,30 D.

At Pos. 62, derunder Panamahatte, fortoldes med 0,50 D. pr. Pd. Tilskrivning 50 Pd. Fraskrivning 2 Pd.,

at Pos. 96, Hatte af Filt, Haar eller Uld fortoldes med 0,40 D.

For alle Hatte med Besætning, Staffage eller Garnering, hvorunder ogsaa henregnes Kantebaand, Bindebaand, For eller deslige, beregnes et Tillæg af 50 pCt.

Til

Den højtærede Toldkommission i Kjøbenhavn.

Da vi antage, at en større Forhøjelse af Told paa Hatte- og Bundtmagerarbejde, specielt paa Hatte, ikke vil være formaalstjenligt, tillade vi os at foreslaa at bibeholde omtrentlige nuværende Toldsats, dog saaledes at:

Uld- og Haarfilthatte i Fremtiden fortoldes med en Afgift af..... 35 Øre pr. Stk.
Silkehatte i Fremtiden fortoldes med en Afgift af..... 1 Kr. pr. Stk.

Efter given Bemyndigelse af Hatte- og Bundtmagerforeningens Generalforsamling i Middelfart den 19. August 1895.

I Bestyrelsen for „Hatte- & Bundtmagerforeningen i Danmark".

L. Andersen,	**Joh. B. Joost,**	**J. J. Kjølbye,**	**A. Mustrisch,**
Bundtmager,	Hattemager,	Bundtmager,	Bundtmager.
Odense.	Odense.	Aarhus.	Aarhus.
p. T. Formand.			

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Bomuld-, Linned- og Jutevarer.

Toldposition Nr. 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149 og 150.

Landstingets Forslag Pos. 110, 111, 112, 114, 115, 116, 117.

Pos. 142—145. Varer, henhørende under Pos. 142, 143, 144 og 145, ere her i Landet ikke Genstand for Tilvirkning af nogen stor Betydning, dog tilvirkes der en Del Sejldug og, væsentlig som Husflidsarbejde, ubleget Lærred, samt nogle af de under Pos. 145 henhørende Vareſorter.

Pos. 146. Til Pos. 146 er at bemærke: Den nuværende Ordlyd af Begyndelsen til denne Position „Klare eller aabne Varer o. s. v." foraarsager ofte Usikkerhed og Vanskelighed ved Fortoldninger, hvorfor man foreslaar Affattelsen saaledes: „Mønstrede klare eller aabne Varer, saasom Gardintøjer, Broderistoffer, Kniplinger, Blonder og deslige" til nuværende Told 1 Kr. pr. Pd. eller eventuelt højere, da alt, hvad der nu indføres under denne Position er Luksusvarer.

Pos. 147. Af de under Pos. 147 henhørende Vareſorter har fløjelsvævet Stof — i hvert Fald for Tiden — ingen Betydning for den danske Tekstilindustri, hvorimod der af de under samme Pos. henhørende trykkede Varer tilvirkes en Del her i Landet. Desuden faar Tolden her sin Betydning derved, at ved en for lav Toldsats foranlediges let en større Indførsel af trykkede Varer, hvorved Forbruget af de til efterstaaende Positioner hørende kulørte Bomuldsvarer vil kunne formindskes og saaledes indirekte skade den dertil knyttede Fabrikationsvirksomhed.

Pos. 148—150. En meget stor Betydning her i Landet har Tilvirkningen af de under Pos. 148, 149 og 150 henhørende Bomulds-, Linned- og Jutevarer, ja man kan endog sige, at den for Bomulds- og Linnedvarers Vedkommende indtager en første Rangs Plads i den danske Tekstilindustri.

Først og fremmest beskæftige disse Fag mange Tusinder af Arbejdere — hvor mange kan desværre paa Grund af vor Statistiks Ufuldkommenhed ikke opgives —, dernæst er Millioner Kroner af dansk Kapital fastbundne i denne Produktion. Tilvirkningen drives dels som egentlig Fabrikvirksomhed (og rummer som saadan nogle af vort Lands anseligste og bedst drevne Etablissementer, til hvis Trivsel en Mængde Menneskers Velfærd er knyttet), dels som en Slags Hjemmeindustri ved Haand- og mekanisk Vævning i Tusindfold af selvstændige, mindre Virksomheder, spredte rundt over hele Landet. Til det egentlige Fabriksarbejde føjer sig desuden med naturlig Nødvendighed meget Hjælpearbejde, som for en Del kan udføres i Arbejdernes Hjem.

Men hvad enten Tilvirkningen nu foregaar paa den ene eller paa den anden Maade, saa er i al Almindelighed Fagets Konkurrence-Stilling over for Udlandet særlig vanskelig, ja maaske mere vanskelig end noget andet Erhvervs. I umiddelbar Nærhed, nemlig i England og Tyskland, findes en overlegen Fabriksindustri i denne Branche, der gennem Slægtled har vænnet sig til at arbejde for Verdensmarkedet, og som nu, paa en Gang støttet af disse Landes enestaaende billige Kapital og den gennem lange, faglige Traditioner udviklede tekniske Færdighed, har været i Stand til at naa Højdepunktet af indbyrdes Arbejdsdeling og dermed følgende videst mulige Specialisering. Endelig har ogsaa det nærliggende Sverrig et Forspring fremfor Danmark, ikke alene fordi denne Virksomhed her har en naturlig Jordbund i en national, traditionsrig Husflid, men ogsaa paa Grund af billig Adgang til Grund, Drivkraft o. lign. og ringere Arbejdsløn.

Under disse Forhold er vort indenlandske Væveri næsten udelukkende henvist til det snævre indenlandske Marked og kan, over for Englands og Tysklands overlegne Konkurrenceevne, endda kun bevare dette ved Hjælp af en nogenlunde anstændig Beskyttelse. Dennes Tilstedeværelse er derfor simpelthen et Livsspørgsmaal for denne Industri.

Den Beskyttelse, som Tolden paa Pos. 148, 149 og 150 efter Fradrag af Tolden paa Hjælpestoffer yder vedrørende indenlandske Tilvirkning, andrager ifølge efterstaaende fra forskellige større og mindre Fabriksvirksomheder hentede Beregninger (se Bilag 2) paa følgende til Hovedproduktionen henhørende Artikler:

				pr. Alen	pr. Pund	Procent af Værdien
Løbe-Nr. 1.	Pos. 148.	Flerfarvet Bomuldstøj Pa	à 35 Øre		37,18	16,90
— 2.	— 148.	do. do. Sda	- 28½ —		37,19	18,88
— 3.	— 148.	do. letvævet Bomuldsvare...	- 24 —		37,18	15,50
— 4.	— 149.	Møbelstof med Jute	- 94 —		34,89	17,66
— 5.	— 149.	Rødt fjertæt Nankin.....	- 38½ —		34,90	19,90
— 6.	— 149.	Livfors Nankin	- 25 —		33,61	18,40
— 7.	— 149.	Ensfarvet Indigobl. vævet Bomuldsv.	- 30 —		30,74	15,76
— 8.	— 149.	Linned Damask Dugedrejl	- 1,56 —		35,08	13,25
— 9.	— 149.	do. do. do.	- 1,96 —		34,79	9,40
— 10.	— 149.	do. do. do. fint.....	- 4,00 —		35,09	4,80
— 11.	— 149.	do. Haandklædedrejl	- 74 —		34,34	9,10
— 12.	— 149.	do. do.	- 48 —		34,47	14,31
— 13.	— 150.	Ubleget Bomuldslærred, svært	- 25½ —		18,17	19,60
— 14.	— 150.	do. do. , lettere.....	- 18½ —		17,95	12,43
— 15.	— 150.	do. do. , fintraadet..	- 19½ —		18,31	16,41
— 16.	— 150.	Dobbeltbredt bleget Hørlærred	- 80¾ —		18,36	9,35

altsaa fra ca. 5 pCt. til ca. 19 pCt. af Varernes Værdi, der er ansat efter netto en gros Priser, d. v. s. Priser, der opnaas af Producenterne ved Salg til Mellemhandlere.

Som enhver billigvis maa indrømme, er under de herværende, foran berørte Produktionsforhold denne Beskyttelse i Konkurrencen med Udlandet ingenlunde særlig høj — for flere Vareſorters Vedkommende, som Eksemplerne vise, endog meget lav. Naar Beskyttelsen i enkelte Tilfælde kan stille sig noget højere end her paaviſt, da kan den langt fra fuldtud udnyttes af Producenterne, idet disse paa Grund af den indenlandske Konkurrence ere nødsagede til at sælge de Varer — hovedsagelig grovere og billigere Sorter — paa hvilke den højere Beskyttelse falder, til saa lave Priser, at de billigste udenlandske Priser for tilsvarende Varer med Tillæg af Transportomkostninger (Fragt, Emballage, Assurance etc.) og Told vilde stille sig betydelig højere.

Medens saaledes Prisniveauet for de groveste og simpleste Artikler — Fattigmands Forbrug — paa ingen Maade højnes af den bestaaende Toldbeskyttelse, men snarere trykkes uforholdsmæssig lavt ned af den indenlandske Konkurrence, saa er det til Gengæld en Nødvendighed for vor Industri at bibeholde den, som ovenfor viſt, højst moderate Toldfordyrelse for Mellemvarerne.

En Nedsættelse af de nuværende Toldsatser vil nemlig foranledige, at en Del af den udenlandske Overproduktion, som maa søges udført, for at den ikke skal trykke de hjemlige Markedspriser, vil blive kastet ind paa det danske Marked. Da de „overproducerede" Varer ofte udbydes indtil 15 à 20 pCt. under almindelig Salgspriser, vil den danske Tekstilindustri periodisk kunne blive fuldstændig lammet, idet den uden den nævnte Toldbeskyttelse i saadanne Tilfælde kommer til at staa fuldstændig magtesløs.

Men hvad der turde være nok saa væsentligt er dette, at selv den mindste Nedsættelse øjeblikkelig maatte følges med en betydelig Reduktion i Arbejdslønnen, hvis Fabrikkerne da ikke straks skulle se sig nødsagede til at standse deres Virksomhed og derved gøre deres Arbejdere fuldstændig brødløse. Udlandets Konkurrences Overlegenhed beror nemlig i første Række paa en efter dansk Maalestok ligefrem fabelagtig billig Arbejdsløn. Man behøver blot at kaste et Blik paa omstaaende tabellariske Sammenstillinger for at overbevise sig om, hvor meget højere det danske Lønningsniveau ligger over det konkurrerende Udlands.

Arbejdslønninger opgivne af herværende større Fabrikker.

Pr. Uge à 6 Arbejdsdage à 9½ Time:

Spolere og Bobbinere	Kr. 10,00
Væverſker i ubleget Stout	— 9,00
Væverе i kulørte Bomuldsvarer (Mænd og Kvinder)	— 16,00
Arbejdsmænd	— 13,20
Spindere (Mænd)	— 18,00
Slettere (Mænd)	— 15,00
Farvere (Mænd)	— 16,00

Pr. Uge à 6 Arbejdsdage à 10½ Time:

Væverſker i ubleget Stout	— 11,50
Væverſker almindelige	— 13,00
Væverſker i kulørte Bomuldsvarer	— 16,50
Spolere og Bobbinere	— 13,55
Fabrikarbejdere	— 17,00
Farveriarbejdere	— 17,75

Arbejdslønninger, der betales i Udlandet.

Pr. Uge à 6 Arbejdsdage à 10 Timer:

	Tyskland	Østerrig, Mähren og Böhmen.
En almindelig Væverpige	Rmk. 4,20 = Kr. 3,78	Fl. 1,80 = Kr. 2,70
En Spoler og Bobbiner	— 9,00 = — 8,10	— 2,10 = — 3,15
En Væverske i ubleget Stout	— 6,50 = — 5,85	— 3,60 = — 5,40
En Væverske i kulørte Bomuldsvarer	— 10,00 = — 9,00	— 3,60 = — 5,40
En Arbejdsmand	— 7,50 = — 6,75	— 3,00 = — 4,50
En Fabrikarbejder	— 9,00 = — 8,10	— 3,60 = — 5,40
En Farver	— 12,00 = — 10,80	— 4,80 = — 7,20

I Chemnitz (Sachsen).

Pr. Uge à 6 Arbejdsdage à 10½ Time:

Farveriarbejdere	Rmk. 15,00 à 16,00 =	Kr. 13,50 à 14,40
Løn for Kvinder	— 7,20 - 9,00 =	— 6,48 - 8,10

I Schlesien.

Pr. Uge à 6 Arbejdsdage à 11½ Time:

Almindelige Arbejdere:

Kvinder	Rmk. 3,00 =	Kr. 2,70
Mænd	— 5,10 =	— 4,59

Fabrikarbejdere:

Kvinder	Rmk. 4,80 à 5,40 =	Kr. 4,32 à 4,86
Mænd	— 9,00 - 10,80 =	— 8,10 - 9,72

I Thüringen.

Pr. Uge à 6 Arbejdsdage à 11 Timer:

Kvinder	Rmk. 6,00 =	Kr. 5,40
Mænd	— 9,60 =	— 8,64

Med saadanne Arbejdspriser er det, at den danske Bomulds- og Linnedvæver skal konkurrere, medens den herværende Løn er betydelig højere! Over for saa slaaende Kendsgerninger synes det os, at enhver Tale om ublu Beskyttelse maa forstumme, og det vil blive et tungt Ansvar at bære ved en af doktrinære Grunde dikteret Toldnedsættelse at reducere vore Arbejderes Fortjeneste til deres udenlandske Kollegers usle Løn.

Desuden ere de danske Toldsatser ogsaa i Sammenligning med Udlandets endog særdeles moderate. En Sammenligning (se Bilag 1) mellem Tolden paa de her omhandlede Varer her i Landet og de fleste europæiske Lande viser, at denne paa faa Undtagelser nær er endog betydelig højere i disse Lande end i Danmark.

Af de under Pos. 150 henhørende ufarvede Varer bør Tolden paa blegede Bomuldsvarer, der gennemgaaende ere et forædlet, mindre vægtfuld Produkt af større Værdi end det ublegede, forhøjes. Ligeledes bør Tolden paa blegede Lærreder (Pos. 150) og paa ufarvede, mønstervævede Varer (Pos. 149), der, som de anførte Eksempler vise, kun nyde en ringe Beskyttelse, forhøjes.

I Henhold til nærværende Fremstilling og under Forudsætning af, at den nugældende Told for Bomulds- og Linnedgarn forbliver uforandret, d. v. s. ansættes til 6 Øre pr. Pd. for ufarvet og 16 Øre pr. Pd. for farvet, og at ufarvet Jutegarn udskilles fra Linnedgarn og ansættes til en Told af 3 Øre pr. Pd., foreslaas Tolden ansat som følger:

Varer af vegetabilske Stoffer, saasom Bomuld, Hør, Hamp, Jute og deslige, samt af Asbest:

1)	— raa ublegede, ufarvede Varer alene af Jute	1 Pd.	4 Ø.
2)	— raa, ublegede, ufarvede Varer af Hør eller Hamp, hvoraf ved Væveart, som tilsteder Traadtælling, ½ Tomme i □ indeholder mindre end 24 Traade og ved anden Væveart 1 □ Alen vejer 44 Kvint eller derover	1 —	8 —
3)	Andre raa, ublegede, ufarvede og ikke mønstervævede Varer af Hør eller Hamp	1 —	16 —
4)	— raa, ublegede, ufarvede, mønstervævede Varer af Hør eller Hamp	1 —	30 —

Anm.: Under foranstaaende Positioner 2—3—4 henføres kun saadanne Varer, som hverken i Traadene, hvoraf de bestaa, eller i selve Varen vise Spor af at have været underkastet nogen som helst Behandling ved Blegning, Bygning eller deslige, hvorved Materialets Naturfarve er bleven forandret.

5)	— al Sejldug og Presenningsdug af flertraadet Vævning af Hør eller Hamp; Sejldug af flertraadet Vævning af Bomuld, naar 1 □ Alen deraf vejer 40 Kvint eller derover; andre Gulvtæpper og Gulvtæppetøjer af vegetabilske Stoffer end de i det foregaaende nævnte (Se Bast, Siv, Straa, Halm, Blad og lignende Trevler)	1 —	16 —

Andre Varer.

6)	— mønstrede, klare eller aabne Varer, saasom: Gardintøjer, Broderstoffer, Kniplinger, Blonder o. desl.	1 —	100 —
7)	Ensfarvede, ogsaa i Forbindelse med Lan eller Metaltraad	1 —	42 —
8)	Flerfarvede, trykkede, fløjelsvævede samt ufarvede og ensfarvede, mønstervævede Varer	1 —	50 —
9)	— ublegede, ikke mønstervævede Varer af Bomuld	1 —	25 —
10)	— alle andre Varer, herunder Vat, ogsaa farvet	1 —	30 —

A. **Tolden beregnet i Øre pr. dansk Pund.** **Bilag 1.**

Position Nr. 150 ufarvet.	Danmark.	Sverrig.	Finland.	Rusland.	Grækenland.	Østerrig-Ungarn.	Tyskland.	Schweits.	Italien.	Spanien.		Portugal.		Frankrig.		Holland.	England.	Norge.
										alm.	Traktat.	alm.	Traktat.	alm.	Traktat.			
Svær kpr. Bomuldslærred	25	25	72	126	23	26 1/3	35 6/10	2 9/10	22 3/10	144	86 4/10	66 1/2	60 4/10	28 8/10	22 3/10	2 6/10	frit	6 1/2
Lettere do.....	25	25	72	126	23	26 1/3	35 6/10	2 9/10	22 3/10	144	86 4/10	66 1/2	60 4/10	28 8/10	22 3/10	2 9/10	frit	6 1/2
Bom.-Ravndug	25	25	72	126	23	26 1/3	35 6/10	2 9/10	22 3/10	108	55 4/10	32 1/4	.....	28 8/10	22 3/10	4 2/10	frit	6 1/2
Ubleg. Bom.-Lærred, Mellemkvalitet.....	25	25	72	126	23	26 1/3	35 6/10	2 9/10	22 3/10	108	55 4/10	32 1/4	.....	28 8/10	22 3/10	3 1/2	frit	6 1/2
Moles	25	25	72	126	23	26 1/3	35 6/10	5	22 3/10	108	55 4/10	66 1/2	60 4/10	54	41 8/10	4 2/10	frit	6 1/2
Svær bleget Bomuldslærred	25	45	72	126	32 3/10	34 9/10	44 1/2	12 6/10	26 8/10	108	55 4/10	37 1/4	.....	38 2/10	29 1/2	4 2/10	frit	13 1/2
Let do.....	25	45	72	126	32 3/10	34 9/10	44 1/2	12 6/10	26 8/10	108	55 4/10	37 1/4	.....	38 2/10	29 1/2	5	frit	13 1/2
Svær kpr. bleget Bomuldslærred	25	45	72	126	32 3/10	34 9/10	44 1/2	12 6/10	26 8/10	144	86 4/10	66 1/2	60 4/10	38 2/10	29 1/2	6	frit	13 1/2
Fint bleget Bomuldslærred	25	45	72	126	32 3/10	34 9/10	44 1/2	12 6/10	26 8/10	108	55 4/10	37 1/4	.....	45 4/10	34 9/10	7 4/10	frit	13 1/2

B. Tolden beregnet i Øre pr. dansk Pund.

Position Nr. 149 mønstervævet.	Danmark.	Sverrig.	Finland.	Rusland.	Grækenland.	Østerrig-Ungarn.	Tyskland.	Svejts.	Italien.	Spanien.		Portugal.		Frankrig.		Holland.	England.	Norge.
										alm.	Traktat.	alm.	Traktat.	alm.	Traktat.			
Dugedrejl	41 2/3	75	169 4/10	306	31 7/10	62	26 7/10	5 8/10	18	72	65 9/10	157 2/10	.....	32	22 7/10	4 8/10	frit	30
Bygkornsdrejl	41 2/3	75	169 4/10	306	31 7/10	62	26 7/10	5 8/10	18	72	65 9/10	157 2/10	.....	32	22 7/10	5 2/10	frit	30
Dugedrejl	41 2/3	75	169 4/10	306	31 7/10	62	26 7/10	5 8/10	18	72	65 9/10	157 2/10	.....	32	22 7/10	5 3/10	frit	30
do.	41 2/3	75	169 4/10	306	31 7/10	62	26 7/10	5 8/10	18	72	65 9/10	157 2/10	.....	32	22 7/10	6 1/4	frit	30
Haandklædedrejl	41 2/3	75	169 4/10	306	31 7/10	62	26 7/10	5 8/10	18	72	65 9/10	157 2/10	.....	32	22 7/10	6 1/4	frit	30
Stribet Pique (Medium)	41 2/3	45	72	126	32 3/10	42 6/10	44 1/2	5 8/10	34	108	55 4/10	66 1/2	60 1/2	67	50 4/10	6 5/10	frit	13 1/2
do.	41 2/3	45	72	126	32 3/10	42 6/10	44 1/2	5 8/10	34	108	55 4/10	66 1/2	60 1/2	67	50 4/10	7 4/10	frit	13 1/2
do.	41 2/3	45	72	126	32 3/10	42 6/10	44 1/2	5 8/10	34	108	55 4/10	66 1/2	60 1/2	67	50 4/10	7 4 10	frit	13 1/2
do.	41 2/3	45	72	126	32 3/10	42 6/10	44 1/2	5 8/10	34	108	55 4/10	66 1/2	60 1/2	67	50 4/1 0	7 7/10	frit	13 1/2
Smaamønstret Piqué.	41 2/3	45	72	126	86 4/10	42 6/10	44 1/2	5 8/10	34	162	75 6/10	66 1/2	60 1/2	67	50 4/10	8	frit	13 1/2
Stribet do. .	41 2/3	45	72	126	32 3/10	42 6/10	44 1/2	5 8/10	34	108	55 4/10	66 1/2	60 1/2	67	50 4/10	9 1/10	frit	13 1/2
do.	41 2/3	45	72	126	32 3/10	42 6/10	44 1/2	5 8/10	34	108	55 4/10	66 1/2	60 1/2	67	50 4/10	10 4/10	frit	13 1/2

C. **Tolden beregnet i Øre pr. dansk Pund.**

Position Nr. 149 ensfarvet.	Danmark.	Sverrig.	Finland.	Rusland.	Grækenland.	Østerrig-Ungarn.	Tyskland.	Schweits.	Italien.	Spanien.		Portugal.		Frankrig.		Holland.	England.	Norge.
										alm.	Traktat.	alm.	Traktat.	alm.	Traktat.			
Kpr. Shirting	41 2/3	45	72	126	41 1/2	42 6/10	53 4/10	12 6/10	39 4/10	108	55 4/10	107 8/10	100 3/4	43 2/10	33 1/10	3 6/10	frit	13 1/2
do.	41 2/3	45	72	126	41 1/2	42 6/10	53 4/10	12 6/10	39 4/10	108	55 4/10	107 8/10	100 3/4	43 2/10	33 1/10	4 1/10	frit	13 1/2
Glat Livfor (Nankin)	41 2/3	45	72	126	41 1/2	42 6/10	53 4/10	12 6/10	39 4/10	108	55 4/10	107 8/10	100 3/4	52 2/10	45 7/10	4 6/10	frit	26 1/2
Let Hvergarn	41 2/3	45	72	126	41 1/2	42 6/10	53 4/10	12 6/10	39 4/10	108	55 4/10	107 8/10	100 3/4	52 2/10	45 7/10	5 6/10	frit	13 1/2
Svært Dynevaarstøj.	41 2/3	45	72	126	41 1/2	42 6/10	53 4/10	12 6/10	39 4/10	108	55 4/10	107 8/10	100 3/4	52 2/10	45 7/10	5 3/10	frit	26 1/2
do. Mellemkvalitet ..	41 2/3	45	72	126	41 1/2	42 6/10	53 4/10	12 6/10	39 4/10	108	55 4/10	107 8/10	100 3/4	52 2/10	45 7/10	5 6 10	frit	13 1/2
Moles	41 2/3	45	72	126	57 6/10	42 6/10	53 4/10	12 6/10	39 4/10	108	55 4/10	107 8/10	100 3/4	77 4/10	59 4/10	6	frit	13 1/2
Svært Dynevaarstøj.	41 2/3	45	72	126	41 1/2	42 6/10	53 4/10	12 6/10	39 4/10	108	55 4/10	107 8/10	100 3/4	52 2/10	45 7/10	6 5/10	frit	26 1/2
Blusetøj	41 2/3	45	72	126	41 1/2	42 6/10	53 4/10	12 6/10	39 4/10	108	55 4/10	107 8/10	100 3/4	52 2/10	45 7/10	4 6/10	frit	26 1/2
do.	41 2/3	45	72	126	41 1/2	42 6/10	53 4/10	12 6/10	39 4/10	108	55 4/10	107 8/10	100 3/4	52 2/10	45 7/10	6	frit	26 1/2
Dynevaarstøj	41 2/3	45	72	223 2/10	41 1/2	42 6/10	53 4/10	12 6/10	39 4/10	108	55 4/10	107 8/10	100 3/4	43 2/10	33 1/10	7 4/10	frit	13 1/2
Bom.-Forstof	41 2/3	45	72	223 2/10	41 1/2	42 6 10	53 4/10	12 6/10	39 4/10	108	55 4/10	107 8/10	100 3/4	43 2/10	33 1/10	9 3/10	frit	13 1/2

D. **Tolden beregnet i Øre pr. dansk Pund.**

Position Nr. 148 flerfarvet.	Danmark.	Sverrig.	Finland.	Rusland.	Grækenland.	Østerrig-Ungarn.	Tyskland.	Schweits.	Italien.	Spanien.		Portugal.		Frankrig.		Holland.	England.	Norge.
										alm.	Traktat.	alm.	Traktat.	alm.	Traktat.			
Kadettøj.....	50	45	110 1/10	126	41 1/2	54 1/4	53 4/10	12 6/10	39 4/10	108	55 4/10	107 8/10	100 3/4	52 2/10	45 7/10	5	frit	26 1/2
Skjortetøj.....	50	45	110 1/10	126	41 1/2	54 1/4	53 4/10	12 6/10	39 4/10	108	55 4/10	107 8/10	100 3/4	52 2/10	45 7/10	6 1/10	frit	26 1/2
Sværr Kadettøj	50	45	110 1/10	126	41 1/2	54 1/4	53 4/10	12 6/10	39 4/10	108	55 4/10	107 8/10	100 3/4	52 2/10	45 7/10	7	frit	26 1/2
Bom.-Buksetøj	50	45	110 1/10	126	41 1/2	54 1/4	53 4/10	12 6/10	39 4/10	108	55 4/10	107 8/10	100 3/4	52 2/10	45 7/10	6 1/4	frit	26 1/2
Dynevaarstøj	50	45	110 1/10	126	86 4/10	62	53 4/10	5 8/10	32.40	90	77 4/10	120 9/10	.....	52 2/10	45 7/10	6 1/4	frit	26 1/2
do.	50	45	110 1/10	126	41 1/2	54 1/4	53 4/10	5 8/10	39 4/10	108	55 4/10	107 8/10	100 3/4	52 2/10	45 7/10	6 8/10	frit	26 1/2
do.	50	45	110 1/10	126	41 1/2	54 1/4	53 4/10	12 6/10	39 4/10	108	55 4/10	107 8/10	100 3/4	52 2/10	45 7/10	7	frit	26 1/2
do.	50	45	110 1/10	126	41 1/2	54 1/4	53 4/10	12 6/10	39 4/10	108	55 4/10	107 8/10	100 3/4	52 2/10	45 7/10	7	frit	26 1/2
Kadettøj.....	50	45	110 1/10	126	41 1/2	54 1/4	53 4/10	12 6/10	39 4/10	108	55 4/10	107 8/10	100 3/4	52 2/10	45 7/10	7 8/10	frit	26 1/2
do.	50	45	110 1/10	126	41 1/2	54 1/4	53 4/10	12 6/10	39 4/10	108	55 4/10	107 8/10	100 3/4	52 2/10	45 7/10	8 1/10	frit	26 1/2
Skjortetøj	50	45	110 1/10	126	41 1/2	54 1/4	53 4/10	12 6/10	39 4/10	108	55 4/10	107 8/10	100 3/4	52 2/10	45 7/10	8 1/10	frit	26 1/2
Let Bom.-Kjoletøj ...	50	45	110 1/10	126	41 1/2	54 1/4	53 4/10	12 6/10	39 4/10	108	55 4/10	107 8/10	100 3/4	52 2/10	45 7/10	8 3/10	frit	26 1/2

E. **Tolden beregnet i Øre pr. dansk Pund.**

Position Nr. 147 trykkede.	Danmark.	Sverrig.	Finland.	Rusland.	Grækenland.	Østerrig-Ungarn.	Tyskland.	Sverrig.	Italien.	Spanien.		Portugal.		Frankrig.		Holland.	England.	Norge.
										alm.	Traktat.	alm.	Traktat.	alm.	Traktat.			
Bom. Møbel- og Gardinstof	66 2/3	55	110 1/10	126	86 4/10	54 1/4	53 4/10	12 6/10	55 6/10	144	86 4/10	107 8/10	100 3/4	50 7/10	39 2/10	4 4/10	frit	55
do.	66 2/3	55	110 1/10	126	86 4/10	54 1/4	53 4/10	12 6/10	55 6/10	144	86 4/10	107 8/10	100 3/4	50 7/10	39 2/10	4 9/10	frit	55
do.	66 2/3	55	110 1/10	126	86 4/10	54 1/4	53 4/10	12 6/10	55 6/10	144	86 4/10	107 8/10	100 3/4	50 7/10	39 2/10	7 8/10	frit	55
Moles	66 2/3	55	110 1/10	126	57 6/10	54 1/4	53 4/10	12 6/10	55 6/10	144	86 4/10	107 8/10	100 3/4	77 4/10	59 4/10	6 3/10	frit	13 1/2
Bomulds-Fløjl	66 2/3	45	118 6/10	198	86 4/10	69 3/4	53 4/10	10 8/10	59 4/10	126	89 6/10	120 9/10	.....	172 8/10	133 2/10	7 7/10	frit	55
Sirts (Kattun).....	66 2/3	55	110 1/10	126	41 1/2	54 1/4	53 4/10	12 6/10	55 6/10	144	86 4/10	107 8/10	100 3/4	45 4/10	35 8/10	5 6/10	frit	55
do.	66 2/3	55	110 1/10	126	41 1/2	54 1/4	53 4/10	12 6/10	55 6/10	144	86 4/10	107 8/10	100 3/4	45 4/10	35 8/10	5 8/10	frit	55
Livfor	66 2/3	55	110 1/10	126	41 1/2	54 1/4	53 4/10	12 6/10	55 6/10	144	86 4/10	107 8/10	100 3/4	45 4/10	35 8/10	6 7/10	frit	55
Ærmefor	66 2/3	55	110 1/10	126	41 1/2	54 1/4	53 4/10	12 6/10	55 6/10	144	86 4/10	107 8/10	100 3/4	45 4/10	35 8/10	6 7/10	frit	55
Sirts (Kattun).....	66 2/3	55	110 1/10	126	41 1/2	54 1/4	53 4/10	12 6/10	55 6/10	144	86 4/10	107 8/10	100 3/4	45 4/10	35 8/10	6 9/10	frit	55
do.	66 2/3	55	110 1/10	126	41 1/2	54 1/4	53 4/10	12 6/10	55 6/10	144	86 4/10	107 8/10	100 3/4	45 4/10	35 8/10	8 1/10	frit	55
do.	66 2/3	55	110 1/10	126	41 1/2	54 1/4	53 4/10	12 6/10	55 6/10	144	86 4/10	107 8/10	100 3/4	45 4/10	35 8/10	9 8/10	frit	55

Bilag 2.

Løbe-Nr. 1. Pos. 148.

Til et Fabrikationskvantum af 5100 Al. flerfarvet (rød- og blaatærnet) Bomuldstøj à 0,35 pr. Al., Vægt 810 Pd., svarer en Told à 24 Sk. af ..... Kr. 405.00

Hertil er medgaaet:

410 Pd. ufarvet Bomuldstvist	à	3 Sk.	= Kr.	25.63
410 — tyrkisktrødt Tvist	-	8 —	= —	68.33
27 — Indigo	-	14 —	= —	7.88
11 — Svovlsyre	-	5 —	= —	0.11
13 Tdr. Kul	-	7 —	= —	1.90
			—	103.85

Den tarifmæssige Beskyttelse er ..... Kr. 301.15
eller: pr. Pd 37,18, pr. Al. 5,91 = 16,90 % af Værdien.

Løbe-Nr. 2. Pos. 148.

Til et Fabrikationskvantum af 560 Al. flerfarvet Bomuldstøj à 0,28½ pr. Al., Vægt 81 Pd., svarer en Told à 24 Sk. af.... Kr. 40.50

Hertil er medgaaet:

41 Pd. ufarvet Bomuldstvist	à	3 Sk.	= Kr.	2.56
41 — farvet do.	-	8 —	= —	6.83
Told af Bi- og Hjælpestoffer			—	0.99
			—	10.38

Den tarifmæssige Beskyttelse er ..... Kr. 30.12
eller: pr. Pd. 37,19, pr. Al. 5,38 = 18,88 % af Værdien.

Løbe-Nr. 3. Pos. 148.

Til et Fabrikationskvantum af ca. 1000 Al. flerfarvet, letvævet Bomuldsvare à ca. 0,24 pr. Al., Vægt 100 Pd., svarer en Told à 24 Sk. af..... Kr. 50.00

Hertil er medgaaet:

50 Pd. farvet Garn	à	8 Sk.	= Kr.	8.33
55 — ufarvet do.	-	3 —	= —	3.44
Told af Bi- og Hjælpestoffer			—	1.05
			—	12.82

Den tarifmæssige Beskyttelse er ..... Kr. 37.18
eller: pr. Pd. 37,18, pr. Al. 3,72 = 15,50 % af Værdien.

Løbe-Nr. 4. Pos. 149.

Til et Fabrikationskvantum af 620 Al. Møbelstof med Jute à 0,94 pr. Al., Vægt 295 Pd., svarer en Told af 20 Sk. af.... Kr. 122.92

Hertil er medgaaet: Kr. 122.92

130 Pd. ufarvet Bomuldstvist	à 3 Sk.	= Kr.	8.13	
175 — do. Jutegarn	- 3 —	= —	10.94	
4 — Farvevarer	- 1 —	= —	0.08	
6½ — Kemikalier	- 2 —	= —	0.27	
4 Tdr. Kul	- 7 —	= —	0.58	
				— 20.00

Den tarifmæssige Beskyttelse er ..... Kr. 102.92
eller: pr. Pd. 34,89, pr. Al. 16,60 = 17,66 % af Værdien.

Løbe-Nr. 5. Pos. 149.

Til et Fabrikantionskvantum af 5100 Al. rødt fjertæt Nankin à 0,38½ pr. Al., Vægt 1120 Pd., svarer en Told à 20 Sk. af.. Kr. 466.67

Hertil er medgaaet:

1130 Pd. ufarvet Bomuldstvist	à 3 Sk.	= Kr.	70.63	
34 — Farvevarer	- 1 —	= —	0.71	
56½ — Kemikalier	- 2 —	= —	2.35	
15 Tdr. Kul	- 7 —	= —	2.18	
				— 75.87

Den tarifmæssige Beskyttelse er ..... Kr. 390.80
eller: pr. Pd. 34,90, pr. Al. 7,66 = 19,90 % af Værdien.

Løbe-Nr. 6. Pos. 149.

Til et Fabrikationskvantum af 730 Al. Livfors Nankin à 0,25 pr. Al., Vægt 100 Pd., svarer en Told à 20 Sk. af ..... Kr. 41.66

Hertil er medgaaet:

110 Pd. ufarvet Bomuldstvist	à 3 Sk.	= Kr.	6.87	
Told af Bi- og Hjælpestoffer		—	1.18	
				— 805

Den tarifmæssige Beskyttelse er ..... Kr. 33.61
eller: pr. Pd. 33,61, pr. Al. 4,60 = 18,40 % af Værdien.

Løbe-Nr. 7. Pos. 149.

Til et Fabrikationskvantum af ca. 650 Al. ensfarvet Indigobl. vævet Bomuldsvare à ca. 0,30 pr. Al., Vægt 100 Pd., svarer en Told à 20 Sk. af ..... Kr. 41.67

Hertil er medgaaet:

110 Pd. ufarvet Garn	à 3 Sk.	= Kr.	6.88	
Told af Bi- og Hjælpestoffer		—	4.05	
				— 10.93

Den tarifmæssige Beskyttelse er ..... Kr. 30.74
eller: pr. Pd. 30,74, pr. Al. 4,73 = 15,76 % af Værdien.

Løbe-Nr. 8. Pos. 149.

Til et Fabrikationskvantum af 2800 Al. linned Damask Dugedrejl
à 1,56 pr. Al., Vægt 1650 Pd., svarer en Told à 20 Sk. af.... Kr. 687.50

Hertil er medgaaet:
1670 Pd. bleget Linnedgarn..... à 3 Sk. = Kr. 104.37
30 Tdr. Kul..... - 7 — = — 4.38
— 108.75

Den tarifmæssige Beskyttelse er..... Kr. 578.75
eller: pr. Pd. 35,08, pr. Al. 20,67 = 13,25 % af Værdien.

Løbe-Nr. 9. Pos. 149.

Til et Fabrikationskvantum af 540 Al. linned Damask Dugedrejl
à 1,96 pr. Al., Vægt 286 Pd., svarer en Told à 20 Sk. af .... Kr. 119.17

Hertil er medgaaet:
300 Pd. bleget Linnedgarn..... à 3 Sk. = Kr. 18.75
6,29 Tdr. Kul..... - 7 — = — 0.92
— 19.67

Den tarifmæssige Beskyttelse er..... Kr. 99.50
eller: pr. Pd. 34,79, pr. Al. 18,43 = 9,40 % af Værdien.

Løbe-Nr. 10. Pos. 149.

Til et Fabrikationskvantum af 280 Al. linned Damask Dugedrejl
fint, à 4,00 pr. Al., Vægt 152,90 Pd., svarer en Told à 20 Sk. af Kr. 63.71

Hertil er medgaaet:
160,50 bleget Linnedgarn à 3 Sk..... — 10.03

Den tarifmæssige Beskyttelse er..... Kr. 53.68
eller: pr. Pd. 35,09, pr. Al. 19,17 = 4,80 % af Værdien.

Løbe-Nr. 11. Pos. 149.

Til et Fabrikationskvantum af 5100 Al. linned Haandklædedrejl
à 0,74 pr. Al., Vægt 1000 Pd., svarer en Told à 20 Sk. af.... Kr. 416.67

Hertil er medgaaet:
1045 Pd. Linnedgarn ..... à 3 Sk. = Kr. 65.31
174 — Kemikalier ..... - 1/2 — = — 1.81
67 — do. ..... - 1 — = — 1.40
4 1/2 — do. ..... - 5 — = — 0.46
29 Tdr. Kul..... - 7 — = — 4.22
— 73.20

Den tarifmæssige Beskyttelse er..... Kr. 343.47
eller: pr. Pd. 34,34, pr. Al. 6,73 = 9,10 % af Værdien.

Løbe-Nr. 12. Pos. 149.

Til et Fabrikationskvantum af 5013 Al. linned Haandklædedrejl
à 0,48 pr. Al., Vægt 1000 Pd., svarer en Told à 20 Sk. af .... Kr. 416.67

Hertil er medgaaet:

1045 Pd. Linnedgarn	à 3 Sk.	= Kr.	65.31	
174 — Kemikalier	- 1/2 —	= —	1.81	
67 — do.	- 1 —	= —	1.40	
4 1/2 — do.	- 5 —	= —	0.46	
20 Tdr. Kul	- 7 —	= —	2.91	
				— 71.89

Den tarifmæssige Beskyttelse er .... Kr. 344.78
eller: pr. Pd. 34,47, pr. Al. 6,87 = 14,31 % af Værdien.

Løbe-Nr. 13. Pos. 150.

Til et Fabrikationskvantum af 1070 Al. ubleget Bomuldslærred,
svært, à 0,25 1/2 pr. Al., Vægt 295 Pd., svarer en Told à 12 Sk. af Kr. 73.75

Hertil er medgaaet:

320 Pd. ufarvet Bomuldstvist	à 3 Sk.	= Kr.	20.00	
1,20 Tdr. Kul	- 7 —	= —	0.17	
				— 20.17

Den tarifmæssige Beskyttelse er .... Kr. 53.58
eller: pr. Pd. 18,17, pr. Al. 0,05 = 19,60 % af Værdien.

Løbe-Nr. 14. Pos. 150.

Til et Fabrikationskvantum af 1100 Al. ubleget Bomuldslærred,
lettere, à 0,18 1/2 pr. Al., Vægt 140 Pd., svarer en Told à 12 Sk. af Kr. 35.00

Hertil er medgaaet:

155 Pd. ufarvet Bomuldstvist	à 3 Sk.	= Kr.	9.68	
1,20 Tdr. Kul	- 7 —	= —	0.17	
				— 9.85

Den tarifmæssige Beskyttelse er .... Kr. 25.15
eller: pr. Pd. 17,95, pr. Al. 2,30 = 12,43 % af Værdien.

Løbe-Nr. 15. Pos. 150.

Til et Fabrikationskvantum af 1060 Al. ubleget Bomuldslærred, fin-
traadet, à 0,19 1/2 pr. Al., Vægt 185 Pd., svarer en Told à 12 Sk. af Kr. 46.25

Hertil er medgaaet:

195 Pd. ufarvet Bomuldsgarn	à 3 Sk.	= Kr.	12.19	
1 1/4 Td. Kul	- 7 —	= —	0.18	
				— 12.37

Den tarifmæssige Beskyttelse er .... Kr. 33.88
eller: pr. Pd. 18,31, pr. Al. 3,20 = 16,41 % af Værdien.

Løbe-Nr. 16. Pos. 150.

Til et Fabrikationskvantum af 64 Al. dobbeltbredt bleget Hørlærred à 0,80¾ pr. Al., Vægt 28 Pd., svarer en Told à 12 Sk. af Kr. 7.00

Hertil er medgaaet:

29 Pd. ufarvet Linnedgarn	à 3 Sk.	= Kr. 1.81	
Kul og Olie		— 0.05	
			— 1.86
Den tarifmæssige Beskyttelse er			Kr. 5.14

eller: pr. Pd. 18,36, pr. Al. 8,03 = 9,95 % af Værdien.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

September 1895.

Fiskenet.

Toldposition Nr. 143 og 145.

Landstingets Forslag Pos. 113.

Tilvirkningen af Fiskenet foregaar her i Landet dels i de to herværende Fabrikker, dels ogsaa som Husflid blandt Fiskerbefolkningen, hvor navnlig de ældre herved have en gavnlig Sysselsættelse og Fortjeneste, de næppe kunne finde paa anden Maade. For nærmere at belyse Forholdet mellem Tolden paa de færdige Net og paa de dertil anvendte Materialier, skal man anføre et Par Eksempler paa nogle af de almindeligste Net.

1) 1 Rødspættenet 8400/2 Masker langt = 280 Favne og 19/2 Masker dybt af Bomuldsgarn Nr. 60/9 Traadet (fint) vejer 1.90 Pd. à (Pos. 145) 16 Sk. ..... = 0.63 Øre,
hertil medgaar inkl. Svind 2 Pd. Garn Nr. 60/9 à 3 Sk. = 0.12½ —

0.50½ Øre, som altsaa udgør den tarifmæssige Beskyttelse. Dette Rødspættenet sælges for 7 Kr., og udgør altsaa Beskyttelsen ca. 7 pCt. af Salgsprisen.

2) 1 Sildenet, 4400/2 Masker langt = 50 Favne og 250/2 Masker dybt af Bomuldsgarn Nr. 60/9 Traadet (fint) vejer 5 Pd. à (Pos. 145) 16 Sk. ..... = 1.67 Øre,
hertil medgaar inkl. Svind 5.20 Pd. Garn Nr. 60/9 à 3 Sk. = 0.32 —

1.35 Øre, som altsaa udgør den tarifmæssige Beskyttelse. Dette Sildenet sælges for 20 Kr. og udgør altsaa Beskyttelsen ca. 7 pCt. af Salgsprisen.

3) 1 Aaleruserad 1500/2 Masker lang = 15 Favne og 100/2 Masker dyb af Bomuldsgarn Nr. 12/12 (grovt) vejer 6 Pd. à (Pos. 145) 16 Sk. ..... = 2.00 Øre,
hertil medgaar inkl. Svind 6.20 Pd. Garn Nr. 12/12 à 3 Sk. = 0.38 —

1.62 Øre, som altsaa udgør den tarifmæssige Beskyttelse. Dette Net sælges for Kr. 7.50 Øre og er altsaa Beskyttelsen ca. 20 pCt. af Salgsprisen.

Opgivne Salgspriser ere for Mellemhandlere (Detaillister).

Priserne paa lignende udenlandske Varer, inkl. Fragt, men ufortoldede, ville være henholdsvis:

ca. Kr. 6.75 for Rødspættenet
- — 19.50 - Sildenet
- — 7.00 - Aaleruserad.

En Ophævelse af Tolden vilde altsaa bringe Forbrugerne ingen eller dog kun ubetydelig Fordel.

Medens Fiskenet af Bomuldsgarn, som ovenfor vist, have en Toldbeskyttelse af 16 Sk. pr. Pd., have Fiskenet af Hør- og Hampegarn ingen Toldbeskyttelse, men maa betale 3 Sk. pr. Pd. i Told af det dertil anvendte Hør- og Hampegarn, et Forhold, der umuliggør Tilvirkningen her i Landet af disse Net. For Fabrikkernes Vedkommende bliver Forholdet endnu uheldigere derved, at der foruden Told paa de anvendte Garner ogsaa svares Told af Kul, Olie og andre Hjælpestoffer.

I Betragtning af, at Tilvirkningen af Fiskenet saavel er en nyttig Sysselsættelse for vor Fiskerbefolkning, som ogsaa giver Beskæftigelse for de to indenlandske Fabrikker, tillader man sig at indstille, at Tolden paa Fiskenet af Bomulds-, Hør- og Hampegarn fastsættes til 35 Øre pr. Pd.

Til Toldkommissionen!

Oplysninger

angaaende

Gardinfabrikken paa Østre Fasanvej.

(The Copenhagen lace Comp.)

Anlægskapitalen.

Fabrikkens Anlægskapital, iberegnet Grund, Bygning, Maskiner og Udstyr, andrager alt i alt ca. **Kr. 110,000.**

Produktionen.

Der findes i Fabrikken 3 Væve, der hver især har en Bredde af 240 engelske inches. Der kan saaledes paa hver Væv samtidig væves enten 10 Stykker Gardintøj af 24" Bredde ($10 \times 24" = 240"$), 6 Stk. af 40" Bredde ($6 \times 40" = 240"$), eller 4 Stykker af 60" Bredde o. s. fr.

Naar Vævene efter engelsk Skik holdes regelmæssig i Gang med 3 skiftende Hold Arbejdere, kan Fabrikken producere ca. **16,000 Stk.** à **60** yd. om Aaret. Vægten er ved en normal Produktion i alle gængse Bredder og Kvaliteter 10 à 12 Pund pr. Stk. De paa Fabrikken fremstillede Varer sendes i raa Tilstand til England og komme i bleget Tilstand tilbage. De sidst indgaaede 2 Sendinger paa i alt **52** Kasser med et blandet Indhold af **1,199** Stykker, sorterede i en Mængde forskellige Kvaliteter og i alle Bredder fra 24"—60", vog ifølge Toldpapirerne **13,659** Pund Netto eller ca. **11 2/5** Pund pr. Stykke.

Fabrikken har af Mangel paa fuld Afsætning kun kunnet arbejde i indskrænket Tid. Til enkelte Tider af Aaret er der vel blevet arbejdet med fuld Kraft, men til andre Tider gaar kun 1 eller 2 af Vævene med et enkelt Sæt Arbejdere. Den samlede aarlige Produktion androg:

1ste August 1891	31te Juli 1892	**7,797**	Stkr. à 60 yd.
1ste — 1892	31te — 1893	**7,714**	—
1ste — 1893	31te — 1894	**7,916**	—
1ste — 1894	31te — 1895	**6,309**	—
1ste — 1895	til Dato altsaa i ca. **7 Md.**	**6,715**	—

Tolden.

Tolden paa udenlandske Gardiner er Kr. 1,00 pr. Pund. Tolden paa de til den indenlandske Fabrikation anvendte Raastoffer samt Kul andrager 9—10 Ø. pr. Pund.

Ved en aarlig Produktion af 7,500—8,000 Stykker til en Vægt af 75—85,000 Pund svares der følgende Told af Raa- og Hjælpestoffer:

af 85,000 Pd. Garn à 6¼ Ø.....	Kr. 5,312. 50
- Papkort Kr. 900, Kantebaand Kr. 600, Kul Kr. 180, Olie etc. Kr. 20	— 1,700. 00
i alt...	Kr. 7,012. 50

Toldens Højde i Forhold til udenlandske Gardiners Værdi.

Til Oplysning for Toldkommissionen medfølge 14 forskellige Fag udenlandske Gardiner, der ifølge nedenstaaende Opgave over den engelske Fabriks-Salgspris havde en samlet Værdi af Kr. 58,96. Tolden er Kr. 26,51 eller ca. 45 pCt. af Værdien. Disse udenlandske Gardiner ere indkøbte i smaa Kvantiteter til Brug for Tegning af Mønstre. En stor Del af Fabrikkens Mønstre bliver nemlig tegnede her i Danmark.

Fag Nr.	Længde.	Pris Lstr.										
1	7½ yd.	2	sh.	6	d.	kantet og bleget i fuldt færdig Stand.						
2	7½ -	3	-	„	-	—	-	—	—	—	—	
3	7½ -	3	-	„	-	—	-	—	—	—	—	
4	7½ -	3	-	1½	-	—	-	—	—	—	—	
5	7½ -	3	-	5	-	—	-	—	—	—	—	
6	7½ -	3	-	5	-	—	-	—	—	—	—	
7	7½ -	3	-	8	-	—	-	—	—	—	—	
8	7½ -	3	-	11	-	—	-	—	—	—	—	
9	7½ -	4	-	7	-	—	-	—	—	—	—	
10	8 -	4	-	7	-	—	-	—	—	—	—	
11	7½ -	5	-	4	-	—	-	—	—	—	—	
12	8 -	6	-	9	-	—	-	—	—	—	—	
13	8 -	6	-	9	-	—	-	—	—	—	—	
14	8 -	10	-	9	-	—	-	—	—	—	—	

Lstr. 3. 4. 9½ d. = Kr. 58. 96.

Told — 26. 51 eller 44. 93 pCt. af Værdien.

Disse 14 Fag ere valgte i lette Kvaliteter for at undgaa en alt for høj Told. Tunge og billige udenlandske Gardiner naa ikke sjældent op til en Told af 60—80 pCt. af Værdien.

Arbejdsstyrken.

Gennemsnitlig beskæftiges der paa Fabrikken: 1 Mester, 6 Vævere, 2 Maskinister (ved Dampmaskinen), 3 Spolere, 3 kvindelige Medhjælpere, 6 Kvinder til Udbedring af Fejl i Gardinerne, 2 Drenge. I alt 9 Mænd, 12 Kvinder og 2 Drenge.

Arbejdslønnen.

Den samlede Arbejdsløn, iberegnet Mesterens Salær, andrager ca. Kr. 20,500 aarlig.

Forholdet mellem Indlandets og Udlandets Priser.

For at skaffe paalidelig Oplysning om Priserne blev der fornylig sendt to danske Normalprøver i Mellemkvaliteter — afskaarne af de paa Fabrikken tilvirkede Varer — til en skotsk Fabrikant med Anmodning om at notere den skotske Pris for nøjagtig samme Mønster og samme Kvalitet.

Vor danske Fabrikpris var i denne Sæson:

for Prøve Nr. A. 26¼ D. Alen.
- — Nr. B. 29¾ — —

Den skotske Fabrikant tilbød at levere nøjagtig samme Mønster og Vare til:

18.90 D. pr. Alen for Nr. 1.
22,10 — - — for Nr. 2.

Prisforskellen var saaledes:

for Prøve Nr. A. ca. 39 pCt.
- — Nr. B. ca. 34 pCt.

Begge Prøver medfølge til Toldkommissionens Afbenyttelse.

Forklaring for Prisforskellen.

Naar der nu spørges, om den danske Fabrik i Ly af Toldbeskyttelsen tjener hele denne enorme Difference i Tillæg til den Fortjeneste, som den skotske Fabrikant har beregnet i sin Salgspris, saa maa Svaret lyde benægtende, og Aarsagerne ligge lige for Haanden. Vort Anlæg er for lille og for dyrt, og vore Driftsomkostninger ere meget for høje i Forhold til Produktionen.

Til Sammenligning gives her et Overslag over Anlægget og Driften af en skotsk Fabrik paa 14 Væve af 240" Bredde.

Anlægskapitalen iberegnet Grund, Bygning, Maskiner og Udstyr:

Lstr. 12,500 à Kr. 18.20 = Kr. 227,500.

Arbejdsstyrken bestaar af 42 Vævere, 5 Formænd, 2 Warpere, 10 Spolere, 4 Kortslagere, 7 Tegnere med en Headman, 3 Maskinister (til Dampkedlen), 30 Kvinder til Udbedrings, Udtungning og Kantning af Gardinerne. Blegningen foregaar ikke paa Fabrikken, da dette Arbejde kan udføres billigere paa store særskilte Blegerier, der besørge Arbejdet for et større Antal Væverier.

Vævene holdes paa Hverdage gaaende Døgnet igennem med 3 Hold Arbejdere, der arbejde 8 Timer ad Gangen og skiftes til at udføre Dag- og Natarbejde.

Den samlede aarlige Arbejdsløn for disse 104 Arbejdere — 57 Mænd og 47 Kvinder — er Lstr. 5,450 à 18.20 = Kr. 99.190.

Den aarlige Produktion er 70—80,000 Stykker à 50 yd. Stykkernes Længde ere altsaa 10 yd. eller 1/6 kortere end de Stykker, vi væve i Fabrikken paa Fasanvej. Reducere vi Stykkernes Antal i samme Forhold, faa vi ca. 64,000 Stykker og naa følgende Sammenlignings-Resultater:

	Anlægskapital.	Vævenes Antal.	Arbejdere.	Arbejdsløn.	Produktion.
Skotland:	Kr. 227,500	14	104	Kr. 99,190	64,000 Stk. à 60 yd.
Danmark:	— 110,000	3	23	— 20,500	8,000 — —

Omkostnings-Proportioner.

Forrentning og Afskrivning.

Regner man 10 pCt. aarlig til Forretning og Afskrivning af Anlægskapitalen, saa faar man følgende Tal:

Skotland: 10 pCt. af Kr. 227,500 = Kr. 22,750, fordelt paa 64,000 Stk. = Kr. 0,35½ D. pr. Stk.

Danmark: 10 pCt. af Kr. 110,000 = Kr. 11,000, fordelt paa 8,000 Stk. = Kr. 1,37½ D. pr. Stk.

Facit: **Forrentning og Afskrivning bliver omtrent 4 Gange saa høj i Danmark som i Skotland.**

Arbejdslønnen.

I den skotske Arbejdsløn er der medregnet Udgifter til 4 Kortslagere à 25 sh. om Ugen samt Omkostninger for Udtungning og Kantning, hvilke Udgifter ikke ere medregnede i den danske Fabriks Arbejdsløn. Sættes disse ekstra Udgifter efter et Skøn til Kr. 12,000 aarlig, saa vi følgende Tal:

	Produktion.	Samlet Arbejdsløn.	Omk. pr. Stk.
Skotland:	64,000 Stk.	Kr. 87,190	ca. Kr. 1. 36.
Danmark:	8,000 —	— 20,500	ca. — 2. 56.

Facit: **Skønt de danske Arbejdere ikke faa en højere Løn end Skotterne, blive Udgifterne til Arbejdslønnen ca. 88 pCt. højere i Danmark end i Skotland.**

Mønster-Kontoen.

En meget betydelig Udgift i Gardinfabrikationen fremkommer ved det store Antal ny Mønstre, der hvert Aar skal skaffes til Veje.

Den skotske Fabrik producerer aarlig ca. 200 ny Mønstre for et Salg af 64,000 Stk.

Den danske Fabrik producerer aarlig ca. 100 ny Mønstre for et Salg af 8,000 Stk.

Facit: **Udgiften til ny Mønstre er i den danske Fabrik ca. 4 Gange saa høj som i Skotland.**

Lignende Resultater vise sig, naar man sammenligner Omkostningerne ved Varernes Salg, Omsætningens Bogføring, Dampmaskinens Kulforbrug og Pasning samt meget andet.

Statskassens Tab.

Naar man med et rundt Tal anslaar Fabrikkens aarlige Gardinproduktion til 80,000 Pund, saa vilde der af et tilsvarende Kvantum fra Udlandet indførte Gardiner svares **Kr 80,000** aarlig i Told til Statskassen. Fraregnes Tolden paa Raa- og Hjælpestoffer med 10 D. Pundet, lider Statskassen ved denne lille Fabriks Produktion et aarligt Tab af **Kr. 72,000.**

Samfundets Tab.

Hvis nu disse Kr. 72,000 fra Statskassen bleve overførte til Fabrikkens Ejere, saa vilde der ved denne Omflytning ske en Uretfærdighed mod Skatteyderne, men Pengene vilde dog under en eller anden Form komme Omsætningen til gode. Kan det derimod bevises, at **Størsteparten** af de Kr. 72,000 gaar tabt i abnormt høje Driftsomkostninger, der ikke komme noget Menneske til gode, saa lider Samfundet et Tab af nøjagtig samme Størrelse som det unyttig spildte Beløb.

Arbejdernes Tab.

Dette Tab kan opgøres paa tre Maader:

1) Man kan enten gaa ud fra, at Staten faar de Kr. 72,000 gennem Tolden, og at Pengene fra Statskassen gaa ud igen i Omsætningen til Dækning af et tilsvarende Beløb af Statshusholdningens Udgifter. Regner man, at Halvdelen gaar med til Embedsmandslønninger, Forrentning af Statsgælden, Tilskud til Militærudgifter, Skolevæsen etc. etc., medens den anden Halvdel: Kr. 36,000, direkte eller indirekte gennem offentligt eller privat Arbejde udbetales i Arbejdsløn (Embedsmænd og Officerer bidrage jo gennem deres private Indkøb ogsaa til Beskæftigelse af Arbejdere), saa stiller Regnestykket sig paa følgende Maade:

For Kr. 36,000 vilde **36** Mænd og Kvinder kunne lønnes med **Kr 1,000** hver og faa Arbejde hele Aaret rundt.

2) Eller man kan gaa ud fra, at den toldbeskyttede Industri sluger de Kr. 72,000. I det her foreliggende Tilfælde lønner denne Industri 23 Mænd, Kvinder og Børn med gennemsnitlig Kr. 900 hver om Aaret. Selv om man tager ethvert rimeligt Hensyn til et indirekte ekstra Plus for Arbejderne gennem Arbejdsgivernes Fortjeneste, ikke fuldt udnyttet Toldbeskyttelse paa Grund af Konkurrence etc. etc., saa giver dog det foregaaende Driftsregnskab uimodsigelige Beviser for, at Arbejderne vilde have staaet sig langt bedre ved, at de Kr. 72,000 i Form af Told vare gaaede ind i Statskassen.

3) Endelig kan man gaa ud fra den Forudsætning, at de Kr. 72,000 gennem Toldfrihed havde faaet Lov til at forblive i Forbrugernes Lommer til egen fri Disposition. Gennem Indkøb af Klæder, Sko, Hatte, Møbler og andre Industriprodukter vilde da Forbrugerne med dette Beløb kunne have givet Beskæftigelse til **80** Arbejdere med en aarlig Gennemsnitsløn af Kr. 900.

Facit. Det danske Arbejdersamfund **vinder** ved denne toldbeskyttede Fabriks Drift Arbejde for nogle og tyve Mænd og Kvinder. Det er denne **synlige Arbejdsstyrke,** der i det her foreliggende som i alle lignende Tilfælde føres frem som Bevis for Toldbeskyttelsens Gavnlighed.

Men det danske Samfund **taber** ved den samme Fabriks Drift et Beløb, der, anvendt fuldt ud til Fordel for Arbejderne, vilde kunne give 80 Mænd og Kvinder Beskæftigelse hele Aaret rundt.

Hvis Arbejdernes Vinding og Tab opgøres paa Grundlag af disse Tal, staar der en Vinding af 23 mod et Tab af 80. Men selv om man under skyldige Hensyn til mange forskellige samvirkende Aarsager reducerer Vindingen til omtrent det halve, kommer man endda til den bedrøvelige Slutning, at Toldbeskyttelsen for disse tre Gardinvæve **beskæftiger ca. 20** men **leddiggør ca. 40** Arbejdere.

Hvis samtlige toldbeskyttede Fabrikkers Driftsregnskab blev opgjort samfundsmæssig efter den her anvendte, korrekte Fremgangsmaade, vilde mange af de Argumenter, der nu under højrøstet Henvisning til det nationale Arbejdes berettigede Krav blive fremførte i Favør af Toldbeskyttelsen, falde fladt til Jorden.

Slutning.

Et meget aktivt og indflydelsesrigt Medlem af Toldkommissionen udtalte sig for nogle Dage siden paa mit Kontor paa følgende Maade: „De maa erindre, Hr. Køedt, at Gardinspørgsmaalet under Tolddiskussionen er blevet tilspidset saaledes, at det har faaet en **politisk** Betydning." Den rent politiske og polemiske Side af Sagen er det dog næppe Toldkommissionens Ønske eller Opgave at befatte sig med. Den vil blive drøftet paa rette Tid og Sted. Derimod er Toldkommissionen sikkert i høj Grad interesseret i at fremskaffe Klarhed med Hensyn til Toldspørgsmaalets **nationaløkonomiske** Betydning.

Hvem, der i de senere Aar har fulgt vore toldbeskyttede Fabrikanters ihærdige Arbejde, vil vide, at der under de Herrers omhyggelige Vejledning efterhaanden er blevet samlet et meget omfangsrigt Stof, der bl. a. har den Bestemmelse at tjene som Bevis for, hvor mange Arbejdere der har fundet Beskæftigelse ved vore toldbeskyttede Fabrikker. Det kan formentlig under disse Forhold kun være Toldkommissionen kært, at der i nærværende Indlæg fra Industriens Lejr er blevet fremført en Del af Tal støttede Beviser, der gaa i modsat Retning af den, vore toldbeskyttede Fabrikanter i Reglen gøre sig til Talsmænd for.

Hvem, der fordomsfrit vejer og maaler disse Tal, vil maaske faa Øje paa nogle af de elementære Sandheder, som ikke faa af vore Toldpolitikere tilsyneladende helt ere voksede fra, hvis de i det hele taget nogen Sinde have kendt dem:

1) En toldbeskyttet Industris Driftstab forsvinder ikke af Samfundsregnskabet, fordi det fordeles over Forbrugerne.
2) Man ser og tæller de Arbejdere, der beskæftiges ved toldbeskyttede Fabrikker. Man ignorerer den Arbejderskare, den toldbeskyttede Industris Driftsspild lediggør.
3) En toldbeskyttet Industri medfører i Reglen et Tab for Statskassen, et Tab for Forbrugerne og et Tab for Arbejderne.
4) Det virksomste Middel mod dette tredobbelte Tab er og har altid været konsekvent og forsvarlig gennemførte Toldnedsættelser.
5) Den kostbareste Luksus, en lille Nation kan tillade sig, er:

En toldbeskyttet Storindustri.

A. Peschcke Køedt,
Gardinfabrikant og Folketingsmand.

Til Toldkommissionen!

For faa Dage siden har Hr. Gardinfabrikant og Folketingsmand A. Peschcke-Køedt tilstillet alle Rigsdagens Medlemmer Aftryk af en til Toldkommissionen rettet Henvendelse, betitlet „Oplysninger angaaende Gardinfabrikken paa Østre Fasanvej".

I denne Henvendelse fremsættes, foruden ganske interessante Oplysninger om den nævnte Fabrik, en ny eller ændret Teori til Toldbeskyttelsens Bekæmpelse. Medens det før har været den dominerende Sætning i Hr. Gardinfabrikantens og Folketingsmandens Toldagitation, at Beskyttelsessystemet er forkasteligt, fordi Toldbeskyttelsens fulde Beløb gaar fra den som Regel ubemidlede Forbrugers over i den som Regel velstaaende Fabrikants Lomme, er Hr. Køedt nu — baseret paa Forholdene ved hans egen Fabrik — kommen til det Resultat, at Toldbeskyttelsens Fejl ligger et helt andet Sted, nemlig deri, at de gennem dette System fremkaldte Industrier her i Landet nødvendigvis maa arbejde med abnormt høje Driftsomkostninger, der ikke komme noget Menneske til gode. Herigennem, siger Hr. Køedt, paaføres der særlig Arbejderne et Tab, som disse ikke vilde lide, dersom den indenlandske Industri slet ikke var fremkommen.

Der lod sig mod denne ny Teori indvende mangt og meget. Men for Øjeblikket skal jeg indskrænke mig til at henlede den højtærede Toldkommissions Opmærksomhed paa, at hele den Udvikling, hvorigennem Hr. Gardinfabrikant og Folketingsmand Køedt søger at begrunde sin Teori, hviler paa en lige saa besynderlig som øjnefaldende og haandgribelig Tankefejl.

Dette vil let ses af Henvendelsens femte Side. Her afvejer Hr. Køedt nemlig Beskyttelsens og Frihandelens Tab og Fordele paa følgende Maade: Under det nuværende Toldsystem er hans Fabrik opstaaet, og den sysselsætter 23 Mænd, Kvinder og Drenge for en Arbejdsløn af 20,500 Kr. aarlig; det er altsaa Arbejderstandens Udbytte af Beskyttelsen. Hvis Fabrikken paa Fasanvejen ikke fandtes, men et til dens Produktion svarende Kvantum Gardiner blev indført hertil fra Udlandet, vilde Statskassen heraf faa en Indtægt af 72,000 Kr., som den nu ikke har. Og hvis fuldstændig Toldfrihed blev indført, kunde Forbrugerne her i Landet faa deres Gardiner disse 72,000 Kr. billigere, og de vilde altsaa kunne anvende dette Beløb paa anden Maade:

„Gennem Indkøb af Klæde, Sko, Hatte, Møbler og andre Industriprodukter vilde da Forbrugerne med dette Beløb kunne have givet Beskæftigelse til 80 Arbejdere med en aarlig Gennemsnitsløn af 900 Kr."

Det er denne Betragtning, som er Fundamentet for den ovennævnte ny Teori, som Hr. Gardinfabrikanten og Folketingsmanden fremsætter. Paa den opgør han, at det danske Arbejdersamfund under det nuværende System vinder Arbejde for 23 Mænd og Kvinder, men taber Arbejde for 80 Mænd og Kvinder, og — tilføjer han:

„Hvis samtlige toldbeskyttede Fabrikkers Driftsregnskab blev opgjort paa den her anvendte korrekte Fremgangsmaade, vilde mange af de Argumenter, der nu under højrøstet Henvisning til det nationale Arbejdes berettigede Krav blive fremførte i Favør af Toldbeskyttelsen, falde fladt til Jorden."

Det, der falder fladt til Jorden, er imidlertid Hr. Gardinfabrikantens og Folketingsmandens Raisonnement, thi det er alt andet end korrekt. Det hviler nemlig paa den besynderlige Vildfarelse — dobbelt besynderlig, naar den kommer fra en Forretningsmand! — at et Forbrug af „Klæder, Sko, Hatte, Møbler og andre Industriprodukter" til Beløb af 72,000 Kr. vilde indbringe Arbejderstanden hele Beløbet 72,000 Kroner i Arbejdsløn.

Dette er selvfølgelig ikke Tilfældet. Arbejdernes Lønudbytte bliver naturligvis kun en Brøkdel af dette Beløb — forskellig i Størrelse for forskellige Industrigrene. Dette ses jo bl. a. med stor Tydelighed af Hr. Køedts egne Oplysninger om hans Fabriks store Driftsomkostninger; var det Gardiner, der indkøbtes for 72,000 Kr., vilde i Henhold til disse Oplysninger kun ca. $^1/_{11}$ af denne Sum, altsaa kun ca. 6,500 Kr., komme Arbejderne til gode som Løn!

Det var paa denne temmelig afgørende Tankefejl i Udviklingen, jeg vilde tillade mig at henlede den højtærede Toldkommissions Opmærksomhed.

Kjøbenhavn, den 17de Marts 1896.

Jul. Wulff,
Folketingsmand.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Possement- og Knapmagerarbejde.

Nugældende Toldlov:	Landstingets Forslag:
Toldposition 146 à 48 Sk.	Position 114 à 100 D.
— 152 - 1 Rdl.	— 124 - 300 —
— 159 - 48 Sk.	— 121 - 100 —
— 177 - 16 — }	— 134 - 50 —
— 178 - 8 — }	

Tilvirkningen af Possement- og Knapmagerarbejde foregaar her i Landet dels fabriksmæssig, dels haandværksmæssig. Særlig beskæftiger Possementmageriet flere Smaamestre, medens det i øvrigt nærmest fremtræder som en Art Husindustri, der giver Kvinderne lønnende Sysselsættelse i deres Hjem. Disse vinde derved en Beskæftigelse, der ligger naturlig for deres Arbejdsevne, og sættes i Stand til gennemgaaende at tjene langt mere end ved de sædvanlige Haandarbejder.

Det er en Selvfølge, at et Fag, der hovedsagelig drives som Husflid og Haandgerning, maa være vanskelig stillet overfor en Konkurrence fra Udlandets store Fabrikker, som ved Anvendelse af Hjælpemaskiner og begunstigede ved Raastoffernes Toldfrihed kunne opnaa langt bedre Resultater.

Dette gælder allerede under de nuværende Toldsatser, der dog yde den indenlandske Virksomhed nogen Beskyttelse. Men væsentlig forslaa de alligevel kun til nogenlunde at holde Udlandets Overproduktion ude. De i medfølgende Bilag anførte Eksempler paa nogle af de kuranteste Artikler inden for Branchen vise dette tilstrækkelig, ligesom der ogsaa her gøres Rede for, hvorledes den indenlandske Konkurrence i visse Brancher af Faget allerede nu er overvældende.

Til Bedømmelse af Vanskelighederne ved at udelukke fremmed og da særlig tysk Konkurrence skal anføres: at farvet Silke, Position 151, til Fabrikationsbrug i Tyskland kun svarer i Told 16 D. pr. Pd., medens der hos os svares 4 Mk. 8 Sk.; hertil kommer yderligere Vægtdifference ved Besværing af Farvestoffer, som i sort Farvning andrager indtil 200 pCt. Endvidere fortoldes hos os de til Silken henhørende Træspoler som Silke, hvilket yderligere andrager 33 pCt. Forhøjelse.

Et af Kjøbenhavns Possementmagere nedsat Udvalg henstiller derfor, under Henvisning dels til ovenfor fremsatte Bemærkninger, dels til de i Bilaget givne Oplysninger om Fagets hele Stilling, følgende Forslag til Toldlov-Kommissionens Overvejelse.

1) At alt Possement- og Knapmagerarbejde samt Snore af tvunden eller utvunden Silke, eller hvori Silke findes, over ½ Linies Tykkelse skal fortoldes som Possementmagerarbejde af Silke til 3 Kr. pr. Pd.
2) at alt Possementmagerarbejde af Uld, Bomuld, Jute og Linned samt alle saadanne Snore, overspundne eller snoede af tvunden eller utvunden Garn over 1 Linies Tykkelse ansættes til en Toldsats af 1 Kr. pr. Pd.
3) at Knapper af Metal uden Hensyn til Metallets Art og Farve ansættes til 50 Øre pr. Pd.

Denne sidste Henstilling omfatter ogsaa Knapmagerarbejde, der naturligst, ligesom efter den nugældende Toldlov, maa følge Possementmagerarbejde. Stofknapfabrikationen er i Forvejen ikke særlig godt stillet her i Landet. Den begrænsede Omsætning, som vort snævre Marked medfører, forbyder Benyttelsen af Hjælpemaskiner til Udførelsen af en saadan Masseproduktion, hvorved det ene vilde være muligt at bringe Produktionsomkostningerne i Niveau med Udlandets. Oven i Købet spiller dette Moment: det stærkt begrænsede Afsætningsomraade en ganske særlig Rolle for denne Produktions Vedkommende derigennem, at da vi her have at gøre med Varer, der i højeste Grad ere underkastede Modens vekslende Luner, kræves der stadig ny, forholdsvis kostbare, graverede Staalmodeller til Forarbejdelse af de ny Mønstre, som den forandrede Smag kræver, — og dette gør selvfølgelig den lille Produktion endnu kostbarere. Af medfølgende Bilag, der indeholder en Redegørelse for adskillige typiske Artikler inden for Knapmagerfaget, vil det forhaabentlig tilstrækkelig fremgaa, at den nuværende Beskyttelse langt fra kommer Fagets Udøvere fuldt ud til gode, men at disse, af Hensyn til Bevarelsen af det indenlandske Marked, maa sælge ikke saa lidt under de udenlandske Konkurrenters Priser plus Tolden. Til Gengæld er det lykkedes at knytte flere af vore største Forbrugere her i Landet til den indenlandske Virksomhed.

Bilag.

Ifølge den nugældende Toldlov falder Possementmagerarbejde, for saa vidt det er af Silke, under Position 152 à 1 Rdl. for 1 Pd., for saa vidt det er af Uld under Position 159 à 48 Sk. for 1 Pd., og for saa vidt det er af vegetabilske Stoffer under Position 146 ligeledes med 48 Sk. for 1 Pd.

For nærmere at karakterisere Fagets Forhold er nedenfor anført et Par Eksempler paa nogle af de almindeligste Artikler, valgte netop med det Formaal for Øje at give en typisk Fremstilling af Told- og Prisforholdene inden for denne Branche.

Den tarifmæssige Beskyttelse stiller sig saaledes:

1)	10 Dusin fine Silkeornaments Pos. 152 vog. 6 Pd. à 1 Rdl. i Told			Kr. 12.00
	Hertil er medgaaet:			
	1 Pd. 22 Kv. Sysilke	72 Sk.	Kr. 1.83	
	4 — 20 — farvet Bomuldsgarn	8 —	— 0.70	
	0 — 58 — Træperler og Brikker	16 —	— 0.19	— 2.72
			Told-Difference...	Kr. 9.28
2)	10 Stk. Silkesnore Pos. 152 vog. 87 Kv. à 1 Rdl. i Told			Kr. 1.74
	Hertil er medgaaet:			
	1 Kvint Sysilke	72 Sk.	Kr. 0.32	
	66 — farvet Bomuldsgarn	8 —	— 0.11	— 0.43
			Told-Difference...	Kr. 1.31

3) 10 Stk. spundne Møbelsnore Pos. 159 vog. 5,70 Kv. à 48 Sk. i Told Kr. 5. 70
Hertil er medgaaet:
2 Pd. 70 Kv. farvet Uldgarn ..... 8 Sk.
1 — 60 — — Schoddygarn ..... 8 —
1 — 40 — — Bomuldsgarn..... 8 — — 0. 95
Told-Difference... Kr. 4. 75

4) 100 Al. uldne Gardin-Fryndser Pos. 159 vog. 2 Pd. 10 Kv. à 48 Sk. i Told Kr. 2. 80
Hertil er medgaaet inkl. Svind og Affald:
3 Pd. 20 Kv. farvet Uldgarn ..... 8 Sk. — 0. 53
Told-Difference... Kr. 2. 27

5) 10 Duj. Bomulds Gardinbøjler Pos. 146 vog. 9 Pd. 60 Kv. à 48 Sk. i Told Kr. 9. 60
Hertil er medgaaet:
10 Pd. ufarvet Bomuldsgarn ..... 3 Sk. — 0. 62
Told-Difference... Kr. 8. 98

Undersøge vi nu Prisforholdene for nævnte Artikler, da kan følgende oplyses for de 5 første Varesorters Vedkommende, der repræsentere Possement i snævrere Forstand.

Varer	Den udenlandske Vare en gros Pris inklusiv Fragt	Den udenlandske Vare inklusive Told og Fragt	den tilsvarende indenlandske Vares Pris	Den indenlandske Pris er altsaa:
1) 10 Duj. fine Silke-Ornaments Pos. 152.....	135 Kr.	147 Kr.	150 Kr.	3 Kr. højere
2) 10 Stk. Silke-Snore Pos. 152	4 Kr. 36 Ø.	6 Kr. 10 Ø.	6 Kr. 50 Ø.	40 Ø. højere
3) 10 Stk. Møbel-Snore Pos. 159.....	12 — 50 —	18 — 20 —	15 — 00 —	3 Kr. 20 Ø. lavere
4) 100 Al. Gardin-Fryndser Pos. 159	14 — 20 —	17 — 00 —	15 — 50 —	1 — 50 — —
5) 10 Duj. Bomulds-Bøjler Pos. 146	20 — 00 —	29 — 60 —	22 — 00 —	7 — 60 — —

Som det heraf vil ses, er Udlandets Industri for Silke-Possement, til Trods for Tolden, i de nævnte Tilfælde og paa de lette Artikler i Stand til at stille sine Priser lavere end den indenlandske Produktion og udøver altsaa under den nuværende Beskyttelse en meget trykkende Konkurrence, som kun de naturlige Forhold, hvorved den indenlandske Virksomhed altid har et lille Forspring fremfor Udlandet, hidtil nogenlunde have kunnet modvirke. For det fine Silke-Possement strækker dog heller ikke dette til, men den i sig selv lave tarifmæssige Beskyttelse taber for de finere Artiklers Vedkommende fuldstændig sin Betydning. Det er imidlertid netop her, at Haandarbejdet spiller en væsentlig Rolle, og vi have herhjemme med til Dels uøvede Arbejdere at gøre, som oven i Købet betales med en forholdsvis høj Arbejdsløn. Mange af disse Artikler ere desuden underkastede Moden, de fordre derfor til sine Tider en talrig Arbejdsstyrke for at tilfredsstille

det øjeblikkelige Behov. Men alle disse Vanskeligheder til Trods vilde dog Faget særdeles let kunne have en smuk Fremtid for sig med de Erfaringer, der allerede ere indhøstede. Betingelsen er imidlertid, at den ovenfor ønskede Beskyttelse opnaas, hvad der maa synes saa meget mere naturligt, som det her drejer sig om de reneste Luksus-Artikler. En passende Told, der kun ramte den rige Skatteevne, vilde med andre Ord skabe lønnende Arbejde for de danske Haandarbejdere i denne Branche.

De i Eksemplet 2 nævnte Silke-Snore og heraf forarbejdede Artikler indføres i betydelige Kvantiteter, særlig fra Sachsen, hvor, som før anført, Toldfrihed paa Raamaterialer, Anskaffelse af tidssvarende Hjælpemaskiner og en billigere Arbejdsløn giver Udlandet et Forspring paa disse Artikler, der dog, som nys nævnt, ifølge deres Natur ere Luksus og derfor selvskrevne til at bære en højere Told.

For Bomuld- og Uld-Possement ses Forholdet ifølge de under 3, 4 og 5 nævnte Eksempler at være dette, at den hjemlige Industri saa at sige slet ikke er i Stand til at udnytte den forhaandenværende Beskyttelse, idet den indenlandske Konkurrence kun levner en meget ubetydelig Avance. Tolden fordyrer saaledes aldeles ikke det indenlandske Forbrug, men bevarer det som Afsætningskilde for den danske Industri.

Endnu bør tilføjes, at Arbejdslønnen herhjemme, sammenlignet med Udlandets Produktionssteder, er betydelig højere, idet vi betale gennemsnitlig mandlige Arbejdere med 22 Kr., kvindelige med 10 Kr. pr. Uge, medens i Sachsen Arbejderne i denne Branche findes i Smaabyer og omkring paa Landet i Erzgebirge, hvor Livsfornødenhederne ere langt ringere, og den gennemsnitlige Arbejdsløn er der kun henholdsvis 16 Rmk. og 6 Rmk. pr. Uge for Mænd og Kvinder.

For Tiden beskæftiger Faget her til Lands ca. 250 Arbejdere, der ved fortsat Beskyttelse ville være i Stand til at beholde det dem tilvante Erhverv.

Hvad Knapper angaar, da lade disse sig efter den nugældende Toldlov naturlig indordne under to Hovedgrupper:

Knapper af Manufakturstoffer og
andre Knapper.

Ligesom for Possementmagerarbejdes Vedkommende skal der ogsaa her nævnes nogle Eksempler paa de hyppigst forekommende Artikler inden for hver Varegruppe, for derigennem nærmere at illustrere Told- og Prisforholdene for hver af disse Brancher.

Først skal der oplyses følgende om den tarifmæssige Beskyttelses (Told-Differencens) Størrelse:

1.

10 Gros 40‴ Stofknapper af Silke vog. 6,60 Pd. Pos. 152
à 1 Rdl., Told 6 Rdl. 3 Mk. 10 Sk. = Kr. 13. 20

Fragaar Told af:

0,33	Pd.	¼ Silkevarer	à 72 Sk.	=	0	Rdl.	1 Mk.	8 Sk.
0,56	—	Lasting	- 32 —	=	0	—	1 —	2 —
5,60	—	Jærnplader	- ¼ —	=	0	—	0 —	1 —
2,30	—	—	- 1 —	=	0	—	0 —	2 —
0,70	—	farvet Bomuldsgarn ..	- 8 —	=	0	—	0 —	6 —
					0	Rdl.	3 Mk. 3 Sk.	= — 1.06

Den tarifmæssige Beskyttelse er pr. 10 Gros ... Kr. 12. 14

2.

10 Gros 22‴ Lastingsknapper vog. 2,10 Pd. Pos. 159, à 48 Sk.
= 1 Rdl. 0 Mk. 5 Sk. = Kr. 2.10

Fragaar Told af:

0,25	Pd.	Uldgods	à 32 Sk.	=	0	Rdl.	0 Mk.	8 Sk.
0,24	—	farvet Lærred	- 20 —	=	0	—	0 —	5 —
0,46	—	udhug. Papbrikker	- 16 —	=	0	—	0 —	7 —
0,60	—	Blikplader	- 1 —	=	0	—	0 —	1 —

0 Rdl. 1 Mk. 5 Sk. = — 0.43

Den tarifmæssige Beskyttelse er pr. 10 Gros... Kr. 1.67

3.

10 Gros 20‴ Lærredsknapper med Nikkelrand vog. 1,87 Pd. Pos. 146,
à 48 Sk. = 0 Rdl. 5 Mk. 10 Sk. = Kr. 1.87

Fragaar Told af:

1,30	Pd.	Nikkelplader	à 3 Sk.	=	4	Sk.		
0,95	—	Messingplader	- 3 —	=	3	—		
0,90	—	Zinkplader	- 1 —	=	1	—		
0,06	—	hvidt Lærred	- 6 —	=	0	—		
0,14	—	—	- 6 —	=	1	—		

9 Sk. = — 0.18

Den tarifmæssige Beskyttelse er pr. 10 Gros... Kr. 1.69

De under 1) nævnte Knapper ere beregnede for Dame-Konfektion og ere Artikler, der, hvad Stof og Façon angaar, ere underkastede Modens Luner, hvorimod de under 2) nævnte Lastingsknapper ere mere kurante Varer, der stadig anvendes i samme Façon, særlig til Herreekvipering; de under 3) nævnte Lærredsknapper med Rand af Nikkel ere beregnede for Underbeklædning.

Som Eksempel for den anden Gruppe, Knapper uden Overtræk af Manufakturstoffer, skal nævnes saadanne almindelige

„Metalknapper",

der, hvad Eks. 1, 2 og 3 angaar, ere blevne inddragne i den skarpeste Konkurrence fra Sachsen og Bøhmen, hvor disse Knapper hovedsagelig tilvirkes i Straffeanstalter eller ved Hjælp af Maskiner, der betinge en Massefabrikation, hvoraf Overproduktionen eksporteres til saa lave Priser, at man i Vest-Tyskland ikke vil indlade sig paa at konkurrere eller byde Arbejderne en saa usel Arbejdsløn som den, der bydes i Sachsen og Bøhmen.

Endvidere maa det bemærkes, at den danske Vare, baade hvad Materiale og egal Udførelse angaar, staar over Udlandets.

De under 4 nævnte gule Metalknapper anvendes som Besætning til Børneekvipering, og er det her, som ogsaa paa de under 1 nævnte Nikkel-Skjorteknapper, med den i Eksemplet viste forsvindende Beskyttelse ikke muligt at konkurrere.

1.

10 Gros 20‴ Nikkel-Skjorteknapper vog. 1,50 Pd., der efter Resolution klareres som: „svagt forniklede Zinknapper“,
à 8 Sk. = 12 Sk. = Kr. 0. 25

Fragaar Told af:

2,00 Pd.	Metalplader	- 3 —	= 6	—
0,25 —	udhugget Pap	- 16 —	= 4	—
0,05 —	ufarvet Lærred	- 6 —	= 0 3/10	—
			10 3/10 Sk.	= — 0. 21

Den tarifmæssige Beskyttelse er pr. 10 Gros ... Kr. 0. 04

2.

10 Gros smaa Metalbenklædeknapper vog. 1,70 Pd. Pos. 177,
à 16 Sk. = 1 Mk. 11 Sk. = Kr. 0. 56

Fragaar Told af:

1,30 Pd.	Nikkelplader	à 3 Sk.	= 4	Sk.
0,90 —	Blikplader	- 1 —	= 1	—
0,60 —	—	- 1 —	= 1	—
			6 Sk.	= — 0. 12

Den tarifmæssige Beskyttelse er pr. 10 Gros ... Kr. 0. 44

3.

10 Gros store Metalbenklædeknapper vog. 2,65 Pd. Pos. 177
à 16 Sk. = 2 Mk. 10 Sk. = Kr. 0. 87

Fragaar Told af:

1,90 Pd.	Nikkelplader	à 3 Sk.	= 6	Sk.
1,50 —	Blikplader	- 1 —	= 1 1/2	—
0,60 —	—	- 1 —	= 0 6/10	—
			8 1/10 Sk.	= — 0. 16

Den tarifmæssige Beskyttelse er pr. 10 Gros ... Kr. 0. 71

4.

10 Gros gule Metalknapper (Messing) 22‴ vog. 2,20 Pd. Pos. 178,
à 8 Sk. = 1 Mk. 2 Sk. = Kr. 0. 37

Fragaar Told af:

1,64 Pd.	Messingplade	à 3 Sk.	= 5	Sk.
0,52 —	udhugget Pap	- 16 —	= 8	—
0,65 —	lakeret Blik	- 3 —	= 2	—
0,30 —	Oskner	- 3 —	= 1	—
			1 Mk. 1 Sk.	= — 0. 33

Den tarifmæssige Beskyttelse er pr. 10 Gros ... Kr. 0. 04

Til Oplysning om Prisforholdet mellem indenlandske og udenlandske Knapper vil nedenstaaende Skema tjene.

Knapper.

	Den udenl. Vares en gros Pris		Den indenl. Vares en gros Pris	Den indenl. Vare er billigere	Den tarifmæssige Beskyttelse er		Af Beskyttelsen er udnyttet	
	inkl. Fragt	inkl. Told og Fragt			Ø.	pCt.	Ø.	pCt. af Varens Værdi
10 Gr. 40‴ Stofknapper af Silke	2030	3350	3050	280	1214	36¼	934	27⁹/₁₀
10 — 22‴ Lastingsknapper.....	380	590	530	60	167	28³/₁₀	107	18¹/₇
10 — 20‴ Lærredsknapper med Nikkelrand.....	560	747	740	7	169	22⁷/₁₀	162	21⁷/₁₀
10 — 20‴ Nikkel-Skjorteknapper	122	147	150	÷ 3	4	2⁷/₁₀	alt	den udenl. Vare simplere
10 — smaa Metalbenklædeknapper	197	253	260	÷ 7	44	17⁴/₁₀	alt	do.
10 — store do.	210	297	340	÷43	71	23⁹/₁₀	alt	do.
10 — gule Metalknapper.....	1000	1037	1050	÷13	4	0³/₈	alt	do.

Til

Toldkommissionen i Kjøbenhavn.

Undertegnede Fabrikant F. C. Dahl tillader sig herved ærbødigst at henlede den høje Kommissions Opmærksomhed paa min Fabrikations-Artikel Kjolefjedre, en Artikel, som ikke vil kunne fremstilles her i Landet, saafremt den nu bestaaende Beskyttelse bortfalder eller blot i nogen væsentlig Grad nedsættes.

Denne Vare, der bestaar af en tynd, med Papir beklædt Staalfjeder, overtrukken med et Hylster af et rundvævet Bomuldsbaand og for hver Ende forsynet med en lille Messingkapsel — se medfølgende Prøver — er tidligere i Lighed med de i Alfabetisk Vare-fortegnelse nævnte Blanchetter (Korsetfjedre) af Toldvæsenet bleven tarifferet som en Jærnvare efter Pos. 174 1 Pd. 3 Sk. Da de nu almindelige Kjolefjedre imidlertid ere væsentlig forskellige fra de nævnte Blanchetter, henvendte jeg mig i sin Tid med et Andragende til Generaldirektoratet for Skattevæsenet og ansøgte (vide Bilag I.) om, at disse Kjolefjedre efter Bomuldsbaandet som det karaktergivende maatte blive tarifferet efter Pos. 145 1 Pd. 16 Sk., eller naar Baandet var forsiret med Silkestikninger, efter Pos. 155 1 Pd. 72 Sk. Denne Fortoldningsmaade fastsloges ved Generaldirektoratets Resolutioner (Bilag II.), og jeg opnaaede saaledes en Beskyttelse, uden hvilken min Fabrikvirksomhed ikke vilde kunne eksistere, idet Indførselstolden for Varens enkelte Bestanddele betydelig overstiger den hidtidige Told for den færdige Vare.

Efter at have anskaffet Maskiner, endog til Dels kostbare, og efter endvidere at have opnaaet Afsætningsforbindelser og ved flere Aars Drift indvundet Erfaring paa dette specielle Omraade, tør jeg som Fagmand henstille til den høje Kommission at fastholde den nu bestaaende Beskyttelse. Navnlig tør jeg i denne Forbindelse henpege paa det naturlige i, at Tolden paa det færdige Produkt kommer til at staa i et rimeligt Forhold til Satserne for Varens enkelte Dele.

Disse sidste Toldsatser ere efter den nugældende Lov:

for Baandstaal i hele Ruller	1	Sk.	pr. Pd.
for Bomulds Overtræk.....	16	—	—
for do. do. med Silke	72	—	—
for Messingkapsler, gule	8	—	—
for do. , hvide	16	—	—

Det tilføjes, at jeg for Tiden beskæftiger 16, i Sæsontiden 20—25 kvindelige Arbejdere, til hvis Uddannelse gennemsnitlig er medgaaet omtrent 1 Aar, og at jeg nu har opnaaet at kunne fremstille et Fabrikat, som staar paa Højde med Udlandets.

Det er mit Haab, at den høje Kommission efter Overvejelse af de her fremsatte Motiver vil imødekomme min ærbødige Henstilling, der formentlig ikke peger uden for eller ud over de Principper, som maa forudsættes at være de almindelig gældende.

Kjøbenhavn, K., den 30. December 1895.

Ærbødigst

F. C. Dahl.

Bilag I. Kjøbenhavn, den 15. September 1892.

Kopi.

Til

Generaldirektoratet for Skattevæsenet i Kjøbenhavn.

Ved hoslagt at fremsende en Prøve af Taillekjolefjedre, forfærdigede af mig, tillader jeg mig at fremkomme med en Anmodning til det høje Generaldirektorat om paa en eller anden Maade at udjævne de uheldige Forhold, hvorunder jeg som Fabrikant arbejder, idet jeg maa betale en højere Told for mine Materialier, end naar jeg som Købmand indforskriver Varen færdig.

Til Fabrikationen har jeg anskaffet en Del Maskiner.

1 Grs. færdige Taillefjedre, som Prøven, vejer 1,10 Pd., koster 3 Sk. pr. Pd. i Told ..... = 0.8 Ø.

Staalet til 1 Grs. Fjedre i 24 cm. Længde = 34,56 Met. vejer 78 Kvint à 1 Sk. ..... = 2 Ø.

Kapsler og Ringe 576 Stk. til 1 Grs. Fjedre veje 5 Kvt. à 16 Sk. .. = $1^1/_2$ —

Baandet til 144 Stk. Fjedre, 27 cm. Længde, veje 28 Kvint à 4 Mk. 8 Sk. ..... = 42 —

I alt... $45^1/_2$ Ø.

Af ovenstaaende Fremstilling vil ses, at Købmanden betaler for 1 Grs. færdige Fjedre 8 Øre i Told, Fabrikanten for Materialet til 1 Grs. 45½, altsaa 37½ Øre mere eller det 6-dobbelte i Told. Da nu Værdien af 1 Grs. fortoldede Fjedre andrager fra 1.75—2 Kr., har jeg som Fabrikant en større Udgift af ca. 20 pCt. af Varens Værdi.

Som ovenfor anført anmoder jeg det høje Generaldirektorat om at imødekomme min Anmodning om paa en eller anden Maade at udjævne den Ulighed i Toldafgiften, idet hele min Avance ligger i Differencen paa Tolden, og min Fabrikation under disse Forhold er komplet umulig.

Som Bilag følge 2 Prøver af Fjedre og Baand samt Toldsedlerne Nr. 18342, 22110 og 23882, som bedes remitterede.

Imødeseende et æret Svar tegner

Ærbødigst

F. C. Dahl,
Holbergsgade 19.

Bilag II.

Resolutioner.

Det er meddelt Toldvæsenet, at **Taille-Kjolefjedre,** der bestaar af et hulvævet Baand med en indlagt Staalfjeder, fastholdt med islaaede smaa Metalringe, ikke kunne sammenstilles med de i Varefortegnelsen S. 17 og 32 nævnte Blanchetter og Krinolinefjedre med Overtræk, der ere forfærdigede paa en ganske anden Maade, nemlig ved at der om selve Staalfjedren er fastlimet et stramt sluttende Overtræk, men ville i Lighed med de i Cirkulærskrivelsen Nr. 1/1890 Side 7 omhandlede Korsetlaase, som sammensatte Varer være at behandle efter Reglerne i § 3 i Lov af 4/7 63, og, da **Overtrækket maa betragtes som det Karaktergivende,** være at tariffere som dette.

Cirkl.-Skr. Nr. 1, dat. 6/1 93.

Generaldirektoratet har under 1/4 93 resolveret, at Krinolinefjedre, der bestod af en Staalfjeder, indlagt i et løstsiddende Overtræk af et dobbeltvævet Bomuldsbaand med Egkant paa begge Sider, hvad enten de indkomme i hele Længder eller i afpassede Stykker, ville være at tariffere under **Pos. 145, 1 Pd. 16 Sk.,** jfr. C.-Skr. af 6/1 93, S. 3 (se ovenfor) og 25. Juli 1890, S. 16.

(Tidsskr. for Toldv.)

Generaldir. har under 31/8 93 resolveret, at Taille-Kjolefjedre som en Prøve, et dobbeltvævet, med enkelte Metalringe islaaet Baand, hvori var indlagt en Staalfjeder, vilde være at henføre under **Pos. 145, 1 Pd. 16 Sk.**, jfr. C.-Skr. af 6/1 93, S. 3 og 25/7 90, S. 16.

(Tidsskr. for Toldv.)

Generaldir. har under 19/5 94 resolveret, at Kjolefjedre, der bestod af en Staalfjeder, løst indstukken i en dobbeltvævet, med Egkant paa begge Sider forsynet Bomuldsbaand, vilde være at tariffere under **Pos 145, 1 Pd. 16 Sk.**, jfr. C.-Skr. af 6/1 93, S. 3.

(Tidsskr. for Toldv.)

Generaldir. har under 17/7 94 resolveret, at Taille-Kjolefjedre, der bestod af en Staalfjeder, indlagt i et løst siddende Overtræk af et dobbeltvævet Bomuldsbaand med Egkant paa begge Sider og med vævet Lan, samt lignende Kjolefjedre, men med ivævet Bomuldsgarn i Stedet for Lan, vilde være at henføre til **Pos. 145, 1 Pd. 16 Sk.**, jfr. C.-Skr. 25/7 90, S. 16 og 6/1 93, S. 3.

(Tidsskr. for Toldv.)

Generaldir. har under 11/4 93 resolveret, at Kjolefjedre med Overtræk af Linned og Bomuld **med to ivævede Striber af Silke** vilde være at henføre til **Pos. 155, 1 Pd. 72 Sk.**

(Tidsskr. for Toldv.)

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Baand- og Lidsefabrikker.

Told-Positionerne 160 og 145.

Landstingets Forslag, Pos. 122, 115, 116, 117.

De her i Landet bestaaende to Baand- og Lidsefabrikker i Uld, Bomuld og Linned, der beskæftige 90 Mænd og Kvinder, have megen Vanskelighed med at optage Konkurrencen imod Tyskland, det eneste konkurrerende Land. Fabrikationen af disse Artikler drives nemlig i Tyskland delvis som Husflid, delvis som Fabriksvirksomhed eller ogsaa paa lignende Maade som i vore Landvæverier, idet Garnet modtages til Forarbejdning (Lohndreherei) og derefter leveres videre til Farvning og Appretering. Som Følge heraf vanskeliggøres Konkurrencen her i Landet mod denne Husflidsindustri, som ikke kræver Kapitalanlæg i Fabrikbygninger, Amortisation af disse og af Maskiner, ej heller Told paa Maskiner, da disse hovedsagelig fabrikeres i Tyskland, eller lignende Udgifter. Dertil kommer, at Børnene deltage i Arbejdet fra smaa af og erhverve sig stor Øvelse og Færdighed fremfor den voksne Arbejderske her i Landet, som først i en senere Alder begynder paa lignende Beskæftigelse. For at opnaa den Omsætning, der er nødvendig for, at en Fabriksvirksomhed i et lille Land kan eksistere, er det nødvendigt at fabrikere mange forskellige Artikler, der selvfølgelig ikke kunne fremstilles saa billige som paa en Fabrik i et stort Land, der har hele Verdensmarkedet for sig og kan nøjes med Fabrikation af enkelte Specialartikler. Medens det af de ovennævnte Grunde ikke vil være muligt for de danske Fabrikker i disse Artikler at fremstille deres Varer saa billige som i Tyskland, og de derfor maa anse det nødvendigt for deres fremtidige Eksistens, at den nuværende Toldbeskyttelse bevares for at sikre det danske Marked mod Tysklands Overproduktion, tør Baandfabrikkerne bestemt hævde, at de i det store og væsentlige levere Forbrugerne et mere ensartet, godt og reelt Fabrikat end deres Konkurrenter i Tyskland, og, som det skal paavises i det følgende, langt fra udnytte hele Toldbeskyttelsen.

Naar Tolden paa de anvendte Raamaterialer fradrages, stiller den tarifmæssige Beskyttelse sig saaledes:

1) 10 Duf. sorte Kjolelidser Nr. 53/17 Mtr. vog. 13,80 Pd. á 2 Mk.
= 4 Rdl. 3 Mk. 10 Sk. ..... = Kr. 9. 20.
Fragaar Told af
14,80 Pd. ufarv. Uldgarn à 4 Sk. = 0 Rdl. 3 Mk. 11 Sk.
0,40 — Papir ..... à 2½ — = 0 — 0 — 1 —
3,50 — Farvevarer ... à 1 — = 0 — 0 — 4 —
0 Rdl. 4 Mk. 0 Sk. .... = — 1. 33.
Pr. 10 Duf. Kr. 7. 87.
Pr. 1 Duf. Kr. 0. 78,7.

2) 10 Duſ. ſorte Kjolelidſer Nr. 53/17 Mtr. 2. vog. 14,30 Pd., Poſ. 160 à 2 Mk. = 4 Rdl. 4 Mk. 10 Sk. ..... = Kr. 9. 54.
Fragaar Told af
15 Pd. ufarv. Uldgarn à 4 Sk. = 3 Mk. 12 Sk.
0,40 — Papir..... à 1½ — = 0 — 1 —
3,50 — Farvevarer ... à 1 — = 0 — 3½ —
4 Mk. 0½ Sk. ..... = — 1. 34.
Den tarifmæssige Beſkyttelſe pr. 10 Duſ. Kr. 8. 20.
Pr. 1 Duſ. Kr. 0. 82.

3) 10 Duſ. ſorte Slangetresſer 20 Mtr. 33. vog. 40,80 Pd., Poſ. 160 à 2 Mk. = 13 Rdl. 3 Mk. 10 Sk. ..... = Kr. 27. 20.
Fragaar Told af
44,90 Pd. ufarv. Uldgarn à 4 Sk. = 1 Rdl. 5 Mk. 4 Sk.
10 — Farvevarer ... à 1 — = 0 — 0 — 10 —
1 Rdl. 5 Mk. 14 Sk. ..... = — 3. 95.
Pr. 10 Duſ. Kr. 23. 25.
Den tarifmæssige Beſkyttelſe er pr. 1 Duſ. Kr. 2. 32,5.

4) 10 Duſ. 20 Mtrs. Herrekantebaand Nr. 57. vog. 14,50 Pd., Poſ. 160 à 2 Mk. = 4 Rdl. 5 Mk. 0 Sk. ..... = Kr. 9. 66.
Fragaar Told af
16 Pd. farv. Uldgarn à 8 Sk. = 1 Rdl. 2 Mk. 0 Sk. ..... = — 2. 66.
For 10 Duſ. Kr. 7. 00.
Den tarifmæssige Beſkyttelſe for 1 Duſ. Kr. 0. 70.

5) 10 Duſ. 20 Mtrs. fine Herrekantebaand, Nr. 57, vog. 13,50 Pd., Poſ. 160 à 2 Mk. = 4 Rdl. 3 Mk. ..... = Kr. 9. 00.
Fragaar Told af
15 Pd. farv. Uldgarn à 8 Sk. = 1 Rdl. 1 Mk. 8 Sk. ..... = — 2. 50.
For 10 Duſ. Kr. 6. 50.
Den tarifmæssige Beſkyttelſe for 1 Duſ. Kr. 0. 65.

6) 1000 Mtr. kulørte Bom. Lidſer, 61, vog. 5,20 Pd., Poſ. 145 à 16 Sk. = 5 Mk. 3 Sk. ..... = Kr. 1. 72.
Fragaar Told af
5,70 Pd. farv. Bomuldsgarn à 8 Sk. = 2 Mk. 14 Sk. ..... = — 0. 95.
Den tarifmæssige Beſkyttelſe for 1000 Mtr. Kr. 0. 77.

7) 10 Duſ. 10 Mtrs. Gummilidſer Nr. 8, vog. 5,60 Pd., Poſ. 145 à 16 Sk. = 5 Mk. 10 Sk. ..... = Kr. 1. 87.
Fragaar Told af
3,80 Pd. farvet Bomuldsgarn à 8 Sk. = 1 Mk. 14 Sk.
2,45 -- Gummi ..... à 5 — = 0 — 12 —
2 Mk. 10 Sk. ..... = — 0. 87.
For 10 Duſ. Kr. 1. 00.
Den tarifmæssige Beſkyttelſe for 1 Duſ. Kr. 0. 10.

8) 10 Duſ. 10 Mtrs. røde elaſt. Strømpebaand, 80, vog. 26 Pd., Poſ. 145 à 16 Sk. = 4 Rdl. 2 Mk. 0 Sk. ..... = Kr. 8. 66.
Fragaar Told af
24,50 Pd. farv. Bomuldsg. à 8 Sk. = 2 Rdl. 0 Mk. 4 Sk.
3,70 — Gummi ..... à 5 — = 0 — 1 — 3 —
2 Rdl. 1 Mk. 7 Sk. ..... = — 4. 48.
For 10 Duſ. Kr. 4. 18.
Den tarifmæssige Beſkyttelſe for 1 Duſ. Kr. 0. 41,8.

9) 10 Gros Eiſeng.-Snørebaand, 161 4/4, vog. 6,20 Pd., Poſ. 145 à 16 Sk. = 1 Rdl. 0 Mk. 3 Sk. ..... = Kr. 2. 06.
Fragaar Told af
1,40 Pd. Metalplade ..... à 3 Sk. = 0 Mk. 4 Sk.
5,80 — farv. Bomuldsgarn à 8 — = 2 -- 14 —
0,30 — Papir .. .. à 2 1/2 — = 0 — 1 —
3 Mk. 3 Sk. ..... = — 1. 06.
For 10 Gros Kr. 1. 00.
Den tarifmæssige Beſkyttelſe for 1 Gros Kr. 0. 10.

10) 10 Stkr. 60 Mtrs. Bom. Vognſnore, vog. 14 Pd., Poſ. 145 à 16 Sk. = 2 Rdl. 2 Mk. 0 Sk. ..... = Kr. 4. 66.
Fragaar Told af
15,40 Pd. farv. Bomuldsg. à 8 Sk. = 1 Rdl. 1 Mk. 11 Sk.
0,70 — Papir ..... à 2 1/2 — = 0 — 0 — 2 —
1 Rdl. 1 Mk. 13 Sk. .... = — 2. 60.
Pr. 10 Stk., 60 Mtr., Kr. 2. 06.
Den tarifmæssige Beſkyttelſe for 1 Stk., 60 Mtr., Kr. 0. 20,6.

11) 10 Stk. 60 Mtrs. 1/2 Uld Vognſnore, vog. 20 Pd., Poſ. 160 à 2 Mk. = Kr. 13. 33.
Fragaar Told af
5,25 Pd. farv. Uldgarn .. à 8 Sk. = 0 Rdl. 2 Mk. 10 Sk.
16,90 — — Bomuldsg. à 8 — = 1 — 2 — 7 —
0,70 — Papir ..... à 2 1/2 — = 0 — 0 — 2 —
1 Rdl. 5 Mk. 3 Sk. .... = — 3. 72.
For 10 Stk. à 60 Mtr. Kr. 9. 61.
Den tarifmæssige Beſkyttelſe for 1 Stk. à 60 Mtr. Kr. 0. 96,1.

12) 10 Duſ. 30 Mtrs. blaa lin. Baand, vog. 35 Pd., Poſ. 145 à 16 Sk.
= 5 Rdl. 5 Mk. 0 Sk. ..... = Kr. 11. 66.
Fragaar Told af
26,40 Pd. farv. Linnedgarn à 8 Sk. = 2 Rdl. 1 Mk. 3 Sk.
12,10 — — Bomuldsg. à 8 — = 1 — 0 — 1 —
0,50 — Papir ..... à 2½ — = 0 — 0 — 1 —
3 Rdl. 1 Mk. 5 Sk. .... = — 6. 43.
Pr. 10 Duſ. à 30 Mtr. Kr. 5. 23.
Den tarifmæſſige Beſkyttelſe for 1 Duſ. à 30 Mtr. = Kr. 0. 52,8.

13) 10 Duſ. 5 Mtrs. hv. kipr. Bændler, vog. 2,80 Pd., Poſ. 145 à 16 Sk. = 2 Mk. 13 Sk. ..... = Kr. 0. 93.
Fragaar Told af
3,10 Pd. bleget Bomuldsgarn à 3 Sk. = 9 Sk.
0,20 — Papir ..... à 2½ — = 1 —
10 Sk. ..... = — 0. 20.
For 10 Duſ. à 5 Mtr. Kr. 0. 73.
Den tarifmæſſige Beſkyttelſe for 1 Duſ. à 5 Mtr. Kr. 0. 07,3.

14) 10 Duſ. 9⅓ Mtr. graa Livbaand, 90, vog. 26.40 Pd., Poſ. 145 à 16 Sk. = 4 Rdl. 2 Mk. 6 Sk. ..... = Kr. 8. 79.
Fragaar Told af
29 Pd. Bomuldsgarn à 8 Sk. = 2 Rdl. 2 Mk. 8 Sk. ..... = — 4. 83.
Pr. 10 Duſ. à 10 Mtr. Kr. 3. 96.
Den tarifmæſſige Beſkyttelſe for 1 Duſ. à 10 Mtr. Kr. 0. 39,6.

15) 10 Pd. engelſk Vægt Lampevæger, vog. 9 Pd., Poſ. 145 à 16 Sk. = 1 Rdl. 3 Mk. 0 Sk. ..... = Kr. 3. 00.
Fragaar Told af
9 Pd. ufarv. Bomuldsgarn à 3 Sk. = 1 Mk. 11 Sk.
0,60 — Papir ..... à 2½ — = 0 — 2 —
1 Mk. 13 Sk. ..... = — 0. 60.
Pr. 10 Pd. eng. Vægt Kr. 2. 40.
Den tarifmæſſige Beſkyttelſe pr. 1 Pd. eng. Vægt Kr. 0. 24.

Ved ovennævnte Artikler er Tolden paa Kul, Sæbe og Olie ikke medregnet, ligeſom ej heller Tolden paa Maſkiner, hvad der yderligere vil reducere Beſkyttelſens Beløb, om end ej i nogen betydelig Grad.

For at paavise den ſaaledes udfundne tarifmæſſige Beſkyttelſes reale Indflydelſe paa Konkurrence-Forholdene mellem Udlandets og vor indenlandſke Induſtri i diſſe Artikler, ſkal man dernæſt oplyſe, hvorledes Forholdet ſtiller ſig mellem Priſerne for de indenlandſke Produkter ved Afſætning en gros og de udenlandſke Kvaliteters en gros Priſer ved Indførſel for de ovenfor nævnte typiſke Artiklers Vedkommende.

Eksempler:

Løbe Nr.	Varernes Benævnelse.	Den udenl. Vares en gr. Pris inkl. Fragt.	Den udenl. Vares en gr. Pris inkl. Told og Fragt.	Den tilsv. indenl. Varesengr Pris	Den indenl. Pris er alfaa billigere.	Den tarifmæssige Beskyttelse er Øre.	Den tarifmæssige Beskyttelse er pCt.	Af Beskyttelsen er benyttet Øre.	Af Beskyttelsen er benyttet pCt. af Varens Værdi.
1	1 Duſ. 17 mtr. Kjoleldſ. Nr. 53. 1.	324	420	373	47	$78^{7}/_{10}$	$18^{3}/_{4}$	$31^{7}/_{10}$	$7^{11}/_{20}$
2	1 Duſ. 17 mtr. Kjoleldſ. Nr. 53. 2.	379	475	438	37	82	$17^{3}/_{10}$	45	$9^{5}/_{10}$
3	1 Duſ. 20 mtr. ſ. Sl. Treſſ. Nr. 33.	2280	2552	2350	202	$232,_{5}$	$9^{1}/_{10}$	$30,_{5}$	$1^{1}/_{5}$
4	1 Duſ. 20 mtr. Herrekanteb. Nr. 57.	948	1045	884	161	70	$6^{7}/_{10}$	0	0
5	1 — - — fine — — 57.	2280	2370	1966	404	65	$2^{3}/_{4}$	0	0
6	1000 mtr. kul. Bom. Lidſer Nr. 61.	1861	2051	1250	801	77	$3^{3}/_{4}$	0	0
7	1 Duſ. 10 mtr. Gummilidſer Nr. 8.	267	292	300	÷8	10	$3^{4}/_{10}$	den udenl. Vare ſimplere.	
8	1 — - — røde elſt. Strømpeb.	700	786	735	51	$41,_{8}$	$5^{3}/_{10}$	0	0
9	1 Gr. Eiſeng. Snoreb. 153. 60 ctm.	117	135	128	7	8	6	1	$^{3}/_{4}$
10	1 Stk. 60 mtr. Bom. Vognſnore.	262	309	300	9	$20,_{6}$	$6^{2}/_{3}$	$11^{6}/_{10}$	$3^{3}/_{4}$
11	1 — - — $^{1}/_{2}$ uldne —	690	823	725	98	$96,_{1}$	$11^{7}/_{10}$	0	0
12	1 Duſ. 30 mtr. blaalinnede Baand.	512	629	590	39	$52,_{3}$	$8^{3}/_{10}$	$13,_{3}$	$2^{1}/_{8}$
13	1 Duſ. 5 mtr. kiprede Bom. Bændl.	48	$57^{3}/_{10}$	56	$1^{3}/_{10}$	$7,_{3}$	$14^{1}/_{2}$	6	$10^{1}/_{2}$
14	1 Duſ. $9^{1}/_{3}$ mtr. graa Livbd. 90.	540	623	543	80	$39,_{6}$	$6^{7}/_{20}$	0	0
15	1 Pd. eng. V. Lampevæger	73	103	93	10	24	$23^{3}/_{10}$	14	$13^{3}/_{5}$

Som det fremgaar af denne tabellariſke Sammenſtilling ere de indenlandſke Priſer gennemgaaende betydelig lavere end Priſerne paa de tilſvarende udenlandſke Kvaliteter, et Forhold, ſom dels ſkyldes den indenlandſke Konkurrence, dels den udenlandſke, ſom ofte ſælger de tilſvarende Artikler uden Fortjeneſte eller endog med Tab for at hævde Stillingen lige over for den danſke Induſtri og ved at underbyde den paa enkelte Omraader ſkaffer ſig et Salg paa andre Artikler. En Nedſættelſe eller Ophævelſe af Beſkyttelſen, der umuliggjorde de danſke Fabrikkers Eksiſtens, vilde derfor ikke komme Forbrugerne til gode, idet den udenlandſke Induſtri naturligvis ikke vedblivende vilde ſælge uden Fortjeneſte eller med Tab.

De i ovennævnte Sammenſtilling opførte Artikler lade ſig henføre til tvende Grupper, nemlig, 1) de mere almindelige Artikler og 2) Luksus- og Mode-Varer. Førſtnævnte Gruppe, hvortil blandt andet uldne Kjolelidſer høre, have i kvantitativ Henſeende den ſtørſte Betydning for den indenlandſke Produktion, og det er lykkedes Fabrikkerne ved kun at udnytte en forholdsvis mindre Del af Beſkyttelſen, næſten at udelukke de tyſke

Varer fra det danske Marked. Selvfølgelig have Fabrikkerne Gavn af Beskyttelsen, og, som ovenfor vist, udnytte de en større eller mindre Del af denne, men Beskyttelsens største Betydning for Fabrikkerne maa langt snarere søges deri, at den tillader Fabrikkerne at arbejde regelmæssig og stadig beskæftige deres Arbejdere hver Dag hele Aaret rundt uden at risikere, at Nabolandets tilfældige Overproduktion kastes herind og fører til Arbejdsstandsning og Afskedigelse af Arbejdere.

Den anden Gruppe, Luksus-, Mode- eller lign. Varer, bestaar af Artikler, der kun eksistere en kortere Tid og derefter gaa af Brug igen. Her er Toldbeskyttelsen af mindre Betydning, idet Fremstillingen af en saadan ny Modeartikel i sig selv yder Fabrikanten en forbigaaende større Fortjeneste end Artikler, hvis Produktion ere paa alles Hænder, og som, ved at have været i Brug i mange Aar, sælges med en ringe Fortjeneste. Det er her andre Momenter, der have Betydning for Fabrikanten, saaledes, om han hurtig og uden for mange Fejlgreb kan fremstille den Artiel, som netop forlanges, og dernæst, om Forbruget er tilstrækkelig stort til, at det kan lønne sig at fremstille den. Tolden vil derfor her væsentlig kun spille en Rolle, for saa vidt den hjælper Fabrikanten til ligefrem at udelukke Udlandets Overproduktion i den første Tid af Varens normale Levetid. Naar Artiklen begynder at gaa af Brug, vil selv en meget høj Told umulig kunne hindre, at Udlandets Lagere eller Overproduktionen kastes herind og sælges à tout prix. En industriel Virksomhed i Mode- og Luksus-Artikler i dette Fag kan kun udvikle sig meget langsomt og kun paa Grundlag af bestaaende Virksomhed i mere almindelige Artikler, idet Mode- og Luksus-Varen, som nævnt, kun eksisterer kortere Tid og kræver en Stab af paapasselige og erfarne Arbejdere, der kun ved mangeaarig Beskæftigelse i lignende Artikler opnaa den nødvendige Færdighed. Det vil altsaa ses, at de mere almindelige Artikler ere et nødvendigt Udviklingstrin for at højne Produktionsdygtigheden og Arbejdernes Intelligens og derigennem skabe forøget Virksomhed her i Landet.

Endvidere tillader man sig at henlede Opmærksomheden paa, at der gives ikke ganske faa Artikler i dette Fag, der vilde kunne fabrikeres her i Landet og give Beskæftigelse til en Del Mennesker. Den nuværende tarifmæssige Toldbeskyttelse er imidlertid kun 5 à 6 pCt. paa disse Artikler, og da disse i Tyskland navnlig fremstilles som Husflid med en ringere Arbejdsløn end den, der betales her i Landet, vil det, med den nuværende Toldbeskyttelse, være umuligt at fabrikere disse. Som saadanne Artikler maa navnlig fremhæves: hel- og halvlinnede Bændler og Forklædebaand.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt den udnyttede Told paa disse Artikler fordyrer Varerne for den egentlige Forbruger, skal man oplyse, at der er foretaget Detail-Indkøb af disse Artikler i Butikker i Berlin, Dresden og Barmen, og **de indkøbte Varer stille sig snarere dyrere end de tilsvarende, der købes i Butikker her i Kjøbenhavn.**

Man tillader sig derfor at indstille, at Toldsatsen for Uldbaand Pos. 160 ansættes til 75 Øre pr. Pd., og at alle Baand, Bændler, Gjorder og Lampevæger af vegetabilske Stoffer, som foreslaaet af Regeringen i Toldforslaget af 15de Novbr. 1890, ansættes til 42 Øre pr. Pd.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Trikotage-Industrien.

Toldposition Nr. 147 og 160.

Landstingets Forslag Pos. 117 og 122.

Trikotagefabrikation her i Landet drives paa to Maader, enten i Fabrikker, som have Vand- eller Dampkraft, eller ved Haandkraft paa Strikkemaskiner. Den første Maade vil i det efterfølgende benævnes som „Væverierne", den anden som „Strikkerierne".

Væverierne. Der kan først henimod Midten af dette Aarhundrede tales om Trikotageindustri her i Landet. Der indførtes da Maskiner (Rundvæve) hertil fra Tyskland, hvorved der opstod mindre Væverier, særlig i Kjøbenhavn og Viborg, hvor Tugthusfangerne oplærtes og benyttedes til at arbejde paa Strømpevæve, først ved private Entreprenører, senere af selve Straffeanstalten. Snart forplantedes disse smaa Væverier ud over Landet, navnlig i Lysgaard og Hammerum Herreder, og tillige anlagdes Spinderier i Herning og Dollerup Mølle med det Formaal at forsyne Væverierne med Garn.

Efterhaanden blev Forespørgslen efter disse Varer større, og dette foranledigede, at der indførtes de senere opfundne, meget forbedrede Maskiner, der kunne producere betydeligt mere. Saaledes opstod de mere fabrikmæssige Virksomheder, navnlig i Dollerup Mølle ved Viborg, Vestbirk ved Horsens, i Aarhus og senere i Silkeborg, foruden flere mindre Virksomheder rundt om i Landet. Der fabrikeres betydeligt i Herreunderbeklædning, særlig Trøjer og Benklæder i Uld. Produktionen er i de sidste 30 Aar forøget betydeligt, og samtidig er Fabrikatet blevet meget forbedret. Man har forstaaet at lave et Fabrikat, der er søgt og skattet af Landets Befolkning, saa det nu kun er mindre Kvantiteter, der indføres fra Udlandet og da kun i finere Normalunderbeklædning.

Disse Virksomheder spinde selv det Garn, de anvende til Fabrikationen, og en enkelt Fabrik leverer ogsaa Garn til Haandstrikning og til „Strikkerierne", dog kun i mindre Udstrækning, idet „Strikkerierne" overvejende anvende udenlandske Garner til Fabrikationen.

Strikkerierne. For ca. 25 Aar siden indførtes Strikkemaskinen her i Landet. Tidligere indførtes en stor Del Trikotage, og ellers kendtes kun de jyske Husflidsvarer, som af Almuen tilvirkedes Vinteraftener. Da Strikkemaskinen indførtes, opstod imidlertid hurtig en stor Industri, der har taget et saadant Opsving, at den største Del af Landets Forbrug i Trikotage fabrikeres her i Landet, og kun en mindre Del indføres fra Udlandet, særlig England og Tyskland. Strikkerierne er den Gren af Trikotageindustrien, der har den største Betydning for Landet som Erhverv, idet den beskæftiger langt det største Antal Personer og giver en betydelig Bifortjeneste til mange flere.

Alt i alt maa man paaregne, at Trikotagefaget frembringer Værdier til 6 à 7 Millioner Kr., fordelt paa ca. 120 Virksomheder i Byerne, der i alt beskæftige ca. 1500 faste Arbejdere og ca. 4000 Hjemmearbejdere, og antagelig ca. 1500 mindre Virksomheder spredte rundt paa Landet. Disse mindre Virksomheder have vel ikke hele Aaret fuld Beskæftigelse til deres Maskiner, men give sikkert sine Udøvere den væsentligste og største Del af deres Indtægter.

Arbejderne have næsten udelukkende Akkordarbejde, ligesom det aldeles overvejende er Kvinder, der beskæftiges. Den almindelige gennemsnitlige Arbejdsfortjeneste med en Arbejdstid af 9½ Time er:

	Dagløn	Akkord
i Væverierne for Mænd	Kr. 2,17	2,35
i — - Kvinder	— 1,50	1,70
i Strikkerierne - —		1,65

Til Sammenligning hermed anføres den tilsvarende Lønningssats for tilsvarende Varer i Tyskland, hvilket er det stærkest konkurrerende Land.

Med en Arbejdstid af 10—11 Timer for Mænd	ca.	— 1,50	1,70
- Kvinder	-	— 1,20	1,40

I øvrigt maa man sige, at Arbejdslønnen er meget forskellig i de forskellige Egne i Tyskland. Det paastaas endog, at der er Egne som f. Eks. Elbingen og Theilfingen, hvor Arbejdslønnen gaar ned under 1 Kr. daglig. Men i alle Tilfælde er den danske Arbejdsløn adskilligt **højere.** Og det til Trods for, vor Toldbeskyttelse er forholdsvis lavere.

Til Sammenligning anføres, at Tolden i de tilgrænsende Lande for tilsvarende Varer er:

Tyskland: pr. Pd. 89 Øre for færdige Varer med Besætning.
Sverrig: — 87½ - uden Afkortning for Æsker eller Omslag.
Finland og Rusland: Tolden flere Gange saa høj som hos os; i Rusland fra Kr. 2,82 indtil over 7 Kr. pr. Pd.

Til Oplysning om, hvor stor den hjemlige Beskyttelse er for nogle af Fagets Hovedartikler, anføres nedenstaaende Eksempler:

1. Ekspl.

100 Duf. rosa Dametrøjer, Vægt	150 Pd. à 66⅔ Øre	=	Kr.	100,00
100 — røde Damebenkl. —	450 —	—	= -	300,00
100 — kul. Dameklokker —	660 —	—	= -	440,00
	1260 Pd.		Kr.	840,00
Hertil medgaar inkl. Svind og Affald af med Told belagte Stoffer				
1285 Pd. farvet Uldgarn à 8 Sk.			-	214,17
			Kr.	625.83

for 1260 Pd. eller ca. 50 Øre pr. Pd.

2. Ekspl.

10 Duf. normal Herretrøjer, Vægt 56 Pd. à 66⅔ Øre		Kr.	37,33
Hertil medgaar inkl. Svind og Affald af med Told belagte Stoffer 57 Pd.			
ufarvet Uldgarn à 4 Sk.	Kr. 4,75		
Told af Besætning og Knapper	— 0,10	—	4,85
Den tarifmæssige Beskyttelse er altsaa		Kr.	32,48
eller ca. 58 Øre pr. Pd.			

At Faget ikke nær udnytter denne Beskyttelse, vil ses paa følgende Maade:

Ekspl. 1:

Anførte 300 Duf. Varer repræsentere en en gros Salgspris af ..... Kr. 5000,00
Hvis de samme Varer indførtes fra Tyskland, som er det stærkest konkurrerende Land i disse Artikler, vilde Prisen herfor være ufortoldet inkl. Fragt ..... — 4850,00
Det vil heraf ses, at der kun udnyttes .... Kr. 150,00
eller ca. 1/4 af den tarifmæssige Beskyttelse.

Ekspl. 2:

Anførte 10 Duf. Normaltrøjer repræsentere en en gros Salgspris af..... Kr. 200,00
Indført fra Tyskland koste disse Varer..... — 187,00
Der udnyttes altsaa kun..... Kr. 13,00
eller ca. 2/5 af den tarifmæssige Beskyttelse.

Der findes en Del Artikler, henhørende til Faget, som slet ikke eller saa godt som ikke produceres her i Landet og heller ikke ville kunne lade sig producere, saa længe Tolden er saa lav som nu. Fine Strømper og Handsker i Bomuld, Uld, 1/4, 1/2 og 1/1 Silke ere saa letvægtige Artikler, at Tolden ikke yder Faget en saadan Beskyttelse, at det er muligt at optage en Konkurrence med Udlandet, der med sine storartede Maskiner og sit store Marked er i Stand til ved en Masseproduktion at fabrikere meget billigt.

Eksempelvis anføres nogle vigtige Hovedartikler, der vise Forholdet mellem indenlandske en gros Priser og udenlandske en gros Priser.

		Udenl. Pris inkl. Fragt.	Told.	Tilsammen.	Indenl. Pris.	Differ.
a.	1 Duf. fine gl. Strømper, uldne	10,40	1,60	12,00	12,50	+ 0,50
b.	1 — — lette gl. — —	9,30	1,50	10,80	11,50	+ 0,70
c.	1 — rippede — —	11,00	1,68	12,68	12,00	÷ 0,68
d.	1 — mønstrede Dameklokker	27.80	5,20	33,00	31,20	÷ 1,80

Det vil heraf ses, at den **udenlandske** Industri ved saadanne lette Artikler som de under a og b anførte ere i Stand til, til Trods for Tolden, at udbyde Varer paa vort Marked til en **billigere** Pris, end det er muligt for den danske Fabrikant at sælge til.

At der desuden inden for saa stor en Industrigren, fordelt paa saa mange Virksomheder, findes stor indenlandsk Konkurrence, er en Selvfølge, og arbejdes der i det hele taget med en ubetydelig Fortjeneste.

Eksempelvis anføres:

1 Duf. patent Bomulds Benklædetøj à 8 Pd, sælges for ..... Kr. 7,20
Til Fremstillingen medgaar:
8 Pd. Bomuldsgarn à 0,60 ..... Kr. 4,80
Linning og Knapper..... — 0,60
Arbejdsløn ..... — 1,42 — 6,82
Altsaa Fortjeneste... Kr. 0,38

1 Duf. hvide Dametrøjer à 1 1/2 Pd. sælges for ..... Kr. 4,50
Til Fremstillingen medgaar:
1,53 Pd. Garn à 1,95..... Kr. 2,98
Arbejdsløn ..... — 1,20 — 4,18
Altsaa Fortjeneste... Kr. 0,32

Som det vil ses, fremgaar det af foranstaaende, at Trikotageindustrien er et af Landets største Erhverv, der er fordelt paa forholdsvis flere selvstændige Virksomheder end næppe nogen anden Industrigren her i Landet, og det maa vel ogsaa indrømmes, at dens Stilling blandt Landets Industri er en af de smukkeste, netop derved at den giver saa stor Bifortjeneste til saa mange Hjem: saa vist som det for de fleste fattige Hjem har en uvurderlig Betydning, at en Husmoder, foruden at hun er i Hjemmet og kan passe dette maaske ved Hjælp af et Par Døtre, kan tjene 3, 4 à 5 Kr. ugentlig.

Dette gode og smukke Resultat maa sikkert i første Række tilskrives den Toldbeskyttelse, hvorunder der er arbejdet, og hvorved man er naaet til, i alle almindelige og grovere Varer, fuldstændig at forsyne Landets Forbrug med gode og solide Varer til billige Priser og dog betale vore Arbejdere betydeligt bedre, end Udlandet ser sig i Stand til.

Da den indenlandske Konkurrence har naaet en Højde, der gennemgaaende kun levner Udøverne en ringe Fortjeneste, da Faget ikke er i Stand til at udvide sit Marked paa Grund af de omliggende Landes høje Toldsatser, og da en yderligere Konkurrence fra Udlandets Side kun kan medføre, at Arbejdernes Løn synker ned til det samme som Udlandets, taaler den nuværende Beskyttelse aldeles ikke at beskæres. Meget ønskeligt vilde det tværtimod være, om Faget kunde blive sat i Stand til ogsaa at optage Konkurrencen med Udlandet i en Del af de Artikler, som ved deres lette Karakter forholdsvis ere underkastede en ringe Beskyttelse, navnlig uldne Yerseys, fine uldne Strømper samt fin Normalunderbeklædning. Hvis Tolden for disse Artikler var 1 Kr. pr. Pd., vilde det sikkert være muligt at skabe nye Virksomheder og Arbejde til nye Hundreder af Mennesker.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Kartebaandsfabrikanter.

Toldposition Nr. 150 og 174.

Landstingets Forslag, Pos. 117 og 135.

Denne Industri er herhjemme for Tiden saare uheldig stillet. Medens man nemlig til Karterne tidligere anvendte Læderbaand, som tilvirkedes her i Landet, benytter man i de senere Aar et Bomuldsstof som medfølgende Prøve, der maa indføres fra Udlandet. Dette Stof koster uden Tænder i Told 12 Sk. pr. Pd., Staaltraaden koster i Told 1 Sk. pr. Pd., medens de færdige Karter ikkun koste 3 Sk. pr. Pd. efter Pos. 174. Nu er det ganske vist saaledes, at i de færdige Karter udgør Tænderne den største Vægt; men den samlede Toldudgift til Materialierne bliver ikke des mindre siden disse Bomuldsbaands Anvendelse større end for de færdige Karter, et Forhold, der saa at sige umuliggør denne Tilvirkning herhjemme.

Man maa derfor henstille, at enten Tolden paa det anvendte Bomuldsstof nedsættes, eller at Tolden paa færdige Karter forhøjes meget betydeligt. En Told af 8 Øre pr. Pd. for det anvendte Bomuldsstof vil bevirke, at Materialtolden og Tolden paa færdige Karter omtrent vil balancere. Ved at se de medfølgende Prøver samlede, vil man let overbevise sig om, at Stoffet ikke godt kan bruges til andet end Karter; der vil altsaa ikke i fiskal Henseende være nogen Vanskelighed ved at adskille det fra de øvrige Bomuldsvarer.

En anden Udvej, som heller ikke i fiskal Henseende formentlig vilde frembyde nogen Vanskelighed, er at forhøje Tolden paa de færdige Karter i Analogi med f. Eks. den svenske Told, der er ca. 28 Øre pr. Pd.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Rullegardiner og Persienner.

Toldposition Nr. 150 og 254.

Landstingets Forslag Pos. 117 og 220.

Denne Fabrikation er gaaet saa betydelig ned i den sidste halve Snes Aar, at den nu snart er sunken ned til det halve, trykket, som den er, af en Konkurrence fra baade Tysklands og Englands og for Persiennernes Vedkommende Sverrigs Side. Herimod yder den bestaaende høyst ubetydelige Beskyttelse intet som helst Værn, som det let vil ses af nedenstaaende Eksempler:

a. 12 Rullegardiner (1,12 × 2 Al.), Vægt 3½ Pd., koste i Told à 12 Sk. Kr. 0.87

Hertil medgaar:

cirka 2 Pd. Bomuldstøj	à 12 Sk.	Kr. 0.50		
— 1 — Lim.....	à 3 —	— 0.06		
— 1 — Farve	à 5 —	— 0.10	=	Kr. 0.66
		Tarifmæssig Beskyttelse...		Kr. 0.21

b. 12 Rullegardiner, Vægt 6 Pd., koste i Told à 12 Sk. Kr. 1.50

Hertil medgaar:

3½ Pd. Bomuldstøj	à 12 Sk.	Kr. 0.87		
1½ — Lim.....	à 3 —	— 0.09		
1 — Farvevarer.....	à 5 —	— 0,10	=	Kr. 1.06
		Tarifmæssig Beskyttelse...		Kr. 0.43

eller 2—4 Øre pr. Gardin.

Over for en saa ringe Beskyttelse er det intet Under, at Danmark er et af de bedste Markeder for Afsætning af Tysklands Overproduktion saa vel som for de engelske Lancastergardiner (Voksduggardiner), som, skønt de ere trykkede Gardiner, lige fuldt, da de gaa ind under Begrebet spartlede Varer, fortoldes som hvide Varer.

Saafremt Tolden derfor fremdeles bliver 25 Øre pr. Pd. af hvide Bomuldsvarer, maa alt, hvad der kommer ind under Begrebet Rullegardiner, sættes til en Told af mindst 50 Øre pr. Pd.; en saadan Beskyttelse vil kun være endog meget moderat og er absolut nødvendig, om denne Industri ikke helt skal tilintetgøres.

Er Beskyttelsen forsvindende for Rullegardiner, er den for Persiennernes Vedkommende fuldstændig forsvunden og har givet Plads for en Præmie for Udlandets, særlig Sverrigs, Industri, hvad tydelig vil fremgaa af følgende Eksempel:

1 Persienne, Vægt 6 Pd., koster i Told à 3 Sk.		Kr. 0.37
Hertil medgaar:		
cirka 4½ Pd. Træ à 3,8 Sk. pr. Kubfd.	cirka	Kr. 0.07
— 1 — Bomuldsbaand à 16 Sk. .	—	— 0.33
— ½ — Garn og Snore.....	—	— 0.03 = Kr. 0.43

Tarifmæssig Beskyttelse minus 6 Øre.

At et saadant Forhold er urimeligt og uretfærdigt, og at det ved en Toldrevision bør ændres, er formentlig indlysende.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Uldmanufakturvarer.

Toldpos. 156, 157, 158, 159, 160.

Landstingets Forslag Pos. 118, 119, 121, 122.

Fagets Udøvere.

Ifølge Beretning om Arbejdstilsynets Virksomhed fandtes der i 1894—95 under Tilsynet 168 selvstændige, ved mekanisk Kraft drevne, Bedrifter med i alt 3,615 Arbejdere; men dette Tal angiver imidlertid kun en meget ringe Del af de ved denne Branche beskæftigede Mennesker, idet meget Arbejde foregaar i Hjemmene. Dels modtages Arbejde fra Fabrikkerne til Udførelse i Hjemmet, saasom Syning, Vævning, Strikning, Nopning m. m., dels beskæftige Smaamestre sig selvstændig i Hjemmene med denne Virksomheds forskellige Arbejder, — hvortil endnu komme de Tusinder og Tusinder af Arbejdere, mandlige og kvindelige, som Uldvarekonfektionen og Uldtrikotagen beskæftiger.

Det turde her tillige indskydes, at denne Industris forholdsvis lette legemlige Arbejde gør, at den særlig kan optage og beskæftige de til Landbrugsarbejde legemlig uskikkede Individer, som saaledes her finde deres rigelige Udkomme i Stedet for eventuelt at falde deres respektive Forsørgelseskommuner til Byrde.

Vi have saaledes med et af Landets største Erhverv at gøre, og de til dets Virksomhed knyttede Kapitaler ere overmaade betydelige.

Konsument af indenlandsk Raastof.

Som Konsument af indenlandsk Raastof spiller denne Industri ved sit Uldforbrug en særlig national Rolle, dels ved sit direkte Indkøb af Landets Uld, dels ved den Form af Tuskhandel, som efterhaanden har vundet Hævd i Landets fleste Egne. Naar nemlig Landboerne ikke selv mere oparbejde deres Uld, betale de deres Manufakturvarer med Ulden, som saa atter til høj Pris havner i Fabrikkerne, idet den igen af Detaillisten afhændes til Manufakturgrossisten og af denne til Industrien mod Varer eller Kontanter.

Men ogsaa som Hjælp til Husfliden spiller Uldvareindustrien en betydelig Rolle, idet megen Uld bringes til Spinderierne, for derefter i Hjemmene at væves til Hvergarn og Vadmeler, for derpaa igen af Fabrikken at farves, valkes, vadskes m. m., og i hvor stort Omfang dette finder Sted, turde fremgaa af, at der f. Eks. alene i Hjørring, efter Opgivende af et derværende Firma, aarlig kartes og spindes til nævnte Brug i Byens 2 Uldspinderier ca. 190,000 Pd. hjemmeavlet Uld!

Uldne Varer henhøre ifølge Toldtariffen af 4de Juli 1863 til følgende Positioner:

Pos. 156	ufarvet Uldgarn	4	Sk. pr. Pd.
— 157	farvet —	8	— —
— 158	grove vævede Varer	12	— —
— 159	klare aabne Varer Possement- og Knapmagerarbejde	48	— —
— 160	alle andre Varer	32	— —

Toldindtægt af uldne Varer.

Af disse spiller Position 160 „alle andre Varer" saa absolut Hovedrollen i fiskal Henseende, at den endog er den af alle Toldtariffens Positioner, der indbringer den største Toldindtægt; — ifølge statistisk Tabelværk udgjorde den endog det i 1894 efter nævnte Position oppebaarne Toldbeløb 2,404,333 Kr. eller ca. 10 pCt. af den samlede Toldindtægt 23,946,614 Kr.

For de sidste 5 Aar har, ifølge statistisk Tabelværk, Indførslen af uldne Varer, Pos. 160, udgjort:

	Samlet Indførsel.	Klareret til Konsum.	Heraf toldfrit fra Island og Færøerne.	Indførselstold.
	Pd.	Pd.	Pd.	Kr.
1890	3,725,499	3,223,358	99,359	2,082,666
1891	3,896,682	3,274,584	76,874	2,131,807
1892	4,249,889	3,580,026	133,776	2,297,500
1893	4,443,579	3,795,743	82,548	2,475,463
1894	4,400,415	3,659,790	53,290	2,404,333
	20,716,064	17,533,501	445,847	11,391,769
Gennemsnit af Femaaret 1890—94:	4,143,213	3,506,700	89,169	2,278,354

Det fremgaar heraf, at hver Øre pr. Pd. af de 66,7 Øre, der opkræves i Told af de under denne Position hørende Varer for Statskassen repræsenterer en aarlig Indtægt af over 34,000 Kr., for 1894 endog 36,000 Kr.

Værdi pr. Pd. af indførte uldne Varer.

Hvad nu Værdien af de under Pos. 160 indførte Varer angaar, da angives denne af statistisk Tabelværk i Henhold til Opgivelse fra Kjøbenhavns Manufakturhandlerforening for Aarene 1888—92 til gennemsnitlig 3 Kr. 92,4 Øre pr. Pd., saa at altsaa Tolden for denne Position gennemsnitlig udgør 17 pCt. af de indførte Varers Værdi.

Her over for anføre imidlertid Modstandere af den nugældende Beskyttelse, at den nævnte Gennemsnitsværdi jo kun gælder for de indførte lettere og dyrere Varer, og at det er uretfærdigt mod Konsumenterne af de grovere Varer, at disse Varer beskattes relativt højere end de lettere og finere, samt at der herigennem ydes den indenlandske Industri en forholdsvis for stor Beskyttelse.

Mod dette tilsyneladende Misforhold har man dog til Dato fra ingen Side kunnet foreslaa noget probat Middel, thi den eneste effektive Løsning, Værditold, er af saa mange praktiske Grunde under vore Forhold en komplet Umulig-

hed, at den fra alle kompetente Sider, baade fra Toldetaten og fra Handelsstanden, paa det bestemteste er fraraadet og opgivet.

En Deling af Positionen efter, hvorvidt Varen indeholder vegetabilsk Spind eller ej, er ligeledes opgivet som upraktisk, da denne Deling ikke falder sammen med Varernes Deling efter Værdi — altsaa Formaalet dog ikke opnaas og desuden vil være særlig truende for vor nationale Hvergarnsindustri. Deling af Pos. 160.

Ogsaa er en saadan Deling umulig nu, da den fremskredne Fabrikation kun blander Uld og Bomuld ved to forskellige Systemer af Traade i Væveriet for ganske enkelte Vareforters Vedkommende, hvorimod Blandingen hyppigst foretages paa Varens første Standpunkt, før Spindingen, ved Sammenkartning af de to Raastoffer.

Heller ikke en Deling af Kvadratmaal og Vægt, saaledes som anvendt enkelte Steder i Udlandet, falder paa nogen Maade sammen med Deling efter Værdi, ligesom den jo ogsaa vilde fjerne sig fra den altid saa meget attraaede Simplifikation af Toldtariffen. Hovedindvendingen er dog denne, at den utvivlsomt maatte berøve Købmandsstanden den med Rette saa højt skattede, ja unndværlige Kreditoplagsret.

Beviset for ovenstaaende Udtalelser turde fremgaa af en Samling paa ca. 180 Vareprøver af Klæde i alle Arter, Kjoletøjer, Forstoffer, Møbelstoffer, Plüscher, Svanebayer, Floneller, Sengetæpper m. m., indenlandske og fremmede, alle henhørende under Pos. 160, hvoraf fremgaar:

1) at heluldne og halvuldne Varer findes til saa godt som alle Priser og til meget forskellig Vægt, og
2) at dyre og billige Varer findes til enhver Vægt pr. □ Alen, baade lette og svære.

Samlingen, der er tilvejebragt og udregnet i 1891, indeholder Prøver af heluldne og halvuldne Varer og udviser ifølge vedlagte koncentrerede Tavle saa store Svingninger i Priserne inden for samme Vægt pr. □ Alen, at enhver Deling i den Retning paa Forhaand turde være udelukket.

Tavle.

Hel- og halvuldne Varer mellem

5 og 10	Kvint pr.	□	Alen,	8	Prøver, hvis Pris pr. □ Alen svinger fra	50— 74 Ø.
11 - 15	—	—		14	— —	- 44—122 —
16 - 20	—	—		15	— —	- 43—133 —
21 - 25	—	—		13	— —	- 42—272 —
26 - 30	—	—		18	— —	- 48—373 —
31 - 35	—	—		14	— —	- 58—360 —
36 - 40	—	—		17	— —	- 64—340 —
41 - 45	—	—		17	— —	- 75—400 —
46 - 50	—	—		34	— —	- 50—418 —
51 - 55	—	—		19	— —	- 93—540 —
56 - 60	—	—		6	— —	- 156—480 —
61 - 65	—	—		6	— —	- 115—280 —

Kommer man først ind paa Tanken om en Deling af Positionen, er der overhovedet ingen Grænser for, hvor langt man maa komme til at gaa, og andre Landes Eksempel turde ogsaa virke ret afskrækkende. Medens Danmark nu for Uldvarer i alt har 6 Toldpositioner, har f. Eks.:

Sverrig, Rusland, Norge hver	14	Positioner
Tyskland	18	—
Finland, Grækenland hver	24	—
Østerrig, Svejts hver	28	—
Italien	35	—
Frankrig	118	—

(deraf 78 alene for Uldgarner).

Overhovedet taler vistnok den bestaaende Tradition faa Steder stærkere imod en Deling end netop af Position 160. I hvert Fald maa det indrømmes, at ethvert Forsøg paa at udskille en større Del Varer fra denne Position og ansætte dem til en lavere Told maa være i høj Grad betænkeligt lige over for en Position, der giver en saa betydelig Toldindtægt, at den svarer til 10 pCt. af det samlede Toldbeløb, og hvor hver Øre af Positionens 66⅔ Øre pr. Pd. i Fjor repræsenterede 36,000 Kroners Indtægt for Statskassen.

Men naar en praktisk Deling af Positionen saaledes er udelukket, i alt Fald baade efter Manufakturhandlerforeningens og Grosserer-Societetets Komites Mening, maa selvfølgelig de under samme sorterende Varer være underkastede det samme Forhold, der gælder for al Vægttold overhovedet, at Ekstremerne inden for den samme Position blive i høj Grad ulige beskattede, de fine Varer forholdsvis meget for lavt, de grove Varer højt. Den sidste og værste Ubillighed finder imidlertid praktisk og faktisk aldeles ikke Sted. I Danmark som overalt, hvor der er nogen Industri, indføres disse Varer nemlig slet ikke, men den hjemlige Industri kaster sig ganske naturlig over Fremstillingen deraf, fordi Konsumen her er størst. Den derved fremkaldte Konkurrence vil da efterhaanden blive saa intensiv, at den tilsyneladende høje Told for de grove Varer kun kommer til at virke som Beskyttelse (o: som Middel til for Indlandets Industri at bevare det hjemlige Marked), men ikke som Beskatning. Med andre Ord: Industrien udnytter i dette Tilfælde kun en ringe Del af den ved Toldloven tilsyneladende hjemlede Toldbeskyttelse. Dennes Betydning bliver hovedsagelig at sikre den hjemlige Produktion den faste og solide Basis, som et bestemt sikret Afsætningsområde altid afgiver. Ogsaa her i Landet fabrikeres af nævnte Grund de grove uldne Varer, de bredere Lags Beklædningsemne, lige saa billigt som noget Steds, og uden at der udnyttes nogen nævneværdig Del af Beskyttelsen i Form af Prisforhøjelse, hvilket tydelig turde fremgaa af medfølgende Kalkulations- og Salgspriser af grove danske Klædevarer m. m., Grundstoffet til den ubemidlede Klasses Arbejdsklæder og daglige Konsum (se Klædevarer, Kjoletøjer m. m.).

Indlandets Konkurrence.

Det andet store Punkt, der stadig fremføres som Argument for en Toldrevision paa dette Punkt, er, at Import af uldne Varer under de nuværende Tariffatser vanskeliggøres, ja delvis umuliggøres, idet Tolden enten virker ligefrem prohibitivt eller dog gennemgaaende er for høj i Forhold til Varernes Værdi, særlig fordi Prisen pr. Pd. af Uldvarer nu langtfra skulde være i Overensstemmelse med Priserne, der vare gældende, da Toldloven i 1863 blev vedtagen. Det anføres da ogsaa i denne Sammenhæng stadig som Argument mod Bevarelsen af den bestaaende Told for uldne Varer, at Uldpriserne for Tiden ere meget lavere end i 1863, da Toldloven blev given. Denne Argumentation er imidlertid ret vildledende, thi vel vare Uldpriserne i selve 1863 betydelig højere end nu, men Toldsatserne i 1863 bestemtes naturligvis ikke i Forhold til Øjeblikkets Uldpris, men selvfølgelig, hvis der overhovedet blev taget

Uldpriser.

et saadant Hensyn, til den nærmest forudgaaende Periodes Priser, og Prisen for god, jydsk Loduld, hvortil der dog vel maatte tages særligt Hensyn, svingede i Aarene 1860—61 omkring 3 Mark 4 Sk. pr. Pd., o: nøjagtig samme Pris, som for Tiden forlanges for netop samme Vare!

Udlandets Konkurrence.

Men medens det saaledes er fejlagtigt og ubevisligt, at Prisen for virkelig gode, reelle, uldne Varer nu er væsentlig lavere end i Tredserne, ere selvfølgelig de senere fremstaaede Blandingsvarer og Imitationer billigere end forrige Tiders Fabrikater. Til Gengæld er imidlertid den yderligere Beskyttelse, som forrige Tiders Fabrikation herhjemme i saa rigt Maal nød i de Vanskeligheder, der vare forbundne med et hyppigt Samkvem med Udlandet, nu i Bund og Grund forsvunden, — Udlandets Konkurrence kæmper nu ganske i Linie med Indlandets. Det vrimler af Agenter for udenlandske Fabrikker over hele Landet ned til de mindste Købstæder, og at der fra disses Side — som f. Eks. gennem Kjøbenhavns Manufakturhandlerforening — drives en udstrakt Agitation for billigere Indførselsvilkaar, er klart nok. Handelsrejsende fra udenlandske Huse berejse desuden hver Krog af Landet, og Hundredtusinder af Prøver sendes nu aarlig ifølge et nyt Handelssystem direkte fra Udlandets industridrivende til selv den mindste Forbruger, der paa to, tre Dage kan være i Besiddelse af de efter Prøverne rekvirerede Varer.

Og under disse Forhold er Indlandets Industri paa Grund af Toldens ringe Højde udelukket fra store Grene af Uldfabrikationen, nemlig alle de finere og dyrere Varesorter.

I Forhold til disses Priser er Tolden nemlig saa ringe — den synker endogsaa i visse Tilfælde til 3 pCt. af Værdien —, at den Beskyttelse, som den yder, ingen som helst Rolle spiller over for Udlandets Specialisering og Masseproduktion og dets særlige paa Eksport beregnede Priser. Den danske Industri staar med andre Ord umiddelbart over for Udlandets Konkurrence og vilde altsaa kun være i Stand til at holde denne Stangen paa vort Marked, hvis det var den muligt at arbejde under samme Vilkaar. Landets Lidenhed, vort Markeds Snæverhed med dets særlige, mangeartede Krav til den enkelte Fabrik forbyder imidlertid dette ganske af sig selv, saa længe den i disse Tilfælde mangelfulde Beskyttelse kun kan afgive et saa svagt Værn, som den gør.

Endnu vanskeligere vil det kunne lykkes os at komme med i Fabrikationen af alle Slags egentlige Modevarer i paafaldende Mønstre. Til de ovenanførte Grunde kommer nemlig for disses Vedkommende den særlige Omstændighed, at Produktionen heraf ligefrem kræver Muligheden af en Fordeling til selve Verdensmarkedet.

Eksportpræmier.

Naar dette er Forholdet lige over for Udlandets normale Konkurrence, hvor fortvivlet er saa ikke den hjemlige Industris Kamp mod Udlandets, de store Fabriklandes abnorme Konkurrence i Form af Overproduktion, Eksportpræmier m. m. Eksportpræmie er for Manufakturvarers Vedkommende vel endnu ikke en af Staterne direkte indført Begunstigelse, skønt Fragt-Tarifnedsættelsen for Varer til Udførsel fra Tyskland allerede er et Skridt herhen imod, men da det med Sikkerhed udtales (P. Kjødt: Tolden og Tiderne, Pag. 80), at den udenlandske Købmand f. Eks. i Tyskland af Fabrikanterne køber sine Varer 15 pCt. billigere end Landets egne Grossister, og dette ikke som Undtagelse, men som Regel, saa have vi altsaa her en privat Eksportpræmie, der er meget nær ved at opsluge al den Beskyttelse, som Position 160 med sine 17 pCt. skulde yde vor indenlandske Industri.

Over-produktion.

Det er i Virkeligheden vore store Nabolandes Overproduktion, der her gør sig gældende. Som Regel er det givet, at jo større et Lands Fabrikation, desto større ogsaa dets Overproduktion, og naar alle de store Industrilande ved høje Toldsatser søge at værne sig mod hverandres Overproduktion, saa ligger jo heri, at det lille Land med den i Sammenligning forsvindende Industri og Købeevne øjeblikkelig vilde være oversvømmet og dermed dets Industri for bestandig tilintetgjort, hvis Toldmuren blev sænket selv det mindste under de store Nabonationers.

Stor Stigning af Import af uldne Varer.

Det viser sig da ogsaa, at Klagen over Importvanskeligheden er saare lidt i Overensstemmelse med det Faktum, at netop Overskudsindførselen af uldne Varer, ifølge „Danmarks Statistik"s 5. Bind, Pag. 402, er den, der er stegen allermest i Løbet af de 13 Aar fra 1876—88, hvorover Undersøgelserne strække sig. Medens nemlig den samlede Toldindtægt i nævnte Tidsrum er stegen med 16½ pCt., og medens Overskudsindførselen viser en Stigning for Tobak af 13 pCt., for Silkevarer af 25 pCt., for Bomuldsvarer af 26 pCt. og for Metalvarer af 32 pCt., vise uldne Varer en Stigning af 53 pCt., et Forhold, der, naar Undersøgelserne føres til Dato, stiller sig endnu skarpere, idet Toldindtægten fra 1876 og til 1894 er stegen 19 pCt. som Helhed, men uldne Varer med 72 pCt., et Faktum, der formentlig i højeste Grad maa virke afkræftende paa Klagen over for høje, ja delvis prohibitive Toldsatser.

I 1866—67	inklareredes	til Forbrug	under Pos. 160	1,696,040 Pd.
1877	—	—	—	2,849,848 —
1887	—	—	—	3,066,452 —
1894	—	—	—	3,659,790 —

Foruden at den store Stigning af Importen saaledes som Helhed er paaviselig for Gruppen „Uldne Varer", fremgaar det yderligere af vor Hovedleverandør, Tyskalands Udførsels-Statistik, at vi næst efter Svejts er det Land i Europa, der derstedsfra pr. Individ i en lang Aarrække har haft den største Import af uldne Varer.

Tyskalands Udførsel af uldne Varer.

„Monatliche Nachweise über den auswärtigen Handel des deutschen Zollgebietes", December 1894, udviser saaledes for Aaret 1884 som udført af uldne Varer (909/10 Tuch und Zeugwaaren unbedruckt: Wollenwaaren) fra Tyskland til:

Svejts	(2,933,000	Indb.)	1,881,600	Kilos lig med	0,640 Kilo pr. Individ
Danmark	(2,185,000	—)	1,252,000	— —	**0,570** — —
Holland	(4,511,000	—)	1,212,400	— —	0,270 — —
Norge	(1,999,000	—)	611,800	— —	0,306 — —
Sverrig	(4,774,000	—)	1,108,500	— —	0,232 — —
Rumænien	(5,000,000	—)	628,700	— —	0,126 — —
Belgien	(6,094,000	—)	761,500	— —	0,125 — —
Storbritannien	(38,087,000	—)	2,282,100	— —	0,060 — —
Tyrkiet	(10,243,000	—)	585,000	— —	0,057 — —
Italien	(30,158,000	—)	921,700	— —	0,030 — —
Grækenland	(2,217,000	—)	29,500	— —	0,014 — —
Serbien	(2,157,000	—)	1,365,000	— —	0,063 — —
Østerrig-Ungarn	(41,285,000	—)	947,900	— —	0,023 — —
Portugal	(4,708,000	—)	52,600	— —	0,011 — —
Frankrig	(38,219,000	—)	472,400	— —	0,012 — —
Spanien	(17,545,000	—)	115,000	— —	0,007 — —
Rusland	(96,009,000	—)	310,200	— —	0,003 — —

Andre Landes Toldsatser.

Ogsaa en Sammenligning af vore Toldsatser for uldne Varer med andre Landes udviser, at de saa langt fra kan kaldes høje, endsige prohibitive, at vi endog, naar der ses bort fra de ældste uldvareproducerende Lande som England, Nederlandene, og Svejts, ere i Klasse med det store Flertal af moderat beskyttede Lande, medens de stærkt protektionistiske Staters Toldsatser langt overgaa vore Satser.

Eksempelvis anføres, at Tolden af heluldne Alenvarer til en Pris af 3 Kr. 92,4 Øre pr. Pund (Gennemsnitsværdien pr. Pund for Indførslen under Pos. 160) procentvis efter nedennævnte Landes Toldsatser vil udgøre:

1,999,000	Indvaanere	for	Norge	10,2 pCt.	
49,424,000	—	—	Tyskland	15,5 —	(minimal Toldsats).
30,158,000	—	—	Italien	16,1 —	
2,185,000	—	—	Danmark	17 —	
41,285,000	—	—	Østerrig-Ungarn	18,1 —	
38,219,000	—	—	Frankrig	19,3 —	
4,774,000	—	—	Sverrig	22,3 —	
			Finland	53,9 —	
17,545,000	—	—	Spanien	73,4 —	
4,708,000	—	—	Portugal	82,8 —	
96,009,000	—	—	Rusland	98,6 —	
63,000,000	—	—	Amerika	40 à 50 —	

Naar disse Landes Indbyggerantal gruppevis sammenstilles, viser det sig, at Danmark staar i en Gruppe af 3 Lande med tilsammen 82 Mill. Indvaanere med omtrent ens Told, medens med Undtagelse af England, der for disse Varer slet ikke har nogen Told, kun en Gruppe af 4 Lande med 14½ Mill. har lavere Told, og en Gruppe af 8 Lande med 265 Mill. har højere, til Dels endog langt højere Toldbeskyttelse.

Storbritannien... med 38,087,000 Indb. ingen Told

Belgien	—	6,094,000	—	14½ Mill. lavere Told.
Holland	—	4,511,000	—	
Svejts	—	2,933,000	—	
Norge	—	1,999,000	—	
Tyskland	—	49,424,000	—	82 Mill. omtrent samme Told.
Italien	—	30,158,000	—	
Danmark	—	2,185,000	—	
Østerrig-Ungarn	—	41,285,000	—	84 Mill. højere.
Frankrig	—	38,219,000	—	
Sverrig	—	4,774,000	—	
Finland				265 Mill. højere Told.
Spanien	—	17,545,000	—	181 Mill. langt højere.
Portugal	—	4,708,000	—	
Rusland	—	96,009,000	—	
Amerik. Fristater	—	63,000,000	—	

Ved det foranførte er det formentlig godtgjort:

1. **At Beskyttelsen for dansk Uldvareindustri som Helhed maa kaldes meget moderat, og at den for de finere, dyrere Varers Vedkommende endog er kendelig for lav.**
2. **At Beskyttelsen ikke forhindrer, men tværtimod tilsteder en meget stærkt stigende Import.**
3. **At den danske Industri, som Beskyttelsen dog muliggør, særlig i billigere, svære Varer, virker under en betydelig indbyrdes Konkurrence til Fordel for Konsumenterne.**

Man tillader sig derfor at henstille, at Toldsatsen for uldne Varer, henhørende under den nugældende Toldposition 160, udelt, noget mere henimod svenske og tyske tilsvarende Toldsatser forhøjes til **mindst 75 Øre pr. Pd.**, medens Industrien, for de øvrige Positioner vedrørende „Varer af Uld og andre Haar af Dyr", foreslaar de Satser opretholdte, som vedtoges af Landstinget ved Toldlovforslagets 3. Behandl. under 6. Marts 1891 under Løbenumrene 118, 119 og 121.

Medens foranstaaende Bemærkninger i al Almindelighed gælde for alle hel- og halvuldne Varer, særlig for alle de mange forskelligartede Varer, som indgaa under Toldtarifens Position 160, skulle vi nu nærmere søge fremdraget den tarifmæssige samt den deraf udnyttede (effektive) Beskyttelse for disse forskellige Varesorter, samt hvad dermed staar i Forbindelse.

Hvor det er muligt, skulle vi kun henvise til Indledningen, uden derfor aldeles at kunne undgaa nogle mindre Gentagelser.

Klædevarer.

Pos. 160 i Lov af 4de Juli 1863: 1 Pund 32 Sk.
— 122 i Landstingets Forslag af 1891: 1 Pund 66 Øre.

Den tarifmæssige Beskyttelse.

Hel- og halvuldne Klædevarer svare efter den bestaaende Lovgivning en Told af 32 Sk. eller 66⅔ Øre pr. Pd. For at finde den tarifmæssige Beskyttelse maa imidlertid herfra gøres et Fradrag, svarende til Toldbeløbene for de til Produktionen af de paagældende Varer anvendte — altsaa ogsaa som Svind og Affald medgaaede — Hoved-, Bi- og Hjælpestoffer.

Naar et Parti Klædevarer tænkes tilvirket saaledes, at hele Fabrikationen fra den raa Uld til den færdige Vare foregaar her i Landet, altsaa saaledes, at Fabrikanten udnytter saavel den Farveriet som Spinderiet og Væveriet tiltænkte Beskyttelse, vil den tarifmæssige Toldopgørelse herfor omtrent stille sig saaledes:

Til et Fabrikationskvantum af f. Eks. 100 Pund Klædevarer svarer en Told à 32 Sk. pr. Pund af ..... Kr. 66,66,

medens der af dertil medgaaede Materialier, Elain, Sæber, Olier, Syrer, Farvevarer, Kul m. m. vil være betalt i Told ca. .... — 2,60,

hvilket altsaa vil svare til et samlet gennemsnitlig Afdrag i Toldbeløbet af ca. 4 pCt. (heraf udgør Kultolden ca. 1,33 pCt. eller omtrent 9/10 Øre pr. Pund af fabrikeret Klædevare).

Tænkes derimod det samme Kvantum Klædevarer tilvirket af udenlandsk ufarvet Garn, vil der fra Toldbeskyttelsen være at fradrage ca. 18 pCt., og hvis

Varen er tilvirket af udenlandsk farvet Garn, vil der fra Toldbeskyttelsen være at fradrage ca. 28 pCt.

Den respektive tarifmæssige Beskyttelse for denne Varesort vil altsaa udgøre omtrent 64, 54 og 48 Øre pr. Pund, hvori ovenfor i Købet ikke er medregnet den erlagte Told for anvendt Maskineri, som netop i dette Fag spiller den allerstørste Rolle. For de to Varesorters Vedkommende, hvor den tarifmæssige Beskyttelse udgør 54 og 48 Øre pr. Pund, viser denne sig eksempelvis at være henholdsvis 11½ pCt. og 16½ pCt. af de tilsvarende Varers Salgsværdi, i det tredje Tilfælde varierer den stærkt, men vil for finere og lettere Varer være fuldstændig forsvindende, idet den for finere Klæder gaar ned til 7 pCt. af Salgsværdien. Det er jo i det hele taget paa Forhaand klart, at en Beskyttelse, given i Form af en Vægttold, maa virke forskellig paa de forskellige Kvaliteter af Klædevarer, og at det egentlig kun er paa de billigere Sorter, som desuden ere de groveste og sværeste, at den kan blive forholdsvis høj.

Som allerede fremhævet i de almindelige Forbemærkninger lader imidlertid den Beskyttelse, som den danske Industri virkelig nyder, sig først rationelt udmaale ved Hjælp af de i Indlandet faktisk opnaaede Priser. Kun i de Tilfælde, hvor den Prisforhøjelse ud over Udlandets Nettopriser, som Tolden paa den færdige Vare overhovedet muliggør, fuldt ud med sit hele Beløb vilde komme den indenlandske Fabrikation til gode, saaledes at denne altsaa opnaaede en Pris for sit Produkt svarende til den udenlandske Pris plus Tolden, vilde den tarifmæssige Beskyttelse falde sammen med den effektive Beskyttelse, — men dette finder saa at sige aldrig Sted. Den effektive Beskyttelse.

I alle Tilfælde, hvor den indenlandske Pris stiller sig lavere, vil den effektive Beskyttelse kun udgøre en større eller mindre Del af den tarifmæssige Beskyttelse, idet der fra denne sidste maa drages Differencen mellem den Pris, som det virkelig lykkes det indenlandske Produkt at opnaa, og den udenlandske Pris plus Tolden.

Den effektive Beskyttelse bliver altsaa det Beløb, som det faktisk lykkes Industrien at forhøje sine Priser med bagved den bestaaende Toldmur.

Undersøge vi med dette for Øje den hjemlige Klædefabrikations Vilkaar og Stilling, viser der sig følgende:

Den store Mængde af de Klædevarer, som overhovedet ere Genstand for Indførsel her til Landet, have en Værdi af ca. 3 til 12 Kroner pr. Alen. 1) Fine Klædevarer.

De allerfleste af den Slags Varer ville overhovedet under den nuværende Beskyttelse ikke kunne produceres herhjemme af de i Indledningen anførte Grunde.

Først ved Landets Forsyning med mellemfine Varer træder overhovedet den bestaaende Klædefabrikation i Konkurrence med Udlandets. Der tænkes herved paa Varer, hvis en gros-Pris hevæger sig omtrent mellem 2—3 Kroner pr. Alen (inklusive Told og Fragt). Det er saaledes Raeulds Bukskin, særlig fra Rhinpreussen (Aachen og Gladbach) og forskellige østpreussiske Fabrikbyer (Forst, Cottbus, Spremberg o. fl.). Det er videre glatte, blaa satinvævede Varer og billigt Klæde fra Finsterwalde og Grünberg samt Vinteroverfrakkestoffer i de billigste Kvaliteter. 2) Mellemfine Varer.

Svarende til disse Kvaliteter fabrikeres der her i Landet en stor Mængde lignende Varesorter. Vælge vi, for mere i det enkelte at illustrere Forholdet mellem Udlandets og Indlandets Priser for disse Varers Vedkommende, nogle af de almindeligst efterspurgte Kvaliteter, der som Følge deraf fornemmelig ere Genstand for vore Fabrikkers Tilvirkning, viser der sig følgende:

	Den udenld.ske Vares e. gr. Pris (÷ Rabat) inkl. Fragt.	Toldens Beløb.	Tilsammen.	Den tilsv. indenlandske Vares Netto e. gr. Pris.	Difference mellem udenldsk. fortoldet og indenlandsk Vares Pris.
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Ø.
1. Mønstret Kamgarns Bukskin	2. 20	0. 55	2. 75	2. 40	÷ 35
2. do. do. do.	1. 90	0. 55	2. 45	2. 10	÷ 35
3. Helulden stykfarvet Eskimo..	2. 48	0. 92	3. 40	2. 60	÷ 80
4. do. do. do. ..	2. 29	0. 87	3. 15	2. 60	÷ 55
5. Helulden mønstret Kappevare	1. 10	0. 74	1. 84	1. 40	÷ 44
6. do. do. do.	2. 42	0. 85	3. 27	2. 90	÷ 37
7. Mønstret Bukskin	1. 04	0. 60	1. 64	1. 25	÷ 39
8. do. do.	1. 79	0. 60	2. 39	1. 95	÷ 44
9. Stykfarvet blaa heluld. Satin	1. 64	0. 68	2. 32	2. 00	÷ 32
10. do. do. do.	1. 85	0. 65	2. 50	2. 00	÷ 50

Anm. For 1. og 2. er den tarifmæssige Beskyttelse $4^2/_3$ Øre lavere end Toldsatsen, for alle øvrige $2^2/_3$ Øre lavere.

De nævnte Artikler anvendes væsentligst til færdigsyede Klædninger, Heldragter og Overfrakker til Mellemklasserne i Købstæderne og paa Landet.

Saaledes er Nr. 7 og 8 meget store Forbrugsartikler, der søges af alle, som foretrække et mere moderne Snit paa deres Klædning fremfor at gaa i det gammeldags Vadmel, uden dog at have Raad til at ofre noget videre paa deres Dragt. Den under 1, 2, 9, 10 nævnte Vare repræsenterer særlig Stadsdragten for den lavere Klasse, der til Hverdagsbrug bærer de nævnte Vadmeler, medens 3, 4, 5, 6 særlig anvendes til færdigsyede Vinterfrakker og -Kapper.

Som det vil ses af den tabellariske Sammenstilling, stille de danske Priser sig gennemgaaende lavere end Udlandets for de tilsvarende Kvaliteter. Det lykkes ikke i noget af de nævnte Tilfælde den indenlandske Industri tilnærmelsesvis at udnytte den tarifmæssige Beskyttelse, men for alle de nævnte Artiklers Vedkommende maa et Fradrag gøres (det i næstsidste Kolonne nævnte Beløb). Naar dette er sket, og Resten yderligere er reduceret med det Udlæg, den indenlandske Fabrikant har maattet erlægge i Told for anvendte Materialier, (Raa- og Hjælpestoffer), faa vi først den effektive Beskyttelse, den Beskyttelse, der virkelig kommer den indenlandske Produktion til gode. Resultatet bliver da, at der af den tarifmæssige Beskyttelse paa de ovennævnte Kvaliteter i Forhold til deres Salgspris kun levnes henholdsvis ca. $^1/_{25}$, $^1/_{16}$, $^1/_{14}$, $^1/_9$, $^1/_7$, $^1/_6$ og $^1/_5$.

Grunden til, at den danske Forbruger saaledes, til Trods for Tolden, slipper med billigere Priser, er ej alene den indenlandske Konkurrence, — hvis forskellige Tryk netop vil kunne afløses i den effektive Beskyttelses forskellige Højde —, men ogsaa den særegne Maade, hvorpaa den uden-

landske Konkurrence paa dette Omraade gør sig gældende. Medens vi nemlig her over for de valgte indenlandske Artikler som Sammenligning have anført de muligst nøjagtig tilsvarende udenlandske Kvaliteter, er i Virkeligheden Forholdet dette, at der for saa godt som enhver af disse Artiklers Vedkommende paa de paagældende Produktionssteder i Udlandet tilvirkes Varer, hvis Kvalitet er ringere, men som i hele deres Udseende og Fremtræden knap er til at skelne fra den bedre Kvalitet, og som derfor let vilde accepteres af den store Mængde af ukyndige Forbrugere, hvis Mellemhandelen førte dem ind paa Markedet. Det er disse sidste Artikler, der alene ved deres blotte Tilstedeværelse, ved den Mulighed, som derved aabnes for en endnu billigere Konkurrence, tvinge de indenlandske Priser ned, idet disse altsaa stilles lavere end for de virkelig tilsvarende udenlandske Kvaliteter. Den indenlandske Fabrikant kan overhovedet for sit Renommés Skyld ikke byde sine indenlandske Aftagere det Lavmaal af Kvalitet, som eventuelt fra Udlandet kan eksporteres ved Mellemhandel, uden at samtidig Fabrikantens Navn kommer i Forgrunden. Herved sikres i Virkeligheden meget ofte Forbrugerne for denne Varekreds ikke alene en billigere Pris, men ogsaa en bedre Kvalitet.

3) Grovere Varer.

Vi komme endelig til den for vor Industri og Forbrug vigtigste Gruppe: de grovere Varer, hvor den udenlandske Konkurrence fuldstændig taber sin Betydning, idet den fremmede Vare for de billigste Kvaliteters Vedkommende endogsaa fuldstændig udelukkes fra Markedet paa Grund af Toldens forholdsvise Højde. Hvis man her vilde maale Beskyttelsen med Toldsatsernes procentvise Andel af den udelukkede Vares Pris, vilde den faa en uforholdsmæssig Højde. Dette vilde imidlertid være fuldstændig vildledende og give et aldeles falskt Billede af de virkelige Forhold.

Vi have nemlig her at gøre med de Varer, som i egentlig Forstand høre til den brede Befolknings Forbrug, og som netop derfor kunne være Genstand for Massefabrikation og stabil Afsætning. Som en Følge deraf maa alle indenlandske Fabrikker for en væsentlig Del basere deres Produktion paa Tilvirkning af disse Artikler. Men dette maa da med samme Nødvendighed føre til, at den indbyrdes Konkurrence mellem vore Fabrikker netop her bliver saa overvældende, at der indenfor Toldgrænsen saa at sige slet ikke kan tages noget som helst Hensyn til, endsige udnyttes nogen Del af Tolden.

Undersøge vi nærmere disse Varekvaliteter, da træffe vi en Række i sin Art ejendommelige Artikler, der kun produceres her i Landet, de saakaldte Jydskulds-Vadmeler og mønstret Jydskulds-Bukskins. Vi nævne nedenfor 5 af de største af disse Artikler med deres Nettopris pr. Alen, og den dertil svarende Told.

		Netto En gros-Pris pr. Alen.	Ved Indførsel vilde Tolden for tilsvarende Vare udgøre pr. Al.
1.	Blaa uappreteret jydskulds Kirsey	1 Kr. 05 Ø.	66⅔ Ø.
2.	Do. appreteret do. do.	1 — 35 —	73 —
3.	Graameleret do. do. do.	1 — 25 —	37 —
4.	Mønstret jydskulds Bukskin	1 — 05 —	66⅔ —
5.	Mønstervævet jydskulds Kappevare	1 — 50 —	72 —

De tre førstnævnte Artikler ere Afløsere af de tidligere hjemmevævede Vadmeler og indtage nu disses Plads i den store Mængde af Land- og Byarbejdernes daglige Beklædning. De anvendes hovedsagentlig til de allersimpleste Slags Klæder, Dragter og egentlige Arbejdsbukser, der sælges i Marskandiserbutikkerne til omkring 3 Kroner Parret; Nr. 4 opfys i hele Klædninger, der antyde et mere moderniseret Sving, og Nr. 5 anvendes foruden alle de andre særlig til billige Rejse- og Overkapper.

Man behøver blot at kaste et Blik paa disse Tal for at se det absurde i Forventningerne om her at finde udnyttet en Beskyttelse, der rent formelt set endogsaa vilde kunne stige til næsten $^2/_3$ af Værdien. Alene den nødvendige Erstatning for Fabrikantens Udlæg til Materialier og direkte Arbejdsløn — der i denne Branche gennemgaaende udgør henimod $^2/_3$ af den færdige Vares Produktionsomkostninger — udgør en saa betydelig Andel af de opnaaede Priser, at hvad der bliver tilbage til al indirekte Arbejdsløn, Fabrikkens Drift, Afskrivning, Kapitalforrentning, Varernes Forhandlingsomkostninger m. m., næppe levner nogen Fordel, endsige uhyre Avancer. Den indenlandske Konkurrence opæder med andre Ord saa godt som hele den bestaaende Beskyttelse, — eller denne kommer rettere sagt ikke her til at virke som et prisforhøjende Moment, men bevarer blot Markedet for den indenlandske Produktion uden at fordyre det hjemlige Forbrug.

Naar man over for et saadant Tilfælde gerne hører den Betragtning gjort gældende fra frihandlerisk Side, at naar Tolden dog ikke forhøjer Priserne og altsaa ikke skaffer Fabrikanterne nogen Fordel, kan den jo for saa vidt ligesaa gerne ophæves, saa kan dette vel, rent theoritisk set, lyde ret plausibelt. Den praktiske Fagmand vil imidlertid vide at svare, at det for enhver Fabrikations-Virksomhed først og fremmest kommer an paa at have et bestemt sikret Afsætnings-Omraade, paa hvilket man overhovedet kan anlægge sin Produktion; thi derved er der givet den Basis, som er nødvendig for enhver moderne Fabrikvirksomhed, hvis hele Apparat stadig maa holdes gaaende, for at den overhovedet kan betale sig, og som derfor under alle Omstændigheder maa kræve en vis Massetilvirkning, selv om den store Del deraf svarer mindre god Regning. Heri ligger alene en umaadelig Fordel, — men en Fordel, som koster den store Mængde af Forbrugere lidet eller intet. Beskyttelsen virker netop i et saadant Tilfælde, som den skal: den binder Efterspørgslen til det indenlandske Arbejde uden samtidig at paalægge den indenlandske Forbruger nogen særlig Byrde.

Kjoletøjer-, Møbel- og Gardinstoffer m. m.

Blandt de øvrige under Pos. 160 hørende Alenvarer, skal endnu her omtales Kjoletøjer, Møbel- og Gardinstoffer, Lasting m. m. Den Beskyttelse, der herhjemme ydes Tilvirkningen heraf, er for de lettere Kvaliteters Vedkommende i en meget væsentlig Grad lavere end den tilsvarende Beskyttelse i Tyskland. Hertil kommer, at de konkurrerende tyske Fabrikker have en yderligere Fordel, ikke alene derved, at de betale en lav eller endog slet ingen Told paa Maskiner og adskillige Raa- og Hjælpestoffer, som hos os svare en høj Told, men ogsaa derved, at Arbejdslønnen i Tyskland er meget lavere end her i Landet. I flere Tilfælde, f. Eks. for Gardinstoffers Vedkommende, beløber Forskellen sig endog til over 50 pCt. Eksempelvis kan nævnes, at medens en øvet og flink Gardinvæver her i Landet med Lethed paa Akkordarbejde kan

tjene 20—25 Kr. pr. Uge, tjenes der ved samme Arbejde i Reichenbach i Sachsen 12—15 Reichsmark, i Bayern endog kun 10—12 Mark.

For Kjoletøjernes Vedkommende kan det som Eksempel nævnes, at paa Væverierne i Odense i denne Branche tjener en øvet, dygtig Væver eller Væverske med en daglig Arbejdstid af 10 Timer fra 19—25 Kr. pr. Uge, en Spoler og en Bobbinerske 12—15 Kr., en Kædeskærer 25—30 Kr. med Arbejde hele Aaret rundt. Ogsaa i denne Branche er Arbejdslønnen i Tyskland indtil omkring 50 pCt. lavere.

Og til disse Fordele, som vore tyske Konkurrenter have fremfor os, kommer endnu den meget væsentlige, der betinges af deres naturlige Markeds vidtstrakte Omfang, der bl. a. tillader dem en Mangfoldiggjørelse af de kostbare Mønstre, som vi med vort Markeds Lidenhed ere fuldstændig afskaarne fra.

Til yderligere Belysning af de vanskelige Forhold, hvorunder hele den her omtalte Branche af dansk Tekstilindustri arbejder, skulle vi endnu kun med et Par Ord omtale den stærkt efterspurgte Vare „Beige Kjoletøjer". Den fremstilles af indførte melerede Garner, som svare en Told af 8 Sk. pr. Pd., og den laves omtrent udelukkende i lettere Varer. Men herved bliver Forskellen mellem Tolden paa Garnet og paa den færdige Vare saa ubetydelig, at Beskyttelsen kun andrager ca. 10 pCt.

Et Særkende for de omhandlede Varer er dette, at de med Undtagelse af Hvergarnerne, hvortil anvendes en Del Garn af indenlandsk Spind, saa godt som alle ere vævede og fabrikerede af udenlandske Garner, hvad der i høj Grad reducerer disse Varers tarifmæssige Beskyttelse. Varernes gennemgaaende Lethed i Forhold til deres Værdi levner dem desuden en yderst ringe procentvis Toldbeskyttelse.

Sluttelig skal man til Paavisning af den tarifmæssige Beskyttelses ringe Højde fremsætte en Række typiske Eksempler paa kurante Kvaliteter af her i Landet, af indførte Garner tilvirkede Kjolestoffer med tilføjet Udregning af Beskyttelsens procentvise Højde i Forhold til Værdien. Det vil deraf til Evidens fremgaa, at hele den virkelige Beskyttelse, som Fabrikanterne nyde, for Kjoletøjernes Vedkommende indskrænker sig til 9—15 pCt. af de paagældende Varers Salgsværdi. Naar alle de foranførte Omstændigheder tages i Betragtning, maa man sikkert indrømme, at en saa lav Beskyttelse under de moderne Overproduktions-Forhold danner et altfor svagt Værn mod Udlandets Konkurrence for et Erhverv, til hvilket saa mange Menneskers Eksistens er knyttet.

Som det gaar med Kjoletøjerne, gaar det ogsaa med Møbel- og Gardinstofferne samt med Lasting.

Den, overfladisk set, betydelige Toldbeskyttelse paa Pos. 160 gavner saaledes kun i meget ringe Grad denne store og vigtige Klasse af Varer. Da man vel nu tør gaa ud fra, at Positionen af rent praktiske Grunde ikke lader sig dele, kunne vi ikke andet end indstændig tilraade en Forhøjelse af Positionens Toldsats, og tillader man sig som et Minimum at foreslaa en Toldsats af 75 Øre pr. Pd. for alle de under Pos. 160 henhørende Varer.

Vi nærme os derved noget mere til den tilsvarende svenske Toldsats af 87½ Øre pr. Pd., medens vi for de lettere Varers Vedkommende endnu ere langt fjernede fra den tyske Toldsats for disse Kvaliteter af 98 Øre pr. Pd.

120 ctm. fort Cachemir 51, Pris 1,08 Øre.
Til 174½ Pd., der er lig 820 Al., svarer en Told à 32 Sk. pr. Pd. af Kr. 166.33

Hertil er medgaaet:

178 Pd. ufarv. Uldgarn	à 4 Sk.	Kr.	14.83		
5½ — Kemikalier	- 1 —	—	0.11		
25 — Svovlsyre	- ½ —	—	0.26		
7 Td. Kul	- 7 —	—	1.02	—	16.22
				Kr.	100.11

Tarifmæssig Beskyttelse pr. Pd. .... 57,37 Øre
do. do. — Al. .. 12,2 —
do. do. udgør 11,30 pCt. af Varens Salgsværdi.

---

120 ctm. Cachemir A. 86, Pris 21,67.
Til 217 Pd., der er lig 810 Al., svarer en Told à 32 Sk pr. Pd. af Kr. 144.67

Hertil er medgaaet:

220 Pd. ufarv. Uldgarn	à 4 Sk.	Kr.	18.33		
6½ — Kemikalier	- 1 —	—	0.13		
25 — Svovlsyre	- ½ —	—	0.26		
10 Td. Kul	- 7 —	—	1.46	—	20.18
				Kr.	124.49

Tarifmæssig Beskyttelse pr. Pd. .... 57,37 Øre
do. do. — Al. .... 15,37 —
do. do. udgør 9,20 pCt. af Varens Salgsværdi.

---

100 ctm. 1/1 Uld Kjoletøj. Serge 20, Pris Kr. 0,70 Øre.
Til 122 Pd., der er lig 815 Al., svarer en Told à 32 Sk. pr. Pd. af Kr. 81.33

Hertil er medgaaet:

123 Pd. ufarvet Uld	à 4 Sk.	Kr.	10.25		
4 — Kemikalier .	- 1 —	—	0.08		
25 — Svovlsyre .	- ½ —	—	0.26		
4 Tdr. Kul	- 7 —	—	0.58	—	11.17
				Kr.	70.16

Tarifmæssig Beskyttelse pr. Pd. .... 57,51 Øre
do. do. - Al. .... 8,62 —
do. do. udgør 12,31 pCt. af Varens Salgsværdi.

Beige Kval. 0. En gros Pris pr. Alen 85 Øre.
Til 16 Pd. (inkl. Svind), der er lig 100 Alen, svarer en Told à 32 Sk.
pr. Pd. af Kr. 10.67
Hertil er medgaaet:
16 Pd. indført meleret Garn à 8 Sk. Told pr. Pd. Kr. 2.67
Told af Kul, Olie, Appretur m. m. .... — 0.10 — 2.77

Tarifmæssig Beskyttelse Kr. 7.90

pr. Pd. 49¾ Øre, pr. Alen 7⁹⁄₁₀ Øre, der udgør 9,3 pCt. af Varens Salgsværdi.

---

100 ctm. farvet Cheviot. En gros Pris pr. Alen 94 Øre.
Til 1,000 Pd. der er lig 3,420 Alen, svarer en Told à 32 Sk. pr. Pd. af Kr. 666.67
Hertil er medgaaet:

1,070 Pd. ufarvet Uldgarn à 4 Sk. i Told				89.17	
75 — Sæbe	- 1	—	—	1.56	
40 — Farvestof	- 5	—	—	4.17	
15 Tdr. Kul	- 7	—	—	2.19	— 97.09

Tarifmæssig Beskyttelse .. Kr. 569.58

pr. Pd. 56.96, pr. Alen 16.65, der udgør 17,7 pCt. af Varens Salgsværdi.

Møbelstof „Pisa", 2 Kr. 30 Ø. pr. Alen.
Til 70 Pd., lig 100 Alen, svarer en Told af 32 Sk. pr. Pd. Kr. 46.67
Hertil er medgaaet:

20 Pd. farvet Uldgarn.....	à 8 Sk.	Kr.	3.33
50 — ufarvet Garn	- 3 —	—	3.13
Told af Kul, Olie, Appretur m. m....		— 0.50 —	6.96

Tarifmæssig Beskyttelse... Kr. 39.71

eller pr. Pd. 56⁵⁄₇ Øre, pr. Alen 39¾ Øre, der udgør 17,3 pCt. af Varens Salgsværdi.

1/1 uld. farvet Damask, Pris 2 Kr. 21 Øre.
Til 285 Pd., der er lig 625 Al., svarer en Told à 32 Sk. pr. Pd. af Kr. 190.00

Hertil er medgaaet:

290 Pd. farvet Kamgarn à 8 Sk.		Kr. 48.33	
7 Tdr. Kul	- 7 —	— 1.02 —	49.35
			Kr. 140.65

Tarifmæssig Beskyttelse pr. Pd.... 49,35 Øre
do. do. - Al.... 22,50 —
do. do. udgør 10,15 pCt. af Varens Salgsværdi.

9/4 fort Lasting 630 Alen à 1/44 netto pr. Al.
Til 246 Pd. svarer en Told à 32 Sk. pr. Pd. af ..... Kr. 164.00

Hertil er medgaaet:

114 Pd. ufarvet Tvist..	à 3 Sk.	Kr. 7.13	
145 — — Uldgarn	- 4 —	— 12.08	
6 — Kemikalier	- 1 —	— 0.12	
10 — Glycerin	- 2 —	— 0.42	
6 Td. Kul.....	- 7 —	— 0.87 —	20.62

Derefter andrager den tarifmæssige Beskyttelse... Kr. 143.38

eller pr. Pd. 58,29, pr. Al. 22,76, pCt. af Værdien 15,80.

Uldgardin „J. C. C." Pris pr. Al. 0.35.
Til 9 1/2 Pd. Uldgardin, lig 60 Alen, svarer en Told à 32 Sk. Kr. 6.33

Hertil er medgaaet:
10 1/2 Pd. farvet Garn à 8 Sk. pr. Pd. i Told.... — 1.75
Kr. 4.58

eller pr. Pd. 48 1/5 Øre eller pr. Alen 7 3/5 Øre, der udgør 21,7 pCt. af Varens Salgsværdi.

30" Uldgardin „Elektra", Pris Kr. 0. 68 pr. Al.
Til 35 Pd. Uldgardin, lig 100 Alen, svarer en Told à 32 Sk. pr. Pd.
Kr. 23. 33

Hertil er medgaaet:

7 Pd. Tvist à 3 Sk. pr. Pd. i Told ...	Kr. 0. 44	
28 — farvet Uldgarn à 8 Sk.....	— 4. 67	
Told af Kul, Olie, Appretur og Farvestof	— 0. 10	— 5. 21
		Kr. 18. 12

eller pr. Pd. $51^3/_4$ Øre, pr. Al. $18^1/_8$ Øre, der udgør 26,65 pCt. af Varens Salgsværdi.

Af foranstaaende fremgaar, at man andrager om, i hovedsagelig Overensstemmelse med det af Landstinget under 6te Marts 1891 vedtagne Toldlovforslag at sætte nævnte Lovforslags Tariffatser ifølge dets

Løbenummer 118 til 25 Øre pr. Pd.
— 119 - 40 — - —
— 121 - 100 — - —
— 122 - 75 — - —

J. C. Modeweg & Søn.
Aktieselskab.
Kronprinsessegade Nr. 28.

Kjøbenhavn, den 11te Febr. 1896.

Til Toldkommissionen.

Vedlagt have vi den Ære efter Opfordring af Toldkommissionen at fremsende en Samling Prøver af heluldne og halvuldne Varer af indenlandsk og udenlandsk Fabrikation, samlede i Aaret 1891 hos Grossist- og Fabrikationsfirmaer i Kjøbenhavn.

Alle Varerne ere toldpligtige under nuværende Toldlovs Position 160 „alle andre" 2 Mk. pr. Pd.

Ved hver Prøve findes Angivelse af den tilsvarende Vares Vægt i Kvint pr. Kvadratalen, Pris pr. Kvadratalen samt Prisen pr. Pund.

Medfølgende Liste Nr. 1 indeholder Fortegnelse over Prøvesamlingen, Varerne inddelte i Grupper efter Kvalitet og med nærmere Beskrivelse af hver enkelt Varesort; medens derimod paa Liste Nr. 2 og 3 Varerne uden andet Hensyn kun ere inddelte efter Vægtgrupper, med Angivelse af Pris pr. Kvadratalen og Pund for hver enkelt af de under hver Gruppe faldende Varesorter.

Priserne, der for at opnaa en lettere Overskuelighed paa Liste 1 og 2 ere kalkulerede pr. Kvadratalen, ere for de i Indlandet fabrikerede Varer beregnede efter Fabrikantens Salgspris til Mellemhandlerne en gros; for de udenlandske Varers Vedkommende ere Priserne beregnede paa samme Maade med Tillæg af Told og Fragt.

Paa Liste 3 ere Varernes Pris beregnet pr. Pund, og saaledes at Netto en gros Prisen er lagt til Grund; for de udenlandske Varers Vedkommende med Tillæg af Fragt, men ikke af Told.

Liste Nr. 4 indeholder en Sammenstilling af de paa Liste Nr. 2 og 3 gjorte Beregninger, særlig angaaende Gennemsnitsværdierne for de enkelte Grupper og den procentvise Told, som disse Grupper betale.

Samlingen tilstræber som Helhed at give et nogenlunde fyldigt Billede af de her i Landet forbrugte hel- og halvuldne Alenvarer, uden selvfølgelig at turde prætendere, at Prøvernes Mængde for hver Gruppe netop skulde staa i nøjagtigt Forhold til Landets Forbrug af de tilsvarende Varer.

Som Helhed turde det af Samlingen fremgaa, at en hvilken som helst Deling af denne saa omfattende Position, for derigennem at opnaa en mere ensartet og derved mere retfærdig Beskatning af de under samme hørende Artikler, turde være fuldkommen umulig, idet Prisvariationerne inden for hver enkelt Vægtgruppe vedblivende vilde være lige betydelige.

J. C. Modeweg & Søn.
Aktieselskab.

Liste Nr. 1.

Fortegnelse over 181 diverse Prøver af uldne Alenvarer af indenlandsk og udenlandsk Tilvirkning henhørende under Toldposition 160.

Løbe-Nr.	Varekvalitet.	Dansk.	Uden-landsk.	Uld. 1/1	Uld. 1/2	Vægt pr. Kv.-Al.	Pris pr. Kv.-Al.	Pris pr. Al.	Varens Bredde.
						Kv.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Tm.
1	104××× Kirsej	×		×		48	60	1. 20	48
2	92 a —	×		×		48	50	1.	»
3	95 —	×		×		53	1. 25	2 50	»
4	53 Foer	×		×		40	1. 30	3. 25	60
5	B. A. Bukskin	×		×		40	65	1. 30	48
6	G. A. —	×		×		45	75	1. 50	»
7	O. T. O. Kappestof	×		×		64	1. 15	2. 30	»
8	D. J. Bukskin	×		×		45	1. 50	3.	»
9	Z. J. —	×		×		52	1. 75	3. 50	»
10	5×× Kirsej	×		×		55	2. 75	5. 50	»
11	5× —	×		×		62	2. 80	5. 60	»
12	6× —	×		×		50	2. 90	5. 80	»
13	Goeres. Klæde		×	×		35	2. 12	4. 44	50
14	Usserød Menigs Klæde	×		×		50	2. 28	4. 56	48
15	— — Kirsej	×		×		53	2. 32	4. 64	»
16	— Underoff. Klæde	×		×		49	2. 60	5. 20	»
17	— — Kirsej	×		×		50	2. 68	5. 36	»
18	— — Kirsej af fin Uld	×		×		45	2. 84	5. 68	»
19	— Klæde Officers	×		×		30	3. 52	7. 36	50
20	— — Kirsej —	×		×		35	3. 60	7. 52	»
21	Engelsk Cheviot		×		×	37	64	1. 27	48
22	Kamgarns —		×	×		27	1. 60	3. 60	54
23	Engelsk —		×	×		47	1. 60	3. 55	»
24	T. C. B. —		×	×		40	1. 60	3. 60	»
25	U. Paletot	×		×		29	1. 13	2. 35	50
26	— Sommerfeld		×	×		30	1. 38	2. 75	48
27	C. H. Bukskin		×	×		31	80	1. 80	54
28	M. C. —	×			×	37	1.	2.	48
29	C. H. —		×	×		30	1. 02	2. 20	52
30	F. S. —	×		×		40	1. 15	2. 30	48
31	L. R. A. —	×		×		38	1. 25	2. 50	»
32	G. H. —	×		×		48	1. 20	2. 50	50
33	Q. S. —	×		×		38	1. 35	2. 80	»
34	C. H. —		×	×		40	1. 28	2. 90	54
35	M. A. —	×		×		53	1. 45	3.	50
36	F. —	×		×		43	1. 44	3.	»
37	J. —		×	×		46	1. 20	2. 50	»
38	Q. —	×		×		43	1. 92	4.	»
39	E. —		×	×		53	1. 92	4.	»
40	H. A. —		×	×		48	1. 92	4.	»
41	Warburg Kamgarn		×	×		27	1. 95	4. 60	56

Løbe-Nr.	Varekvalitet.	Dansk.	Uden-landsk.	Uld. 1/1	Uld. 1/2	Vægt pr. Kv.-Al.	Pris pr. Kv.-Al.	Pris pr. Al.	Varens Bredde.
						Kv.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Tm.
42	C. J. S. K. Bukskin		×	×		14	1. 22	2. 75	54
43	— —		×	×		25	2. 72	3. 05	27
44	— —		×	×		41	3. 45	3. 90	»
45	— —		×	×		41	4.	4. 50	»
46	26 V. Eskimo	×		×		62	1. 62	3. 25	48
47	C. H. —		×	×		56	1. 68	3. 50	50
48	Grünberg —		×	×		51	1. 63	3. 40	»
49	Knops Eskimo		×	×		64	2. 27	5. 10	54
50	26 I. —	×		×		55	3.	6. 50	52
51	Grünberg —		×	×		63	1. 52	3. 20	50
52	Goeres Dyffel		×	×		51	2. 65	6.	54
53	W. Eskimo		×	×		49	3. 90	8. 80	54
54	— —		×	×		53	4. 45	10.	»
55	C. J. S. K. Vtr. Paletot		×	×		50	4 18	9. 40	»
56	T. Ratiné	×		×		58	1. 56	3. 25	50
57	Adam Moutonné		×	×		62	1. 68	3. 50	»
58	W. Ratiné		×	×		53	3. 85	8. 60	54
59	C. J. S. K. Vtr. Paletot		×	×		58	4. 07	9. 15	»
60	— —		×	×		58	4. 80	10. 80	»
61	Geissler Klæde		×	×		37	1. 30	2. 75	50
62	— Satin		×	×		48	1. 44	3.	»
63	$32^1/_2$ B. Diagonal	×		×		46	1. 44	3.	50
64	Wolf —		×	×		46	1. 95	4. 20	52
65	Geissler Satin		×	×		50	2. 20	4. 85	53
66	— Klæde		×	×		33	2. 44	5. 30	52
67	101. —	×		×		38	3. 40	7. 10	50
68	W. Satin		×	×		50	3. 18	7. 20	54
69	— Bukskin		×	×		45	3. 30	7. 45	»
70	— Klæde		×	×		28	3. 73	8. 40	»
71	C. H. Kamgarn		×	×		19	62	1. 40	52
72	Adam —		×	×		28	95	1. 90	48
73	Kamgarn. H.	×		×		45	1. 77	4.	54
74	Adam Kamgarn		×	×		37	1. 90	4. 30	»
75	Ercken —		×	×		31	2. 65	5. 95	»
76	M. Diagonal		×		×	35	1. 72	3. 45	48
77	Diagonal		×		×	35	1. 38	2. 75	»
78	—		×	×		29	1. 12	2. 25	»
79	Double		×		×	55	93	1. 85	»
80	—		×		×	50	85	1. 70	»
81	—		×	×		50	1. 70	3. 40	»
82	—		×	×		45	1. 85	3. 70	»
83	Cheviot		×		×	45	1. 40	2. 80	»
84	Kamgarn		×		×	35	1. 35	2. 70	»
85	—		×		×	53	1. 90	3. 80	»
86	—		×		×	50	1. 30	2. 60	»
87	—		×	×		46	2. 20	4. 40	»
88	Diagonal		×		×	50	1. 23	2. 45	»
89	Kamgarn. Diagonal		×	×		50	2. 50	5.	»
90	Soleil		×		×	50	1. 38	2. 75	»
91	Mønstret		×		×	45	1. 20	2. 40	»
92	—		×		×	50	1 60	3. 20	»
93	Eskimo		×	×		50	2.	4.	»

Løbe-Nr.	Varekvalitet.	Dansk.	Udenlandsk.	Uld. 1/1	Uld. 1/2	Vægt pr. Kv.-Al.	Pris pr. Kv.-Al.	Pris pr. Al.	Varens Bredde.
						Kv.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Tm.
94	Eskimo		×	×		50	85	1. 70	»
95a	Naps		×		×	45	85	1. 70	»
95b	Sommerjacketstof		×		×	33	73	1. 45	»
96	—		×		×	27	53	1. 05	»
97	—		×	×		16	70	1. 40	»
98	—		×	×		33	1. 12	2. 25	»
99	—		×	×		28	1. 25	2. 50	»
100	—		×	×		23	68	1. 35	»
101	—		×		×	25	70	1. 40	48
102	—		×		×	23	42	85	»
103	—		×		×	28	48	95	»
104	—		×		×	10	50	1. 00	»
105	—		×	×		19	85	1. 70	»
106	—		×		×	30	50	1. 00	»
107	—		×		×	20	75	1. 50	»
108	—		×		×	25	1. 35	2. 70	»
109	—		×	×		24	53	1. 05	»
110	—		×	×		28	78	1. 55	»
111	—		×	×		19	1. 33	2. 65	»
112	—		×	×		19	1.	2. 00	»
113	M. Vinterjacketstof		×		×	50	1. 70	3. 40	»
114	—		×		×	50	2. 10	4. 20	»
115	—		×		×	50	2. 33	4. 65	»
116	—		×		×	37	1 27	2. 55	»
117	Plüche		×		×	45	2. 75	5. 50	»
118	—		×		×	55	3. 67	7. 25	47 1/2
119	—		×		×	60	2. 17	4. 35	48
120	—		×		×	50	2. 10	4. 20	»
121	—		×		×	58	3. 73	7. 45	»
122	N. Svanebay	×		×		28	80	1.	30
123	—	×		×		32	58	73	»
124	—	×		×		28	72	90	»
125	—	×		×		28	92	1. 15	»
126	—	×			×	25	50	63	»
127	Flagdug	×		×		10	60	50	20
128	Flonel	×			×	17	50	56	27
129	Sengetæppe	×		×		45	1. 05	—	—
130	—	×		×		40	75	—	—
131	—	×		×		43	1. 50	—	—
132	—	×		×		40	1. 35	—	—
133	—	×		×		40	1. 00	—	—
134	C. G. Sort Kjoletøj	×		×		10	66	1. 05	38
135	—	×		×		12	84	1. 33	»
136	—	×		×		11	76	1. 20	»
137	—	×		×		12	92	1. 46	»
138	—	×		×		12	1. 02	1. 62	»
139	Kulørt Kjoletøj	×		×		08	54	90	40
140	—	×		×		09	66	1. 10	»
141	—	×		×		10	72	1. 20	»
142	—	×		×		12	71	1. 18	»
143	—	×		×		10	74	1. 23	»
144	—	×		×		12	84	1. 40	»

Løbe-Nr.	Varekvalitet.	Dansk.	Uden-landsk.	Uld. 1/1	Uld. 1/2	Vægt pr. Kv.-Al.	Pris pr. Kv.-Al.	Pris pr. Al.	Varens Bredde.
						Kv.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Tm.
145	Kulørt Kjoletøj	×		×		15	1. 08	1. 80	»
146	Lasting	×			×	14	56	1. 26	54
147	—	×			×	15	63	1. 42	»
148	—	×			×	17	79	1. 78	»
149	W. —		×		×	10	52	1. 17	»
150	—		×		×	12	67	1. 51	»
151	Flonel		×	×		21	91	1. 06	28
152	W. —		×	×		14	90	1. 05	»
153	—		×	×		15	64	74	28
154	—		×	×		22	94	1. 10	»
155	—		×	×		17	72	84	»
156	—		×	×		15	77	90	»
157	C. Flagdug	×		×		12	44	49	27½
158	Kjoletøj	×		×		12	51	58	28
159	Bukskin	×		×		36	1. 46	1. 65	27
160	Hvergarn	×			×	16	42	51	29
161	—	×		×		16	53	62	28½
162	Frakkefor	×			×	21	64	72	27
163	—	×		×		19	82	92	»
164	—	×		×		22	1. 25	1. 40	»
165	Møbelstof	×			×	20	48	85	43
166	—	×		×		26	72	1. 40	47
167	—	×		×		22	90	1. 85	49
168	W. —	×		×		33	1. 00	2. 00	48
169	—	×		×		31	1. 18	2. 36	»
170	—	×		×		29	1. 16	2. 31	»
171	Gardin & Portiere	×		×		25	1. 12	2. 25	»
172	—	×			×	55	2.	4.	»
173	—	×			×	52	1. 40	2. 80	»
174	—	×			×	49	2. 08	4. 15	»
175	—	×			×	38	1. 70	3. 40	»
176	—	×			×	46	1. 38	2. 75	»
177	Møbel Plüche		×		×	52	4.	3. 85	23
178	—		×		×	53	5. 40	5. 20	»
179	—		×		×	49	2. 95	2. 84	»
180	—		×		×	53	3. 28	3. 15	»

Liste

Fortegnelse over 181 diverse Prøver af uldne Klædevarer af indenlandsk og udenlandsk Kvints Vægt

Prisen pr. Kvadratalen er Varernes Netto en gros Pris,

Gruppe.	I.		II.		III.		IV.		V.	
Kvint pr. Kv.-Alen.	5—10.		11—15.		16—20.		21—25.		26—30.	
	Løbe-Nr.	Pris pr. Kv.-Al.	Løbe-Nr.	Pris pr. Kv.-Al.	Løbe-Nr.	Pris pr. Kv.-Al.	Løbe-Nr.	Pris pr. Kv.-Al.	Løbe-Nr.	Pris pr. Kv.-Al.
		Kr. Ø.		Kr. Ø.		Kr. Ø.		Kr. Ø.		Kr. Ø.
	104	50	157	44	160	42	102	42	103	48
	149	52	158	51	165	48	126	50	106	50
	139	54	146	56	128	50	109	53	96	53
	127	60	147	63	161	53	162	64	124	72
	134	66	150	67	71	62	100	68	166	72
	140	66	142	71	153	64	101	70	110	78
	141	72	136	76	97	70	167	90	122	80
	143	74	156	77	155	72	151	91	125	92
			135	84	107	75	154	94	72	95
			144	84	148	79	171	1. 12	29	1. 02
			137	92	163	82	164	1. 25	78	1. 12
			138	1. 02	105	85	108	1. 35	25	1. 13
			145	1. 08	152	90	43	2. 72	170	1. 16
			42	1. 22	112	1.			99	1. 25
					111	1. 33			26	1. 38
									22	1. 60
									41	1. 95
									70	3. 73

Nr. 2.

Tilvirkning, henhørende under Toldposition 160, fordelte i tolv Grupper fra 5—65 pr. Kvadratalen.

for de udenlandske Varer inklusive Told og Fragt.

VI.		VII.		VIII.		IX.		X.		XI.		XII.	
31—35.		36—40.		41—45.		46—50.		51—55.		56—60.		61—65.	
Løbe-Nr.	Pris pr. Kv.-Al.	Løbe-Nr.	Pris pr. Kv.-Al.	Løbe-Nr.	Pris pr. Kv.-Al.	Løbe-Nr.	Pris pr. Kv.-Al.	Løbe-Nr.	Pris pr. Kv.-Al.	Løbe-Nr.	Pris pr. Kv.-Al.	Løbe-Nr.	Pris pr. Kv.-Al.
	Kr. Ø.		Kr. Ø.		Kr. Ø.		Kr. Ø.		Kr. Ø.		Kr. Ø.		Kr. Ø.
123	58	21	64	6	75	2	50	79	93	56	1. 56	7	1. 15
95 b	73	5	65	95	85	1	60	3	1. 25	47	1. 68	51	1. 52
27	80	130	75	129	1. 05	113	71	173	1. 40	119	2. 17	46	1. 62
168	1.	28	1.	91	1. 20	80	85	48	1. 63	121	3. 73	57	1. 68
98	1. 12	133	1.	83	1. 40	94	85	9	1. 75	59	4. 07	49	2. 27
169	1. 18	30	1. 15	36	1. 44	32	1. 20	35	1. 45	60	4. 80	11	2. 80
84	1. 35	31	1. 25	8	1. 50	37	1. 20	85	1. 90				
77	1. 38	116	1. 27	131	1. 50	88	1. 23	39	1. 92				
76	1. 72	34	1. 28	175	1. 70	86	1. 30	172	2.				
13	2. 12	4	1. 30	73	1. 77	90	1. 38	15	2. 32				
66	2. 44	61	1. 30	82	1. 85	176	1. 38	52	2. 65				
75	2. 65	33	1. 35	38	1. 92	62	1. 44	10	2. 75				
19	3. 52	132	1. 35	117	2. 75	63	1. 44	50	3.				
20	3. 60	159	1. 46	18	2. 84	23	1. 60	180	3. 28				
		24	1. 60	69	3. 30	92	1. 60	118	3. 67				
		74	1. 90	44	3. 45	81	1. 70	58	3. 85				
		67	3. 40	45	4.	40	1. 92	177	4.				
						64	1. 95	54	4. 45				
						93	2.	178	5. 40				
						174	2. 08						
						114	2. 10						
						120	2. 10						
						65	2. 20						
						87	2. 20						
						14	2. 28						
						115	2. 33						
						89	2. 50						
						16	2. 60						
						17	2. 68						
						12	2. 90						
						179	2. 95						
						68	3. 18						
						53	3. 90						
						55	4. 18						

Liste

Fortegnelse over 181 diverse Prøver af uldne Alenvarer af indenlandsk og udenlandsk Kvints Vægt

Prisen pr. Pund er beregnet efter Varens Netto en gros Pris, for de

Gruppe.	I.		II.		III.		IV.		V.	
Kvint pr. Kv.-Alen.	5—10.		11—15.		16—20.		21—25.		26—30.	
	Løbe-Nr.	Pris pr. Pund.	Løbe-Nr.	Pris pr. Pund.	Løbe-Nr.	Pris pr. Pund.	Løbe-Nr	Pris pr. Pund.	Løbe-Nr.	Pris pr. Pund.
		Kr. Ø.		Kr. Ø.		Kr. Ø.		Kr. Ø.		Kr. Ø.
	104	6.	157	3. 38	160	2. 33	102	1. 16	103	1. 04
	149	6. 26	158	3. 92	165	2. 67	109	1. 63	106	1. 11
	139	7. 20	146	4. 31	71	2. 77	126	2. 17	96	1. 22
	127	8.	150	4. 48	128	2. 78	100	2. 29	110	2. 12
	134	8. 80	147	4. 85	153	2. 89	101	2. 37	124	2. 57
	140	8. 80	156	5. 25	161	2. 94	162	2. 78	166	2. 57
	141	9. 60	142	5. 46	97	3. 22	151	3. 29	72	2. 72
	143	9. 87	136	5. 85	155	3. 33	154	3. 42	122	2. 86
			135	6. 46	107	3. 50	167	3. 91	29	2. 97
			144	6. 46	105	4. 05	171	4. 87	125	3. 29
			137	7. 08	152	4. 33	108	5. 20	78	3. 33
			138	7. 85	148	4. 39	164	5. 43	99	3. 79
			145	8. 31	163	4. 56	43	11. 16	25	4. 04
			42	8. 71	112	4. 89			170	4. 14
					111	6. 72			26	4. 26
									22	5. 04
									41	6. 29
									70	12. 65

Nr. 3.

Tilvirkning, henhørende under Toldposition 160, fordelte i tolv Grupper fra 5—65 pr. Kvadratalen.

udenlandske Varer med Tillæg af Fragt, men uden Tillæg af Told.

VI.		VII.		VIII.		IX.		X.		XI.		XII.	
31—35.		36—40.		41—45.		46—50.		51—55.		56—60.		61—65.	
Løbe-Nr.	Pris pr. Pund.	Løbe-Nr.	Pris pr. Pund.	Løbe-Nr.	Pris pr. Pund.	Løbe-Nr.	Pris pr. Pund.	Løbe-Nr.	Pris pr. Pund.	Løbe-Nr.	Pris pr. Pund.	Løbe-Nr.	Pris pr. Pund.
	Kr. Ø.		Kr. Ø.		Kr. Ø.		Kr. Ø.		Kr. Ø.		Kr. Ø.		Kr. Ø.
95 b	1. 55	21	1. 01	95 a	1. 31	113	81	79	1. 08	47	2. 22	51	1. 74
27	1. 75	5	1. 71	6	1. 74	2	1. 04	3	2. 36	56	2. 69	7	1. 83
123	1. 76	130	1. 98	91	2. 12	80	1. 10	48	2. 41	119	3. 07	57	2.
98	2. 72	28	2. 63	129	2. 44	94	1. 10	173	2. 64	121	5. 76	46	2. 57
168	3. 03	133	2. 63	83	2. 59	1	1. 25	35	2. 74	59	6. 35	49	2. 93
84	3. 42	116	2. 67	36	3. 35	37	1. 83	85	2. 91	60	7. 61	11	4. 44
77	3. 51	34	2. 70	8	3. 49	88	1. 89	39	2. 95				
169	3. 58	61	2. 75	131	3. 49	86	2. 04	9	3. 30				
76	4. 54	30	3. 03	82	3. 63	90	2. 21	172	3. 77				
13	5. 75	31	3. 29	175	3. 95	62	2. 33	52	4. 33				
66	6. 72	4	3. 42	73	4. 12	32	2. 50	15	4. 38				
75	7. 36	24	3. 54	38	4. 47	23	2. 66	10	5. 19				
19	10. 67	33	3. 55	117	5. 73	92	2. 66	180	5. 52				
20	10. 91	132	3. 55	18	6. 60	81	2. 87	50	5. 66				
		159	3. 84	69	7.	176	2. 88	118	6. 26				
		74	4. 33	44	7. 35	63	3.	58	6. 59				
		67	8. 95	45	8. 63	40	3. 33	177	6. 88				
						64	3. 39	54	7. 73				
						93	3. 50	178	9. 52				
						114	3. 70						
						120	3. 70						
						65	3. 91						
						87	3. 91						
						115	4. 18						
						174	4. 33						
						89	4. 54						
						14	4. 75						
						16	5. 42						
						179	5. 48						
						17	5. 58						
						68	5. 96						
						12	6. 04						
						53	7. 46						
						55	8. 04						

Liste Nr. 4.

Gruppe.	Kvint pr. Kv.-Al.	Gennemsnitstold pr. Kv.-Al.	Prøver.	Pris ifølge Liste 2 pr. Kv.-Alen fra	Pris ifølge Liste 2 pr. Kv.-Alen til	Gennemsnitspris pr. Kv.-Al.	Told heraf.	Pris ifølge Liste 3 pr. Pund fra	Pris ifølge Liste 3 pr. Pund til	Gennemsnitspris pr. Pund.	Told heraf.
		Ø.		Kr. Ø.	Kr. Ø.	Ø.	%	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	%
I.....	5—10	5	8	50	74	61,75	8,10	6.	9. 87	8. 07	8,26
II.....	11—15	8,67	14	44	1. 22	78,31	11,07	3. 38	8. 71	5. 88	11,34
III.....	16—20	12	15	42	1. 33	73,80	16,30	2. 33	6. 72	3. 69	18,07
IV.....	21—25	15,33	13	42	2. 72	97,38	15,74	1. 16	11. 16	3. 82	17,45
V.....	26—30	18,67	18	48	3. 73	115,22	16,20	1. 04	12. 65	3. 67	18,17
VI.....	31—35	22	14	58	3. 60	172,80	12,72	1. 55	10. 91	4. 81	13,86
VII.....	36—40	25,33	17	64	3. 40	133,24	19,00	1. 01	8. 95	3. 27	20,39
VIII.....	41—45	28,66	17	75	4.	195,71	14,65	1. 31	8. 63	4. 24	15,72
IX.....	46—50	32	34	50	4. 18	191,27	16,73	81	8. 04	3. 51	18,99
X.....	51—55	35,33	19	93	5. 40	261,05	13,62	1. 08	9. 52	4. 54	14,68
XI.....	56—60	38,66	6	1. 56	4. 80	300,18	12,88	2. 22	7. 61	4. 62	14,43
XII.....	61—65	42	6	1. 15	2. 80	184,00	22,83	1. 74	4. 44	2. 59	25,74

Paa Opfordring af Fællesrepræsentationen for de samvirkende Handelsforeninger har Jernkræmmerforeningen i Kjøbenhavn ved undertegnede Udvalg ladet udarbejde et

Forslag

til **Forandringer** i den nu bestaaende Toldlov, for saa vidt de angaa vort Fag, og have vi hermed den Ære at forelægge følgende:

Da Feje- og Støvekoste, der ere nødvendige Brugsgenstande, i Reglen ere overtrukne med en rød eller anden Farve, uden at dette fordyrer Varen, vilde det være urimeligt i den Anledning at sætte Toldsatsen herfor højere.

Pos. 19. Blyantspenne, Rødkridts- og andre Kridtpenne foreslaa vi sat til 1 Pd. 10 Øre.

Pos. 23. Børstenbinderarbejde, saasom: Koste, Pensler, Børster af Haar, Plante- og Fiskebenstrævler m. v. i Forbindelse med upoleret og ulakeret Træ eller Jærn; indspundne i Metaltraad saasom: Rørrensere, Flaskerensere, Lampepudsere o. l.

Almindelige Støve- og Fejekoste maa have et Farveovertræk. 1 Pd. 10 Øre.

Pos. 24. Andet, 1 Pd. 35 Øre.

Drejerarbejde grovt, af Træ til Skibsbrug, til Møbler, Maskindele, simple Rokke desl., saakaldte Naturstokke, ferniserede eller ikke ferniserede, med eller uden Dupsko, uden videre Forarbejdning, fremdeles følgende Genstande, naar de af Toldvæsenet skønnes kun at være Materiale til videre Forarbejdelse: Flækkede Rør, høvlede eller uhøvlede, udhulede Stokke af Træ med Barken paa, Stokke af Rør, der blot ere udhulede (f. Eks. Piberør) eller blot raat tildannede (f. Eks. til Spadserestokke) eller blot høvlede, bejtsede eller farvede (f. Eks. til Paraplyribber). 1 Pd. 5 Øre.

Naar vi under denne Position henføre saavel hvide som halvhvide Varer, da er det af praktiske Hensyn, da det ofte vil være vanskeligt for Opsynet at træffe den rette Grænse for, hvad der skal kaldes hvidt og hvad halvhvidt.

Vi have henført herunder Lampeglas og Lampekupler, disse Varer ere i de senere Aar blevne saa billige, at der selv med en Toldsats af 5 Øre er fra 30—45 pCt. Beskyttelse derpaa.

Almindelige uslebne, som ogsaa pressede Glasvarer ere billige i Fremstillingen og Nødvendighedsartikler for ethvert Hjem.

Den her foreslaaede Told 5 Øre, andrager paa disse vægtige Varer op imod 50 pCt. af disses Værdi.

Denne Toldsats fremtræder med vor nuværende Toldlov som et rent Monopol for indenlandsk Tilvirkning, hvorfor saadanne Varer heller ikke, for saa vidt der fabrikeres

Finere: Af Ben, Elfenben eller anden Tand, Fiskeben, Horn, Merskum (ægte og uægte), Nødder, Perlemoder, Rav, Skildpadde, Stenkul eller Træ, bestaaende af et eller flere af disse Materialier, i lige Maade Kamme og Knapper deraf, samt andre helt eller halvt forarbejdede Stokke, deraf end de under grovt Drejerarbejde nævnte. 1 Pd. 35 Øre.

Pos. 58. Gulvmaatter og Gulvtæpper, groveste Arbejde af Bast, Siv, Spaan, Rør, Straa eller Vidjer og deslige. 1 Pd. 1½ Øre.

Pos. 76. Galanterivarer, ikke særlig tariferede. 1 Pd. 35 Øre.

Pos. 82. Glas. Andre Glasvarer i Forbindelse med Metal (med Undtagelse af Lamper og Lampedele, som fortoldes efter Hovedstoffet), Emaille i Arbejde, slebne Glasflusser, alle Slags Glasperler og Glasknapper. 1 Pd. 25 Øre

Pos. 83. Alle andre.

Henstille vi at dele i 2 Positioner.

A. Sitons af alle Slags, ordinære Medicin-, Parfume- og andre Flasker og Glas, Standglas for Apotekere, Sylteglas og lignende Glas, ogsaa naar de ere forsynede med Beslag, eller almindelige uslebne Glasvarer saasom: Lampeglas, Lampekupler, Drikkeglas og Karaffer o. s. v., selv om de ere forsynede med Rand- eller Bundslibning og indætset Firmamærke, pressede Glasvarer, hvide eller halvhvide. 1 Pd. 5 Øre.

lignende her i Landet, kunne indføres som Genstand for Omsætning.

Yderligere skal bemærkes, at vor egen indenlandske Tilvirkning allerede i de høje Fragtsatser har en stor Beskyttelse.

Derimod kunne de langt værdifuldere og forholdsvis mindre vægtige slebne eller paa anden Maade dekorerede Varer taale den af os foreslaaede Forhøjelse til 20 Øre pr. Pd.

Den Bestemmelse, at Glasvarer indhalmede skulle vejes med Halmen, kan af praktiske Grunde bifaldes; men da saadanne Omslag veje fra $^1/_5$—$^1/_2$ af Varens Vægt, taler Rimelighed for, at der godtgøres en Tara af mindst 20 pCt.

Krudt, der i Regeringsforslagets af 15de November 1890 var ansat til 50 Øre pr. Pd., er en Nødvendigheds og ingen Luksusartikkel og Jagten er for mangen Smaamand et ingenlunde ringe Bierhverv.

Da Artiklen ikke kan tages paa Kredit=

B. Slebne, ætsede, graverede, malede eller paa anden Maade dekorerede Glasvarer.
1 Pd. 20 Øre.

Pos. 88. Gummielastikum og Guttaperka.
1 Pd. 10 Øre.

Pos. 89. Andet Arbejde deraf.
1 Pd. 35 Øre.

Pos. 103. Instrumenter, undtagen de af Jærn og Staal..... 1 Pd. 35 Øre.

Jord og Ler, Pottemagerarbejde herunder Blyantsdigler. 1 Pd. $^1/_4$ Øre.

Pos. 108 ..... 1 Pd. 2 Øre.
Stentøj eller Fajance. (Porcelæn og Biskuits undtaget) med virkelig eller saakaldet Forgyldning.

Pos. 109..... 1 Pd. 5 Øre.

Porcelæn og Biskuit med virkelig eller saakaldet Forgyldning eller Forsølvning, fremdeles flerfarvet eller med flerfarvet Udsmykning.

Pos. 111..... 1 Pd. 20 Øre.

Pos. 112. Andet (hvidt) 1 Pd. 10 Øre.
I Forbindelse med Metal, samt Knapper.
1 Pd. 25 Øre.

Krudt og Fabrikater deraf, samt lignende eksploderende Stoffer og Genstande saasom: Skydebomuld, Knaldsølv, Knaldhætter med eller uden Projektil, Patronhylstre, Fængtraad, Fængspejle o. s. v.

Pos. 122..... ..... 1 Pd. 10 Øre.

oplag, vil en højere Told end de foreslaaede 10 Øre umuliggøre den hidtil ikke ubetydelige Transithandel heri navnlig til Island og Færøerne.

Desuden anses jo Øvelse i Brugen af Skydevaaben som nyttig for Ungdommen og den vordende Soldat.

Ved Legetøj i Æsker foreslaa vi godtgjort en Tara af 20 pCt., undtagen hvor Æsken efter sin Udstyrelse o. s. v. kan siges at udgøre en Del af Legetøjet.

Denne for Industrien og Haandværket saa vigtige Artikkel, der tilmed er vægtig, taaler ingen højere Told, end den af os foreslaaede.

Jærntraad have vi ansat til ½ Øre pr. Pd., da den maa betragtes som Raamateriale til videre Forarbejdning.

Legetøj af enkelt Stof efter Stoffets Beskaffenhed.
Pos. 129 ellers ..... 1 Pd. 35 Øre.

Manufakturvarer.
Pos. 139 _____ eller med Smergel Sand eller deslige bestrøede Manufakturvarer ..... 1 Pd. 8 Øre.

Guldtrækkerarbejde samt Metalbroderi af alle Slags foreslaa vi paa Grund af den ringe Vægt i Forhold til Værdien.
Pos. 165 sat til 10 pCt. af Værdien.

Mønt og Møntplader.
Pos. 166. fri.

Skriftstøberarbejde o. s. v.
Pos. 167..... 1 Pd. 5 Øre.

For Positionerne 164 og 168—178 foreslaa vi følgende Redaktion:

Andet forarbejdet Metal. Position à ½ Øre pr. Pd.

A. Af Jærn og Staal.

Baand og Stænger, almindelige og faconerede; Traad (ogsaa overspundet indvævet i eller omvundet med Baand, Papir og deslige, herunder snoet elektrisk Ledningstraad) Plader og Blik, ogsaa kannelerede eller bøjede, Ballastjærn, Emningsjærn, Skinner og Sveller til Sporveje, ogsaa sammennittede eller sammenskruede, samt alle valsede og støbte ogsaa med Huller forsynede Forbindelsesdele dertil; støbte, trukne og valsede lige Gas- og Vandledningsrør og lignende grovere Rør, støbte Retorter til Gasværker; Skibsankere, Kættinger og Kæder af og over 4 Liniers Tykkelse samt enkelte Led og For-

Skruer, Brodder, Skrueskærper, støbte Kogekar, Strygeovnsjærn, Pressejærn ere grove og i Forhold til Værdien meget vægtige Varer, som med en Told af 2 Øre pr. Pd. blive forholdsvis godt beskyttede.

Smedede Pander koste for Tiden ca. 15 Øre pr. Pd., her leverede; en Told af 2 Øre pr. Pd., vil give ca. 12½ pCt. Beskyttelse.

Kæder under 4 Linier have vi ansat til 2 Øre pr. Pd., da det er forsvindende lidt, der indføres under 2 Linier, og Toldbehandlingen herved bliver mere simplificeret.

bindelsesdele til saadanne, raat forarbejdede lige eller bøjede Stykker til Skibs-, Maskin-, Hus- og Brobygning; Vognakser, Hjulringe o. desl., naar de ikke have modtaget yderligere Bearbejdning end Udhamring, Udvalsning og Formning ved Jærnværket; samtlige foran nævnte Genstande, selv om de ere malede eller deslige, fortinnede, forzinkede eller forsynede med andet ad galvanisk Vej udfældet Overtræk.

Kreditoplag	Tilskr.	Fraskr.
Jærn og Staal i Baand og Stænger	5,000	1,000
Plader og Blik	300	100
Sporvejsskinner, Sveller samt Dele dertil	5,000	1,000
Støbte og trukne Rør	5,000	1,000
Skibsankere	500	100
Traad	500	100

Tara:

Søm og Stifter i Fust..... 6 %
do. i Kasser..... 15 %
i øvrigt efter Undersøgelse.

B. Af andre Metaller, Plader og Blik ogsaa kannelerede eller bøjede, Stænger og Bolte, samt raa trukne Rør af Bly, Tin, Zink og lignende bløde Metaller.

Kreditoplag	Tilskr.	Fraskr.
Plader og Blik	300	100

Tara:

Zinkplader og Blik i Fust. 6 %
ellers 10 %.

Pos. à 2 Øre pr. Pd. **A. Af Jærn og Staal.** Bolte med og uden Møtrik. Møtriker (ogsaa med Skruegang), Nitnagler, Nitteskiver og Klinkeringe, Skruer, alle Slags Spiger, Stifter og Søm; Brodder og Skrueskærper, Aaregafler, Baadshager, Kouser Dyvelskløv, Takkelhager, Mergelspiger og deslige til Skibsbrug, Kæder under 4 Liniers Tykkelse samt enkelte Led- og Forbindelsesdele til saadanne; ogsaa i Forbindelse med enkelte smedede Genstande som Ringe, Hvirvler, Kroge, Slutstænger eller Fjederhager; Indhegningsmateriale, saasom Traadvæv

Piggetraad (ogsaa af udhuggede Pladestrimler), Jærntraads Tougværk; grove smedede Genstande, saasom Ambolte, Dampkedler, Vandkasser, Damphamre, Vognaksler, Stykker til Skibs-, Maskin-, Hus- og Brobygning og deslige, naar de ere sammennittede eller forsynede med Huller, smedede Pander; grovere støbte Genstande f. Eks. Kanoner, Kugler og lignende Projektiler, Kirkeklokker, Kakkelovne, Komfurer, Kogekar, Lodder, massive Strygeovns- og Pressejærn, grove Haner, Bjælker, Ribberør og andre støbte Rør end de i foregaaende Position nævnte, alle Slags Fittings, uden Hensyn til om de her nævnte Genstande ere afdrejede, affilede, afslebne, malede, lakerede, forniklede, emaillerede eller paa lignende Maade behandlede, endvidere pressede og ikun raat støbte Nøgler og Dele til Vinduesbeslag, Laase, Symaskiner og Symaskinestel, Decimalvægte o. desl.

Kreditoplag	Tilskr.	Fraskr.
Søm, Stifter og Spiger .	300 Pd.	100 Pd.
Kæder	300 —	100 —
Ambolte.....	500 —	100 —
Traadsøm	300 —	100 —

Tara:

Staal og Stænger i Fust. og Kasser	10 %
Plader og Blik i Kasser.....	10 %
Traad i Fust.	9 %
Søm, Stifter og Spiger i Fust. ...	6 %
do. i Kasser . .	15 %

B. Plader og Blik af andre Metaller end Jærn og Staal og de under Position à ½ Øre nævnte, ogsaa kanellerede og bøjede samt raa trukne Rør, Stænger og Bolte med og uden Møtriker, alle Slags Nittenagler, Nittefiver og Klinkeringe, Skruer, Stifter og Søm, ogsaa Møbelsøm, Kugler og Hagel og lignende Projektiler, Traad, ogsaa overspunden og indvævet, i eller omviklet med Baand, Papir o. desl., herunder snoet Ledningstraad.

Kreditoplag	Tilskr.	Fraskr.
Plader og Blik	300 Pd.	100 Pd.
Strænge og Bolte.....	300 —	100 —
Hagel.....	500 —	100 —

Herunder have vi anſat en Del Genſtande, ſaaſom Lomme-, Bord-, Brød-, Barberknive o. lign., ſom tidligere ere fortoldede à 3 Sk. pr. Pd., da man har ment, at disſe Genſtande kunne taale en noget højere Told.

Arbejder af hvide Kobberkompoſitioner, Nyſølv, Nikkel, Aluminium o. ſ. v., bør af praktiſke Henſyn henføres under een Poſition, da det ofte for Toldvæſenet vil være vanſkeligt at ſkelne mellem Arbejder f. Eks. af ſimpel Nyſølv og Meſſing.

Ved en Toldſats af 15 Øre pr. Pd., fremkommer der dog en ingenlunde ringe Beſkyttelſe for de alt her eksiſterende Pletteringsanſtalter.

Knappenaale ere af os anſatte til en Told af 15 Øre pr. Pd., da det er en vigtig Brugsartikkel, der har ringe Værdi i Forhold til ſin Vægt.

De i denne Poſition indeholdte Genſtande ere tidligere fortoldede à 16 Sk. pr. Pd., men her for Nemheds Skyld afrundede til 35 Øre pr. Pd.

Tara:

Plader og Blik i Juſt. og Kaſſer..	10 %
Traad.....	9 %
I øvrigt efter Underſøgelſe.	
Hagel i Poſer.....	2 %

Poſ. à 10 Øre pr. Pd. **A. Af Jærn og Staal.** Lomme-, Bord-, Brød-, Barber- og lignende Knive, for ſaa vidt de ikke henhøre under Poſ. à 35 Øre, alle Slags Økſe, Sejl-, Pak-, Madrats- og Spækkenaale, Haarnaale, Knappenaale (ogſaa med Glashoveder), Skøjter, kirurgiſke Inſtrumenter, endvidere kunſtſtøbte Genſtande ſom: Skrivetøjer, Aſkebægere, Viſitkortſkaale, Bordopſatſer, Blomſterpotteſtativer o. desl., ſelv om de ere broncerede, forniſerede, lakerede, oksyderede, forniklede, pletterede, forſølvede, forgyldte, eller have lignende Overtræk.

B. Kandeſtøberarbejder og Arbejder af bløde Metaller ſom Tin, Zink, Bly o. l., naar de ere uden Overtræk, endvidere Folie.

Poſ. à 15 Øre. **A. Af Jærn og Staal.** Arbejder af Plader, Blik og Traad, naar de ere broncerede, forniſerede, lakerede, oksyderede, forniklede, pletterede, forſølvede eller forgyldte, endvidere alle andre Naale end de i Poſ. à 10 Øre nævnte.

B. **Af andre Metaller.** Alle Arbejder af Kobber, Meſſing, Nyſølv og andre haarde Kobberkompoſitioner, Arbejder af Nikkel og Aluminium; naar ovennævnte Genſtande ikke have noget Varen forædlende Overtræk, endvidere Knappenaale og Sikkerhedsnaale, ſelv om de ere lakerede, forſølvede eller hvidkogte eller paa anden lignende Maade behandlede, endvidere de under Poſ. à 10 Øre nævnte Kandeſtøberarbejder, naar de ere lakerede, forniſerede, broncerede, forniklede, forſølvede, forgyldte eller forſynede med andet galvaniſk Overtræk.

Poſ. à 35 Øre pr. Pd. **A. Af Jærn og Staal.** Ciſelerede, facetterede, eller med virkelig Forgyldning og Forſølvning prydede Kunſt- og Nipsgenſtande, Skrivepenne, alle

Arbejder i Forbindelse med Elfenben, Perlemoder, Rav og Skildpadde, alle Bijouterievarer.

B. Af andre Metaller. Alle Arbejder af ædle Metaller; alle de under Pos. à 15 Øre hørende Arbejder, naar de ere bronzerede, lakerede, forniserede, forniklede, forsølvede, forgyldte eller med andet Varen forædlende Overtræk (herfra undtages Knappenaale) eller i Forbindelse med Elfenben, Rav, Perlemoder eller Skildpadde; Bogguld, Bogsølv og andet Bogmetal, alle Bijouter og Nipsgenstande.

Til 2 Øre pr. Pd. eller 5 pCt. af Værdien **Maskiner** af alle Slags og Dele til samme.

Pos. à 5 Øre pr. Pd. Alle andre Genstande af Jærn og Staal, som ikke høre under nogen af de fornævnte Toldsatser, herunder almindeligt Smede- og Støbegods, saasom Vægte (undtagen Decimalvægte), alle Slags Værktøjer til Land-, Have- og Værkstedsbrug — ogsaa i Forbindelse med Træ — Sporer, Spænder, Stigbøjler og andet Seletøjsbeslag, Hestesko o. desl., Bakker, Kogekar, Spande, Kulkasser og lignende Arbejder af Jærnplader, selv om de ere fortinnede, emaillerede, forzinkede, malede eller med lignende simpelt Overtræk, Paraply- og Ildtøjsstativer samt Ildtøj, Spyttebakker, Pengeskabe og Pengekasser, støbte Lampefødder og Lampehængestel, Lysestager og Kandelabre, selv om de ere med galvanisk eller andet Overtræk, Senge, hule Strygejærn, Karter, Gas- og Petroleumsapparater o. s. v.

Til 10 pCt. af Værdien foreslaas Bøssemagerarbejde og Sværdfegerarbejde.

Vi have hermed søgt at simplificere Toldbehandlingen saaledes, at der er mere Sandsynlighed for, at der kan tiltænkes en mere ensartet Behandling ved Fortoldningen af Metaller og Arbejder deraf, end det hidtil har været Tilfældet.

Pos. 190. Papir grofveste med Sand, Skifer eller desl. .... 1 Pd. 1 Øre.

Ad Pos. 195. Andre Arbejder af Papir eller Papirmasse, herunder indbefattet Papir med paaklæbet Tøj af Silke og Uld. Hertil foreslaa vi tilføjet: Notitsbøger, linierede og ulinierede samt Fotografi-Albums, Bind af Papir, Læder eller Tøjstof, naar der derpaa ikke findes andet Beslag end Lukket 1 Pd. 20 Øre.

Pos. 215. Skind — andet ikke særskilt — tarifferet..... 1 Pd. 35 Øre.

Pos. 232. Svampe, Vadskesvampe 1 Pd. 50 Øre.

Træ Position 252..... 1 Pd. 35 Øre.
— 253..... 1 — 15 —
— 254 ellers .... 1 — 5 —

Paa Grund af, at Priserne paa mange Artikler ere dalede betydeligt, siden vort sidste Forslag, vil enkelte Artiker her findes ansatte til en lavere Told, der dog under ingen Omstændigheder procentvis andrager mindre af Værdien, end hvad af os tidligere er foreslaaet.

Kjøbenhavn, den 4de September 1895.

N. Th. Høyer. C. F. L. Galle. C. F. L. Friis. S. Kjersgaard. Th. Rom.

B. Henriques. Carl Mørck. Oscar Hecht. Alfred Callesen.

Victor Christensen. Wald. Thaulow.

Til Toldkommissionen!

Undertegnede Fabrikanter i Jærnindustrien tillade sig herved — som Bidrag til Behandlingen af de Afsnit af den gældende Toldlov, som vedrøre vort Fag — at fremsende nedenstaaende Tarifforslag til den højtærede Toldkommissions behagelige Overvejelse, idet vi i Korthed skulle gøre Rede for de Grunde, der have ledet os til vort Forslag.

Det turde fra alle Sider være erkendt, at Betingelserne for det økonomiske Livs Udvikling her i Landet — som overalt — er undergaaet overordentlige Forandringer, siden Toldloven af 4de Juli 1863 traadte i Kraft. Vigtige Fremskridt i Anvendelsen af Naturvidenskaberne — paa Dampens, Elektricitetens og Metallurgiens Omraade — have givet Industrien en kraftig og mangeartet Udvikling og have skabt og skabe stadig Produktionsartikler, som nu ere Genstand for daglig Omsætning, men som den Gang enten slet ikke kendtes eller kun forbrugtes i begrænset Grad. Samfærdselsmidlernes Udvikling og de deraf følgende billige Fragter have ligesom formindsket Afstanden fra de Lande, der forsyne vor Industri med Raa- og Hjælpestoffer, men have rigtignok samtidig bragt os vore Konkurrenter paa nærmere Hold.

Passer denne Fremstilling paa den danske Industri i Almindelighed, maa dette ganske særlig siges om den danske Jærnindustri. Under Udviklingen i den sidste Menneskealder har den arbejdet sig op til at være et af vort Lands største industrielle Fag, og den har naaet dette Resultat under vanskelige Udviklingsvilkaar, idet den nu gældende Toldlov ved sin uensartede Behandling af de Varegrupper, der vedrøre Metalindustrien, og ved sin Beskatning af Raa- og Hjælpestoffer har stillet den ugunstig i Konkurrencen med Lande som Tyskland, England, Belgien og Sverrig, der have Raastofferne inden for Landets Grænser.

Maa det derfor siges at være et berettiget Krav fra Industrien i dens Helhed, at en gennemgribende Revision af vor Toldlov, som er given under alt andet end moderne Forudsætninger, finder Sted, er dette i ganske særlig Grad Tilfældet for den danske Jærnindustri. En rationel Ændring i Tarifsatserne vedrørende denne vilde faa Betydning ikke alene for Jærnindustrien selv, men for vort hele Erhvervsliv. Overalt, hvor der er Tale om Tilvejebringelse af Artikler til Bygningsbrug samt af Maskiner og lignende til industrielt Brug, er det af stor og indlysende Betydning, at Leveringen finder Sted fra en indenlandsk Fabrik. Først derved bliver det muligt at fremkalde det rette og nødvendige Samarbejde mellem den, der anvender disse Artikler, og den, der leverer dem. Det kan da ikke siges at være noget uberettiget Krav fra Jærnindustrien, at den ved en Toldbeskyttelse bliver stillet saa gunstigt, at den kan trives her i Landet til Trods for den paapegede Ulempe, at Raastofferne ikke ere til Stede inden for vort eget Omraade.

Som en Lettelse i denne Retning maa vi da først og fremmest anføre en fuldstændig Toldfrihed for de vigtigste Raa- og Hjælpestoffer: de i vort Forslags Position 3 nævnte Artikler samt Kul, Kokes, Cinders, Briketter og andet Brændselsmateriale og mineralske Olier. Berettigelsen af Kravet om Frigivelse af Raa- og Hjælpestoffer synes jo nu fra alle Sider indrømmet, og hele Industrien har enstemmig sluttet sig dertil. For Jærnindustriens Vedkommende kan det særlig fremhæves, at flere af Raaemnernes store Vægt i Forhold til Værdien gør Indførselsafgiften langt føleligere, end man ved en Betragtning af den lave Toldsats skulde antage, og virker i høj Grad hemmende over for ethvert Forsøg paa at grundlægge en Eksportindustri.

Af endnu større Betydning ville dog de Fordele være, som kunne opnaas ved en hensigtsmæssigere Ordning af Indførselstolden.

Uden Tvivl har man ved Affattelsen af vor gældende Tarif tilsigtet en Simplifikation af Systemet ved at samle saa mange Artikler som muligt under samme Position og tarifferede efter samme Sats pr. Vægtenhed, men man har derved kun opnaaet en Sammenhobning af ganske uensartede Varer, som i Virkeligheden burde være tarifferede under forskellige Positioner. Det groveste og simpleste Gods af stor Vægt og forholdsvis ringe Værdi er stillet lige med sammensatte og fint bearbejdede Genstande, hvorpaa der er anvendt omhyggeligt og kostbart Arbejde. Man har da ogsaa stadig Eksempler paa, at en raa Genstand betaler flere Gange saa meget i Told som den samme Genstand i bearbejdet Tilstand, fordi den ved Bearbejdningen, der dog har gjort den meget værdifuldere, er bleven flere Gange lettere. Det maa i det hele taget siges, at de overordentlig vekslende Værdier pr. Vægtenhed selv for Varer af ganske samme Art, f. Eks. Dampmaskiner, Dynamoer, Værktøjsmaskiner o. s. v., hvor Prisen pr. Pund for een Maskine kan være ti—tyve Gange saa stor som for en anden, umuliggøre en retfærdig og hensigtsmæssig Vægttolds-Tariffering. Den betydelige Anvendelse af denne har ogsaa allerede ved den nuværende Toldlov medført ikke tilsigtede Resultater for vor hjemlige Industri ved at yde en stærkere Beskyttelse for Godtkøbsvarer end for fint forarbejdede Varer og ved at opfordre Udlandets Industri til at importere lettere og derfor ofte usolidere Varer.

Den rette Erkendelse af disse ved Vægttolden klæbende Ulemper har utvivlsomt været Grunden til, at Regeringen i sit sidste Toldlovforslag fra Efteraaret 1890 har gjort det overordentlig heldige og betydningsfulde Skridt at foreslaa obligatorisk Værditold for Maskiner, og i nedenanførte Forslag have vi fuldt ud sluttet os hertil. Kun er det vor Overbevisning, at Skridtet bør gøres videre, for at man ikke i mange Tilfælde skal staa over for det Misforhold, at Dele til Maskiner o. s. v. indgaa til en langt lavere Told end den samlede Maskine, eller færdiggjorte Maskindele til en lavere Told end de raa.

Det er dog ingenlunde hermed vor Mening at ville foreslaa en fuldstændig Afskaffelse af Vægttolden. Vi indse meget vel, at Hensynet til den bestaaende Ordning kan gøre det ønskeligt at bevare Vægttolden, hvor dette kan gøres, uden at andre væsentlige Interesser derved tilsidesættes. Et saadant Hensyn har været ledende over for vort Forslags Position 4, i hvilken der med Henblik paa en indenlandsk Virksomhed foreslaas en 5 Øres Told paa Stænger og Plader af Kobber, Messing og Yellow. Ved Fortoldningen af simplere Varer, paa hvilket der ikke er ofret synderligt Arbejde paa Behandlingen af Overfladen, anse vi det ligeledes for hensigtsmæssigt at bevare Vægttolds-Tarifferingen (jfr. vort Forslags Position 5). De under denne Position henførte Varer sælges i stor Udstrækning efter Vægt, og Prisen paa dem er kun i ringe Grad underkastet Svingninger, ligesom de heller ikke afvige synderlig i Værdi pr. Pund.

Men uden for disse Tilfælde mene vi det retteste at anvende en ren Værditold for alle andre Varer af ædle Metaller end de i det tidligere nævnte (jfr. vort Forslags Positioner 6 og 7), saaledes at i Overensstemmelse med Regeringens sidste Forslag Landbrugsmaskiner sættes til 5 pCt. og alle andre Maskiner til 10 pCt., til hvilken Position ogsaa alle andre Metalvarer af enhver Art, som ikke andetsteds ere nævnte, foreslaas henførte.

Det er vor Overbevisning, at Gennemførelsen af vort Forslag vil være til Gavn for den danske Metalindustri, idet den vil blive befriet for den uensartede og vilkaarlige Behandling, som Vægttolden har ført med sig. Den jævnlig fremførte Anke mod Værditold, at den let fører til Besvigelser, vil ikke kunne fremføres imod vort Forslag, da Fristelsen ved saa smaa Toldsatser som 5 og 10 pCt. er for ringe til gennem dobbelte Fakturaer at søge at besvige Toldvæsenet. Hertil vil jo endvidere kræves, enten at paagældende Forretningsmand udfører Besvigelserne i Fællesskab med sine Funktionærer og saaledes bliver afhængig af deres Viden, eller at han fører et helt særskilt Bogholderi i Forbindelse med Besvigelserne, og dette vil han sikkert næppe indlade sig paa for at spare en mindre Del af 5 eller 10 pCt. Told. Det viser sig da ogsaa, at hvor man i andre Lande, som Sverrig, Belgien og Holland, har anvendt en moderat Værditold, høres der kun Tilfredshed hermed. Og hvis man endelig, som andetsteds foreslaaet, vil lade en Bestemmelse faa Lovskraft, gaaende ud paa, at Retskrav til Betaling for en efter Værditold indført Vareposť ikke kan gøres til højere Beløb end det, den af Toldvæsenet afstemplede Faktura udviser, saa tro vi rigtignok, at Sandsynligheden for, at der vil forsøges Besvigelser, er overordentlig ringe.

Endvidere maa det foruden de alt anførte Fordele ved en Værditold fremhæves, at en Tarif efter Værdi ikke saa let bliver antikveret som en Tarif, baseret paa Vægt, selv om der opstaar nye Fabrikationer, eller de nuværende Fabrikationsmetoder modificeres, ligesom det ogsaa vil være en væsentlig Fordel ved Værditolden, at Kalkulationer over indforskrevne Varer kunne foregaa med langt større Sikkerhed end ved en Vægttold, idet det ofte er vanskeligt at faa Vægten nogenlunde nøjagtig opgiven fra de udenlandske Fabrikker, og endnu vanskeligere at vide, om sammensatte Maskiner, der indeholde flere Metalsorter, ville blive henførte under den ene eller den anden Tarifposition.

Endelig maa det ogsaa anføres, at Værditold ikke fordrer saa stor Sagkundskab hos Toldpersonalet som Vægttold.

Med disse Bemærkninger anbefale vi omstaaende Forslag til Kommissionens velvillige Behandling.

Ædle Metaller.

Position.		Told.
1.	Raa, i Klumper, Korn, Blokke og Barrer, Tavler og Stænger, der ikke ere undergaaede nogensomhelst Bearbejdning efter Udsmeltningen, herunder ogsaa gammelt Metalgods, ikkun tjenligt til Omsmeltning, og Metalaffald	fri.
2.	Mønt og Møntplader, alle Slags.....	fri.
3.	Alle Slags Metaller — undtagen Kobber, Messing og Yellow — i Plader og Blik, Stænger og Traad, ogsaa faconnerede, naar de ikke ere undergaaede nogensomhelst Behandling efter Udhamringen eller Udvalsningen, og selv om de ere een Gang malede.....	fri.
4.	Kobber, Messing og Yellow i Plader og Blik, Stænger og Traad, ogsaa faconnerede, naar de ikke ere undergaaede nogen som helst Behandling efter Udhamringen eller Udvalsningen. 1 Pd.	5 Øre.
5.	Alt Jærnstøbegods til Bygningsbrug, saasom Søjler, Fundamentplader og Kapitæler, selv om de have bearbejdede Samlingsflader, Vinduer, Saalbænke, støbte Bjælker, Kloakriste, raa Badske o. s. v., selv om de ere een Gang malede. 1 Pd.....	2 Øre.
6.	Landbrugsmaskiner til Maskin- og Hestekraft, Lokomotiver, Draisiner, Tendere og Lokomobiler.....	5 pCt.
7.	Ellers, herunder alle Slags Maskiner, alt andet Metalgods, ogsaa i Forbindelse med Træ, Elfenben, Perlemor eller ædelt Metal, overspunden Traad, Galanteri-varer samt Jsenkram	10 pCt.

Kjøbenhavn, i Oktober 1895.

J. Caroc.
Aktieselskabet Smith, Mygind & Hüttemeier.

Ludvig Christensen.
Firma F. A. H. Petersen & Ludv Christensen.

M. C. Dreyer.
Maskinfabrikant.

G. Egeblad.
C Wendts Maskinfabrik.

A. Hansen.
Aktieselskabet Christianshavns Jærnstøberi & Maskinværksteder.

S. C. Hauberg.
Aktieselskabet Koefoed & Hauberg.

H. Heineke.
Jærnstøberiet „Godthaab".

A. G. Hellerung.
Firma J. H. Hellerung.

R. Helweg.
Firma Marstrand, Helweg & Co.

Frederik A. Krog.
Frederiksberg Jærnstøberi og Maskinfabrik

P. Marstrand.
Firma Marstrand, Helweg & Co.

O. V. Meyer.
Frederiksberg Jærnstøberi og Maskinfabrik.

H. Neergaard.
Firma Ludvigsen & Hermann.

Firma Nielsen & Winther.

F. A. H. Petersen.
Firma F. A. H. Petersen & Ludv. Christensen.

E. Schiemann.
Aktieselskabet Smith, Mygind & Hüttemeier.

J. Simmelkjær.
Aktieselskabet Christianshavns Jærnstøberi og Maskinfabrik.

N. Smith.
Aktieselskabet Smith, Mygind & Hüttemeier.

Kjøbenhavn, den 25. November 1895.

Idet vi herved i Henhold til Toldkommissionens meget ærede Skrivelse af 6te ds. fremsende medfølgende Forslag til en Gruppering af de under „Metaller" henhørende Artikler, tillade vi os at knytte følgende Bemærkninger hertil.

Vi have søgt gennemgaaende at lægge Overfladebehandlingen til Grund for en stigende Toldskala, saaledes at vi begynde med de rene 1) Raa- og Hjælpestoffer, som vi forudsætte at der vil indrømmes Toldfrihed for; dernæst følger den simpleste Bearbejdning af Raa- og Hjælpestofferne ved 2) Boring eller Lokning. Derefter 3) raat Smede- og Støbegods, som atter vinder i Værdi ved at 4) samles ved Nitning eller paa anden Maade til raa Artikler uden anden Overfladebehandling end en enkelt Overstrygning. Fremdeles kunne disse Varer bearbejdes ved 5) billigere Overfladebehandling, dels mekanisk, dels Emaillering o. desl. eller ved 6) finere Behandling, f. Eks. Lakering.

Af Hensyn til eksisterende Forhold findes der imidlertid forskellige Brud paa denne Stigning; under 3 b. findes saaledes en Del Støbegods, saasom Kakkelovne, Komfurer, Søjler, Kapitæler, Fundamentplader, Kogekar o. s. v., som blive i denne Position, uanset om de have modtaget den til Punkterne 4 og 5 hørende Overfladebehandling, idet vi ikke finde nogen Grund til for disse Varer at foreslaa en højere Told end den nuværende.

Fremdeles tilføje vi, at vi tillægge det en stor Vægt, at der under de Punkter, der omfatte Maskiner, beholdes vor Tilføjelse: „og bearbejdede Dele heraf", da ellers en Del Varer, henhørende til Maskiner, ville blive tariferede efter andre Positioner, som ville bebyrde dem med en uforholdsmæssig Told, ofte betydeligt højere end Tolden for de færdige Maskiner.

I den vedføjede Tabel have vi opført en Rubrik over Varernes Værdi i de forskellige Grupper. For enkelte af disse vil det ses, at Svingningerne ere saa store, at vi i ethvert Fald for dem i høj Grad anbefale en Værditold, som ogsaa findes anført ud for disse Grupper.

Endvidere bedes det bemærket, at vi med Forsæt have brugt fuldstændige Gentagelser af Varebetegnelsen for de forskellige Grupper fremfor bestandig at henvise til foregaaende eller efterfølgende, idet vi formene, at vi derved stærkere have fremhævet Grundtanken i vor Gruppering, nemlig den forskellige Overfladebehandling.

Til Slutning tilføjes endnu, at det af den tilføjede Tabel vil ses, at det ikke er lykkedes os at opnaa Enighed, hverken om Grupperingen eller om Forholdet mellem Tarifsatserne, ligesom ogsaa, at Tabellen viser, paa hvilke Punkter Divergenserne findes.

Medundertegnede Hauberg, som i øvrigt slutter sig til d'Hrr. H. C. Petersen og Nienstædt, foreslaar at sætte Forholdstallene for Maskintolden til 5 og 10 henholdsvis for Landbrugsmaskiner og andre Maskiner i Henhold til det sidste Regeringsforslag; derved imødekommes et almindeligt Ønske fra Maskinfabrikanternes Side, og den derved opnaaede Beskyttelse maa betegnes som meget moderat i Sammenligning med, hvad der er forlangt af og givet til andre Industrier.

S. C. Hauberg. **L. Nienstædt.** **H. C. Petersen.** **J. P. E. Tuxen.**

De Punkter, hvori jeg afviger fra ovenstaaende, ville bemærkes paa mit vedføjede særlige Forslag.

J. P. E. Tuxen.

Forslag af S. C. Hanberg, L. Nienstædt og H. C. Petersen.

Forslag til Gruppering af Toldposi-

ifølge Toldkommissionens

	Vareværdien pr. Pd.	Forholdstal ved Vægttold	Forholdstal ved Værditold
Uædle Metaller.			
Jærn og Staal, Kobber, Messing, Yellowmetal, Tin, Bly, Zink, Antimon, Aluminium, Nysølv, Nikkel og Legeringer.			
A. Jærn og Staal.			
1.			
a. Raajærn i Klumper, Blokke og Barrer, der ikke er undergaaede nogen Behandling efter Udsmeltningen, gammelt Jærn, kun tjenligt til Omsmeltning og Omvalsning, samt Affald	2 à 3 Ø.	Fri	
b. Plader og Blik, Stænger, Baand og Traad, ogsaa façonnerede, kanellerede eller bøjede, naar de i øvrigt ikke ere undergaaede nogen som helst Behandling efter Udvalsningen, Udhamringen eller Presningen, herunder optagne Endebunde, svejste Damphatte og Kanaler, Galloways Rør, Jærnbjælker, bølgeformige Kanaler, ogsaa med afrettede Ender	5 à 30 Ø.	Fri	
c. Jærnbaneskinner med valsede Forbindelsesstykker og Sveller, selv om de ere forsynede med Huller eller ere sammennittede, raat udsmedede Jærn- og Staaldele til Skibs-, Maskin-, Hus- og Brobygning, Skibsankere, raa Vognaksler og Hjulringe	4 à 20 Ø.	Fri	
2.			
a. Alle under 1 b. og c. nævnte Genstande, nemlig lige og bøjede Plader, Blik og Stænger, optagne Endebunde, svejste Damphatte og Kanaler, Galloways Rør, Jærnbjælker, raat udsmedede Jærn- og Staaldele til Skibs-, Maskin-, Hus- og Brobygning, naar de ere forsynede med borede eller lokkede Huller	10 à 25 Ø.	1/2 x	
b. Lige, kanellerede eller bøjede Plader og Blik, naar de ere fortinnede eller forzinkede	12 à 15 Ø.	1/2 x	

Forslag af J. P. E. Tuxen.

tioner under Gruppen „Metaller"
Skrivelse af 6te November 1895.

A. Jærn og Staal.

1.

a. Raat i Klumper, Blokke og Barrer, der ikke ere undergaaede nogen Bearbejdning efter Udsmeltningen, gammelt Jærn, kun tjenligt til Omsmeltning, samt Affald.

b. Plader og Blik, Stænger, Baand og Traad, ogsaa façonnerede, kanellerede eller bøjede, naar de i øvrigt ikke ere undergaaede nogen som helst Behandling efter Udvalsningen, Udhamringen eller Presningen, herunder optagne Endebunde, svejtsede Damphatte og Kanaler, Galloways Rør, bølgeformede Kanaler, ogsaa med afrettede Ender.

c. Jærnbanesskinner med valsede Forbindelsesstykker og Sveller, selv om de ere forsynede med Huller, raat udsmedede Jærn- og Staaldele til Skibs-, Maskin-, Hus- og Brobygning, Jærnankre, Vognaksler, Hjulringe..... 0.

2.

a. Lige, kanellerede eller bøjede Plader og Blik, naar de ere fortinnede eller forzinkede.

b. Kættinger og Kæder samt enkelte Led og Forbindelsesdele til samme.

c. Indhegningsmateriale, ogsaa forzinket, saasom Traadvæv, Pigtraad, ogsaa af udhuggede Pladestrimler.

d. Trukne Rør med Forbindelsesstykker, ogsaa forsynede med Gevind, alle almindelige, lige støbte Rør til Vand, Gas og Damp med over 1/4" Godstykkelse..... 1/2 x

Forslag af S. C. Hauberg, L. Nienstædt og H. C. Petersen.

	Vareværdien pr. Pd.	Forholdstal ved Vægttold	Forholdstal ved Værditold
c. Alle Kættinger og Kæder samt enkelte Led eller Forbindelsesled hertil, Kouser, Indhegningsmateriale, saasom Traadvæv, Pigtraad, ogsaa af udhuggede Pladestrimler, alt, uanset om de ere fortinnede eller forzinkede	12 à 30 Ø.	½ x	
d. Trukne Rør med Forbindelsesstykker, ogsaa forsynede med Gevind, alle almindelige, lige støbte Rør til Vand, Damp og Gas	4 à 15 Ø.	½ x	
3.			
a. Alt raat Støbegods, ikke andetsteds tariferet, herunder ogsaa Støbejærns Rørforbindelsesstykker uden anden Overfladebehandling end en enkelt Overstrygning	10 à 25 Ø.	2 x	
b. Følgende Jærnstøbegods: Kakkelovne, Komfurer, støbte Kogekar, Søjler, Fundamentplader, Kapitæler, Varmeovne, Ribberør, Vadske, Vadskekummer o. desl., selv om de ere afdrejede, affilede, afslebne, polerede, forkobrede, fortinnede, forzinkede, emaillerede eller ferniserede, samt støbte Rør med afdrejede Flanger	10 à 30 Ø.	2 x	
c. Emaillerede Rør og Forbindelsesstykker	10 à 25 Ø.	2 x	
d. Alt færdigsmedet raat Gods, som efter dets Beskaffenhed ikke hører under Benævnelsen „raat usmedede Jærn- og Staal-Dele til Skibs-, Maskin-, Hus- og Brobygning" (1 c.) og ikke ere undergaaede nogen Behandling ud over en enkelt Overstrygning, fremdeles alle Slags Nitter, Nagler, Spiger, Stifter, Søm, Brodder, Vognfjedre, Vogndele, Bolte, Møtriker ogsaa med Gevind, Skruer, Skiver etc., snoede Touge ogsaa isolerede	15 à 50 Ø.	2 x	
e. Alle grovere under 1 b. nævnte Genstande, naar de ere sammennittede	15 à 30 Ø.	2 x	
4.			
a. Alt raat Støbe- og Smedegods, naar det er fortinnet eller galvaniseret	15 à 55 Ø.	4 x	
b. Alle af Plader og Blik udførte raa Arbejder, saasom Pander, Bakker, Kogekar, Spande, Kulkasser, Ildtøj, Skærme, Pengeskabe og Pengekasser ogsaa med Laase forsynede, Døre, Vindues-, Dør- og Bygningsbeslag (undtagen Laase) o. s. v. uden anden Overfladebehandling end en enkelt Overstrygning	20 à 50 Ø.	4 x	
c. Alle af Stænger og Traad udførte raa Arbejder saasom Jærnsenge, Gelændere, Døre, Vindues-, Dør-			

Forslag af J. P. E. Tuxen.

3.

a. Alt raat Støbegods, ikke andetsteds tariferet, herunder ogsaa Støbejærns Rørforbindelsesstykker, uden anden Overfladebehandling end en enkelt Overstrygning.

b. Følgende Jærnstøbegods: Kakkelovne, Komfurer, Søjler, Fundamentplader, Kapitæler, Varmeovne, Ribberør, Badske, Badskekummer, Kogekar og desl., selv om de ere afdrejede, affilede, afslebne, polerede, fernisserede eller bronzerede; støbte Rør med under 1/4" Godstykkelse, samt støbte Rør med afdrejede Flanger.

c. Emaillerede Rør og Forbindelsesstykker.

d. Alt færdigsmedet raat Smedegods, som efter dets Beskaffenhed ikke kommer ind under Position 1. c. og ikke har undergaaet nogen Overfladebehandling ud over en enkelt Overstrygning; de under 1. c. nævnte raat udsmedede Jærn- og Staaldele til Skibs- og Maskinbygning, selv om de ere drejede og høvlede; alle under 1. b. og c. nævnte Genstande til Skibs-, Maskin-, Hus- og Brobygning, naar de ere forsynede med borede eller lokkede Huller eller de ere sammennittede.

e. Alle Bolte, Skruer, Møttriker, ogsaa med Gevind, Skiver, Nagler, Nitter, Spiger, Søm, Stifter, File, Save, Hammere, Ambolte, Skruestikke og lignende Værktøjer, snoede Touge og Kabler, ogsaa isolerede, Vognfjedre og lignende ..... 2 x.

4.

a. Alt raat Støbe- og Smedegods, samt Kakkelovne, Komfurer, støbte Kogekar, Badskekummer og deslige, naar det er fortinnet, forzinket eller emailleret.

b. Alle af Plader og Blik udførte raa Arbejder, saasom Pander, Bakker, Kogekar, Spande, Kulkasser, Skærme, Vandkasser, Pengekasser og Pengeskabe, ogsaa forsynede med Laase, sammennittede Rør og deslige, uden anden Overfladebehandling end en enkelt Overstrygning.

c. Alle af Stænger og Traad udførte Arbejder, saasom: Jærnsenge, Stole, Gelændere, Laager, Spiralfjedre og deslige, uden anden Overfladebehandling end en enkelt Overstrygning.

Forslag af S. C. Hauberg, L. Nienstædt og H. C. Petersen.

	Vareværdien pr. Pd.	Forholdstal ved Vægttold	Forholdstal ved Værditold
og Bygningsbeslag, Spiralfjedre, Spiralsnore o. s. v. uden anden Overfladebehandling end en enkelt Overstrygning	15 à 50 Ø.	4 x	
d. Alle raa Arbejder af hammerbart Støbejærn, ogsaa galvaniseret eller fortinnet	15 à 40 Ø.	4 x	
e. Alle raa Arbejder af Støbejærn, saasom Paraplystativer, Ildtøjstativer, Blomsterstativer, Kandelabre, Lysestager, Bordopsatser, Visitkortskaale, Askebægre, Petroleums- og Gaskogeapparater, Symaskinestel, Kopipresser, Lampestel, Strygejærn, Dørhalse etc., samlet af flere Stykker eller færdig til Samling ved Boring og Gevindskæring og uden anden Overfladebehandling end almindelig Rensning	15 à 30 Ø.	4 x	
5.			
a. Alle ikke andetsteds tariferede støbte og smedede Genstande, herunder (4 b.) Arbejder af Plade og Blik, saasom Pander, Bakker, Kogekar, Spande. Kulkasser, Ildtøj, Skærme, Pengeskabe, Pengekasser, Døre, Vindues-, Dør- og Bygningsbeslag osv., Arbejder af Stænger og Traad (4 c.), saasom Jærnsenge, Gelændere, Døre, Vindues-, Dør- og Bygningsbeslag osv., almindeligt Støbegods (4 e.), saasom Paraplystativer, Ildtøjstativer, Blomsterstativer, Kandelabre, Lysestager, Bordopsatser, Visitkortskaale, Askebægere, Petroleums- og Gas-Kogeapparater, Symaskinestel, Kopipresser, Lampestel, Strygejærn, Dørhalse etc., naar de ere undergaaede en mekanisk Overfladebehandling ved Affiling, Afdrejning, Afhøvling, Polering o. desl., herunder ogsaa alle Slags Laase	20 à 50 Ø.	6 x	
b. Alle de under 5 a. nævnte Genstande, naar de ere forkobrede, fortinnede, forzinkede, emaillerede eller ferniserede	20 à 175 Ø.	6 x	10 y
6.			
Alle ikke andetsteds tariferede støbte og smedede Genstande, herunder (4. b.) Arbejder af Plade og Blik, saasom Pander, Bakker, Kogekar, Spande, Kulkasser, Ildtøj, Skærme, Pengeskabe, Pengekasser, Vindues-, Dør- og Bygningsbeslag o. s. v., Arbejder af Stænger og Traad (4 c.) saasom Jærnsenge, Gelændere, Døre, Vindues-, Dør- og Bygningsbeslag o. s. v., almindeligt Støbegods (4 e.) saasom Paraplystativer, Ildtøjstativer,			

Forslag af J. P. E. Tuxen.

d. Decimal- og andre Vægte.
e. Alle Genstande af Jærn og Staal, ogsaa i Forbindelse med Træ, som ikke andetsteds ere tariferede ..... 6 x.

5.

a. Alle raa Arbejder af hammerbart Støbejærn.
b. Alle raastøbte Arbejder af Støbejærn, saasom: Paraplystativer, Ildtøj- og Blomsterstativer, Ildtøj, Kandelabre, Lysestager, Lampestel, Bordopsatser, Visitkortskaale, Askebægere, Petroleums- og Gaskogeapparater, Symaskinestel, Kopipresser, Strygejærn, Dørhalse og deslige, samlede af flere Stykker, eller færdige til Samling ved Boring og Gevindskæring og uden anden Overfladebehandling end almindelig Rensning..... 8 x.

6.

a. Alle, ikke andetsteds tariferede Genstande af Støbe- og Smedejærn under 3 a. og 3 d., naar de ere affilede, afslebne, afdrejede, afhøvlede, polerede og deslige.
b. Alle Arbejder af Plader og Blik under 4 b., af Stænger og Traad under 4 c., eller af Støbejærn under 5 b., naar de ere undergaaede en simplere Overfladebehandling, ud over den enkelte Overstrygning, saasom Forzinkning, Fortinning, Fernisering eller Bronzering..... 10 x.

Forslag af S. C. Hauberg, L. Nienstædt og H. C. Petersen.

	Vareværdien pr. Pd.	Forholdstal ved Vægttold	Forholdstal ved Værditold
Blomsterstativer, Kandelabre, Lysestager, Bordopsatser, Visitkortskaale, Askebægere, Petroleums- og Gas-Kogeapparater, Symaskinestel, Kopipresser, Lampestel, Strygejærn, Dørhalse etc., endvidere følgende Støbegods (3 b.): Kakkelovne, Komfurer, støbte Kogekar, Søjler, Fundamentplader, Kapitæler, Varmeovne, Ribberør, Vadske, Vadskekummer, o. desl. samt Laase — naar de ere undergaaede den fineste Overfladebehandling saasom Lakering, Broncering, Oksydering, Fornikling, Plettering, Forsølvning eller Forgyldning.....	20 à 175 Ø.	15 x	10 y
7.			
Andre Arbejder af Jærn og Staal, saasom mekaniske, optiske, kirurgiske og elektriske Instrumenter og Apparater, Maalere og Dele af elektriske Anlæg, Skydevaaben, Symaskiner og bearbejdede Dele heraf, endvidere alle Jernkramvarer ikke andetsteds nævnte, saasom Knive, Sakse, Naale, Strikkepinde, Sporer, Spænder, Seletøjsbeslag, Staalpenne, Skøjter o. s. v., naar de ikke ere i Forbindelse med Elfenben, Perlemor, Skildpadde eller Rav	25 à 300 Ø.	6 x	10 y
8.			
a. De i foregaaende Punkt 7. nævnte Genstande, naar de ere i Forbindelse med Elfenben, Perlemor, Skildpadde eller Rav, endvidere forgyldte og forsølvede Bijouteri- og Nipsgenstande.....	2 à 20 Kr.	35 x	10 y
b. Cykler eller Metaldele deraf..	5 à 10 Kr.	35 x	10 y
9.			
Landbrugsmaskiner, Lokomotiver, Damptromler, Draisiner, Tendere, Lokomobiler; alle Slags Værktøj og Redskaber til Land- og Havebrug ogsaa i Forbindelse med andre Metaller og Træ, samt bearbejdede Dele deraf	20 à 200 Ø.	2 x	0 y*)
10.			
a. Alle Slags Kraftmaskiner til industrielt Brug, saasom Dampmaskiner, Gasmotorer, Petroleumsmotorer, Elektromotorer o. desl., Dampkedler og dertil hørende Jærnarmatur, ogsaa i Forbindelse med Metal — samt bearbejdede Dele deraf	20 à 250 Ø.	2 x	5 y*)
b. Alle Hjælpemaskiner til Industri og Haandværk, saasom Værktøjsmaskiner, Spinde-, Væve-, Karte-, Papirmaskiner o. s. v. — samt bearbejdede Dele deraf	20 à 250 Ø.	2 x	5 y*)

*) Se S. C. Haubergs Bemærkning om Maskintolden i medfølgende Skrivelse.

Forslag af J. P. E. Tuxen.

7.

a. Alle, ikke andetsteds tariferede Genstande af Plader og Blik, under 4 b., samt af Støbejærn under 5 b., naar de ere emaillerede.
b. Andre Arbejder af Jærn og Staal, ogsaa i Forbindelse med andre Metaller, med Glas, Træ og deslige, dog ikke med Perlemor, Rav, Elfenben eller Skildpadde, saasom forskellige Slags Knive, Sakse, Sporer, Spænder, Stigbøjler og andet Seletøjsbeslag, Skøjter og lignende, Sejl-, Pak- og Spækkenaale, Haarnaale, Strikkepinde; Møbel-, Bygnings- og Vognbeslag; Laase og deslige.
c. Gas-, Vand- og Elektricitetsmaalere, Apparater og Instrumenter til elektriske Anlæg og deslige samt Symaskiner ..... 15 x.

8.

a. Alle Slags Skydevaaben og færdige Dele til samme, samt alt Slags Sværdfegerarbejde.
b. Astronomiske, kirurgiske, matematiske, nautiske, optiske og lignende Instrumenter ..... 30 x.

9.

a. Forskellige Jernkramvarer af Jærn og Staal, samt Plader og Blik under 4 b. og Støbejærn under 5 b., naar de ere forniklede, forsølvede, forgyldte, lakerede, oksyderede, eller have undergaaet en lignende finere Overfladebehandling.
b. Skrivepenne, Naale (undtagen de i 7 b. nævnte), alle Arbejder i Forbindelse med Elfenben, Perlemor, Rav eller Skildpadde, samt alle Bijouterigenstande af Jærn og Staal ..... 35 x.
c. Cykler og færdige Dele til disse ..... 50 x.

10.

a. Alle Slags Landbrugsmaskiner og færdige Dele til disse.
b. Lokomotiver, Lokomobiler, Damptromler, Tendere, Draisiner og færdige Dele til disse ..... 5 x pCt.

Forslag af S. C. Hauberg, L. Nienstædt og H. C. Petersen.

	Vareværdien pr. Pd.	Forholdstal ved Vægttold	Forholdstal ved Værditold
c. Alle Slags Redskaber og Værktøjer til Brug i Haandværk og Industri, saasom Pumper, Spil, Tallier, Elevatorer, Blæsere, Ekshaustorer o. desl., endvidere File, Save, Hammere, Ambolte, Skruestikke o. desl., Decimalvægte og andre Vægte — samt bearbejdede Dele deraf.....	20 à 250 Ø.	2 x	5 y*)
11. Transmissionsdele, saasom afdrejede og udborede Remskiver, Tandhjul, Tovskiver, drejede Aksler, herunder ogsaa komprimerede, Muffer, Friktionskoblinger, Lejer og deslige, uanset om de nævnte Genstande ere i Forbindelse med andet Metal eller Træ	15 à 45 Ø.	2 x	
B. Kobber- og Kobberlegeringer.			
12. Raa i Klumper, Blokke eller Barrer, der ikke ere undergaaede nogen Behandling efter Udsmeltningen, gammelt Metal, kun tjenligt til Omsmeltning og Omvalsning, samt Affald.....	40 à 60 Ø.	Fri	
13. Plader og Blik, ogsaa kanellerede og bøjede, samt raa trukne Rør af Messing og Yellowmetal. Stænger og Bolte af Kobber og Kobberlegeringer; alle Slags Nagler, Skruer, Skiver, Spiger, Stifter, Søm, Traad ogsaa overspunden eller paa anden Maade isoleret....	40 à 80 Ø.	2 x	
14. Plader og Blik, ogsaa kanellerede og bøjede, samt raa trukne Rør af Kobber, raa Kedelskaale og Bunde.	50 à 100 Ø.	4 x	5 y
15. Alt Slags Kobbersmedearbejde, Metalstøber- og Gørtlerarbejde samt Knappenaale.....	70 à 300 Ø.	15 x	10 y
16. Arbejder af Nysølv og andre Kobberlegeringer, naar de ere forsynede med finere Overtræk, saasom forgyldte, forsølvede, pletterede, forniklede, hvidkogte, lakerede, oksyderede o. s. v. og uanset, om de ere i Forbindelse med Elfenben, Perlemor, Rav, Skildpadde o. s. v., Bijouteri- og Nipsgenstande.....	?	35 x	10 y

*) Se S. C. Haubergs Bemærkning om Maskintolden i medfølgende Skrivelse.

Forslag af J. P. E. Tuxen.

11.

a. Alle Slags Kraftmaskiner til industrielt Brug, saasom Dampmaskiner, Gasmotorer, Petroleumsmotorer, Elektromotorer og deslige samt færdige Dele til samme; Dampkedler og dertil hørende Jærnarmatur, ogsaa i Forbindelse med andet Metal.

b. Alle Hjælpemaskiner til Industri og Haandværk, saasom Værktøjsmaskiner, Spinde-, Væve- og Kartemaskiner, Papirmaskiner og deslige, samt færdige Dele til disse.

c. Transmissionsdele, saasom: afdrejede og udborede Remskiver, Tandhjul, Tovskiver, drejede og komprimerede Aksler, Muffer, Friktionskoblinger, Lejer og deslige, uanset om de nævnte Dele ere i Forbindelse med andet Metal eller Træ ..... 10 x pCt.

B. Kobber og Kobberlegeringer.

1.

Raa i Klumper, Blokke og Barrer, der ikke ere undergaaede nogen Behandling efter Udsmeltningen, gammelt Metal, kun tjenligt til Omsmeltning og Omarbejdning, samt Affald 0

2.

Plader og Blik, ogsaa kanellerede og bøjede, samt raa trukne Rør af Messing og Yellowmetal; Stænger og Bolte af Kobber og Kobberlegeringer, alle Slags Nagler, Skruer, Skiver, Spiger, Stifter og Søm; Traad, ogsaa overspunden eller indvævet, og deslige ..... 2 x.

3.

Plader og Blik, ogsaa kanellerede og bøjede, samt raa trukne Rør af Kobber; raa Kedelskaale og Bunde ..... 6 x.

4.

a. Alt Slags Kobbersmedearbejde.

b. Alle Slags Metalstøber- og Gørtlerarbejder samt Knappenaale..... 16 x.

5.

Arbejder af Nysølv og andre Kobberkompositioner, naar de ere forgyldte, forsølvede, pletterede, forniklede, hvidkogte, oksyderede, lakerede eller forsynede med lignende finere Overtræk, samt uanset, om de ere i Forbindelse med Elfenben, Perlemor, Rav, Skildpadde eller andet Materiale af saadan Art; alle Slags Naale, dog ikke Knappenaale, alle Bijouteri- og Nipsgenstande ..... 50 x.

Forslag af S. C. Hauberg, L. Nienstædt og H. C. Petersen.

	Vareværdien pr. Pd.	Forholdstal ved Vægttold	Forholdstal ved Værditold
C. Tin, Zink, Bly, Antimon, Aluminium, Nikkel og Legeringer deraf.			
17. Raa i Klumper, Blokke, Barrer, der ikke ere undergaaede nogen Behandling efter Udsmeltningen, gammelt Metal kun tjenligt til Omsmeltning og Omvalsning, samt Affald.....		Fri	
18. Plader og Blik, ogsaa kanellerede og bøjede, Folie, Stænger og Bolte, Lodder, raa trukne Rør og Traad	?	Fri	
19. Almindeligt Zinkstøber- og Kandestøber-Arbejde uden finere Overfladebehandling, samt Skriftstøberarbejde.....	?	10 x	10 y
20. Alle de i 19. nævnte Genstande, naar de have undergaaet en finere Overfladebehandling, saasom Forgyldning, Forsølvning, Lakering o. desl.....	?	15 x	10 y

Forslag af J. P. E. Tuxen.

C. Tin, Zink, Bly, Antimon, Nikkel, Aluminium og lignende Metaller eller Legeringer deraf.

1.

Raa i Klumper, Blokke og Barrer, der ikke ere undergaaede nogen Behandling efter Udsmeltningen; gammelt Metal, kun tjenligt til Omsmeltning og Omarbejdning, samt Affald 0

2.

Plader og Blik, ogsaa kanellerede eller bøjede, Stænger og Bolte, Lodder, raa trukne Rør samt Traad ..... 0.5 x.

3.

Almindeligt Zinkstøber- og Kandestøberarbejde uden finere Overfladebehandling, samt Skriftstøberarbejde og Folie ..... 8 x.

4.

De under Position 3. nævnte Varer, naar de ere lakerede eller have modtaget et lignende finere Overtræk ..... 15 x.

I Anledning af Toldkommissionens meget ærede Skrivelse af 31te f. M. skal jeg herved forsøge at besvare de i Mødet den 29de f. M. stillede Spørgsmaal saa godt, som jeg formaar efter den korte Tid, der er bleven hertil. Flere af dem er jeg aldeles ude af Stand til at give Svar paa.

Med Hensyn til Betydningen af Hjælpestoftolden og dens Indflydelse paa Vareprisen, da maa det siges, at den er forholdsvis mindre indgribende for Metalindustrien. Hos Aktieselskabet Koefoed & Hauberg kan den gennemsnitlige Toldbyrde ansættes til at være ca. 1 pCt. af Omsætningen; da imidlertid Netto-Fortjenesten næppe i Gennemsnit naar op over 10 pCt. af Omsætningen, beløber Toldbyrden sig saaledes til omtrent 1/10 af Netto-Fortjenesten. Men jeg kan tilføje, at hos Koefoed & Hauberg er Materialforbruget forholdsvis ringe i Sammenligning med Omsætningsværdien. Der er Fabrikker, hvor Forbruget er langt højere baade i Vægt og i Værdi paa samme Tid, som Netto-Fortjenesten langt fra naar til 10 pCt. af Omsætningen. I mange af dem maa Hjælpestoftolden antagelig beløbe sig til langt mere end 1/10 af Netto-Fortjenesten, hvad der selvfølgelig griber hemmende ind i enhver Bedrift, særlig de eksporterende.

Arbejdslønnens Størrelse i Danmark, Sverrig og Tyskland kan jeg intet meddele om ud over, hvad man lejlighedsvis erfarer; det er et rent statistisk Spørgsmaal, der ligger mig fjernt. Alt, hvad jeg kan sige, er, at svenske Arbejdere for mig have opgivet Daglønnen og Fortjenesten til at være betydeligt højere her end i Sverig. Det samme gælder for Tyskland, navnlig for Kul- og Jærndistrikterne; medens vi i vor Forretning have adskillige Maskinarbejdere og Montører, der tjene 2,000—2,200 Kr. aarlig, faar man saavel af de tyske Arbejdere, der forbigaaende arbejde her, som af Principalerne, man staar i Forbindelse med, det bestemte Indtryk, at Lønninger paa 3—4 Mark om Dagen ere de almindelige og 5 Mark Undtagelserne.

Prisbevægelsen har i de sidste 20 Aar været afgjort nedadgaaende. Fra min egen Virksomhed kan jeg saaledes nævne, at i Centrifuger ere Priserne til den samme Repræsentant fra 1889 gaaede ned for de samme 3 Maskiner fra 760 Kr. til 460 Kr., fra 580 Kr. til 360 Kr. og fra 460 Kr. til 270 Kr. Dampkedler er gaaet mindst 20 pCt. ned. Jærnstøbegods — navnlig mindre „Kunststøbegods" — er for mange Artikler ogsaa gaaet overordentlig ned. Ting, der for 20 Aar siden betaltes med 25--35 Ø. pr. Pd., leveres nu for 6 à 10 Ø. pr. Pd., fordi de fremstilles maskinmæssig ved Arbejdskraft uden nogen som helst Fagdannelse. Saadant „Kunststøbegods" som raa Spyttebakker levere vi f. Eks. til 6 Ø. pr. Pd.

Der spørges om, paa hvilke indarbejdede Artikler Udlandets Konkurrence har været ødelæggende.

Alt Filehuggeri er vistnok opgivet; kun Ophugning af gamle File foretages her. Lokomobiler og Lokomotiver har man ophørt at fabrikere. I vor Branche have svenske Centrifuger vundet Forspringet herhjemme for de danske Centrifuger. Toldbeskyttelsen er ganske forsvindende (ca. 1 pCt.); men inden for rimelige Grænser kunde en Forøgelse i Beskyttelsen ikke hjælpe. Det ser jo underligt ud, at vi ikke kunne konkurrere med de svenske Centrifuger i vort eget Land, men derimod med Held f. Eks. i England. Det ligger i ganske andre Forhold, dels i tilfældig lokal merkantil Dygtighed, dels ofte i en vis konservativ Fordom imod at tage imod ny Konstruktioner, hvor gamle ere indarbejdede, saaledes at ethvert Forspring faar Bedtydning gennem en Aarrække, dels endelig deri, at Fordringer, som Udlandet maatte opstille, bedst opfyldes af vore Konstruktioner.

For danske Dynamoer og Elektromotorer er Udlandets Konkurrence ødelæggende for mindre Dimensioner. De kunne fabrikeres i stort Antal ad Gangen i Udlandets Fabrikker, saaledes at Konkurrencen er umulig, selv om Toldbeskyttelsen sættes betydeligt op. For Øjeblikket er den kun et Par Procent. Den rent lokale Beskyttelse i Form af Lyst til at faa dansk Arbejde er vor væsentligste Hjælp. I større Dynamomaskiner, som kun forfærdiges paa Bestilling ogsaa i Udlandets Fabrikker, er derimod Konkurrencen nogenlunde let.

Landstingsmand Madsen-Mygdal ønskede Oplysninger om Prisen og Tolden paa Maskiner m. m. Jeg skal tillade mig i efterfølgende Lister at give dette Spørgsmaal en saa indgaaende Besvarelse som muligt. I Liste 6 findes bl. a. en Sammenstilling mellem Tolden efter Forslagene fra Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk og fra en Del Maskinfabrikanter.

1.

Efterfølgende Liste indeholder Vægt, Pris, Told og dennes procentvise Størrelse paa samtlige Værktøjs-Maskiner etc., som jeg i 1885 indforskrev til Montering af min Maskinfabrik, som jeg den Gang byggede.

	Vægt	Værdi inkl. Fragt	Toldsats	Betalt Told	Toldens procentvise Størrelse
	Pd.	Kr.	Sk.	Kr.	
1 Rørudvider	19	45.33	1	0.48	0.10
1 Boreskralde	16½	43.54	3	0.72	0.16
1 Sæt Kalibre	94	630.57	1	1.88	0.3
1 Leje	28	12.77	1	0.58	0.46
1 Sæt Møttrik-Lærer	6,80	75.46	3	0.41	0.54
1 Fræsemaskine	.....	3,128.52	1	36.25	1.16
Diverse Værktøjer	18,50	81.00	3	1.16	1.43
1 Revolverdrejebænk	.....	1,617.08	1	27.60	1.77
1 Borestang	594	541.43	1	12.38	2.28
1 Skrueskæremaskine	1,302	1,087.48	1	27.12	2.49
1 Foddrejebænk	1,088	906.22	1	22.67	2.49
1 Drejebænk	1,364	1,029.36	1	28.42	2.76
1 Koldsav	778	591.21	1	16.41	2.77
1 Løbekran	3,864	1,646.94	¼ à 1	55.60	3.38
Diverse mindre Maskiner	.....	1,126.23	1	38.50	3.43
1 Møttrik-Stikkemaskine	1,852	1,125.44	1	38.68	3.44
1 Sæt Smedeværktøj	252	147.18	1	5.25	3.57
1 Boremaskine	1,144	656.02	1	23.79	3.63
1 Notboremaskine	4,484	2,305.71	1	93.46	4.05
1 Boremaskine	4,870	2,461.73	1	100.42	4.08
1 Drejebænk	1,018	515.83	1	21.21	4.11
4 Skruestikke	504	251.22	1	10.50	4.18
1 Shapingmaskine	2,440	1,155.53	1	50.87	4.40
1 Drejebænk	2,912	1,370.95	1	60.67	4.43
1 Ventilator	320	150.26	1	6.67	4.44
1 Boremaskine	922	429.52	1	19.16	4.45
1 do.	5,438	2,372.82	1	113.25	4.77
1 Drejebænk	10,386	3,539.08	1	216.29	6.11

	Vægt	Værdi inkl. Fragt	Toldsats	Betalt Told	Toldens procentvise Størrelse
	Pd.	Kr.	Sk.	Kr.	
1 Medbringer	100	100.72	3	6.25	6.20
1 Drejebænk	13,794	4,488.70	1	287.37	6.40
1 Valseværk	8,766	2,721.88	1	182.62	6.76
1 Stikkemaskine	8,372	3,374.21	1	174.41	7.55
1 Drejebænk	19,714	5,312.02	1	410.71	7.72
1 Lokkemaskine	9,342	2,405.30	1	194.62	8.09
1 Damphammer	6,906	1,789.51	1	145.96	8.16
4 Smede-Esser	2,150	520.35	1	44.71	8.59
1 Høvlemaskine	11,712	3,269.60	1	304.00	9.30
Amboltsblokke	140	30.55	1	2.91	9.52
Haardstøbte Hjul	212	41.20	1	4.41	10.7

Tolden varierer herpaa fra 0.10 pCt. til 10.7 pCt.

2.

Liste over en bestemt Art Maskindele.

1 Krumtapsaksel	3,265	1,446.33	1	68.02	4.70
1 do.	517	83.18	1	10.77	12.94
1 do.	330	80.80	1	6.94	8.59
13 mindre do.	.....	692.38	1	24.25	3.50

Tolden varierer herpaa fra 3.5 pCt. til 12.94 pCt.

3.

Tolden paa en Vare i raa og forarbejdet Stand.

1 Centrifugecylinder, raa	c. 200	65	1	4.00	6.2
1 do. , afdrejet	c. 85	275	1	1.70	0.7

Det indenlandske Arbejde er altsaa negativt beskyttet.

4.

Liste visende Toldens Stigning ved Varens Fald.

	Værdi inkl. Fragt	Toldsats	Betalt Told	Toldens procentvise Størrelse
	Kr.	Sk.	Kr.	
24 Stkr. elektriske Glødelamper i 1885..	115.89	16	0.75	0.65
100 — — — i 1891..	128.70	16	1.66	1.03
300 — — — i 1892..	351.00	16	8.66	2.05
100 — — — i 1892..	80.00	16	2.66	3.03
1000 — — — i 1894..	538.35	16	23.00	4.27
1600 — — — i 1894..	816.00	16	31.66	3.88
500 — — — i 1895.	267.00	16	11.66	4.37
1000 — — — i 1895..	470.93	16	23.00	4.09

Tolden er stegen fra 0.65 pCt. til 4.9 pCt., altsaa 7 Gange.

5.

Liste visende et lignende Forhold som Liste 4 for en anden Vare.

2 Buelamper	i 1885	207.82	7 og 16	6.95	3.34
3 do.	i 1888	346.14	7 og 16	21.72	6.27
10 do.	i 1892	683.83	16	63.97	9.35
4 do.	i 1893	245.75	16	10.50	4.27
6 do.	i 1895	345.25	16	43.33	12.55

Tolden er stegen fra 3.34 pCt. til 12.55 pCt.

6.

Liste med en Sammenstilling af Støbejærns- og Pladejærns-Arbejde med forskelligt Overtræk, visende Toldens Variationer i Forhold til Værdien i Overensstemmelse med Fællesrepræsentationens og Maskinfabrikanternes Tarifforslag.

	Pris	Vægt	Fællesrepræsentationens Forslag		Told efter Maskinfabrikanternes Forslag
			Told i Kr.	Told i pCt.	
	Kr.	Pd.			
Galvaniseret Pladejærns Vandspand	0.67	3.50	0.52	78	
— — Badekar ..	5.75	15.00	2.25	39	
— — Indfyldningsspand	3.26	7.00	1.05	32	
— — Kulkasse ..	3.38	6.50	0.97	28	
— — rund Kulspand	3.19	5.50	0.82	25	
— — Askespand .	3.38	9.50	1.43	42	
— — Kulkasse ..	1.50	4.50	0.67	45	
— —	2.25	7.00	1.05	47	
— Spand	0.75	3.50	0.52	69	
— —	0.85	4.00	0.60	70	
Fortinnet Pladejærns Kedel.....	0.88	1.30	0.19	22	
— — —	1.09	1.55	0.24	22	
— — —	1.46	2.40	0.36	25	10 %
— — —	1.67	2.75	0.41	25	
Lakeret Pladejærns Kulkasse	1.00	4.00	2.00	200	
— — —	17.82	13.00	6.50	36	
— — —	2.25	5.50	2.75	122	
— — —	1.88	5.00	2.50	133	
— — —	6.56	11.25	5.62	87	
— — —	4.13	6.50	3.25	79	
— — —	3.26	5.00	2.50	77	
— — —	3.15	4.50	2.25	71	
— — —	7.50	16.00	8.00	107	
— — —	4.25	5.50	2.75	65	
— — Ovnskærm	2.85	9.00	4.50	158	
— — —	35.63	50.00	25.00	72	

	Pris	Vægt	Fællesrepræsentationens Forslag		Told efter Maskinfabrikanternes Forslag
			Told i Kr.	Told i pCt.	
	Kr.	Pd.			
Lakeret Pladejærns Ovnskærm	18.75	18.50	9.25	50	
— — —	9.00	15.75	7.87	87	
— — —	18.75	24.00	12.00	64	
— — Badekar	200.00	391.00	195.50	98	
— — Kaminspande ...	7.25	8.50	4.25	58	
— — — ...	4.50	8.50	4.25	94	
Emailleret Pladejærns Spand	1.91	4.00	0.60	31	
— — —	3.91	5.00	0.75	19	
— — Kaffekande ..	0.93	1.20	0.18	19	
— — — ..	0.82	0.95	0.14	17	
— — Thekande ...	0.78	0.85	0.13	17	
— — — ...	2.25	1.28	0.19	8½	
— — Kedler	1.43	2.05	0.31	22	
— — —	1.19	1.60	0.24	20	
— — Kasseroller ..	0.39	0.60	0.09	23	
— — — ..	0.89	1.30	0.20	22	
— — Stegepande .	0.44	0.65	0.10	23	
— — — .	0.50	0.75	0.11	22	
— — Mælkespande.	1.19	1.90	0.28	23	
Emailleret Støbejærns Kumme	8.00	24.00	1.44	18	10 %
— — —	6.00	15.00	0.90	15	
— — Gryde	63.00	159.00	9.54	15	
— — —	81.00	212.00	12.72	16	
— — —	2.60	5.00	0.30	11	
— — —	3.15	10.00	0.60	19	
— — —	5.25	15.50	0.90	17	
— — Badekar ...	70.00	243.00	14.58	20	
— — Rør	12.00	100.00	6.00	50	
— — Klosetskaale.	24.00	100.00	6.00	25	
Støbt Petroleums-Kogeapparat	3.75	7.50	0.45	12	
— — —	4.25	9.00	0.54	13	
— Gas-Kogeapparat	1.55	3.50	0.21	13½	
— —	1.80	5.00	0.30	17	
— —	3.75	7.00	0.42	11	
— —	4.40	10.00	0.60	14	
— Ildtøjsstativ	2.25	9.50	0.57	25	
— Forstel til Kakkelovne	9.00	30.00	1.80	20	
Raa Pladejærns Stegepander	28.00	10 0.00	6.00	21	

De anførte Salgspriser ere for indenlandske Produkter Fabrikkernes Netto-Salgspris, for indførte Varer Indkøbsprisen med Tillæg af Told og Fragt.

Listen viser for de enkelte Klasser følgende Variationer i Tolden efter Fællesrepræsentationens Forslag:

Galvaniserede	Pladejærns	Artikler	fra	.....	25	pCt.	til	78 pCt.
Fortinnede	—	—	-	.....	22	—	-	25 —
Lakerede	—	—	-	.....	36	—	-	200 —
Emaillerede	—	—	-	.....	8½	—	-	23 —
—	Støbejærns	—	-	.....	11	—	-	50 —

Med Hensyn til at udfylde de efter Fabrikant Tuxens Liste angivne Kalkulations-Skemaer for enkelte Maskiner, beklager jeg at maatte meddele, at jeg er ude af Stand til at gøre dette, da de deri nævnte Arter af Maskiner ikke høre hen under vor Virksomhed, og jeg derfor intet indgaaende Kendskab har til dem.

Ærbødigst

S. C. Hanberg.

Til Toldkommissionen.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Skriftstøbere.

Toldposition Nr. 167.

Landstingets Forslag, Pos. 130.

Fabrikationen af Typer falder i to Hovedgrene, nemlig de saakaldte Brødskrifter (de Typer, som anvendes til almindelig Bog- og Avissats) og Titelskrifter (som tjene til at fremhæve med). De første betales med Kr. 0.75 til 0.90, de sidste med Kr. 2.50 til Kr. 3.00 pr. Pd. Da de Forme, hvori Typerne støbes, ere meget kostbare, og der af saadanne til Titelskrifter findes en overvældende Masse, er det her den danske Industri umuligt at konkurrere med Tyskland, der indtager en aldeles dominerende Stilling paa Skriftstøberiets Omraade. Hvad Brødskrifter angaar, er det trods en stærk og trykkende, ofte ligefrem smudsig Konkurrence fra Tysklands Side dog hidtil lykkedes Faget, der i Forhold til den lille Arbejdsstyrke, det beskæftiger, repræsenterer temmelig store Kapitalværdier, at faa Lov til at være med. Ogsaa her ere dog Forholdene stadig blevne vanskeligere; Indførslen er fra Aarti til Aarti stærkt stigende, det til Konsum klarerede Kvantum udgjorde

i Aaret 1874: 49,127 Pd.
i — 1884: 82,483 —
i — 1894: 100,183 —

Yderligere har Sverrig, hvor den danske Produktion tidligere fandt god Afsætning ved en Toldsats af 25 Øre pr. Kilo nu ganske standset denne.

En Toldforhøjelse af lignende Art som den svenske vil derfor meget være at anbefale, da den vil hjælpe betydeligt til at sikre det danske Marked for den hjemlige Produktion uden derfor i nogen væsentlig Grad at fordyre Typerne for Bogtrykkerne. Som Forholdene nu ere, maa den danske Fabrikant levere nøjagtig til samme Priser som den tyske, der her leverer told- og fragtfrit, og selv om Tolden blev forhøjet som ønsket, vilde dette Forhold sikkert vedblive. Den forhøjede Told vilde saaledes kun bevirke Støtte for den danske Fabrikant, forøget Indtægt for Statskassen og mindre Fortjeneste for Tyskerne. For Typerne til Titelskrifter, der i særlig Grad ere Genstand for Indførsel, vilde en saadan Told dog kun udgøre 2 à 3 pCt. af Værdien, hvorhos endnu skal bemærkes, at Svendenes Arbejdsfortjeneste trods Fagets ugunstige Konkurrencestilling ikke desto mindre er fra 20—30 Kr., Kvindernes fra 10—12 Kr. pr. Uge.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Plader til Aftryk af Land- og Søkort, Billeder og deslige.

Toldposition Nr. 167.

Landstingets Forslag Pos. 130.

Saavel i den nugældende Toldlov som i det af Landstinget vedtagne Forslag findes under denne Position henført: „al Slags Skriftstøberarbejde, Bogstaver, Stereotypplader samt Plader til Aftryk af Noder, Land- og Søkort, Billeder og deslige" —, alt til en Told af 3 Sk. eller 6 Øre pr. Pd. De i Positionen først nævnte Sager, hvortil endnu kan føjes galvanoplastiske Affældninger af Sats og Billedforme til Bogtryk, ere meget vægtige Varer, der alle fremstilles ad mere fabrikmæssig Vej. Anderledes forholder det sig med Plader til „Land- og Søkort, Billeder og deslige", under hvilken sidste Betegnelse man har henført Billeder udførte i Metal (Zink, Kobber eller Messing) ved moderne fotografiske Ætsemetoder. Denne sidste Art Arbejder, der først i de sidste 12 Aar har faaet større Betydning, bestaar nemlig i en tynd Metalplade, der undertiden foreligger umonteret, men som Regel er fastsat paa en let Træklods. 1 Pd. Arbejde af denne Art vil have en Værdi af fra 15 til 25 Kr., medens Skriftstøberarbejde af samme Højde og Kvadratindhold mindst vil veje 12 Gange saa meget.

At det gode danske Arbejde i finere og vanskelige Gravurer som Land- og Søkort og ligeledes de nævnte moderne Former for Billedfremstilling til Bogtryk og Kobbertryk (Fotogravure), der fremstilles ad vanskelig Vej i fotografiske Ætsninger, her er stillet ganske blot lige over for Udlandets ofte smagsødelæggende Konkurrence, turde være indlysende, og man skal derfor henstille, at disse Varer udskilles fra denne Position og ansættes til en høj Told.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Jærnindustrien.

Toldposition Nr. 169—74.

Landstingets Forslag Pos. 131—35.

Forarbejdningen af Jærn og Staal spiller i vort Erhvervsliv en betydelig Rolle Først er at nævne to af Landets største Fabrikationsvirksomheder, nemlig Maskinfabrikationen og Jærnstøberiet, hvortil knytter sig Kniv- og Værktøjsfabrikationen og Tilvirkningen af Pladejærn- og Blikvarer. Dernæst følge nogle af Landets betydeligste Haandværk: Grovsmede, Klejnsmede og Blikkenslagere. I det hele var der i 1890 ca. 67,000 Menneskers økonomiske Velfærd knyttet til disse Erhverv, der rummede ca. 8,400 Hovedpersoner og ca. 14,000 Medhjælpere. Af Smedene fandtes der alene ca. 7,000 Hovedpersoner med ca. 8,000 Medhjælpere, af Jærnstøbere og Maskinfabrikanter 475 med ca. 4,600 Medhjælpere, af Blikkenslagere ca. 800 Hovedpersoner med ca. 1,200 Medhjælpere.

Som naturligt under vore Forhold, ere Jærnindustriens Haandværkere spredte over hele Landet, saa at hver Landsby saa at sige har sin Smed. Paa mange Maader kræver Landbrugsvirksomheden stadig en saadan Hjælp, og det tiltagende Byggeri paa Landet har ligeledes i saa Henseende haft sin Betydning. Men ogsaa til almindeligt Salg fremstilles der her i Landet haandværksmæssigt en ikke ringe Mængde Genstande af Jærn og Staal. Samtidigt og fredeligt samarbejdende med Haandværkene er i den sidste Menneskealder en Række Fabrikker skudte op Landet over, særlig i Købstæderne, til Dels begunstigede ved eller fremkaldte af Landbrugets tekniske Fremskridt. Vor Maskinfabrikation og vort Jærnstøberi staa allerede paa et forholdsvis højt Standpunkt, ikke mindst fordi der allerede har udviklet sig en vel uddannet Arbejderstab, som med tusindfoldig Talrighed tjener en forholdsvis høj Løn ved disse Virksomheder.

Det ligger i Forholdenes Natur, at en Industri som Jærnindustrien maa indtage en ganske særegen Stilling i et Land som Danmark. Medens de konkurrerende Lande paa dette Omraade, Tyskland, England, Sverrig og Belgien, alle have Jærn til deres Raadighed, saa er Danmark saa at sige fuldstændig blottet for dette Metal. Heraf følger, at den indenlandske Jærnindustri ej alene er naturlig udelukket fra Fremstillingen af Raajærn, men ogsaa fra Produktionen af saadanne Raavarer, der som Baand- og Stangjærn, Plader og Blik, støbte og trukne lige Rør osv. tilvirkes i Nærheden af og ofte i umiddelbar Forbindelse med Jærnets Udflydning fra Højovnen. Disse og lignende ganske grove Produkter blive for den danske Industri ligefremme Hjælpemidler for Produktionen, som maa tilføres udefra. Men dermed er det ogsaa givet, at man for denne Indførsel maa ønske

fuldstændig Toldfrihed. Den almindelige Grundsætning om Frigørelsen af Raa- og Hjælpestoffer, der som en rød Traad gaar gennem alle tidligere Forsøg paa en Toldrevision, har ikke for nogen anden Industrigren en saa gennemgribende praktisk Betydning som for Jærnindustrien. I de fleste andre Tilfælde vil en nærmere Undersøgelse vise, at Indførselsafgiften for de benyttede Hjælpemidler vejer lidet eller intet i Vægtskaalen over for selv den mindste Brøkdel af den beskyttende Told paa de færdige Produkter. Ogsaa for Jærnindustrien gælder det for et enkelt Hjælpemiddels Vedkommende, nemlig Stenkul, at, hvor naturlig, ja selvfølgelig end en Ophævelse af Tolden herpaa maa siges at være, saa er det dog kun en forholdsvis underordnet Post i en Fabriks Driftsbudget. Men derimod spiller inden for „Jærnets og Staalets" Omraade de toldpligtige Raaemner paa Grund af den Mængde og det Omfang, hvori de benyttes, og deres store Vægt, en saa overordnet Rolle, at den tilsyneladende kun ringe Told virker som en ligefrem Tynge paa Produktionen. Og gælder dette for det indenlandske Markeds Vedkommende, saa er denne Forhøjelse af Produktionsomkostningerne en sand Hemsko paa alle Industriens Bestræbelser for at danne sig en lønnende Eksport.

Som naturlig Følge heraf maa man fra nærværende Fags Standpunkt indtrængende ønske, at Tolden paa det ganske overvejende Antal af de Genstande, som henhøre under nuværende Pos. 169—170 og 171, bortfalder, eller med andre Ord: at Pos. 131 i Landstingets Forslag af 6. Marts 1891 ansættes til fuldkommen Toldfrihed. Hertil ønsker man imidlertid, under Hensyn til de anførte Betragtninger, endnu at føje følgende under Landstingsforslagets Pos. 132 opførte Genstande: Stifter, Søm og blanke Træskruer, samt alle Slags Jærnkæder (derimod ikke Spiger, Skrueskærper, Bolte og Skruer, hvilke Varer alle med Fordel ville kunne tilvirkes herhjemme). Om disse Artikler gælder det nemlig ligesom f. Eks. om Jærn og Staaltraad, at vor hjemlige Industris Afsætningsomraade er meget for begrændset til at muliggøre en fordelagtig Frembringelse.

I Forbindelse med de nævnte Ønsker om Toldfrihed kan det paa dette Sted bemærkes, at naar Landstingets Forslag i sin Pos. 131, altsaa Positionen med den laveste Toldsats, for hvilken Toldfrihed ønskes, opfører: „støbte og trukne lige Gas-, Vandledningso. lign. groveste Rør", medens under Pos. 132 opføres: „andre støbte Rør end de i den foregaaende Position nævnte", saa synes Betegnelsen: groveste kun at være lidet vejledende for Toldvæsenet, saa at Strid og Vilkaarlighed let kan blive Følgen. Der er tidligere fra Jærnindustrien udtalt Ønsket om, at alle støbte lige Rør af over 1/4 Tommes Godstykkelse blive „fri", medens derimod saavel lettere støbte Rør til Gas- og Vandledninger som alle Slags støbte Forbindelses- og Knæled til Rør samt Ribberør ved en passende Toldbeskyttelse bevaredes for den indenlandske Tilvirkning. Men det maa ubetinget fastholdes, at Skelnemærket paa, om et Rør skal henføres til den ene eller den anden Position, til Toldfrihed eller til Toldpligt, maa være let erkendeligt, saa der ikke tages Fejl og ikke øves Vilkaarlighed. En saadan Fare vil netop fuldstændig undgaas, naar man følger den lige ovenfor omtalte Henstilling, hvorefter en vis Godstykkelse, som jo ligefrem kan maales, danner Adskillelsen. Skulde man mod Forventning ikke ville gaa ind herpaa, da maa man hellere end at sætte alle støbte Rør til den laveste Toldsats af 1/2 Øre pr. Pd., gaa den modsatte Vej og sætte alle støbte Rør til en Told af 2 Øre. —

— Af ikke mindre Vigtighed end den ønskede Toldfrihed for alle Slags Raaemner og Hjælpemidler er en tarifmæssig Sondring for almindeligt Smede- og Støbegods' Vedkommende efter Overfladebehandling. Saavel efter den gældende Toldlov Pos. 173 som til Dels ogsaa efter Landstingets Forslag Pos. 132 er der til den lave Told af 1 Sk. eller 2 Øre sammenhobet et Utal af smedede og støbte Genstande, som ere i den mest overraskende Grad indbyrdes forskellige i Anvendelsesmaade, Vægt, Form og Værdi. Det groveste, med Hensyn til Forarbejdningen raaeste og simpleste Gods som Jærn-

bjælker, Indmuringsgryder og Dampkedler er her stillet sammen med sammensatte og fint bearbejdede Genstande, paa hvis Fremstilling og Udstyrelse der ofte er anvendt et omhyggeligt, nøjagtigt og kostbart Arbejde. Det uheldige heri viser sig saaledes f. Eks. i, at for Tiden et fint og let støbt, ret kompliceret, med Valser og Skruer forsynet, til Dels emailleret, poleret, forniklet og bronceret Petroleums-Kogeapparat svarer den samme Skilling pr. Pd. i Told som en Amboltt eller et Plovjærn. Naar Landstingsforslaget Pos. 132 ansætter en Told af 2 Øre pr. Pd. for et Stykke Stangjærn med Huller i, saa er dette i og for sig særdeles rimeligt, men med de samme 2 Øre beskattes saa under samme Position det fineste emaillerede Kogekar, den eleganteste udstyrede, til Dels afdrejede, polerede og forniklede Varmenecessære.

Uden Tvivl har det saakaldte Simplifikationshensyn, Ønsket om for Toldbehandlingens Lethed og Overskuelighedens Skyld at samle saa mange Varer som muligt under den samme Position eller rettere under den samme Toldsats, her været det bestemmende. Men for den uhildede Betragtning maa det dog staa klart, at hvor stor Vægt man end vil tillægge dette Hensyn, saa overskrides dog de rette Grænser altfor meget i et Tilfælde som dette. Fra et Beskatningssynspunkt burde det dog aldrig helt tabes af Sigte, at Varernes større Værdi og dermed Forbrugets større Dyrhed er Udtryk for en større Skatteevne. Og fra et Beskyttelsessynspunkt turde det være endnu mere indlysende, at jo større en Sum af Arbejde og teknisk Dygtighed der er nedlagt i en Genstand, desto højere bør den beskyttes, fordi det netop er den i Landet udøvede *Arbejdsvirksomhed*, man ved en Toldprotektion maa ønske bevaret, støttet og højnet. Det er fuldt ud forstaaeligt, at man i Overensstemmelse med vor Toldlovgivnings Traditioner bevarer Vægttolden og fastholder denne Opkrævningsmaades Klarhed, Tydelighed og Fasthed over for en Værditolds Vaklen og Vilkaarlighed. Men netop fordi man derved maa være sig bevidst, at saa uimodsigeligt principrigtige Beskatnings- og Beskyttelseshensyn som de nys anførte staa i Fare for grovelig at krænkes, saa maa man dog paa den anden Side naturlig vogte sig for *ensidigt* at anvende den *samme* Vægt-Toldsats *overalt* og derved sætte sig fuldstændig ud over ethvert Hensyn til Værdien, til det i Genstanden nedlagte Arbejde og endelig til Skatteevnen.

Maaske vilde dette endda kunne forsvares, hvis Forholdet var saaledes, at der ikke ret vel lod sig angive noget nemt, paalideligt og praktisk Skelnemærke, hvorefter den Del af de under Landstingsforslagets Pos. 132 opførte Genstande, for hvilke en Toldsats af 2 Øre maa anses for altfor lav, lettelig vilde kunne skilles ud fra Resten. Men Tilfældet er lige det *modsatte*, idet den nævnte Position, Pos. 132, i Overensstemmelse med den gældende Toldlovs Pos. 173, udtrykkelig nævner, at den opførte Toldsats skal gælde „*uden Hensyn* til, om de her nævnte Genstande ere afdrejede, affilede, afslebne, malede, lakerede, forniklede, emaillerede, forgyldte, forsølvede eller paa lignende Maade behandlede". Det træffer sig nemlig saaledes, at *selve dette Hensyn* — som netop danner en saa iøjnefaldende Forskel, at Toldloven, og Forslaget efter denne, har fundet det nødvendigt udtrykkelig at advare mod at lade det spille sin naturlige Rolle — er i allerhøjeste Grad *naturligt egnet til at danne den afgørende Grænse* mellem tvende Positioner, hvoraf den ene, omfattende de Genstande, der have modtaget en Overfladebehandling som den nævnte, henføres til en **højere** Told end 2 Øre pr. Pd. Saa snart der ved almindeligt Smede- og Støbegods har fundet en Afslibning, en Afdrejning, en Affiling, en Emaillering eller Overtræk med Metal Sted, saa er dette et sikkert og uomtvisteligt Kendemærke paa, at større Flid, Tid og Arbejde, grundigere Indsigt og bedre Teknik ere blevne nedlagte i den paagældende Genstands Tilvirkning, og at dennes Værdi som Følge af det forøgede Arbejde er bleven endog mange Gange forhøjet. Og da nu en saadan Overfladebehandlings Tilstedeværelse lader sig se med et Øjekast, saa have vi altsaa her et Skelnemærke, der er lige saa praktisk og nemt som retfærdigt og rationelt. Til Overflod skal det endelig bemærkes, at den *tyske* Toldlov

netop anvender det samme Kriterium i sin Tarifering af Jærnvarer, idet almindelige grove Jærnvarer som Regel betale 6 Mk. pr. 100 Kilo, men i Tilfælde af, at de ere afslebne, forzinkede eller emaillerede 10 Mk. pr. 100 Kilo. Men hvad der er nok saa afgørende i denne Sammenhæng turde dog være dette, at Landstingets eget Forslag kender og gennemfører den selvsamme Tarifsondring paa et andet Punkt, nemlig med Hensyn til Arbejder af Jærnplader, der under Pos. 135 ere fortoldede med 6 Øre, men naar de ere „fortinnede, forzinkede og emaillerede" svare 15 Øre under Pos. 133.

Hvor naturlig og i sig selv rigtig en saadan Fortoldningsmaade i Virkeligheden er, viser endelig ogsaa til Overflod den Omstændighed, at man derved undgaar den iøjnefaldende Urimelighed, at den raa Genstand før Afdrejningen kommer til at svare endog absolut, end sige relativt, en højere Told end den færdige og mere værdifulde Vare, idet denne ved Afdrejningen er forringet betydeligt i Vægt.

Det er i god Overensstemmelse med dette almindelige Standpunkt, at man med Tilfredshed hilser, naar i Landstingets sidste Affattelse saadant finere Smede- og Støbegods som Bygningsbeslag, Møbelbeslag og, som lige nævnt, Pladearbejde, der er fortinnet, forzinket og emailleret, er henført til en Toldsats af 15 Øre.

I sin Tid blev der fra de jærnindustrielle Organisationer i Hovedstaden, saavel fra Fabrikvirksomhedernes som Haandværkernes, indsendt et Forslag til en ny Tarifering af „Jærn og Staal" til Landstingets Toldudvalg. Dette Forslag er fremdeles det fuldgyldige Udtryk for de Ønsker og Krav, som man fra Jærnindustriens Side nærer.

Da imidlertid hverken det af Regeringen paa Grundlag af Landstingsudvalgets Betænkning, med særlig sagkyndig Bistand udarbejdede Forslag af November 1890, ej heller det af Landstinget vedtagne Forslag af 6. Marts 1891 har taget noget Hensyn til den foreslaaede Tariferingsmaade, men i det væsentlige opretholdt Rammerne fra Loven af 1863, saa har man heroverfor denne Gang søgt at indordne sine Ønsker under de samme Rammer. Man har derfor lagt Landstingets sidste Affattelse af de paagældende Positioner til Grund for et Forslag, der af Hensyn til Toldbehandlingens Lethed kun har de samme Toldsatser som Landstingsforslaget, men hvori det ovenfor fremhævede, teknisk nødvendige Hensyn til en Overfladebehandling er søgt gennemført ved en Tillempning paa den i de nævnte Forslag anvendte Tariferingsmaade.

Hvad særlig Maskiner angaar, da skal man nøjes med at akviescere ved Landstingets Affattelse, ihvorvel man vedblivende nærer de største Betænkeligheder ved Anvendelsen af den nu dog kun subsidiære Værditold. Paa dette ene Punkt staar man jo imidlertid med Hensyn til Værditold over for en Tradition, og da det hidtil er gaaet nogenlunde, faar man vel slaa sig til Ro hermed.

For „Jærn og Staal"s Vedkommende har Følgen af den nys omtalte Tillempning af Jærnindustriens Ønsker efter Landstingsforslagets Tariferingsmaade maattet medføre, at paa flere Punkter Toldsatsen er lavere, end man egentlig anser for ret og rigtigt. Man har imidlertid ladet sig det være magtpaaliggende af de ovenfor antydede Grunde at nedstemme sine Krav til det mindst mulige i Haabet om derved endelig at kunne vinde Gehør hos Lovgivningsmagten.

Andet forarbejdet Metal.

A. Jærn og Staal.

Positions-Nr.		Told.
131.	Baand og Stænger, almindelige og faconnerede; Traad (ogsaa overspunden, indvævet i eller overvunden med Baand, Papir o. desl.), herunder snoet elektrisk Ledningstraad; Plader og Blik, ogsaa kanellerede eller bøjede; Ballastjærn; Emningsjærn; Skinner og Svæller til Sporveje, ogsaa sammennittede eller sammenskruede, samt alle valsede og støbte, ogsaa med Huller forsynede, Forbindelsesdele dertil; alle trukne Gas-, Vandledningss samt støbte lige Rør af over 1/4 Tommes Godstykkelse; støbte Retorter til Gasværker; Skibsankere; Kættinger og Kæder samt enkelte Led og Forbindelsesdele til saadanne; raat forarbejdet, lige eller bøjet Jærn og Staal til Skibs-, Maskin-, Hus- og Brobygning, Vognakser, Hjulringe o. desl., naar det ikke har modtaget yderligere Bearbejdning end Udhamring, Udvalsning og Formning ved Jærnværket; samtlige foran nævnte Genstande, selv om de ere malede eller deslige, fortinnede, forzinkede eller forsynede med andet, ad galvanisk Vej udfældet Overtræk. 1 Pd.	fri.
132.	Stifter, Søm og blanke Træskruer	fri.
133.	Alle Slags Spiger, Skrueskærper, Nagler, Nitnagler, Bolte og Skruer; Møtrikker, Kouser o. lign.; Aaregafler; groveste smedede Genstande (f. Eks. Ambolte, Dampkedler, Vandkasser, Damphammere, Jærn og Staal til Skibs-, Maskin-, Hus- og Brobygning, naar det er sammennittet eller forsynet med Huller); groveste støbte Genstande (f. Eks. Kanoner, Kugler o. lign. Projektiler, Kirkeklokker, Kakkelovne, Komfurer, Kogekar, Lodder, grove Haner, Bjælker, Ribberør og andre støbte Rør end de i den foregaaende Position nævnte); alle Slags Fittings — alt uden Hensyn til, om det er tjæret, mønniemalet eller i det hele har en enkelt Paastrygning med Farve for at bevare Jærnet mod Rust. 1 Pd.	2 Øre.
134.	Alle under foranstaaende Position hørende Genstande, naar de ere afdrejede, affilede, afslebne, polerede, lakerede, fortinnede, forzinkede, forniklede, emaillerede, oksyderede, ferniserede, broncerede eller endelig af hammerbart Støbejærn — herunder ogsaa saadant almindeligt Smede- og Støbegods som Arbejder af raa Plader (Pander, Bakker, Kogekar, Spande, Kulkasser o. lign.), Bygningsbeslag, Vognbeslag og -Aksler, Jærnsenge, Pengeskabe og -Kasser, Jærndøre, Decimal- og andre Vægte, alle Slags Værktøj til Land-, Have- og Værkstedsbrug (ogsaa i Forbindelse med Træ), Gelændere o. desl., Paraply- og Ildtøjsstativer samt Ildtøj, Symaskinestel, Gas- og Petroleumskogeapparater. Endvidere Indhegningsmateriale, saasom Traadvæv, saakaldet Pigtraad, ogsaa af udhuggede Pladestrimler. 1 Pd.	6 Øre.

Positions-Nr.		Told.
135.	Finere Smede- og Støbegods (t. Eks. alle Slags Laase; Lomme-, Bord-, Brød-, Barber- o. lign. Knive, for saa vidt de ikke høre under Position 136; Møbel- og Bygningsbeslag; Lampefødder og Lampestel; Symaskiner, alle Slags; Sakse; Sejl-, Pak- og Spæknaale; Haarnaale; Sporer, Spænder, Stigbøjler og andet Seletøjsbeslag; Skøjter), herunder ogsaa Arbejder af Plader, Blik og Traad, naar de ere fortinnede, forzinkede, emaillerede eller malede. Endvidere kunststøbte Genstande, saasom Skrivetøjer, Askebægere, Kandelabre, Lysestager, Visitkortskaale, Bordopsatser, Blomsterpottestativer o. desl., naar de ere uden Overtræk. 1 Pd.....	15 Øre.
136.	Arbejder af Plader, Blik og Traad, samt de i Pos. 135 nævnte kunststøbte Genstande, naar de ere broncerede, ferniserede, lakerede, oksyderede, forniklede, pletterede, forsølvede eller forgyldte; alle andre Jærn- og Staalgenstande, ciselerede, facetterede eller med virkelig Forsølvning eller Forgyldning; Skrivepenne; alle Slags Naale undtagen de i Pos. 135 nævnte; Haandskydevaaben og færdige Dele til saadanne; alle Slags Knapper; alle Arbejder i Forbindelse med Elfenben, Perlemor, Rav og Skildpadde; endvidere alle Galanteri-, Bijouteri- og Nipsgenstande af Jærn og Staal. 1 Pd.	50 Øre.

Danmarks Hesteskosømfabrik
ved
C. Jensen.

Aarhus, den 10de Oktober 1895.

Til Toldkommissionen!

Da det maaske er Toldkommissionen ubekendt at der findes en Hesteskosømfabrik her i Landet, tillader jeg mig at fremkomme med følgende:

I Slutningen af 1891 og Begyndelsen af 1892 anlagde jeg nævnte Fabrik, den 1ste Juni 1892 fabrikerede jeg de første Søm, men først 1893 lod jeg Fabrikatet komme i Handelen; de første 8 Maaneders Fabrikata vare mig ikke tilfredsstillende, og jeg var af den Mening, som ogsaa viste sig rigtig, hellere at tage det første Tab (som ikke var ubetydeligt); jeg havde de to største Fabrikker her i Europa til Konkurrenter, hvorfor jeg ikke vilde bringe mine Varer i Markedet, forinden jeg fuldt ud kunde konkurrere med saavel Kvalitet som Pris.

Min ene Konkurrent er D'hrr. Moeller & Schreiber i Berlin, som beskæftiger ca. 1,200 Arbejdere, den anden var Kristiania Sømfabrik, som beskæftiger ca. 500 Arbejdere. Det første Firmas Søm vare anerkendte af Forbrugerne som de bedste, hvorfor de ogsaa vare 10 à 15 Øre dyrere pr. mille en de andre; jeg noterede saa mine Priser mellem de to Konkurrenters. Da Agenten i Kjøbenhavn for Moeller & Schreibers Fabrik mærkede, at de danske Søm trængte sig frem, skrev han til Firmaet at de maatte sætte Priserne ned, ellers bleve de fortrængt af de danske, men Fabrikken svarede, at den vilde ikke sælge Søm til Danmark med Tab. Kristiania Sømfabrik derimod satte sine Priser ned, til Trods for, at jeg var ca. 5 Øre dyrere pr. mille, og de have gjort det flere Gange senere, hvilket medfølgende Prisfortegnelse fra en Grossérer i Kjøbenhavn ogsaa udviser. Forskellen paa de ovennævnte to Fabrikkers Priser er nu ca. 40 Øre pr. mille, men den norske Fabrik sælger, efter min Mening, sine Varer med Tab i Haab om at knække den danske Fabrik, hvilket dens Agent i Kjøbenhavn ogsaa har udtalt sig med.

Det første Anlæg var beregnet paa at fabrikere ca. 80 à 90,000 Hesteskosøm daglig, men i 1894 saa jeg mig nødsaget til at udvide Fabrikken, saa nu er den forsynet med 60 Hestes Dampkraft og kan producere 350,000 Søm og 20,000 Brodder daglig, hvilket omtrent er Danmarks Forbrug. Dette Anlæg har kostet mig 150,000 Kr. Omsætningen tiltager noget hver Maaned, den er for Tiden ca. 120,000 Søm daglig, og naar Kristiania Sømfabrik bliver ked af at sælge sine Varer her til Danmark med Tab, haaber jeg at faa hele Markedet.

I Sommeren 1895 anlagde jeg en Broddefabrik i Forbindelse med Hesteskosømfabrikken, nu hører jeg, at der arbejdes paa at faa Tolden nedsat paa denne Vare; naar det skulde ske, maa jeg med betydeligt Tab standse denne Virksomhed, da jeg i denne Branche ikke

straks kan optage den ufornuftige Konkurrence, som jeg ved, der vil blive, forinden jeg har Folkene indarbejdede, hvorfor jeg vil bede den ærede Kommission om, dersom det er Meningen, at Tolden paa Brodder skal nedsættes, da at udsætte det i 3 Aar, saa er alt indarbejdet, saaledes at jeg kan optage Konkurrencen, det er jo dog snarere Fordel end Tab for Landet.

Fremstilling af Sømmene er ikke dyrere for mig end for Kristiania Fabrikken, alt er Akkord og efter de Oplysninger, jeg har indhentet, betale vi ens Pris for 1,000 Søm i Arbejdsløn, Jærnet faa vi fra Sverrig fra et og samme Værk, Fragten til Aarhus er ikke dyrere end til Kristiania, kun maa jeg betale Told af Raamaterialierne, som bliver ca. 8¼ Øre pr. 1,000 Søm, hvilket jeg senere skal tillade mig at specificere; saa have vi her i Aarhus temmelig høje ud- og indgaaende Havnepenge, som udgøre ca. 1 pCt. af Indkøbsprisen paa Jærnet. Alle disse Smaaudgifter føles haardt paa en Massefabrikation, hvor Nettoindtægten i Reglen varierer mellem 5 og 10 pCt.

1 mille Søm Nr. 8 (det mest gangbare Nr.) vejer 9 Pd. à 1 Sk. Told..		=	18 Øre.
dertil bruges ca. 12—13 Pd. Jærn (der bliver 30—33 pCt. Svind)	6½ Øre		
Told af Kul og Kokes (30 Pd.)	1⅝ —		
— - Olie, Staal m. m. til Driften	⅛ —		
		=	8¼ —
			9¾ Øre.

Sømmene sælges en gros for 2.45—2.50 pr. mille, og naar jeg fratager Told paa Raamaterialer, bliver Beskyttelsen kun ca. 4 pCt., som dog er en temmelig lav Beskyttelse mod de store udenlandske Fabrikker med de store Kapitaler, som sende deres Overproduktion her til Landet, eller, som foranført, søger at kvæle den danske Industri for senere selv at faa Fordelen.

Dersom Tolden ikke bliver frigjort paa Raamaterialerne, vil jeg bede den ærede Toldkommission om at forhøje Tolden paa Hesteskosøm til 3 Øre pr. Pd., hvilket bliver 7⅔ pCt. af Indkøbsprisen, som ikke kan kaldes for en høj Beskyttelse for en ny Industri, naar en Fabrikvirksomhed kan arbejde sig frem med den Beskyttelse, maa det kaldes for et sundt Foretagende.

Dersom jeg ikke havde arbejdet med egen Kapital, nøjedes med lave Renter og selv kunnet lede det hele, havde jeg ikke naaet det Resultat, som er naaet, men maatte forlængst have opgivet det som uigennemførligt, det første Aars Tab var betydeligt, og maa jeg endnu grundet paa ovenfor omtalte ufornuftige Konkurrence nøjes med en meget lille Avance; med enhver yderligere Oplysning i denne Sag staar jeg til Tjeneste i Haab om, at den ærede Toldkommission ser med Velvilje paa foranførte.

Med Højagtelse

C. Jensen.

Uddrag af Priser fra en Grosserer i Kjøbenhavn, som beviser Nedgangen i Prisen paa Hesteskosøm, siden jeg begyndte; de originale Priskuranter staa til Tjeneste, om dette ønskes:

1ste April 1893:	Nr. 5.	6.	7.	**8.**	9.	10.	11.	12.
Moeller & Schreiber	2.55	2.68	2.77	2.95	3.15	3.43	3.75	3.95
Kristiania	2.48	2.55	2.70	2.85	3.00	3.30	3.55	3.90
1ste August 1894:								
Moeller & Schreiber	2.43	2.62	2.69	2.86	3.10	3.34	3.65	3.92
Kristiania	2.30	2.38	2.53	2.68	2.85	3.05	3.20	3.50
1ste Marts 1895:								
Kristiania	2.25	2.32	2.47	2.62	2.78	2.98	3.20	3.50
1ste Juli 1895:								
Kristiania	2.25	2.27	2.40	2.56	2.69	2.92	3.20	3.50
Moeller & Schreiber....	2.43	2.62	2.69	2.86	3.10	3.34	3.65	3.92

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Cyklefabrikation.

Toldposition Nr. 89, 174 og 271.

Da Cyklefabrikationen er saa nyt et Fag, beskæftiger den endnu kun nogle faa Fabrikker her i Landet, men den kolossale Fremvækst, der er i Cyklernes Benyttelse, vil føre til, at deres Forfærdigelse vil blive af stedse større Betydning for den hjemlige Industri, saafremt Vilkaarene for denne Fabrikation ikke blive for uheldige.

Ligesom Cyklen i det hele i høj Grad egner sig for Hjemmefabrikation, tør det vel heller ikke siges at være uden Betydning, at et Apparat, hvis gode og solide Udførelse har saa stor Betydning for den personlige Sikkerhed, fabrikeres her i Landet selv, da man derved i mindre Grad er udsat for slet og samvittighedsløst Arbejde.

Den samlede færdige Cykle fortoldes nu med 10 pCt. af Værdien, medens man, ved at indføre den færdige Cykle adskilt, kan nøjes med at betale en Told af 3 og 16 Skilling pr. Pund, henholdsvis efter Pos. 174 og 89, hvilken Fortoldningsmaade da ogsaa altid anvendes af Importørerne, saaledes at hele Tolden kun udgør 2 à $2^1/_2$ Kr. for en Cykle.

Ved Cyklefabrikationen maa anvendes en Del Halvfabrikater, saasom Hjulfælge etc., der kun egne sig for Fremstilling af den meget store Specialindustri, og da disse halvfærdige Sager veje meget mere end de færdige Cykledele, medens de gennemgaaende fortoldes efter samme Position, vil Resultatet være, at der bliver en omtrent dobbelt saa høj Told at svare, naar Cyklen forfærdiges her i Landet, som naar den indføres i færdig Stand.

Toldpositionernes Adskillelse i finere og grovere Varer af samme Art er næppe heldig, da man, ved at drage denne Grænse efter Vægt, kan komme til at svare en aldeles urimelig høj Procenttold af enkelte Dele.

Et retfærdigere Forhold vilde det for Cyklefabrikationen være, om man delte Varerne i Hel- og Halvfabrikata, hvilke sidste vare saadanne, der kun havde undergaaet enkelt Behandling i Maskiner, saasom Valsning, Presning etc., medens Tilpasning, Boring, Lakering og lignende endnu ikke var foretaget.

Man kunde vel ogsaa gaa den Vej at ansætte en vis Told pr. Pund af Emnerne for Cyklefabrikationen, men med den Begrænsning, at 10 pCt. Værditold sættes som Alternativ, saaledes at altsaa Fabrikanter ved Indforskrivninger havde Ret til at vælge denne Fortoldningsmaade, i Lighed med hvad der nu finder Sted ved Maskinfortoldning.

Det vil næppe være uden Grund i et nyt Toldlovforslag at behandle Cyklerne som en Sag for sig, da deres Betydning saavel for det daglige Liv som for Industrien vil være stærkt voksende og blive meget betydelig, og man vil blandt andet kunne henvise til Sverrig, hvor Cykler og Cykledele selv paa det allertidligste Stadium af Udførelse ere henførte under en særskilt Position og koste 15 pCt. af Værdien.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Naalemagerarbejde.

Toldposition 172 og 174.

Landstingets Forslag Pos. 133 og 134.

Knappenaale, Haarnaale, Hægter og Maller tilvirkes her i Landet fabriksmæsig dels i Horsens Tugthus, dels i Slagelse, hvilken sidste Fabrik, der er anlagt i Aaret 1816, altsaa har haft at konkurrere mod det billige Fængselsarbejde i Horsens Tugthus. Denne sidste Konkurrence og endnu mere den tyske Overproduktion, der sendes herind til Priser, som ligge under Produktionspriserne, vanskeliggør i høj Grad Slagelse-Fabrikkens Eksistens, og en Nedsættelse af Tolden vil ligefrem tvinge den til at ophøre. De tyske Fabrikker vilde da upaatvivlelig, naar saaledes den indenlandske Fabrikvirksomhed er standset, forhøje deres Priser og ophøre med at udbyde deres Varer under Indkøbsprisen. Da den Fortjeneste, Fabrikken har paa sine Varer, er højst ubetydelig, og da den enkelte handlendes Salg af disse Artikler kun er ringe, kan det ikke lønne sig for Fabrikken at holde rejsende, og Salget foregaar derfor til Grossister. Medens de tyske Fabrikker, naar Raamaterialet stiger i Pris, ophøre med at sende Tilbud hertil, ere de herværende Fabrikker nødsagede til, for at bevare deres Marked, at bibeholde de Priser, Kunderne nu en Gang ere vante til, selv om Stigningen af den dertil anvendte Metaltraad er ret betydelig.

Uagtet den tarifmæssige Beskyttelse for Knappenaale er 25 à 27 Øre pr. Pd., vil det af efterfølgende Eksempel ses, at Fortjenesten paa Grund af den højere Arbejdsløn, der betales her i Landet, er højst ubetydelig. Naar en Gennemsnitspris paa Messingtraad, 60 Øre pr. Pd., lægges til Grund (Priserne have i de sidste 5 Aar varieret mellem $56^3/_4$—$70^1/_4$ Øre pr. Pd. inkl. Told og Fragt), vil Fabrikationsprisen for Knappenaale stille sig saaledes:

Raamateriale	60	Øre pr. Pd.
Arbejdsløn og Hvidkogning	12	— — —
Lokale, Maskiner, Gasmotor	4	— — —
Æske, Papir, Pakning, Etiketter	$8^1/_2$	— — —
Franko Levering til Kunderne og andre mindre Udgifter	$1^1/_2$	— — —
	86	Øre pr. Pd.

Udsalgsprisen er fra 89 Øre til 92 Øre pr. Pd.

— Med Hensyn til Haarnaale vil Forholdet stille sig endnu uheldigere for den indenlandske Industri, idet de tyske Fabrikker selv fabrikere Jærntraaden, der benyttes til Haarnaale. Disse fabrikeres hovedsagelig af Affaldstraad, som de nægte at sælge hertil, og da de fleste Fabrikker drives ved Vandkraft, og der til det meste Arbejde benyttes Børn, vil det være klart, at det er umuligt for den indenlandske Industri at konkurrere.

Et Pd. Jærntraad koster leveret her i Landet, inkl. Told og Fragt, fra 12½—15 Øre pr. Pd. Hvis man gaar ud fra 12½ Øre pr. Pd., vil Fabrikationsprisen stille sig saaledes:

1 Pd. Jærntraad	12½	Øre pr. Pd.
Arbejdsløn, Lakering, Anløbning	5	— — —
Lokale, Kul, Lak, Ovn	4	— — —
Gasmotor og Slitage	1½	— — —
Papir, Indpakning, Etiketter	2	— — —
Franko Fragt til Kunderne m. v.	1	— — —
	26	Øre pr. Pd.

Udsalgsprisen har hidtil været 28½ Øre pr. Pd., men i disse Dage har man fra Tyskland tilbudt Haarnaale til 27 Øre pr. Pd. inkl. Told og Fragt.

Da 1 Pd. Haarnaale indeholder 60 smaa Pakker, som af Detailhandleren afsættes til 1 Kr. 20 Øre pr. Pd., vil en Forhøjelse af Tolden, der muliggør Fabrikationens fortsatte Bestaaen her i Landet, ikke faa nogensomhelst Indflydelse over for Forbrugerne.

— Fabrikationen af Hægter og Maller har hidtil stillet sig noget gunstigere for den indenlandske Industri end de ovennævnte Artikler, idet Horsens Tugthus ved sin billige Arbejdskraft og Slagelse-Fabrikken ved sine for en Del Aar siden anskaffede fortrinlige Maskiner have været i Stand til, støttet af den nugældende Told, at kunne konkurrere med de engelske Fabrikker. Men i den seneste Tid har man ogsaa i Tyskland anskaffet sig forbedrede Maskiner, og der tilbydes nu derfra Hægter og Maller til saadanne Priser, at der for den indenlandske Industri kun bliver en yderst ringe Fortjeneste tilovers.

Foruden de faste Arbejdere, Slagelse-Fabrikken beskæftiger, have navnlig i Vintertiden indtil 150 Personer eller Familier Arbejde for den i deres Hjem. Det er mest gamle Folk, endog i 70 og 80 Aars Alderen, og Krøblinge, der ere uskikkede til andet Arbejde, der her finde Beskæftigelse og tjene indtil 100 Kr. aarlig, og som i det mindste delvis vilde falde Sognet til Byrde, hvis Fabrikken nødsagedes til at standse sin Virksomhed.

Man tillader sig at indstille, at Tolden fastsættes som vedtaget af Landstinget 6. Marts 1891:

Sejl-, Pak-, Spæknaale, Haarnaale	15 Øre pr. Pd.
Alle Slags Naale, Hægter og Maller	50 Øre pr. Pd.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Instrumentmagere.

Toldposition Nr. 103, 172 og 177.

Landstingets Forslag Pos. 65, 134 og 139.

Før vore Nabolande, navnlig Sverrig, ansatte de nuværende høje Toldsatser for Instrumentmagerarbejde, havde baade Haandværk og Fabrikvirksomhed en ikke ringe Afsætning til Eksport, medens man nu i det væsentlige er henvist til det hjemlige Marked, hvor man mødes med en betydelig Konkurrence af udenlandske Varer. I dette, som i saa mange andre Haandværks- og Industrifag, gælder det, at det er Udlandets Overproduktion, der fylder vort Marked; en Told, der kan yde nogen Beskyttelse herimod, er derfor nødvendig og saa meget mindre betænkelig, som den paa Grund af den stærke indenlandske Konkurrence, hvilken Udlandets Toldafspærring yderligere har forstærket, ikke i nogen nævneværdig Grad vil komme til at gaa ud over Konsumenterne.

En meget høj Told vilde dog næppe gavne Faget, eftersom dette anvender mange Hel- og Halvfabrikater til Fremstilling af de forskellige Instrumenter, og man tør derfor udtale, at Faget bedst vil staa sig ved den af Landstinget foreslaaede Told af 50 Øre pr. Pd. —

En særlig Gren af dette Fag, som i de senere Aar har faaet meget stor Betydning, er Fabrikationen af Instrumenter og Maskiner, som anvendes til elektrisk Brug, og da navnlig Dynamoer og Elektromotorer, der efter den nuværende Toldtarif ikkun svare en Told af 1 pCt. pr. Pund, en Told, der, som nedenstaaende Eksempel viser, stiller den indenlandske Fabrikation saa godt som uden Beskyttelse.

En Dynamo af Vægt cirka 2200 Pd. koster i Told a 1 Sk. pr. Pd. Kr. 45,83

Hertil medgaar følgende toldpligtige Materialier:

550 Pd. Kobbertraad à 3 Sk.	Kr. 34,37		
50 — Kobberplader à 3 Sk.	— 3,12		
500 — Jærnplader à 0,25 Sk.	— 2,60		
100 — Staal à 0,25 Sk.	— 0,52	—	40,61
Difference...	Kr.		5,22

Naar hertil kommer, at den nuværende Told faktisk kun udgør 1¼ pCt. af Salgsværdien, vil det formentlig være naturligst, om disse Maskiner, der ifølge deres Natur kunne henføres under Instrumentmageriet, men ikke komme ind under det øvrige fine Jærn- og Staalarbejde, ansattes til en Told af 8 Øre pr. Pd., hvad dog vil udgøre en i Forhold til Værdien meget lav Beskatning.

Til

Toldkommissionen.

Under Firmaet „Ernst Voss" grundlagde undertegnede i Aaret 1879 i Fredericia en Fabrik til Fremstilling af lakerede Blikvarer og Zink-Lampefødder. Min oprindelige Tanke ved Anlægget af denne Fabrik var dels den at forskaffe mig en Beskæftigelse, naar jeg — som Følge af Hærloven af 1867 — havde naaet den for Kaptajner fastsatte Aldersgrænse, og dels den, om muligt, at skabe en Levevej for mine Sønner. Jeg lod da i 1879 den første Fabrikbygning opføre og paabegyndte med en Arbejdsstyrke paa 4 à 5 Mand Forfærdigelsen af lakerede Blikvarer og Støbning af Zink-Lampefødder. Hermed arbejdedes der i et Par Aar; men da det viste sig, at Fabrikkens Beliggenhed i Fredericia var mindre heldig for Afsætning af lakerede Blikvarer, da disse derhos ere meget voluminøse og Hovedforbruget af denne Vare ligger i Kjøbenhavn, blev denne Fabrikation opgiven, og der toges fat paa ved Hjælp af et Digelstøberi at fabrikere støbte Galanterivarer og støbte Hængelamper, hvilke sidste ere blevne min Hovedartikkel. Paa denne Tid var Arbejdsstyrken vokset til 10 Mand. Det viste sig imidlertid snart, at den benyttede Fremgangsmaade var for dyr, hvorfor jeg nødsagedes til at indlægge Dampkraft og begynde at støbe Jærn i Ovn. Da jeg herved bedre saa mig i Stand til at modstaa den tyske Konkurrence, kunde jeg forøge Arbejdsstyrken og udvide Værkstederne. Jeg lod da i 1889 opføre en stor Fabrikbygning og udvidede Jærnstøberiet. Arbejdsstyrken var da forøget til ca. 60 Arbejdere.

Atter i 1894 maatte jeg dog skride til en Udvidelse og opførte da et Messingstøberi og fordoblede Jærnstøberiets Lokaler.

Til Forstaaelse heraf skal anføres, at, skønt der støbes hver Dag, kræves der til de her fabrikerede Varer en uforholdsmæssig stor Plads, da det er saa godt som udelukkende tynde og lette Varer, der fabrikeres her.

Arbejdsstyrken er for Tiden:

82 mandlige Arbejdere og
34 Kvinder.

Mine Dampmaskiner have 30 Hestes Kraft og til selve Fabrikationen anvendes ca. 100 forskellige Maskiner.

Der smeltes aarligt: 1,200,000 Pd. Jærn (iberegnet Tappe og Indløb),
og 30,000 — Messing og Zink.

Der vil blive udbetalt ca. 85,000 Kr. i Arbejdsløn i Aar.

Arbejdstiden er 10 Timer.

For voksne mandlige Arbejdere er den laveste Timeløn 22 Ø., den højeste 50 Ø. De fleste arbejde dog paa Akkord og fortjene derved fra 30 til 60 Ø. pr. Time. Drenge, som komme paa Fabrikken straks efter Konfirmationen, erholde første Aar 3 Kr. om Ugen
andet — $4^1/_2$ — - — ,
og de følgende 3 Aar have de saa vidt muligt Akkord, hvorved de fortjene, eftersom de ere flinke, 6 à 12 Kr. om Ugen (Formanden paa en af Fabrikkens Afdelinger har været der, fra han var 14 Aar).

Naar Kvinderne have været paa Fabrikken i eet Aar, betales de med 8 à 10 Kr. om Ugen.

At jeg er kommen saa vidt med Hensyn til Fabrikkens Størrelse og Drift, maa jeg or en stor Del tilskrive den gode og stadige Hjælp, jeg har haft af begge mine Sønner, og den udmærket gode Arbejdsstyrke, det er lykkedes mig at opdrage og knytte til Fabrikken, saavel af Haandværkere som af Arbejdere her fra Byen og dens Omegn. Flere af mine Arbejdere have været hos mig fra Fabrikkens Oprettelse og fra dens første Tilblivelsesaar, og jeg kan ikke forlade dette Punkt uden at fremhæve den Glæde, det er mig at arbejde sammen med dem og iagttage den Flid og Iver, hvormed de arbejde i deres egen og Fabrikkens Interesse.

Jeg skal i saa Henseende i korte Træk, idet en udførlig Redegørelse vilde føre for vidt, skitsere Forholdet mellem mig og Fabrikkens Arbejdere.

Jeg er ikke Medlem af noget Fabrikant- eller Arbejdsgiversamfund, og kun ganske faa af mine Arbejdere ere Medlemmer af noget Forbund eller Fagforening, hvilket Forhold har vist sig meget heldigt for begge Parter. Der har da heller ikke nogen Sinde i min Fabrik fundet Arbejdsnedlæggelse eller Strejke af nogen Art Sted, ej heller blot noget Tilløb hertil.

Jeg har stedse overladt mine Arbejdere selv at tage Bestemmelse om Udøvelse af deres politiske eller kommunale Rettigheder og har i det hele tilstræbt at gøre dem selvstændige. Kun over for Misbrug af spirituøse Drikke har jeg selvfølgelig maattet skride ind, og maa jeg beklage omtrent aarlig at maatte afskedige enkelte Arbejdere af denne Grund; thi der kan, navnlig i Støberiet, meget let ske Ulykker, naar en Arbejder er berusset under Støbningen.

(I denne Forbindelse maa det være mig tilladt at gribe Lejligheden til at beklage den ganske ringe Beskatning, der her i Landet findes paa Brændevin, særlig da en langt højere Told har vist sig at have gavnlige Virkninger i Norge-Sverrig).

13 af mine Arbejdere ere Husejere her i Kommunen, og deres Bestræbelser i denne Retning have fundet og ville vedblivende finde Støtte hos mig.

Angaaende Konkurrencen tillader jeg mig at oplyse:

Indtil omkring Aaret 1880 dominerede de tyske Fabrikanter fuldstændig hele Markedet for Lamper.

Efter den Tid er der, saa vidt mig bekendt, i alle europæiske Lande opstaaet Støberier, der have gjort Lamper til deres Special-Artikel, hvorfor de tyske Fabrikanter vedblivende have nedsat deres Priser for ikke at tabe alle deres udenlandske Kunder. Det største Støberi af Lamper findes i Berlin, og dette har afsluttet Overenskomst med Grossererne i denne By, hvorefter Støberiet ikke maa sælge til andre end til nævnte Grosserere. I Foraaret 1894 begyndte imidlertid en af Grossererne i Berlin at købe store Partier Lamper fra Støberier uden for Berlin, hvilket bevirkede, at Priserne yderligere

gik betydelig ned, saa at t. Eks. Prisen paa Støbegodset til en Hængelampe med $10^5/_8$ Tomme Jærnrand og Messingkæder, færdig til at male, er 1 Rmk. 15 Pf. = 1 Kr. 03 Øre.

Denne Pris er saa lav, at der paastaas, at der arbejdes uden Fortjeneste.

Vedlagt følger en Opgørelse over, hvad denne Lampe koster mig.

Støberiernes Nedsættelse i 1894 benyttede Grossererne til samtidig at trykke Priserne hos Fabrikanterne af forskellige andre Dele til Lamper, saa at Prisen paa „Lamper i komplet Stand" blev billigere.

Den foranførte Lampe koster saaledes fra Berlinergrossererne malet med opal Beholder og Porcelæns-Røghætte 1 Rmk. 80 Pf. ÷ 10 pCt. = 1 Kr. 44 Øre.

Vedlagt følger en Opgørelse over, hvad Lampen i denne Udførelse koster mig.

Det er mig bekendt, at der fra anden Side ønskes en Værditold af 10 pCt. for alle Slags Metalfabrikata, hvorunder saaledes ogsaa vil blive henregnet Lamper.

Til Belysning af, at en saadan Værditold vil være ganske utilstrækkelig, skal jeg tillade mig at anføre:

Saafremt den foranførte Hængelampe, der i Berlin kan leveres for 1 Kr. 03 Ø., kunde indføres til Danmark imod en Værditold af 10 pCt., vilde Tolden altsaa blive $10^3/_{10}$ Ø., og Lampen vilde koste 1 Kr. $13^3/_{10}$ Ø., til hvilken Pris det vil være saavel mig som enhver anden Fabrikant i Danmark komplet umuligt at levere denne.

Det er en Selvfølge, at jeg ikke kan fremstille Lamperne saa billigt som de store Fabrikker i Udlandet, da jeg jo maa betale Told for en Del Raamaterialier, og Fabrikken her ikke kan drives saa rationelt, begrundet paa det lille Marked.

I det hele maa jeg anse en Værditold for i høj Grad uheldig, da den efter min Mening vilde virke demoraliserende paa Handelsstanden, og vil man meget let kunne blive uforskyldt mistænkt for Toldsvig.

Som Eksempel kan anføres, at ukurante Majolikavarer ofte tilbydes til utrolig billige Priser, og vilde det i et saadant Tilfælde være umuligt for nogen Toldkontrolør at bedømme, hvorvidt den opgivne Værdi af en saadan Vare er rigtig. Lignende Tilfælde kan forekomme i enhver Forretning.

Skal der indføres Værditold paa Lamper og Galanterivarer, da maa denne efter min Mening være mindst 25 pCt., og maa Tolden tillige være ens paa de forskellige Dele, hvoraf en Lampe bestaar, saavel de støbte som Glas- og Messingdelene.

Ellers vilde det være det samme som at tilbagegive Tyskland hele Fabrikationen og en gros Handelen med Lamper.

Som bekendt er nemlig Tolden paa Glasvarer til Lamper ca. 100 pCt. (og kan den vistnok ikke være mindre). Naar Købmændene altsaa kunne indforskrive komplette Lamper imod en langt billigere Toldsats, end der f. Eks. findes paa Glasvarer, vilde det jo være umuligt for nogen Fabrikant at følge med, naar han skulde betale 100 pCt. i Told af Glasvarer, navnlig da disse spille en meget betydelig Rolle paa de mindre Lamper.

Hvad angaar støbte Galanterivarer og større Lamper, da maa efter min Mening disse sælges ca. 10 pCt. billigere i danske Varer, end de kunne indforskrives fra Tyskland. Købmændene foretrække nemlig til samme Pris udenlandske Varer, idet de paa disse sidste kunne beregne sig en større Avance end paa de danske, der kunne faas overalt.

En Vægttold paa Lamper og lignende Varer vil efter min Mening ubetinget være den mest retfærdige, dog maa denne selvfølgelig være en Del højere end paa større Støbegods, og ikke under 10 Ø. pr. Pd. for mindre Jærnstøbegods, særlig da Tolden i Norge og Sverrig er saa høj, at det er meget ulønnende at eksportere dertil, og man derfor er omtrent udelukkende henvist til vort eget lille Marked.

At 10 Ø. pr. Pd. i Told paa smaat Støbegods, ikke er for meget, vil ydermere fremgaa deraf, at en stor Del af dette bliver sleben, hvortil udfordres meget stor Maskinkraft. Atter her har Udlandet den store Fordel, enten at have Vandkraft eller at have

Kullene til ca. en Tredjedel af, hvad man maa betale for dem her i Landet og yderligere Hovedfordelen: den store Afsætning af de specielle Varer, som Fabrikker der kun behøve at indrette sig paa.

Altsaa kan hver Arbejder der omtrent udelukkende være beskæftiget med at slibe paa den samme Sort, hvorved en utrolig Færdighed og deraf følgende Hurtighed opnaas, af hvilken Grund Arbejdslønnen bliver en Del billigere end her.

Angaaende Zinkstøbegods, da formener jeg, at 35 Ø. pr. Pd. er den mindste Told, der kan haves, da Messingforme, i hvilken Støbning af Zink foregaar, ere meget vanskelige og kostbare at fremstille.

Disse støbes nemlig først i Gibs, derefter i Messing og afdrejes for slutteligen at ciseleres. Her maa ogsaa tages Hensyn til det lille Marked og yderligere til, at de fleste Genstande, der fremstilles i Zink, ere Luksusartikler, som jo kun kunne afsættes i et meget begrænset Antal.

Kunde al Told imellem de forskellige Lande ophæves, da vilde dette fra en levedygtig og energisk Fabriks Standpunkt selvfølgelig være det mest attraaværdige; men da dette jo er uopnaaeligt, er det en absolut Nødvendighed — i Særdeleshed for et lille Land, der selv maa indføre Raaprodukterne — at Landets Industri værnes ved en passende Told, og at Raamaterialier, som ikke kunne frembringes i Landet, indføres toldfrit.

Den høitærede Toldkommission vil af foranstaaende erfare, at den af mig oprettede Fabrik i Fredericia er i sin Art fuldstændig ny her i Landet, og at den har sin væsentligste Konkurrence i tyske Fabrikker, der arbejde under langt heldigere og gunstigere Forhold, end det er muligt her i Landet.

Idet jeg tillader mig at medsende et illustreret Katalog, er jeg saa fri at bemærke, at det vilde være mig kært, om den høitærede Kommission ved et eller flere af dens Medlemmer vilde bevære min Fabrik med deres Nærværelse. De kunne da faa Lejlighed til at se Maaden, paa hvilken mine Fabrikata fremstilles.

Fredericia, i November 1895.

Ærbødigst

Ernst Voss,
Oberstløjtnant og Fabrikejer.

Bilag I.

En Hængelampe som den, jeg har sendt til Hr. Direktør Tuxen, koster:
fra tyske Fabrikker med Messingkæder, færdig til Maling..... Rmk. 1,15
= Kr. 1,03

Mig koster Lampen at fremstille, med nyeste og bedste Maskiner,:

	Kr.
4 Pd. Jærn til tynde Varer à 7 Øre*)	0,28
4 — — - Kuglen à 5 Øre	0,20
Formning	0,21
Smergling og Rensning	0,04
Montering	0,17
6 Skruer	0,03
Ringe og 1 Nitte	0,03
Metal til Skærmranden	0,02½
Arbejdsløn paa samme	0,04
Messingkæder	0,10
Fabrikationsomkostninger, Glas, Slaglod og Modeller	0,10
	Kr. 1,22½

*) 7 Øre er den laveste Pris, der kan beregnes for Jærn til tyndt Støbegods, da der — som bekendt — gaar meget i Svang. En Del mislykkes ved Støbningen, og endelig fremkommer en Mængde Tappe, som ved Omsmeltningen svinde ganske betydeligt, ligesom en Del gaar i Stykker ved Forarbejdningen, da det tynde Støbegods let bliver haardt og derved springer itu.

Bilag II.

En Hængelampe som den, jeg har sendt til Hr. Direktør Tuxen, koster:
fra Berlinergrossererne, malet, med opal Beholder og Porcellæns-Røghætte..... Rmk. 1,80 ÷ 10 pCt. Rabat = Kr. 1,44

Mig koster Lampen, monteret med samme Dele:

	Kr.
Ifølge Bilag I.	1,22½
Glasbeholder	0,14
Røghætte	0,08
Maler og Maling	0,20
Indpakning, Papir og Bindegarn	0,10
	Kr. 1,74½

Til

Toldkommissionen

Kjøbenhavn. K.

Undertegnede Indehaver af Firmaet „Nordisk Kabelfabrik" i Kjøbenhavn tillader sig herved at henvende sig til den ærede Toldkommission for at anmode om, at der ved Udarbejdelsen af det ny Toldlovforslag maa blive taget Hensyn til de af Fabrikken fremstillede Artikler.

Nordisk Kabelfabrik begyndte sin Virksomhed i Sommeren 1891 med Fabrikation af Ledninger og Kabler for elektrisk Lys, Telegraf og Telefonbrug, Lynafledere etc., idet dog Fabrikken hidtil ikke har fremstillet sværere undersøiske og underjordiske Ledninger, som det imidlertid er en Hovedopgave Tid efter anden at optage Fabrikationen af, saaledes at enhver elektrisk Ledning kan fremstilles her i Landet.

Det var med Bevidsthed om, at Toldforholdene her i Landet vare i høj Grad ugunstige for indenlandsk Fremstilling af elektriske Ledninger, at Fabrikken oprettedes, idet Tolden paa de Raastoffer, som benyttes ved Fabrikationen, gennemgaaende er højere end paa det færdige Produkt; men dels vare Priserne paa færdige elektriske Ledninger den Gang saa gode, og dels haabede Fabrikken paa, ved en forestaaende Toldrevision, at have bedre Udsigt til at blive taget Hensyn til, naar den først var i Virksomhed og havde vist sin Berettigelse og Levedygtighed, at det ikke toges i Betænkning at oprette Fabrikken.

De Raastoffer, som hovedsagelig benyttes ved Fabrikationen af elektriske Ledninger, ere følgende:

Kobbertraad, fortinnet og ufortinnet	Told:	3	Skilling	pr. Pd.
Gummi og Guttaperka, raff. og i Baand.	—	5	—	—
Bomuldsgarn og Jute	—	3	—	—
Silketraad	—	72	—	—
Plantevoks	—	3	—	—

Tolden paa færdige elektriske Ledninger af alle Slags er 3 Skilling pr. Pd., idet man har resolveret, at elektriske Ledninger fortoldes efter det i Ledningen karaktergivende Stof, og er selve Metalledningen her antaget som karaktergivende. Man vil imidlertid let indse det uheldige og muligvis fejlagtige heri. I saa godt som enhver moderne elektrisk Ledning findes som ledende Materiale Kobber, medens det, som giver Ledningen Karakter, d. v. s. den Bestanddel af Ledningen, som betinger dens Anvendelse inden for Rammen af det almindelige Begreb „Elektrisk Ledning", er Isolationen. Isolationen kan af luksuriøse Hensyn være af Silke; den kan af Hensyn til Ledningens Anvendelse paa fugtige Steder være af Gummi eller paa tørre Steder være af Bomuld o. s. v. Man vil maaske hertil

indvende, at en blank Kobbertraad uden Isolation, som ogsaa kan anvendes til elektrisk Ledning, efter ovenstaaende vil være uden Karakter. Men en blank Kobbertraad kan vel heller ikke ved en Toldbehandling karakteriseres som elektrisk Ledning, idet der inden for Teknikken kan findes saa mange andre Anvendelser for Kobbertraad, som intet har med Elektricitet at gøre.

Da det for øvrigt maa tages i Betragtning, at der ved enhver Fabrikation er et ikke ringe Spild, som der ogsaa maa betales Told af, kan man godt sige, at **ethvert af de Raastoffer, som benyttes til Fremstilling af elektriske Ledninger her i Landet, er højere beskattet efter den nugældende Toldlov end det færdige Produkt.**

At angive noget bestemt om det indbyrdes Vægtforhold mellem Raastofferne i en elektrisk Ledning vil blive for vidtløftigt her, da der alene paa Nordisk Kabelfabrik forfærdiges mellem 3 og 400 forskellige Sorter Ledning. Det skal kun bemærkes, at Isolationen paa en Ledning ofte vejer mere end selve Ledningstraaden, og at Gummi indgaar som en væsentlig Bestanddel i det langt overvejende Antal Ledninger, med Undtagelse af Lynafledertråder, som kun bestaa af sammensnoet blank Kobbertraad og vel nærmest bør fortoldes i samme Forhold til usnoet Kobbertraad som Staaltov til Staaltraad. I et væsentligt Antal Ledninger indgaar Silke som ydre Bespinding, hovedsagelig af luksuriøse Hensyn, men i enkelte Tilfælde dog ogsaa, fordi det i Forhold til den Plads, det indtager, yder en fortrinlig Isolation. Som det allerede er blevet fremhævet, vare Priserne for elektriske Ledninger ved Fabrikkens Oprettelse saa gode, at den **negative** Toldbeskyttelse da ikke i nogen afgørende Grad lagde Hindringer i Vejen for Fabrikken. Dette Forhold har imidlertid efterhaanden uhyre meget forandret sig. Efter at den danske Fabrik stadig i større og større Udstrækning gjorde sig gældende paa det hjemlige Marked, trykkedes Priserne længere og længere ned af større tyske Fabrikker, saaledes at endog en Del af Virksomheden ved Forfærdigelse af Silkeledninger har maattet indstilles og Maskiner sælges med stort Tab til Sverrig. I saadanne Ledninger er der ofte 25 pCt. Silke (efter Vægt), og det vil let kunne indses, at en skarp Konkurrence her er umulig med de nugældende Toldsatser.

Samtidig skal her bemærkes, at Fabrikken allerede i de to første Aar af sin Levetid erhvervede sig et ikke ubetydeligt Marked for sine Fabrikata i Norge og Sverrig, idet Generaldirektoratet for Skattevæsenet her velvilligst ydede sin Støtte ved at tilstaa Fabrikken Toldgodtgørelse paa Kobber efter at være indført og forarbejdet her.

Imidlertid har Nordisk Kabelfabrik igen mistet sin med store Vanskeligheder erhvervede Forretning i Sverrig, idet en lignende Fabrik anlagdes der, og dens Fabrikata da meget hurtig efter beskyttedes med en Told af **indtil 70 pCt. (1 Kr. pr. Kg.)** af Varens Salgsværdi.

Nordisk Kabelfabrik beskæftiger, med en aarlig Omsætning i 1894 af ca. 125,000 Kroner, gennemsnitlig 20 Mennesker, og kan det her anføres, at Værdien af de Raastoffer, som anvendes ved Fabrikationen, udgør omtrent 55 pCt. af Omsætningens Værdi, medens altsaa de andre 45 pCt. ved indenlandsk Tilvirkning forblive i Landet. Fabrikken har Arbejdsmaskiner til en Værdi af ca. 35,000 Kroner indstallerede i sin egen Ejendom Ryesgade 105 Ø., og tjener til Belysning af Forholdene, at der fra udenlandske Fabrikker indføres Ledninger, som under gunstigere Toldforhold lige saa godt kunde fremstilles her i Landet, til en Værdi af ca. 1 Million Kroner p. a.

Over for en Anskuelse, som ofte er bleven udtalt, og som maaske deles af de fleste uden specielt Kendskab til Fabrikation af elektriske Ledninger, at en saadan Fabrikation i Danmark er unaturlig som Følge af Landets Mangel af Raastoffer, bemærkes, at intet Land i nogen særlig Grad ved denne Industri har Betingelser fremfor det andet, da Raastofferne ikke findes samlede paa noget enkelt Sted, men maa tages fra saa vidt forskellige Produktionssteder som: Amerika (rent Kobber), Manchester (Bomuld), Japan (Plantevoks),

Brasilien (Paragummi, som for øvrigt i forarbejdet (raffineret) Tilstand fremstilles her i Landet af „Skandinavisk Gummikompagni", Odense).

Den største Fare for en dansk Fabrik ligger i den Trafik, som ofte drives af store udenlandske Fabrikker, at de til enhver Tid kunne kaste deres Overproduktion ud over de forsvindende faa Lande, som uden tilstrækkelig Beskyttelse ligge aabne for deres Vilkaarlighed. En begyndende dansk Fabrik maa først og fremmest have Betingelser for at kunne arbejde sig op paa det indenlandske Marked, og ansøges herved den ærede Toldkommission om, at der i det ny Toldlovforslag maa blive optaget en saadan moderat Beskyttelse for elektriske Ledninger og Kabler, at Fabrikken med større Tryghed kan gaa Fremtiden i Møde og fremdeles arbejde paa sin Udvikling. Som Forslag i denne Retning henstiller Fabrikken ærbødigst, enten at elektriske Ledninger og Kabler fortoldes efter Vægt, idet Tolden beregnes efter det i Ledningen indgaaende Raastof, som er belagt med den højeste Told, eller ogsaa med en Værditold af f. Eks. 10 pCt.

Efter at Fabrikken havde arbejdet i 2 Aar, udvidedes den til ogsaa at omfatte Fabrikation af Piggehegntraad, og er denne Fabrikation nu udvidet saaledes, at Landets Forbrug kan tilfredsstilles. Fabrikken har, efter mange Bryderier og Bekostninger for at fremstille et fortrinligt Produkt, omtrent ogsaa tilegnet sig hele den indenlandske Forretning i Piggehegntraad.

Hvis Fabrikken imidlertid ikke skal blive nødt til maaske helt at indstille denne Del af sin Virksomhed, er det nødvendigt at bibeholde den Toldbeskyttelse, som Hegntraad hidtil har haft.

Fabrikken har, som antydet, gjort sig til Opgave at fremstille et mere egalt og bedre Produkt end de store udenlandske Jærntraadsfabrikker, som hovedsagelig anvende Traad til Fabrikationen, som ved en eller anden — ofte usynlig — Fejl er blevet usælgelig i uforarbejdet Tilstand. Herved er hovedsagelig i de fleste Tilfælde Prisen trykket saa uhyre langt ned paa Piggehegntraad, at det for en indenlandsk dansk Fabrik, som af mangfoldige Grunde hverken kan eller vil anvende uberegnelig Udskudstraad, bliver umuligt at optage Konkurrencen, og en med virkelig ualmindelig stort Besvær paabegyndt Fabrikation, som netop nu, efter aarelange Eksperimenter og efter at originale Forbedringer ere indførte paa Maskinerne, tegner til at kunne lønne personlig Opfindsomhed og hidtidigt Underskud, maa indstilles.

Uden Hensyn til Toldbeskyttelse sælger Fabrikken til saa lave Priser som overhovedet muligt, saaledes at Piggehegntraad aldrig er leveret saa billig i Danmark som, efter at Nordisk Kabelfabrik har optaget Konkurrencen med de — navnlig tyske — Fabrikker, og saaledes at alle de tidligere betydeligere Importører af Piggehegntraad nu uden Undtagelse dække deres Forbrug fra indenlandsk Fabrik. En væsentlig Del af Toldbeskyttelsen tjener ikke til paa en kunstig Maade at skaffe en indenlandsk Fabrik en ufortjent Indtægt, men nærmest til at holde en hensynsløs og alt ødelæggende Konkurrence fra Udlandets Side nede.

Yderligere kan bemærkes, at Forbruget af Piggehegntraad i Danmark for Øjeblikket er ca. 150 Tons p. a., og at den paa Staaltov etc. bestaaende Told af 3 Skilling pr. Pd., som uforandret findes bibeholdt i Toldlovforslaget af 1891, yderligere synes at begrunde Bibeholdelse af den samme Told paa Piggehegntraad, hvis Fabrikationsmetode er nær beslægtet med den af Traadtov.

For Konsekvensens Skyld og for ikke at hindre en mulig senere indenlandsk Tilvirkning af Jærntraadsnet henstilles det ærbødigst at bibeholde den samme Beskyttelse herfor som for andre Artikler, fremstillede af Jærn- eller Staaltraad.

Idet vi til Slutning udtale Haabet om, at den ærede Kommission vil finde dette vort Andragende begrundet, bemærkes, at vi ere til Tjeneste med enhver Oplysning, som yderligere maatte ønskes enten skriftlig eller mundtlig.

Med Højagtelse

Nordisk Kabelfabrik.

H. P. Prior.

Kjøbenhavn Ø., i Juli 1895.
Ryesgade 105.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Kobbervalseværker.

Toldposition Nr. 175 og 176.

Landstingets Forslag Pos. 136, 137 og 138.

Det eneste her i Landet eksisterende Valseværk af denne Art gik i 1856 fra Statens over i privat Eje. Det beskæftiger Aaret igennem — foruden Daglejere, Mester, Kontorpersonale o. s. v. — 25 Arbejdere til en gennemsnitlig Dagløn af for Svende Kr. 2,75, for Arbejdsmænd Kr. 2,10. Ved Akkordarbejde ere Lønningssatserne resp. Kr. 3,52 og Kr. 2,97. Den samlede aarlige Folkeløn udgør ca. 26,000 Kr., og den i Fabriksbygninger og Maskiner stikkende Kapital, ca. 1/4 Million Kr.

Fabrikkens Virksomhed er at smelte og udvalse Kobber, Yellow-Metal og Bly til Plader og Bolte, samt at smede og opdybe Bunde til videre Forbrug for Kobbersmede og andre Metalarbejdere her i Landet.

Fabrikkens Produktion har i 295 Arbejdsdage udgjort:

254,200 Pd. Kobber, hvoraf Toldbeskyttelsen, 3 Sk. pr. Pd., altsaa vil andrage	Kr. 15,887,50
86,200 Pd. Yellow, hvoraf Toldbeskyttelsen, 1 Sk. pr. Pd., altsaa vil andrage	— 1,795,83
78,000 Pd. Bly, hvoraf Toldbeskyttelsen, 1 Sk. pr. Pd., altsaa vil andrage	— 1,625,00
	Kr. 19,308,33

Hertil er medgaaet:

439,300 Pd. Raametaller	fri.
5,000 Tdr. Kul à 7 Sk.	Kr. 728,16
3,500 Pd. Olie à 2 Sk.	— 145,83
300 Pd. Tovværk à 1 Sk.	— 6,25
	— 880,25
igen...	Kr. 18,428,08

Saaledes som Forholdet gennem en længere Aarrække har stillet sig, vil en Formindskelse af Beskyttelsen sandsynligvis medføre en tilsvarende Nedgang i Priserne. Ikke desmindre tør det sikkert siges, at Fabrikkens Kunder, navnlig Kobbersmedene, ikke ville have en tilsvarende Fordel. Forholdet er nemlig dette, at Fabrikken saa at sige altid modtager i Betaling for sine Produkter for den ganske overvejende Del gammelt Kobber og gammelt Yellowmetal, som de paagældende Kobbersmede og øvrige Metalarbejdere altsaa paa denne Maade faa realiseret med Fordel, og som paa Grund af sine tilfældige Dimensioner og sin i Forhold til Værdien betydelige Vægt daarlig vil egne sig til fordelagtig Afsætning til udenlandske Fabrikker. Endvidere kunne de nævnte Haandværkere med kort Varsel faa deres Bestillinger udførte i hvilke Dimensioner, de ønske, paa en bekvem Maade her i Landet og fritages derved blandt andet ogsaa for selv at holde bekostelige Lagre af Kobberplader. Landets Kobbersmede udtalte allerede i 1882, at disse Fordele i deres Øjne vare saa store, at de rigelig opvejede den lavere Pris pr. Pd., som en Nedsættelse af Tolden mulig vilde medføre. Men at dette Forhold ikke vil kunne blive uforandret efter en Toldnedsættelse, tør formentlig anses for indlysende.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Kobbersmede.

Toldposition Nr. 178.

Landstingets Forslag Pos. 140.

Selve Kobbersmedefaget, der udelukkende drives som et Haandværk, beskæftiger alene i Staden Kjøbenhavn ca. 80 Svende foruden en Del Lærlinge og Arbejdsfolk, desuden arbejde nogle faa Mestre uden væsentlig Hjælp. — Rundt om i Landet findes desuden flere store Forretninger, der arbejde for vore Mejerier.

Faget behandler i Kjøbenhavn aarlig ca. 110,000 Pd. Kobberplader, 150,000 Pd. Kobberrør og 15,000 Pd. engelsk Tin, foruden mindre Kvantiteter af Jærn og Bly. Den samlede Værdi af dets Hoved-, Bi- og Hjælpestoffer kan sættes til ca. 360,000 Kr., hvoraf ca. 75,000 Kr. for den forholdsvis betydelige Mængde Metalgenstande, t. Eks. Haner og Metalsamlingsstykker, alt forarbejdet af Gørtlere her i Landet, som Faget benytter.

Den gennemsnitlige Dagløn er Kr. 3,67 for 10½ Times dagligt Arbejde, men ved de hyppig forefaldende Akkordarbejder kan der nemt tjenes det dobbelte pr. Dag. Den samlede aarlige udbetalte Arbejdsløn andrager for Kjøbenhavns Vedkommende cirka 125,000 Kr.

Som alle Fag, der arbejde i Kobber og Messing, trykkes ogsaa dette, navnlig for større Arbejders Vedkommende, af en haard Konkurrence fra Udlandets, især Tyskklands Fabrikker, en Konkurrence, som ved en Nedsættelse af den bestaaende moderate Toldbeskyttelse — den udgør gennemsnitlig 10 pCt. af Værdien — vilde virke aldeles ødelæggende. Antallet af Fagets Udøvere, ikke mindst Svende, vilde utvivlsomt tage stærkt af, og det vilde saaledes blive meget vanskeligt at skaffe dygtige Folk og rettidig at kunne levere saadanne Arbejder, der til enhver Tid som Følge af Forholdene maa udføres herhjemme.

— Man skal ved denne ligesom ved tidligere lignende Lejligheder ikke undlade at fremhæve det af Kobbersmedene, som af alle Forbrugere af Kobberplader hele Landet over, nærede Ønske, at Kobberværket paa Frederiksværk maa kunne bibeholdes. Varerne fra Værket fremkomme nemlig hurtigere og ere i Dimensioner osv. mere egnede for Indlandets Tarv end de indførkrevne, ligesom Værkets Bestaaen har sin store Betydning for Kobbersmedenes Afsætning af gammelt Kobber.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Guldsmede.

Tolposition Nr. 168.

Landstingets Forslag Pos. 139.

Medens dette Fag under den før 1863 gældende Toldlovgivning havde udviklet sig til et anerkendelsesværdigt Standpunkt i kunstindustriel Henseende, saaledes at endog Smykker i nordisk Stil med Fordel kunde eksporteres til Udlandet, er der i den sidste Snes Aar sket en skæbnesvanger Vending. Omtrent fra Aaret 1872 er nemlig Landet i stigende Grad blevet oversvømmet med fremmed, særlig tysk Guld- og Sølvarbejde. Udenlandske rejsende fra store tyske Grossistshuse berejse Landet og i Stedet for at indskrænke sig til Forevisning af Prøver og Optagelse af Bestillinger, som er deres legale Virksomhed, medføre de store Lagere, hvorfra de sælge i aabent Salg. Denne Udbyden af fremmede Varer i massevis har ganske naturlig medført, at de mindre Guldsmede næsten aldrig mere faa Bestillinger. De nødes derfor selv til at holde smaa Lagere; men disse kunne selvfølgelig ikke i Udvalgets Rigdom eller Billighed konkurrere med de fremmede. Følgen deraf er, at de mindre Mestre efterhaanden gaa over til at blive Forhandlere af udenlandsk Arbejde i Stedet for at kunne give de danske Arbejdere Beskæftigelse, hvortil ogsaa deres egen Mangel paa Kapital og den rigelige Kredit, de udenlandske Huse byde, friste dem.

Ifølge statistisk Tabelværk beskæftigedes i 1890 i dette Fag 320 Hovedpersoner og 525 Medhjælpere, som imidlertid ved denne Udvikling blive mere og mere uheldig stillede.

Det er ganske selvfølgeligt, at en Told som den bestaaende af 16 Sk. pr. Pd., eller som den foreslaaede af 50 Øre pr. Pd., ikke kan spille nogen som helst Rolle i Retning af at hindre dette Misbrug. Da et Pund Sølv repræsenterer en Arbejdsværdi af 70 Kr. i større Arbejder, et Pund Guld 1200 Kr., vil Tolden i sidstnævnte Tilfælde kun udgøre henholdsvis 0,7 og 0,04 pCt. For finere forarbejdede Smykker synker endog den nugældende Told i visse Tilfælde til — 0,003 pCt. af Værdien! Af Guld- og Sølvarbejde blev der i 1893 indført 5,152 Pd. mod ikkun 1,257 Pd. i 1868—69, altsaa en Stigning af 309 pCt.

I Betragtning af de ovenfor skildrede Forhold, og da denne Fabrikation sikkert maa siges at egne sig særlig godt for det danske Haandværk og den danske Kunstindustri, kan man

ikke andet end ønske en langt større Beskyttelse end baade den nuværende og den hidtil foreslaaede. En saa høj Told paa Guld- og Sølvarbejde, som tidligere blev opkrævet her i Landet, nemlig 64 Kr. pr. Pund Guldarbejde og over 5 Kr. pr. Pd. Sølvarbejde, vil dog næppe være formaalstjenlig for Faget, da man maa befrygte, at det kunde give Anledning til, at Konsumenterne enkeltvis foretoge deres Indkøb i Udlandet. Derimod vilde en Told af 25 Kr. pr. Pund Guldarbejde og 2 Kr. pr. Pd. Sølvarbejde sikkert kunne yde dette lille Fag en passende Beskyttelse og samtidig udnytte et saa godt Skatteobjekt, som saa deciderede Luksusartikler vel maa siges at være. Beskyttelsen vilde tilmed, selv om den ytrede sig ved en Prisforhøjelse, kun gaa ud over Landets Rigmænd og for den overvejende Del komme fattige og dygtige Arbejdere til gode.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Elektropletfabrikanter.

Toldposition Nr. 177.

Landstingets Forslag Pos. 139.

Færdig forarbejdet Elektroplet fortoldes for Tiden med 16 Sk. pr. Pd., hvoraf Toldudlægget til de medgaaede Materialier udgør mindst 20 pCt. Efter det af Regeringen i 1889 forelagte saavel som i det af Landstinget i 1891 vedtagne Lovforslag er Toldsatsen for disse Varer ganske vist forhøjet til 50 Øre pr. Pd.; men denne Forhøjelse har som Beskyttelse for den danske Industri paa dette Omraade kun saare ringe Betydning. England og Tyskland oversvømme for Tiden vort Marked med billige, slet forarbejdede og kun let forsølvede Elektropletvarer, tilvirkede af Tin og Britanniametal, der for den største Dels Vedkommende udgør Overproduktionen fra disse Lande. Til at hemme denne stedse stigende Import vil en Forhøjelse som den foreslaaede derfor være aldeles utilstrækkelig.

Det er desuden nu for Tiden af saa meget større Betydning for denne Industri at faa den bestaaende Beskyttelse betydelig forhøjet og derigennem det indenlandske Marked bevaret, som den store Afsætning, dansk Elektroplet tidligere havde i Sverrig, siden de der indtraadte Toldforhøjelser — Kr. 1.50 pr. Kilo for Elektropletvarer og Kr. 0.75 pr. Kilo for forniklede Varer —, er bleven betydelig indskrænket. Det er i sin Tid forsøgt at eksportere vore bedre udførte og smagfuldere Elektropletvarer til Tyskland; men ogsaa der har den høje Told af Rmk. 2.00 pr. Kilo umuliggjort Indførslen.

Begge vore Nabolande have saaledes stænget deres Marked for os, hvorimod vort Marked saavel efter den bestaaende som efter den foreslaaede Beskyttelse yder dem en bekvem Afsætning. Det er derfor vort Ønske at maatte blive nogenlunde ligestillede med vore Nabolande, og man maa til Opnaaelse af dette Ønske anse en Toldbeskyttelse som den svenske af Kr. 1.50 pr. Kilo for Elektropletvarer og Kr. 0.75 for forniklede Varer for passende, om end meget maadeholden. Som naturligt er, kunde man derimod ønske, at Plademetal, Nysølv og Messing kunde blive toldfri, medens man maa ønske Tolden paa uforsølvede Raavarer bibeholdt. —

Nærværende Industrigren er et af de Erhverv, som i ganske særlig Grad har Betingelser for at kunne udvikle sig til en virkelig Kunstindustri af Betydning for Landet, og da alle Elektropletvarer ubetinget maa betegnes som Luksusvarer, der kun købes af Befolkningens mere velstillede Klasser, idet enhver Brugsgenstand i Plet ogsaa haves i andet og billigere Materiale til Brug for de mindre bemidlede, og da denne Fabrikation giver Beskæftigelse til et ikke ringe Antal Mennesker — alene i Kjøbenhavn saaledes ca. 350 mandlige og 250 kvindelige, i alt 600 Personer —, hvilket Antal under den ønskede Toldbeskyttelse i kort Tid formentlig vilde fordobles, synes det, fra alle Synspunkter set, i højeste Grad hensigtsmæssigt og rimeligt at forhøje Toldsatsen for disse Varer, som ovenfor ønsket. Konkurrencen er alt i Forvejen saa stor herhjemme, at der ikke kan være Tale om nogen glubsk Fordel eller hensynsløs Udnytten af Kundekredsen. Tværtimod! Toldforhøjelsen vil utvivlsomt ikke faa andet Resultat end Bevarelsen af det indenlandske Marked for den danske Industri.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Gortlere og Metalstøbere.

Toldposition Nr. 178.

Landstingets Forslag, Pos. 140.

De væsentligste Genstande for dette Fags Tilvirkning ere alle Slags Haner, Ventiler, Forskruninger af Metal til Damp, Vand og Gas. Disse Varer nyde uden Hensyn til, om de ere polerede eller ej, kun en Beskyttelse af 8 Sk. = 16⅔ Ø. pr. Pd., en Beskyttelse, der maa betegnes som aldeles utilstrækkelig over for Udlandets Konkurrence. For alle de Fags Vedkommende, der beskæftige sig med Arbejder af Messing og Kobber, er denne nemlig overordentlig stærk og følelig.

For at vise dette Forhold hidsættes følgende typiske Eksempler paa nogle af de almindeligst forekommende Artikler inden for denne Produktion.

Damp.

	Den udenlandske Vares en gros Pris inkl. Fragt	Told	Den udenlandske Vares samlede en gros Pris	Den tilsvarende indenlandske Vares en gros Pris
1 Dusin 1" Ventilhaner.....	Kr. 33. 00	Kr. 5. 40	Kr. 38. 40	Kr. 46. 25
1 — ¾" —	— 28. 75	— 3. 50	— 32. 25	— 35. 80
1 — ½" —	— 20. 50	— 2. 50	— 23. 00	— 25. 40

Ventilhanen er vel den mest gængse Damphane, og man vil af ovenstaaende Priser let forstaa, at det kun er den mindste Del af Forbruget, der tilfalder den danske Produktion; det er her særlig den amerikanske Ventil, der udøver en trykkende Konkurrence.

Vand.

	Den udenlandske Vares en gros Pris inkl. Fragt	Told	Den udenlandske Vares samlede en gros Pris	Den tilsvarende indenlandske Vares en gros Pris
1 Dusin ½" Ventilaftapningshaner..	Kr. 9. 80	Kr. 1. 20	Kr. 11. 00	Kr. 13. 20

Denne Hane benyttes næsten udelukkende i Provinserne som Surrogat for de i Kjøbenhavn almindelig brugte Køkkenhaner, saa man vil let forstaa, at det samlede Forbrug af Ventilaftapningshaner i Danmark mellem Aar og Dag repræsenterer en smuk Sum. Desværre gaa Pengene ogsaa i dette Tilfælde den danske Arbejders Næse forbi, nemlig til Tyskland.

Hvad endelig den tredje Afdeling, nemlig Gas, angaar, da fabrikeres der saa at sige intet her i Landet af de mange forskellige Artikler paa dette Omraade. Hovedmassen forskrives væsentligst fra England; de ganske enkelte Steder her i Landet, hvor der endnu produceres Gørtlervarer paa Gasomraadet, arbejdes udelukkende med Lærlinge, men denne Produktion andrager, som sagt, kun en Ubetydelighed af det samlede Forbrug.

Den store og stigende Anvendelse af Dampkraft og den betydelige Udbredelse af Vand- og Gasværker har ganske vist medført en meget betydelig og stærkt forøget Anvendelse af de Genstande, som Gørtlerfaget væsentligst fremstiller; men desværre er det kun den mindste Del af dette stærkt forøgede Forbrug, der er kommen den danske Producent til gode; derimod er Indførslen af disse Varer tiltagen meget stærkt. Det til Konsum klarerede Kvantum udgjorde:

i Aaret	1874	242,085 Pd.
—	1884	436,380 —
—	1894	596,124 —

Der findes her i Landet over 500 Hovedpersoner og Medhjælpere beskæftigede i dette Fag, og dette Tal vilde sikkert under en gunstigere Toldlov end den nuværende kunne forøges betydeligt, da Arbejdslønnen trods den betydelige Konkurrence fra Udlandets nærliggende store Industricentre er særdeles god, gennemsnitlig ca. 18 Kr. ugentlig.

Da denne Virksomhed desuden i særlig stor Grad repræsenterer et nationalt Arbejde, idet Udlægget til de anvendte Materialier kun udgør ca. en Tredjedel af de færdige Produkters Værdi, synes det rimeligt, at Tolden i Stedet for med det af Landstinget vedtagne Forslag at nedsættes til 16 Ø., tværtimod forhøjes til f. Eks. 35 Ø. pr. Pd.

Motivering

af

Forslag til Forandringer i nugældende Toldlov

med

Henblik paa det i Landstingets Sæson 1890—91 vedtagne og i Folketinget forelagte Toldlovforslag vedrørende Papir m. m.

Udarbejdet af

„Dansk Papirhandlerforening".

Kjøbenhavn, September 1895.

Nærværende Forslag til Forandringer i den nugældende Toldlovs Positioner: „Papir og Papirindustri" er af Dansk Papirhandlerforenings Bestyrelse udarbejdet med Henblik til det af Foreningen i Januar 1890 til den høje Regering og Rigsdag indsendte „Motivering af Forslag til Forandringer i Regeringens Toldlovforslag: Papir etc.", idet vi selvfølgelig have foretaget saadanne Forandringer, som Tidens Udvikling siden da have gjort ønskelige.

Da Foreningens Bestyrelse er af en saadan Sammensætning, at de forskellige Partiers Interesser inden for Standens Omraade ere repræsenterede, tro vi sikkert at turde udtale, at de stillede Forslag og de samme ledsagende Motiver bør betragtes som et upartisk Indlæg til Løsning af det almindelige Ønske om en tidssvarende Toldlov, og vi tillade os derfor at anbefale dette, idet vi tilføje, at enhver mulig ønsket yderligere Oplysning beredvilligst staar til Tjeneste.

I Bestyrelsen for „Dansk Papirhandlerforening":

P. Bjørnbak, p. t. Formand. **C. E. Christensen.** **Ad. Levison.**

M. Giersing. **Chr. Aagaard.**

Regeringens i Sæsonen 1890—91 forelagte Toldlovforslags Løbe Nr. 144.
(Nugældende Toldlovs Pos. 22 og 192.)

Frit.

Papirspenge, Statspapirer, Aktier, Veksler og lignende paa Pengeværdi lydende Effekter; beskrevet Papir (Manuskripter); trykte og skrevne Bøger, Tidsskrifter, Aviser og Noder uden Billeder eller med Billeder, som vedkomme Teksten og enten ere indlemmede i denne eller indbundne, indhæftede eller paginerede med denne, „dog kun for saa vidt de ikke udkomme paa dansk Forlag", Prøver og Prøvebøger, der ikke ere bestemte til Salg, „og som ikke ere forsynede med dansk Tekst eller dansk Firmanavn".

Alt for saa vidt ikke nedenfor nævnt.

Regeringens i Sæsonen 1890—91 forelagte Toldlovforslags Løbe Nr. 145.
(Nugældende Toldlovs Pos. 190.)

1 Øre.

Pap, glittet og uglittet, „ogsaa i Massen farvede samt mønsterpressede", for saa vidt ikke nedenfor nævnt; Voksdugspapir; med Asfalt, Beg, Glas, Sand, Skifer, Smergel, Tjære eller desl. overstrøet eller bestrøet Pap, eller Papir; Stenpap og Ornamenter eller lignende grove Arbejder deraf.

ad 144.

Det af Regeringen i Sæsonen 1890—91 i Landstinget vedtagne og i Folketinget forelagte Toldlovforslags Løbe Nr. 144 have vi fulgt og foreslaa, at dettes Ordlyd bibeholdes, men tillade os efter Ordene „indhæftede eller paginerede med denne" at tilføje: „dog kun for saa vidt de ikke udkomme paa dansk Forlag", for derved at undgaa at kollidere med de under Løbe Nr. 149 undtagne Bøger med dansk Tekst, da selvfølgelig norsk saavel som andre Landes Litteratur uhindret bør kunne indføres.

Ligeledes have vi efter Ordene „bestemte til Salg" tilføjet „og som ikke ere forsynede med dansk Tekst eller dansk Firmanavn", idet vi derved ville forbeholde den danske Industri Fabrikationen af disse Ting; thi det vil jo være givet, at naar danske Haandværkere og industridrivende skulle betale Told af de til disse anvendte Materialier, ville de ej kunne optage Konkurrencen med Udlandet.

ad 145.

Vi have ligeledes sluttet os til samme Toldlovforslags Løbe Nr. 145, idet vi fremkomme med følgende Bemærkninger og Begrundelser.

Det vil bemærkes, at saakaldte „grovefte, navnlig til Skrivning, Tegning eller Trykning ubrugeligt Pakpapir" er udeladt, da det ved Toldbehandlingen igennem Praksis har vist sig umuligt altid at kunne etablere en sikker Grænse imellem Skrive- og Trykpapir paa den ene Side og Pakpapir paa den anden; medens det selvfølgelig er baade rimeligt og billigt, at al almindelig Pap, hvad enten glittet eller uglittet, undgaar

Regeringens i Sæsonen 1890—91 forelagte Toldlovforslags Løbe Nr. 146.
(Nugældende Toldlovs Pos. 191.)
4,5 Øre.

Papir og Karton, ufarvet eller i Massen farvet, ogsaa ferniseret, oliet eller paa lignende Maade behandlet, samt Glanspap „og Kunstlæderpap".

som hidtil til 1 Øre, dog herfra bør undtages saakaldte „Glanspap", en særegen Papsort, der ved sit Udseende straks fraskiller sig fra alle øvrige Papsorter og gennemgaar en langt omhyggeligere Fabrikation, hvorfor dette ogsaa bør fortoldes som almindeligt Papir og Karton til 4½ Øre.

Efter Ordene „Pap, glittet og uglittet" foreslaas tilføjet: „ogsaa i Massen farvede, samt mønsterpressede". Pap, farvede i Massen samt mønsterpressede, ere to nye Vareforter, der fremstilles saa godt som til samme Pris som almindelig Pap, og som i utallige Retninger vil kunne yde dansk Haandværk og Industri stor Nytte som Emballage — bør derfor ubetinget staa i Toldklasse som almindelig Pap.

ad 146.

Dette Løbe Nr., hvis nuværende Toldsats er 2½ Sk., foreslaa vi nedsat til 4½ Øre; da, som i ad 145 nævnt, en Del af Pos. 190 overgaar hertil, antage vi, at en Gennemsnitstold ikke alene vil være en betydelig Lettelse ved Toldbehandlingen, men ogsaa i Realiteten vil være en nogenlunde retfærdig Fordeling og tillige tage et passende Hensyn til de os nærmest omgivende Landes Toldsatser.

Til yderligere Oplysning skulle vi tilføje, at en Nedgang som den foreslaaede, gaaende ud fra den nuværende Told 2½ Sk. = ca. 5¼ Øre til 4½ Øre, udgør henimod 15 pCt.

Efter Ordet „Glanspap" foreslaa vi tilføjet „og Kunstlæderpap", idet vi bemærke, at denne Pap, der er af nyere Dato, og som væsentlig anvendes paa Grund af dens omhyggelige Forarbejden, dens læderlignende Styrke og Farve, til Skotøjsfabrikation, og hvis Værdi er lig Glanspappens, men 3 Gange højere end almindelig Pap, hvorfor den ogsaa bør, ligesom f. Eks. i Tyskland og flere Lande, toldbeskyttes højere end almindelig Pap, saa meget mere som Raastoffet, der navnlig anvendes hertil, vil, naar

Regeringens i Sæsonen 1890—91 forelagte Toldlovforslags Løbe Nr. 147.
(Nugældende Toldlovs Pos. 194.)
40 Øre.

Tapeter, bundstrøgne, naar disse ere udstyrede med Forgyldning, Forsølvning, Broncering, Fernisering, Uldstøv, Reliefs og anden Presning, hvad enten disse ere udførte i Papir, Papirmaché, Træmasse eller lignende Stoffer; Tapetborter og Tapetdekorationer af samme Art.

Regeringens i Sæsonen 1890—91 forelagte Toldlovforslags Løbe Nr. 149.
(Nugældende Toldlovs Pos. 195.)
30 Øre.

Bøger, Tidsskrifter, Ugeblade og Aviser med dansk Tekst, indbundne, indhæftede eller i raa Materie, naar de indføres til Forhandling eller i Omsætningsøjemed; indbundne eller indhæftede Protokoller, Kopibøger, almindelige Skrive- og Tegnebøger og deslige med blanke eller linierede Blade; Notitsbøger i Bind af Papir, Læder eller Tøjstof uden Metal; „Papeterier og Papir-Konfektion (Æskepost)".

denne Vare skal opføres i Told som almindelig Pap til 1 Øre, koste mere end den færdige Vare.

ad 147.

Som det vil bemærkes, have vi under dette Løbe Nr. ikke medtaget Tapeter med „Glans", da de saakaldte Glanstapeter alt nu i en Aarrække fremstilles maskinmæssig og saaledes i Prisen rangere med andre ordinære bundstrøgne Tapeter. Endvidere have vi under dette Løbe Nr. tilsat Ordet „bundstrøgne" for herved bestemt at gøre gældende, at Tapeter, udstyrede med Forgyldning, Forsølvning o. s. v. „ikkun" ere at henregne til dette Løbe Nr., for saa vidt de tillige ere bundstrøgne, hvorimod Tapeter, fabrikerede paa Papir „uden" Bundstrygning, selv med Forgyldning o. s. v. ville være at henregne til en billigere Pos. som værende en ringere og billigere Vare.

Naar vi endvidere til dette Løbe. Nr. have henført de i Regeringsforslaget af 1890—91, Løbe Nr. 148 nævnte Relieftapeter, med Guld, Sølv etc., der vare foreslaaede ansatte til en Told af Kr. 1,00 pr. Pd., da er Aarsagen den, at disse Varer have en saa betydelig Vægt, at en Told af 40 Øre pr. Pd. maa anses for meget passende i Forhold til Tolden paa andre Tapeter.

ad 149.

Vi foreslaa dette Løbe Nr. ansat til 30 Øre pr. Pd. og skulle til Begrundelse heraf fremhæve, at de under dette Løbe Nr. opførte Varer i den nugældende Toldlov alle ere toldbeskattede med 33⅓ Øre pr. Pd. En Nedsættelse til 20 Øre vil være, om ikke en Ruin, saa dog skæbnesvanger for de forskellige Haandværk og Smaaindustrier, der fremstille disse, og maa ejheller den Betragtning udelades, at Udlandet ved sit store Forbrug og den deraf flydende rationelle Drift, samt den

Regeringens i Sæsonen 1890—91 forelagte Toldlovforslags Løbe Nr. 150.
(Nugældende Toldlovs Pos. 191 og 194.)
8 Øre.

Papir og Karton, umønstret, ensfarvet med Farve eller Kridt, som ikke er tilsat i Massen, for saa vidt ikke nedenfor nævnt.

betydelig billigere Arbejdskraft vil vise sig i Stand til, ved en saa betydelig nedsat Told, alt for skarpt at kunne konkurrere med og ødelægge vort Haandværk og Industri, til væsentlig Skade for de ved samme beskæftigede Arbejdere.

Naar Tilføjelsen: „Bøger, Tidsskrifter, Ugeblade og Aviser med dansk Tekst o. s. v." her er medtaget, er det, fordi der ellers let kan udvikle sig det Forhold, at disse trykkes i Udlandet, f. Eks. i Malmø, og derpaa indføres frit, medens derimod det utrykte Papir, Bogtrykkersværte og andet Materiale maa betale Told; og ligeledes for at forebygge, at Bøger, trykte med dansk Tekst her i Landet, udføres til Indbinding i Udlandet og derfra atter indføres toldfrit, saaledes som det har udviklet sig i Praksis i mange Aar med Salmebøger og flere andre.

Returforsendinger af danske Bøger fra Boghandlere i Norge og Sverrig til Forlæggere her bør selvfølgelig mod en Attest paa Tro og Love gaa toldfrit ind.

Endvidere have vi tilføjet dette Løbe Nr. „Papeterier og Papir-Konfektion (saakaldt Æskepost)", der jo ere deciderede Luksusartikler, og som i væsentlig Grad købes af den bedre stillede Befolkning, ofte mindre for Indholdet end for den elegante Emballage, og naar hertil føjes, at „Emballagen" som saadan indført alene, vil være at fortolde under Løbe Nr. 152 à 50 Øre pr. Pd., er det indlysende, at denne, fordi den fyldes med Varer til betydelig ringere Toldsatser (f. Eks. 4,5 og 20 Øre) bør være opført under en Middeltoldsats.

ad 150.

Naar vi have udskilt nærværende Løbe Nr.s Indhold delvis fra nugældende Toldlovs Pos. 191 og 194, er det, fordi nævnte Papirer vanskelig kunne bære en højere Told, særlig paa Grund af den i Forhold til Varens Værdi betydelige Vægtfylde.

Regeringens i Sæsonen 1890—91 forelagte Toldlovforslags Løbe Nr. 151.
(Nugældende Toldlovs Pos. 194.)

a) 15 Øre.

Papir og Karton, flerfarvet, samt presset eller mønstret ensfarvet, naar Farven ikke er tilsat i Massen; — med Forgyldning, Forsølvning, Broncering, ogsaa paa Snittet, samt med pressede eller andre Sirater; Albuminpapir; linieret (herunder ikke saakaldet vandlinieret Papir).

b) 20 Øre.

Alle andre bundstrøgne Tapeter end under Løbe Nr. 147 nævnt, samt alle Tapeter udførte paa Papir uden Bundstrygning, selv om det er farvet i selve Massen; endvidere Tapeter udførte i Reliefmønster, saavel i Papir, Papirmaché, Træmasse eller lignende Stoffer, naar disse ere ufarvede; Tapetborter og Tapetdekorationer af samme Art. Tegne- og Skriveforskrifter, Land- og Søkort, uopklæbede eller opklæbede paa Pap, Lærred eller deslige; Mønstre og Mønsterbøger; Glober med og uden Stativ; alle Slags trykte eller litograferede Sager, der ikke ere andetsteds nævnte, saasom: Etiketter, Vignetter, Adressekort, Blanketter, Skemaer Tabeller o. lign. til yderligere Udfyldning bestemte Genstande; Billeder og Lykønskningskort, alle Slags, med og uden Tekst; Blanko- og Visitkort, med eller uden Guldsnit eller andre Sirater; Papir med Tøjunderlag undtagen af Silke; Poser og Konvolutter, alle Slags; Lampeslør og Lampeskærme, ikke sammenklæbede, samt Spillekort.

NB. Vægten af Rammer om Billeder indbefattet.
For hvert Spil Spillekort, indførte eller fabrikerede her i Landet, desuden 20 Øre i Stempelafgift.

ad 151.

Dette Løbe Nr. foreslaa vi delt i to, 151 a. og 151 b., til henholdsvis 15 og 20 Øre, idet vi tilføje, at de samme Motiver, der i Almindelighed gælde for Haandværk og Industri, som foran begrundet under Løbe Nr. 149, ogsaa gælde for 151 b., og naar hertil kommer, at de i 151 a. nævnte Artikler for en Del anvendes til Arbejder, der ere opførte under 151 b., vil en Deling af dette Løbe Nr. herved motiveres og gøre Ret og Skel mellem Raastoffet og den færdige Vare.

I Henhold til ad 147 vil til 151 b. altsaa være at henregne: alle andre bundstrøgne Tapeter end i Løbe Nr. 147 nævnt, saavel matte som med Glans, samt alle Tapeter, udførte paa Papir uden Bundstrygning, de saakaldte „naturels“ Tapeter, „selv“ om disse ere med Forgyldning o. s. v. Disse sidste blive nemlig nu udførte maskinmæssig, i Modsætning til tidligere, hvor denne Slags Varer altid blev fremstillet ved Haandkraft, og ville derfor nu være at henregne til Mellemsorterne og ikke til de fineste og kostbareste Tapeter. Endvidere have vi til dette Løbe Nr. henført de i Regeringsforslaget af 1890—91 Løbe Nr. 147 nævnte Tapeter trykkede med Reliefmønster i Papir, Papirmaché etc. „ufarvede“, hvilke vare foreslaaede ansatte til en Told af 30 Øre pr. Pd., da disse Varer have en saa betydelig Vægt, at en Told af 20 Øre pr. Pd. maa anses for meget passende i Forhold til Tolden paa andre Tapeter.

Til dette Løbe Nr. foreslaas endvidere henført Spillekort, som naturlig henhøre under grafiske Arbejder.

Regeringens i Sæsonen 1890—91 forelagte Toldlovforslags Løbe Nr. 152.
(Nugældende Toldlovs Pos. 195.)
50 Øre.

Andre Arbejder af Papir, Pap, Karton eller Papirmasse.

ad 152.

For Arbejder af Papir, Pap, Karton eller Papirmasse, for hvilken Tolden nu er 16 Sk., have vi, for at opnaa større Ensartethed i Toldbehandlingen ved dette Løbe Nr.s Tilslutning til andre Galanterivarer, ment at kunne slutte os til Regeringsforslaget af 1890—91 50 Øre. pr. Pd.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Papir.

Toldposition, Nr. 190–95.

Landstingets Forslag, Pos. 144–53.

Medfølgende Forslag til en Tarif for de Positioner i Toldloven, der omfatte Papir, er udarbejdet paa Grundlag af det Forslag til Lov om Told og Skibsafgifter, der forelagdes af Regeringen i Rigsdagssamlingen 1890—91 og vedtoges af Landstinget ved tredie Behandling den 6te Marts 1891.

Til yderligere Oplysning tjener, at dette Forslag er udarbejdet efter Samraad med Mænd, der indtage en fremragende Stilling i de forskellige Brancher, som Papirindustrien omfatter her i Landet.

Der findes i Danmark 9 Papirfabrikker med 12 Papirmaskiner samt 4 Papfabrikker. Af disse tilhøre de otte største Papirfabrikker dels Aktieselskabet „De forenede Papirfabrikker", dels Etatsraad C. Fersley, medens de andre ere forholdsvis mindre Virksomheder.

For samtlige disse Anlæg kan der opgives følgende Tal, der kunne være af Interesse, idet vi dog bemærke, at vi ikke ere i Besiddelse af fuldstændig nøjagtige Opgivelser fra ovennævnte mindre Virksomheder:

1)	Værdien af Ejendommene med Maskiner og Inventar	ca. Kr.	6.580.000
2)	Den Kapital, der som ovenfor nævnt er bunden i Fabrikkerne, samt den, der bruges til Driften, udgør i alt	- —	9.130.000
3)	Der beskæftiges i alt af Funktionærer, mandlige og kvindelige Arbejdere, ca. 950 Personer.		
4)	Samtlige Lønninger pr. Aar udgøre	- —	771,000
	Herunder er selvfølgelig ikke indbefattet de Lønninger, der indirekte betales til Maskinfabrikker, Vognmænd og mange andre Virksomheder.		
5)	Salgsværdien af det i sidste Driftsaar producerede Papir var ...	- —	4.156.000
	Heraf eksporteredes for	- —	204.000
	Salget i Indlandet var altsaa	ca. Kr.	3.952.000

Af indenlandske Raastoffer forbruges navnlig i større Mængder Klude, gammelt Papir, Grantræ, Halm og Kaolin, samt rimeligvis i Fremtiden ogsaa Kartoffelmel.

Papirfabrikationen har været indført her i Landet i ethvert Fald siden Aaret 1576 og navnlig været i stærk fremadskridende Udvikling i de sidste halvtresindstyve Aar. Samtidig har den bragt de med den forbundne Industrier til en høj Grad af teknisk Fuldkommenhed og stor Betydning i social Henseende. Saaledes kunne vi henvise til, at der her i Landet nu findes

324 Bogtrykkerier og litografiske Anstalter,
372 Bogbinderier,
7 Konvolutfabrikker,
5 Tapetfabrikker,
23 Posefabrikker,

foruden forskellige andre, f. Eks. Kobberstikkerier, Linieranstalter, Æskefabrikker o. l.

Disse Virksomheder beskæftige flere tusinde mandlige og kvindelige Arbejdere, og det er temmelig givet, at i alt Fald mange af disse næppe vilde eksistere her, saafremt de ikke her i Landet fik deres vigtigste Raamateriale, Papiret.

Yderligere skal det fremhæves, at desforuden flere af disse Virksomheder drives som Bierhverv i Hjemmene.

Ved Ansættelsen af Tolden for Papir til 4½ Øre pr. Pd. have vi taget Hensyn til den Told, der opkræves i vore Nabolande. I Sverrig betales for Pakpapir 1 Øre, for alt andet Papir 5 Øre pr. Pd.; i Norge for Skrivepapir 6½ Øre pr. Pd., medens andet Papir er frit, og i Tyskland er Tolden for Pakpapir 2 Pfenninge og for andet Papir 5 Pfenninge pr. Pd. Da disse Lande nu have en stor Overproduktion, som de skulle af med, virke disse Toldsatser indirekte som en Eksportpræmie, saaledes at, hvis vi ikke havde en ordentlig Beskyttelse, vilde det være den indenlandske Industri umuligt med sit lille Hjemmemarked at bestaa i Konkurrencen. Desuden bør der tages Hensyn til, at Arbejdslønnen her er betydelig højere end i Tyskland og Sverrig, at der betales Told af flere af de vigtigste Raamaterialier, og at Træet her i Landet er i højere Pris end i det øvrige Norden, et Forhold, som næppe vil forandres, før de i de senere Aar beplantede Skovarealer vokse op.

Ved Forslaget til Told for de øvrige Positioner er der ligeledes taget Hensyn til den billige Arbejdsløn andetsteds, saavel for Mænd som navnlig for Kvinder, som i Forbindelse med større Afsætningsmarkeder og deraf følgende større Virksomheder ellers vilde kvæle det indenlandske Erhverv paa disse Omraader.

Regeringens i Sæsonen 1890—91 forelagte Toldlovforslags Løbe-Nr. 144. (Nugældende Toldlovs Pos. 22 og 192).

Frit.

Landstingets Forslag Pos. 144.

Papirspenge, Statspapirer, Aktier, Veksler og lignende paa Pengeværdi lydende Effekter;
beskrevet Papir (Manuskripter; trykte og skrevne Bøger, Tidsskrifter, Aviser og Noder uden Billeder eller med Billeder, som vedkomme Teksten og enten ere indlemmede i denne eller indbundne, indhæftede eller paginerede med denne, „dog kun for saa vidt de ikke udkomme paa dansk Forlag", Prøver og Prøvebøger, der ikke ere bestemte til Salg, „og som ikke ere forsynede med dansk Tekst eller dansk Firmanavn".
Alt for saa vidt ikke nedenfor nævnt.

ad 144.

Ordlyden i det af Regeringen i Sæsonen 1890—91 fremsatte, i Landstinget vedtagne og i Folketinget forelagte Toldlovforslags Løbe-Nr. 144 foreslaas bibeholdt, men tillader man sig efter Ordene „indhæftede eller paginerede med denne" at tilføje: „dog kun for saa vidt de ikke udkomme paa dansk Forlag", for derved at undgaa at kollidere med de under Løbe-Nr. 149 undtagne Bøger med dansk Tekst, da selvfølgelig norsk, saa vel som andre Landes Literatur uhindret bør kunne indføres.

Ligeledes er der efter Ordene „bestemte til Salg" tilføjet: „og som ikke ere forsynede med dansk Tekst eller dansk Firmanavn", idet man herved vil forbeholde den danske Industri Fabrikationen af disse Ting; thi det vil jo være givet, at naar danske Haandværkere og industridrivende skulle betale Told af de til disse anvendte Materialier, ville de ej kunne optage Konkurrencen med Udlandet.

Regeringens i Sæsonen 1890—91 forelagte Toldlovforslags Løbe-Nr. 145. (Nugældende Toldlovs Pos. 190).

1 Øre.

Landstingets Forslag Pos. 145.

Pap, glittet og uglittet, „ogsaa i Massen farvede, samt mønsterpressede", for saa vidt ikke nedenfor nævnt; Voksdugspapir; med Asfalt, Beg, Glas, Sand, Skifer, Smergel, Tjære eller desl. overstrøget eller bestrøget Papir; Stenpap og Ornamenter eller lignende grove Arbejder deraf.

ad 145.

Man har ligeledes sluttet sig til samme Toldlovforslags Løbe-Nr. 145 med følgende Bemærkninger og Begrundelser.

Det vil bemærkes, at saakaldte „groveste, navnlig til Skrivning, Tegning eller Trykning ubrugelige Pakpapir" er udeladt, da det ved Toldbehandlingen igennem Praksis har vist sig umuligt altid at kunne etablere en sikker Grænse mellem Skrive- og Trykpapir paa den ene Side og Pakpapir paa den anden, medens det selvfølgelig er baade rimeligt og billigt, at al almindelig Pap, hvad enten glittet eller uglittet, indgaar som hidtil til 1 Øre; dog herfra bør undtages

Regeringens i Sæsonen 1890—91 forelagte Toldlovforslags Løbe-Nr. 146. (Nugældende Toldlovs Pos. 191).

4,5 Øre.

Landstingets Forslag Pos. 146.

Papir og Karton, ufarvet eller i Massen farvet, ogsaa ferniseret, oliet eller paa lignende Maade behandlet, samt Glanspap „og Kunstlæderpap". (Landstingets Forslag Pos. 145).

saakaldte „Glanspap", en særegen Papsort, der ved sit Udseende straks fraskiller sig fra alle øvrige Papsorter, og gennemgaar en langt omhyggeligere Fabrikation, hvorfor dette ogsaa bør fortoldes som almindelig Papir og Karton til 4½ Øre.

Efter Ordene „Pap, glittet og uglittet" foreslaas tilføjet: „ogsaa i Massen farvede, samt mønsterpressede".

Papper, farvede i Massen samt mønsterpressede, ere to ny Vareforter, der fremstilles saa godt som til samme Pris som almindelig Pap, og som i utallige Retninger vil kunne yde dansk Haandværk og Industri stor Nytte som Emballage, — bør derfor ubetinget staa i Toldklasse med almindelig Pap.

ad 146.

Dette Løbe-Nr., hvis nuværende Toldsats er 2½ Sk., foreslaas nedsat til 4½ Øre. Da, som i ad 145 nævnt, en Del af Pos. 190 overgaar hertil, vil antagelig en Gennemsnitstold ikke alene være en betydelig Lettelse ved Toldbehandlingen, men ogsaa i Realiteten være en nogenlunde retfærdig Fordeling og tillige tage et passende Hensyn til de os nærmest omgivende Landes Toldsatser. Til yderligere Oplysning skulle vi tilføje, at en Nedgang som den foreslaaede, gaaende ud fra den nuværende Told 2½ Sk. = ca. 5¼ Øre pr. Pd., til 4½ Øre pr. Pd., udgør henimod 15 pCt. Efter Ordet: „Glanspapir" foreslaa vi tilføjet: „og Kunstlæderpap", idet denne Pap, der er af nyere Dato, og som væsentlig anvendes paa Grund af dens omhyggelige Forarbejdning, dens læderlignende Styrke og Farve, til Skotøjsfabrikation, har en Værdi, der er lig Glanspappens, men 3 Gange højere end almindelig Paps, hvorfor den ogsaa bør, ligesom f. Eks. i Tyskland og flere Lande, toldbeskyttes betydelig højere end almindelig Pap, saa meget mere, som det Raastof, der navnlig anvendes hertil, vil, naar denne Vare skal opføres i Told

Regeringens i Sæsonen 1890—91 forelagte Toldlovforslags Løbe-Nr. 147. (Nugældende Toldlovs Pos. 194).
40 Øre.
Landstingets Forslag Pos. 147, 148, 149.

Tapeter bundstrøgne, naar disse ere udstyrede med Forgyldning, Forsølvning, Broncering, Fernisering, Uldstov, Reliefs og anden Presning, hvad enten disse ere udførte i Papir, Papirmaché, Træmasse eller lignende Stoffer, Tapetborter og Tapetdekorationer af samme Art.

Regeringens i Sæsonen 1890—91 forelagte Toldlovforslags Løbe-Nr. 149. (Nugældende Toldlovs Pos. 195).
30 Øre.
Landstingets Forslag Pos. 149 og 151.

Bøger, Tidsskrifter, Ugeblade og Aviser med dansk Tekst, indbundne, indhæftede eller i raa Materie, naar de indføres til Forhandling eller i Omsætningsøjemed; indbundne eller indhæftede Protokoller, Kopibøger, almindelige Skrive- og Tegnebøger, og deslige med blanke eller linierede Blade; Notitsbøger i Bind af Papir, Læder eller Tøjstof uden Metal; „Papeterier og Papir-Konfektion (Æskepost)".

som almindelig Pap til 1 Øre, koste mere end den færdige Vare.

ad 147.

Som det vil bemærkes, er der under dette Løbe-Nr. ikke medtaget Tapeter med „Glans", da de saakaldte Glanstapeter alt nu i en Aarrække fremstilles maskinmæssig og saaledes i Prisen rangere med andre ordinære bundstrøgne Tapeter. Endvidere er der under dette Løbe-Nr. tilsat Ordet „bundstrøgne", for herved bestemt at gøre gældende, at Tapeter, udstyrede med Forgyldning, Forsølvning o. s. v. „ikkun" ere at henregne til dette Løbe-Nr., for saa vidt de tillige ere bundstrøgne, hvorimod Tapeter, fabrikerede paa Papir, uden Bundstrygning, selv med Forgyldning o. s. v. ville være at henregne til en billigere Pos. som værende en ringere og billigere Vare.

Naar endvidere til dette Løbe-Nr. er henført de i Regeringsforslaget af 1890—91 Løbe-Nr. 148 nævnte Relïeftapeter med Guld, Sølv etc., der vare foreslaaede ansatte til en Told af Kr. 1,00 pr. Pd., da er Aarsagen den, at disse Varer have en saa betydelig Vægt, at en Told af 40 Øre pr. Pd. maa anses for meget passende i Forhold til Tolden paa andre Tapeter.

ad 149.

Dette Løbe-Nr. foreslaas ansat til 30 Øre pr. Pd., og skulle vi til Begrundelse heraf fremhæve, at de under dette Løbe-Nr. opførte Varer i den nugældende Toldlov alle ere toldbeskattede med 33⅓ pr. Pd. En Nedsættelse under 30 Øre vil være, om ikke en Ruin, saa dog skæbnesvanger for de forskellige Haandværk og Smaaindustrier, der fremstille disse, og maa ej heller den Betragtning tabes af Sigte, at Udlandet ved

sit store Forbrug og den deraf flydende rationelle Drift, samt den betydelig billigere Arbejdskraft vil se sig i Stand til ved en saa betydelig nedsat Told altfor skarpt at kunne konkurrere med og svække vort Haandværk og vor Industri, til væsentlig Skade for de ved samme beskæftigede Arbejdere.

Naar Tilføjelsen: „Bøger, Tidsskrifter, Ugeblade og Aviser med dansk Tekst o. s. v." her er medtaget, er det, fordi der ellers let kan udvikle sig det Forhold, at disse trykkes i Udlandet, f. Eks. i Malmø, og derpaa indføres frit, medens derimod det utrykte Papir, Bogtrykkersværte og andet Materiale maa betale Told, og ligeledes for at forebygge, at Bøger, trykte med dansk Tekst her i Landet, udføres til Indbinding i Udlandet og derfra atter indføres toldfrit, saaledes som det har udviklet sig i Praksis i mange Aar med Salmebøger og flere andre.

Returforsendinger af danske Bøger fra Boghandlere i Norge og Sverrig til Forlæggere her bør, selvfølgelig mod en Attest paa Tro og Love, gaa toldfrit ind.

Endvidere er der tilføjet til dette Løbe-Nr.: „Papeterier og Papirkonfektion (saakaldt Æskepost)", der jo ere deciderede Luksusartikler, og som i væsentlig Grad købes af den bedre stillede Befolkning, ofte mindre for Indholdet end for den elegante Emballage, og naar hertil føjes, at „Emballagen" som saadan, indført alene, vil være at fortolde under Løbe-Nr. 152 à 50 Øre pr. Pd., er det indlysende, at denne, fordi den fyldes med Varer til betydelig ringere Toldsatser (f. Eks. 4,5 og 20 Øre), bør være opført under en Middeltoldsats.

Regeringens i Sæsonen 1890—91 forelagte Toldlovforslags Løbe-Nr. 150. (Nugældende Toldlovs Pos. 191 og 194).
8 Øre.
Landstingets Forslag Pos. 150.

Papir og Karton, umønstret, ensfarvet, med Farve eller Kridt, som ikke er tilsat i Massen, for saa vidt ikke nedenfor nævnt.

Regeringens i Sæsonen 1890—91 forelagte Toldlovforslags Løbe-Nr. 151. (Nugældende Toldlovs Pos. 194).
a. 15 Øre.
Landstingets Forslag Pos. 151.

Papir og Karton, flerfarvet, samt presset eller mønstret ensfarvet, naar Farven ikke er tilsat i Massen, — med Forgyldning, Forsølvning, Broncering, ogsaa paa Snittet, samt med pressede eller andre Sirater; Albuminpapir, linieret (herunder ikke saakaldet vandlinieret) Papir.

Landstingets Forslag Pos. 151 og 153.
b. 20 Øre.

Alle andre bundstrøgne Tapeter end under Løbe-Nr. 147 nævnt, samt alle Tapeter udførte paa Papir uden Bundstrygning, selv om det er farvet i selve Massen; endvidere Tapeter udførte i Reliefmønstre, saavel i Papir, Papirmaché, Træmasse eller lignende Stoffer, naar disse ere ufarvede; Tapetborter og Tapetdekorationer af samme Art. Tegne- og Skriveforskrifter, Land- og Søkort, uopklæbede eller opklæbede paa Pap, Lærred el. desl., Mønstre og Mønsterbøger, Glober med og uden Stativ, alle Slags trykte eller litograferede Sager, der ikke ere andetsteds nævnte, saasom: Etiketter, Vignetter, Adressekort, Blanketter, Skemaer, Tabeller o. lign. til yderligere Udfyldning bestemte Genstande, Billeder og Lykønskningskort, alle Slags, med og uden Tekst; Blanko og Visitkort, med eller uden Guldsnit eller andre Sirater; Papir med Tøjunderlæg, undtagen af Silke;

ad 150.

Naar nærværende Positions Indhold delvis er udskilt fra nugældende Toldlovs Pos. 191 og 194, er det, fordi nævnte Papirer vanskelig kunne bære en højere Told, særlig paa Grund af den i Forhold til Varens Værdi betydelige Vægtfylde.

ad 151.

Dette Løbe-Nr. foreslaas delt i to, 151 a og 151 b, til henholdsvis 15 og 20 Øre, idet vi tilføje, at de samme Motiver, der i Almindelighed gælde for Haandværk og Industri, som foran begrundet under Løbe-Nr. 149, ogsaa gælde for Nr. 151 b. Naar hertil kommer, at de i 151 a nævnte Artikler for en Del anvendes til de Arbejder, der ere opførte under 151 b, vil en Deling af dette Løbe-Nr. følgelig gøre Ret og Skel mellem Raastoffet og den færdige Vare.

I Henhold til ad 147 vil til 151 b altsaa være at henregne: Alle andre bundstrøgne Tapeter end i Løbe-Nr. 147 nævnt, saavel matte som med Glans, samt alle Tapeter, udførte paa Papir uden Bundstrygning, de saakaldte „naturels"-Tapeter, „selv om disse ere med Forgyldning o. s. v." Disse sidste blive nemlig nu udførte maskinmæssigt, i Modsætning til tidligere, hvor denne Slags Varer altid blev fremstillede ved Haandkraft, og ville derfor nu være at henregne til Mellemsorterne, og ikke til de fineste og kostbareste Tapeter.

Endvidere er til dette Løbe-Nr. henført de i Regeringsforslaget af 1890—91 Løbe-Nr. 147 nævnte Tapeter, trykkede med Reliefmønstre i Papir, Papirmaché etc. „ufarvede", hvilke vare foreslaaede ansatte til en Told af 30 Øre pr. Pd., da disse Varer have en saa betydelig Vægt, at en Told af 20 Øre

Poser og Konvolutter, alle Slags; Lampeflør og Lampeskærme, ikke sammenklæbede, samt Spillekort. NB. Vægten af Rammer om Billeder indbefattet. For hvert Spil Spillekort, indført eller fabrikeret her i Landet, desuden 20 Øre i Stempelafgift.	pr. Pd. maa anses for meget passende i Forhold til Tolden paa andre Tapeter. Til dette Løbe-Nr. foreslaas endvidere henført Spillekort, som naturligt henhører under grafiske Arbejder.
Regeringens i Sæsonen 1890—91 forelagte Toldlovforslags Løbe-Nr. 152. (Nugældende Toldlovs Pos. 195). 50 Øre. Landstingets Forslag Pos. 152.	
Andre Arbejder af Papir, Pap, Karton eller Papirmasse.	

Foreningen for Højrepressen i Provinserne.

Til

den højtærede Toldkommission.

Naar Bestyrelsen for „Foreningen for Højrepressen i Provinserne" herved tillader sig at henstille til den højtærede Toldkommissions Overvejelse, om der ikke maatte kunne tilvejebringes en Ændring i den nugældende Toldbeskyttelse for Papir saaledes, at dette kom til at stille sig noget billigere for Forbrugerne, skulle vi først fremhæve vor Erkendelse af, at der bør indrømmes vor hjemlige Industri en Beskyttelse, der muliggør for den at virke under tilfredsstillende Vilkaar saavel for Principaler som Arbejdere, hvorfor vi anse det for i høj Grad betænkeligt at fordre en ubegrænset Nedsættelse af Papirtolden eller endog en fuldstændig Ophævelse af denne.

Men paa den anden Side tillade vi os at mene, at Toldbeskyttelsen ikke bør gaa op over, hvad der maa anses for til enhver Tid fornødent til den indenlandske Papirindustris Trivsel, og at det under alle Omstændigheder vilde være ønskeligt, om den eksisterende Værditold paa Raastoffet (Træmassen) ophævedes, og samtidig hermed Tolden paa det færdige Papir fik en i Forhold dertil staaende Nedsættelse, hvilken Nedsættelse altsaa vilde komme Forbrugerne direkte til gode uden at medføre Tab for Producenterne.

I Bestyrelsen for „Foreningen for Højrepressen i Provinserne" i September 1895.

Ærbødigst

J. C. Dreyer, Formand. **M. Vogel Jørgensen.** **V. B. Welsch.**

Angelo. **Jean F. A. Mohr.**

Til

Toldkommissionen.

„Foreningen af Venstreblade i Danmark" tillader sig herved at henvende sig til den højtærede Toldkommission med nærværende ærbødige Henstilling angaaende Papirtolden. Vel føle vi os forvisede om, at dette Spørgsmaal vil blive gjort til Genstand for Kommissionens grundige og alsidige Overvejelse, og vi tvivle ej heller om, at en saadan Overvejelse vil føre til Erkendelse af, at den omhandlede Told bør nedsættes i en meget betydelig Grad, men tillade vi os dog at fremføre følgende:

De danske Bladudgivere svare i Told af Trykværte 2 Sk. = $4^{4}/_{24}$ Øre pr. Pd., i Told af Typer 3 Sk. = $6^{6}/_{24}$ Øre pr. Pd. samt en betydelig Told af Maskinerne. Vi skulle dog ikke opholde os ved disse Poster, thi repræsentere de end aarlig et ingenlunde ubetydeligt Beløb, er dette dog forsvindende over for den indirekte Skat, vi maa udrede ved vort Forbrug af Trykpapir.

Tolden paa Papir er $2^{1}/_{2}$ Sk. = $5^{5}/_{24}$ Øre pr. Pd. Papirfabrikationen her i Landet var fra dens Grundlæggelse i Fyrrerne i Enevældens Tid Genstand for særlig Bevaagenhed og Interesse fra Regeringens Side, hvad naturlig medførte en meget begunstiget Stilling ved Fastsættelse af høje Toldsatser. Og denne begunstigede Stilling beholdt Industrien ved Toldloven af 1863, saaledes at den da bestaaende Beskyttelsestold forblev uforandret ved denne. Den gældende Beskyttelse af $2^{1}/_{2}$ Sk. er saaledes meget gammel og stammer fra en Tid, da Papirindustrien var ny her i Landet og i særlig Grad begunstiget. Men dog havde man ved Industriens Grundlæggelse saa lidt som ved Toldloven af 1863 ingenlunde tænkt sig, at Papir burde nyde en Beskyttelse af blot tilnærmelsesvis den Højde, som nu er gældende. I 1863 og i de første 20 Aar derefter betød Papirtolden ca. 15 pCt. af Avispapirets Værdi, derefter blev den efterhaanden, og omtrent fra Midten af Firserne, 20, højst 25 pCt., men er nu 50 pCt. af Værdien. En forbedret Fabrikationsmetode og navnlig en fuldstændig Omvæltning med Hensyn til det til Fabrikationen anvendte Raastof har efterhaanden bragt Trykpapirets Værdi saa langt ned, at Toldsatsen som foran nævnt nu udgør Halvdelen, eller mere end denne, af Værdien. Og denne Beskyttelse er ikke, som ved forskellige andre Varer i mere eller mindre Grad kun nominel, men tværtimod fuldt reel, idet den ved de særlige Forhold, hvorunder Papirindustrien i Danmark er ordnet, kan benyttes og bliver benyttet fuldt ud. Vi skulle i den Henseende tillade os at oplyse, at ved en i Begyndelsen af dette Aar foretagen Undersøgelse hos forskellige Blade, Hovedstadsblade og Provinsblade, i Norge, Sverrig og Tyskland, erfares følgende: Kristianiabladene betalte paa det givne Tidspunkt $10^{1}/_{2}$ Øre pr. Pd. frit leveret i Trykkeriet. Fra Sverrig opgaves 11—12 Øre pr. Pd. portofrit Jærnbanestation eller Dampskibshavn. Sønderjydske Blade opgav 25—26 Pf. pr. Kilo, frit leveret, og lignende Priser opgaves fra Tyskland, fra enkelte Steder med Tilføjende, at lavere Priser maatte forventes.

I de seneste Dage er der fra Kjøbenhavn udgaaet Tilbud om udenlandsk Trykpapir til 10 Øre pr. Pd., frit leveret i enhver Havn i Danmark, men selvfølgelig ikke toldberigtiget. Prisen paa Verdensmarkedet tør saaledes siges at være 10 Øre; her i Danmark betales 15½—16 Øre for samme Papir, det vil sige, Tolden belaster Varen med over 50 pCt. af dens Værdi, og Tolden maa fuldt ud udredes af Forbrugerne.

Endnu skulle vi erindre om, at kun i Sverrig er Tolden af omtrent samme Højde som her, men naar den dog ikke; i Norge og England er Papir toldfrit, og i intet Land i Nord- og Mellemeuropa, end ikke i Rusland, naar Papirtolden en Højde som her, men er i de fleste Lande endog betydelig lavere.

Vi føle os overtydede om, at den højtærede Toldkommission vil erkende, at Papirtolden trænger til en meget væsentlig Reduktion, idet der derfor taler baade Hensynet til, at den bestaaende Toldsats er af meget gammel Dato og i sin Tid fastsat over for en i Landet ny fremstaaende og den Gang med Vanskeligheder forbunden Industri, og særlig Hensynet til de i den lange Mellemtid efterhaanden indtraadte, helt forandrede Forhold, der ved den overordentlig betydelige Nedgang i Varens virkelige Værdi har bragt Tolden op til en for en Vare af den paagældende Art saa aldeles uforholdsmæssig Størrelse som 50 pCt. af Værdien eller derover. I den danske Toldlov findes sikkert intet Sidestykke til en Told af en Størrelse som denne paa en ganske almindelig Forbrugsartikkel, for hvilken tilmed intet som helst af de Hensyn — saasom Kunstindustri, Luksus ell. lign. — kan tale, der ellers paaberaabes som Motiv til særlig høj Værditold.

Undertegnede Bestyrelse tillader sig derfor at udtale den sikre Forventning, at den højtærede Toldkommission vil i sin Betænkning foreslaa Tolden for Papir fastsat saaledes, at den staar i et passende Forhold til Varens Værdi, og at dette vil betyde en meget væsentlig Nedsættelse af de nugældende 50 pCt. og derover, turde sikkert paaregne enstemmig Erkendelse fra alle Sider.

Ærbødigst

I Bestyrelsen for „Foreningen af Venstreblade i Danmark", 8. September 1895:

Enevold Sørensen,
Kolding,
Formand.

Regnar Petersen,
Næstved,
Næstformand.

Vilh. Carlsen,
Hjørring.

V. Lassen,
Aalborg.

H. V. Rasmussen,
Hillerød.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Fotografiske Artikler.

Toldposition Nr. 83 og 194.

Landstingets Forslag Pos. 53 og 151.

For disse Artiklers Vedkommende samler Hovedinteressen, saavel for Fotograferne som for Fabrikanterne, sig om 2 Ting: Tørreplader (Emulsionsplader) og Fotografikartons.

For de førstnævntes Vedkommende maa den nuværende Toldbeskyttelse af 7 Sk. nødvendigvis i det mindste opretholdes, om den herhjemme eksisterende Industri vedblivende skal kunne bestaa. Samtlige dens Raa- og Hjælpestoffer, saasom Glas, Gelatine, Kemikalier etc. maa nødvendig indføres fra Udlandet og ere alle toldpligtige, saa Beskyttelsen derved forringes i væsentlig Grad. I England og Belgien, Hoved-Raastoffets, Glassets, Hjemlande, findes der meget store Fabrikker for Tørreplader, der kaste deres Overproduktion ind her i Landet til Priser, der ofte ere billigere end paa selve Hjemstedet, og de udøve derved en saa stærk og overvældende Konkurrence, at flere mindre Fabrikker herhjemme alt have maattet bukke under for denne. Kun en enkelt større Fabrik har endnu holdt ud og med vedholdende Energi optaget Kampen og søgt at bevare i hvert Fald en Del af det indenlandske Forbrug for dansk Industri; men saafremt den nuværende Toldbeskyttelse, som sagt, ikke i det mindste opretholdes, maa ogsaa denne standse, og derved store Værdier gaa tabte og dens Arbejdere blive brødløse.

Ganske i Almindelighed maa vel Artiklen betegnes som en Luksusvare, og dette gælder da navnlig i de senere Aar det stedse stigende Forbrug til Amatør-Fotografi, og der er da formentlig ogsaa af denne Grund al mulig Aarsag til i hvert Fald at opretholde den bestaaende Beskyttelse.

Hvad **trykte** Fotografikartons angaar, hvoraf der aarlig indføres betydelige Kvantiteter, da er denne Tilvirkning, der herhjemme drives baade fabrikationsmæssigt og haandværksmæssig, meget uheldig stillet. Raamaterialet, Kartonpapir i hele Ark, koster nemlig tit i Told det samme som den færdige Vare, 8 Sk. pr. Pd., og da de hele Ark udskæres eller udhugges til forskellige mindre Formater og saa Kanterne slebne skraa eller lignende, fremkommer der en stor Mængde Affald, der er aldeles værdiløst, hvorved Beskyttelsen ikke alene svinder ind, men totalt forsvinder og forvandler sig til en Præmie for de udenlandske Fabrikker.

Man maa derfor bestemt hævde, at en Told af 15 Øre, som foreslaaet i Landstingets Forslag, ikke er tilstrækkelig for denne Vare, og maa ogsaa i Betragtning af dens Luksuskarakter henstille, at den forøges betydelig.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

September 1895.

Træmassefabrikanter.

Toldposition Nr. 271.

Landstingets Forslag Pos. 154.

Træsliberierne herhjemme arbejde under en meget trykkende Konkurrence fra Sverrigs og Norges Side, der begge i deres billige Træ, Vandkraft og Folkeløn have saa gode Betingelser forud for os for denne Industri. Dersom den nuværende Beskyttelse, 10 pCt. af Værdien, derfor nedsættes eller ophæves, vil Resultatet blive, at denne Industri er dødsdømt, til Skade ikke blot for selve Sliberierne og deres Arbejdere, men ogsaa for de paagældende Egne i det hele taget, da der forbruges store Kvantiteter Grantræ fra de omliggende Skove. Naar Staten med store pekuniære Ofre støtter Anstrengelserne for at faa Jyllands Heder bevoksede med Gran, er der formentlig ogsaa al Grund til at støtte en Industri, der som denne vil kunne udnytte de fremtidige Skove.

For tre i det nordlige Jylland liggende Træsliberier andrager det aarlige Forbrug af Gran cirka 80,000 Kubikfod, der forarbejdes til cirka 1,600,000 Pd. lufttør Træmasse, som afsættes til de herværende Papirfabrikker. De arbejde med i alt cirka 300 Hestes Kraft, og den i Bygninger og Maskiner stikkende Kapital andrager cirka 160,000 Kr.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Paraplyfabrikanter.

Toldposition Nr. 29 og 30.

Landstingets Forslag Pos. 155 og 157.

(Paraplystokke Pos. 218).

(Paraplystel Pos. 134).

I det af Landstinget i 1891 vedtagne Lovforslag henføres:

Paraplyer med Overtræk af Silke eller hvori Silke findes til Pos. 155	2 Kr. „ Ø.	pr. Stk.
Paraplyer med andet Overtræk til Pos. 156 .	75 —	—
og Stel med Stok uden Overtræk til Pos. 157	50 —	—

hvilke Satser, som omstaaende Oversigt udviser, levner Fabrikationen en Beskyttelse, som uden i nogen Maade at være absolut, endsige relativ høj, dog maa siges at kunne accepteres som i det væsentlige tilfredsstillende.

Som det ligeledes vil ses af Oversigten, stiller Forholdet for Paraplyer med andet Overtræk og Jærnstokke sig dog, baade i Sammenligning med de øvrige Arter Paraplyer og ligeledes absolut set, saa lavt, at man her maa andrage om en højere Sats, som f. Eks. passende kunde sættes til 1 Kr. pr. Stk., hvilken Sats vilde bringe Beskyttelsen op til et for Fabrikationen af disse Paraplyer passende Minimum.

Da man har erfaret, at Kunstdrejerne ønske en Sats af 1 Kr. pr. Pd. af Stokke, skulle vi i den Anledning tillade os at henvise til Oversigtens 4 Kolonne, hvor vi have opstillet en Beregning over, hvorledes Tolden af det nødvendige Materiale i dette Tilfælde stiller sig.

Imødekommes dette Ønske, maa man anmode om, at Tolden for Paraplyer med Overtræk af Silke, eller hvori Silke findes, ansættes til 2 Kr. 25 Øre, for Paraplyer med andet Overtræk og Træstok til 85 Øre, for Paraplyer med andet Overtræk og Jærnstok til 1 Kr. 10 Øre og for Stel med Stok uden Overtræk til 70 Øre pr. Stk.

Ifald de af Landstinget een Gang vedtagne Satser ikke bibeholdes, har man, for at sikre sig imod en Tilbagevenden til Regeringens Lovforslag af 1890, i Oversigten ogsaa opstillet en Beregning om Beskyttelsens Størrelse efter dette Lovforslags Satser.

I dette ere Paraplyer med Overtræk af Silke Pos. 148 ansatte til 2 Kr. pr. Stk., hvad der ganske vist er en Forhøjelse af 67 Øre, men ikke des mindre blive de indenlandske

Fabrikanter endnu uheldigere stillede end tidligere, idet Tolden paa det nødvendige Materiale er forhøjet i en ganske overordentlig Grad.

Saaledes er Tolden af Silketøj forhøjet fra 2 Rdl. til 6 Kr., af Stokke fra 16 Sk. til 1 Kr. og endelig af Stellene ligeledes fra 16 Sk. til 1 Kr. Disse, de saakaldte Paragonstel, som udelukkende benyttes til de indførte Paraplyer, fortoldedes hidtil efter Pos. 174, 3 Sk., men bleve for et Par Aar siden, ifølge Generaldirektoratets Resolution, henførte til Pos. 172, 16 Sk., og skulle efter Regeringens Forslag fortoldes efter Pos. 130, 1 Kr.

Af medfølgende Beregninger fremgaar det, at medens Beskyttelsen hidtil har været 30 à 35 Øre, hvad der dog virkelig ikke kan siges at være meget, saa vil den efter Lovforslaget svinde ind til 6 à 12 Øre, hvad der absolut vil medføre de indenlandske Paraplyfabrikanters Ruin, og man maa derfor andrage om, at Tolden for færdige Paraplyer med Overtræk af Silke, eller hvori Silke findes, Pos. 140, forhøjes til 2 Kr. 50 Øre pr. Stk.

I Henseende til Paraplyer med andet Overtræk Pos. 149 maa man som Følge af, at Stokkene ere ansatte til 1 Kr. pr. Pd., andrage om, at Tolden for den færdige Paraply ansættes til 85 Øre, for saa vidt de indføres med almindelige Træstokke.

For denne Slags Paraplyer med de nu saa meget anvendte Jærnstokke maa man derimod andrage om, at Tolden ansættes til 1 Kr. 40 Øre pr. Stk. Efter de nugældende Toldsatser levnes der ikke en Øre i Beskyttelse, men efter Lovforslaget vilde man komme til at betale 31 Øre mere i Told for Materialet, end der forlanges for den færdige Paraply.

Hvad nu endelig angaar Tolden paa Stel uden Overtræk, som ere henførte til Pos. 150, 50 Øre pr. Stk., saa bliver efter Forslaget Tolden af en Stok 36 Øre og af 1 Stel 44 Øre, i alt 80 Øre, eller 30 Øre mere end den ansatte Told. Ogsaa her maa man andrage om en Forhøjelse og mene, at en Told af 90 Øre vil være passende.

Paa Grundlag af det foranførte tillade vi os ærbødigst at indstille, at Tolden ansættes,

hvis Landstingets Forslag af 1891 antages:

for Paraplyer med Overtræk af Silke eller hvori findes Silke til	2 Kr.	
— — med andet Overtræk og almindelig Træstok til		75 Øre
— — med andet Overtræk og Jærnstok til	1 —	
— Stel med Stokke uden Overtræk til		50 —

hvis Regeringens Forslag af 1890 vedtages:

for Paraplyer med Overtræk af Silke eller hvori findes Silke til	2 —	50 —
— — med andet Overtræk og almindelig Jærnstok til		85 —
— — med andet Overtræk og Jærnstok til	1 —	40 —
— Stel med Stokke uden Overtræk til		90 —

og endelig, hvis Kunstdrejernes Ønske imødekommes:

for Paraplyer med Overtræk af Silke eller hvori findes Silke til	2 —	25 —
— — med andet Overtræk og almindelig Træstok		85 —
— — med andet Overtræk og Jærnstok til	1 —	10 —
— Stel med Stokke uden Overtræk til		70 —

Paraplyer med Overtræk af Silke og med Træstok.

Til 1 Dusin Paraplyer medgaar	Efter nugældende Toldtarif.			Efter Lovforslag af 1890.			Efter Landstingets Forslag af 1891.			Nr. 4.	
			Kr. Ø.		Kr. Ø.	Kr. Ø.		Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
2,15 Pd. Silkevarer	Pos. 153	2 Rdl.	8.60	Pos. 118	6.00	12.90	Pos. 123	6.00	12.90	6.00	12.90
5,25 — Jærnvarer	— 172	16 Sk.	1.75	— 130	1.00	5.25	— 134	0.50	2.63	0.50	2.63
4,40 — Stokke	— 28	16 Sk.	1.45	— 208	1.00	4.40	— 218	0.50	2.20	1.00	4.40
0,03 — Silke-Elastik	— 153	2 Rdl.	12	— 119	3.00	09	— 124	3.00	09	3.00	09
0,10 — Possementarb. med Silkebaand	— 153	2 Rdl.	40	— 118	6.00	60	— 123	6.00	60	6.00	60
			12.32			23.24			18.42		20.62
pr. Stk.			1.03			1.94			1.54		1.72
Tolden af 1 Paraply er	— 29		1.33	— 148		2.00	— 155		2.00		2.00
Beskyttelse			30			06			46		28

Paraplyer med Overtræk af Silke og med Jærnstok.

Til 1 Dusin Paraplyer medgaar	Efter nugældende Toldtarif.			Efter Lovforslag af 1890.			Efter Landstingets Forslag af 1891.			Nr. 4.	
			Kr. Ø.		Kr. Ø.	Kr. Ø.		Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
2,15 Pd. Silkevarer	Pos. 153	2 Rdl.	8.60	Pos. 118	6.00	12.90	Pos. 123	6.00	12.90	6.00	12.90
6,95 — Jærnvarer	— 172	16 Sk.	2.31	— 130	1.00	6.95	— 134	0.50	3.48	0.50	3.48
2,00 — Stokkegreb	— 28	16 Sk.	66	— 208	1.00	2.00	— 218	0.50	1.00	1.00	2.00
0,03 — Silke-Elastik	— 153	2 Rdl.	12	— 119	3.00	09	— 124	3.00	09	3.00	09
0,10 — Possementarb. med Silkebaand	— 153	2 Rdl.	40	— 118	6.00	60	— 123	6.00	60	6.00	60
			12.09			22.54			18.07		19.07
pr. Stk.			1.01			1.88			1.51		1.59
Tolden af 1 Paraply er	— 29		1.33	— 148		2.00	— 155		2.00		2.00
Beskyttelse			32			12			49		41

Paraplyer med andet Overtræk og med Træstok.

Til 1 Dusin Paraplyer medgaar	Efter nugældende Toldtarif.			Efter Lovforslag af 1890.			Efter Landstingets Forslag af 1891.			Nr. 4.	
			Kr. Ø.		Kr. Ø.	Kr. Ø.		Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
3,50 Pd. Uldvarer	Pos. 160	32 Sk.	2. 33	Pos. 117	0. 66	2. 31	Pos. 122	0. 66	2. 31	0. 66	2. 31
6,60 — Jærnvarer	— 174	3 Sk.	41	— 131	0. 06	40	— 135	0. 06	40	0. 06	40
3,50 — Stokke	— 28	16 Sk.	1. 17	— 208	1. 00	3. 50	— 218	0. 50	1. 75	1. 00	3. 50
— Bomulds-Elastik	.....	.....	03	.....	.....	03	.....	.....	03	.....	03
0,10 — Posfementarb.	— 152	1 Rdl.	20	— 119	3. 00	30	— 124	3. 00	30	3. 00	30
			4. 14			6. 54			4. 79		6. 54
pr. Stk.	.....	.....	35	.....	.....	55	.....	.....	40	.....	55
Tolden af 1 Paraply er	— 30	.....	50	— 149	.....	75	— 156	.....	75	.....	75
Beskyttelse	.....	.....	15	.....	.....	20	.....	.....	35	.....	20

Paraplyer med andet Overtræk og med Jærnstok.

Til 1 Dusin Paraplyer medgaar	Efter nugældende Toldtarif.			Efter Lovforslag af 1890.			Efter Landstingets Forslag af 1891.			Nr. 4.	
			Kr. Ø.		Kr. Ø.	Kr Ø.		Kr Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr Ø.
3,50 Pd. Uldvarer	Pos. 160	32 Sk.	2. 33	Pos. 117	0. 66	2. 31	Pos. 122	0. 66	2. 31	0. 66	2. 31
8,65 — Jærnvarer	— 172	3 Sk.	2. 89	— 130	1. 00	8. 65	— 134	0. 50	4. 33	0. 50	4. 33
1,50 — Stokkegreb	— 28	16 Sk.	50	— 208	1. 00	1. 50	— 218	0. 50	75	1. 00	1. 50
Bomulds-Elastik	.....	.....	03	.....	.....	03	.....	.....	03	0.	03
0,10 — Posfementarb.	— 152	1 Rdl.	20	— 119	3. 00	30	— 124	3. 00	30	3. 00	30
			5. 95			12. 79			7. 72		8. 47
pr. Stk.	.....	.....	50	.....	.....	1. 06	.....	.....	64	.....	71
Tolden af 1 Paraply er	— 30	.....	50	— 149	.....	75	— 156	.....	75	.....	75
Beskyttelse	.....	.....	00	.....	.....	÷ 31	.....	.....	11	.....	04

Kjøbenhavn, Januar 1896.

Til

Toldkommissionen.

Undertegnede Fabrikanter af Parfumer tillade sig herved at henlede den ærede Kommissions Opmærksomhed paa, at vore Nabolande have en i Forhold til de færdige Parfumer meget lav Told paa de Raastoffer, der benyttes til Parfumefabrikation. Disse benævnes: Parfumer uden Alkohol og i store Beholdere.

I Sverrig er Tolden saaledes Kr. 2,00 for Parfumer med Alkohol og Kr. 1,00 uden Alkohol, men for Parfumer uden Alkohol og i Beholdere paa mindst 5 Kilo kun Kr. 0,05. I Tyskland henholdsvis Rmk. 3,00, 1,00 og 0,20 i Beholdere paa mindst 10 Kilo.

Da disse Raastoffer, saakaldte matières premières eller Grundpomader, kun benyttes til Fabrikation af Parfumer og derfor kun indføres af Fabrikanter, vil den ærede Kommission let indse det berettigede i vor Anmodning om en lav Told herpaa, for at vi saa vidt muligt i vor Fabrikation kunne blive ligestillede med vore Konkurrenter i Udlandet.

Vi tillade os derfor herved ærbødigst at foreslaa, at Tolden paa Parfumer uden Alkohol og i Beholdere paa ikke under 5 Kilo maa blive ansat til ca. 10 Øre pr. Kilo eller i alt Fald betydelig lavere end Tolden paa færdige Parfumer.

Alfred Benzon.	**J. Fisker & Co.**	**C. J. R. Holst.**
Østergade 18.	Frederiksberggade 30	Hovedvagtsgade 2.

Kjøbenhavn, i Juli 1895.

Dampskibsrederiforeningen tillader sig herved at henvende sig til den ærede Toldlovkommission i følgende Anledning:

Som bekendt have Fragtforholdene i de senere Aar været meget slette, og uagtet al anvendt Flid og Sparsommelighed have Rederne dog gennemgaaende ikke været i Stand til at tilvejebringe et blot nogenlunde tilfredsstillende Udbytte af de Kapitaler, der ere anbragte i Skibene, ja, i mange Tilfælde er der endog sejlet med Tab. Forretninger ere jo imidlertid altid afhængige af Tidernes gode eller daarlige Konjunkturer, og Dampskibsrederiforeningen har derfor heller ikke haft Tanke for at stille Anmodning om Beskyttelse for den danske Skibsfart i Form af Præmier eller lignende Begunstigelser, tilmed da man har Bevis for, f. Eks. i Frankrig, at Beskyttelser af denne Art ikke ere til nogen Hjælp, naar andre nødvendige Betingelser for Skibsrederiets Udvikling mangle. Vi ere vedvarende af den Mening, at danske Redere fremdeles ligesom hidtil kunne optage Konkurrencen med andre Nationers Skibe, naar vi blot ere ligestillede i Konkurrencen, og der ikke paalægges os Byrder og Udgifter, som vore Konkurrenter ere fritagne for. En saadan Byrde er imidlertid Indførselstolden paa Skibe og Tolden paa Skibsmateriel, som anvendes til Skibsbygning. Vore vigtigste Konkurrenter Englænderne, Tyskerne og Nordmændene have ikke en saadan Told, og, saa vidt vides, findes den foruden i Danmark, kun i Rusland og Amerika, i hvilke to Lande den har haft en i høj Grad hemmende Indflydelse paa Udviklingen af Handelsflaaden. Naar henses til Norge, hvor Skibsfarten med Rette betragtes som en af Landets vigtigste Indtægtskilder, betales som ovenfor nævnt ingen Indførselstold paa Skibe, og den norske Handelsflaade forøges som en naturlig Følge heraf betydeligt hvert Aar. Ja, andre Nationer, selv danske Redere, søge at faa, og have faaet, deres Skibe under norsk Flag for at kunne nyde godt af denne og andre Lettelser, som Norge yder Skibsfarten. Indførselstolden her i Landet er formodentlig i sin Tid bleven indført som Beskyttelse for danske Skibsbyggere, men Forholdene have nu forandret sig saaledes, at de største Skibsværfter med Glæde ville se den hævet, selvfølgelig under den Forudsætning, at Tolden paa Skibsmateriel ligeledes bliver hævet. Indførselstolden paa Skibe, købte i Udlandet, er 3 pCt. af Købesummen, men den Told, som Jærnskibsværfterne maa svare af Bygningsmateriel til Dampskibe, er mere end 3 pCt. og den paatænkte Beskyttelse virker saaledes den forkerte Vej. Der opstaar desforuden ved den Maade, hvorpaa det nu er ordnet, det abnorme Forhold, at et udenlandsk Rederi kan faa et Dampskib bygget her i Landet 3 à 4 pCt. billigere, end danske Redere kunne, idet Tolden, som er erlagt for Bygningsmateriellet, bliver godtgjort, naar Skibet bygges til Udlandet. Dette er dog meningsløst! Hvis vore Dampskibe udelukkende anvendtes i indenrigsk Fart, eller hvis de danske Værfter kunde levere alle de Dampskibe, som vi behøve,

saa kunde dette maaske anvendes til Fordel for Indførselstolden, men som bekendt er det ikke Tilfældet, og et mærkeligt Forhold er det dog at skulle betale Indførselstold af et Skib, som sjældent eller aldrig kommer til dansk Havn, og saaledes slet ikke indføres i Landet. Indførselstolden er desuden ikke en Byrde, der er overstaaet, naar den er erlagt, men en Byrde, der føles, saa længe Skibene eksistere. Det Beløb, som Skibene blive dyrere ved Indførselstolden, maa jo assureres og forrentes. Assurancepræmien er 7 pCt. aarlig, Værdiforringelse af Skibene maa regnes til mindst 5 pCt. aarlig, og Udbyttet skulde dog ogsaa gerne være omtrent 5 pCt. aarlig (tilsammen bliver dette 17 pCt.). Naar et Dampskib saaledes koster Kr. 400,000 og betaler Kr. 12,000 i Indførselstold, vil det i Virkeligheden være en aarlig Udgift af 17 pCt. af Kr. 12,000 eller Kr. 2,040, som vi have mere end vore Konkurrenter i Udlandet. Vi tillade os derfor ærbødigst at henstille til den ærede Kommissions Overvejelse, om der ikke kunde gøres Skridt til at faa denne Told hævet. Vi indse fuldt vel, at dette ikke kan lade sig gøre, uden at samtidig Tolden paa Skibsbygningsmateriale hæves, og at dette saa igen staar i Forbindelse med Tolden paa Jærn. Men selv om Tolden paa Jærn ikke skulde blive hævet ved den paatænkte Revision af Toldloven, kunde det dog muligvis i saa Fald ordnes her paa samme Maade som i Tyskland, nemlig ved, at der er Toldopsyn paa Skibsværfterne, som paase, at kun det Materiale, som benyttes til Skibsbygning, indføres toldfrit, medens der betales Told af det Materiale, der benyttes til Brug for Indlandet.

Dampskibsrederi-Foreningen.

Adolf Carl,
Formand.

Til

Toldlovkommissionen

her.

Til

Toldlovskommissionen.

Efter at Regeringen ved Nedsættelse af en Toldlovskommission har givet til Kende, at det er dens Hensigt at gøre et nyt alvorligt Forsøg paa at gennemføre en Revision af Toldloven, ligger det nær for de forskellige Erhverv, hvis Interesser berøres af Toldtariffen, i betimelig Tid at henlede Opmærksomheden paa de Ønsker, der næres i Henseende til Forandringer i det bestaaende.

De to Rederi-Foreninger, der repræsentere et af Landets vigtigste Erhverv, have saaledes allerede rettet Andragender til den højtærede Kommission angaaende et enkelt Punkt i Toldloven, og da det er en af vor Forenings Opgaver at støtte enhver Bestræbelse for at tilvejebringe gunstigere Vilkaar for Søfarten, tillade vi os at slutte os til de nævnte Andragender og varmt at anbefale det i dem udtalte Ønske om Ophævelse af Told paa Skibe og Skibsmateriel.

Dette Ønske er ikke nyt. Som det vil være den højtærede Kommission bekendt, blev det fremsat, da Toldloven sidste Gang blev behandlet i Landstinget i Sæsonen 1890—91, og vi tro ikke at kunne give det en bedre Begrundelse end ved at henvise til de Forhandlinger, som da fandt Sted.

Det vil erindres, at i det Toldlovforslag, som Regeringen den Gang forelagde, var Bestemmelsen om en Indførselstold paa Skibe af 3 pCt. af Værdien bibeholdt; men allerede ved Sagens første Behandling i Sagen blev med Styrke gjort gældende, hvor byrdefuld denne Told var for Skibsfarten, hvor uheldig den stillede de danske Rederier i Konkurrencen med Rederier fra andre Lande, der ikke havde nogen tilsvarende Afgift, og hvor hemmende dette virkede paa den danske Handelsflaades Udvikling.

Spørgsmaalet var derefter Genstand for Overvejelse i det nedsatte Udvalg, og et Flertal af dette stillede til Sagens anden Behandling to Ændringsforslag, sigtende til:

1) at ophæve Tolden paa Skibe, og
2) at godtgøre Skibsværfterne den erlagte Told paa Materialer, der benyttedes til Bygning og Reparation af saavel danske som fremmede Skibe.

Ved Motiveringen af disse Forslag i Salen udtalte Ordføreren, Professor Matzen, blandt andet:

„I og for sig er det ganske vist ikke ønskeligt at have Told paa Skibe, for saa vidt man maa ønske, at Skibsfarten lettes saa meget som muligt og befris for alle de Byrder, som det blot er muligt at skille den af med, altsaa ogsaa befris for Told paa Skibe, der ere indkøbte i Udlandet; thi naar der skal betales Told af dem, fordyres jo den Kapital, der skal anvendes i Skibsfartens Tjeneste. Det er derfor i høj Grad ønskeligt at blive fri for denne Told."

Ordføreren udviklede derefter, at Vanskeligheden laa deri, at over for Hensynet til Skibsfarten stod Hensynet til Skibsbyggerierne, hvis Levedygtighed det var af stor Vigtighed at bevare, og at det derfor kom an paa at forene de to „lige betydningsfulde Krav". Ønsket herom havde fundet Udtryk i de to Ændringsforslag, der, som han yttrede: „paa den ene Side gaar ud paa at fritage Skibe og alt, hvad dertil hører, for Told, — derigennem ere Skibsfartens Interesser varetagne, — og paa den anden Side at give Adgang for Skibsbyggerierne og Skibsværfterne til at faa godtgjort al den Told, som de have erlagt for det Materiale, der er anvendt til Skibene."

Han tilføjede, at ved Udvalgets Forhandlinger med Ministeren „havde vi den Glæde, at den højtærede Finantsminister imødekom dette Ønske og mente, at det lod sig gennemføre, saaledes som det var foreslaaet i Udvalget."

Ændringsforslagene vare altsaa tiltraadte af Ministeren, og de bleve i Tinget enstemmig vedtagne med 54 Stemmer.

Som bekendt kom Toldloven ikke til Forhandling i Folketinget, men det tør vel antages, at Spørgsmaalet vilde have faaet samme Løsning der, da Mænd af forskellige politiske Farver havde forenet sig om Landstingets Afgørelse.

Der er ingen Anledning til at tro, at Regering og Rigsdag skulde have mindre Interesse for den danske Søfarts Tarv eller være mindre tilbøjelig til at imødekomme dens Ønsker nu end tidligere, og vi anse det ikke for usandsynligt, at den højtærede Kommission selv har været betænkt paa at optage de her omhandlede af Landsthinget i 1891 vedtagne Bestemmelser i det Toldforslag, der skal udarbejdes; vi have alligevel troet ikke at burde tilbageholde dette Andragende, men gøre vort til at konstatere, at om end Skibsfarten ved Afskaffelsen af Skibsafgiften er bleven befriet for en af de Byrder, der endnu i 1891 hvilede paa den, er dens Ønske om ogsaa at befris for Toldbyrden lige levende og dens Trang til Lettelser lige stor, thi Fritagelsen for Skibsafgiften kom ikke blot de danske men ogsaa de fremmede Skibe til gode, den hjalp derfor ikke vor Skibsfart i Konkurrencen med Udlandet og formindskede ikke de Vanskeligheder, den har at kæmpe med for at hævde sin Plads; disse Vanskeligheder ere meget mere voksede Aar for Aar.

I Bestyrelsen for Foreningen til Søfartens Fremme.

Kjøbenhavn, August 1895.

N. J. Jespersen,	**N. Jacobsen,**	**M. Melchior,**	**Harald Hansen.**
Formand.	Næstformand.	Kasserer.	

F. Harboe. **Jacob Holm.**

Genpart.

Til

Toldlovkommissionen.

Kjøbenhavn, i August 1895.

„Dansk Sejlskibsrederi-Forening" tillader sig herved at henvende sig til den ærede Kommission med Anmodning om, ved Udarbejdelsen af den Betænkning, der skal tilstilles Regeringen og Rigsdagen, at tage Hensyn til de Ønsker, der fra Skibsfartens Side næres med Hensyn til en Revision af den nugældende Toldlov ved at foreslaa Ophævelsen af Told paa ny og gamle Skibe samt paa Skibbygningsmaterialier.

Det vil være den ærede Kommission bekendt, at den danske Skibsfart igennem en Aarrække har arbejdet under særdeles vanskelige Forhold. Fragterne ere Aar for Aar blevne ringere, og Konkurrencen med Udlandets Skibe føles stedse mere trykkende. Dette gælder ikke mindst Sejlskibsfarten, der ofte maa kæmpe haardt for at bevare sin Stilling i de Markeder, den en Gang har erhvervet sig, og som kun vanskelig kan erobre ny. Vore Sejlskibe i Nord- og Østersøfarten se sig stadig mere truede i deres Erhverv, og vore Sejlskibe i oversøisk Fart føle stærkere og stærkere Trykket af den Konkurrence, som fremmede Skibe paaføre dem. Under disse Omstændigheder synes det os, at Skibsfarten med Føje kan forlange, at Staten ikke begunstiger Udlandets Skibe paa vore egnes Bekostning. Skibsfarten kræver ikke af Staten nogen direkte Beskyttelse, den ønsker ikke sin Udvikling fremmet ved kunstige Midler, men den ønsker i sit Arbejde at stilles lige med andre Nationer. Vor nugældende Toldlov paalægger vort Skibsrederi Byrder, som i høj Grad forøge Vanskelighederne ved at optage Konkurrencen med disse.

Ved Toldloven lægges der, som bekendt, Told paa Skibe og Skibbygningsmaterialier. Denne Told føles som en Byrde baade af Skibbyggerierne og Skibsrederne. En stor Del af de Materialier, der anvendes til Bygning af Skibe, ere belastede med en Told af 5 à 6 pCt., medens den Told, der svares af Skibe, købte i Udlandet, er ca. 3 pCt. af Købesummen. At Tolden under disse Omstændigheder ikke — hvad dog maa være dens Hensigt — er en Beskyttelse for vore Skibsværfter, er umiddelbart indlysende; tværtimod paalægger den disse en anselig Byrde og hemmer herigennem i følelig Grad en national Virksomhed i sin Udvikling. Selve Skibsrederiet lider ogsaa stærkt ved de nugældende Bestemmelser, thi saavel Tolden, der hviler paa Skibbygningsmaterialier, som den paa færdig byggede Skibe, der indføres fra Udlandet, er en Byrde for Køberen ikke alene i det Øjeblik, den erlægges, men saa længe han ejer Skibet. Tolden af Skibe, der bygges herhjemme, kan ansættes til 10 à 12 Kr. pr. Ton, af ny og ældre Skibe, købte i Udlandet, til henholdsvis 10 Kr. og $4^1/_2$ à 5 Kr. pr. Ton. Dette Beløb maa Rederiet holde assureret, forrente og amortisere, og Udgiften herved bliver henimod Kr. 2 pr. Ton aarlig. Dette er en særdeles stor Afgift for

vore Skibsredere og Skibsværfter, og den bliver saa meget mere følelig, som vore vigtigste Konkurrenter ere fri for den. Hverken i England, Tyskland eller Norge er der paalagt Skibsfarten denne Byrde; i andre Lande, f. Eks. Frankrig, støtter Staten endog direkte Skibsfarten ved betydelige Præmier og Subventioner. Under disse Omstændigheder kunne danske Skibe umulig i Længden optage Konkurrencen med Udlandet, og det synes at være en simpel Retfærdighedshandling, at Staten befrir vore Skibe for de Byrder, der hindre dem heri. At Staten ogsaa har været tilbøjelig til at anerkende det uretfærdige i de nuværende Tilstande, synes at fremgaa deraf, at Landstinget i 1890 enstemmig vedtog Toludvalgets, af Finantsministeren godkendte Forslag om Ophævelse af Told paa Skibe og Skibbygningsmaterialier.

Tolden paa Skibe synes os saa meget mere ubillig, som de Skibe, der købes her til Landet, for den langt overvejende Dels Vedkommende ikke anvendes i indenrigs Fart, og det er i Virkeligheden som Regel ganske uegentligt, at man om disse kan sige, at de indføres her til Landet, at de altsaa opfylde den naturlige Forudsætning for at svare Told. Deres Bestemmelse er i Almindelighed den at søge Fragter i Udlandets Havne, og deres Forbindelse med Hjemlandet er væsentlig den at tilføre dette den i Udlandet tjente Kapital. Vi tro derfor, at den ærede Kommission vil give os Ret i, at Tolden paa Skibe efter almindelige Grundsætninger for Toldlovgivning bør ophæves, og den nødvendige Følge heraf er selvfølgelig, at Tolden paa Skibbygningsmaterialier ogsaa hæves. En Vanskelighed herved vil maaske den Omstændighed være, at man ikke vil ophæve Tolden paa Jærn; men er dette saa, tillade vi os at henstille, om man ikke i hvert Fald kan befri det til Skibbygning anvendte Materiale for Told, idet det formentlig ved Toldkontrol paa Skibsværfterne uden stor Vanskelighed vil kunne godtgøres, hvilke af de indførte Materialier der faar denne Anvendelse og altsaa bliver toldfri.

Undertegnede Forening, der repræsenterer Sejlskibsrederiet i hele Landet, har indhentet Udtalelser fra samtlige sine lokale Kredsafdelinger om dette Spørgsmaal og har fra dem alle modtaget Erklæringer om den store Byrde, som de nuværende Toldforhold paalægge Sejlskibsfarten. Da denne Byrde desuden hviler paa den hele Skibsfart, synes det os, at Ønsket om ved en Revision af Toldloven at befris for den, saa at vi paa dette Omraade stilles lige med vore vigtigste Konkurrenter, er fuldt ud berettiget. Vi tillade os derfor indtrængende at anmode den ærede Kommission om at medvirke til denne Tolds Ophævelse.

Sejlskibsrederi-Foreningen.

John Hintze,
Formand.

L. Drechsel,
Sekretær.

Til Toldkommissionen.

Til Belysning af de uheldige Toldforhold, hvorunder indenlandske Jærnskibsbyggerier arbejde i Konkurrence med Udlandet, som Følge af at det færdige Skib ved Indførslen hertil fortoldes efter Værdi, medens de til Skibets Bygning her i Landet anvendte Materialer fortoldes efter Vægt og Maal, tillade vi os nedenstaaende at overrække den høje Toldkommission en Fremstilling af Forholdet mellem betalt Materialtold for 3 forskellige her byggede Skibe, et Sejlskib, et Fragtdampskib og et Passagerdampskib, og den Told, der vilde være erlagt, hvis disse Skibe vare byggede i Udlandet og indførte hertil, og hvoraf fremgaar, at Værftet paa disse 3 Arbejder, tilsammen repræsenterende en Sum af Kr. 688,192. 00, har betalt en Materialtold af Kr. 41,971. 13 = 6,1 %, medens den tilsvarende Indførselstold à 3 % af Værdien vilde have andraget Kr. 20,645. 76, altsaa en Toldforskel af Kr. 21,325. 37 = 3,1 %, som Værftet under lige Vilkaar maa være billigere end Udlandet for at kunne optage Konkurrencen, og som i ugunstige Tider, hvor Værfterne overtage Kontrakter med en ubetydelig Avance, saa godt som udelukker enhver Fortjeneste.

I Sammenhæng hermed skal man tillade sig at henlede den høje Toldkommissions Opmærksomhed paa det Misforhold, at indenlandske Dampskibe i Udlandet kunne faa deres Maskiner, Kedler, Spil etc. fornyede uden derfor at erlægge nogen Indførselstold, medens, hvis denne Fornyelse finder Sted herhjemme, de til Fornyelsen anvendte Materialer maa fortoldes, og hvorved ligeledes den indenlandske Skibsbygger stilles saa meget ugunstigere i Konkurrencen, som Værdien af den paaløbende Materialtold andrager.

Sluttelig skulle vi kun tillade os at fremhæve endnu en for den indenlandske Skibsbygger uheldig Omstændighed i Konkurrencen til Udlandet, nemlig den, at Tolden af Patent-Bundfarver anvendte paa indenlandske Skibe ikke kan refunderes, selv om Skibet medbringer den paagældende Farve fra Udlandet og afgaar til Udlandet umiddelbart efter Paasmøringen, idet alene den derved fremstaaede Prisforhøjelse af Bundfarven indtil 25 % hyppig foranlediger Skibsrederen til, naar Skibet alligevel skal til Udlandet, at lade Dokningen og Malningen udføre der, hvorved altsaa ikke alene dette Arbejde, men det i Reglen væsentligere Eftersyn og Reparation af Skib og Maskine, som samtidig foretages, derved unddrages den indenlandske Skibsbygger.

Vor ærbødige Henstilling til den høje Toldkommission gaar derfor ud paa, at, saa vidt muligt, i Lighed med hvad der finder Sted i England og Tyskland, alle til Skibsbygning anvendte Materialer tilstaas toldfri Indførsel, hvorved, som fremgaar af foranførte, den indenlandske Skibsbygger vil kunne haabe at blive stillet i hvert Fald nogenlunde paa lige Fod med de udenlandske Konkurrenter.

Haabende paa en gunstig Hensyntagen til det her fremførte tegner

underdanigst

Aktieselskabet

Helsingørs Jærnskibs- og Maskinbyggeri.

			Sejlskib „Favorita", bygget 1892.			Fragtdamper „Ajax", bygget 1894.			Passagerdamper „Christiania", bygget 1895.		
	à ß	pr.		Rdl.	ß		Rdl.	ß		Rdl.	ß
Jærn- og Staalplader	1/4	℔	791,083	2,060	11	478,013	1,244	79	457,279	1,190	80
Stang- og Vinkel-Jærn og Staal	1/4	—	515,773	1,343	15	215,595	561	43	214,105	557	54
Stævne, Køl, Aksler og lignende Konstruktionsdele	1/4	—	22,023	57	34	19,567	50	92	25,520	66	44
Nitter, Søm, Traad og Bolte af Jærn	1	—	18,923	197	11	28,438	296	22	34,163	355	83
Bolte af Kobber og Yellowmetal	1	—	88	.....	88	862	8	94	1,071	11	15
Traad, Rør og Plader af Bly m. m.	1	—	1,669	17	37	1,392	14	48	3,740	38	92
Grove Jærnvarer, saasom Ankre, Kæder, Ror, Spil, Pumper, Styreapparat, dobbelte Køjne etc.	1	—	105,262	1,096	46	67,712	705	32	89,100	928	12
Tovværk af Hamp	1	—	17,018	177	26	3,267	34	3	1,997	20	77
Mønnie og Blyhvidt	1	—	470	4	86	2,026	21	10	3,339	35	39
Dæksglas og Skylightglas	1 1/2	—	27	.....	40	66	1	3	130	2	3
Søm, Traad, Rør, Plader og Stænger af Kobber og Messing	3	—	550	17	18	4,757	148	63	9,594	299	78
Skruer, Laase, Hængsler m. m. af Jærn	3	—	458	14	30	546	17	6	2,393	74	75
Skruer, Laase, Hængsler, Ventiler, enkl. Køøjne m. m. af Metal	8	—	564	47	....	917,21	76	42	3,165	263	72
Jærntraadstov	3	—	25,365	792	63	2,184	68	24	2,321	72	51
Tømmer	3,8	Kbf.	9,234	365	49	2,758	109	16	6,786	268	59
Gummiplade uden Indlæg	5	℔	9	.....	45	17	.....	85	85	4	41
Gummiplade med Indlæg	16	—	.....	.....	....	61,6	10	26	53,2	8	83
Instrumenter, Kompasser m. m.	16	—	46,6	7	74	469,28	78	20	331,8	55	29
Lakker	5	—	63	3	27	.....	.....	....	26	1	34
Kokusmaatter	2	—	16	.....	32	.....	.....	....	.....	.....	....
Køøjeglas, ufol. slebne	8	—	14	1	16	2,52	.....	20	1,35	.....	11
Plyds og Uldvarer	32	—	24,24	8	8	.....	.....	...	700,9	233	61
Beg og elastisk Cement	1/4	—	973	2	51	312	.....	78	341	.....	85
Hampeslange	6	—	5	.....	30	.....	.....	....	.....	.....	....
Fajancevarer	3	—	35	1	9	40	1	24	425	13	27
Drejerarbejde	16	—	1,8	.....	29	.....	.....	....	23,2	3	83
Slibestene	....	Stk.	1	.....	4	1	.....	4	1	.....	4
Børstenbinderarbejde	4	℔	.....	.....	....	1	.....	4	.....	.....	....
Vandstandsglas	7	—	.....	.....	....	3	.....	21	115,6	8	41

Asbestrem	12	℔				1,25		15	10,35	1	28
Forniklede Messingvarer	16	—				3,83		61	1,004,83	167	45
Olier	2	—				99	2	6	60	1	24
Patent Bundfarve	5	—							403	20	95
Do. do.	2	—				324	6	72	88	1	80
Asbestplade	1/2	—				88		44	176		88
Damask	20	—							20,75	4	31
Brysseler	12	—							386,2	48	26
Silketøj	1/32	—							5,35	7	13
Bordtæppe	48	—							7,35	3	65
Glasvarer i Forbindelse med Metal	16	—							127,45	21	23
Spejle	10	—							6,5		65
Linoleum	2	—							2,500	52	8
Filt	12	—							245	30	60
Haardugs Rullegardiner	48	—							158	79	
Stenvarer	0,05	—							805		40
Badskeapparater	7	—							190	13	82
Lærred	6	—							3		18
Porcleæn	8	—							26,3	2	18
Trævarer	3	—							43	1	33
Asbesttraad	Værdi	—						21			58
Kulelementer		—									36
Pakninger		—								3	67
				6,217	15		3,460	22		4,980	32
Da ovenanførte Vægte alle ere udgaaede Nettovægte, hvoraf Tolden refunderes ved Skibets Udførsel, bliver altsaa at tillægge Tolden paa Spild og Svind under Bygningen, hvilket gennemsnitlig andrager 7 1/2 %				466	28		259	50		373	50
Desuden tilkommer for Sejl, som syes paa Kreditoplag og saaledes ved disse Skibe ikke have været Genstand for Toldberegning				705			61			105	
Endvidere forskellige Inventar- og Udrustningsgenstande, som købes i Indlandet, og hvoraf paa andet											
Transport Rdl.				7,388	43		3,780	72		5,458	82

	à ß	pr.		„Favorita" Rdl.	ß		„Ajax" Rdl.	ß		„Christiania" Rdl.	ß
Transport Rdl....	....	....	.....	7,388	43	.....	3,780	72	.....	5,458	82
Sted er erlagt Told i Form af Hel- eller Halvfabrikat, ell. Raaprodukt, ansat til 5 % af Værdien	....	....	.....	115	....	.....	97	....	.....	282	35
Endelig ere ovennævnte Opgørelser udarbejdede under Forudsætning af, at samtlige raa Støbejærns- og Metaldele tilvirkes her i Landet af toldfrit indført Raajærn eller Metaller i Blokke. Indførtes disse Dele fra Udlandet i raastøbt Tilstand, hvad der undtagelsesvis har været Tilfældet, vilde yderligere tilkomme:											
Jærnstøbegods	1	℔	15,976	166	40	75,366	785	6	117,947	1,228	59
Metalstøbegods	8	—	854	71	16	4,874	406	16	8,275	689	56
Sluttelig bør medtages Tolden af de ved Skibets Bygning anvendte Kul og Kokes, som kalkulatorisk ansat efter Byggeværdien andrager	....	....	.....	194	17	.....	126	59	.....	195	33
I alt Rdl....	....	....	.....	7,935	20	.....	5,195	57	.....	7,854	73
Kr....	....	....	.....	15,870	42	.....	10,391	19	.....	15,709	52
Salgsprisen for disse Skibe var:											
„Favorita"..... Kr. 258,907											
„Ajax" ..... — 168,818											
„Christiania".... — 260,467											
og efter 3 % af Værdien vilde Indførselstolden have været.....	....	....	.....	7,767	21	.....	5,064	54	.....	7,814	1
Altsaa Toldtab Kr....	....	....	.....	8,103	21	.....	5,326	65	.....	7,895	51

Aktieselskabet Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri.

Kjøbenhavn, den 5te Novbr. 1895.

Til

Toldkommissionen.

I Anledning af den høje Toldkommissions ærede Forespørgsel ved Skrivelse af 2den ds. tillade vi os herved til Oplysning om Tolden paa Raamaterialer for Dampskibe at vedlægge en Specifikation over den Toldgodtgørelse, til Beløb Kr. 8,665.39, som vi -- ved Skibets Udførsel herfra -- have modtaget for vor Nybygning Nr. 179, en Staal-Fragtdamper, der i 1894 leveredes af os til et Firma i Hamburg, og for hvilket den kontraktmæssige Betaling var Kr. 228.000.

Vi beklage ikke at se os i Stand til at fremsende en lignende Opgave for en Passagerdampers Vedkommende, da vi ikke have leveret nogen saadan til Udlandet, men haabe, at ovennævnte Oplysninger maa være Kommissionen til nogen Nytte i det foreliggende Spørgsmaal.

Vi skulle sluttelig henlede Opmærksomheden paa, at de paa Listen anførte Materialer kun ere saadanne, der faktisk ere udførte med Skibet, medens der jo ved Siden af til Skibets Bygning er anvendt forskellige andre Materialer — saasom Kul, Haandværktøjer m. m. — af hvilke vi i sin Tid have betalt Told, men for hvilke vi ikke ere berettigede til Godtgørelse, da de ikke ere udførte med Skibet.

Samtlige paa Listen opførte Poster ere i sin Tid kontrolerede af Toldopsynet paa vort Skibsværft paa Refshaleøen.

Gerne til Rede med enhver yderligere Oplysning, der maatte ønskes, tegne

Ærbødigst

Aktieselskabet Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri.

K. C. Nielsen.

Fortegnelse over Toldgodtgørelse for Materialer anvendt til Bygning og Ekvipering af det tyske Skruedampskib „Soderhamn" tilhørende H. M. Gehrckens, Hamburg, og som ifølge Overtoldinspektoratets Skrivelse af 5te August 1892 bliver at godtgøre.

Vinkeljærn	Pos.	169	à	0,25	ß	214,542	Pd.	Kr. 1,117.41
Stangjærn	—	169	-	0,25	-	150,626	—	— 784.52
Raat udh. Jærn	—	169	-	0,25	-	1,306	—	— 6.81
Jærnplader	—	170	-	0,25	-	643,758	—	— 3,352.91
Jærnvarer	—	171	-	1	-	3,229	—	— 67.27
—	—	172	-	16	-	42	—	— 14.00
—	—	173	-	1	-	93,831	—	— 1,954.81
—	—	174	-	3	-	3,012,50	—	— 188.29
Trukne Jærnrør	—	173	-	1	-	14,458	—	— 301.20
Blyplader og Blyrør	—	175	-	1	-	5,122	—	— 106.70
Yellow Metal i Stænger	—	175	-	1	-	47	—	— 0.97
Metalplader og do. Rør	—	176	-	3	-	4,206	—	— 262.87
Metalvarer	—	177	-	16	-	2,25	—	— 0.75
—	—	178	-	8	-	244,75	—	— 40.79
Mønnie, Bly- og Zinkhvidt	—	53	-	1	-	5,390	—	— 112.29
Ufol. slebet Glas	—	80	-	8	-	95	—	— 15.83
Glasvarer	—	83	-	7	-	2	—	— 0.29
Gummivarer	—	88	-	5	-	39,90	—	— 4.16
—	—	89	-	16	-	2,20	—	— 0.72
Instrumenter	—	103	-	16	-	158,80	—	— 52.93
Asbestos i Plader	—	190	-	0,5	-	26	—	— 0.27
Asfetræsaarer	—	251	-	0,15	-	192	—	— 0.60
Trævarer	—	254	-	3	-	20	—	— 1.25
Træ og Tømmer	—	249	-	3,8	-	3,411	Kbf.	— 270.04
Patentpakning à 0.90 pr. Pd.	—	271	-	10 % af Værdi		51	Pd.	— 4.59
Apotekervarer	—	3	-	2	ß	75	—	— 3.12
								Kr. 8,665.39

Kjøbenhavn, den 7de Juli 1893.

Aktieselskabet Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri.

Kjøbenhavn, den 13de November 1895.

Til

Toldkommissionen.

I Anledning af den høje Toldkommissions ærede Opfordring ved Skrivelse af den 7de ds., have vi søgt at udfinde, hvad Tolden har andraget af de til S. S. „Søderhamn" anvendte Materialer, for hvilke Toldgodtgørelse ikke er givet, men maa meget beklage, at vi ikke se os i Stand til at give andre Oplysninger herom end de i vor ærbødige Skrivelse af 5te ds. anførte, idet de til Skibets Bygning anvendte Kul, Værktøjer etc. danne en saa integrerende Del af vore samlede Driftsudgifter, at vi ikke kunne paavise, hvad Tolden af den paa Skibet kommende Part har beløbet sig til.

Yderligere maa vi, i Tilslutning til vor fornævnte Skrivelse, meddele, at der til Bygningen og Udrustningen af ovennævnte Skib — ligesom til enhver af vore Nybygninger — er medgaaet en stor Del forskellige Genstande, der ere indkøbte hos herværende handlende, industridrivende og Haandværkere, men om hvilke vi ikke vide, hvorvidt de ere forfærdigede her eller indførte fra Udlandet, saa lidt som vi kende den Position, efter hvilken Genstandene eller Raamaterialerne til do. hertil i sin Tid ere fortoldede.

Disse Genstande ere saaledes heller ikke indbefattede paa den fremsendte Specifikation, og vi se os af nævnte Grund ikke i Stand til at danne os nogen bestemt Mening om, hvad Tolden for samme har andraget.

Med Hensyn til Tolden for de til en dansk Passagerdamper anvendte Materialer, skulle vi oplyse, at vi i 1883 have bygget det danske Postdampskib „Ægir" for Farten Korsør-Kiel, og at Kontraktsummen herfor var Kr. 442,000.

Vægten af dette Skib var 550 Tons (heri indbefattet 75 Tons Støbegods, som vi selv støbte), og denne Vægt fordeler sig som følger:

Skroget af Jærn	205	Tons.
Tømmerarbejdet	35	—
Maskiner med Kedler (hvoraf 75 Tons Støbegods)	200	—
Jærnrørledninger	10	—
Ankerspil, Ankere og Kæder	10	—
Rigning, Udstyrelse og Inventar	90	—
Alt...	550	Tons.

Efter vort bedste Skøn have vi for de af os selv anvendte Materialer til dette Skibs Bygning betalt i Told ca. Kr. 7,000, men hertil kommer altsaa endvidere Tolden af de Materialer, som vore Leverandører have leveret til Skibet, og om hvilke vi, i Henhold til hvad vi ovenfor have udtalt, ikke se os i Stand til at give nærmere Oplysninger.

Naar det samlede Beløb af Tolden for de til „Ægir" anvendte Materialer stiller sig forholdsvis lavt, sammenlignet med Do. for „Søderhamn", trods den betydelig højere Kontraktsum for førstnævnte Damper, er Grunden dertil den, at „Ægirs" elegantere Udstyrelse som Passagerskib og kostbare Maskiner som Hjuldamper, medfører for alle Details en betydelig større Bekostning end for en Fragtdamper som „Søderhamn", skønt dennes Dimensioner og samlede Vægt samtidig er noget større end „Ægirs".

Dette Misforhold mellem Kontraktsummerne for henh. en Fragt- og en Passagerdamper og den erlagte Told for de anvendte Materialer til samme, kunne vi yderligere illustrere ved et Staal-Sejlskib „Magnet", som vi i 1892 leverede til Herr H. P. Breckwoldt jun. i Blankenese, idet Kontraktsummen for dette Skib var Mark 270,000, medens Toldgodtgørelsen ved Skibets Udførsel beløb sig til Kr. 12,980. 70.

Ærbødigst

Aktieselskabet Burmeister & Wains
Maskin- og Skibsbyggeri.

K. C. Nielsen.

Til

Toldkommissionen.

Undertegnede Skibsbygmester S. Abrahamsen af Nordby paa Fanø tillader sig herved i al Ærbødighed at henvende sig til den høje Toldkommission med Bøn om, at dens særlige Opmærksomhed maa være henvendt paa det Misforhold, der for Tiden finder Sted imellem den Toldafgift, der svares af i Udlandet for dansk Regning byggede eller købte Skibe og de Toldafgifter, som af de danske Skibsbyggere maa erlægges af de Materialier, der anvendes til her i Landet byggede Skibe.

Af Skibe, som for dansk Regning bygges eller købes i Udlandet, erlægges, efter den nugældende Toldlov, en Toldafgift af 3 pCt. af deres Værdi, heri indbefattet fuldstændig Udrustning med Inventarier o. s. v., medens den Toldafgift, som de danske Skibsbyggere maa erlægge af de til Træskibes Bygning anvendte Materialier beløbe sig til $3^{41}/_{100}$ pCt.*) af den Sum, for hvilken Skibet leveres i bil- og sejlfærdig Stand.

Til nærmere Belysning af dette Forhold har jeg tilladt mig at udarbejde omstaaende, samvittighedsfuldt affattede Fortegnelse over de til Bygning af det af mig senest byggede Skib, Barkskibet „Mathilde", medgaaede Materialier af udenlandsk Oprindelse, ligesom jeg ogsaa har tilført Fortegnelsen en Beregning over den bemeldte Materialier paahvilende Toldafgift, som viser sig at udgøre et Beløb stort 2,881 Kr. 54 Øre. Da Skibet i fuldfærdig og sejlklar Stand er solgt for en Sum af 84,500 Kr., udgør Tolden saaledes $3^{41}/_{100}$ pCt. af Salgsværdien eller 346 Kr. 54 Øre mere, end der svares i Indførselstold af et i Udlandet bygget tilsvarende Skib. Fradrages Arbejdslønnen, ca. 22,500 Kr., fra nævnte 84,500 Kr. bliver Udgiften til Materialier 62,000 Kr., og Tolden heraf, 2,881 Kr. 54 Øre, er da = 4,65 pCt.

Idet jeg haaber, at den høje Kommission vil tage denne Sag under velvillig Overvejelse, turde det dog være mig tilladt at udtale, at det ingenlunde er min Hensigt eller mit Ønske, at det danske Skibsbyggeri skal støttes ved en forhøjet Told paa Skibe, som købes fra Udlandet, eftersom jeg hellere ønsker denne Told hævet eller i alt Fald nedsat; men derimod formener jeg, at dansk Skibsbyggeri kan ydes en nødvendig Støtte derved, at der gives toldfri Indførsel for de væsentligste af de til Skibsbygning anvendte Materialier, saaledes navnlig de toldpligtige Træsorter, samt Sejldug, Jærntraadstovværk og Metaller, om fornødent imod at paagældende Skibsværfter underkaste sig den Kontrol, der fra Toldvæsenets Side i saa Henseende maa anses for nødvendig.

Endvidere tør jeg maaske til Slutning gøre opmærksom paa, at vi kunne bygge Skibe billigere til Udlandet end til vore egne Redere, da Tolden i første Tilfælde godtgøres.

Nordby paa Fanø, den 14de Januar 1896.

Ærbødigst

S. Abrahamsen.

*) Medregnes Metalforhudning, Udrustning og Udproviantering for et Aar, bliver det 5 à 6 pCt.

Fortegnelse

over Genstande af udenlandsk Oprindelse, som ere anvendte til Bygning og Udrustning af Barkskib „Mathilde", samt Beregning af den samme Genstande paahvilende Toldafgift.

			à Sk.	Rdlr.	Sk.
1,240	Kbf.	Bøgetræ til Køl, samt Bøgeplanker fra Slesvig	3,8	49	8
4,062	—	Pitschpine til Kølsvin, Vægere, Vaterbord, Klædning osv.	3,8	160	76
1,040	—	Kalmar Fyr til Dæksplanker	3,8	41	16
860	—	— div. Bræder og Planker	3,8	34	4
1,605	—	— og Pitschpine til Master og Rundholter	3,8	63	51
12,374	Pd.	galvaniseret Rundjærn	1/4	32	22
13,550	—	Stangjærn	1/4	35	28
6,585	—	Jærnknæer	1/4	17	14
4,558	—	Yellow Metalbolte og Klinkringe	1	47	46
26,416	—	Skibsankere, Kættinger, samt andre mindre Kæder	1	275	16
7 014	—	Jærntraadstovværk	3	219	18
7,240	—	Tovværk af Hamp og Manilla	1	75	40
5,522	—	Sejl og Sejldug	6	345	12
450	—	Linolie	2	9	36
1,250	—	tørre Farver	1	13	2
50	—	Dæks- og Vinduesglas	1,5	„	75
6	Tdr.	Tjære	56	3	48
600	Pd.	Beg	0,25	1	54
1,620	—	div. Jærnstøbegods	1	16	84
			Rdlr.	1,440	74
			Kr.	2,881	54

Høkerforeningen
i
Kjøbenhavn.

Kjøbenhavn, den 6te September 1895.

Bestyrelsen for Høkerforeningen i Kjøbenhavn har paa Foranledning af de kjøbenhavnske Handelsforeningers Fællesrepræsentation nedsat et Toldudvalg, bestaaende af Bestyrelsens samtlige Medlemmer. Udvalget har beskæftiget sig med de faa toldpligtige Artikler af fremmed Oprindelse, der forhandles af Høkerstandens Medlemmer, navnlig Ansjovis og Ost. Udvalget finder ingen Grund til at foreslaa Forandring eller Nedsættelse i Tolden for disse Artiklers Vedkommende, idet det mener, dels at disse maa henregnes under Luksusforbrug, der meget godt kan bære en passende Told, dels at en Formindskelse af denne vil for Osts Vedkommende skabe en Konkurrence til den hjemlige Produktion, der antagelig vil virke ødelæggende for denne.

Derimod finder Udvalget Anledning til at henlede Opmærksomheden paa en for Befolkningen i Almindelighed og Høkerne i Særdeleshed vigtig Artikel, nemlig Salt (Pos. Nr. 205 og 206). Tolden herpaa, selv om Prisen paa Saltet regnes inklusive Fragt, andrager ikke mindre end 100 pCt., og Udvalget anser det, alene i den almindelige Befolknings Interesse, for urigtigt at beskatte denne Artikel, der i enhver Husholdning, selv den allermindste, er aldeles unndværlig. For Høkerne, der maa anvende Salt i stor Udstrækning til Bevarelse af deres Handelsvarer (for Kjøbenhavns Høkeres Vedkommende anslaas Forbruget til ca. 10 Millioner Pund aarlig), har denne Fordobling af Prisen selvfølgelig en stor økonomisk Betydning; desuden virker Tolden skadelig for denne Stand i Konkurrencen med Udlandet, idet fremmed Flæsk og Kød saltet til Konservering indgaar toldfrit.

For Salt i Landbrugets Tjeneste (f. Eks. Høsaltning) og til Dels ogsaa i Industriens Tjeneste (til Fabrikation af Kunstgødning m. m.) er der jo allerede tilstaaet Toldfrihed, og Udvalget skønner ikke rettere, end at Salt til Bevaring af Spisevarer burde have Krav paa den samme Begunstigelse.

Da der herudover kun bliver Tale om Salt til Husholdningsbrug, maa det anses for urimeligt at holde dette beskattet fremfor andre Næringsmidler, og Udvalget tillader sig derfor at henstille, at Tolden paa Salt ophæves.

Ærbødigst

Bestyrelsen for Høkerforeningen:

C. Laurentius Johs. O. Hansen. Niels Jensen.

O. C. Christensen. P. Pedersen. J. Sørensen.

N. Nielsen,
f. T. Formand.

Til
De kjøbenhavnske Handelsforeningers
Fællesrepræsentation.

Kjøbenhavns Læderhandlerforening.

Til

Toldkommissionen,

Kjøbenhavn.

I Anledning af den ærede Kommissions Forarbejder til den forventede foreslaaede Revision af Toldloven af 1863 tillader undertegnede sig paa Kjøbenhavns Læderhandlerforenings Vegne at henstille til den ærede Kommission, at der til det ny Toldlovforslag foreslaas følgende Ændringer til de nugældende Toldsatser:

Pos. 213 forandres til:

Saalelæder i hele Sider og Læderaffald..... 15 Øre pr. Pd.

Pos. 212 forandres til:

Alt andet Læder, dernnder Saalelæder i Kærnestykker, alle garvede Skindsorter, ufarvede, farvede, lakerede og broncerede .. 25 Øre pr. Pd.

Pos. 65 forandres til:

Færdigt Fodtøj og naadlet Arbejde ..... Kr. 1,00 pr. Pd.

Foreningen er af den Anskuelse, at nævnte Positioner ere de højeste, der kunne anvendes, naar en Omsætning af udenlandske Læderssorter ikke absolut skal hindres, ligesom den paa den anden Side ogsaa formener, at mindre Toldsatser end de her foreslaaede ville virke hemmende for de indenlandske Læderproducenter.

Medens Læder i hele Sider og Læderaffald tidligere kostede 8 Skilling pr. Pd., foreslaas nu 15 Øre, en Told, der i Forhold til det meste af det sædvanligvis indførte udenlandske Læders Værdi vil andrage ca. 10 à 15 pCt. af det hele Læders og ca. 20 à 30 pCt. af Affaldets Værdi.

I samme Forhold — 10 à 15 pCt. af Værdien — vil det stille sig med Saalelæder i Kærnestykker, medens Værdi-Told-Procenten for de forskellige Skindsorter bliver en Del mindre, efter min Formening med Berettigelse, idet en væsentlig Del af disse finere Skindsorter slet ikke fabrikeres her i Landet, og der vel næppe kan tages Hensyn til de ganske enkelte indenlandske Producenter, der hidtil have kunnet eksistere med den nugældende Toldbeskyttelse af 25 Øre pr. Pd.

Det færdige Fodtøj og naadlet Arbejde, der direkte og indirekte beskæftige mange Hænder, vil sikkert næppe kunne nøjes med mindre Beskyttelse end den nævnte, da Udlandets Overproduktion ellers let vil faa Overtaget til stor Skade for Garveriet, Læderhandelen, Skomager- og Naadler-Forretningerne og disses Arbejdere.

Yderligere skal jeg henstille til den ærede Kommission at tage Spørgsmaalet om Kreditoplagsret for de 2 udenlandske Lædersorter: Valdivia og Hemlock, og da særlig Valdivia, under Overvejelse.

Det tør maaske forudsættes bekendt, at Valdivia, en Lædersort, der næsten udelukkende tilvirkes i Syd-Amerika, for den danske Læderforretning spiller en ret væsentlig Rolle. — Af Grosserer-Societetets Handelsberetning for 1894 fremgaar, at der i 1894 fra Tyskland er indført hertil af denne Vare ca. 630,000 Pd., og da Gennemsnitsprisen maa ansættes til Kr. 1,25 pr. Pd., vil det ses, at der her er Tale om en Vare, hvis Betydning for det danske Marked ikke maa agtes ringe.

Desto beklageligere tør det maaske anses at være, at Handelen med denne Artikel til Forbrugerne uden for Kjøbenhavn for den aldeles overvejende Dels Vedkommende ligger paa tyske og da navnlig paa Hamborger-Firmaers Hænder, hvilket let lader sig forklare, naar det erindres, dels at Hamborg er Stabelpladsen for denne Vare, altsaa Stedet, hvor de danske handlende ere henviste til og ogsaa faktisk gøre deres Indkøb, og dels, at der hidtil ikke her i Landet har været tilstaaet Kreditoplagsret for denne Vare.

Først naar denne Ret kan opnaas, vil det kunne lykkes at fortrænge Hamborger-Handelsstanden fra den dominerende Position, den hidtil har indtaget paa dette Omraade, og derved at faa Mellemhandler-Avancen bragt paa danske i Stedet for tyske Hænder.

Saavel med Hensyn til Valdivia som til Hemlock, hvilken sidste Vare, om end af mindre Betydning end Valdivia, dog ikke kan anses at være uden Betydning for vort Lædermarked, gælder det, at de begge uden Besvær lade sig kende og skelne fra andre beslægtede Artikler, og at der saaledes fra dette Forhold, i alt Fald efter mit Skøn, ikke kan frembyde sig nogen Indvending mod at lade Kreditoplagsretten ogsaa omfatte disse to Artikler. —

Jeg skal kun tilføje, at Handelen, naar den i dette Tilfælde ved at foreslaa en til Dels forhøjet Told paa Læder handler i Statskassens og Fabrikanternes Favør, den da ogsaa antager som Ækvivalent herfor at kunne vente Imødekommenhed ved, at Kreditoplagsretten for nævnte enkelte Varesorter bliver den tilstaaet.

Kjøbenhavn, i September 1895.

Paa Kjøbenhavns Læderhandlerforenings Vegne:

Jens Meyer,
p. t. Formand.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Garverne.

Toldposition Nr. 211, 212 og 213.

(Arbejder deraf: Toldposition Nr. 64, 65 og 215).

Landstingets Forslag Pos. 169—171.

(Arbejder deraf: Pos. 172—175).

I Anledning af den nu nedsatte Toldkommission har Bestyrelsen for „Garverforeningen i Danmark" paa dennes Vegne ønsket, ligesom i samtlige tidligere fra 1882 til Regering og Rigsdag indgivne Andragender, at de Garveriet vedrørende Positioner ansættes som følger:

1.	Uberedte Huder	toldfri
2.	Uberedte Skind:	
	a) vaade	toldfri
	b) saltede	toldfri
3.	Saalelæder i hele Sider og Læderaffald	pr. Pd. 15 Øre
4.	Alt andet Læder, derunder Saalelæder i Kærnestykker, o: helt eller delvis beskaaret Saalelæder	— 25 —
5.	Læderfodtøj og naadlet Arbejde	— 100 —

Dette Forslag er omtrent ganske ligelydende med de tidligere indgivne og det af Landstinget sidst vedtagne Lovforslag; kun er der givet den anden Position for Saalelæder en noget anden redaktionel Affattelse, idet Kærnestykker ere betegnede som helt eller delvis beskaaret Saalelæder, hvilket er sket, fordi de tidligere Udtryk vare for vage og sikkert vilde give Anledning til megen Meningsforskel mellem Importører og Toldvæsenet.

Foreningen nærer den bestemte Overbevisning, at ovennævnte Satser ere de laveste mulige, naar Faget skal nyde en over for Udlandets overvældende Konkurrence tilstrækkelig Beskyttelse, og fremkommer til Motivering heraf med nedenstaaende indgaaende Fremstilling af Garveridriftens Stilling her i Landet i de sidste 20 Aar.

Garveriets Raamaterialer: Bark og raa Huder og Skind.

Garveriets Hovedinteresse hviler dels paa Indkøbet af gode Raamaterialer i Form af Bark og andre Garvestoffer og Huder, dels paa Afsætningen af det færdige Læder. Her er det navnlig af stor Betydning, at Raamaterialerne kunne faas i selve Landet i tilstrækkelig Mængde og af tilstrækkelig Godhed; men her viser Forholdet sig at være dette, at Landet langt fra producerer tilstrækkeligt til Garveriets Forbrug. Nedenstaaende Oversigt vil vise den meget store Overskudsindførsel af denne Artikel.

Danmarks Ind- og Udførsel af Garvestoffer (Pos. 77).

	1865	1866	1867	1868	1869	1870
	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
Indførsel...	4,792,302	5,245,685	3,448,322	4,405,273	5,012,778	3,516.449
Udførsel...	159,362	89,840	156,500	200,752	146,945	121,950
Overskudsindførsel...	4,569,940	5,155,845	3,291,822	4,204,521	4,865,833	3,394,599

	1871	1872	1873	1874	1875	1876
	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
Indførsel...	4,815,991	5,338,844	6,159,753	7,741,817	9,395,953	9,986,468
Udførsel...	118,207	138,112	170,406	154,750	58,800	65,285
Overskudsindførsel...	4,679,784	5,200,732	5,989,347	7,587,067	9,337,153	9,921,183

	1877	1878	1879	1880	1881	1882
	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
Indførsel...	7,468,319	4,657,360	7,530,373	11,178,074	9,315,653	9,436,199
Udførsel...	65,113	212,284	173,362	60,811	10,800	92,983
Overskudsindførsel...	7,403,206	4,445,076	7,357,011	11,117,263	9,304,853	9,343,216

	1883	1884	1885	1886	1887	1888
	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
Indførsel...	8,042,566	9,688,415	9,358,914	7,993,641	9,613,221	7,975,708
Udførsel...	90,651	71,054	129,981	109,599	73,662	75,535
Overskudsindførsel...	7,951,915	9,617,361	9,228,933	7,884,042	9,539,559	7,900,173

	1889	1890	1891	1892	1893	1894
	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
Indførsel...	8,953,106	10,083,633	9,801,261	7,659,511	9,633,405	8,319,587
Udførsel...	143,513	185,708	332,586	187,257	377,682	523,767
Overskudsindførsel...	8,809,593	9,897,925	9,468,675	7,472,254	9,255,723	7,795,820

Som man ser, holder Overskudsindførslen i de senere Aar sig paa gennemsnitlig cirka 9 Millioner Pund, o: omtrent 2/3 af hele Landets Forbrug. Saafremt Garvestofferne udelukkende bestod af Bark, vilde baade det absolute Tal og Stigningen fra tidligere Aar været større, idet Indførslen af Garvestoffer nu mere end tidligere finder Sted i flydende Ekstraktform, der i statistiske Opgørelser imidlertid ikke kan udskilles fra Barken.

At Forbruget af udenlandske Garvestoffer er steget saa meget, kunde jo tænkes at hidrøre fra en Udvidelse af Garveridriften herhjemme; men desværre er dette saa langt fra Tilfældet, at en Industri-Statistik for de samme Aar tværtimod vilde udvise en Tilbagegang i Bedrifternes Antal. Denne tiltagende Indførsel kan derfor kun tilskrives en Tilbagegang i Produktionen af Bark her i Landet, og en Kendsgerning er det, at i mange Aar har Egen været hugget her, uden at der er sket en tilsvarende Beplantning af Eg. Det vilde derfor være et stort gode for Garverierne, om Dyrkningen af Eg kunde fremmes, da det jo netop er Barken af unge Ege, der søges af Garverne.

I de Aar, hvor Hovedindførslen af ung Egebark hertil foregik fra Ungarn, var Fragten alene 2 Øre pr. Pd., og Prisen paa Barken retter sig efter Hovedmarkederne for denne Vare i Europa.

Vort Land taber derfor aarlig store Summer, som det maa udrede, fordi her ikke findes tilstrækkelig Garvebark, dels ved Fragten, dels ved den Arbejdsløn, der kunde indvindes for vore Arbejdere. Arbejdslønnen er gennemsnitlig 160 Øre pr. Centner, altsaa for ca. 9 Millioner Pund henved 150,000 Kr. aarlig.

Det andet Raamateriale: Huder og Skind, maa deles i 2 Klasser: Huder, der egne sig til Saalelæder, og Huder og Skind, der kun egne sig til Overlæder. Af den sidste Klasse har Landet Overflod, og, naar den er vel afslagtet, er det en særlig god Vare, der købes af Udlandet.

Det under normale Forhold stærke Begær for denne lette Vare bevirker, at Prisen holder sig højt, uagtet her produceres langt flere Huder og Skind end Landet selv kan bruge, hvilket maa betragtes som et gode, da det bringer Kapital ind i Landet og forhindrer Overfyldning af disse Sorter i færdigt Læder.

Hvad derimod den første Klasse angaar, ere vi meget uheldig stillede; thi de Kreaturer, hvoraf vi skulle have disse Huder (fornemlig Stude), gaa ud af Landet, dels i mager Tilstand til Hertugdømmerne, dels som Fedekvæg. I Aaret 1893 til Eksempel er udført af Okser og Køer 80,822 Stykker, disse Kreaturer tage Huden med sig, og denne maa da købes tilbage af Garverne, fordyret med Transport, Saltning, Kommission, Assurance o. s. v. Denne Slags Huder anvendes fornemlig til Maskinremmelæder, Tamtsaalelæder og Bindsaalelæder, der anvendes til Maskinremme, lettere Herrefodtøj og stærkt Damefodtøj. Til andet sværere Brug behøves kraftigere Huder, der i Reglen ikke kunne faas af det tamme Kreatur. Grunden er rimeligvis den, at Studen, der i tidligere Tid brugtes til Trækdyr og da opnaaede en højere Alder — indtil 8 Aar — inden den solgtes til Fedning, nu drives til fuld Udvikling allerede i sit 3dje Aar, hvorved Huden ikke bliver kraftig nok til at kunne give et svært Stykke Læder. Til dette maa derfor benyttes Vildthuder, som væsentlig faas fra Sydamerika, eller Tamthuder fra Lande, hvor Studen endnu benyttes som Trækdyr. Da vort fugtige Klima kræver meget stærkt og fast Saalelæder, ere vi fornemlig henviste til en bestemt Sort Huder, der gaa i Handelen under Navn af Rio Janeiro Huder. Disse ere kraftige Varer af en meget fast Struktur, men lide under en daarlig Afslagtning, hvorved de faa Snitter og Huller, og desuden plages disse Dyr stærkt af Bylder fremkaldte ved Insektstik, hvad der forringer Hudens Værdi i høj Grad. Skulle Huderne udsøges for at undgaa Varer, der ere behæftede med de omtalte Fejl, blive de meget dyre og kan ofte slet ikke skaf-

fes, hvorved Konkurrencen med Udlandet ogsaa i høj Grad bliver vanskeliggjort, idet dette, paa Grund af den store Skotøjsfabrikation kan anvende Varer saa simple, at de slet ikke kunne bruges herhjemme.

I Sydtyskland, Svejts, Elsass og flere Steder bruges Oksen endnu som Trækdyr, og Huderne derfra kunne derfor benyttes til det svære Læder; men for os at forskrive Huderne derfra bliver ved Transport, Kommissionsgebyr o. s. v. for dyrt, og desuden have de udenlandske Fabrikanter paa Pladsen Fordelen af selv at kunne udsøge deres Varer, foruden at de i Fragt spare paa hvert Pd. Bark 2 Øre og paa hvert Pd. raa Hud 5 Øre. Disse Huder veje i Gennemsnit raa 100 Pd. pr. Stykke og give 50 Pd. færdigt Læder.

Til hvert Pd. garvet Læder medgaar 7 Pd. Bark, altsaa til hvert 50 Pd. færdigt Læder 350 Pd. Bark. Regne vi, at Udlændingen imod os sparer 2 Øre i Fragt paa hvert Pd. Bark, udgør dette 7 Kroner og dernæst 5 Øre i Fragt pr. Pd. raa Hud, altsaa 5 Kr. Fabrikanten i Udlandet kan altsaa i Forhold til os siges at have en Mindreudgift pr. 50 Pd. færdigt Læder af 12 Kr. alene ved Indkøb af Raamaterialier, hvilket bliver 24 Øre pr. Pd., medens den Toldbeskyttelse, Garverne her i Landet nyde, ifølge Landstingets Lovforslag kun er 15 Øre pr. Pd. Forholdet bliver endnu ugunstigere for os derved, at Arbejdslønnen er mindre i Udlandet end her, og kan være mindre, fordi det store Marked, som Produceuten har for sig, bevirker, at han kan drive sit Haandværk *fabriksmæssig*. Hos os maa Garveriet væsentligt drives som *Haandværk*; thi Udlandets Markeder ere lukkede for os paa Grund af udenlandsk Told og vor Mangel paa de ovenfor omtalte Raaprodukter, og det indenlandske Marked *alene* taaler ikke nogen stor Fabriksproduktion.

Naar vi trods foranførte Grunde mene, at de danske Garvere kunne nøjes med en Beskyttelse af 15 Øre pr. Pd. for Saalelæder i hele Sider og Læderaffald, saa er det, fordi en stor Del af Saalelæderindførslen i de senere Aar sker i „Kærnestykker", o: i Huder, hvoraf Buge og Halse eller en af Delene er afskaaret, saaledes at det altsaa kun er det værdifuldeste Stykke af Huden (Kærnen), der indføres, hvorimod Affaldet (Bug og Hals) bliver i Udlandet til at forsyne Skotøjsfabrikkerne med. Dette Kærnestykke repræsenterer en langt højere Værdi pr. Pd. end Saalelæder i hele Sider og bør derfor beskattes højere, og man har ment det retfærdigt at foreslaa Tolden herpaa til 25 Øre pr. Pund, hvad der vil svare til Varens Værdi i Forhold til Saalelæder i hele Huder. Prisen paa det sidste, ufortoldet, kan for Tiden ansættes til gennemsnitlig 90—100 Øre pr. Pd. og paa Kærnestykker til gennemsnitlig 150 Øre pr. Pd. Det vil formentlig ogsaa efter det her udviklede være tilstrækkelig godtgjort, at en Deling af denne Position er en Nødvendighed, og skulle vi endnu kun bemærke, at denne Deling af Positionen ikke kan tænkes at frembyde nogen Vanskelighed ved Toldvæsenets Tarifering af disse Varer.

Danmarks Ind- og Udførsel af raa Huder og Skind (Pos. 211).

	1865	1866	1867	1868	1869	1870
	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
Udførsel...	6,486,710	4,580,171	4,311,147	6,405,818	5,301,557	4,655,208
Indførsel...	1,708,291	2,458,863	2,947,565	3,597,170	3,452,999	3,191,545
Overskudsudførsel..	4,778,419	2,121,308	1,363,582	2,808,648	1,848,558	1,463,663

	1871	1872	1873	1874	1875	1876
	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
Udførsel...	4,824,005	5,935,893	4,568,111	5,299,655	3,494,899	5,694,374
Indførsel...	4,642,203	5,238,088	5,837,858	5,089,276	3,761,565	3,527,042
Overskudsudførsel...	181,802	697,805	÷1,269,747	210,379	÷ 733,334	2,167,332

	1877	1878	1879	1880	1881	1882
	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
Udførsel...	5,841,610	5,196,244	5,290,931	5,562,791	6,899,375	6,687,595
Indførsel...	2,892,144	3,406,330	4,220,756	5,170,566	4,607,857	4,613,612
Overskudsudførsel...	2,949,466	1,789,914	1,070,175	392,225	2,291,518	2,073,983

	1883	1884	1885	1886	1887	1888
	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
Udførsel...	7,109,882	6,948,586	7,874,568	8,460,743	8,592,439	7,628,546
Indførsel...	5,238,043	4,184,788	4,715,731	4,788,653	4,904,293	5,319,983
Overskudsudførsel...	1,871,839	2,763,798	3,158,837	3,672,090	3,688,146	2,308,563

	1889	1890	1891	1892	1893	1894
	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
Udførsel...	5,772,211	7,761,415	5,852,327	6,381,910	7,668,269	9,437,345
Indførsel...	4,980,177	5,659,490	4,501,415	4,498,732	3,563,985	4,099,293
Overskudsudførsel...	792,034	2 101,925	1,350,912	1,383,178	4,104,284	5,338,052

Naar Statistisk Tabelværk angiver en stedse voksende Udførsel af raa Huder og Skind, saaledes at denne i Tiaaret fra 1884—93 viser et gennemsnitligt Overskud af 2,582,377 Pd., saa maa man ikke tro, at der indføres de samme Hudesorter, som der udføres. Indførslen bestaar fornemlig i de foran nævnte svære Huder til Saalelæder, hvorimod Udførslen bestaar af baade Huder og Skind, hvad dog paa Grund af manglende Oplysninger ikke kan specificeres af Statistisk Bureau. Man kan ikke se, hvor meget der er Skind og hvilke Sorter Skind, og hvor meget der er Huder. At Udførslen af Huder og Skind er stegen saa meget i den paa Tabellen anførte Aarrække, har sin Grund i, at Landbruget i denne Aarrække bestandig mere og mere har baseret sig paa Kvægdrift. Vende vi os nu til Indførselen, der, som tidligere nævnt, fornemlig bestaar af Huder til Saalelæder, saa burde vi finde en tilsvarende Stigning der, hvis Forholdene vare naturlige; men der se vi, at Indførslen kun viser en ringe Forandring i Betragtning af, at Landet i de nævnte Aar er tiltaget betydelig i Velstand, og Befolkningen i Danmark nu har naaet samme Størrelse, som Landet havde tilsammen med de tabte Hertugdømmer. Denne Fremgang i Velstand og Befolkning burde ogsaa have vist sig paa Garveriets Omraade; Garverierne burde være tiltagne forholdsvis i Antal og Bedriftens Størrelse; men tværtimod er Garveriernes Antal formindsket, og Indførslen af raa Huder til Saalelæder er bleven staaende i Stampe.

Fra	1874—78	indførtes i Gennemsnit	3,735,251 Pd.
—	1879—83	— —	4,770,167 —
—	1884—88	— —	4.782,690 —
—	1889—93	— —	4,640,760 —

Den Stigning i Indførslen, der her viser sig, er nemlig langt fra kommen Garverierne til gode, men hidrører hovedsagelig fra, at ikke faa svenske Garvere, især i de sidste 10 à 15 Aar, købe deres oversøiske Huder hos kjøbenhavnske handlende. En meget stor Del af den stedfundne Merindførsel er saaledes atter udført, som nærmere vil ses af nedenstaaende Oversigt.

Udførsel af fremmede raa Huder og Skind.

I Aaret	1879:	5,145 Pd.	
- —	1880:	27,168 —	Gennemsnitlig 318,996 Pd.
- —	1881:	76,078 —	
- —	1882:	513,143 —	
- —	1883:	973,446 —	
- —	1884:	375,595 —	
- —	1885:	389,723 —	Gennemsnitlig 576,037 Pd.
- —	1886:	703,333 —	
- —	1887:	712,365 —	
- —	1888:	699,170 —	
- —	1889:	916,900 —	
- —	1890:	1,331,361 —	Gennemsnitlig 876,043 Pd.
- —	1891:	970,252 —	
- —	1892:	668,840 —	
- —	1893:	492,863 —	
- —	1894:	920,149 —	

Heraf maa vi imidlertid ikke udlede, at Forbruget af Saalelæder i Virkeligheden ikke er tiltaget med Velstanden og Befolkningen; tværtimod, men paa et andet Sted skulle vi vise, hvorledes Behovet er bleven dækket, nemlig ved Indførsel af færdigt, oversøisk Læder.

Færdigt Læder og Arbejder deraf, Fodtøj, naadlet Arbejde og lignende.

Vi gaa dernæst over til at belyse Afsætningen af det færdige Læder og tage da **Saalelæderet** først.

Saalelæder, Pos. 213.

Det Land, der har og endnu trykker Saalelædersgarverierne i Europa, er Amerika, der med stor Energi har kastet sig over Saalelædergarvning og er i Stand til at sælge overdrevent billig, saa længe Barken der er til Stede i saa rigeligt Maal som nu, og saa længe Træet har saa ringe Værdi, at Skoven omhugges for Barkens Skyld, ligesom en Rigdom af svære Huder staar til Amerikanernes Raadighed. Amerikanerne have derfor ogsaa kastet sig over denne Gren af Læderproduktionen med en saadan Voldsomhed og have anlagt

saa storartede Garverier, at selv et saa stort Garveriland som Tyskland saa sig nødsaget til først at forhøje sin Told fra 6 Pfennig til 18 Pfennig og nu ved den sidste Toldreform til 30 Pfennig pr. Pd., for at den store Garveridrift der ikke fuldstændig skulde knuses, og dog klage de tyske Garvere over, at Tolden endnu er for lav. Vi ere ikke Venner af for stor Toldbeskyttelse, fordi en saadan let kan svække Foretagelsesaanden, og det er under Kampen, man lærer at udvikle sine Kræfter; men skal man kæmpe med frejdigt Mod, maa man ogsaa have Udsigt til Sejr, og derfor mene vi, at Tolden bør være saa høj, at den stiller Indlandet lige med Udlandet. At lade de indenlandske Garverier gaa til Grunde for at faa Varerne noget billigere fra Udlandet, er næppe forsvarligt. Det er ikke heldigt for et Land, hverken et stort eller et lille, at være fuldkommen afhængig af Udlandet. Garverierne her i Landet ernære ikke faa Arbejdere og disses Familier, og der kan desuden indtræde Tilfælde, hvor det er absolut nødvendigt for et Land at kunne hjælpe sig selv f. Eks. i Krigstid, det være sig ude eller hjemme, hvor Forbruget af Læder netop er særlig stort.

Til Belysning af den stigende Indførsel af Saalelæder hidsættes nedenstaaende Oversigt.

Klareret til Konsum af Saalelæder. Pos. 213.

I Aaret	1874:	299,961 Pd.	
- —	1875:	375,188 —	
- —	1876:	435,382 —	Gennemsnitlig: 412,176 Pd.
- —	1877:	471,298 —	
- —	1878:	479,053 —	
- —	1879:	595,078 —	
- —	1880:	586,258 —	
- —	1881:	676,856 —	Gennemsnitlig: 638,369 Pd.
- —	1882:	665,098 —	
- —	1883:	668,553 —	
- —	1884:	644,189 —	
- —	1885:	663,097 —	
- —	1886:	637,647 —	Gennemsnitlig: 666,295 Pd.
- —	1887:	685,019 —	
- —	1888:	701,523 —	
- —	1889:	788,347 —	
- —	1890:	847,011 —	
- —	1891:	882,735 —	Gennemsnitlig: 908,856 Pd.
- —	1892:	987,053 —	
- —	1893:	1,039,133 —	
- —	1894:	1,234,056 —	

Det ses altsaa heraf, i hvor enorm en Grad Indførslen er stegen, idet vi fra en Indførsel i 1874 af cirka 300,000 Pd. nu ere naaede til at indføre cirka 1¼ Million Pd. om Aaret. For de senere Aars Vedkommende stiller Forholdet sig endda endnu sørgeligere for os, end Oversigten udviser, fordi en stor Del af Saalelæderet er indført som Kærnestykker, der, som foran bemærket, repræsenterer en langt højere Værdi pr. Pd. end det almindelige Læder.

Udførslen af indenlandsk Saalelæder har i samme Tidsrum været i stadig Nedgang; den udgjorde i

Femaaret	1879—1883	gennemsnitlig	85,183 Pd.
—	1884—1888	—	63,652 —
—	1889—1893	—	47,361 —
og i	1894	—	42,276 —

Af disse Grunde have en Mængde, navnlig mindre Garvere her i Landet fuldstændig maattet høre op med at garve Saalelæder og ere blevne henviste til Overlædersgarvningen. Vi skulle nu se, hvorledes disse ere situerede.

Overlæder og lignende Sorter. Pos. 212.

Efter Statistisk Tabelværk stiller den til Konsum klarerede Indførsel for denne Position sig saaledes:

I Aaret	1874:	113,904 Pd.	
- —	1875:	135,075 —	Gennemsnitlig: 120,737 Pd.
- —	1876:	134,050 —	
- —	1877:	117,859 —	
- —	1878:	102,795 —	
- —	1879:	116,255 —	
- —	1880:	152,894 —	
- —	1881:	165,998 —	Gennemsnitlig: 142,542 Pd.
- —	1882:	138,924 —	
- —	1883:	138,639 —	
- —	1884:	124,325	
- —	1885:	123,373 —	
- —	1886:	112,932 —	Gennemsnitlig: 124,438 Pd.
- —	1887:	120,424 —	
- —	1888:	141,138 —	
- —	1889:	168,032 —	
- —	1890:	163,597 —	
- —	1891:	206,835 —	Gennemsnitlig: 192,683 Pd.
- —	1892:	207,725 —	
- —	1893:	217,227 —	
- —	1894:	216,979 —	

Ogsaa her er altsaa Indførslen stegen, om end ikke i den enorme Grad som for Pos. 213's Vedkommende. Hvor stor en Del af denne Stigning, der direkte har skadet vort Garveri, kan dog ikke ses, idet en Del heraf maa antages at være Varer, som ikke produceres her i Landet, nemlig Vildtskind for Bundtmagere.

Foruden under denne direkte Konkurrence under Pos. 213 og 212 lider vort Garveri under Trykket af den stigende Indførsel under Pos. 64 og 65: Fodtøj, og Pos. 215: Arbejder af Læder, til Belysning af hvilken hidsættes nedenstaaende Oversigter.

Klarering til Konsum af Fodtøj (Pos. 64 og 65).

I Aaret	1874:	32,389 Pd.	Gennemsnitlig: 68,685 Pd.
- —	1875:	79,156 —	
- —	1876:	88,415 —	
- —	1877:	58,106 —	
- —	1878:	85,357 —	
- —	1879:	67,982 —	Gennemsnitlig: 93,531 Pd.
- —	1880:	72,880 —	
- —	1881:	90,500 —	
- —	1882:	110,386 —	
- —	1883:	125,906 —	
- —	1884:	163,987 —	Gennemsnitlig: 158,578 Pd.
- —	1885:	146,544 —	
- —	1886:	147,606 —	
- —	1887:	162,306 —	
- —	1888:	172,428 —	
- —	1889:	177,255 —	Gennemsnitlig: 215,695 Pd.
- —	1890:	212,046 —	
- —	1891:	189,590 —	
- —	1892:	215,251 —	
- —	1893:	284,334 —	
- —	1894:	329,484 —	

Ogsaa her se vi en bestandig Stigen i Indførslen til ubodelig Skade for Garverierne, der ikke sammen med Skomagerne kunne holde Udlandets store Skotøjsfabrikker Stangen, idet disse ved deres Massefabrikation, ved Hjælp af Maskiner og daarligt, værdiløst Læder kunne fremstille billigt Fodtøj, som vore indenlandske Haandværkere ikke kunne præstere, fordi de anvende Haandens Arbejde, og fordi de sætte bedre Varer i deres Fodtøj.

Klarering til Konsum af Arbejder af Læder. Pos. 215.

I Aaret	1874:	42,735 Pd.	Gennemsnitlig: 50,486 Pd.
- —	1875:	55,887 —	
- —	1876:	59,634 —	
- —	1877:	50,429 —	
- —	1878:	43,753 —	
- —	1879:	48,849 —	Gennemsnitlig: 95,974 Pd.
- —	1880:	83,642 —	
- —	1881:	134,907 —	
- —	1882:	106,753 —	
- —	1883:	105,719 —	
- —	1884:	125,385 —	Gennemsnitlig 120,539 Pd.
- —	1885:	110,074 —	
- —	1886:	109,433 —	
- —	1887:	122,925 —	
- —	1888:	134,880 —	

I Aaret 1889:	129,568 Pd.		
- — 1890:	133,052 —		
- — 1891:	121,001 —	Gennemsnitlig:	
- — 1892:	115,653 —	129,125 Pd.	
- — 1893:	146,352 —		
- — 1894:	130,583 —		

Ogsaa her finder der altsaa en stedse stigende Indførsel Sted, og dette er saa meget mere skæbnesvangert, som den aldeles overvejende Del heraf udgøres af en Vare, der maaske mere end noget andet har skadet Overlædergarveriet her i Landet, nemlig „naadlet Arbejde".

Denne Vare fremkom først efter Krigen i større Partier — der indførtes under Positionen i 1860—62 gennemsnitlig 31,356 Pd. — og den stigende Indførsel maa derfor fremfor alt tilskrives denne.

Til nærmere Belysning af Forholdet med denne Vare skulle vi oplyse følgende: Medens Skomagermesteren i tidligere Tid selv udskar og med sine Svende syede hele Skaftet til Fodtøjet paa sit eget Værksted og dertil anvendte Læder af indenlandsk Garvning, begyndte der dels i Slutningen af Tresserne en ny Mode i Fodtøjet, idet Elastikstøvlen (hvis Skafter ere sammensyede af mange forskellige Smaastykker og Dele) afløste den tidligere almindelige brugte Halvstøvle, dels begyndte paa denne Tid den fabrikmæssige Tilvirkning af Fodtøj samt Dele dertil at tage et hidtil ukendt Opsving i Tyskland, hvis driftige Agenter hurtig skaffede den ny Vare Indpas her i Landet, i høj Grad begunstiget af en overordentlig lav Toldsats. Denne Indførsel har gjort det danske Overlædergarveri megen Skade, og trods gentagne Henvendelser til Finansministeriet har det ikke været os muligt at faa en Resolution for, at denne Vare skulde fortoldes som Fodtøj, hvilket den dog ved sin Karakter (idet den kun mangler Bundingen for at være en fuldt færdig Støvle) maa siges at staa nærmest.

Tolden paa denne Vare er 16 Skilling pr. Pd., „uanset hvad Materiale" Skaftet er lavet af; men da Hovedmassen af indførte Skafter er forsynet med Fjedre (Elastik), bliver det herved endnu mere uretfærdigt mod den indenlandske Producent.

Fjedren koster nemlig i Told som Materialet, hvoraf det er vævet, nemlig af Uld 66⅔ Ø., af Silke 266⅔ Ø., og naar den ene Side er af et andet Stof 150 Ø. pr. Pd., hvorimod Tolden paa det naadlede Skaft jo kun er 33⅓ Ø. pr. Pd. Heraf følger altsaa, at Fjedren i et Par Damestøvler, naar den er af Silke, koster den indenlandske Fabrikant ca. 20 Ø., men den udenlandske Fabrikant eller Importøren kun 2½ Ø., idet Vægten paa et Par Fjedre er 7 Kvint. Er Fjedren halvt af Silke, maa den indenlandske Fabrikant betale ca. 12 Ø., Importøren 2½ Ø., og for en ordinær, uldeu Fjeder maa han betale 100 pCt. mere end Importøren. Stiller man nu Materialet op i Vægt og ikke tager Svindet (de Hjørner og Smaastykker, som falde fra ved Tilskæringen, og som andrager 20 à 25 pCt. af det til Skotøj anvendelige Materiale, og hvoraf den indenlandske Fabrikant maa betale fuld Told) med, saa stiller alligevel Tolden sig afgjort i Importørens Favør. Et Par naadlede Skafter veje 45 Kvint og koste saaledes à 33⅓ Ø. pr. Pd., 15 Ø. i Told; den indenlandske Fabrikant har derimod betalt 33 Kvint farvet Skind à 25 Ø. pr. Pd. i Told med 8⅓ Ø.; 7 Kvint Fjedre med Silke i Kanten à 150 Ø. = 12 Ø.; For og Stropper 5 Kv. à 12 Ø. pr. Pd. = 1 Ø., i alt 21 Ø. eller angivet i Procent: han har betalt 40 pCt. mere i Told end Importøren, og dog er Svindet, som andrager en betydelig Toldudgift, ikke regnet med heri. Ydermere maa det tages i Betragtning, at til Naadlingen (Sammensyning af Overlæderet) anvendes altid baade i Ind- og Udland Maskinsilke, der koster den indenlandske Fabrikant 1,50 Ø. pr. Pd. i Told, men Importøren kun 33⅓ Ø. Ofte anvendes der Silke-

for i Skotøj, hvoraf Indlændingen betaler 4 Kr. pr. Pd., Importøren 33⅓ Ø. og 66⅔ Ø. pr. Pd. i Told, eftersom Skaftet er uden eller med Bund.

Dette kan ikke kaldes billigt imod den indenlandske Fabrikant, og det er saa meget mærkeligere, som naadlede Skafter maaske er den eneste Vare i Toldtariffen, hvor der slet ikke er taget Hensyn til Stoffet, der er anvendt til Fabrikationen, og det er derfor med stor Glæde, at man har set, at Regeringen og Landstinget i det sidste Toldforslag har sat denne Post lig med Fodtøj til 100 Ø.; thi denne Artikels lave Told har i en overordentlig Grad skadet den mindre Garver.

Den samlede Indførsel af disse 3 Positioner har i høj Grad lammet vort Overlædergarveri, idet Pundtallet for disses Vedkommende repræsentere store Værdier. Indførslen under Pos. 215 kan anslaas til en Værdi af 5 Kr. pr. Pd., under Pos. 64 og 65 til 5½ Kr. pr. Pd., saa at denne er ensbetydende med et gennemsnitlig aarligt Tab for Landet af ca. 1¾ Million Kroner.

Lægge vi disse forskellige Fakta sammen, er det ikke at undres over, at Garverierne her i Landet have arbejdet under et stort Tryk, og særlig kommer dette til at gaa ud over en Stand, som har al Hjælp behov, nemlig Arbejderstanden.

I et Land, hvor Eksporten hovedsagelig bestaar af Næringsstoffer, bliver Føden altid til en vis Grad dyr, og naar Arbejdet tager af og Tilbudet om Arbejdskraft som Følge deraf er rigeligere, falder Arbejdslønnen, og det hjælper sandelig ikke Arbejderen, at han kan købe sit Fodtøj 1 Kr. billigere pr. Par, naar han ikke kan tjene Føden for sig og sine, tilmed naar han i Stedet for godt, haandsyet Fodtøj faar maskinfabrikeret, af langt daarligere Materiale end det, den indenlandske Garver fremstiller.

Den indenlandske Haandværker har altid Ansvar over for sine Kunder, hvorimod dette Ansvar slet ikke generer den udenlandske Fabrikant. Derfor tro vi at kunne udtale, at den danske Garver altid har sat en Ære i at levere et Stykke Læder, som fuldt ud svarer til sit Øjemed.

Men skal Garveren Aar for Aar se sin Omsætning indskrænket, bliver der intet andet for ham at gøre end at indskrænke sin Bedrift og afskedige sin overflødige Arbejdskraft. Naar den stærke Anvendelse af Maskiner i Agerbruget har gjort saa mange Arbejdere overflødige der, er det dobbelt uheldigt, at Industrien i Stedet for at kunne beskæftige disse ledigblevne Kræfter maa forøge deres Tal.

Som ovenfor omtalt, ere de her omtalte Lædervarer temmelig kostbare og repræsentere en stor Værdi. Det er derfor ogsaa et andet Spørgsmaal, som paatrænger sig. Er den fremmede handelsrejsende, der sælger disse Varer her i Landet, beskattet i Forhold til den næringsdrivende Borger, der maa skatte baade til Stat og Kommune? Et Adgangsbevis koster kun 160 Kr. aarlig; regne vi nu, at han gør 3 à 4 Rejser om Aaret, kan han altsaa handle hele Landet over for en Afgift til Staten af 53½ à 40 Kr. for hver Gang, hvad der maa betragtes som en saare ringe Afgift i Forhold til den Omsætning, der gøres i vor Branche. I vort Naboland Sverrig er Afgiften ogsaa betydelig højere.

Ville vi undersøge, hvor megen Arbejdsløn der unddrages Landet for de forskellige her omtalte Varers Tilberedning, finde vi, at denne udgør:

For 90,000 Ctnr. Bark à Kr. 1,60 pr. Ctnr.	ca.	144,000 Kr.
Ansætte vi Gennemsnitsindførslen af Fodtøj til 200,000 Pd. om Aaret og regne et Par Damestøvler til 1 Pd., giver det for 200,000 Pd. à 2,50 Øre i Arbejdsløn	-	500,000 —
Regne vi, at af Pos. 215 naadlede Skafter udgør 60,000 Pd., og at et Par Skafter veje 50 Kvint, da giver det 120,000 Par, der i Tilskæring og Naadling repræsentere en Arbejdsløn af 66 Øre pr. Par	-	80,000 —
Regne vi den aarlige Gennemsnitsindførsel af Saalelæder til 900,000 Pd., bliver det i Arbejdsløn à 10 Øre pr. Pd.	-	90,000 —
Bliver Garveriarbejdslønnen for det Læder, der indføres som Fodtøj og naadlede Skafter, ansat til 25 Øre pr. Pd., giver det 200,000 + 60,000 = 260,000 Pd.	-	65,000 —
Tilsammen...		879,000 Kr.

Heri er endda ikke medregnet Indførslen af Læder under Pos. 212 og Resten af Pos. 215, da vi ikke nøjagtig vide, om denne ikke til Dels bestaar i Arbejder, der ikke tilvirkes eller kunne tilvirkes her i Landet.

Denne Sum, henved 900,000 Kr. aarlig, angiver imidlertid kun det direkte Tab for Arbejderen, men der finder et maaske lige saa stort indirekte Tab Sted for dem, derved at Arbejdskraften bliver saa rigelig, at selve Arbejdslønnen synker ned, hvorimod Livsfornødenhederne uafhængig heraf beholde deres høje Pris.

Der vil til denne Fremstilling maaske siges: Ja, det er godt nok; men ligger Tilbagegangen ikke hos Garverne selv, i Mangel paa Dygtighed og Foretagelsesaand? Hertil svare vi: Allerede i 1877 følte de danske Garvere det store Tryk, der hvilede paa Standen; de sluttede sig derfor sammen og dannede en Fagforening, hvis Formaal var at søge Standen hævet i Dygtighed og ved at arbejde i Fællig søge at skaffe den en Støtte, som Lovgivningen ikke kunde give med den daværende og desværre endnu gældende Toldlov.

Foreningen har allerede i 1878 oprettet sit eget Fagblad, der holder Medlemmerne à jour med Fremskridtet i andre Lande i vor Branche.

1879 holdtes en Udstilling sammen med Garvermødet i Kjøbenhavn; 36 Garvere fra hele Landet mødte her med Varer paa Udstillingen.

1880 oprettedes en Alderdomsforsørgelse for Garveriarbejdere; denne Forening ejer nu 10,000 Kr.

1881 afholdtes Læderudstilling i Kjøbenhavn, der ligeledes var stærkt besøgt.

Foreningen har ved Opstilling af Hude- og Barkusancer søgt at ordne Forholdene ved denne Handel. Den er paa Skovbrugsmøder traadt i Forbindelse med Skovbrugerne og virket for en fornyet Dyrkning af Egen.

Den har udgivet flere Bøger om Læderets fysiske og kemiske Bygning og Garveprocessens Indvirkning paa samme. Bøgerne uddeles gratis til Foreningens Medlemmer.

Foreningen har endvidere oprettet et Faglaboratorium til Undersøgelse af Garvestoffer og til kemisk-teknisk Undervisning for unge Garvere.

Hele Landet over er der hist og her blevet indført Dampmaskiner i Garveridriften, og enkelte ny Fabrikationer ere begyndte, t. Eks. Agent Bierregaards Lakereri i Vejle og Kjøbenhavns Safiansfabrik.

Endelig deltog Foreningen paa en værdig Maade i den store nordiske Udstilling i Kjøbenhavn 1888.

Af disse Grunde kunne vi med frelst Samvittighed udtale et bestemt „Nej" imod denne Tanke og erklære, at Garverstanden som Helhed har kæmpet med alle de Vaaben og al den Energi, der var til dens Raadighed, men at den desuagtet som næsten alle Haandværksfag i næsten altfor høj Grad har savnet Lovgivningsmagtens Støtte.

Der er imidlertid endnu et Punkt, som vi ved denne Lejlighed tillade os at henlede Opmærksomheden paa, nemlig den utilstrækkelige Specifikation i Statistisk Bureaus Oversigter over de Varer, der vedrøre vort Fag, og den til Dels deraf følgende Usikkerhed i Værdiansættelsen af saavel de ind- som de udførte Varer.

Med Hensyn til Positionen „uberedte Huder og Skind" skulle vi tillade os at bemærke, at en Deling af denne for os stiller sig som en bydende Nødvendighed. Vel omfatter denne Position kun toldfri Varer og er derfor af liden Interesse for Toldvæsenet; men disse Varer ere af en saa forskellig Værdi og udføres aarlig i saa relativ skiftende Mængde, at de Oplysninger, denne Position skal bringe Statistikken, blive af for tvivlsom Værdi til paa disse at bygge rigtige Slutninger. For Aaret 1887 var fra privat og paalidelig Side Udførselsværdien af uberedte Skind opgivet Statistisk Bureau til 124 Kr. 50 Øre pr. 100 Pd. og for uberedte Huder til 35 Kr. pr. 100 Pd., medens Toldvæsenet havde opgivet den samlede Udførselsvægt til ca. 8,6 Mill. Pd. og samtidig eller tidligere anslaaet 70 pCt. af denne Vægt som hidrørende fra Skindene og 30 pCt. som hidrørende fra Huderne, saaledes at altsaa Udførselsværdien er beroende paa et Skøn, hvor hver Fejl af een Procent's Størrelse repræsenterer en Værdidifference paa ca. 77,400 Kr. At der med en saa gyngende Grund som Udgangspunkt fremkommer et Resultat, om hvis Rigtighed enhver Fagmand tvivler, naar han sammenligner det med de faktiske Forhold, saaledes som disse forekomme i daglig Handel og Vandel, skulle vi kun berøre og desto kraftigere henlede Opmærksomheden paa, at lige saa trygt som Lovgivningens Faktorer og Statsøkonomerne bygge deres Dom om et Fags Stilling paa Statistikkens Tal, lige saa vist maa dette Fag kunne fordre, at disse Tal tilnærmelsesvis ere saa korrekte som muligt, og dette er for Garveriets Vedkommende, som vi have søgt at vise, langtfra Tilfældet.

Bliver Positionen delt i tvende Afdelinger: uberedte Skind for sig og uberedte Huder for sig, vil det vise sig, at den første vil give et betydeligt Udførselsoverskud, den sidste snarere et mindre Indførselsoverskud. Hermed vil da den Fordømmelsesdom over vort Fags Stilstand, som nu motiveres ved den stigende Eksport af uberedte Huder, samtidig med den stigende Import af Læder, og som yderligere styrkes ved den Ikke-Fagmænd nær for Haanden liggende, men aldeles fejlagtige Mening, at det er de samme uberedte Huder, der atter indføres som Læder, falde bort af sig selv, og Faget vil vinde den fulde Støtte hos Statistikken, som det tidligere har maattet savne.

Vi henstille, om det ikke vilde være rigtigst ved en eventuel Deling at gøre et Skridt til ved under Positionen: „Uberedte Skind" at gøre Adskillelse mellem:

Tørrede Skind;
og Saltede Skind;

thi den statistiske Beregning af denne vigtige Udførselsartikels Værdi vil ellers blive meget vanskelig at faa nogenlunde overensstemmende med det faktiske, da den af Toldvæsenet opgivne Udførselsvægt ellers i sig selv vil indbefatte de saltede Skind, som med en højt ansat Værdi af 50 Kr. pr. 100 Pd. dog ere mindst 50 Kr. billigere pr. 100 Pd. end de tørrede, ligesom de relative Udførselsmængder af de tvende Artikler skifte med Aarene og Aarstiden.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

September 1895.

Laklæderfabrikanter.

Toldposition Nr. 212.

Landstingets Forslag Pos. 171.

Lakeret Læder er jo en Artikel, som maa siges at være i høj Grad Luksusvare, og man maatte derfor være berettiget til allerede af den Grund at vente den belagt med en baade absolut og i Forhold til dens Værdi høj Told. Dette er imidlertid langt fra Tilfældet, idet Tolden baade for Øjeblikket og efter Landstingets Forslag kun er 25 Øre pr. Pd. eller 3—4 pCt. af Varens Værdi.

Som Beskyttelse af dansk Industri er denne Told aldeles illusorisk, idet der af denne ikke levnes Fabrikanten nogen tarifmæssig, end sige effektiv Beskyttelse, som nedenstaaende Eksempel bedst vil vise:

100 Stkr. lakerede Kalveskind, der veje ca. 93½ Pd., koste i Told à 12 Sk. ..... Kr. 23.37.

Hertil medgaar inkl. Svind og Affald:

100 Stkr. brune Kalveskind til en Vægt af 125 Pd. à 8 Sk. ..... Kr. 20.84.

28 Pd. Farve og Lak à 5 Sk. ..... — 2.92.

— 23.76.

Difference ÷ Kr. 0.39.

Den udenlandske Fabrikant har saaledes en dansk Beskyttelse af 39 Øre for den opgivne Varemængde.

Man skal derhos ikke undlade at henlede Opmærksomheden paa, at der er en væsentlig Forskel paa Garvningen af Læder og Fabrikationen af det lakerede Læder, idet denne sidste først begynder, naar Læderet er færdigt fra Garveriet og der har gennemgaaet de samme Processer og det samme Arbejde som almindelig Læder.

Ved Lakeringen, der kræver en betydelig Tid, et kostbart Anlæg og rigelig saa meget Arbejde som Garvning af Læderet, fordobles dets Værdi, idet Værdien af lakeret Læder varierer fra 3½—6 Kr. pr. Pd.

For lakerede Metalgenstande, hvor Materialværdien er langt ringere og den tarifmæssige Beskyttelse følgelig forholdsvis højere, opkræves en Told af 33⅓ Øre pr. Pd., hvilken nu oven i Købet ønskes væsentlig forhøjet.

Naar hertil kommer, at Arbejdslønnen herhjemme ogsaa i dette Fag er betydelig højere end Tyskland, denne Industris væsentligste Konkurrent — den udgør der 6 à 12 Rmk. pr. Uge for 11 Timers dagligt Arbejde —, synes det i alle Henseender rimeligt at belægge denne Vare med en langt højere Told end den nuværende, og i Stedet for med Landstingets Forslag at henføre den til samme Position som dens Raamateriale, Saalelæder, at henføre den til Pos. 175 med en Told af 50 Øre pr. Pd., hvad der dog kun vilde udgøre 8 pCt. af Værdien, en for en Luksusvare saare ringe Beskatning.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Safiansfabrikanter.

Toldposition Nr. 212.

Landstingets Forslag Pos. 171.

100 Stkr. Safian veje 68 Pd. à 12 Sk.	=		Kr. 17.00
Hertil medgaar:			
68 Pd. ufarvede Skind à 8 Sk.	=	Kr. 11.33	
Anilin og Blysukker, Told	=	— 0.05	= — 11.38
Difference...			Kr. 5.62

Der levnes saaledes den danske Fabrikant kun 1/3 af den bestaaende Told i tarifmæssig Beskyttelse, et Forhold, der navnlig for de billigere Sorter er ham til overordentlig stor Skade. Selve Garvningen af de „billige" ufarvede Skind kan nemlig ikke betale sig her, fordi der til Garvestof kun bruges det saakaldte „Sumach", som i Frankrig og Tyskland opsamles af Kvinder og Børn for at sælges til de derværende Saffiansfabrikker, hvor Arbejdet udføres af Kvinder og Arbejdsmænd mod en Ugeløn af resp. 12 Frcs. og 12 Rmk., medens Arbejdslønnen herhjemme andrager 20—21 Kr. Denne Sumach er ikke tilstrækkelig garvestofholdig til at kunne bære Fragten; kun den sicilianske Sumach er ved sit Garvestofindhold gangbar Handelsvare; men alene Fragten fra Palermo hertil udgør 3 1/2 Kr. pr. 100 Kilo, Værdien ab Palermo er ca. 25 Kr. pr. 100 Kilo, og da der bruges 150 Kilo til 100 Skind spiller altsaa alene Fragten og Differencen i Arbejdslønnen en saa stor Rolle, at Garvning af de billigere Sorter under den nuværende Beskyttelse ikke kan drives med Fordel, saaledes som det yderligere vil fremgaa af nedenstaaende Eksempel:

100 færdige Safiansskind Nr. 3 af fransk eller tysk Fabrikat koster		Kr. 150.00
Told, 68 Pd. à 25 Ø.		— 17.00
		Kr. 167.00
medens tilsvarende dansk Fabrikat vil koste		— 190.00
	Difference +	Kr. 23.00

med hvilken Avance Udlandet kan sælge her, forinden Omkostningerne for det danske Fabrikat ere dækkede.

Man tillader sig derfor at henstille, at Safiansskind i Stedet for med Landstingets Forslag at henføres til Pos. 171 — 1 Pd. 25 Øre — henføres til Pos. 174 — 1 Pd. 50 Øre.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Hvidgarveriet.

Toldposition Nr. 213 og 212.

Landstingets Forslag, Pos. 171.

For dette Fags Vedkommende maa den nugældende Toldbeskyttelse af 8 Sk. = 16 Øre pr. Pd. anses for altfor ringe. For ca. 20 Aar siden begyndte de herværende Hvidgarverier at indføre raa udenlandske Skind fra Tyrkiet og Østerrig, for at forarbejde dem herhjemme til Glace- eller Handskeskind, da Raamateriale ikke fandtes i tilstrækkelig Mængde herhjemme. I Løbet af faa Aar tiltog denne Import i saa betydelig Grad, at der foruden alle indenlandske Raavarer (Lammeskind) garvedes et mindst lige saa stort Kvantum udenlandske Skind. Det garvede Skind forbrugtes dels her i Landet af Handskemagerne, dels eksporteredes en betydelig Del til Sverrig.

Ovennævnte Import af raa Skind er nu fuldstændig ophørt, da de udenlandske Hvidgarvere ved at erfare den i sin Tid betydelige Import hertil af raa Skind have faaet deres Opmærksomhed henvendt paa os, og der indføres nu betydelige Kvanta af beredte Skind hertil samt til Sverrig fra sydtyske og østerrigske Garvere.

At vi ikke med Fordel kunne indføre ovennævnte udenlandske Skind og forarbejde dem herhjemme vil ses af følgende Eksempel:

1,000 **raa** (toldfri) østerrigske ell. sydtyske } Skind, vejende ca. 1,400 Pd., koste i Fragt etc. hertil Kr. 90.00

1,000 **beredte** østerrigske ell. sydtyske } Skind veje beredt ca. 300 Pd. { Told 16 Ø. pr. Pd. = Kr. 48.00; Fragt = — 12.00 } — 60.00

Det vil af ovenstaaende fremgaa, at Fragten hertil paa de **raa** udenlandske Skind er ca. 50 pCt. højere end Told + Fragt for det tilsvarende Kvantum indførte beredte Skind, dertil kommer, at Arbejdslønnen de paagældende Fabrikationssteder i Udlandet er 5 à 10 pCt. lavere end herhjemme.

En af Hensyn til de indenlandske Hvidgarvere forhøjet Told paa beredte Skind vil ikke i nogen nævneværdig Grad kunne skade den hjemlige Handskeindustri, da den nuværende Told saa godt som ikke fordyrer Varen for Handskemagerne (Forbrugerne), hvilket følgende Eksempel udviser.

100 beredte udenlandske Skind veje ca. 30 Pd. à Told 16 Øre = Kr. 4.80

Heraf fabrikeres ca. 300 Par Handsker, der altsaa bærer en Told af = $1^{6}/_{10}$ Øre pr. Par!

Man tillader sig derfor at foreslaa en Forhøjelse af Tolden til 25 Øre pr. Pd.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

September 1895

Bundtmagerartikler.

Toldposition Nr. 212, 215 m. fl.

Landstingets Forslag Pos. 171 og 175.

Efter den nugældende Toldlov fortoldes uforarbejdede Skind under Pos. 212 med 12 Sk. pr. Pd. og sammensyede forarbejdede som Pos. 215 à 16 Sk. pr. Pd. Denne sidste Pos. **begunstiger Udlandet** betydeligt paa det danske Arbejdes Bekostning, idet det ved Forarbejdningen fremkomne Spild maa fortoldes, naar Varerne blive forarbejdede her i Landet, hvilket undgaas, naar Varerne indføres forarbejdede.

Til nærmere Belysning af dette Forhold tjene nedenstaaende 2 Eksempler:

1) **1 Skind-Pelerine, hvor kun Skindet er forarbejdet:**

Skindene veje i uforarbejdet Stand 1,72 Pd. à 12 Sk. ..... = Kr. 0.43
Ved Forarbejdningen fremkommer 0,66 Pd. Spild, hvorefter den forarbejdede Pelerine vejer 1,06 Pd. og fortoldes à 16 Sk. ..... = — 0.35

Altsaa maa det til Forarbejdning indførte Materiale fortoldes med ..... + Kr. 0.08
eller ca. 23 pCt. højere end det indførte forarbejdede Produkt.

2) **10 Stkr. Muffeplader:**

Skindene veje i uforarbejdet Stand 1,60 Pd. à 12 Sk. ..... = Kr. 0.40
Ved Forarbejdningen fremkommer 0,66 Pd. Spild, hvorefter de forarbejdede Muffeplader veje 0,94 Pd. à 16 Sk. ..... = — 0.31

Altsaa maa det til Forarbejdning indførte Materiale fortoldes med..... + Kr. 0.09
eller ca. 29 pCt. højere end det indførte forarbejdede Produkt.

Det fremgaar af disse Eksempler, at den nugældende Toldlov bringer Udlandet en væsentlig Fordel, og man tillader sig derfor at anmode om, at forarbejdede Skindvarer, uden Forbindelse med andet Stof, fremtidig maa fortoldes med et Tillæg af 100 pCt. Til Sammenligning tjener, at i Sverrig fortoldes almindelige Skindsorter med 12½ Øre pr. Pd. i uforarbejdet, og med Kr. 1,50 i forarbejdet Stand, bedre Skindsorter med henholdsvis 25 Øre og 3 Kr. pr. Pd., altsaa med en Beskyttelse af 1100 pCt.

Naar dernæst **færdigsyet** Skindkonfektion som Muffer, Kraver, Pelerine, Huer etc. kunne indføres fra Udlandet som Klæder + 50 pCt., hvor ingen Del af højere Told er anvendt, og + 100 pCt., hvor der findes anvendt Stof af højere Told, da er dette ligeledes en Begunstigelse for Udlandet, hvilket fremgaar af nedenstaaende Eksempel:

1 Skind-Pelerine færdigsyet:

Skindet vejer forarbejdet	1,06 Pd.,	Spild	0,66 Pd.	= 1,72 Pd.	à 12 Sk.	Pos. 212	= Kr. 0.43
Atlask til For vejer...	0,39 —	—	0,08 —	= 0,47 —	à 8 Mk. —	154	= — 1.25
Hat.....	— ... 0,17 —	—	0,06 —	= 0,23 —	à 12 Sk. —	150	= — 0.06
Lærred.....	— ... 0,13 —	—	0,02 —	= 0,15 —	à 6 — —	143	= — 0.02

og maa altsaa fortoldes med..... Kr. 1.76

Samme Pelerine vil i færdig Stand kunne indføres som 1,75 Pd. à 12 Sk.
+ 100 pCt. = Kr. 0.88

Altsaa bliver Tolden for det **danske** Arbejde Kr. 0,88 eller **100 pCt. højere end for det udenlandske, indførte Arbejde.**

Det fremgaar saaledes tilstrækkelig tydelig heraf, at den nugældende Told er en Forurettelse af det danske Arbejde, som netop over for Udlandets Indførsel burde beskyttes, særlig efter at Indførslen til Sverrig saa godt som fuldstændig er standset efter den der gældende Toldlov.

Man tillader sig derfor at foreslaa, at færdigsyet Skind (Konfektion) bliver en Pos. for sig selv, og at Tolden sættes til Kr. 1,50 pr. Pd., hvor intet Stof af højere Told end Grundstoffet, Pos. 212, er anvendt, og til Kr. 3 pr. Pd., hvor Stof af højere Told er anvendt. Konfektion bør jo med Rette betragtes som en Luksus og som Følge deraf bære en rigelig Told.

Ved Bundtmagerartikler finde mindst ca. 200 mandlige og 500 kvindelige Arbejdere deres Erhverv.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Handskemagere.

Toldposition Nr. 214.

Landstingets Forslag Pos. 172.

Ifølge for nylig indsamlede Specialoplysninger drives Handskemageriet her i Landet af 150 Bedrifter, der aarlig bearbejde ca. 300,000 Stk. indenlandsk Lammeskind og beskæftige følgende Arbejderantal til den anførte Løn:

200	Handsketilskærere.....	med en aarl. Gennemsnitsløn af	936 Kr.	= 187,200 Kr.
620	Handskesyerske	— —	260 —	= 161,200 —
100	Tamburererske	— —	260 —	= 26,000 —
50	Handskepressere, væsentl. Kvinder	— —	312 —	= 15,600 —
150	Butiks- og Lagerbetjening.....	— —	500 —	= 75,000 —
1270	Personer.			465,000 Kr.

25 Dusin Par Handsker veje ca. 18 Pd. Told à Kr. 1.50 pr. Pd. = Kr. 27.00.

Hertil medgaar inkl. Svind og Affald af med Told belagte Stoffer:

(indenlandske)	100 kulørte Skind 35 Pd. à 25 Øre pr. Pd.	=	Kr. 8.75.
(udenlandske)	75 Kvint Silke à Kr. 1.50 pr. Pd.....	=	— 1.12.
—	75 — Garn à 6 Øre pr. Pd.....	=	— 0.04.
—	$12^1/_2$ Gros Knapper à 12 Øre pr. Gros..	=	— 1.50.
			— 11.41.

Tolddifference for 25 Par Handsker Kr. 15.59.

Det danske Handskemageri har stedse kunnet glæde sig ved et velfortjent Ry, og indtil for nogle Aar tilbage kunde da ogsaa Faget opvise en forholdsvis stor og lønnende Eksport, navnlig til Sverrig, Tyskland og England. Danmark udførte saaledes i 1876 for 1 Mill. Kr. Handsker. I 1894 var imidlertid Udførslen sunken ned til en Sum af 233,000 Kr. Aarsagen til denne Nedgang kan ikke søges i det danske Arbejdes Kvalitet; dette kan endnu, hvad Soliditet angaar, fuldt ud staa Maal med det bedste andetsteds fra. For Hoved-Eksportstedernes Vedkommende, Sverrig og Tyskland, er det udelukkende de paagældende Landes Toldpolitik, der har umuliggjort denne Eksportforretning, for Englands Vedkommende er Forholdet dette, at de handlende i langt videre Omfang end for 10—12 Aar tilbage forsyne sig med Handsker fra Kontinentet, hvorfra de ogsaa kunne forskrives billigere end fra

Danmark. Grunden hertil maa søges i, at Hjælpestofferne produceres inden for Østerrigs, Tysklands og Frankrigs Grænser og altsaa ikke som for vort Handskemageri fordyres kunstigt ved Tolden, medens samtidig Arbejdslønnen er langt ringere end her i Landet. I Danmark maa de fleste Materialer indforskrives, væsentlig fra Tyskland, og om en Genudførsel af de færdige Varer kan der, som sagt, under de bestaaende Toldforhold ikke være Tale.

Men ikke nok med, at det udenlandske Marked saaledes er blevet os berøvet, saa trænger i de seneste Aaringer den udenlandske Konkurrence ind paa Hjemmemarkedet og forringer i stigende Grad det indenlandske Handskemageris i Forvejen saa indskrænkede Afsætning. Hovedparten af de indførte Handsker bestaar af en let østerrigsk Vare, maaske fiksere end den danske, men mindre holdbar, og som Følge af de ovenfor berørte Forhold kan den, naar den indforskrives i tilstrækkelig store Mængder, haves billigere her end de tilsvarende indenlandske Sorter. For en almindelig gængse Artikel som 3-Knaps Damehandsker er saaledes den danske Pris til Mellemhandlerne ca. 16 Kr. pr. Duf. (en detail til Forbrugerne 19½); Stormanufakturisten kan derimod indføre den samme Handske til ca. Kr. 15.08 inkl. Told og Fragt, og kan altsaa, endog med en nogenlunde pæn Avance, i sin Butik undersælge den danske Handskefabrikant ganske betydelig.

Dette Forhold truer Fagets Fremtid paa en Maade, der blandt alle Fagets Udøvere, saavel Fabrikanter som Arbejdere, vækker alvorlige Bekymringer. Det er nemlig klart, at hvis Udviklingen fortsættes, maaske endogsaa i stigende Omfang, i samme Retning, saa vil i Længden Konkurrencen med Udlandet ikke kunne tages op uden en betydelig Nedsættelse af den indenlandske Arbejdsløn. Navnlig for de mange gifte Kvinder, der i Handskesyning have en god Bifortjeneste, medens de i øvrigt kunne passe deres Hjem og Børn, vil dette være overordentlig haardt. Faget ser derfor ingen anden Udvej end at søge opnaaet en Forhøjelse af den nuværende Toldbeskyttelse. Man andrager som Følge heraf om, at Tolden herefter maa sættes til 2 Kr. pr. Pd., idet man tilføjer, at er der nogen Vare, som ubestridelig maa betegnes som ren og skær Luksus, saa er det Skindhandsker. En Forhøjelse af Toldskatten vil følgelig kun ramme de velstaaende, den store Skatteevne, og hvad enten den vil komme Statskassen eller fattige Tilskærere og Handskesyerske til gode, saa maa det synes uden Betænkelighed at opkræve en ren Luksusskat med dette for Øje.

Kjøbenhavn den 4de Oktober 1895.

Til

Kommissionen for Revision af Toldlovgivningen.

Da jeg, som for ca. 30 Aar siden aabnede Eksporten af danske Skindhandsker herfra til Storbritannien og senere har fortsat samme, er kommen til Kundskab om, at Bestyrelsen for Handskemagerforeningen har indgivet et Andragende til den ærede Toldkommission om, at Tolden paa fremmede Handsker maatte blive forhøjet til 4 Kr. pr. Dusin, skal jeg herved tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at en saadan eventuel Toldforhøjelse vilde være aldeles ødelæggende for Eksporten af danske Skindhandsker, idet Arbejderne selvfølgelig vilde forlange en Del af Begunstigelsen for sig, hvilket uden Tvivl vilde blive dem indrømmet; men paa samme Tid vilde ved den forhøjede Arbejdsløn Eksportforretningen være at betragte som fuldstændig tabt, da vi allerede under nærværende Forhold have vanskelig ved at konkurrere med Lande som Bøhmen og Italien med deres billige Arbejdskraft.

At Eksporten af danske Handsker ikke er saa stor, som den var for nogle Aar tilbage, maa tilskrives ikke alene de almindelige daarlige Tider, men ogsaa den Omstændighed, at Nordamerika, der tidligere var stor Køber af europæiske Handsker, i de senere Aar er gaaet over til selv at fabrikere, hvilket har foranlediget, at den samlede europæiske Handskeproduktion kastes over paa det engelske Marked, som derved overfyldes og trykkes. Disse for Handskefabrikationen i det hele taget mindre heldige Forhold maa dog betragtes som forebøbige, og viser der sig saaledes allerede nye Markeder for Afsætning, saasom Australien og Ny Zeeland, det sidste navnlig for danske Handsker, hvorfor det forekommer mig, at man dog ikke bør lade Eksportforretningen ude af Betragtning, naar der er Tale om Begunstigelse for Handskeindustrien.

Naar jeg derimod skulde tillade mig at fremsætte min Mening om, hvad der vilde tjene til Begunstigelse af Handskeindustrien i det hele taget, vilde det blive Toldbegunstigelse med Hensyn til Told paa Materialer, som farvede og ufarvede Handskeskind, Sygarn, Tamboursilke, Knapper og Agraffer, hvilket samtidig med at forringe Produktionsudgifterne for den Fabrikant, der arbejder for Afsætningen her i Landet, tillige vilde bringe Fabrikationen for Eksport paa mere lige Fod med udenlandske Fabrikker.

Med Højagtelse

A. Dyrhauge,
Grosserer og Handskefabrikant.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Skomagere.

Toldposition 64—65.

Landstingets Forslag Pos. 173.

Faa eller ingen andre industridrivende have for Tiden en saa utilstrækkelig Beskyttelse som Skomagerne, skønt Faget er et af Landets største Erhverv, der ved sidste Folketælling talte over 14,000 Mennesker.

Der er med andre Ord i dette Fag beskæftiget et større Antal Arbejdere og smaa selvstændige Mestre end i noget andet dansk Haandværk, og Beskyttelsen har derfor her en social Betydning som i intet andet Fag, saa meget mere som disse Tusinder af beskedne og nøjsomme Menneskers Velfærd er fuldstændig knyttet til og afhængig af Tariffens Satser.

Om nogetsteds turde der derfor her være Anledning til at stille disse saa høje, som paa nogen Maade forsvarligt. For Øjeblikket afgive imidlertid de bestaaende Toldsatser et højst ufuldkomment Værn, der i Tidernes Løb mere og mere har tabt sin Betydning. Skønt man vistnok ved Toldloven 1863 har tænkt sig at give dette Fag en nogenlunde anstændig Beskyttelse, saa er den udenlandske Import saa at sige paa intet Punkt stegen efter saa kolossale Dimensioner. I 1866—67 indgik der kun her i Landet en 7—8,000 Pd. Fodtøj — nu knap 30 Aar efter er Indførslen stegen til over det 30dobbelte, nemlig ca. 285,000 Pd. Paa samme Tid er det naadlede Arbejde ligeledes blevet Genstand for en stedse stigende Import, hvis Omfang dog ikke lader sig bestemme paa Grund af de statistiske Tabelværkers Ufuldkommenhed. I det hele er imidlertid Indførslen under Pos. 215, hvorunder denne Vare henhører, stegen fra ca. 50,000 Pd. i Midten af 70erne til ca. 150,000 Pd. i de sidste Par Aar. Og der er ingen Tvivl om, at dette netop væsentligst skyldes det naadlede Arbejde (jfr. Garverne).

En saadan Stigning af den udenlandske Konkurrence maa selvfølgelig virke overvældende paa ethvert Fag, og i Virkeligheden er da ogsaa Skomageriets nuværende Beskyttelse yderlig lav. Af de nedenfor som Bilag aftrykte Eksempler fremgaar det, at den tarifmæssige Beskyttelse for det almindelige Arbejdes Vedkommende kun er ca. 50—60 Øre for et Par Sko eller Støvler, eller knap 4 pCt. af Salgsværdien, for lettere Arbejdes Vedkommende ca. 20 Øre, og for naadlet Arbejde er der endog — en Indførselspræmie af over 5 Øre pr. Pd.

Hertil kommer imidlertid, at den udenlandske Konkurrence, som vort indenlandske Skomageri lider under, er af den farligste Art, idet den i de fleste Tilfælde tilfører Forbrugerne Varer af slette Materialer, men med skuffende Udseende, som her kunne sælges for noget over Halvdelen af de danske Priser. Den som Regel gode, solide og holdbare Vare, der fremstilles her i Landet, kommer saaledes i højst ulige Konkurrence, hvorunder den tilsyneladende fremtræder som uforholdsmæssig dyr. For lette og finere Fodtøjs Vedkommende, saasom Børne- og Sportsfodtøj, Selskabssko o. lign. er Produktionen henhjemme endog mer end almindelig vanskeliggjort. Hvor Tolden ikke længere spiller nogen Rolle, maa det store Industriland med sin maskinmæssige Tilvirkning og sin i Forhold til os langt lavere Arbejdsløn selvfølgelig have Overmagten.

Hvad særlig Arbejdslønnen angaar, da tør det siges, at for bedre, mere solidt, haandsyet Skotøj betales der herhjemme 1 Krone for hver 1 Rmk., der gives i Tyskland, og i de større Skotøjsfabrikker, som er det danske Haandværks egentlige Konkurrenter, ere naturligvis Lønningerne endnu lavere.

Under disse Forhold, hvis Vanskelighed erkendes fra saa at sige alle Sider, har Skomageriet derfor ogsaa ved flere af de hidtil fremkomne Toldlovforslag kunnet glæde sig ved en stigende Imødekommen. Den sidst foreslaaede Toldsats af 1 Kr. pr. Pd. for almindeligt Læderfodtøj er endnu ikke fuldt saa høj, som Skomagerne kunde ønske det, men vil dog i alle Maader være en Toldforanstaltning, som vil kunne hilses med Tilfredshed. Saafremt Toldsatserne for garvet Læder af Hensyn til den indenlandske Tilvirkning heraf maatte blive forhøjede, vil det imidlertid med Nødvendighed kræve en tilsvarende Forhøjelse af det færdige Skomagerarbejde ud over den ene Krone.

Bilag.

1.	10 Par Herre-Fjederstøvler, vog 18 Pd à 32 Sk.								12 Kr.	„ Ø.
	25 Pd. Læder.....	Pos.	213.	1	Pd.	8 Sk.	4	Kr. 16 Ø.		
	2 — farv. Skind	—	212.	1	—	12 —	„	— 50 —		
	1 — raat Lærred	—	143.	1	—	6 —	„	— 12 —		
	„ — 80 Kv. Uld-Elastik.....	—	160.	1	—	32 —	„	— 54 —		
	„ — 25 — Bomuldsstropper	—	145.	1	—	16 —	„	— 8 —		
	„ — 20 — Syfilke.....	—	151.	1	—	72 —	„	— 29 —		
	„ — 60 — ufarv. Garn ...	—	140.	1	—	3 —	„	— 4 —		
	„ — 80 — Jærnstifter	—	171.	1	—	1 —	„	— 2 —		
									5 —	75 —
									6 Kr.	25 Ø.
2.	10 Par Dame-Fjedersko, vog 12 Pd. à 32 Sk.....								8 Kr.	„ Ø.
	10 Pd. Læder.....	Pos.	213.	1	Pd.	8 Sk.	1	Kr. 66 Ø.		
	2 — farv. Skind	—	212.	1	—	12 —	„	— 75 —		
	„ — 50 Kv. raat Lærred...	—	143.	1	—	6 —	„	— 6 —		
	Biartikler f. Eks. Søm, Silke etc.						„	— 35 —		
									2 —	82 —
									5 Kr.	18 Ø.

3. 10 Par Kidskindssstøvler, veg 10 Pd. à 32 Sk. ..... 6 Kr. 67 Ø.
8 Pd. Læder à 8 Sk. ..... 1 Kr. 33 Ø.
4 — Skind - 12 — ..... 1 — „ —
Silke, Elastik, For, Stropper etc. ..... 2 — 20 —
4 — 53 —
2 Kr. 14 Ø.

4. Naablet Fodtøj:
12 Par Herrestøvler, veg 6 Pd. 36 Kv. à 16 Sk. pr. Pd. ..... 2 Kr. 12 Ø.
90 Kv. Elastik à 32 Sk. ..... „ Kr. 60 Ø.
7 — Silke - 72 — ..... „ — 11 —
25 — Stropper - 16 — ..... „ — 8 —
1 Pd. 25 — For - 12 — ..... „ — 31 —
9 — Traad - 3 — ..... „ — 1 —
5 — 40 — Skind - 12 — ..... 1 — 35 —
2 — 46 —
÷ „ Kr 34 Ø.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Fabrikationen af Læder-Drivremme.

Toldposition 215.

Landstingets Forslag Pos. 175.

Færdige Drivremme af Læder fortoldes efter den gældende Toldlov med 1 Mk. Pd., hvorefter der til Eksempel for 100 Fod Læderremme af 6" Bredde, vog 60 Pd. à 16 Sk., skulde svare en Beskyttelsestold af 20 Kr. Til Forarbejdningen medgaar imidlertid af toldpligtige Raa- og Hjælpestoffer, inkl. Svind og Affald:

71 Pd. Læder (Pos. 213)	à	8 Sk.	=	Kr. 11.83
4/5 — Pergament (Pos. 112)	-	12 —	=	— 0.20
1 — Lim (Pos. 130)	-	3 —	=	— 0.06
		Tilsammen	..	Kr. 12.09

De 20 Kr. maa altsaa reduceres med dette Beløb, hvorefter den tarifmæssige Beskyttelse kun er Kr. 7.91.

100 Fod Læderdrivremme af den anførte Bredde sælges Netto til Forbrugere for Kr. 191.25, naar de ere tilvirkede af udenlandske Materialer, Kr. 208.25, naar de ere tilvirkede af danske Materialer. Fra Tyskland eller England kan imidlertid det samme Parti i den samme Bredde forskrives til en Pris af Kr. 151.80, saa at Prisen her med Tolden bliver = Kr. 171.80, altsaa betydelig lavere end den Pris, hvortil den indenlandske Fabrikation maa arbejde. Følgen er, at, skønt de danske Remme, dels paa Grund af den omhyggeligere og bedre Forarbejdning, dels paa Grund af det danske egebarkgarvede Læder, ere stærkere end det udenlandske Materiale, bliver over Halvdelen af Danmarks Remmeforbrug indført fra Udlandet.

Da det nu fra alle Sider indstilles, at saakaldt Kærnelæder, o: Huder, hvoraf det mindst værdifulde er afskaaret, herefter skal tariferes for sig og fortoldes med 25 Øre pr. Pd. i Stedet for som nu 8 Sk. (baade gældende for Kærnelæder og hele Huder), maa for færdige Remmes Vedkommende en Toldsats af 50 Øre anses for passende.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Sadelmagere.

Toldposition Nr. 215, 76 og 195.

Landstingets Forslag. 175 og 44 og 152.

Samtlige til denne Industri hørende Raa- og Hjælpestoffer maa indføres fra Udlandet, da de forskellige Materialer ikke produceres her i Landet i en saadan Form, at Sadelmagerne kunne benytte dem. Som nedenstaaende Eksempler udvise, reduceres Beskyttelsen derfor ogsaa efter Fradrag af Tolden for disse Stoffer meget betydeligt.

a. 1 Sadel til Værdi 75 Kr., Vægt 10 Pd. koster i Told à 16 Sk. ..... Kr. 3.33

Hertil medgaar inkl. Svind og Affald:

Bommen	4	Pd. à	3 Sk.	Kr. 0.25	
Læder	4½	— -	12 —	— 1.12	
Skind	1	— -	12 —	— 0.25	
Flonel	½	— -	32 —	— 0.33	
Stopning	1½	—	frit	— 0.00	= — 1.95
				Difference...	Kr. 1.38

b. 6 Kufferter af Læder til Værdi 240 Kr., Vægt 48 Pd., koste i Told à 16 Sk. Kr. 16.00

Hertil medgaar inkl. Svind og Affald:

18	Pd.	Læder à 12 Sk.	Kr. 4.50	
15	—	Jærnbøjler à 3 Sk.	— 0.93	
3	—	Nikkelbeslag à 16 Sk.	— 1.00	
4	—	For à 20 Sk.	— 1.66	
12	—	Pap à ½ Sk.	— 0.12	= — 8.21
			Difference...	Kr. 7.79

eller 1 Kr. 30 Øre pr. Kuffert i tarifmæssig Beskyttelse.

c. 6 Tasker af Læder til en Værdi af 120 Kr., Vægt 20 Pd., koste i Told
à 16 Sk. Kr. 6.66

Hertil medgaar inkl. Svind og Affald:

10 Pd. Læder à 12 Sk.	Kr. 2.50		
5 — Skindfor à 12 Sk.	— 1.50		
5 — Bøjler à 3 Sk.	— 0.31		
1½ Pd. Nikkelbeslag à 16 Sk.	— 0.50	=	— 4.81
		Difference...	Kr. 1.85

eller 31 Øre pr. Taske i tarifmæssig Beskyttelse.

Som det vil ses er Beskyttelsen — for de anførte Eksemplers Vedkommende henholdsvis ca. 1,8, 3,3 og 1,6 pCt. af Værdien — saa ringe, at der ikke kan være Tale om, at den spiller nogen Rolle over for Forbrugerne, og da en stor Del af de under dette Fag hørende Artikler utvivlsomt maa betegnes som Luksusartikler, ville de saaledes meget vel kunne bære en langt højere Told end den nuværende, hvorfor man ikke blot paa det stærkeste maa tilraade den ved Landstingets Forslag etablerede Forhøjelse, men snarere henstille den endyderligere forhøjet, f. Eks. for Pos. 215's Vedkommende i Lighed med Sverrigs til 61 Øre pr. Pd., saa meget mere som Beskyttelsen medgaar til at opretholde en højere Arbejdsløn end vore Konkurrenters i Tyskland.

Til

Toldkommissionen.

Det vil være den høje Kommission bekendt, at der i forrige Rigsdagssamling fra ca. 3000 Sukkerroedyrkere her i Landet blev indgivet en Adresse til Regering og Rigsdag om at støtte vor indenlandske Sukkerindustri, og at Sagen, efter at være forebragt Folketinget af Finantsministeren, blev henvist til et Udvalg.

Roedyrkerne bleve imidlertid, naar de ikke vilde lade Industrien falde, nødsagede til at afslutte nye Kontrakter, og uagtet Sukkerfabrikkerne strakte sig saa vidt, de formaaede, bleve disse Kontrakter meget ugunstige og risikable for Roedyrkerne. Efter at have haft Kontrakter med en Minimumspris af 75 Øre pr. Cnt. Roer, medens Londons Notering i Gennemsnit af 10 Aar var 12 sh., turde Fabrikkerne efter de sidste Aars sørgelige Erfaring, ikke mere binde sig til nogen Minimumspris, og Roedyrkerne maatte indgaa paa en Betaling af Roerne i umiddelbart Forhold til Sukkerprisen. Det vil sige, at den første Overproduktion af Sukker paa Verdensmarkedet kan have til Følge, at vi maa levere vor Avl af Roer med et direkte Tab af en saadan Størrelse, at det kan medføre Risiko for mange Roedyrkeres Eksistens, og at der herved er en Usikkerhed for hele Produktionens Fortsættelse af yderst skadelig Indflydelse paa det sukkerroedyrkende Landbrugs Udvikling.

Sukkerpriserne ville næppe nogensinde tilnærmelsesvis komme op til den tidligere Højde (ca. 12 sh.). Selv i indeværende Aar, da Produktionen i alle europæiske Lande er indskrænket betydeligt, vil Gennemsnitsprisen efter Londons Notering for Kampagnens 4 Maaneder kun blive $10{,}_2$—$10{,}_3$ sh., hvilket vil give en Pris af 65—66 Øre pr. Cnt. Roer.

Den i de nye Kontrakter indførte mindre Betaling (3 Øre) for Nedkulingsarbejdet, vil yderligere forøge Forskellen imod den tidligere Minimumspris, saaledes at Prisforringelsen vil udgøre 12 Øre pr. Cnt. Roer eller 30—60 Kr. pr. Td. Land.

Den eneste Udsigt til nogen Forandring af Forholdet findes i den Bestemmelse i de nye Kontrakter, som lyder: „Dersom der skulde ske Forandring i den danske Toldlovgivning med Hensyn til Sukker, skal den Fordel, som maatte følge deraf, komme Roedyrkerne alene til gode." Det er over for den ødelæggende Indflydelse af den Beskyttelse, især gennem Eksportpræmierne, som ydes i alle andre sukkerproducerende Stater i Europa, at vor ubeskyttede Sukkerindustri staar ubeskyttet uden Værn, og at man tør vente Støtte til Bevarelsen af Sukkerroedyrkningen her i Danmark.

Vor Produktion af Sukker er naaet til ca. 80 Mill. Pd., og Forbruget i Landet er ca. 100 Mill. Pd. om Aaret. Ikke destomindre lider vor Industri dog i den Grad af den

eksportpræmierede Konkurrence fra Udlandet, at den tvinges til uden Eksportpræmie at udføre Sukker. Det er navnlig de udenlandske Fariner, fremstillede i Eksportpræmiernes Ly af simpelt urent Sukker (ved Farvning), af hvilket Overproduktionen kastes ind i Landets Marked og tildels fortrænger de gode danske Fariner, uagtet disse med et Indhold af 96 pCt. rent Sukker have et 5—10 pCt. større Sukkerindhold end de udenlandske.

Selskabet de danske Sukkerfabrikker har tidligere forsøgt at belyse dette Forhold og at paavise, hvorledes dette paa en retfærdig Maade kunde ordnes ved en ringe Ændring i Toldsatsen. Saa længe det var Fabrikkerne, der vilde høste Nytten deraf, vilde man ikke gaa ind derpaa. Nu da det er Landbruget, det direkte vil gavne, bør vi haabe, at den høje Kommission paa ny vil tage denne Sag under nøje Behandling.

I alle andre sukkerproducerende Lande i Europa værger man af al Magt denne overordentlig betydningsfulde Landbrugsindustri, og overalt nyder den en betydelig Beskyttelse.

I Modsætning hertil og til anden dansk Industri staar Sukkerindustrien i Danmark ubeskyttet i den unaturlige Konkurrence. Den nominelle Beskyttelse af 3/4 Øre svinder fuldstændig ind, naar Hensyn tages til, at 2det og 3die Produkt maa svare samme Toldafgift som 1ste Produkt, at Melassen er usælgelig i Udlandet, samt at der svares Told af alle Hjælpemidler som Kul, Olie, Maskiner, Spormaterialier (for det sidste beløb Toldafgifterne sig alene ved Nakskov Toldsted i 1894 til ca. 18,000 Kr.).

Vor indstændige Anmodning til den høje Kommission gaar ud paa, at der som nødvendig Modvægt mod Udlandets Eksportpræmier og mod de urimelige Forhold i Konkurrencen mellem dansk og udenlandsk Farin foreslaas en Nedsættelse i Afgiften af indenlandsk Sukker og den af de danske Sukkerfabrikker paaviste Ordning i Beskatningen af Fariner.

Som Repræsentanter for Sukkerroedyrkerne til Sukkerfabrikken i Nakskov.

F. Rosen,
Christiansfæde.

H. E. von Beck,
Stensø pr. Nakskov.

Som Repræsentant for Sukkerroedyrkerne til Højbygaard Sukkerfabrik.

F. Zalicath,
Strandholm, Rødby, den 12te December 1895.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Cigar- og Tobaksindustrien.

Toldposition Nr. 241 og 242.

Landstingets Forslag Pos. 199 og 200.

Ifølge Beretning om Fabriks- og Arbejdstilsynets Virksomhed findes der under Tilsyn her i Landet 135 Tobaks- og Cigarfabrikker (hvoraf 36 med mekanisk Bevægkraft), der i alt beskæftige 4770 Arbejdere. Deraf ere de 2700 voksne Arbejdere, Resten Børn og unge Mennesker. Hertil kommer imidlertid desforuden de Arbejdere, som ernære sig gennem Arbejde i Hjemmet, dels for egen Regning, dels for Fabrikanternes. Og naar hertil endvidere føjes Arbejderne i de Fabrikker, som ikke ere under Tilsyn, fordi de hverken beskæftige Personer under 18 Aar eller benytte mekanisk Drivkraft, kommer Antallet af Mennesker, som beskæftiges ved Cigar- og Tobakfabrikationen, sikkert op over 6000, hvoraf hen imod 4000 ere voksne Arbejdere (Familieforsørgere).

Arbejderne tjene, ved en normal Arbejdstid, for Svendenes Vedkommende 18 à 22 Kr. ugentlig i Akkord, for de kvindelige Arbejderes Vedkommende 12 à 18 Kr.

De nugældende Toldsatser ere inkl. Krigsskat pr. Pd.:

for Raatobak	7 Sk.	(Pos. 240)
— Cigarer	40 —	(— 241)
— Cigaretter		(— 242)
— Røg-, Snus- og Skraatobak	10 —	(— 242)

Til de nævnte Toldsatser indførtes der i hvert af Aarene 1866—67, 1877, 1887 1893 og 1894 følgende Mængder (klareret til Konsum):

	Cigarer.	Røgtobak.	Skraatobak.
1866—67	46,006 Pd.	67,758 Pd.	31,416 Pd.
1877	54,919 —	141,309 —	26,771 —
1887	90,847 —	206,505 —	4,986 —
1893	88,879 —	239,600 —	2,286 —
1894	91,247 —	235,027 —	3,871 —

For at finde den tarifmæssige Beskyttelse maa fra Tolden paa den færdige Vare gøres et Fradrag, svarende til Toldbeløbene for de til Tilvirkningen anvendte, altsaa ogsaa som Svind og Affald medgaaede Raastoffer. De til Cigar- og Tobaksfabrikationen anvendte Raastoffer indeholde en ikke ringe Del Grus og Affald, ligesom der under Tilvirkningen fremkommer et Svind. Hele dette Kvantum, der saaledes borttages eller bortsvinder, fortoldes jo imidlertid som Raatobak ved Indførslen.

For **Cigarers** Vedkommende veje 1000 Stk. i færdig Stand 12 Pund, medens der til Fabrikationen af samme Antal medgaar ikke mindre end 20 Pund Raatobak. Altsaa maa følgende Opstilling lægges til Grund for Udregningen af den virkelige tarifmæssige Beskyttelse.

Af 1000 færdige Cigarer v. 12 Pd. udgør Tolden à 40 Sk. pr. Pd. Kr. 10. „
Hertil medgaar 20 Pd. Raatobak à 7 Sk. pr. Pd. i Told ..... — 2. 92

Altsaa fremkommer en Tolddifference (tarifmæssig Beskyttelse) ..... Kr. 7. 08

Den Beskyttelse, som den nugældende Toldlov yder den danske Cigarfabrikation var oprindelig tiltænkt Hertugdømmernes efter Datidens Forhold ret anselige Fabriketablissementer i denne Branche, hvorimod der den Gang i selve Kongeriget Danmark kun fandtes nogle faa Hundrede Mennesker, der, spredte hver for sig, beskæftigede sig med Cigarrulning. Da Toldlinien efter Krigen flyttedes fra Elben til Kongeaaen, og da i Slutningen af Tresserne og i Begyndelsen af Halvfjerserne de gode Tider vakte Foretagelseslysten herhjemme til Live, blev Opmærksomheden ogsaa henvendt paa, at der her var en Tilvirkningsgren, hvorover Driftighed og Kapital med Held kunde kaste sig. Toldbeskyttelsen syntes passende høj, og den almindelige Stigning i de brede Lags Indtægter gjorde det muligt at eksploitere et Luksusforbrug, som den lave Told paa Raatobak tillod at tilfredsstille til en forholdsvis billig Pris. I Løbet af faa Aar skabtes der da ogsaa en dansk Cigarindustri, og en talrig Arbejderstand er efterhaanden bleven vænnet og knyttet til dette Arbejde. Det er samtidig lykkedes denne Arbejderstyrke at organisere sig med Fasthed og Dygtighed, saaledes at den har været i Stand til for sig at erobre og hævde et Lønningsniveau, der ligger langt højere end det konkurrerende Udlands. Dette er kun blevet muligt ved den bestaaende Toldbeskyttelse, og Hævdelsen af dette Niveau i Fremtiden vil afhænge af, om denne Beskyttelse bliver højnet.

For nærmere at klargøre dette skal følgende oplyses om den udenlandske Konkurrence.

De naturlige Konkurrencesteder i Udlandet vare fra Begyndelsen af Tresserne til Slutningen af Firserne væsentligst Amsterdam, Bremen, Hamburg og Mannheim.

Arbejdslønnen paa disse i Datiden betydelige Arbejdssteder var oprindelig den samme som den her i Landet betalte. I de senere Aar have imidlertid et stort Antal af de betydeligste tyske Fabrikanter opgivet eller reduceret Fabrikationen i de større Byer og forlagt Arbejdsstedet dels til Straffeanstalterne, dels og navnlig til folkerige Landsogne, hvor de have formaaet at drage den fattige Befolkning til sig ved at byde en efter dennes Forhold ret anstændig Betaling, hvis Niveau imidlertid ligger ganske betydelig under, hvad danske Landarbejdere, endsige industrielle Arbejdere kunne lade sig nøje med.

I de tyske Straffeanstalter har i de senere Aar Cigarfabrikationen taget et større Opsving, og der produceres nu henimod det tredobbelte af Danmarks samlede Forbrug af Cigarer. Arbejdslønnen er kun fra 2 til 4 Mark ugentlig (!), men den Fabrikant, som faar Ret til at benytte denne billige Arbejdskraft, har til Gengæld den Forpligtelse under alle Omstændigheder at skulle give Fangerne Beskæftigelse i et længere Aaremaal. Dette System maa tidligere eller senere føre til en Overproduktion, der i første Række maa søges anbragt i de Lande, hvis Toldbeskyttelse paa Grund af Arbejdslønnens Højde ikke yder tilstrækkelig Værn derimod.

For den normale Konkurrence have imidlertid Landfabrikkerne i Tyskland og Holland en vigtigere og mere blivende Betydning.

I Løbet af den sidste halve Snes Aar have, som alt ovenfor berørt, de fleste Fabrikanter i de nævnte Storbyer søgt ud til overbefolkede Landegne, hvor der i Forvejen ikke fandtes nogen Industri og anlagt deres Fabrikker der. Udgifterne til Erhvervelse af Grund, Opførelse og Vedligeholdelse af Bygningerne ere her forsvindende, Skatter og Afgifter ligesaa, ligesom hele Administrationen og Driften i disse Landfabrikker kræve forholdsvis faa Omkostninger. Men Hovedsagen er, at vore udenlandske Konkurrenter i disse Egnes tarvelig vante Landbefolkning, have fundet en Arbejdskraft, som, endog med Glæde, har grebet den nye Beskæftigelse til en Løn saa billig og lav, at den for vore Tobaksarbejdere vilde betyde Nød og Elendighed.*) For imidlertid at undgaa Konkurrence paa Stedet maa der stedse skaffes denne Arbejdskraft regelmæssig Beskæftigelse, og den opvoksende Befolkning efterhaanden tages i Arbejde. Hele dette System stiler altsaa ogsaa med Nødvendighed mod Overproduktion, og skulle Salgspriserne i det fremmede Produktionsland opretholdes, maa denne Overproduktion kastes ind i de Lande, hvis Toldforhold tillade det.

Af Fabrikanter, der arbejde under lignende Vilkaar, gives der saavel i Syd- og Mellemtyskland som ogsaa i Holland en stor Mængde, og deres Antal forøges stadig.

Den Fare, som udefra truer vor Industri, turde hermed være paavist, og det kan tilføjes, at naar Konkurrencen fra det største Land, Tyskland, endnu ikke har trængt os stærkere ind paa Livet, da er Grunden udelukkende at søge deri, at den tyske Cigar- og Tobaks-Industri har været overordentlig trykket og hemmet af den Usikkerhed, som de sidste Aars idelig tilbagevendende Lovforslag om Tobaks-Told og -Skatteafgift have medført.

Hvor stor en Rolle Forskellen i Arbejdsløn mellem det konkurrerende Udland og Danmark kommer til at spille i det enkelte, fremgaar bedst af de nedenanførte Eksempler paa Tilvirkningsomkostningerne ved saadanne Cigarer, der kunne betegnes som almindelige Fabrikationstyper (Forbrugstyper) eller Standardartikler paa dette Omraade.

Til nærmere Forstaaelse heraf skal følgende oplyses. Den nuværende Beskyttelse har indtil de senere Aar været tilstrækkelig til at yde et Værn mod den udenlandske Kon-

*) Angaaende de udenlandske Arbejdspriser, jfr. nærmere Bilag I og II og Side 409 og 410.

kurrence for Fabrikationen af de Kvaliteter, der indgaa i det store almindelige Forbrug. Komme vi derimod op til de bedre Sorter, det egentlige Luksusforbrug, er Importcigaren eneraadende, idet Tolden for denne Vare overhovedet ikke har nogen Betydning som Beskyttelse.

Den ganske overvejende Del af de Cigarer, der sælges her i Landet, afhændes af Fabrikanterne til en Bruttopris af mellem 35—50 Kr. i Engros-Salg. Det er disse Kvaliteter, der i saa høj Grad udgøre Forhandlernes Forbrug, at deres Produktion danner den nødvendige Basis for enhver Fabrikants Virksomhed.

For disse Kvaliteters Vedkommende reguleres Priserne af den indenlandske Konkurrence. Cigarfabrikationen, til hvilken der ifølge dens Natur hverken udkræves stort Maskineri eller kostbare Apparater, staar i højere Grad end de allerfleste Fag aaben for Begyndere med liden eller ingen Kapital, og der er som Følge heraf altid en stærk Tilgang af nye Fabrikanter. Konkurrencen i de nævnte Sorter er derfor alene af den Grund næsten overvældende i Retning af Prisbilligheds, og det er egentlig kun paa de noget bedre Kvaliteter, Cigarer til en Pris af 50—60 Kr., at Avance kan indvindes, men her er det netop, at den udenlandske Konkurrence sætter ind, idet Størstedelen af de 8 Mill. Cigarer, som aarlig importeres, afsættes til samme Priser og byder tilsvarende Kvalitet.

Hvad det imidlertid er af største Vigtighed at lægge Mærke til, er følgende. For samtlige nævnte Kvaliteters Vedkommende gælder det — og i jo højere Grad, jo højere man kommer op —, at Fabrikationsudgifterne til Rulning, Sortering og Tilberedning, (altsaa den egentlige Arbejdsløn) er saa meget dyrere end i det konkurrerende Udland, at den langt overvejende Del af Beskyttelsen sluges heraf.

Arbejdspriser for Cigarer.

	Her.	I Udlandet.
	Standard Nr. 1. (Formarbejde).	
Rulning	8.00	5.00
Tilberedning	2.25	
Sortering	1.40	0.80
	Kr. 11.65	Kr. 5.80
	Løndifference	— 5.85
	Standard Nr. 2. (Formarbejde).	
Rulning	9.00	6.00
Tilberedning	2.40	
Sortering	1.60	0.90
	Kr. 13.00	Kr. 6.90
	Løndifference	— 6.10

Standard Nr. 3.
(Formarbejde).

Rulning	11.00	7.50.	
Tilberedning	2.50		
Sortering	1.75	1.15	
	Kr. 15.25		Kr. 8.65
		Løndifference...	— 6.60

Standard Nr. 4.
(Haandarbejde).

Rulning	15.00	9.00
Tilberedning	3.25	1.75
Sortering	2.00	1.40
	Kr. 20.25	Kr. 12.15
	Løndifferenee...	— 8.10

Det vil heraf ses, at Løndifferencen i disse Tilfælde er 6—8 Kr. Da nu, som det vil erindres, den tarifmæssige Beskyttelse udgør ca. 7 Kr., vil dette altsaa med andre Ord sige, at den ganske overvejende Del heraf medgaar til Betalingen af den herhjemme højere Arbejdsløn for Rulning, Tilberedning og Sortering. For Fabrikantens Vedkommende stiller altsaa Forholdet sig saaledes, at næsten hele Beskyttelsen opsluges og medgaar til Opretholdelsen af den her i Landet højere Arbejdsløn. I dette Fag lader det sig saaledes paa Kroner og Øre godtgøre, at den sædvanlige Paastand om, at Beskyttelsen „selvfølgelig" udelukkende gaar i Fabrikanternes Lommer, er en positiv og haandgribelig Usandhed. Spørgsmaalet om Beskyttelsens Opretholden og Højnen fremtræder i dette Fag tydeligt og klart for alles Øjne som et rent og skært Arbejderspørgsmaal. Heller ikke fra Fagets egne Arbejdere vil det blive nægtet, at det kun har været deres Organisation muligt at holde Arbejdslønnen oppe i dens nuværende Højde paa Grund af eller som Følge af den bestaaende Beskyttelse, og Hensynet til den optrækkende Konkurrencefare, som foran er paavist, vil af samme Grund i Fremtiden yderligere nødvendiggøre en Forhøjelse af Beskyttelsen.

Desto værre glemmes hele denne Side af Sagen kun altfor let og ofte, fordi man har vænnet sig til at fæste sin Opmærksomhed, for ikke at sige: forse sig paa de enkelte store Firmaer her i Landet, der i de første gode Aar, da de saa at sige vare alene om det, have tjent efter vore smaa Forhold anselige Formuer. Siden da har imidlertid den stigende indbyrdes Konkurrence forringet al Fabrikationsfortjeneste til et Minimum, og Toldbeskyttelsens Utilstrækkelighed vil næst efter Arbejderne gaa føleligst ud over de mange smaa Bedrifter, der ere spredte rundt om i Landet. De faa meget store Firmaer, som have tilstrækkelige Kapitaler til deres Raadighed, vilde derimod selv en eventuel Nedgang i Beskyttelsen ramme forholdsvis lidt. Forholdene stille sig nemlig i denne Branche saaledes, at de store Fabrikanter lettere end i nogen anden Industrigren ville kunne gaa over til at drive en indbringende Importforretning. Udgifter til Lokaler, Inventar etc. spille vel ogsaa i denne Tilvirkningsgren sin Rolle, men da den ifølge sin Natur væsentlig kun kan drives rent haandværksmæssigt og derfor slipper for Nutidens indviklede og kostbare Maskineri, saa vil Tabet ved at nedlægge Virksomheden her dog altid være ringere end ved de fleste andre industrielle Virksomheder, og den Kapital og Sagkundskab, der raades over, vil lige saa let kunne anbringes i Indkøb af færdige Cigarer som i Indkøb af Raatobak. Fagets mange smaa selvstændige Udøvere og dets store Arbejderbefolkning, hvis eneste Rigdom netop er

dens Arbejdsdygtighed og Arbejdsfærdighed, vil derimod følelig berøres ved selv blot den mindste Nedsættelse i Beskyttelsen. Og over for den stigende Konkurrence, som Faget fremtidig er udsat for, vil det endog være nødvendigt for i Tide at faa besværget Stormen at sætte Beskyttelsen højere op. Uden dette vil unndgaaelig den Tid kun altfor hurtig komme, hvor Arbejderne maa knappe af og knappe af paa deres nuværende Underhold.

Under den nuværende Beskyttelse faa de danske Cigararbejdere aarlig udbetalt henimod 1 Mill. Kr. mere end det tilsvarende Antal tyske Kolleger. Det er denne Million Kroner, som det gælder om at bevare for de danske Arbejdere.

Man tillader sig derfor at andrage om, at den nuværende Toldsats for Raatobak bibeholdes, Cigartolden derimod forhøjes til 1 Kr. Hvis Raatobakken som i Landstingets sidste Forslag sættes til 30 Ø. pr. Pd., foreslaas det subsidiært, at Tolden for Cigarer bliver Kr. 1. 25. Ved en Forhøjelse af Tolden paa Raatobak med den dermed følgende Fordyrelse af Cigarer, vil det samlede Forbrug utvivlsomt formindskes og derigennem Faget paaføres et Tab. Raatobakstoldens Billighed har jo nemlig, som ovenfor udviklet, haft sin gode Andel i Fagets Opblomstring, og Cigarfabrikationen vil derfor, selv med den foreslaaede Forhøjelse af Beskyttelsen, ikke paa nogen Maade blive heldigere stillet end for Øjeblikket.

Til Sammenligning kan anføres, at den nuværende tarifmæssige Beskyttelse i Sverrig er 14 Kr., i Belgien ifølge den nys vedtagne Toldlov 20 Kr. 50 Øre, i Tyskland — med dette Lands gode Tobak og billige Arbejdsløn — 7 Rmk. 70 Pf. I det sidste Toldforslag var den endog sat op til — 50 Rmk.!

— Man tillader sig dernæst at andrage om, at der — i Lighed med, hvad der finder Sted i Tyskland — ved Udførslen af Cigarer maa blive givet Toldgodtgørelse ej alene for den Raatobakstold, som svarer til de udførte Cigarers Vægt, men tillige for det Svind, som fremkommer under Fabrikationen. Dette vil med andre Ord sige en Eksportgodtgørelse af Cigarernes Vægt + 33 pCt. Hvis dette Retfærdighedskrav opfyldes, vil Muligheden dermed være aaben for en Eksport, navnlig til oversøiske Pladser, som nu ad kunstig Vej ligefrem forhindres.

— Med ovenstaaende Bemærkninger tror man at have godtgjort Berettigelsen af de ovenfor stillede Forslag, af hvis Fremme i ethvert Fald Opretholdelsen af det nu for Arbejderbefolkningen i denne Branche saa gunstige Forhold helt og fuldstændig vil afhænge.

For **Cigaretters** Vedkommende stiller den tarifmæssige Beskyttelse sig saaledes:

1000 Cigaretter vog. 3 Pd. à 10 Sk..... 62 Øre.
Hertil medgaar 3¾ Pd. Raatobak .. 53 —

9 Øre.

Som det vil ses, fortoldes Cigaretter for Øjeblikket som Røgtobak. Det har vel ogsaa i sin Tid kunnet forsvares at henføre Cigaretter herunder, men under moderne Forhold maa det nærmest betragtes som en Anomali. Cigaretter er en Artikel, der kræver en lige saa omhyggelig Tilvirkning som Cigarer, og det er langtfra Tobaksindholdet alene, der giver Cigaretten sin Karakter. Der er desuden næppe nogen Tvivl om, at den danske Cigaret-

fabrikation vilde kunne udvikles i væsentlig Grad ved en passende Beskyttelse. Det spiller i saa Henseende ingen Rolle, at Tobakken til denne Vare maa hentes udenlands fra, thi i Ægypten er netop det samme Tilfældet: den indenlandske Tobak lader sig aldeles ikke anvende til Cigaretfabrikation, og Ægyptens blomstrende Cigaretfabrikation arbejder udelukkende med fremmed Raatobak.

Brugen af Cigaretter kan hverken sammenstilles med Brugen af Røgtobak eller med Brugen af Cigarer, den er noget for sig, og for Danmarks Vedkommende lader det sig ikke bestride, at dette Forbrug er et Luksusforbrug i Ordets reneste og mest tydelige Forstand.

For Import-Cigarerne, der alle ere af finere Kvalitet, vilde en høj Told fra et almindeligt Beskatnings-Synspunkt være overordentlig berettiget. Men det turde dog i endnu langt højere Grad gælde for Cigaretter, der under hjemlige Forhold vel endog maa siges at være en større Luksus end maaske nogen anden Vare i hele Toldtarifen.

Under Hensyn hertil foreslaas Tolden sat til mindst: Kr. 2 pr. Pd.

Hvad **Røgtobak** angaar, da bør ogsaa Beskyttelsen for denne Industrigren forhøjes, om end af andre Grunde. Den danske Røgtobakfabrikation forarbejder henimod Halvdelen af den til Danmark indførte Raatobak og har saaledes sin fuldt gode Betydning. Over for et overlegent Udlands stedse stigende Konkurrence er imidlertid dens nuværende Beskyttelse altfor ubetydelig. Forholdet er dette:

Tolden af 100 Pd. Røgtobak à 10 Sk. er	Kr. 20. 83
Hertil medgaar af de Raatobakker, som tilfredsstille det nuværende danske Forbrug af Røgtobak, i Gennemsnit mindst 110 Pd. à 7 Sk.	— 16. 04
	Kr. 4. 79

eller ca. $4^3/_4$ Øre pr. Pd. Med andre Ord: Beskyttelsen for Tilvirkningen af Røgtobak udgør en Trediedel af Raatobaktolden, forholder sig til denne som 1 : 3. Da imidlertid Produktionsomkostningerne for os med vort lille Marked selvfølgelig stille sig relativt højere end for Udlandets store konkurrerende Fabrikker, mindskes denne i sig selv saa lave Beskyttelse end yderligere. Naar den danske Røgtobakfabrikation i det hele taget hidtil saa nogenlunde har kunnet begaa sig til Trods for den stadig voksende Indførsel af de bedre Røgtobakker, paa hvis Fabrikation der er noget virkeligt at fortjene, saa skyldes dette saa at sige udelukkende, at Forbruget af de hjemmefabrikerede billigere Sorter er trængt saa langt ned i Befolkningens brede Lag. Forhøjes imidlertid Tolden paa Raatobak, saaledes som foreslaaet af Landstinget, til 30 Øre pr. Pd., da vil dette i høj Grad vanskeliggøre Stillingen for denne Industrigren. Raastoffet udgør nemlig en saa betydelig Andel af Fabrikatets Pris, og det almindelige Prisniveau paa de her i Landet hyppigst brugte Røgtobakker ligger saa lavt, at en Toldforhøjelse til over det dobbelte med Nødvendighed maa øve den følelsigste Indflydelse paa hele denne Tilvirkning. Det ligger i Sagens Natur, at Befolkningens Købeevne over for Tobakken ikke vilkaarlig kan forøges, fordi man af fiskale Grunde sætter Raatobaktolden op. Man maa med andre Ord nødvendigvis gaa ud fra, at den større Befolknings Forbrug efter en saadan Forhøjelse vil gaa over til endnu simplere Sorter Røgtobak. Følgelig vil ogsaa Kvaliteten af Raatobakkerne gennemgaaende forringes, og derved

forøges Svindet ved Fabrikationen ganske betydeligt. For at fremstille 100 Pd. Røgtobak anvendes der nu i Gennemsnit, som det vil ses ovenfor, ca. 110 Pd. Raatobak; men i Tilfælde af, at de simpleste Kvaliteter blive endnu mere fremherskende, maa man allermindst sætte Gennemsnittet til 115 Pd., altsaa ca. 5 pCt. mere end nu. Skal da det nuværende Beskyttelsesforhold bevares, maa altsaa ogsaa den tarifmæssige Beskyttelse sættes disse 5 pCt. op, hvorved vi komme til en Sats af ca. 42 Øre. Denne vil imidlertid langtfra være fyldestgørende under de forandrede Forbrugs- og Produktionsforhold. Raatobaktoldens Forhøjelse vil selvfølgelig, som vi ovenfor saa, bevirke en almindelig Tilbagegang i Kvaliteterne, men paa den anden Side ville Fabrikanterne naturligvis ikke i deres Indkøb af Raatobak kunne gaa saa langt ned, at den ved Toldforhøjelsen skabte Merudgift fuldt ud kan opvejes ved Indkøbets Billighed. Det vil saaledes i denne Branche blive nødvendigt at arbejde med forholdsvis større Kapital i den enkelte Forretning, naar den samme Afsætning skal bevares, og den deraf følgende større Risiko betinger da igen højere Avance. Det synes derfor kun at stemme med Billighed, at Toldsatsen for Røgtobak sættes til mindst 45 Øre, og til Trods for denne Forhøjelse — en Forhøjelse fra 5 Øre til 15 Øre pr. Pd., men hvoraf rigtignok de 12 Øre nødvendigt maa kræves, hvis blot Fagets nuværende Beskyttelses-Status skal bevares — vil denne vigtige nationale Industri snarere blive ugunstigere stillet end under dens nuværende dog saa beskedne Protektion.

Til samme Told som Røgtobak ønskes Skraatobak ansat.

For Stilke ønskes principalt den samme Told som for Raatobak, hvilket i alle Maader vil være det hensigtsmæssigste, simpleste og over for den indenlandske Tobaksindustri retfærdigste. Skulde man imidlertid af Hensyn til deres lavere Værdi ønske at gaa noget ned med Toldsatsen for Stilke, saa gaar man for de danske Røgtobaksfabrikanters Vedkommende dog i hvert Fald ud fra, at Retten til ved Eksport af Røgtobak at faa afskrevet et tilsvarende Kvantum Raatobak paa Kreditlagerbeholdningen — henholdsvis Retten til at erholde Udførselsgodtgørelse — fremtidig bevares, naar der ved Udførslen gives en Erklæring paa Tro og Love om, at der til Fremstillingen af den udførte Tobak ikke er anvendt indførte Stilke. I modsat Fald vil vor Tobaksindustri udsættes for at miste sin ret betydelige Eksportforretning paa Island og Færøerne. Forholdet er jo i øvrigt analogt med, hvad der finder Sted med Hensyn til Brugen af indenlandsk Tobak, idet ogsaa her Erklæring paa Tro og Love om Ikke-Anvendelse er tilstrækkelig til at hjemle Afskrivning fra Kreditoplag eller Eksportgodtgørelse.

Om Dyrkningen af den indenlandske Tobak ønsker man til Slutningen at give følgende Oplysninger. I de tobaksdyrkende Egne i Fyn og Jylland indvindes der i Gennemsnit pr. Td. Land 2000 Pd. Tobak, som sælges til 18 Øre pr. Pd., i Gennemsnit altsaa give 360 Kr. pr. Td. Land. Som Regel faa Jordarbejderne Halvdelen af Indtægten, saa at Nettoudbyttet altsaa bliver 180 Kr., hvorfra endnu kun skal drages en mindre Udgift til Pløjning og Gødning. Paa den anden Side maa det vel erindres, at da Tobakken jo som bekendt dyrkes i Brakjorden, er selve det Udbytte, denne Afgrøde giver, ren Ekstra-Fortjeneste.

Under nuværende Forhold kan man vel rolig sige, at ingen Forpagter vil give mere i Forpagtningsafgift end 30 Kr. pr. Td. Land til Korndyrkning i de samme Egne, og hvis han saa oven i Købet selv kan tjene 30 Kr., vil han sikkert anse det for en udmærket Foretning. Men Tobaksdyrkningen giver altsaa det tredobbelte Udbytte. Da nu den inden-

landske Tobak utvivlsomt vil stige i Pris, saafremt Tolden paa Raatobak forhøjes, anser man det for billigt og rimeligt, at der paalægges den indenlandske Tobaksdyrkning en Arealskat, svarende til den eventuelle Forhøjelse af Raatobak-Tolden.

Nærværende Fremstilling er bleven til ved et indgaaende Samarbejde imellem Fagets Udøvere, og de heri fremsatte Betragtninger og Ønsker fremtræde som et Udtryk for den samlede danske Cigar- og Tobaksindustris Anskuelser og Forhaabninger i denne Sag.

Bilag.

I.

(Svarskrivelse paa en herfra rettet Forespørgsel til Formanden for det nederlandske Forbund af Cigar- og Tobaksfabrikanter fra denne).

Amsterdam, 14. Septbr. 1895.

Antwortlich Ihres Geehrten vom 10. d. theile ich Ihnen mit, dass sich die Arbeitslöhne in der Provinz sehr verschieden gestalten.

Für gewöhnliche Formen-Arbeit gewöhnlicher facon wird bezahlt von fl. 3 pr. 1000 Stück für wickelmachen und einrollen bis fl. 5 pr. 1000.

Handarbeit wird viel besser bezahlt: von fl. 5 50 p. mille — fl. 7 p. mille. Es werden auch noch billigere Handarbeit-Cigarren gemacht, welche mit fl. 4 50 — fl. 5 bezahlt werden. Allerdings sind diese Cigarren dann nicht fein abgearbeitet.

Rauchtabakarbeiter — Sortirer, Schneider und Packer — verdienen von fl. 7 – fl. 10 Wochenlohn. Es liegt ganz u. gar am Platze, wo sie arbeiten. In den grösseren Städten sind allerdings die Löhne bedeutend höher. Auch werden hier in Holland in einigen Cigarrenfabriken die Arbeiter für Formen-Arbeit separat bezahlt, d. h. die Wickelmacher bekommen einen gewissen Lohn für die Wickel, und der Roller bekommt dann die fertigen Wickel vom Fabrikanten geliefert und empfängt dann für das Einrollen fl. 2 50 – fl. 3, je nachdem die Cigarren (facons, qualität etc.) sind.

II.

Arbejdslønnen for Cigarrulning i Holland og her stiller sig altsaa saaledes:

	Formarbejde.	Haandarbejde.
Holland.....	4,50 – 7,50 Kr.	8,25 – 10,50 Kr.
Danmark..	8,00 – 12,00 —	14,00 – 20,00 —

Cigar- & Tobakshandlerforeningen af 1885.

Medens Foreningen i Anledning af en eventuel Toldlovsrevision ikke skal fremkomme med positive Forslag, undlader man dog ikke at udtale:

> „at hvis Forhøjelse af Tolden paa Raavarer finder Sted, en lignende, i Forhold dertil staaende Forhøjelse af Tolden paa den indførte forarbejdede Vare da samtidig maa paalignes denne,"

samt at:

> „Foreningen slutter sig til Tanken om en Værditolds Gennemførelse."

Kjøbenhavn, den 7de September 1895.

P. F. V.
E. Frederiksen,
p. t. Formand.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Fra „Alm. dansk Gartnerforening" har Udvalget modtaget følgende til videre Fremsendelse:

„Almindelig dansk Gartnerforening", som afvigte Juni gennem Formanden for Foreningens Toldudvalg, Hr. Handelsgartner D. T. Poulsen, Kjøbenhavn, har forebragt Ønsket om Toldbeskyttelse paa forskellige Haveprodukter for den højtærede Kommission, tillader sig herved en fornyet Henvendelse.

Som Motivering herfor skal anføres, at da det var kommet til vor Kundskab, at der efter Forlydende ved den højtærede Kommissions første Behandling af Toldsatserne var besluttet at foreslaa:

Afskaarne Blomster ...	til	6	Kr.	pr. Pd.	i Stedet for	som af Gartnerne ønsket	10	Kr.	pr. Pd.
Blade og Grene, friske,	—	50	Ø.	—	—	—	2	—	—
Æbler og Pærer	—	½	—	—	—	—	5	Ø.	—
Andre spiselige Frugter	—	2	—	—	—	—	5	—	—
Træer og Buske	—	fri	—	—	—	—	15	—	—

have vi ved det afvigte 4de og 5te September i Maribo afholdte Repræsentantskabsmøde fremdraget dette til Drøftelse*), idet vi antoge, det vilde være den højtærede Kommission kærkomment at erfare den samlede danske Gartnerstands Ønsker.

„Almindelig dansk Gartnerforening" tæller henimod 1,300 Medlemmer, der alle ere Gartnere og forholdsvis ligelig fordelte over hele Landet; Repræsentanterne vælges af Medlemmerne, og vi tro derfor med Bestemthed at turde hævde, at naar det ved Mødet af de tilstedeværende 40 Repræsentantskabs-Medlemmer enstemmig vedtoges bestemt at maatte fastholde Ønskeligheden af ovennævnte af Gartnerne ønskede Toldsatser, er det et fuldt tilforladeligt Udtryk for Stemningen blandt det langt overvejende Flertal af Landets Gartnere.

Idet man forbeholder sig senere i en udførlig Toldbetænkning at komme nærmere ind paa Havebrugets Stilling til Told i Almindelighed, skal man ved nærværende kun tillade sig kortelig at begrunde de af Gartnerne ønskede Satser paa de ovennævnte Toldobjekter.

*) At dette ikke blev gengivet i de offentlige Referater af Mødet, er der sørget for.

Afskaarne Blomster. Hvis Tolden paa denne Vare skal blive til Gavn for dansk Produktion, er 10 Kr. et Minimum, og naar det fra anden Side har været sagt, at det var ensbetydende med Indførselsforbud, er det let bevist, at det ikke er Tilfældet. Paa 1 Pd. gaar der ca. 100 italienske Roser, med en Told af 10 Kr. fordyres de altsaa med 10 Øre pr. Stk. Sidste Vinter bleve italienske Roser solgte i Kjøbenhavn til 60 Øre pr. Dusin, med en Told af 10 Kr. pr. Pd. vilde Prisen altsaa blive 1 Kr. 80 Øre pr. Dusin, men for en halv Snes Aar tilbage var 1 Kr. 80 Øre pr. Dusin den gængse Pris paa italienske Roser, og Importen var alligevel ret betydelig. Selv med en Told af 10 Kr. pr. Pd. vil der altsaa fremdeles blive indført afskaarne Blomster, men Gartnerne haabe, at den deraf foranledigede Prisforhøjelse atter vil aabne Mulighed for samme lønnende Salg af indenlandske Blomster, som før Importen fra Italien og Sydfrankrig begyndte og Hjemmeproduktionen maatte bukke under i Konkurrencen med Sydens Frilandsblomster.

Endvidere skulle vi fremhæve, at det udelukkende er fra først i December og til først i Marts, at denne Import finder Sted, og at afskaarne Blomster paa den Tid af Aaret med Ret maa betegnes som Luksus, vil ingen benægte. Aldrig vil det her i Landet blive almindeligt, hverken hos Smaakaarsfolk eller Middelstanden, at italienske, afskaarne Blomster i disse tre Vintermaaneder ville indgaa som et Led i den Kæde af smaa Ting, der skabe Hjemmets Hygge.

10 Kr. pr. Pd. af afskaarne Blomster er, som sagt, et Minimum, hvis Tolden skal kunne fremhjælpe den hjemlige Produktion, og, som man vil forstaa af ovenstaaende, vil den af en saadan Told foranledigede Prisforhøjelse kun for Blomsterhandlerne formindske deres Omsætning med indførte Blomster noget, medens paa den anden Side for Gartnerne Produktionen af afskaarne Blomster til Vinterforsyning vil fuldstændig umuliggøres, hvis Tolden ikke sættes til mindst 10 Kr. Pd.

Blade og Grene. Naar Gartnerne for disse Artikler ønske en Told af 2 Kr. pr. Pd., skal man tillade sig at henlede Opmærksomheden paa, at det udelukkende er med Tanken paa det finere Kransegrønt, paa de lidet vejende og forholdsvis kostbare Bykasblade, Kroton o. lign., at man foreslaar 2 Kr. For disse vil en Told af 50 Øre pr. Pd. være ganske betydningsløs, og skal man tænke paa at skaffe den indenlandske Produktion af disse Artikler nogenlunde Ligestilling med de indførte Varer, kan Tolden ikke sættes lavere end 2 Kr. pr. Pd. At en saadan Told for det tarveligere Kransegrønt som Mahonia, Thuja o. lign. omtrent vil umuliggøre Indførslen, er man ingenlunde blind for, men den hjemlige Produktion kan med Lethed dække Forbruget heraf, og en Indførsel er derfor overflødig. Er, gennem Tolden, Afsætningsmuligheden for denne Vare bragt til Veje, vil mangen en Smaagartner og Husmand kunne faa et lønnende Erhverv ved til Afskæring at tilplante større Arealer med de hertil brugelige Sorter; vort Klima er saa gunstigt og Kulturen er saa simpel, at enhver, selv om han ikke er Gartner, kan slaa ind paa Dyrkningen deraf.

Æbler og Pærer, friske. Naar Talen er om Told paa Æbler og Pærer, maa man gøre Skel mellem Husholdningsfrugt og den saakaldte Taffelfrugt. Af førstnævnte Slags vil der altid avles tilstrækkeligt herhjemme til at dække Forbruget. Markedet er og har allerede gennem en længere Aarrække været overfyldt hermed, og Prisen for denne Vares Vedkommende vil derfor holdes nede ved den gensidige Konkurrence mellem de talrige hjemlige Producenter. Husholdningsfrugt vil være ganske uberørt af, om Tolden sættes høj eller lav. Ved den store Middelstands Benyttelse af Frugt i den daglige Husholdning er det saa godt som udelukkende Husholdningsfrugt, der bruges, og det bliver derfor alene de bedrestillede, der ønske Taffelfrugt paa deres Bord, for hvem Tolden spiller en Rolle. I gode Frugtaar bliver der ogsaa af Taffelfrugt produceret tilstrækkelig herhjemme, og i disse faar derfor kun den gensidige Konkurrence og ikke Tolden nogen Indflydelse paa Salgsprisen, men i middelgode og daarlige Frugtaar vil derimod Tolden gøre Gavn ved at fordyre denne

Vare. Naar vi sige, at Tolden i saadanne Aar vil gavne, tænke vi dermed ikke alene paa Gartnerne, men tillige og vel ganske særlig paa den store Mængde mindre Landboere, som — paavirkede af den i de senere Aar drevne stærke Agitation for en udvidet Frugttrædyrkning — have tilplantet større eller mindre Arealer med Frugttræer. Det maa nemlig erindres, at det er i de middelgode og daarlige Frugtaar, hvor Indtægten af en Frugttræplantning i Forvejen er ringe, at Smaamanden trænger til Støtte ved at kunne opnaa en ordentlig Pris for den lille Part af hans Frugthøst, som han kan søge fra som Taffelfrugt.

Den nuværende Told af 1/2 Øre pr. Pd. har vist sig at være ganske betydningsløs, og naar vi andrage om en Told paa 5 Øre pr. Pd., er det altsaa ikke paa Gartnernes Vegne alene, men tillige paa de talrige mindre Landboeres Vegne, der i Haab om et økonomisk Udbytte ere slaaede ind paa Frugtavl.

Andre spiselige Frugter. Hvad der under denne Kategori indføres meget af, er Kirsebær og Blommer, og det gælder disse ligesom Æbler og Pærer, og naar vi andrage om en Told paa 5 Øre pr. Pd., er det ikke alene paa Gartnernes Vegne, men tillige ere mange mindre Jordbrugere interesserede i denne. Indførslen foregaar fra Lande med et varmere Klima og paa et Tidspunkt, da den hjemlige Produktion endnu ikke er moden, hvoraf Følgen bliver, at naar de danske Kirsebær og Blommer komme i Handelen, ere Priserne trykkede ned til et Minimum, og tillige Afsætningsmuligheden forringet, idet adskillige Konsumenter dække deres Forbrug ved Indkøb af den indførte tidlige Frugt.

At der fra Sverrig indføres en Del Hindbær og anden Buskfrugt skader ogsaa den hjemlige Produktion en Del, og da vi ikke kunne gøre Gengæld og sende noget af vor Overproduktion til Sverrig paa Grund af den svenske Told paa Havesager, er det en ulige Konkurrence, som der kun kan raades Bod paa gennem Told.

Træer og Buske. En af de væsentligste Grunde, hvorfor vi maa ønske en Told af 15 Øre pr. Pd. herpaa, er Haabet om derigennem at have et virksomt Middel til delvis at sætte en Stopper for de saakaldte hollandske Planteauktioner, ved hvilke den hollandske Overproduktion kastes ind paa det danske Marked, til stor Skade for vore Planteskoler og til ringe Glæde for det købende Publikum, da i de allerfleste Tilfælde over Halvdelen gaar ud efter Plantningen.

Man skal dernæst fremhæve, at navnlig flere jydske Planteskoler, der i stor Udstrækning ere baserede paa Forsyning af Hedeselskabets Plantager, i høj Grad generes af de nordtyske og holstenske Planteskoler, som aarlig oversvømme Jylland med deres Overproduktion, der sælges til fabelagtig billige Priser.

At denne Told vilde blive følelig for enkelte større Blomstergartnerier, da det vil fordyre Indførslen af Potteplanter som Rhododendron, Azalea, Camellia o. l., som først efter at være drevne i Blomst er salgbar Handelsvare. En Azalea f. Eks. vejer ca. 4—5 Pd., men at en saadan Plante, der ved Salget om Foraaret koster 2—3 Kr., fordyres med højst 75 Øre, vil dog næppe forringe Omsætningen synderligt. Det bliver desforuden kun et forsvindende Mindretal af Landets Blomstergartnere, der paa denne Maade kan generes lidt af denne Told, hvad man maa se bort fra, da en Told af 15 Øre pr. Pd. vil være til Gavn for en stor Mængde Smaagartnere, som i Ly af denne Beskyttelse vil kunne slaa ind paa Tiltrækningen:

1) af Grundstammer, som hidtil væsentlig ere blevne indforskrevne fra Udlandet, medens det er en Kendsgerning, at vort Klima og øvrige Forhold ere udmærket egnede for denne Kultur;
2) af forskellige Planteskoleartikler, som nu ere vanskelige at sælge paa Grund af den usunde Konkurrence fra de hollandske og holstenske Planteskoler;
3) af forskellige Potteplanter som Rhododendron, Camellia o. l.

Idet vi hermed slutte denne vor ærbødige Henvendelse til den højtærede Toldkommission, skal man tillade sig at udtale sin Tak for den Imødekommen, der efter Forlydende er vist over for de i Gartnernes tidligere Andragende ønskede Toldsatser paa andre Haveprodukter. Dog skal i denne Forbindelse her endnu kun kortelig Opmærksomheden henledes paa, at man meget maa anbefale en Told af 50 Øre pr. Pd. for Vin og Jordbær, og 20 Øre pr. Pd. for Gulerødder. Salgsprisen er nemlig i den første Tid 1½—2 Kr. pr. Pd. for de førstnævnte, for de sidstnævnte pr. 100 Stkr., og en lavere Told vil derfor være temmelig virkningsløs over for disse i Forhold til deres Salgspris lidet vejende Artikler.

Vi lægge herved fortrøstningsfuldt vor Sag i den højtærede Toldkommissions Haand, idet vi nære det Haab, at der ved Udarbejdelsen af Forslaget til en Revision af de bestaaende Toldsatser maa blive taget Hensyn til disse den danske Gartnerstands Ønsker.

Kjøbenhavns Blomsterhandlerforening.

I Anledning af en eventuel forestaaende Revision af Toldloven skal Foreningen tillade sig at bemærke følgende:

Friske Blade og Grene have hidtil været toldfri, men i Regeringens Toldlovforslag af 1889 ansattes denne Vare til en Told af 10 Kr. pr. Pd., der dog siden forandredes til 2 Kr. Foreningen androg den Gang paa, at Varerne som hidtil maatte forblive toldfri og ledsagede dette Andragende med en Motivering, hvoraf man tillader sig at anføre følgende: „Tolden vil vise sig absolut lig et Indførselsforbud, hvilket vilde ødelægge mangfoldige Blomsterhandlere uden at gavne Gartnerne. Det er den billige Pris paa disse indførte store, blanke, læderagtige Blade (som Aukuba, Prunus, Laurbær, Magnolie, Mispel etc.) fra ca. 40 til 80 Øre pr. Pd., som har skabt vor betydelige Kransebindingsindustri, og denne Industri ernærer et overordentligt stort Antal Mennesker baade i Hovedstaden og Provinserne. Denne Industri er ødelagt, naar Prisen bliver saa høj, som Regeringsforslaget vilde medføre. Disse Blade kunne Gartnerne herhjemme ikke skaffe, og hvad de kunne producere af finere Sager er saa kostbart, at det kun kan anvendes til slige dyre Kranse, som det store Publikum ikke køber. Vort simplere hjemlige Bindegrønt som Gran, Buksbom, Thuja, Efeu, der endda, om Vinteren kan være vanskeligt nok at skaffe, vil næppe accepteres af Publikum, der da vil vende tilbage til de forskellige smagløse, kunstige Kranse af Papir, Metal o. s. v., som brugtes i ældre Tid. Provins-Handelsgartnerne, der virke som Stedets Blomsterhandlere, afgive, idet de forskrive fuldt saavel som nogen Hovedstads-Blomsterhandler, et udmærket Bevis paa, at de ikke selv kunne producere noget brugeligt Bindegrønt.

I Sverrig (og i hele den store sydlige Del af Sverrig maa Forholdene i denne Henseende vel nok siges at være omtrent som herhjemme) indførtes i 1888 en Bladtold af 50 Øre pr. Pd. Netto (1 Kr. pr. Kilo Netto). Denne forholdsvis dog saare beskedne Told har vist sig saa umulig, at den fra 1ste Januar 1890 er nedsat til 25 Øre pr. Pund.

Der er intet, som kunde foranledige Foreningen til at fravige det Standpunkt, den den Gang indtog, og man andrager derfor fremdeles paa, at friske Blade og Grene m. m. maa som hidtil forblive toldfri.

Blomster. For Blomsters Vedkommende skal man tillade sig at bemærke følgende: Det er i sin Tid i en Avisdebat i „Berlingske Tidende" mellem Gartnernes Talsmand i denne Sag, Handelsgartner D. T. Poulsen, og Kjøbenhavns Blomsterhandlerforenings

Formand af førstnævnte indrømmet, at der er en Tid om Vinteren, hvor Gartnerne herhjemme ikke kunne skaffe Roser, og Roser ere nu en Gang en Nødvendighed hele Aaret rundt for en moderne Blomsterhandel. Roser maa vi forskrive om Vinteren, og at de blive noget dyrere end nu, have vi intet imod. Men den i sin Tid foreslaaede Told af 10 Kr. pr. Pd. Brutto var saa enorm høj, at den rimeligvis helt vilde umuliggøre Importen. Gartnernes ovennævnte Talsmand, Hr. Poulsen, mente, at en Told, der fordyrede Roserne med 10 Øre pr. Styk, var rimelig, og det mene vi ogsaa, men en Told som 10 Kr. pr. Pd. Brutto vilde fordyre Roserne med et flere Gange saa stort Beløb. Den rimelige og af begge Parter ønskede Fordyrelse vil efter vor Overbevisning naas, naar Tolden, som i Sverrig, sættes til 1½ Kr. pr. Pd.

Dog maa Foreningen udtrykkelig bemærke, at man kun kan gaa med til at anbefale denne Told under Forudsætning af, at

Blomstrende Planter ansættes til en Toldafgift af ikke under 15 Øre pr. Pd. Flere af de større kjøbenhavnske Gartnere indforskrive saa at sige hele deres Forbrug af Planter som f. Eks. Azaleer, Kamellier, Rhododendron, etc. i omtrent fuldfærdig Tilstand (med Blomsterknopper). Uden den foreslaaede Told af mindst 15 Øre pr. Pd. vilde der, naar Blomsterhandlerne skulde betale den i forrige Stykke omhandlede Told af de i afskaaren Tilstand indførte Blomster, fremkomme et Misforhold, som selvfølgelig maa undgaas.

Foreningens Forslag gaar altsaa ud paa, at følgende Toldsatser ansættes:

Friske afskaarne Blomster	**Kr. 1,50 pr. Pd.**
Blomstrende Planter	**— 0,15 — —**
Blade og Grene	**fri.**

Kjøbenhavn, den 5te September 1895.

Kjøbenhavns Blomsterhandlerforening.

P. F. V.

Viggo Alstrup,
Formand.

Uddrag af Skrivelse fra Bestyrelsen for Dansk Træhandlerforening til Haandværkets og Industriens Toldudvalg. Den 3dje September 1895.

I. Den nuværende Toldfrihed paa visse Træsorter som Eg, Pokkentræ etc. finde vi ingen Anledning til at bibeholde.

II. Den nuværende Tolddifference paa Træ, der indføres til Opskæring (25 pCt. paa runde Stammer, men ingen paa huggede Blokke) er altfor lille; for Mahogni og Nøddetræs Vedkommende dækker den ikke tilnærmelsesvis Tabet i Savsmuld etc. og fremtræder saaledes som en Art Beskyttelsestold for Udlandets Savværker. Vi henstille, at Tolden for de finere Træsorter i Planker, Bræder og Tykkelser forhøjes.

Vi tilføje, at Bestyrelsens Medlemmer til enhver Tid ville være til Tjeneste til mundtlig Konference med kort Varsel.

P. V. V.

Alf. O. Hammer.

Skrivelse fra Dansk Træhandlerforening til Haandværkets og Industriens Toldudvalg. 30te September 1895.

Refererende til vor ærbødige Skrivelse af 3dje ds. undlade vi ikke ved nærværende at supplere samme i Henhold til Medlemmernes Udtalelser paa vort nys afholdte Maanedsmøde.

Man er enstemmig enig i, at den nuværende ensartede Tarif for alt raat opskaaret Træ er i allerhøjeste Grad uretfærdig, ikke alene fordi den, som anført i vor forrige Skrivelse, i flere Tilfælde ligefrem optræder som en Art Beskyttelsestold for Udlandets Savværker og Mellemhandlere; men ogsaa fordi der er noget absurd og urimeligt i, at f. Eks. en Nødvendighedsartikel som raat tilhugget Grantømmer til Bygningsbrug belastes med en Told af indtil 25 pCt. af Varens Værdi (8 Ø. af 32 Ø.), medens en Luksusartikel som Nødde- og Mahognitræ til en Gennemsnitsværdi af 5 Kr. pr. Kubf. kun svarer ca. 1½ pCt. i Told, eller for at gaa til Yderlighederne de fineste Blokke til en Værdi af indtil 32 Kr. pr. Kubikf. kun ca. ¼ pCt.

Vi anse det for for omstændeligt her at fremkomme med en specificeret Sammenligning med andre Staters Toldtariffer og indskrænke os til at fremsætte et løst Udkast til en Klassificering og Tarif, saaledes som vi ville finde denne korrektere og retfærdigere fordelt end ved den nuværende Ordning.

	Træslags	Indenlandske Løvtræsorter	Finere oversøiske Træsorter: Direkte Import	Finere oversøiske Træsorter: Fra Lagre i Europa
I. Brænde og lignende	0	0	0	0
II. Runde Stammer	÷	T.	T.	Tolden bør være den dobbelte som for direkte Import.
III. Hugget Tømmer eller Blokke	÷	T.	+	
IV. Skaaret do. eller Planker 2" og derover	÷	+	+	
V. do. do. do. over 1/4" indtil 2"	÷	+	+	
VI. do. do. do. under 1/4" og Finerer	+	+	+	
VII. Høvlede pl. Bræder og andet grovt Tømmerarbejde.	+	+	+	
VIII. Finere Arbejde. Snedker, Drejer etc.	+	+	+	
IX. do. do. do. med Indlæg	+	+	+	
X. Galanterisager.				

÷ betyder, at Tolden bør nedsættes.
T., at vi betragte den nuværende Toldtarif som passende.
+, at en Forhøjelse bør finde Sted.

Vi undlade ikke at gentage, at man til enhver Tid er til Tjeneste med alle ønskede Oplysninger, som man maatte være i Stand til at yde.

I Bestyrelsen for Dansk Trælandlerforening.

Alf. O. Hammer. N. Hansen. M. H. Krause.

Skrivelse fra Dansk Trælandlerforening til Toldkommissionen. 12te Oktober 1895.

I Henhold til den højtærede Kommissions Anmodning have vi herved den Ære at fremsende den ønskede skematiske Fremstilling af de i vort ærbødige af 30te f. M. foreslaaede Tarifklasser for Tømmer og Træ, forsynet med de enkelte Klassers Gennemsnitsværdi, samt den Toldsats, som vi ville anse for rigtig.

Det er givet, at der overalt og især for de finere Træsorters Vedkommende, hvor Moden og Liebhaveri gøre sig gældende, er meget betydelige Prissvingninger inden for den enkelte Klasse, men den af os ansatte Pris anse vi for saa korrekt, som den kan ansættes efter et Skøn.

Medens vi paa alle andre Punkter ere fuldt ud enige, mene de 2 Herrer i Bestyrelsen, d'Hrr. Hansen og Krause, at Grænsen mellem Position 5 og 6 bør sættes ved 1/2", medens undertegnede Hammer fastholder 1/4".

Det vanskelige ligger i at kunne ramme opskaaret og tilskaaret Træ til Pakkasser, Staver etc. med en højere Told uden samtidig at henføre simple Forskalningsbræder til samme Tarif.

Man kunde maaske komme ud over Vanskeligheden ved at henregne alt opskaaret Træ i tynde Tykkelser (f. Eks. under 1") af en kortere Længde end 6' til Position VII. „Grovt Tømmermandsarbejde". Forskalningsbræder forekomme ikke i Handelen kortere end 6.

	Pr.	Trælast		Indenlandsk Løvtræ		Finere oversøiske Træsorter	
		Gennemsnitsværdi	Told	Gennemsnitsværdi	Told	Gennemsnitsværdi	Told
		Kr. Ø.	Ø.	Kr. Ø.	Ø.	Kr. Ø.	Ø.
I. Brænde o. lign.	Kbf.	0. 25	0	0. 40	0	*)	
II. Runde Stammer	—	0. 40	3	0. 80	8	2. 00*)	12
III. Hugget Tømmer og Blokke	—	0. 50	4	1. 00*)	8	3. 00	12
IV. Skaaret Tømmer, Planker over 3"	—	0. 75	6	1. 50	10	3. 00	15
V. Skaarne Planker og Bræder, 1/2—3"	—	0. 75	6	2. 00	12	4. 00	20
VI. do. under 1/2" og Finerer	Pd.	0. 05	1/2	0. 20	2	0. 60	8
VII. Høvlede og pløjede Bræder og andet grovt Tømmermandsarbejde	Kbf.	1. 50	15	*)	25	*)	40

I.

Alle Slags kløvet Brænde 1 Meter og derunder (dog maa et Overmaal af 5 pCt tillades; da Tildannelsen i Skoven ikke kan være absolut akkurat).

II.

Runde Stammer af alle Træsorter uden Undtagelse, med eller uden Bark, som kun ere behandlede med Værktøj, Økse og Sav i Tværretningen. Barken kan være helt eller delvis aftagen; men Stammen maa ikke være behandlet med Værktøj inden for Barken.

III.

Behugne Rundholter, ukmindelig hugget Bygningstømmer, hugne Lægter, hugne Blokke, kløvede Staver, Hjuleger, Fælg, kløvede Nagler; i det hele taget alt Træ, der kun er behandlet med Sav i Tværretningen og Økse i Længderetningen.

IV. V. VI.

Skaaret Tømmer, Planker, Bræder, Tykkelser og Finerer, saavel savskaarne som knivskaarne (saakaldt høvlede Tagspaan ere ikke høvlede, men knivskaarne), som ikke ere skaarne i Form, d. e. svejfede.

*) Forekommer kun i ringe Mængder.

VII.

Grovt Tømmermandsarbejde, som høvlede og pløjede Bræder, Aarer, Haandspiger etc., tillige raat skaaret Træ, der er skaaret i Form, svejfet, saasom opskaarne Geværskæfter, skaarne Hjulfælg, opskaaret Stoletræ og lign.

VIII. IX. X.

Henhøre ikke til vort specielle Omraade; vi tillade os dog at bemærke, at en Del Artikler, som f. Eks. Dørindfatninger, der nu henregnes til grovt Tømmermandsarbejde, rettelig bør klassificeres som Snedkerarbejde.

Vi ere stadig til enhver Tid til den ærede Kommissions Tjeneste.

Ærbødigst

i Bestyrelsen for Dansk Trælandlerforening

P. B. V.

Alf. O. Hammer.

Kjøbenhavn, den 19de Oktober 1895.

Til

Toldkommissionen.

Undertegnede tillade sig herved at meddele den meget ærede Kommission, at vi, efter at have konfereret med Snedkerlavets Bestyrelse, af denne ere bemyndigede til at afgive følgende Erklæring om det os forelagte Forslag til en ny Tariffering af „Tømmer og Træ" fra dansk Træhandlerforening.

Fra vort Standpunkt stiller Sagen sig fremdeles saaledes, som udtalt i vor gennem „Haandværkets og Industriens Toldudvalg" til Kommissionen indsendte Fremstilling, at vi principaliter maa ønske fuld Toldfrihed paa vore Raamaterialier, altsaa for de nuværende Pos. 248—49, ligesom ogsaa alle Slags Finerer ønskes fri. Det danske Snedkeri har endnu ikke opgivet Haabet om at kunne genvinde sin tidligere Eksportvirksomhed og oparbejde nye Eksportmuligheder, men den første Betingelse for, at dette skal kunne ske, er selvfølgelig den, at vi ligestilles med Udlandets Produktion uden at tynges af en kunstig Fordyrelse paa vort vigtigste Raastof. Ej heller formaa vi at indse de praktiske Fordele ved at omsætte den nuværende Toldsats for uforarbejdet Trælast i ikke mindre end 5 ny, alt eftersom Stammen er behandlet med Værktøj i den ene eller den anden Retning, eller efter de forskellige Tykkelser, hvori Træet er skaaret. Allerhøjst vilde der kunne være Tale om en ganske enkelt Inddeling, som f. Eks. efter 1 " Tykkelse; men selv i saa Fald burde efter vor Formening Tolden for de mindre Dimensioner dog under ingen Omstændigheder overstige den nuværende. Hele Handelen med udenlandsk Træ gaar mere og mere i Retning af at indføre Træet i skaaret Stand og i mindre Tykkelser i Stedet for som tidligere almindeligst i Blokke. Dette er en simpel Følge af, at Træet i de store udenlandske Skove, f. Eks. i Amerika, bekvemmest lader sig skære i de forskellige Tykkelser paa selve Stedet, hvilket da kan ske saa billigt, at det bliver ligefrem urimeligt først at overføre det hertil i Blokke og dernæst lade det skære, — helt bortset fra, at vore indenlandske Skærerier i mangfoldige Tilfælde end ikke ere i Stand dertil. Den ærede Træhandlerforenings Forslag synes derfor hverken at kunne begrundes i Hensynet til Træhandelens, ej heller til det indenlandske Snedkeris Tarv. Ligeledes maa vi fraraade den foreslaaede Sondring mellem forskellige Træsorter (udenlandsk, indenlandsk, oversøisk), hvortil vi ikke kunne finde tilstrækkelig Grund, ligesom det i det hele taget ikke er let at se, hvem det i Praksis saa vanskelig gennemførlige Forslag egentlig vilde gavne.

N. Chr. Topp. **Hans A. Holm.** **J. B. Mørck.**

Det danske Hedeselskab.

Aarhus, den 17de Oktober 1895.

Til
Toldkommissionen.

Idet jeg beder den højtærede Toldkommission modtage min ærbødige Tak for den ved æret Skrivelse af 14de d. M. givne Lejlighed til at udtale mig angaaende Tolden paa Tømmer og Træ, skal jeg indskrænke mig til i al Korthed at fremsætte min Mening om Tolden paa den Varegruppe, som i en ikke fjern Fremtid formentlig vil blive det betydningsfuldeste af vore indenlandske Skoves Produkter, navnlig Naaletræ-Tømmer i alle Dimensioner.

Uden her at skulle komme ind paa ved Tal at dokumentere den aldeles enorme Forøgelse i den sidste Menneskealder af det til Naaletrædyrkning her i Landet indtagne Areal, og det saavel i de gamle Løvskove paa Øerne og i Jylland som jo navnlig i Jyllands skovfattige Hedeegne, tør jeg vel anse det for tilstrækkelig bekendt for den højtærede Kommission, at vort Skovbrug, formentlig inden Midten af næste Aarhundrede, overvejende vil faa Karakteren af et Naaletræ-producerende Brug. Allerede nu med den forholdsvis ringe Produktion af Naaletræeffekter har Skovbruget den største Vanskelighed ved at konkurrere med Udlandet, hvis ekstensive Drift gør det muligt trods den nuværende Told og for Sverrigs Vedkommende støttet af de nu etablerede Dampfærgeforbindelser over Øresund, at levere disse Effekter selv ved vestjydske Stationer til Priser, som den indenlandske Producent ikke kan imødegaa, naar han ikke vil arbejde med Tab. Det er overordentlig store Summer, der nu saavel af private som af Staten aarlig anvendes til Anlæg af nye Naaletræskove, og det maa derfor efter min Mening være en højst betænkelig Sag at nedsætte Tolden paa Naaletræeffekter og derved yderligere forøge den allerede højst trykkende Konkurrence, som vort Skovbrug kæmper mod. Det skrigende Misforhold, der er til Stede mellem Værditolden af raat tilhugget Naaletrætømmer og de værdifulde udenlandske Luksus-Trævarer vil jo naturligst hæves ved en betydelig Forhøjelse af Tolden paa de sidste; men jeg vilde anse det for højst beklageligt for vort Skovbrug, om en Nedsættelse af Tolden paa de kurante Naaletræeffekter skulde blive etableret. At beholde den nuværende Told for disse Effekter vilde jeg anse for tilraadeligt.

Ærbødigst

P. Borch.

Idet undertegnede Repræsentanter for vor Tømmerhandel, for dansk Træhandel og Savværksindustri samt for Landets Skovbrug herved have den Ære at efterkomme den fra den højtærede Toldkommission til os rettede Opfordring om, saa vidt muligt, at fremkomme med et Fællesudkast til Forslag til Told paa Tømmer og Træ, skulle vi tillade os at forudskikke følgende Bemærkninger:

Vi have i vort Fællesarbejde saa vidt muligt set bort fra de almindelige toldpolitiske Principper, der kunne lægges til Grund for Udarbejdelsen af det begærede Udkast, og vi have ligeledes søgt ikke at tage Hensyn til denne Tolds fiskale Betydning. Motiverne til dette Udgangspunkt for vort Arbejde ere følgende to: Dels den, at vi alle erkende, at vi ikke gennem en Betænkning som denne, der udarbejdes af Repræsentanterne for en enkelt Gruppe af Erhverv, kunne vente at gøre de toldpolitiske Principper gældende, som enhver af os maatte hylde, idet saadanne Principper maa fastslaas af Regering og Folkerepræsentation under Hensyn til Landets Erhvervsliv i det hele taget og under Hensyn til Statens finansielle Krav. Dels den, at vi ikke kunde have naaet til et frugtbart Samarbejde, naar enhver af os vilde have gjort sin Opfattelse af de foran nævnte almindelige Principper gældende, fordi vi i saa Henseende nære saa forskellige Anskuelser, at Enighed om disse paa Forhaand maatte anses for uopnaaelig.

Vi have derfor indskrænket vort Arbejde til en Undersøgelse af, hvorledes Forholdet mellem de forskellige Vareklassers Fortoldning efter vor Formening bør være, naar vi overhovedet skulle have en Told paa Tømmer og Træ, og naar man i bestaaende Erhvervs- og Toldforhold vil søge Udgangspunktet for en Forestilling om denne Tolds omtrentlige Størrelse uden at indlade sig paa en Undersøgelse af dens absolutte Størrelse. Vi have troet bedst at kunne udtrykke dette ved i Udkastet at angive Tolden paa Importens Hovedmasse, den nuværende Toldlovs Positioner 248 og 249, ved en ubekendt Størrelse x, der tænkes at afgive Basis for Fortoldningen af alt Tømmer og Træ, og dernæst at udtrykke de øvrige Positioners Toldsatser i Forhold hertil. Ansættes f. Eks. af den højtærede Kommission Toldbeløbet for vort Udkasts Position II x = den nuværende Toldlovs Beløb, ca. 8 Øre pr. Kbfd., saa bliver Toldbeløbet for Udkastets Position III = 8 + 5 Øre = 13 Øre, med x = 5 (nuværende Told paa finske Varer) bliver III = 5 + 5 = 10 Øre, o. s. fr. — Endelig have vi bestræbt os for at fordele de forskellige Varer i Grupper og Klasser, der forekomme os naturlige i Forhold til Erhvervslivet, saa langt vor faglige Indsigt rækker.

Det nedenstaaende Udkast angaar altsaa Tolden paa den hele Import af Tømmer og Træ, idet vi af ovenanførte Grunde kun have undladt at udtale os om den almindelige Beskatningsbasis, hvis Valg maa overlades andre Faktorer, i første Instans den højtærede Toldkommission.

Udkast

til Affattelse af Forslag til Told paa

Tømmer og Træ.

Pos. Nr.		Toldens Beløb pr. Kbfd. Øre.
	A. **Brænde,** forhandlet favnevis eller efter Vægt: Af Løvtræ alt kløvet, men ikke yderligere tildannet eller tilhugget Brændeved af ikke over 3 Fods (1 Meters) Længde (sammenlign Pos. IV.); af Naaletræ runde eller kløvede, men for øvrigt ubearbejdede Træstykker af ikke over 3 Fods (1 Meters) Længde, samt Tømmer-, Planke-, Bræddestumper og Savværksaffald af ikke over	
— I.	2 Fods Længde.....	frit
	B. **Gavntræ.**	
	- a. **Naaletræ** (Trælast).	
	- - Uforarbejdet eller raat tildannet, hvortil regnes rundt, tilhugget eller savskaaret Naaletræ, saasom: utildannede Master og Rundholter, Savklodse og -Stokke; Piloteringstræ, Telegraf- og Telefonpæle, uborede Pumpetræer, Rafter, Stager og Stænger; endvidere slinget Tømmer til Hus- og Skibsbygning m. v., slingede Sveller og Lægter; Nagler; endelig savskaaret Tømmer,	
— II.	Sveller, Planker, Bræder, Lægter og raat savskaarne Staver...	x
	- - Yderligere tildannet, saasom: Høvlede og pløjede Bræder, tilpasset Hus- og andet Tømmer, samt andet grovt Tømmermandsarbejde; endvidere opskaaret Møbeltræ, tildannet Redskabstræ, Aarer o. desl.; fremdeles tilpasset Pakkassetræ, uhøvlede færdige Pakkasser, sav- eller knivskaarne Tagspaan samt	
— III.	andre Spaan; endelig Trætraad, Træuld o. desl.....	x + 5
	Anm. Naaletræ (Pos. II.—III.) omfatter alt i Nordeuropa, derunder samtlige Østersølande, vildtvoksende eller almindelig dyrket Naaletræ samt de oversøiske (især nordamerikanske) Naaletræarter, der forhandles i lignende Former, og som tjene til lignende Anvendelser som dette.	
	B. b. **Indenlandsk Løvtræ.**	
	- - Uforarbejdet eller raat ophugget, saasom: Kævler, Klodse, favnsat ukløvet Træ og Rundstænger; endvidere slinget Tømmer, slingede og skaarne Sveller; Nagler, uafbarkede Vidjer; endelig favnsat og kløvet Gavntræ, der er over 6 Duodecimaltommer fra Marv til Bark, eller paa hvilket Marvstykket er	
— IV.	fjernet.....	$^2/_3$ x
	- - Raat tildannet med Sav og Økse, saasom: Savskaaret Tømmer, Planker, Bræder (Tykkelser) og Firkanter af 1 Duodec. Tom. Tykkelse og derover; Parketstav; Tagspaan: endvidere ufærdigt, behugget og savskaaret ret Møbel- og Vognmagertræ; Stave- og andet Bødkertræ; Tøndebaand og afbarkede Vidjer,	
—. V.	- - Riskoste o. desl.	$^2/_3$ x + 8

Pos Nr.		Toldens Beløb pr. Kbfd. Øre.
	B. b. Yderligere tildannet, saasom: Bræder under 1 Duodec. Tom. Tykkelse, tilpasset Pakkasse- og Cigarkassetræ samt Spaan til Æsker o. desl.; alt skabelon-skaaret, uhøvlet Møbel-, Vogn-, Bødker- og Redskabstræ; Kapsko og Tøffelbunde, kun tildannede	
— VI.	med Sav; Træpløkke	$^2/_3$ x + 15
	Anm. Indenlandsk Løvtræ (Pos. IV.—VI.) omfatter alt i Nordeuropa, derunder samtlige Østersølande, vildtvoksende eller almindelig dyrket Løvtræ samt de oversøiske (især nordamerikanske) Løvtræarter (f. Eks. Eg, Ask o. s. v.), der forhandles i lignende Former, og som tjene lignende Anvendelser som dette.	
	- c. **Fremmede, især finere Træsorter.**	
	- - Uforarbejdede runde eller raat tilhuggede Kævler, Klodse og	
— VII.	Tømmer, slingede og skaarne Sveller; Nagler o. desl.	x
	- - Raat tildannet, saasom: Skaaret Tømmer, Planker og Firkanter over 1½ Duodec. Tom. Tykkelse, ufærdigt behugget og savskaaret, ret Møbel- og Vognmagertræ, Staver og andet	
— VIII.	Bødkertræ	x + 8
	- - Yderligere tildannet, saasom: Bræder paa og under 1½ Duodec. Tom. Tykkelse, Parket-Stav, tilpasset Cigarkasse- og andet Kassetræ; alt skabelon-skaaret, uhøvlet Møbel-, Vogn-,	
— IX.	Bødker- og Redskabstræ	x + 15
	Anm. Fremmede, især finere Træsorter, omfatter alt fremmed Træ undtagen det under a. og b. nævnte, saasom: Mahogni, Valdnød (europæisk og oversøisk), Jacaranda, Teak, Pokkenholt, Blyantsceder og Cigarkasseceder, Hickory, Whitewood, Ibenholt, Buksbom, Weichsel m. m.	

Foranstaaende Udkast tillade vi os at ledsage af følgende Bemærkninger:

I Udkastet er Tolden udtrykt i Øre pr. Kbfd. Dette er imidlertid kun sket for Overskuelighedens Skyld, idet vi paa ingen Maade derved ville tilraade at forlade de nu brugelige Fortoldningsmaader dels efter Bestuvning af de Fartøjer, der indkomme med Trælast, dels efter Vægt for uregelmæssig formede Varer. Vi maa tværtimod tilraade, at Fortoldning efter Bestuvning, der dels yder mange Lettelser for Toldvæsenet, dels er en bekvem og ofte fordelagtig Fortoldningsmaade for Ladningsmodtagerne, anvendes i alle de Tilfælde, i hvilke den er hjemlet i den nuværende Toldlov og foreslaaet i Regeringens Forslag af 1890. Ligeledes er det en Selvfølge, at Fortoldning efter Vægt, som den almindeligvis besværligere Maade for de fleste af disse Varer, kun tænkes anvendt, hvor Fortoldning efter Kubikmaal ikke praktisk lader sig benytte, idet da Toldbeløbet efter Rumfang for disse Varer omregnes til Toldbeløb efter Vægt paa den i Regeringsforslaget af 15de November 1890 antydede Maade. Nærmere Regler for Fortoldningsmaaden efter Bestuvning og af Bestuvningsfortoldningens Anvendelse paa Jærnbanernes Vognladningsgods anse vi det for rettest at henvise til Toldteknikken, ligesom ogsaa Regler for Opmaalingsmaaden (Remission for Vankant o. desl.). Det bemærkes dog, at den nuværende Toldlovs Nedsættelse af det paagældende Toldbeløb med 25 pCt. for Rundtømmer, som indføres til videre Aptering, forudsættes ikke bragt i Anvendelse i vort Udkast (se nedenfor).

Af Toldudkastet er udeladt Positionen „Finske Trævarer", hvis Fortoldning nu udføres efter tidligere traktatmæssig Overenskomst. Skulde denne særlige Fortoldningsmaade blive ophævet, forudsættes finske Trævarer optagne mellem Trævarer fra andre Produktionssteder.

Af Udkastet til vort Toldforslag er endvidere udeladt de Varer, der henhøre til den nuværende Toldlovs Positioner 252, 253, 254, ved hvilke den egentlig haandværksmæssige Tildannelse udgør den overvejende eller i hvert Fald en meget fremtrædende Del af Værdien, og som hovedsagelig bestaa af færdige Produkter af Haandværk og Industri. Disse Varer henhøre til Hovedgrupperne: Snedkerarbejde (derunder fræsede og kelede Dørkarme, Paneler, Lister, færdige Døre og Vinduer; endvidere høvlet, pløjet, drejet, kelet, fræset Træ til Møbler, Redskaber, Vogne, færdige Møbeldele og hele Møbler; endvidere færdige høvlede Pakkasser og andre Kasser af Træ, færdige Cigarkasser m. v.); færdige Træsko, Kapsko og Tøffelbunde; Bødkerarbejde (færdige Fade, Tønder, Fustager, Kar Dunke o. desl.); Redskaber og Husgeraad; Tændstikker; færdigt Snitarbejde saasom Truge, Øsekar, Skeer, Tøjklemmer o. desl. Galanterivarer, Legetøj m. v. For disse Klasser af Varer maa den højtærede Kommission henvises til Oplysninger især fra Haandværk og Industri.

Udkastet angaar saaledes udelukkende Tømmer og Træ som Raamateriale for Haandværk og Industri, dels i fuldkomment raa eller ubearbejdet Form, dels kun saa vidt tildannet som gunstig for Lagring samt Forsendelsen til og Fordelingen mellem Haandværkets og Industriens forskellige Grene. De enkelte Undtagelser herfra, som ville findes i Udkastet, forklares ved Varens Beskaffenhed (f. Eks. uhøvlede Pakkasser m. v.).

Denne faglige Begrænsning og dens Natur har været bestemmende for Udkastets ledende Princip, idet Forskellen mellem de forskellige Toldsatser for Materiale af samme Oprindelse, saavidt muligt, kun udtrykker et passende Vederlag for Svind af enhver Art, foraarsaget af den Oparbejdning, som Varen har været undergiven. Maaske burde dette have været udtrykt i Forhold til Størrelsen af x og ikke ved et fast Beløb. Af praktiske Grunde er dog det sidste foretrukket; men kun ved meget ringe Værdier af x vil herved fremkomme en følelig Beskyttelse for selve det ved Bearbejdningen udførte Arbejde. Nogen egentlig Beskyttelse for det i Oparbejdningen nedlagte Arbejde gennem Forskellen paa de forskellige Positioners Toldbeløb har altsaa ikke været tilsigtet og vil, naar hver Position tages som Helhed, heller næppe findes i Udkastet. Den Beskyttelse for indenlandske Erhverv, som kunde blive en Følge af Tolden paa Tømmer og Træ, tænkes saaledes i Henhold til det valgte Princip alene at ligge i Grundtaksten x. om hvis Størrelse vi ikke have udtalt os. At Grupperingen af forskellige Varer i samme Position imidlertid maa medføre Beskyttelse eller Tab for enkelte Erhverv er en Selvfølge.

Følgen heraf er bleven, at vort Udkast i det hele taget kun i ringe Grad afviger fra de bestaaende Toldforhold eller i ethvert Fald i det væsenlige kun kommer til at afvige fra disse i samme Grad, som Grundtaksten x kommer til at afvige fra de nuværende Positioner 248 og 249. Det nye, som Udkastet indeholder, bestaar derfor i Hovedsagen kun af en mere tidssvarende Fordeling af Varerne i Toldpositioner end den nuværende Toldlovs. Med Hensyn til to Vareklasser er der dog i Udkastet skét en Undtagelse fra denne Regel, idet der er foreslaaet samme Told for Eg som for andet Løvtræ og samme Told for kløvet Gavntræ af Løvtræ som for Gavntræ i Kævler. Angaaende Motiverne til disse Afvigelser fra den nuværende Told skal bemærkes følgende.

At Egen hidtil har været toldfri, skyldes formentlig Hensynet til Træskibsbyggeriet, der i tidligere Tid spillede en saa stor Rolle, og af Hensyn til hvilket Staten søgte, saa meget som muligt, at drage fremmed Eg til Landet, for at bevare vort eget Forraad til Disposition for Orlogsmarinen og Handelsflaaden. Hele dette Hensyn har nu tabt sin Betydning, og der er næppe nogensomhelst Grund til at stille Egen anderledes i Toldloven end alle andre Træsorter.

Alt andet, til Gavnbrug tjenligt Løvtræ i raa Form som Kævler og Klodse har hidtil været fortoldet efter Positionerne 248 og 249, hvorimod den Anomali har indsneget sig i vor Fortoldningspraksis, at naar disse Kævler overskæres og kløves i Form af Favnebrænde, ere de toldfri, uagtet deres Transport og altsaa ogsaa deres Indførsel lettes ved Opkløvningen, uden at deres Anvendelse til mange Arter Gavnbrug derved forringes. Det tør formentlig anses for sikkert, at denne Praksis, der først er bleven indført ved Generaldirektoratets Resolution af 6te Januar 1893, eller i ethvert Fald er bleven en Følge af denne, ikke har været Toldlovens Hensigt og heller ikke har været anvendt tidligere, men er bleven dikteret af toldtekniske Hensyn, idet det i mange Tilfælde ikke har kunnet afgøres, om en Vare kunde betegnes som Gavntræ eller Brænde. Denne Vanskelighed har Udkastet søgt at hæve ved at angive et bestemt Kriterium for, hvad der maa anses for kløvet Gavntræ af Løvtræ (Pos. IV), og man er derved bleven i Stand til at føre denne Vare tilbage til den Plads, den utvivlsomt har skullet indtage i vor nuværende Toldlov. For Naaletræets Vedkommende har man derimod ikke troet at kunne opstille nogen let kendelig og uomgaaelig Grænse mellem de to Sorter Favneved, og alt er derfor foreslaaet toldfrit.

Da Udkastets Pos. IV herved er kommen til at indeholde dels runde Kjævler og Klodse, for hvilke der ifølge den nugældende Lov gives 25 pCt. Toldnedsættelse, endvidere Egetræ og Tømmer, der nu er toldfrit, og endelig kløvet og favnsat Gavntræ især af Bøg og Eg, der ligeledes er toldfrit efter den nuværende Lov eller efter den bestaaende Praksis, saa have vi troet at træffe et rigtigt og retfærdigt Forhold mellem hele denne Positions Effekter og Udkastets andre Positioner ved at foreslaa en Reduktion af 33 pCt. for alle Varer i Udkastets Pos. IV. og have derfor ansat dens Toldbeløb til $^2/_3$ x.

Ifølge Beskaffenheden hører endnu Finerer af inden- og udenlandske Træsorter samt Papirmasse af Træ ind under Toldgruppen, „Tømmer og Træ" saaledes som den er afgrænset i nærværende Udkast. At disse Varer ikke destomindre mangle i dette, har følgende Grunde.

For Finerer, der i vor Tid kun delvis saves, men for største Delen knivskæres kan der ikke beregnes nogen Toldsats efter det Princip (Forskellen paa Toldbeløbene beregnet hovedsagelig af Svindet ved Tildannelsen), der er lagt til Grund for Udkastets Toldbeløb, uagtet de udgøre en højt forædlet Handelsvare, sammenlignede med de raa Blokke, hvoraf de fabrikeres. Denne Vare foreslaas derfor udskilt af Gruppen „Tømmer og Træ" og hensat i en egen Position, om hvis Fortoldning Træhandlerforeningen vil tillade sig at indgive Forslag.

Hvad angaar Papirmasse af Træ, da forekommer det os sandsynligt, at Bevarelsen af denne Vares nuværende Told, 10 pCt. af Værdien, maa afhænge af Papirtolden, hvis Skæbne er os ubekendt, hvorfor denne Vare foreslaas som hidtil udskilt af Gruppen „Tømmer og Træ" til en egen Position.

Fremdeles maa bemærkes, at Varerne, Enebærstænger, Buksbom, Ibenholt, Pokkenholt og uafbarkede Vidjer, der alle hidtil have været toldfri, og som efter vor Formening hverken i Erhvervslivet eller i Importen spille nogen Rolle af Betydning, have været for ubetydelige til at man for deres Skyld har villet etablere en egen toldfri Position, hvorfor vi have fordelt disse Effekter til de af Udkastets Positioner, hvor de naturlig høre hjemme.

Endvidere skal foreslaas, at Flodholt henføres i Toldloven til Kork, og at Garvebark, Farvetræ og Trækul ligesom hidtil ikke fortoldes under „Tømmer og Træ".

Endelig maa bemærkes, at dersom Udkastets Gruppe B c, fremmede, især finere Træsorter, skal fortoldes betydeligt højere end af os foreslaaet, fordi denne Gruppe fortrinsvis tjener Fabrikationen af Luksusgenstande, saa bør en betydelig Forhøjelse af Pos. VII have forholdsvis Forhøjelse af Pos. VIII og IX til Følge, ligesom ogsaa af de under B c nævnte

Træsorter Hickory og Whitewood, hvis Anvendelse mere nærmer sig Klassen Bb, i saa Fald maa overføres til denne (smlg. Anm.).

P. E. Müller. **A. Oppermann.** **Hannibal Sehested.**

Som Repræsentanter for Skovbruget.

Alf. O. Hammer. **A. Hansen.** **M. H. Krause.**

Dansk Træhandlerforenings Bestyrelse.

Undertegnede Tømmerhandlere have ikke deltaget i Detailforhandlingen af Løvtræpositionerne IV—IX som ikke henhørende under den egentlige Tømmerhandel. Vor Underskrift angaar derfor kun Positionerne I—III.

Karl N. Frederiksen. **C. A. T. Herbst.** **F. C. Trier.**

Dansk Trælandlerforening.

Kjøbenhavn, den 11te November 1895.

I Henhold til den af Repræsentanter for Skovbruget, Dansk Trælandlerforening og Tømmerhandlerforeningen afgivne Betænkning angaaende Told paa Tømmer og Træ, i hvilken det overdroges Trælandlerforeningen at indgive specielt Forslag angaaende Fortoldning af Finerer, tillader undertegnede Bestyrelse sig at fremsætte efterfølgende:

Siden Fremkomsten af Regeringens Toldlovforslag af 15de November 1890, i hvis Bemærkninger det anføres, „at denne Vare (Finerer) ikke er eller har Udsigt til at kunne blive Genstand for indenlandsk Tilvirkning", er der indtraadt en Forandring i de da bestaaende Forhold, idet der er dannet et større Selskab „Trækompagniet", hvis væsentligste Virksomhed vil blive Bearbejdelse af Træ til Finerer og da navnlig af finere Træsorter.

Den Forudsætning, under hvilken det anførte Citat har fundet sin Begrundelse, tør hermed siges at være bortfalden, hvorfor vi formene, at den nuværende Told, Pos. 254, 3 Sk. pr. Pd., for Finerer af finere oversøiske Træsorter bør bibeholdes. Til Støtte for denne vor Henstilling tillade vi os at anføre, at denne Toldsats kun ganske undtagelsesvis naar 10 pCt. af Varens Værdi, hvilket tør anses som en overordentlig moderat Toldafgift for en Luksusartikel, som nævnte Vare maa anses for at være.

For Finerer af indenlandsk Løvtræ (tidligere saakaldte Finerer af grove Træsorter, Pos. 251) tillade vi os at henstille, at Toldsatsen fastsættes i samme Forhold til Tolden for Finerer af finere Træsorter, som den højtærede Kommission maatte finde Anledning til at foreslaa Forholdet mellem Toldsatsen for B. b. (indenlandsk Løvtræ) og B. c. (fremmede, især finere Træsorter).

I Bestyrelsen for Dansk Trælandlerforening.

A. O. Hammer. **N. Hansen.** **M. H. Krause.**

Til
Toldkommissionen.

Tømmerhandlerforeningen

i Kjøbenhavn, den 15de November 1895.

Til

Toldkommissionen.

Tømmerhandlerforeningen i Kjøbenhavn tillader sig herved ærbødigst at fremkomme med nogle faa Bemærkninger med Hensyn til Tolden paa Tømmer og Træ.

Lige saa lidt som det Udvalg af Repræsentanter for Skovbrug, Savværksdrift og Tømmerhandel, der allerede har afgivet sin Betænkning til den højtærede Toldkommission, og hvori vor Forening var repræsenteret ved sin Bestyrelse, finde vi Anledning til at fordybe os i Spørgsmaalet om Størrelsen af Toldsatsen for almindelig uforarbejdet eller raat tildannet Trælast (i Udvalgets Udkast betegnet med x), denne vil dog være at bestemme navnlig af fiskale Hensyn og af et Skøn over, i hvilken Grad Trælastforbruget kan siges at være et sandt Udtryk for Skatteevnen.

Vore Bemærkninger tage derfor navnlig Sigte paa de praktiske Fortoldningsmaader. Vi tør vel anse for givet, at man ligesom hidtil vil give den klarerende Valget imellem Fortoldning efter Skibets Drægtighed eller efter speciel Opmaaling som den for begge Parter bekvemmeste og mindst tidsspildende Maade.

Den nuværende Beregningsmaade, hvorefter Tolden af Rumlasten ansættes til 45 Gange den for en Kubikfod fastsatte Toldsats, maa anses for at komme det virkelige Forhold saa nær som muligt.

Endvidere anse vi det rigtigt som foreslaaet i Regeringsforslaget af 15de Novbr. 1890, at Dækslasten reduceres til Tons efter Forholdet 1 Ton = 60 Kubikf., idet man ved Dækslastens Opmaaling under et ikke kan undgaa at medtage mange Mellemrum, Vankanter o. s. v.

Dette sidste Forhold bør ogsaa lægges til Grund ved Opmaaling af Jærnbanevognladninger.

Af stor Betydning vil det være, at Adgangen til Afdrag for vedladede andre Varer udvides til at omfatte alle Varesorter, herunder ogsaa Splitved o: Brænde- og Plankestumper, der indføres som Brændeved, og for hvilke der, skønt Varen ellers er toldfri, under det nugældende Reglement ikke gives Afdrag.

For saa vidt der for Løvtræ i raa Tilstand eller som Bræder og Planker vedtages andre Toldsatser end x, maatte der ogsaa for Partier heraf fastsættes Regler for Afdrag, naar de, som ofte sker, indkomme i Ladninger for øvrigt bestaaende af Naaletræ, der fortoldes efter Skibets Drægtighed.

Med Hensyn til de i forannævnte Udvalgs Udkast foreslaaede Toldsatser for Løvtræ i opskaaren Stand tillade vi os at bemærke følgende:

Der indføres nu hertil betydelige Kvantiteter Bræder af Eg, Nøddetræ, Whitewood o. s. v., som i Handelen gaa og beregnes for 1" Tykkelse. Dels ere disse imidlertid som oftest skaarne i engelsk Maal (3 pCt. mindre end dansk), dels ere de ofte unøjagtig skaarne. En Følge deraf er, at, for saa vidt man vil beholde den mellem Udkastets Pos. V. og VI. resp. VIII. og IX. fastsatte Grænse, 1" Tykkelse som Minimum for de lavere Toldsatser, da vil deraf opstaa idelige Tvivlsspørgsmaal, uforsætlig fejlagtige Toldangivelser o. s. v., som ville volde meget Bryderi, der vilde undgaas, om man enten bibeholdt de nugældende Grænser eller i alt Fald nedflyttede Grænsen til $^3/_4$" som Minimum.

Ærbødigst

I Bestyrelsen for Tømmerhandlerforeningen i Kjøbenhavn.

F. C. Trier,
Formand.

Karl N. Frederiksen.

Kjøbenhavn, den 30te November 1895.

Under 15de d. M. har Bestyrelsen for Tømmerhandlerforeningem i Kjøbenhavn indsendt til den højtærede Kommission en Skrivelse, der i Hovedsagen imdeholdt Forslag angaaende toldtekniske Spørgsmaal, som ikke vare behandlede i det „Udkast til Affattelse af Forslag til Told paa Tømmer og Træ", som Repræsentanter for vor Tømmerhandel, for dansk Træhandel og Savværksindustri samt for Landets Skovbrug efter Toldkommissionens Opfordring tidligere havde udarbejdet og indsendt.

Blandt de i Tømmerhandlerforeningens Skrivelse fremsatte toldtekniske Forslag er der imidlertid et, der kommer i aabenbar Modstrid med, hvad der er anført i det af os indsendte ovenomtalte „Udkast", og som derfor nødvendiggør nærværende ny Henvendelse til Toldkommissionen.

I „Udkastets" Toldpositioner V og VI sættes som Grænse for „„Planker og Bræder (Tykkelser)" henhørende til Position V, og „Bræder" henhørende til Position VI, en Minimumstykkelse af 1 Duodec. Tomme, saaledes at alt af den Art Varer, der har mindst 1 Tommes Tykkelse, foreslaas at skulle svare en Told af $^2/_3$ x + 8 Ø. (Position V), og af alt, hvad der har ringere Tykkelse $^2/_3$ x + 15 Ø. (Position VI). Denne Grænse foreslaar nu Tømmerhandlerforeningens Bestyrelse nedsat til $^3/_4$ Tomme.

Til Belysning af dette Forslag skulle vi tillade os at anføre, at Grænsen mellem de to Grupper Varer af Skovbrugets og Træhandelens Repræsentanter var sat til $1^1/_2$ Tomme, ligesom for de tilsvarende Varer i Udkastets Positioner VIII og IX, idet denne Grænse maatte anses for nogenlunde korrekt at svare til den foreslaaede Forskel i Told paa tykkere og tyndere Bræder, ansat i Forhold til det ved Oparbejdningen foraarsagede Svind. Herimod blev der fra Tømmerhandlerforeningens Medlemmer ikke rejst væsentlige Indvendinger, men da de med en vis Ret fordrede nogen Kompensation i Tolden paa disse Varer, fordi de kom til at indeholde en — om end ikke meget betydelig — Post af amerikanske Egebræder, der hidtil vare gaaede toldfrit ind, enedes man efter vidtløftige Forhandlinger om at nedsætte Grænsen, saaledes som angivet i Udkastet, til 1 Tomme. Denne Grænse indeholder altsaa et betydeligt Tab for den danske Savværksindustri, som dens Repræsentanter have ment at burde indvillige i for at imødekomme Importforretningernes Interesser i passende Grad. Om denne Overenskomst opnaaedes der fuld Enighed mellem Tømmerhandlerforeningens Bestyrelses Medlemmer og „Udkastets" andre Underskrivere, uden andet Forbehold fra nogen af Siderne end det, at Tømmerhandlerforeningen ønskede ved sin Underskrift kun at paatage sig et Medansvar for Udkastets 3 første Positioner, Naaletræ-Varerne.

Naar nu Tømmerhandlerforeningen ensidig foreslaar den omhandlede Grænse yderligere nedsat, da forrykkes i ethvert Fald den ved vore Forhandlinger opnaaede Ligevægt imellem de paa vore Møder repræsenterede Interesser. Allerede af den Grund maa det være

os tilladt at anmode den højtærede Toldkommission om at bevare de en Gang vedtagne Grænser mellem Positionerne, naar man overhovedet anser de i Udkastet foreslaaede Bestemmelser som et brugbart Grundlag. Men vi have saa meget mere Grund til at tillægge det omhandlede Punkt Vægt, som den i Udkastet foreslaaede Grænse af 1 Tomme mellem Savvarernes Fordeling til de to Positioner allerede stiller vore Savskærerier meget ugunstigt i Sammenligning med Importlandenes, og Forandring af Grænsetykkelsen til 3/4 Tomme, vil være yderligere afgørende for Importlandenes absolutte Overvægt paa dette Omraade.

Vi kunne desuden ikke erkende Rigtigheden af det Motiv, der i Tømmerhandlerforeningens Skrivelse er anført til Støtte for denne Forenings her omhandlede Forslag. Vanskeligheden for Toldvæsenet ved at erkende Grænsen mellem Savvarer af de to Positioner vil selvfølgelig være lige stor, hvad enten den normgivende Tykkelse er 1 Tomme eller 3/4 Tomme, og den tilsigtede Lettelse i toldteknisk Henseende vil saaledes formentlig aldeles ikke opnaas ved Tømmerhandlerforeningens Forslag.

Idet vi Underskrivere af det omhandlede „Udkast" tillade os at indsende nærværende Redegørelse undlade vi ikke at tilføje, at Grunden til, at vi ikke have forelagt denne til Underskrift ogsaa for Hofjægermester Sehested, der var Medunderskriver af „Udkastet", er den, at han ikke var til Stede i det Møde, i hvilket de ovennævnte Forhandlinger mellem undertegnede og Medlemmerne af Tømmerhandlerforeningens Bestyrelse fandt Sted angaaende Begrænsningen af Positionerne V og VI, hvorfor han ikke vilde have været i Stand til at udtale sig om Resultatet af de førte Forhandlinger.

B. E. Müller. **A. Oppermann.** **M. H. Krause.**

Alf. Hammer. **N. Hansen.**

Til

Toldkommissionen.

Kjøbenhavn, den 8de November 1895.

Da jeg efter Opfordring fra Toldkommissionens højtærede Formand havde den Ære i Kommissionsmødet den 23de f. M. at fremsætte mine Anskuelser om Toldlovens Betydning for Skovene, fremhævede jeg den Indflydelse, som Dampfærgen Helsingør—Helsingborg havde vist sig at have for Importen af Skovprodukter, og den derved forøgede Konkurrence for det danske Skovbrug med de primitivt drevne svenske Naturskove. Fra anden Side søgtes der gjort gældende, at Dampfærgeforbindelsen ikke kunde antages at ville forandre Importens Karakter, det var kun en anden Vej, ad hvilken Importen fandt Sted, og dette kunde ingen Indflydelse faa paa Konkurrencen mellem vort Skovbrug og Udlandet. Støttet paa min Erfaring om Dampfærge-Importens Beskaffenhed maatte jeg dog fremdeles fastholde, at netop Importens Karakter blev forandet ved den direkte Sporforbindelse mellem danske Forbrugssteder og svenske Skovegne, idet erfaringsmæssig mange Produkter blive Genstand for Import pr. Jærnbane, som ikke havde kunnet indføres pr. Skib, og at Importen fordeltes til mange Forbrugere, selv i Hjærtet af vore Skovegne, til hvilke aldrig tidligere Importen var naaet, og som derfor havde været henviste til at tilfredsstille deres Forbrug i Landets egne Skove. Da jeg har ønsket at kunne bekræfte denne Udtalelse ved positive Data, henvendte jeg mig til Generaldirektoratet for Statsbanerne med Anmodning om godhedsfuldt at ville meddele mig til Brug ved denne Lejlighed en saa udførlig Statistik som muligt over Importen af Skovprodukter pr. Dampfærge Helsingborg—Helsingør i de tre Aar, i hvilke denne Færge har været i Gang 1892—93, 1893—94 og 1894—95. Som Følge af denne Anmodning har jeg fra Statsbanernes statistiske Kontor modtaget den meget instruktive Opgørelse, som jeg herved har den Ære at fremsende.

Ankomst-Stationer.	Tømmer.	Forarbejdet Træ.	Brænde.	Bark.	Trækul.
	Centn.	Centn.	Centn.	Centn.	Centn.
Kjøbenhavn m. Forstæder ... (3)	129,700	17,967	51,167	5,833	5,667
Sjællandske Landstationer .. (37)	91,600	19,400	45,567	667	"
Sjællandske Kyststationer ... (10)	61,100	267	11,067	4,234	"
Andre Øer..... (15)	29,100	1,834	1,267	600	167
Fylland ..... (37)	53,900	2,934	200	2,667	"
I alt... (37)	364,400	42,400	109,267	14,000	5,834

Et Sammendrag af denne Liste til Gennemsnit for alle tre Aar og med Gruppering af Stationerne efter deres Beskaffenhed vil give ovenstaaende Tal.

En nærmere Betragtning saavel af den originale Liste og af foranstaaende Sammendrag som af den trykte Beretning om Driften af de danske Statsbaner i 1893—94 vil oplyse følgende angaaende Dampfærgens Betydning for Danmarks Skovdrift.

1°. Fra Sverrig sendtes til Danmark 1893—94 via Dampfærgen 1,015,000 Centner Gods, hvoraf 63 pCt. var Skovprodukter, kun 22 pCt. de tungere Tegl- og Kalkværksprodukter, Metaller og Metalvarer, Jord og Stenarter. Den langt overvejende Del af den med Dampfærgen befordrede Godsmængde er altsaa Skovprodukter.

2°. Importen pr. Dampfærge har i de tre Aar været stigende, om end meget uregelmæssig for de enkelte Varer, saaledes som det maa ventes ved den noget famlende Benyttelse af en ny Kommunikationsvej.

3°. Over 92 pCt. af denne Importmasse er de groveste Varer, Tømmer og Brænde, for hvilke Omladningsomkostningerne udgøre et i Forhold til Værdien højt Beløb. Men af disse grove Varer falder atter en uforholdsmæssig stor Del paa den groveste og simpleste af alle, Brænde. I Aarene 1890—92 udgjorde Brændet 12 pCt. (efter Rummaal) af Danmarks hele Import af Tømmer og Træ; i 1892—93 til 1894—95 udgjorde Brændet 21 pCt. (efter Vægt) af Importen af Tømmer og Træ pr. Dampfærge. Dampfærgeforbindelsen udvikler altsaa Importen af de simplere Varer, for hvilke Omladningen hidtil har udgjort en Importhindring.

4°. Dampfærgen forandrer Importens Retning, især for de grovere og billigere Varer, der af Forbrugerne kunne indforskrives vogngladningsvis, thi af omtrent 102 Modtagelsesstationer ere mindst 68 Landstationer, hovedsagelig mindre, der tidligere ikke have kunnet faa deres Trævarer uden Omladning i nærmeste Havn, i Reglen ogsaa gennem Mellemhandler. Den danske Forbruger har altsaa ved den direkte Sporforbindelse med det svenske Skovland faaet sine Varer lige saa direkte fra dette, som de kunne erholdes fra danske Skovegne.

5°. Dette Forhold berører ikke alene en enkelt Egn, men hele Landet. Foruden at en Række Kyststationer i alle Provinser, der tidligere udelukkende have faaet deres Tømmer og Træ søværts, nu har indforskrevet en Del pr. Jærnbane, ere de Landstationer, der have faaet Træ pr. Jærnbane, spredte i alle Provinser og i alle Egne. Der findes af Modtagelsesstationer 18 i Nordsjællands Skovegne og en stor Mængde Stationer i alle andre Egne af Sjælland, ogsaa i Skovegne (Sorø, Jyderup); endvidere Stationer paa Lolland-Falster og i Fyn, 14 østjydske Stationer, deriblandt i Skovegnene Silkeborg og Vejle, og endelig over 22 vestjydske Stationer.

Med udmærket Højagtelse

ærbødigst

P. E. Müller.

Til Formanden for Toldkommissionen.

Tømmer, Skoveffekter m. m. forsendt fra Helsingborg og andre svenske samt

Til	1892—93.					
	Tømmer.	Brænde.	Bark.	Forarbejdet Træ.	Træ og Trækul.	Tømmer.
	Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr.
Sjællandske Stationer.						
Korsør	600	200	"	"	"	600
Slagelse	14,000	"	"	"	"	18,200
Sorø	5,300	"	"	"	"	8,900
Ringsted	3,300	"	"	"	"	5,600
Borup	"	"	"	"	"	"
Viby	800	"	"	"	"	800
Roskilde	3,700	800	"	"	"	4,700
Hedehusene	"	600	"	"	"	"
Taastrup	4,200	1,700	"	"	"	13,900
Glostrup	"	"	"	"	"	"
Frederiksberg	2,300	1,300	"	17,700	"	2,200
Kjøbenhavn	62,100	35,300	2,100	600	1,800	133,900
Nørrebro	2,200	600	"	"	300	1,500
Charlottenlund	"	"	"	"	"	"
Klampenborg	"	"	"	"	"	"
Hellerup	1,400	20,300	"	"	"	6,200
Gentofte	100	"	"	"	"	"
Lyngby	1,300	200	"	3,500	"	"
Holte	"	"	"	"	"	600
Birkerød	"	"	"	200	"	200
Blovstrød	1,000	"	"	"	"	800
Allerød	400	"	"	"	"	"
Lillerød	200	"	"	"	"	700
Hillerød	10,500	15,300	200	"	"	15,900
Fredensborg	500	300	"	"	"	3,300
Kvistgaard	800	400	"	"	"	800
Helsingør	22,500	2,200	200	500	"	17,500
Herløv	"	"	"	"	"	"
Ballerup	"	"	"	"	"	"
Viksø	200	"	"	"	"	1,300
Frederiksund	2,500	"	"	"	"	9,400
Tølløse	"	"	"	"	"	200
Holbæk	4,200	"	"	"	"	8,200
Mørkøv	"	"	"	"	"	1,500
Jyderup	400	400	"	"	"	3,100
Svebølle	200	"	"	"	"	800
Værslev	"	"	"	"	"	"
Kalundborg	2,500	"	200	"	"	4,100
Sandved	700	"	"	"	"	1,400
Transport	147,900	79,600	2,700	22,500	2,100	266,300

norske Stationer via **Helsingborg for Aarene 1892—93 til 1894—95.**

1893—94.				1894—95.				
Brænde.	Bark.	Forarbejdet Træ.	Træ og Trækul.	Tømmer.	Brænde.	Bark.	Forarbejdet Træ.	Træ og Trækul.
Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr	Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr.
600	"	"	"	500	200	"	"	"
"	"	"	"	18,100	"	"	"	"
"	200	"	"	10,800	"	"	"	"
"	"	"	"	9,300	400	"	"	"
"	"	"	"	200	"	"	"	"
"	"	"	"	900	"	"	"	"
4,900	1,500	"	"	11,000	4,700	1,400	"	"
1,400	"	"	"	500	1,400	"	"	"
7,100	"	"	"	5,200	4,900	"	"	"
500	"	"	"	"	2,500	"	"	"
2,200	700	24,800	"	11,300	3,500	300	2,500	"
57,700	6,500	400	7,300	163,600	46,200	7,300	7,900	7,500
3,300	"	"	"	10,000	3,400	600	"	100
600	"	"	"	"	200	"	"	"
1,600	"	6,100	"	"	2,000	"	2,100	"
15,700	"	"	"	900	200	"	"	"
1,400	"	"	"	1,500	800	"	"	"
3,400	"	22,400	"	800	4,000	"	13,700	"
200	"	"	"	"	"	"	"	"
2,000	"	"	"	300	500	"	"	"
700	"	"	"	100	900	200	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"
400	"	"	"	400	700	"	"	"
25,500	200	"	"	11,000	8,400	"	100	"
400	"	"	"	1,800	700	"	"	"
800	"	"	"	1,000	3,800	"	"	"
8,800	700	300	"	26,000	5,100	100	"	"
"	"	"	"	600	"	"	"	"
"	"	"	"	800	400	"	"	"
"	"	"	"	700	"	"	"	"
800	"	"	"	9,800	400	"	"	"
"	"	"	"	300	"	"	"	"
1,500	"	"	"	9,700	1,800	"	"	"
"	"	"	"	1,200	"	"	"	"
"	"	"	"	3,600	"	"	"	"
"	"	"	"	1,000	"	"	"	"
"	"	"	"	300	"	"	"	"
400	"	"	"	7,100	200	300	"	"
"	"	"	"	1,300	"	"	"	"
141,900	9,800	54,000	7,300	321,600	97,300	10,200	26,300	7,600

Tømmer, Skoveffekter m. m. forsendt fra Helsingborg og andre svenske samt

Til	1892—93.					
	Tømmer.	Brænde.	Bark.	Forarbejdet Træ.	Træ og Trækul.	Tømmer.
	Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr.
Transport...	147,900	79,600	2,700	22,500	2,100	266,300
Flakkebjerg	"	"	"	"	"	200
Skelskør	1,500	"	200	"	"	1,400
Havdrup	"	"	"	"	"	400
Køge	2,900	"	1,400	"	"	6,600
Haslev	1,500	600	"	"	"	8,600
Næstved	15,600	200	"	"	"	12,700
Lundby	"	"	"	"	"	600
Vordingborg	2,000	"	"	"	"	6,700
Masnedsund	200	"	"	"	"	"
Østsjællandske Banes Stat., via Køge	2,300	"	100	"	"	3,000
Gribskovbanens Stat., via Hillerød	"	"	"	"	"	500
Falsterske Stationer:						
Orehoved	"	"	"	"	"	400
Nykøbing F.	1,000	"	"	"	"	3,300
Lollandske Banes Stat., via Nykøbing F.	4,000	"	"	"	"	10,200
Fynske Stationer.						
Middelfart	1,400	"	"	"	"	200
Nørre Aaby	"	"	"	"	"	400
Ejby	1,200	"	"	"	"	800
Aarup	"	"	"	"	"	200
Odense	5,500	1,400	500	"	"	2,900
Ullerslev	"	"	"	"	"	"
Nyborg	5,000	500	300	"	"	14,300
Knarreborg	"	"	"	"	"	"
Glamsbjerg	"	"	"	"	"	400
Flemløse	"	"	"	"	"	"
Asfens	400	200	100	"	"	1,300
Sydfynske Banes St., via Odense	"	"	"	"	"	200
Østjydske Stationer:						
Nørresundby	200	"	"	"	"	"
Randers	"	"	"	"	"	"
Aarhus	"	"	"	"	"	2,300
Skanderborg	"	"	"	"	"	600
Horsens	500	"	"	"	"	"
Transport...	193,100	82,500	5,300	22,500	2,100	344,500

norske Stationer, via Helsingborg for Aarene 1892—93 til 1894—95.

1893—94.				1894—95.				
Brænde.	Bark.	Forarbejdet Træ.	Træ og Trækul.	Tømmer.	Brænde.	Bark.	Forarbejdet Træ.	Træ og Trækul.
Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr.
141,900	9,800	54,000	7,300	321,600	97,300	10,200	26,300	7,600
"	"	"	"	"	"	"	"	"
400	600	"	"	1,000	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	2,700	"	"	10,200	200	1,500	"	"
200	"	"	"	4,700	200	"	"	"
2,800	"	3,500	"	16,900	"	200	6,600	"
"	"	"	"	1,800	"	"	"	"
"	1,400	"	"	3,200	"	500	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	400	"	"	3,900	"	500	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	1,800	"	"	"	"
"	"	"	"	7,200	200	"	"	"
"	"	"	"	11,300	"	"	"	"
"	"	"	"	600	"	"	"	"
"	"	"	"	700	"	"	"	"
"	"	"	"	1,400	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	300	3,900	400	100	5,100	200
"	"	"	"	200	"	"	"	"
600	"	"	"	5,700	500	"	"	"
"	"	"	"	"	"	100	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	200	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	200	"	"
"	300	"	"	1,200	"	200	400	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	500	200	"	"	"
"	200	"	"	1,900	"	"	"	"
"	"	"	"	1,300	"	300	"	"
"	600	"	"	1,400	200	500	"	"
145,900	16,000	57,500	7,600	402,600	99,200	14,300	38,400	7,800

Tømmer, Skoveffekter m. m. forsendt fra Helsingborg og andre svenske samt

Til	1892—93. Tømmer.	Brænde.	Bark.	Forarbejdet Træ.	Træ og Trækul.	Tømmer.
	Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr.
Transport...	193,100	82,500	5,300	22,500	2,100	344,500
Vejle	500	"	"	"	"	600
Fredericia	900	"	"	"	"	"
Kolding	200	"	"	200	"	1,100
Vamdrup	200	"	"	"	"	200
Mørke	"	"	"	"	"	100
Lystrup	"	"	"	"	"	100
Viborg	700	"	"	"	"	1,700
Silkeborg	"	"	"	"	"	500
Aars	"	"	"	"	"	"
Tyske Stationer, via Vamdrup.	"	"	"	"	"	400
Vestjydske Stationer:						
Skive	"	"	"	"	"	700
Vinderup	"	"	"	"	"	"
Holstebro	400	"	"	"	"	4,700
Vemb	"	"	"	"	"	200
Ulfborg	"	"	"	"	"	1,000
Ringkøbing	400	"	"	"	"	2,000
Lem	"	"	"	"	"	"
Skern	6,200	"	"	"	"	8,500
Tarm	4,000	"	"	"	"	8,800
Ølgod	200	"	"	"	"	"
Tistrup	"	"	"	"	"	"
Varde	3,200	"	"	"	"	4,400
Esbjerg	2,400	"	"	"	"	16,400
Bramminge	"	"	"	"	"	800
Gørding	"	"	"	"	"	"
Holsted	"	"	"	"	"	800
Brørup	"	"	"	"	"	"
Herning	"	"	"	"	"	600
Hørdum	900	"	"	"	"	"
Sjørring	200	"	"	"	"	"
Gredstedbro	"	"	"	"	"	1,600
Ribe	200	"	"	"	"	6,600
Lemvigbanens Stat., via Vemb.	"	"	"	"	"	"
	213,700	82,500	5,300	22,700	2,100	406,300

326,300 Ctr.

norske Stationer, via Helsingborg for Aarene 1892—93 til 1894—95.

1893—94.				1894—95.				
Brænde.	Bark.	Forarbejdet Træ.	Træ og Trækul.	Tømmer.	Brænde.	Bark.	Forarbejdet Træ.	Træ og Trækul.
Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr.	Ctr.
145,900	16,000	57,500	7,600	402,600	99,200	14,300	38,400	7,800
"	"	300	"	1,900	200	100	500	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	700	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	3,800	"	"	"	"
"	"	"	"	2,300	"	"	1,000	"
"	"	"	"	1,000	"	"	"	"
"	2,800	2,600	"	200	"	2,700	4,200	"
"	200	"	"	200	"	"	"	"
"	"	"	"	200	"	"	"	"
"	"	"	"	5,200	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	4,000	"	"	"	"
"	"	"	"	5,000	"	"	"	"
"	"	"	"	200	"	"	"	"
"	"	"	"	3,400	"	"	"	"
"	"	"	"	800	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	600	"	"	"	"
"	100	"	"	8,700	"	300	"	"
"	"	"	"	17,800	"	"	"	"
"	"	"	"	1,100	"	"	"	"
"	"	"	"	200	"	"	"	"
"	"	"	"	1,600	"	"	"	"
"	"	"	"	600	"	"	"	"
"	"	"	"	600	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	200	"	"	"	"
"	"	"	"	9,200	"	200	"	"
"	"	"	"	1,100	"	"	"	"
145,900	19,100	60,400	7,600	473,200	99,400	17,600	44,100	7,800
639,300 Ctr.				642,100 Ctr.				

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Savværker og Trævarefabrikker.

Toldposition Nr. 247—51 og 254.

Landstingets Forslag Pos. 207—13 og 220.

Efter den nugældende Toldlov deles den Afdeling, som omfatter Tømmer og Træ, i 9 Positioner, der dog i Virkeligheden, naar man ikke medtager Galanterivarer o. l., kunne sammenfattes i følgende:

1) Uforarbejdet samt raat udskaaret Træ af Buksbom, Ebenholt, Eg, Flotholt og Pokkenholt, frit.
2) Alt andet raat eller til Dels forarbejdet Træ, naar det fortoldes efter Drægtighed, 3 Rdl. 24 Sk. pr. Kommercelæst, = ellers 3,8 Sk. pr. Kubikfod.
3) Høvlede og pløjede Bræder; tildannet Hus- og Skibstømmer samt lignende tildannet Tømmer og Træ, der ifølge sin Beskaffenhed ikke egner sig til Fortoldning efter Vægt. 6 Sk. pr. Kubikfod.
4) Grovt Tømmermandsarbejde, der ifølge sin Beskaffenhed ikke egner sig til Fortoldning efter Kubikmaal, fremdeles Aarer, Haandspager o. s. v., Tagspaan o. s. v., Truge, Træsko, Tøffeltræ, raat tildannet, uhøvlet Træ til Cigar- og Pakkasser og lignende groveste Varer af Træ (Pos. 251). 0,15 Sk. pr. Pd.
5) Simpelt Trærarbejde (Bødkerarbejde, simpelt Drejerarbejde, Hjulfælg-, [Finerer-], Hjulbøre-, Pakkasse-, Skolæster-, Vognmagerarbejde. 3 Sk. pr. Pd.

I de ny Toldforslag ere i Reglen saavel Grupperne som ogsaa Toldsatserne for det væsentlige bibeholdte med Undtagelse af, at der for raat og uforarbejdet Bøgetræ er foreslaaet Toldfrihed. Dette synes at være i høj Grad besynderligt, naar man erindrer, at den nuværende Toldlov er given Aar 1863, da der saa godt som ikke fandtes noget Skæreri eller anden industriel Virksomhed for nogenlunde finere Forarbejdning af Træ eller Trævarer her i Landet.

Nu findes der her i Landet udenfor Kjøbenhavn ifølge nøjagtige Undersøgelser ca. 40 betydelige Savværker og Trævarefabrikker. I Kjøbenhavn findes en Snes større Skærerier og Trævarefabrikker foruden en stor Mængde Smaaskærerier. Alle disse, saavel i som udenfor Kjøbenhavn, udfolde en efter Omstændighederne meget betydelig Virksomhed og repræsentere en stor Industri, der stadig er i fremadskridende Udvikling. Disse Virksomheder beskæf-

tige sig dels med Forarbejdning af al Slags dansk Træ til Redskaber, til Vognbrug, til Haandværksfortimenter, til Smørfustager, til Tagspaan, til Stakitter, til Pakkasser o. s. v. o. s. v., hvorved de allerede ere komne vort indenlandske Skovbrug til ikke ringe Nytte, dels og ikke mindst med Forarbejdning af alle Slags Bygningsmaterialier, fornemmelig Gennemskæring, Høvling og Pløjning af Tømmer, Planker og Bræder for Købmænd og Haandværkere.

Alt dette kunde der jo billigvis ikke være taget synderligt Hensyn til ved Loven af 1863. Nu ere Forholdene imidlertid anderledes, men alligevel er der ved de ny Lovforslag heller ikke taget Hensyn til den her omhandlede Industri, idet den foreslaaende Tarifering kun yder en ufuldstændig Beskyttelse for nogle Dele af denne Virksomhed, for andre slet ingen.

Som ovenfor nævnt, skelnes der i Toldloven kun mellem uforarbejdet og raat udskaaret Tømmer og Træ paa den ene Side og tildannet Træ paa den anden Side. Naar Træet imidlertid befinder sig paa et Mellemstadium mellem raat udskaaret i egentlig Forstand og den anførte Tildannelse, falder det ogsaa ind under den laveste Toldsats eller indgaar toldfrit til Trods for, at det repræsenterer en større Sum af Arbejde gennem den større Skæring.

Der er saa meget mere Grund til overhovedet at beskatte denne Bearbejdelse, Træets Skæring, som ogsaa Værdien af Varen derved er større. I mange Tilfælde kan endog Skærelønnen repræsentere en langt større Værdi end selve Træet. Til Eks. skal nævnes, at en Stamme Egetræ, som er 16 Fod lang og 2 Fod i Diameter, indeholder omtrent 50 Kubikfod og har en Værdi, der efter Kvaliteten varierer fra 50—100 Kroner. Denne Stamme, skaaren i 1/4 Tomme tykke Bræder, danner ca. 1900 Kvadratfod Snitflade à 6 Øre = 114 Kr., altsaa mindst ligesaa meget som Træets højeste Værdi. For en Stamme Piletræ af samme Størrelse, skaaren paa samme Maade, udgør selve Træets Værdi 30—45 Kroner, Skærelønnen 114 Kr., altsaa 3—4 Gange selve Træets Værdi. Denne Værdiforøgelse af Træet rammes ikke under det nugældende eller foreslaaede Toldsystem, men indgaar ubeskattet, hvorved Staten ingen Told faar, de danske Savværker intet Arbejde, medens Køberen selvfølgelig alligevel maa betale Skærelønnen, nemlig til — Udlandet.

Det synes derfor kun rimeligt at opstille en højere Toldsats paa Træ, udskaaren til mindre Dimensioner, saaledes at Begrebet, „raat udskaaret" nærmere præciseres til kun at gælde indtil visse Dimensioner.

— For Stavetræ af Eg, Bøg, Fyr, Gran og Birk af alle Dimensioner gør sig særlige Forhold gældende.

Af Egetræ kan Landet intet selv producere paa Grund af Skovenes Fattigdom paa Egetræ, og den danske Egs mindre gode Egenskaber til deraf at tilvirke Staver. Forbruget er stort. Ved det foreliggende Forslag sættes der Told paa raat udskaaret eller udspaltet Træ under 1" Tykkelse, men dette bør formentlig ikke gælde for Egestaver, selv under 1" Tykkelse.

For Bøgestavers Vedkommende bliver Forholdet et andet, idet jo som bekendt Størstedelen af Danmarks Skove bestaa af Bøgetræ. I de senere Aar tilvirkes der her i Landet meget betydelige Kvanta Bøgestaver, navnlig til Smørfustager og det paa to Maader. Dels købe Skærerierne rundt omkring i Landet Bøgetræet i Skovene og forfærdige det til Staver, dels er der nu ikke faa Skove, i hvilke man paa Stedet udkløver Bøgetræ til Staver. Paa denne Maade produceres der nu her i Landet cirka tre Fjerdedele (9 Millioner Staver) af hele Landets aarlige Forbrug (ca. 12 Millioner), medens indtil for faa Aar siden kun en forsvindende Mindrepart af Forbruget blev produceret her. Saafremt Bøgestaver bleve frigivne, vilde dette give Landets Skærerier et Tab af 13 à 14,000 Kr., og et lige saa stort Tab vilde Statskassen have.

Staver af Fyr, Gran og Birk bruges her i Landet i meget store Mængder til at tilvirke Emballage for tørre Varer, fornemmelig Cement. Den Pris, der betales for saadanne Staver, er forholdsvis meget billig, hvilket stammer fra, at man paa de store Skærerier i Sverrig og Norge, hvor saadanne Staver tilvirkes, opskære disse af mindre Træaffald, hvoraf der ikke kan udskæres Bræder eller Planker. Vilde man her i Landet opskære saadanne Staver, enten af Bræder eller Planker eller af dansk Naaletræ, vilde saavel Raamaterialet som Tilvirkningsomkostningerne være langt dyrere, som Følge heraf ogsaa det færdige Produkt. Landet har altsaa stor Fordel af at indføre disse Staver fremfor selv at producere dem, hvorfor der turde være Anledning til enten at frigive dem eller i det højeste at paalægge dem en Told lig den, der betales for Bræder og Planker, altsaa 3 Kr. 25 Øre pr. Ton. —

Som nedenstaaende Oversigt udviser, er Importen af tildannet Træ og navnlig af høvlede og pløjede Bræder fra Sverige til Danmark i de senere Aar tiltaget i en for de mange indenlandske Høvlerier forurolignende Grad.

1878:	53,576	Kbf.
1879:	85,692	—
1880:	99,426	—
1881:	119,738	—
1882:	163,608	—
1883:	164,944	—
1884:	264,950	—
1885:	275,324	—
1886:	130,644	—
1887:	156,379	—
1888:	289,613	—
1889:	173,626	—
1890:	156,446	—
1891:	201,055	—
1892:	243,334	—
1893:	244,390	—
1894:	261,189	—

Aarsagen dertil maa — som i det nedenanførte Eksempel paavist — søges i, at Fortoldnings- og Befragtningsforholdene i Forbindelse med hinanden stille sig gunstigere for høvlede end for ru Bræder, et Forhold, man haaber, at en ny Toldlov vil søge forandret.

Efter den nu gældende Toldsats for ru Bræder, Pos. 249, $3^4/_5$ Sk. pr. Kubikfod, koster **100 løbende Fod** $1^1/_4$" × 7" ru Bræder, der nøjagtig udmaaler 6,076 Kbf. (Skitse I) ..... 48,102 Øre.

Fragten af samme Kvantum Bræder, beregnet efter en Gennemsnitsfragt for de sidste 5 Aar, eller 22 Rmk. pr. Standard, udgør..... 72,104 —

120,206 Øre.

100 løbende Fod høvlede (2 Sider) og pløjede Bræder — i ru Tilstand af samme Dimension som ovenfor, men i høvlet Stand $1^1/_{12}$" × $6^1/_4$" (Skitse II) — opmaales ved Fortoldningen til 1" × $6^1/_4$", hvor-

efter Kubikindholdet af 100 Fod bliver 4,340 Kubikfod, koster i Told, beregnet efter Pos. 250 eller 6 Sk. pr. Kbf. ..... 54,250 Øre.
Fragten, beregnet efter samme Rate som ovenfor, bliver for 100 Fod $1^1/_{12}$" × $6^1/_4$" — 4,702 Kubikfod ..... 55,799 —

110,049 Øre.

Heraf fremgaar det, at skønt Tolden af 100 Fod høvlede Bræder overstiger Tolden af 100 Fod ru Bræder med 6,148 Øre, saa forandrer Fragtberegningen dog straks dette Forhold, idet de høvlede Bræders mindre Kubikindhold pr. 100 løbende Fod fremstaar med en Fragtdifference af 16,305 Øre, og det faktiske Forhold bliver altsaa dette, at 100 Fod høvlede Bræder kunne indføres og fortoldes her i Landet 10,157 Øre **billigere** end det samme Kvantum ru Bræder.

Heller ikke efter det af Landstinget i 1891 vedtagne Forslag er Tolden paa forarbejdet Trælast, herunder høvlede og pløjede Bræder, fuldt tilfredsstillende. Den ved denne Toldsats (12,5 Øre pr. Kubikfod) ydede Beskyttelse for Høvling og Pløjning er nemlig langt fra saa stor som Toldforskellen mellem ru og høvlede Bræder, idet der jo ved Tildannelsen gaar en Del til Spilde. Til Fremstilling af 12 Stkr. 12 Fods 1" × $6^1/_2$" høvlede og pløjede Bræder, lig $6^1/_2$ Kubikfod til 81 Øre i Told, medgaar i Virkeligheden 12 Stkr. 12 Fods $1^1/_4$" × 7" Brædder, lig $8^3/_4$ Kubikfod à $3^4/_5$ Sk., lig 68 Øre i Told. Herefter er Differencen (den tarifmæssige Beskyttelse) kun 2 Øre pr. Kubikfod i Stedet for c. $4^1/_2$. Naar hertil kommer den lavere Fragt for de høvlede og pløjede Bræder — hvorved dog maa bemærkes, at den høvlede Last kræver særlig Forsigtighed ved Ladning, Stuvning og Losning, hvad der omvendt paavirker Forsendelsesomkostningerne i modsat Retning — er det endelige Resultat dette, at denne Virksomhed langt fra har den tilstrækkelige Beskyttelse over for de overlegne norske og svenske Høvlerier. Efter adskillige Savværksejeres Formening vil dette Misforhold først ophøre, naar Tolden paa forarbejdet Trælast forøges til mindst 25 Øre pr. Kubikfod.

Hvad den egentlige Trævarefabrikation angaar, skal man henlede Opmærksomheden paa det uheldige i, at der til en Toldsats af 0,3 Øre pr. Pd. foreslaaes henført Træsko, Tøffeltræ og Børstetræ samt lignende groveste Varer af Træ. Betegnelsen „groveste Varer af Træ" viser tilstrækkeligt det mindre korrekte i ogsaa at henføre Træsko, Tøffeltræ, Børstetræ (og Værktøjsskafter) til denne Position, da disse Artikler i Virkeligheden ere finere Trævarer og i hvert Tilfælde Artikler, der fra Trævarefabrikkernes Side ere fuldstændig færdige Produkter og altsaa retteste burde fortoldes efter Pos. 220.

Tilvirkningen af Træfodtøjsbunde drives her i Landet i største Udstrækning, ej alene fabrikmæssig, men navnlig ogsaa som Husflid.

Denne Artikel nyder imidlertid en aldeles forsvindende, ja paa enkelte Omraader endog en negativ Beskyttelse — hvilket sidste er paaviist nedenfor, — og det tør derfor befrygtes, at vort Naboland Sverrig, navnlig hvis man i dette Land efter den ny Toldlovs Indførelse fortsætter med Anlægget af Fabrikker for Tilvirkningen af Træbunde til Fodtøj, før eller senere vil kunne beherske det herværende Marked, idet saavel Arbejdskraften som Raamaterialet er betydelig billigere i Sverrig end hos os. Følgen vil da blive, at denne Industri- og Husflidsgren, som her i Landet beskæftiger 5—6,000 Mennesker, helt eller delvis gaar til Grunde, hvis Tolden paa Træsko og Tøffelbunde ikke bliver sat til mindst 6 Øre pr. Pd.

Der turde være saa meget mere Anledning til at indsætte en saadan Forhøjelse, som den forholdsvis ikke ubetydelige Udførsel af Træfodtøj og Træfodtøjsbunde, der tidligere fandt Sted her fra Landet til Sverrig, netop er bleven fuldstændig stoppet ved det sidstnævnte Lands ny Toldlov, der herfor har indført en Told af 15 Øre pr. Pd.

Til nærmere Redegørelse for, hvorledes den nuværende Told virker over for denne Vare, skal anføres følgende Eksempel. Elletræ i raa Tilstand, hvoraf en meget stor Del Træfodtøjsbunde tilvirkes, og hvoraf atter, i det mindste for Kjøbenhavns Vedkommende, den største Del indføres fra Sverrig, fortoldes her med 3,8 Sk. pr. Kubikfod. En Favn af dette Træ beregnes som 56 Kubikfod og Tolden bliver altsaa 213 Sk. pr. Favn.

En saadan Favn vejer ca. 2,000 Pd. Deraf blive de 1,500 Pd. til toldfrit Brænde, 125 Pd. til toldfri Høvlspaaner o. lign. og 375 Pd. til toldpligtigt Gavntræ. Endvidere falder der ved Fabrikationen af Træfodtøjsbunde yderlig en Del af som Spaaner, saa at Tolden paa Gavntræ i Virkeligheden bliver 0,75 Sk. pr. Pd., medens færdige Træfodtøjsbunde, saavel efter den bestaaende som efter den foreslaaede Toldtarif, kun blive at beregne med 0,15 Sk., henholdsvis 0,3 Øre pr. Pd. Ganske vist er ifølge Resolution fra Generaldirektoratet for Skattevæsenet af 5te September 1889 indrømmet 25 pCt. Apteringsgodtgørelse for Træ af ovennævnte Slags, men selv med denne Godtgørelse vil Tolden paa den virkelige toldpligtige og gavngørende Del af ovennævnte Træ blive 0,56 Sk. pr. Pd. Med andre Ord, Indførselstolden her i Landet er af det indførte Raamateriale over 3 Gange saa stor som af Sverrigs fuldt færdige Produkt, hvortil der for den indenlandske Industri kommer en langt højere Fragt for Raamateriale end for den fremmede af dens færdige Produkt. —

— Det er uomtvisteligt, at hele dette Fag saavel som hele den danske Trævareindustri i Ordets videste Forstand vilde faa en virkelig og meget stor Hjælp, hvis Tolden paa uforarbejdet Trælast overhovedet faldt bort. Vort Land frembyder saa lidt Naaletræ, at den langt overvejende Del af den danske Trævareindustris Behov af denne Træsort maa indforskrives fra Udlandet, og da navnlig fra vort Naboland Sverrig, hvis Naaletræ er af saa udmærket Kvalitet, at det næppe tør anses for undværligt.

Ved at lægge Told paa dette Raamateriale fordyres det jo, hvortil der ikke synes at være synderlig Anledning. Derimod kunde der være stor Anledning til, ifølge Sverrigs hele Holdning over for os paa Toldomraadet, at forhøje Tolden eller i det mindste bibeholde den paa de færdige Produkter fra dette Lands Trævareindustri. Først ved Ophævelse eller ved Nedsættelse af Tolden paa den uforarbejdede Trælast vil der ogsaa være tilvejebragt Mulighed for overhovedet at skabe en Eksport i dette Fag.

Ifølge ovenstaaende Bemærkninger stilles følgende Forslag:

Tømmer og Træ.

uforarbejdet; al Slags Brænde samt Tømmer, Planke- og Brædestumper af og under 2 Fod	frit.			
raat, udskaaret eller udspaltet, ikke under 1 Tomme paa den mindste Led eller ikke under 10 Tommer i Omfang (maalt helt rundt), Ahorn, Alm, Ask, Birk, Buksbom, Bøg, Ebenholt, Eg, El, Esp, Flotholt, Lind, Pil, Pokkenholt og Poppel	frit.			
Fyr, Gran og andre Træsorter	1 Ton*)	3	Kr.	25 Øre.
Staver af Eg samt Hjuleger, raat udspaltet eller udskaaret af enhver Dimension	frit.			
Staver af Bøg, raat udspaltet eller udskaaret af enhver Dimension	1 Kbf.	„ —	8	—
	1 Ton	3 —	25	—
Staver af Fyr, Gran, Birk, raat udspaltet eller udskaaret, dog ikke over 48 " lange	1 Ton*)	3 —	25	—

*) Jfr. dog ovenfor, hvor ogsaa disse Træsorter principaliter ønskes frigivne eller nedsatte.

raat udskaaret eller udspaltet i mindre Dimensioner, tildannet Tømmer og Bræder til Hus- og Skibsbygning eller lignende andet Brug, Tagspaan,			
naar de her nævnte Genstande fortoldes efter Kubikfod...		1 Kbf.	mindst 25 Øre,
naar de fortoldes efter Vægt		1 Pd.	mindst 6 —
groveste Varer af Træ (herunder tildannet Træ til Cigar- og Pakkasser; ikke til Sammensætning færdige Staver og Bundstykker for Bødkere; Skuffer, Øsekar, Bakker, Skeer; uhøvlede Pakkasser)		1 Pd.	1 —
simple Trævarer (herunder Spunse, Strygespaan, Truge, Træsko, Bunde til Trækfodtøj, Øl- og Eddikespaaner, Børstetræ, høvlede, Pakkasser færdige Staver og Bundstykker, Værktøjsskafter og lign.) ..	Bødkerarbejde, Skomagerlæster.	1 Pd.	6 —

I.

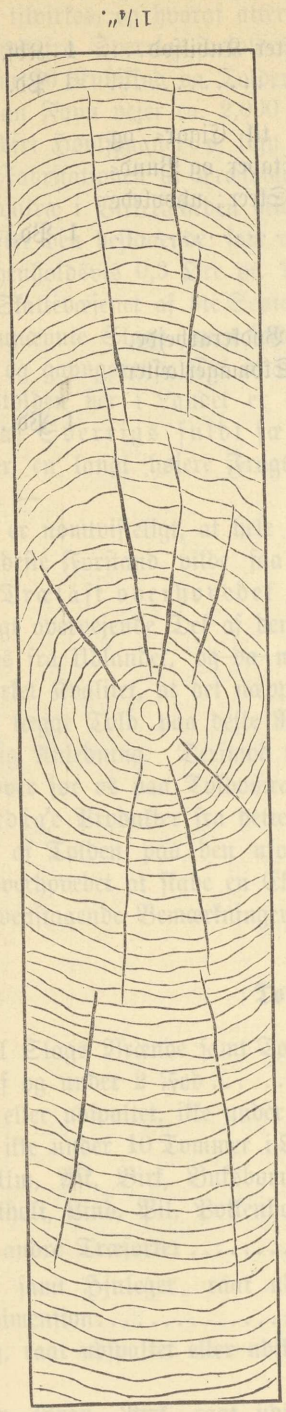

II.

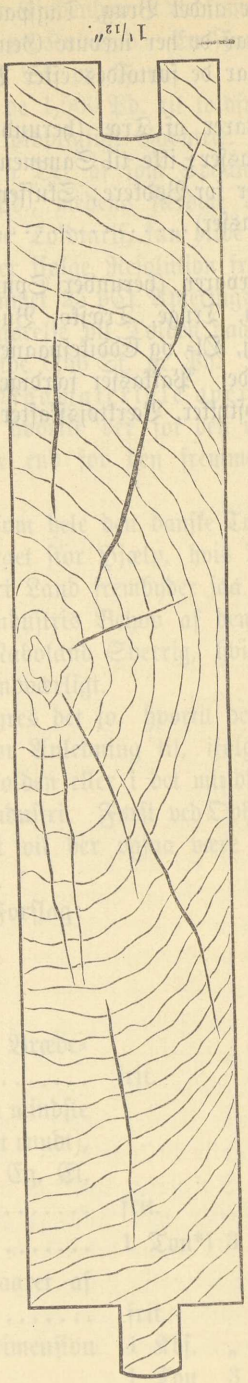

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Snedkere.

Toldposition Nr. 250—254.

Landstingets Forslag Pos. 210—213 og 219—220.

Ifølge Folketællingen af 1890 ernæres ca. 32,000 Mennesker ved Møbelsnedkeriet: Mestrenes Antal er ca. 5,000, Svendenes ca. 6,200. — Hvad Bygningssnedkerne angaar, da er det vel ikke udelukket, at en Del, som paa Folketællingslisterne kun har benævnt sig „Snedker", er bleven henført under „Møbelsnedkere og Stolemagere"; Resten, nemlig de Bygningssnedkere, der udtrykkelig have betegnet sig som saadanne, er derimod ved Folketællingens Bearbejdelse slaaet sammen med Tømrerne, saaledes at deres Antal ikke særskilt kan angives. Dog tør det sikkert siges, at Tallet paa de Mennesker, der ere beskæftigede ved Snedkeri, Møbel- og Bygningssnedkeri, er meget over 12,000.

Ifølge den gældende Toldlov falder helt eller til Dels forarbejdet Tømmer og Træ ind under Pos. 250—54. Møbel-Snedkerarbejde fortoldes efter Pos. 253 med 7 Sk. pr. Pd., for saa vidt det er tilvirket af finere, udenlandske Træsorter, ellers under Pos. 254, 1 Pd. 3 Sk. Under den sidstnævnte Position henhører ogsaa det meste Bygnings-Snedkerarbejde, dog at groveste Trævarer, hvortil ogsaa henregnes kehlede Arbejder, gaa ind under Pos. 251 med 15 Sk. pr. 100 Pd.

Den ved disse Toldsatser ydede Beskyttelse formindskes imidlertid ved den bestaaende Told paa flere af de vigtigste Raamaterialier. Ifølge den nugældende Toldlov er vel Eg, Buksbom, Ibenholt, Flotholt og Pokkenholt toldfrit, men af alle andre uforarbejdede eller raat udskaarne Træsorter svares der en Told af 3 Rdl. 24 Sk. pr. Kommercelæst, for saa vidt de indføres i Dæksfartøjer og ønskes fortoldede efter Drægtighed, i andre Tilfælde 3,8 Sk. pr. Kubikfod. Af Finerer af finere udenlandske Træsorter erlægges en Told af 3 Sk. pr. Pd., af andre Finerer er Tolden 0,15 Sk. pr. Pd. Desuden maa Faget svare ikke ubetydelige Toldbeløb af Lim, Schellak, Fernis og Spiritus.

Det er fra alle Sider anerkendt, at saavel vor Møbelindustri som vort Bygningsnedkeri staar paa et forholdsvis højt Trin i teknisk Henseende og i det hele indtager et smukt Standpunkt. Danske Møbler have paa Udstillinger rundt om i Verden ved deres Soliditet og Stilfuldhed vakt fortjent Opmærksomhed, og indtil for faa Aar siden dreves der i denne Branche en lønnende Eksport, som navnlig gik til vort Naboland Sverrig. Bygningssnedkeriet, der for godt og vel en Snes Aar tilbage befandt sig paa et saare kritisk Udviklingsstandpunkt, har, støttet ved det indenlandske Savskæreri, siden da taget et stort

og glædeligt Opsving ved sin raske og resolute Overgang til en fuldstændig gennemført Maskindrift.

I de seneste Aaringer have imidlertid ydre Forhold, som ligge ganske uden for det indenlandske Snedkeris Herredømme, gjort den økonomiske Stilling vanskeligere og mindre holdbar for begge Fagets Hovedgrene. Fremmede Toldforanstaltninger, i første Række fra Sverrigs Side, have næsten fuldstændig berøvet vor Møbelindustri dens udenlandske Afsætning, og samtidig er der begyndt en i tidligere Tider helt ukendt Import til det hjemlige Marked af Møbler og færdige Møbeldele. Det er de saakaldte Wienerstole, som anvendes hyppig i offentlige Lokaler, de bekendte gennemhullede, brune Stolesæder af amerikansk Træ, og endelig en Mængde andre forskellige, maskinforarbejdede Møbeldele, saasom profilerede Genstande, Bordplader o. s. v. Der er oven i Købet i Færd med at udvikle sig en hel ny Trafik i Retning af saaledes at indføre simplere Møbler i adskilt Stand, saa at den enkelte Del slipper ind til den lave Toldsats af 0,15 Sk. pr. Pd., og umiddelbart derefter lade dem samle paa hjemlig Grund for en Bagatel i Arbejdsløn. At hamle op hermed vil for den indenlandske Møbelfabrikation alene af den Grund være ugørligt, at vort lille Marked ikke frembyder den Massefabrikation, der overhovedet er Betingelsen for en slig maskinmæssig Tilvirkning af enkelte Møbeldele.

En ganske lignende Trafik har der allerede længe været drevet paa Bygningssnedkeriets Omraade, hvor der i stigende Grad finder en saadan faktisk Omgaaen af Toldloven Sted ved Indførselen af Dele til Døre og Indfatninger, hvis Forarbejdning er saa vidt fremskreden, at kun et Par Timers Arbejde med Sammensætningen er tilstrækkeligt til at tilvejebringe et fuldt færdigt Stykke Bygningsarbejde. Men ogsaa paa anden Maade er den udenlandske Konkurrence for dette Fag bleven mere og mere følelig. Det er hidtil lykkedes vore indenlandske Fabrikvirksomheder at hævde Stillingen over for Sverrig, til Trods for dette Lands lettere Adgang til fortræffeligt Materiale, billigere Arbejdskraft og billigere Grund, fordi vi herhjemme have drevet det til en vis Fuldkommenhed i at benytte Maskiner, og fordi vi anvende haandværksmæssig uddannede Folk til at samle Arbejdet. Men skønt det svenske Fabrikat er gennemgaaende mindre godt sammenføjet og mindre akkurat behandlet end det danske, saa indeholder den voksende Billighed dog en Fare, der med hver Dag rykker os nærmere paa Livet.

Som Eksempel skal nævnes en enkelt Dør, for hvilken der herhjemme lader sig opstille følgende Calcule:

		Kr. Ø.	Kubikfod.
Døren udregnet	Til en Dør, 3 Al. 8″ × 1 Al. 8″, forbruges af ru vestervigsk, marvskaaret Træ, med Spild.....		2½
	2½ Kbfd. Træ à Kr. 1. 50	Kr. 3. 75	
	Arbejdsløn	— 3. 80	
	Værkstedsplads, Lim, Avance m. m. 15 pCt.	— 1. 13	
		8 68	
	Den færdige Dør vejer 47½ Pd.		
Karm.	Til Karmen hertil, af 2″ × 5″, forbruges af ru Træ		1½
	1½ Kbfd. à Kr. 1. 00.....	Kr. 1. 50	
	Arbejdsløn	— 1. 12	
	Avance 15 pCt.	— 0. 39	
		3 1	
	Den færdige Karm vejer 29 Pd.		
	At overføre...	11 69	4

		Kr.	Ø.	Kubikfod.
	Overført...	11	69	4
Indfatning	Indfatninger, $1^1/_4$" × 5" ru Træ			$1^3/_4$
	$1^3/_4$ Kbfd. à Kr. 1.10..... Kr. 1.92			
	Arbejdsløn 18 Al. à $5^1/_2$ Ø..... — 0.99			
	Avance ..... — 0.15			
	———	3	6	
	De færdige Indfatninger veje 28 Pd.			
	Tilsammen...	14	75	$5^3/_4$

Den samme Dør med Karm og Indfatninger vilde i de svenske Sundstæder kunne købes for Kr. 11.61, altsaa 3 Kr. 44 Øre billigere, hvoraf ca. $^1/_3$ skyldes den lavere Arbejdsløn. Indføres nu oven i Købet Arbejdet i adskilt Stand, saa vil den danske Told for selve Døren, Vægt $47^1/_2$ Pd., kunne udgøre ca. 15 Øre i Stedet for, at den samme Dør (ɔ: i samlet Stand) jo egentlig skulde svare 2 Kr. 97 Øre i Told.

For kehlede Arbeiders Vedkommende (saasom Indfatninger, Paneler, Fodlister osv.) stille Fortoldnings- og Befragtningsforholdene i deres indbyrdes Forbindelse de danske Maskinsnedkerier særlig ugunstigt over for Sverrig.

Følgende Eksempel — under Henvisning til Skitse I. og II. — er formentlig tilstrækkeligt til at illustrere dette Forhold.

Til 100 løbende Fod af de skitserede Indfatninger medgaa 100 Fod $1^1/_4$" × 5" ru Bræder, hvoraf der i Indførselstold efter Pos. 249 betales ..... 34,358 Øre
og i Fragt 22 Rmk. pr. Standard ..... 51,477 —

85,835 Øre.

Indført i færdig Stand i uafkortede Længder vil det samme Kvantum Indfatninger, der ifølge Undersøgelse vejer 50 Pd., efter Pos. 251 15 Sk. pr. 100 Pd., koste i Told ..... 15 Øre
og Fragten vil, naar den ved Tilvirkningen foraarsagede Træformindskelse tages i Betragtning, andrage ..... 35 —

50 Øre

100 Fod **færdige** Indfatninger ville altsaa kunne indføres og fortoldes 35,835 Øre billigere, end det er muligt at indføre og fortolde de for sammes Tilvirkning nødvendige **Raamaterialier**.

Endnu skal kun tilføjes, at de i de anførte Eksempler nævnte Dimensioner ere de, der almindeligst forekomme, men det er en Selvfølge, at Beregningerne ogsaa have tilsvarende Gyldighed for alle andre Dimensioner.

Under disse Forhold maa det fra Bygningssnedkernes Side indtrængende ønskes, at groveste Trævarer herefter fortoldes med mindst 1 Øre pr. Pd., at den nugældende Sats for almindeligt Bygningssnedkerarbejde 6 Øre pr. Pd. bibeholdes, og at den udtrykkelig gives Anvendelse paa færdige Dele, som uden videre kunne sammenføjes til et sammenhængende hele.

For Møbelsnedkeriets Vedkommende maa man ligeledes udtale Ønsket om, at „færdige Dele" udtrykkelig tarifferes som selve det færdige Møbel. Men i øvrigt ønskes, under Hensyn til den tabte Afsætning i Udlandet, i det hele taget en mere fuldkommen Sikring af det indenlandske Marked, end den nuværende Toldlov efter det ovenfor udviklede frembyder. Man skal derfor tillade sig at gentage et Forslag, som i sin Tid blev udarbejdet til Brug for Landstingets Toldudvalg, og hvorefter man har forsøgt gennemført en lignende Tarifferingsmaade som den, der anvendes i den ny svenske Toldlov. Herefter skelnes der for Møblernes Vedkommende mellem 3 Hovedgrupper, for det første Møbler af Naaletræ, for det andet af Elm, Ask, Birk, Bøg og Eg, for det tredje af Mahogni, Nøddetræ og andre udenlandske Træsorter, hvortil endelig kommer et Tillæg af henholdsvis 20 og 40 pCt. for Polstring og Overtræk. Navnlig er det her tiltalende, at Møbler af Eg og Bøg henføres til den samme Toldsats, som her i Landet er foreslaaet for Møbler af oversøiske Træsorter, thi i det moderne Møbelsnedkeri modtage Møbler af Eg og Bøg saare ofte en ligesaa høj kunstindustriel Forarbejdning som Mahogni- og Nøddetræsmøbler eller fremtræde med saadanne Udskæringer og Forsiringer eller Billedskærerarbejde, at de uden Sammenligning ere langt mere værdifulde end Fyrretræ og ofte overgaa Mahogni og Nøddetræ i Kostbarhed. Overhovedet maa det anses for rigtigt, at saasnart et Møbel er indlagt med finere Træsorter eller fremtræder som en Imitation af disse, bør det rettelig henføres under den højeste Toldsats.

Til nærmere Belysning af de svenske og danske Toldsatsers forskellige Indflydelse hidsættes følgende typiske Eksempler paa almindeligt forekommende Møbelarbejde:

1 Nøddetræs Toiletmøbel.

Pris 160 Kr.
Vægt 150 Pd.
Told i Danmark ..... Kr. 22.50
— i Sverrig ..... — 45.00

Et Toiletmøbel, købt i et af de to nævnte Lande for 160 Kr., kommer
altsaa i Danmark paa ..... Kr. 182.50
i Sverrig paa ..... — 205.00
Told af Træ, Finer, Laase m. m. og Spejlglas, samt Fragt og Losning m. m. — 5.75

1 Nøddetræs Skrivebord.

Pris 180 Kr.
Vægt 160 Pd.
Told i Danmark ..... Kr. 24.00
— i Sverrig ..... — 48.00

Et Skrivebord, købt i et af de to nævnte Lande for 180 Kr., kommer
altsaa i Danmark paa ..... Kr. 204.00
i Sverrig — ..... — 228.00
Told af Træ, Finer, Laase m. m., samt Fragt og Losning m. m. ..... — 2.18

1 Nøddetræs enkelt Klædeskab.

Pris 110 Kr.
Vægt 120 Pd.
Told i Danmark ..... Kr. 18.00
— i Sverrig ..... — 36.00

Et Klædeskab, købt i et af de to nævnte Lande for 110 Kr., kommer
altsaa i Danmark paa ..... Kr. 128,00
i Sverrig — ..... — 146.00
Told af Træ, Finer, Laase m. m. samt Fragt og Losning ..... — 2.03

1 Nøddetræs dobbelt Bogskab med Spejlglas.

Pris 190 Kr.
Vægt 220 Pd.
Told i Danmark..... Kr. 33.00
— i Sverrig..... — 66.00

Et Bogskab, købt i et af de to nævnte Lande for 190 Kr., kommer
altsaa i Danmark paa..... Kr. 223.00
i Sverrig —..... — 256.00
Told af Træ, Finer, Laase m. m. og Spejlglas, samt Fragt og Losning.. — 7.45

Man tillader sig herefter, Bygningssnedkere og Møbelsnedkere under et, at fremsætte følgende Forslag, der omfatter alt Snedkerarbejde.

Alt Snedkerarbejde, samt færdige Dele deraf:

A. Af Fyr og Gran..... 1 Pd. 6 Øre
B. Af Eg, Bøg, Birk, Ahorn, Ask, Elm og andre indenlandske Træsorter .. 1 — 15 —
C. Af Buksbom, Ibenholt, Nøddetræ, Mahogni, Palisander-, Rosen-, Weichseltræ o. desl. fine Træsorter, ogsaa forenede med andre Træsorter, herunder ligeledes Møbler af disse, imiterede som nævnte fine Træsorter; Arbejder af en hvilken som helst Slags, Træ med Ornamenter og Indlæg af Metal, Ben o. s. v. samt med virkelig eller saakaldt Forgyldning eller Forsølvning, herunder endelig ogsaa udpolstrede Møbler og udpolstrede Dele til saadanne..... 1 — 30 —

Endelig ønskes Finerer af alle Slags, som et vigtigt Hjælpestof,..... „frie"

Dog medens denne Toldfrihed selvfølgelig vil have sin gode Betydning, saa er og bliver Hovedsagen med Hensyn til Frigørelser denne, at i det hele alt uforarbejdet Træ, navnlig ogsaa Naale- og Bøgetræ, befris fuldstændig for Told. Om dette Ønske samle sig ej alene Bygningssnedkerne og Møbelsnedkerne, men overhovedet hele den danske Trævarefabrikation. I vort skovfattige Land med den ringe Adgang til Træ, der egner sig til teknisk Forarbejdning, er det en forunderlig Anomali, at dette vigtige, ja for Tilvirkningen af de mangfoldigste almindelige Forbrugsgenstande uundværlige Raamateriale, skal være kunstig fordyret. Og skal der overhovedet kunne blive Tale om, at Møbelindustrien kan generhverve sin Eksportvirksomhed, Bygningssnedkeriet erobre sig fremmed Afsætning i Konkurrencen med Sverrig, saa er den første og uundværligste Betingelse den, at selve Raastoffet, Træet, frigøres for den nugældende høje Told.

I.

5″

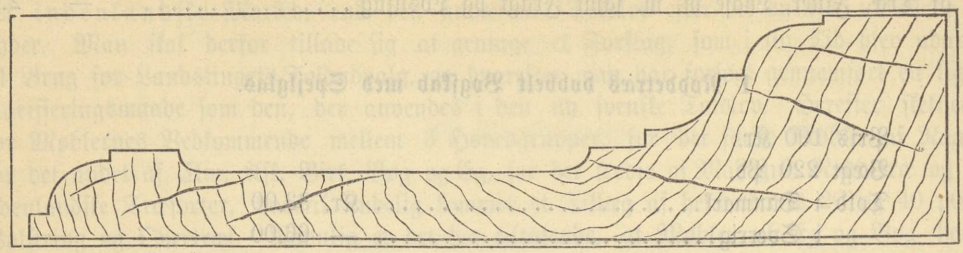

II.

5″

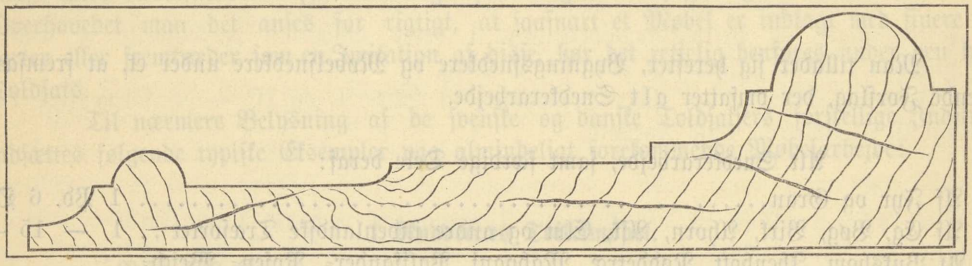

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Billedskærere.

Toldposition Nr. 76, 252 og 253.

Landstingets Forslag Pos. 44 og 218.

Den nuværende Beskyttelse for dette Fag, 16 Sk. pr. Pd. for det Billedskærerarbejde, der (naar det ikke vejer over 5 Pd.) henregnes til Galanterivarer, og 7 Sk. pr. Pd. for saadanne Ting som helt udskaarne Sofa- og Stolestel, Urfutteraler og lignende, er kun af saare ringe Betydning. I Forhold til Varens Værdi spiller den kun en ringe Rolle og stiller den danske Industri paa et højst ulige Konkurrencetrin med Udlandets billige Fabriksfrembringelser, der f. Eks. i Artikler som Rokokomøbler og de saakaldte Schweitzerarbejder, der hovedsagelig tilvirkes i tyske Straffeanstalter, næsten umuliggør Fabrikationen af tilsvarende Varer herhjemme. For de Genstandes Vedkommende, som have virkelig Kunstværdi, vil derimod en selv meget høj Told aldrig komme til at spille nogen Rolle.

Fagets Produktion vil jo nærmest kunne karakteriseres som Luksus, og man skønner derfor ikke rettere, end at disse Varer rettelig bør bære en Told af 1 Kr. pr. Pd., ogsaa naar de veje over 5 Pd. pr. Stk. En mindre Told vil ikke yde Faget nogen effektiv Beskyttelse over for de tyske Godtkøbsarbejder fra Fabrikker og Straffeanstalter, og paa den anden Side vil en saadan Told ikke fordyre de almindeligst benyttede Artikler under dette Fag. Den indenlandske Konkurrence er ogsaa i dette Fag saa stærk, at al Fare herfor er fuldstændig udelukket. Som et Eksempel herpaa skal oplyses, at Billedskærerarbejde til simple Egetræs Møbler i Reglen kan tilvirkes ved Hjælp af Lærlinge, da den almindelige Pris for det ikke er saa stor som den Svendeløn, det vilde kræve.

Endnu skal omtales Arbejder af presset Masse, der nu fortoldes med 10 pCt. af Værdien. Disse simple og daarlige Arbejder have ofte trykket og trykke endnu det danske Billedskæreri stærkt, og man skal derfor henstille, at ogsaa disse Ting drages ind under Billedskærerarbejder og som disse fortoldes med 1 Kr. pr. Pd.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Kunstdrejere.

Toldposition Nr. 28.

Under Toldlovene af 1838 og 1841, da Tolden paa Kunstdrejerartikler udgjorde 1 Rdl. 64 Sk. pr. Pd., talte dette Fag en Mængde Værksteder med fra 4—12, et enkelt endog 30 Svende, og ikke en enkelt, men en hel Skare af dygtige Arbejdere, ja, ypperlige Kunstdrejere, hvis Navne endnu nævnes med Ærbødighed og Stolthed. Under den nu bestaaende Toldlov med sin lave Sats af 16 Sk. pr. Pd. er denne forhen saa blomstrende Industri næsten lagt øde. Arbejdsstyrken er efterhaanden tagen saaledes af, at kun de allerfærreste Kunstdrejermestre, der have Udsalg, nu have Brug for mere end en enkelt Arbejder til forefaldende Reparationer og enkelte beftilte Arbejder. De gamle Mestre ere dels uddøde, dels have de maattet opgive Konkurrencen med den udenlandske Fabriksproduktion og drive en mere eller mindre lønnende Handel med fremmede Kunstdrejerartikler. Svendene ere sunkne ned til at blive Gaardskarle, Bybude og Arbejdsmænd, eller de ere udvandrede.

Næsten alt det Kunstdrejerarbejde, der daglig bruges og sælges her i Landet, er indført Arbejde. Det er særlig de tyske og østerrigske Fabrikker, der have bemægtiget sig vort Marked, og hvad disse have levnet, er taget til Indtægt af den tyske Husflid og de tyske Straffeanstalter. Der findes i Tyskland Egne, hvor Drejeriet udøves som en ejendommelig, fabrikmæssig dreven Husflid — der er f. Eks. hele Landsbyer, der kun tilvirke Pibespidser —, hvorved opnaas en utrolig Færdighed og en næsten ubegribelig Billighed.

Indførslen af Drejerarbejde har da ogsaa, som nedenstaaende Tabel udviser, været stærkt stigende.

Det til Konsum klarerede Kvantum udgjorde:

I Aaret	1874	112,660 Pd.
—	1875	116,818 —
—	1876	136,027 —
—	1877	134,126 —
—	1878	146,751 —
—	1879	164,077 —

I Aaret	1880	187,009 Pd.
—	1881	178,552 —
—	1882	174,740 —
—	1883	174,509 —
—	1884	187,491 —
—	1885	162,027 —
—	1886	149,777 —
—	1887	163,877 —
—	1888	155,270 —
—	1889	154,100 —
—	1890	163,109 —
—	1891	233,147 —
—	1892	191,523 —
—	1893	191,459 —
—	1894	183,428 —

Denne Indførsel maa betegnes som saa betydelig, at kunde blot Halvdelen deraf reddes for de danske Drejere, vilde de trykkede Kaar, hvorunder de leve, blive i høj Grad forbedrede, og mange flere Hænder kunde derved tjene deres Brød. Endnu er den skete Skade ikke uoprettelig, endnu lever Traditionen; men skal dette smukke Haandværk ikke gaa fuldstændig til Grunde, da er det paa høje Tid, at det gennem Tolden faar en nødtørftig Beskyttelse, som man ikke kan sætte til mindre end 1 Kr. pr. Pd., en Told, hvis Billighed formentlig vil fremgaa af efterfølgende Eksempler.

1 Dusin simple Tobakspiber til en Vægt af 6 Pd. koster i Told à 16 Sk. pr. Pd.	Kr. 2,00
Hertil medgaar af toldpligtige Materialier 80 Kv. Beslag, Spidser og Ringe ...	— 0,26
Difference: tarifmæssig Beskyttelse...	Kr. 1,74

1 Dusin saadanne Piber koster at producere:

Horn	Kr. 8,00
Slanger	— 2,00
Spidser, Beslag og Ringe	— 5,30
Arbejdsløn og Samling	— 15,35
Værkstedsudgifter og Mestersalær	— 1,85
Indenlandsk Produktionspris...	Kr. 32,50

Fra Wien eller Berlin kan den samme Pibe købes til en Pris pr. Dusin inkl. Told og Fragt af Kr. 29,13.

Ikke en Gang for en saa forholdsvis vægtig og simpel Vares Vedkommende kan Faget saaledes konkurrere med Udlandet, og endnu ugunstigere stiller Resultatet sig for de finere og kostbarere Sager, hvoraf der aarlig omsættes for store Beløb her i Landet.

1 Dusin Saltskeer af simpelt Koben koster i Udlandet fra 1½ til 3 Kr. pr. Dusin, og da et Dusin kun vejer fra 4—5 Kvint, og der altsaa gaar 25 à 20 Dusin paa et Pund, bliver Tolden ca. 1½ Øre paa hvert Dusin eller saa godt som intet paa hver Ske.

I Forhold til Værdien viser denne Told sig aldeles betydningsløs.

Den vil for

Saltskeer til en Værdi af.....	40	Kr.							kun udgøre	50 Øre
Elfenbensvifter til en Værdi af.....	161	—	(Vægt	1	Pd.	95	Kv.)		—	64 —
Elfenbensbørster til en Værdi af.....	162	—	(—	1	—	40	—)		—	49 —
Skildpaddekamme til en Værdi af....	266	—	(—	„	—	82	—)		—	27 —
Billardballer til en Værdi af	1,867	—	(—	„	—	48	—)		—	16 Kr.

Det er formentlig af disse Eksempler, der kunne suppleres i det uendelige, indlysende, at som Beskyttelse af dansk Industri har denne Told ingen som helst Betydning, og da Kunstdrejerarbejde gennemgaaende er Luksus og som saadan maa betragtes som et meget passende Skatteobjekt, skal man som sagt paa det indstændigste anmode om, at Tolden fastsættes til mindst 1 Kr. pr. Pd. En saadan Told vil i de fleste Tilfælde dog kun udgøre en forsvindende Andel af Varens Værdi, men dog indgyde Faget noget Haab om at kunne bestaa i sin ulige Kamp mod Udlandets Massefremstilling.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Trædrejere.

Toldposition Nr. 28, 252, 253 og 254.

Landstingets Forslag Pos. 218—220.

Dette Fag udgør den langt overvejende Del af Drejerlavet og er baade for de finere og de simplere Arbejders Vedkommende saare uheldig stillet under den nuværende Toldlov. Det er kun med den yderste Anstrengelse og Resignation, at det hidtil har formaaet at eksistere i trykkede Kaar, og det endda kun med stadig Frygt for og Udsigt til, at endog denne beskedne Tilværelse vilde blive umuliggjort paa Grund af Udlandets overvældende Konkurrence. De høje Priser paa dets som oftest toldpligtige Materialier, den høje Arbejdsløn og dets lille Afsætningsomraade bevirke, at dette danske Haandværk, som har en 250-aarig Tradition at bygge paa, tidligere eller senere maa bukke under i Kampen med den udenlandske Storindustri, der fylder vort Marked med sin Overproduktion af billige, men som oftest ogsaa slette Varer, naar det da ikke gennem en ny Toldlov faar en effektiv Støtte i denne Kamp, en Støtte, der maa være betydelig større end den, som den nuværende Told yder, for at kunne give Faget Haab om at faa Udbytte af sine ihærdige Anstrengelser.

Nedenstaaende Eksempler, der kunne suppleres med utallige andre, ville bedst oplyse Stillingen baade i Forhold til Toldbeskyttelsen og i Forhold til Udlandets Priser.

10 Rygeborde, vog. 25 Pd., henhøre ifølge deres Art til Pos. 252 à 16 Sk. pr. Pd., hvilket udgør i Told Kr. 8.33, men for at faa dem ned til Pos. 254, udbores Sjælen, hvori saa anbringes en Jærnklods, derved bringes Vægten op til 5 Pd., altsaa

10 Rygeborde vog. 50 Pd. koste i Told à 3 Sk.	Kr. 3.12
Hertil medgaar:	
10 Kbf. Træ à 3,8 Sk.	Kr. 0.79
4 Pd. Politur à 5 Sk.	— 0.41
Beitse, Sandpapir og Pimpsten	— 0.10
Skruer, Messingbeslag og Lim	— 0.10
	— 1.40
Tarifmæssig Beskyttelse...	Kr. 1.72

eller 17 1/6 Ø. pr. Stk.

I Berlin koste 10 Rygeborde à 2 Rmk. = 20 Rmk.	Kr. 17. 80
Indførselstold	— 3. 12
Fragt	— 2. 75
Tilsammen...	Kr. 23. 67

I Wien koste 10 Rygeborde à 1 G. 15 K. = 11 G. 50 K.	Kr. 20. 12½
Indførselstold	— 3. 12
Fragt	— 2. 75
Tilsammen...	Kr. 25. 99½

Endskønt man ikke kan drage en virkelig Parallel mellem danske og udenlandske Fabrikata i dette Fag, skal man dog for at vise den store Modsætning mellem de danske og fremmede Produktionsforhold fremsætte nedenstaaende Opgørelse over nogenlunde tilsvarende dansk Arbejde.

Til 10 Rygeborde forbruges:

10 Kbf. Træ à 90 Ø.	Kr. 9. 00
4 Potter Politur à 61 Ø.	— 2. 44
Beitse, Olie, Sandpapir og Pimpsten	— 1. 35
Skruer	— 0. 60
Knive, Afskebægere og Lysepiber af Metal	— 5. 00
½ Pd. Lim	— 0. 25
	Kr. 18. 64

Arbejdsløn til 10 Rygeborde ifølge Priskurant:

10 Søjler à 35 Ø.	Kr. 3. 50
10 Afskebægere à 25 Ø.	— 2. 50
10 Cigarbægere à 40 Ø.	— 4. 00
10 Knivholdere à 10 Ø.	— 1. 00
10 Lysestager à 30 Ø.	— 3. 00
30 Ben à 17 Ø.	— 5. 10
Samling à 25 Ø.	— 2. 50
	— 21. 60
Tilsammen...	Kr. 40. 24
Mestersalær, Værkstedsleje etc., 15 pCt.	— 6. 00
I alt...	Kr. 46. 24

Et Rygebord, forfærdiget herhjemme, bliver altsaa næsten dobbelt saa dyrt som et do. fra Udlandet. Den væsentligste Grund ligger selvfølgelig i den høje Arbejdsløn, der, paa en Ubetydelighed nær, er lige saa høj, som de færdige Borde kunne købes for med Told og Fragt; men ogsaa vore Materialier ere ved deres Toldbelastning og bedre Bonitet langt højere i Pris end Udlandets. Til Gengæld er da ogsaa vort færdige Arbejde, baade hvad

Holdbarhed og fortrinlig Uoførelse angaar, ogsaa saa meget mere værdifuldt og i Længden det billigste.

1000 Hvidbøgstrykkere (til Dørgreb), vog 52 Pd. koste i Told à 3 Sk.....		Kr. 3.25
Hertil medgaar:		
5 Kbf. Hvidbøg à 3,8 Sk.	Kr. 0.39	
10 Pd. Beitse à 2 —	— 0.41	
5 — Politur à 5 —	— 0,52	
Sandpapir, Olie og Pimpsten.....	— 0.15	
		— 1.47
	Tarifmæssig Beskyttelse...	Kr. 1.78

eller omtrent 1/6 Øre pr. Stk.

1000 Dørgrebstrykkere koste i Sverrig og Tyskland	Kr. 80.00	
Tillagt Told Kr. 3.25 og Fragt Kr. 3.00.....	— 6.25	
	Tilsammen...	Kr. 86.25

Til 1000 Dørtrykkere af indenlandsk Tilvirkning forbruges:

5 Kbf. Træ opskaaret til 1000 Trykkere.....	Kr. 15.00	
10 Potter Beitse à 50 Øre	— 5.00	
5 — Politur à 61 —	— 3.05	
Sandpapir, Pimpsten og Olie	— 1.75	
		Kr. 24.80
1000 Trykkere koste i Svendeløn.....	Kr. 80.00	
Mestersalær, Værkstedsleje etc. 15 pCt.	— 15.72	
		— 95.72
	I alt....	Kr. 120.52

Man vil af disse Eksempler let forstaa, at Faget er overordentlig vanskelig stillet i sin Konkurrence med Udlandet, som ved sin lette og billige Adgang til Raastofferne, ved sin billige Arbejdskraft — der anvendes i Tyskland til flere af de herhenhørende Artikler endog Straffefanger, som udlejes overordentlig billigt — og ved sit store Afsætningsomraade har saa mange Fortrin fremfor os.

Som en naturlig Støtte fra Lovgivningsmagtens Side ønsker dette Fag, saavel som de andre i Træ arbejdende Industrigrene her i Landet, derfor Toldfrihed for sit Raamateriale, som jo næsten altsammen maa hentes fra Udlandet. Under Henvisning til de ovenfor skildrede Forhold og til, at en stor Del af de herhenhørende Varer maa betegnes som Luksus, skal man dernæst henstille:

at alt Trædrejerarbejde, forsiret med Glas, Metal, Guldfriser o. a. l. samt Legetøj, ansættes til en Told af ..... 1 Kr. pr. Pd.
at alt andet Trædrejerarbejde, poleret og upoleret, ansættes til ..... 15 Øre —

Denne Fortoldningsmaade, hvor der ikke er taget Hensyn til, om Arbejdet er af ægte eller imiterede Træsorter, vil utvivlsomt være en Lettelse for Ekspeditionen ved Toldstederne, da det i mange Tilfælde, selv for en Fagmand, er vanskeligt at skelne ægte fra imiterede Træsorter, naar man da ikke skærer Splinter af Varen.

Hvad Satserne angaar, maa det bestemt fastholdes, at disse i Forhold til Varernes Værdi ingenlunde ere for høje, og at de ingenlunde kunne være mindre, naar Fagets endnu temmelig store Arbejdertal skal frelses fra at udvandre eller at synke ned i Proletariatet.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Bødkere.

Toldposition Nr. 254.

Landstingets Forslag, Pos. 220.

Ifølge Folketællingen af 1890 fandtes der her i Landet i dette Fag 1537 selvstændige Virksomheder med 1,044 Medhjælpere, hvoraf over Halvdelen findes paa Landet. Faget drives da ogsaa herhjemme i Modsætning til Udlandet i Reglen ganske haandværksmæssigt.

Undersøge vi Forholdet mellem Tolden paa enkelte typiske Hovedartikler og Tolden paa de dertil anvendte Raastoffer, viser der sig følgende:

100 Stk. 14 Lpd. Kødtønder à 35 Pd. veje 3,500 Pd. à 3 Sk. pr. Pd. ...		= Kr. 218.75
Hertil medgaar inkl. Svind og Affald:		
3,800 Pd. raat Træ til Staver og Bunde à 3,8 Sk. pr. Kbf. ...	Kr. 5.68	
700 — Jærn à 0,25 Sk. pr. Pd.	— 3.64	
5 — Stifter à 1 Sk. pr. Pd.	— 0.10	
		— 9.42
Difference ...		Kr. 209.32
100 Stk. Smørdritler à 14 Pd. veje 1,400 Pd. à 3 Sk. pr. Pd.		= Kr. 87.50
Hertil medgaar inkl. Svind og Affald:		
2,300 Pd. raat Træ til Staver og Bunde à 3,8½ Sk. pr. Kbf. ...	Kr. 3.44	
150 — Tøndebaand à 0,15 Sk. pr. Pd.	— 0.47	
½ — Lim à 3 Sk.	— 0.03	
		— 3.94
Difference ...		Kr. 83.56
10 Stk. Ølhalvtønder à 65 Pd. veje 650 Pd. à 3 Sk. pr. Pd.		= Kr. 40.62
Hertil medgaar:		
130 Pd. Jærn à 0.25 Sk. pr. Pd.	Kr. 0.68	
1 — Stifter à 1 Sk. pr. Pd.	— 0.02	
		— 0.70
Difference ...		Kr. 39.92

Den allerstørste Del af de under Bødkeriet hørende Varer ere jo almindelige Forbrugsgenstande af simpel Art, der i sig selv kun kunne opnaa lave Priser. 14 Lpd. Kødtønder koste saaledes Kr. 3.40 à 3.80, Smørdritler Kr. 1.75 og Ølhalvtønder Kr. 8.00 pr. Stk. Tolden vilde altsaa udgøre 66 pCt., 50 pCt. og 50 pCt. af Værdien, en meget høj Told, som ogsaa for færdigt Bødkerarbejde virker fuldstændig prohibitivt.

De anførte Priser ville imidlertid ogsaa oplyse om, at den danske Forbruger trods denne Prohibitivtold ikke kommer til at skatte til den danske Haandværker i nogen nævneværdig Grad. Til disse Varers Fremstilling udgør nemlig Udlægget til Raamaterialier, Hjælpestoffer og Arbejdsløn henved 84 pCt. — deraf alene Udlægget til Raastof resp. 65, 60 og 55 pCt.! Man vil altsaa let se, at hvad der bliver tilbage for Mesteren kun kan udgøre en rent forsvindende Del af den tarifmæssige Beskyttelse. Netop dette Fags Produktionsforhold afgive et meget slaaende Eksempel paa, hvorledes en i Forhold til Værdien saa høj Told, at den endog virker prohibitivt, ingenlunde behøver at fremkalde en Fordyrelse for den indenlandske Forbruger, men overhovedet kun gavner det hjemlige Haandværk ved at bevare det indenlandske Marked.

Særlig i saa almindelige Artikler som Smørdritler og Øltræer er den indenlandske Konkurrence saa stærk, at der kun levnes en ringe Fortjeneste. Ej heller er dette Fag ganske fri for den udenlandske Konkurrence, idet der har været indført og til Dels indføres endnu fra Tyskland Materialier til Ølfade i mere eller mindre færdig Stand, hvilke Materialier indfortoldes under Pos. 251, 1 Pd. 0,15 Sk., hvorefter der sendes fremmede Arbejdere herop til at færdiggøre Fadene, et Forhold, som til Tider har bevirket en særdeles trykkende Konkurrence.

Desuden skal man ved denne Lejlighed henlede Opmærksomheden paa et Forhold, der gør sig gældende under den nuværende Toldlov til Skade for Bødkeriet og som formentlig bør rettes ved dens Revision. Tomme Spritfade indføres nemlig her i Landet som ny og indgaa toldfrit til senere Udførsel med ifyldt Sprit. Derpaa vende de tilbage som tomme Fustager og indgaa atter toldfrit til Anvendelse i selve Landet som brugte Emballager, der efter Toldvæsenets Skøn ikke ere at betragte som Genstand for Handel. For disse Fade bliver der altsaa paa denne Maade aldrig erlagt den Told, der bl. a. ogsaa skal tjene til Beskyttelse for Bødkerne.

I Betragtning af, at den bestaaende Beskyttelse saaledes kun tjener til at bevare det indenlandske Marked for de danske Bødkere, spredte trindt om i Landet, allevegne hvor der findes et tilstrækkeligt Forbrug, uden at Varerne fordyres i nogen nævneværdig Grad for de hjemlige Forbrugere, og endvidere i Betragtning af, at den tjener til at holde Arbejdslønnen herhjemme i dette Fag oppe paa 20—22 Kr. om Ugen for 10 Timers dagligt Arbejde, medens den i Tyskland herskende Løn kun er 16—18 Kr., maa man derfor i høj Grad ønske, at den bestaaende Toldsats af 3 Sk. eller 6 Øre bibeholdes. Endelig maa det endnu bemærkes, at en eventuel Frigivelse af uforarbejdet og raat udspaltet Bøgetræ, som er et af Bødkeriets væsentlige Materialier, samt Nedsættelse af eller Frigivelse af Told paa Fyr, Gran og Baandjærn — Forandringer, som Bødkerfaget i Overensstemmelse med de andre Fag, hvem disse Toldsatser berøre, navnlig af Hensyn til sin Eksportforretning, meget kunde ønske — kun i ringe Grad vil kunne indvirke paa Toldsatsen for færdigt Bødkerarbejde, hvad tilstrækkelig vil fremgaa af ovennævnte Eksempler til Belysning af den tarifmæssige Beskyttelse.

Idet vi herved tillade os at tilstille den høje Toldkommission nogle oplysende Data om de nugældende Toldsatsers Forhold til Fabrikationen af Jærnbanevogne, turde vi ærbødigst anmode om, at disse maatte gøres til Genstand for en nærmere Overvejelse.

Ved en omhyggelig Undersøgelse af disse Forhold, en Undersøgelse, hvis Resultater nedenfor ere angivne, viser det sig nemlig, at Tolden, saaledes som den nu er beskaffen, ikke alene ikke beskytter den nævnte Virksomhed, men endog sætter en Præmie paa Indførelsen af færdige Vogne fra Udlandet, idet vore Udlæg til Indførselstold af Raamaterialier og saadanne Materialier, som fabrikeres i dertil indrettede Specialfabrikker i Udlandet, og som ikke kunne fabrikeres herhjemme, overstige de Beløb, som de fuldt færdige Vogne koste at indføre.

Forholdene ere nemlig for Tiden følgende:

	Salgspris.	Indførselstold af Raamateriale.	Indførselstold af færdige Vogne.
Bogieperſonvogne I.—II. Kl.	ca. 20,000 Kr.	ca. 665 Kr.	300 Kr.
do. III. —	- 15,000 —	- 420 —	300 —
Postvogne	- 6,500 —	- 210 —	100 —
Bagagevogne	- 4,500 —	- 200 —	100 —
Lukkede Godsvogne	- 2,400 —	- 135 —	100 —
Aabne do.	- 2.100 —	- 135 —	100 —

De nugældende Toldsatser for Indførselen af færdige Vogne fra Udlandet ere desuden bestemte paa en Tid, da Vognenes Konstruktion var væsentlig simplere end nu, de forskellige Vogntyper meget mindre og Priserne som Følge deraf betydelig lavere. Medens saaledes de sædvanlige Personvogne I. og II. Klasse have en tilnærmende Værdi af 11,000 Kr., er denne ved Indførelse af de betydelig større og mere komplicerede Bogievogne stegen til ca. 20,000 Kr., medens Indførselstolden for disse tvende Typer fremdeles er lige stor, nemlig 300 Kr.

I Modsætning til disse Misforhold er man i Lande, der selv have alle Raamaterialier til sin Raadighed, f. Eks. Tyskland og Sverrig, forlængst gaaet over til en Værditold i Stedet for en bestemt Toldsats, og beløber denne sig for Sverrigs Vedkommende til 15 pCt. af Vognenes Fakturapris.

Naar ovenstaaende Forhold tages i Betragtning, og navnlig da den Omstændighed, at vi i Indførselstold af Materialier til Godsvogne, der altid er Hovedartiklen, maa betale ca. 6 pCt. af Vognenes Værdi, turde vi herved tillade os at foreslaa, at en saadan eventuel Værditold maatte ansættes til mindst 10 pCt., idet der da i Virkeligheden kun vilde ydes os ca. 4 pCt. Beskyttelse mod Udlandets Konkurrence og Overproduktion.

Randers, i August 1895.

Bestyrelsen for Aktieselskabet Skandia.

Til Toldkommissionen.

Som Supplement til vor ærbødige Henstilling til den høje Toldkommission angaaende Misforholdet mellem Indførselstolden af færdige Jærnbanevogne og Raamaterialierne til disse tillade vi os herved at fremsende en specificeret Fortegnelse over de Beløb, der i Henstillingen ere nævnte under „Indførselstold af Raamaterialier":

1 Stk. I. & II. Klasses Bogiepersonvogne.

		Sk.	Rdl.	Sk.	Kr.	Øre
6,500	Pd. Hjul og Aksler ..... à	1	67	68		
540	— Vakuumbremser ..... -	1	5	60		
1,226	— Fjedre ..... -	1	12	74		
14,380	— Stang- og Faconjærn samt Plade- .... -	0,25	37	43		
590	Kubikfod Fyr- og Mahognitræ etc. ..... -	3,8	23	34		
70	Pd. Dæklærred ..... -	2	1	44		
504	— Varmelegemer ..... -	1	5	24		
408	— Fjedertraad ..... -	1	4	24		
27	— Messingskruer ..... -	8	2	24		
4½	— — , forgyldte ..... -	16	"	72		
140	— Jærnskruer og Splitter ..... -	3	4	36		
500	— Skruebolte og Nitter ..... -	1	5	20		
24	— belagt Spejlglas ..... -	10	2	48		
227	— Vinduesglas ..... -	1,5	3	52		
17	— Opstigningsremme med Øskener ..... -	16	2	80		
175	— Linoleum ..... -	2	3	62		
64	— Bøffellæder ..... -	12	8	"		
9	— Gummi ..... -	5	"	45		
100	— Hessians ..... -	2	2	8		
100	— Kokostæppe ..... -	0,75	"	75		
17	— Velourtæppe ..... -	12	2	12		
16¼	— Bomuldstøj ..... -	20	3	47		
3½	— Possement uden Silke ..... -	48	1	72		
3½	— — med — ..... -	72	2	60		
244	— Uldvarer (Plyds, Gardintøj etc.) ..... -	32	81	32		
130	— Messingbeslag, forgyldt ..... -	16	21	64		
146	— Støbegods, forarbejdet ..... -	3	4	24		
8	— Net ..... -	6	"	48		
250	— tørre Farver ..... -	1	2	58		
40	— Terpentin ..... -	2	"	80		
214	— Lakker, Spartelfarve og Waterproof .... -	5	11	14		
80	— Filt ..... -	0,5	"	40		
500	— Rør ..... -	1	5	20		
	Rørbeklædning ..... -	"	2	"		
			334	24	668	50

1 Stk. III. Klasses Bogiepersonvogn.

			Sk.	Rdl.	Sk.	Kr.	Øre
6,500	Pd.	Hjul og Aksler ... à	1	67	68		
540	—	Vakuumbremser ... -	1	5	60		
1,226	—	Fjedre ... -	1	12	74		
13,584	—	Stang-, Facon- og Pladejærn ... -	0,25	35	36		
472	Kubikfod	Træ ... -	3,8	18	65		
843	Pd.	Varmelegemer ... -	1	8	65		
156	—	Jærnskruer og Splitter ... -	3	4	84		
54	—	Messingskruer ... -	8	4	48		
788	—	Skruebolte ... -	1	8	20		
15	—	Messingplade ... -	3	"	45		
290	—	Blyplade ... -	1	3	2		
340	—	Glas ... -	1,5	5	30		
110	—	Linoleum ... -	2	2	28		
20	—	Gardintøj ... -	20	4	16		
70	—	Dæklærred ... -	2	1	44		
6	—	Gummi ... -	5	"	30		
17	—	Net ... -	6	1	6		
260	—	tørre Farver ... -	1	2	68		
50	—	Terpentin ... -	2	1	4		
232	—	Lakker, Spartelfarve og Waterproof ... -	5	12	8		
80	—	Kohaarsfilt ... -	0,5	"	40		
646	—	Rør ... -	1	6	70		
		Rørbeklædning ... -	"	2	64		
				210	15	420	31

1 Stk. Postvogn.

			Sk.	Rdl.	Sk.	Kr.	Øre
3,960	Pd.	Hjul og Aksler ... à	1	41	24		
1,000	—	Fjedre ... -	1	10	40		
213	Kubikfod	Træ ... -	3,8	8	41		
6,360	Pd.	Jærn og Plade ... -	0,25	16	54		
275	—	Rør ... -	1	2	83		
56	—	Dæklærred ... -	2	1	16		
2	—	Gardintøj ... -	20	"	40		
128	—	Kokostæppe ... -	0,75	1	"		
27	—	Filt ... -	0,5	"	14		
60	—	Linoleum ... -	2	1	24		
6	—	Kæde ... -	1	"	6		
8	—	Plyds ... -	32	2	64		
150	—	Glas ... -	1,5	2	33		
60	—	Jærnskruer og Splitter ... -	3	1	84		
250	—	Skruebolte ... -	1	2	58		
7	—	Messingskruer ... -	8	"	56		
129	—	Lakker, Spartelfarve og Waterproof ... -	5	6	69		
24	—	Terpentin ... -	2	"	48		
123	—	tørre Farver ... -	1	1	27		
9	—	Staaltraad ... -	1	"	9		
		Isolering ... -	"	"	85		
				103	11	206	22

1 Stk. Bagagevogn.

			Sk.	Rdl.	Sk.	Kr.	Øre
3,960	Pd.	Hjul og Aksler ..... à	1	41	24		
1,000	—	Fjedre ..... -	1	10	40		
7,562	—	Jærn og Plade ..... -	0,25	19	67		
287	Kubikfod	Træ ..... -	3,8	11	34		
56	Pd.	Dæklærred ..... -	2	1	16		
50	—	Glas ..... -	1,5	„	75		
50	—	Skruer og Splitter ..... -	3	1	54		
200	—	Skruebolte ..... -	1	2	8		
44	—	Varmelegemer ..... -	1	„	44		
		Isolering ..... -	„	„	85		
237	—	Rør ..... -	1	2	45		
114	—	Lakker, Spartelfarve og Waterproof .... -	5	5	90		
83	—	tørre Farver ..... -	1	„	83		
6	—	Messingskruer ..... -	8	„	48		
20	—	Støbegods, hammerbart ..... -	1	„	20		
16	—	Terpentin ..... -	2	„	32		
				99	93	199	91

1 Stk. lukket Godsvogn med Haandbremse.

			Sk.	Rdl.	Sk	Kr.	Øre
3,640	Pd.	Hjul og Aksler ..... à	1	37	88		
813	—	Fjedre ..... -	1	8	45		
4,393	—	Jærn ..... -	0,25	11	42		
119	Kubikfod	Træ ..... -	3,8	4	68		
45	Pd.	Dæklærred ..... -	2	„	90		
8	—	Skruer og Splitter ..... -	3	„	24		
360	—	Skruebolte ..... -	1	3	72		
50	—	tørre Farver ..... -	1	„	50		
10	—	Lakker ..... -	5	„	50		
2	—	Terpentin ..... -	2	„	4		
				68	53	137	10

1 Stk. aaben Godsvogn med Haandbremse.

			Sk.	Rdl	Sk.	Kr.	Øre
3,640	Pd.	Hjul og Aksler ..... à	1	37	88		
813	—	Fjedre ..... -	1	8	45		
5,740	—	Jærn ..... -	0,25	14	91		
80	Kubikfod	Træ ..... -	3,8	3	16		
310	Pd.	Bolte ..... -	1	3	22		
6	—	Skruer og Splitter ..... -	3	„	18		
20	—	tørre Farver ..... -	1	„	20		
7	—	Lakker ..... -	5	„	35		
1	—	Terpentin ..... -	2	„	2		
				68	49	137	2

Endnu skulle vi kun tillade os at meddele, at Statsbanerne ved Udbydelsen af Vogne selv levere de dertil hørende Hjul og Aksler, idet disse forfærdiges i Udlandet under deres egen Kontrol.

Vognenes Fakturapris bliver derved betydelig lavere, for lukkede og aabne Godsvogne saaledes henholdsvis kun ca. 2,000 Kr. og ca. 1,700 Kr., ja, en enkelt Type af de sidstnævnte endog kun 1,500 Kr., saa at en Værditold af 10 pCt. paa Indførselen af saadanne kun vilde være 150 Kr. eller ubetydelig højere end Indførselstolden af de Raamaterialier, som dertil anvendes.

Randers, i August 1895.

Bestyrelsen for Aktieselskabet Scandia.

Til Toldkommissionen.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Karetmagere.

Toldposition Nr. 264—267.

Landstingets Forslag Pos. 227.

Dette Fags væsentligste Produktion falder ind under Pos. 266, halv- og hellukkede Vogne, til en Told af 60 Kr. pr. Stk., en Told, der baade i Henseende til Værdien og som Beskyttelse for den indenlandske Produktion maa siges at være forsvindende, ja endog som efterfølgende Eksempel vil vise, ofteſt negativ.

Til en Landauer af Værdi 1,600 Kr. medgaar:

19 Alen Klæde	vog. c.	19 Pd. à	2 Mk.	12 Kr. 67 Ø.
2 Stk. Kaleschehuder	—	24 — -	12 Sk.	6 — „ —
1 — Skærmhud	—	10 — -	12 —	2 — 50 —
12 Alen Silkeborter	—	1¼ — -	4 Mk. 8 Sk.	1 — 87 —
110 — Silke-Nathsnore	—	2¼ — -	4 — 8 —	3 — 37 —
600 Stk. Silke-Knapper 2 — Silke-Kvaster 2 — Silke-Ophæftnings 2 — Silke-Oliven 4 — Silke-Rosetter 2 — Silke-Dørtrækkere	—	0,85 — -	1 Rdl.	1 — 70 —
2 — Ben-Glidere 2 — Ben-Laaseknapper	—	0,10 — -	1 Mk.	0 — 03 —
2¼ Alen Brüsseler-Tæppetøj	—	2¼ — -	12 Sk.	0 — 56 —
4 Alen Bundvoksdug	—	7 — -	2 —	0 — 29 —
4 Stk. Messing-Vinduesløb	—	5 — -	8 —	0 — 82 —
6 — Dørhængsler 4 — Skævhængsler 1 Par Stanglaase 12 Stk. Dragebaand 4 — Jærnnav 1 Sæt Vognfjedre 2 Stk. Vogntrin 2 — Navringe 1 — Stangbeslag 3 Gros Holzskruer	—	198 — -	3 —	12 — 37 —
Transport ..	vog. c.	270 Pd.		42 Kr. 18 Ø.

	Transport...	vog.	c. 270 Pd.		42 Kr. 18 Ø.
1 Sæt Vognaksler 60 Hjulbolte	.....	—	100 —	à 1 Sk. 2 —	8 —
22 Alen Pletlister 1 Stk. Plet-Kaleschelaas 8 — — Møttrikker 2 — — Haandtag 2 — — Vognlygter 1 — — Kaleschevindue	.....	—	22 —	- 16 —	7 — 33 —
2 — franske Glas	.....	—	6 —	-	1 — „ —
Haar	..... frit	—	30 —	-	„ — „ —
60 Stk. Hjuleger 1 Sæt Hjulfælg	.....	—	150 —	- 0.15	— 0 — 47 —
22 Kubikfod Træ	.....	—	1,144	- 3,8	— 1 — 75 —
Jærn	.....	—	600 —	- ¼	— 3 — 12 —
Farvestoffer	.....	—	34 —	- 5	— 3 — 54 —
Hessians, Nankeen, Garn	.....	—	6 —	-	0 — 28 —
Kulforbrug 2 Td.	.....	—	„ —	- 7	— 0 — 29 —
	Tilsammen er Tolden...		c. 2,362 Pd.		62 Kr. 4 Ø.
Hertil kommer Fragt, Arbejdspenge og andre Omkostninger	.....				c. 27 — „ —
					89 Kr. 4 Ø.

Raamaterialier til en Vogn veje saaledes ca. 2,400 Pd., den færdiglavede Vogn imidlertid kun 1,300 Pd., den herved fremkomne Difference hidrører fra Spild, hovedsagelig af Træ, under Fabrikationen.

Som det vil ses, erlægges der altsaa et større Beløb i Told for de enkelte Dele til en Vogn end for den færdige Vogn, et Forhold, som formentlig ikke bør opretholdes i en ny Toldlov, saa meget mindre som Arbejdslønnen herhjemme i dette Fag er ca. 11 pCt. højere end f. Eks. i Tyskland.

Naar det desuagtet hidtil ikke er lykkedes Udlandet at indføre almindelige gangbare Vogne paa vort Marked, da er Grunden den, at den indenlandske Konkurrence er saa overvældende stor; den har trykket Fortjenesten ned til et saadant Minimum, at Udlandet ikke finder sin Regning ved at indfinde sig paa det danske Marked.

Man vil derfor let forstaa, at Karetmagerne maa holde paa, at den nuværende Beskyttelse, som knap udgør 4 pCt. af Værdien, forøges til f. Eks. 100 Kr., som altsaa dog kun vil udgøre ca. 8 pCt. af Værdien, et Ønske, som under Henblik paa den svenske Told, der for en Vogn som den omtalte vilde udgøre 240 Kr., er meget beskedent. Denne høje Told i Sverrig har selvfølgelig indskrænket den danske Industris Afsætningsområde betydeligt og gjort det yderligere nødvendigt at værge den paa dette Område mod en eventuel Konkurrence fra dette Land.

Man skal til Slutning ikke undlade ogsaa at fremhæve Ønskeligheden af en forhøjet Told paa Jærnbane- og Sporvogne, som under den nuværende, over for Varernes Værdi aldeles betydningsløse Told, nu ikke sjældent indføres fra Udlandet. Denne Told burde maaske retteste være en Værditold og kunde vel da passende ansættes til 10 pCt. af Værdien.

Haandværkets og Industriens Toldudvalg.

Barnevognsfabrikanter.

Toldposition Nr. 268.

Som ved flere andre Industrigrene viser det sig ogsaa her, at den bestaaende Told ikke blot ikke yder den danske Fabrikation nogen Beskyttelse, men endog er saa utilstrækkelig, at den **udenlandske** Fabrikant **begunstiges** paa den danskes Bekostning, et Forhold, som nedenstaaende Eksempel bedst vil illustrere.

1 Barnevogn af Vægt 57½ Pd. koster i Told à 3 Sk.							Kr. 3. 60
Hertil medgaar:							
1 Par Porcellænshaandtag	v. 2 Pd.	18 Kv.	à	8 Sk.	pr. Pd.	Kr. 0. 35	
2½ Alen Klæde	- 3 —	„ —	à	32 —	—	— 2. 00	
2 Alen 4" Silkeatlask	- 10 Kv.	à 1 Rdl.	32 —	—	— 0. 27		
Possementmagerarbejde med Silke, v. 6 Kv. à 1 Rdl.				—	— 0. 12		
3 Alen Borter uden Silke	v. 6 Kv.	à	48 —	—	— 0. 06		
Kurvemagerarbejde	v. 16 Pd.	à	10 —	—	— 3. 33		
Jærnvarer	- 31 — 60	à	3 —	—	— 1. 97		
Forarbejdede Trævarer	- 4 —	à	3 —	—	— 0. 25		
Voksdug	50 Kv.	à	16 —	—	— 0. 16		
						— 8. 51	
Difference ÷							Kr. 4. 91

Ved Indførsel af de **enkelte** Dele bliver Tolden altsaa langt over det **dobbelte** af Tolden paa den **færdige** Vogn, en Urimelighed, som ved en ny Toldlov formentlig bør undgaas.

Man tillader sig derfor at henstille, at Tolden paa færdige Børnevogne forhøjes endog meget betydeligt og i hvert Fald saa meget, at den færdige Vogn kommer til at svare saa meget i Told, at den danske Fabrikation, som maa svare betydelig højere Arbejdsløn end Udlandets, kan blive stillet paa lige Fod med Udlandet paa dette Omraade.

I Forhold til Varens Værdi er den bestaaende Told jo ogsaa overordentlig lav, saa ej heller fra dette Synspunkt vil der stille sig Hindringer i Vejen for en betydelig Toldforhøjelse.

Bilag 128.

Ministeriet
for
offentlige Arbejder.

Kjøbenhavn, den 1ste August 1895.

Ved at meddele, at det under Toldkommissionens Forhandlinger er blevet fremdraget, at de tyske Saltværker begunstiges ved Undtagelsestariffen for Salt i hele Vogntadninger, og at lignende Undtagelsestariffer, der begunstige gennemgaaende Vogntadninger fra Sverrig over for Forsendelser fra de nordsjællandske Teglværker, skulle bestaa for Teglværksprodukter, har Kommissionen i Skrivelse af 9de f. M. udbedt sig Oplysning meddelt om, for hvilke industrielle Frembringelser Undtagelsestariffer eksistere for gennemgaaende Forsendelser henholdsvis fra Tyskland og Sverrig til Danmark og om disse Undtagelsestariffers Forhold til de almindelige Tariffer.

Saaledes foranlediget skulde man tjenstlig fremsende hoslagte fra Generaldirektoratet for Statsbanedriften modtagne Skrivelse indeholdende de begærede Oplysninger.

P. M. V.
Norgaard.

F. Mortensen,
Fm.

Toldkommissionen.

ad Bil. 128.

Generaldirektoratet
for
Statsbanedriften.

Kjøbenhavn V., den 27de Juli 1895.

Ved Skrivelse af 15de ds. har Ministeriet forlangt Generaldirektoratets Ytringer over den hermed tilbagefølgende Sag, Journ.-Nr. 2734, 1 Aktstykke, i hvilket Toldkommissionens Formand meddeler, at der i nævnte Kommission er blevet fremhævet to Eksempler paa, at man paa de danske Statsbaner begunstiger den udenlandske Produktion paa de danske Producenters Bekostning ved billigere gennemgaaende Undtagelsestariffer. Der ønskes derfor Oplysning om, paa hvilke Omraader gennemgaaende Undtagelsestariffer af denne Art gælde, og i hvilket Forhold de staa til de almindelige Tariffer.

Forinden man gaar ind paa det almindelige Spørgsmaal, turde det være rigtigst at gennemgaa de i Skrivelsen nævnte to Eksempler. I intet af dem foreligger der nemlig den ringeste Begunstigelse af Udlandet eller udenlandske Produkter, men en Belysning af de Misforstaaelser, som gøre sig gældende i dem, turde være særlig egnet til at give nogen Klarhed i de herhenhørende Forhold.

I. Det første Eksempel er følgende: De tyske Saltværker begunstiges ved Undtagelsestariffer for Salt i hele Vognladninger. Fragten for en Vognladning Salt fra Lüneborg til Hjørring er nemlig 129 Øre pr. 100 Kilogram, fra Lüneburg til Fredericia 80 Øre pr. 100 Kilogram; tysk Salt befordres altsaa fra Fredericia til Hjørring for 129 − 80 = 49 Øre pr. 100 Kilogram, medens det danske Salt koster i Fragt fra Fredericia til Hjørring 76 Øre. Begunstigelsen for Tyskland er altsaa 27 Øre pr. 100 Kilogram.

Man skal nu først gøre opmærksom paa, at de nævnte Tal ere hentede fra Tariffer, der ere ophævede for flere Aar siden, Tarifferne for Danmark ved Godstariffen af 1ste Juni 1890, Tarifferne for den tyske Forbindelse ved den dansk-tyske Tarif af 1ste Januar 1893. Naar Eksemplet skulde henholde sig til virkelig bestaaende Forhold, maatte det derfor opstilles saaledes:

En Vognladning Salt, 10,000 Kilogram, koster i Fragt:

fra Lüneburg til Hjørring 141 Mk.	125 Kr. 33 Øre
— Fredericia 91 Mk.	80 — 89 —
tysk Salt befordres altsaa fra Fredericia til Hjørring for	44 Kr. 44 Øre
men dansk Salt over samme Strækning koster	59 — 10 —
Det tyske Salt begunstiges altsaa med pr. Vognladning.	14 Kr. 66 Øre

At Eksemplets Tal ere urigtige, vilde dog være af underordnet Betydning, hvis ellers Slutningen, som uddrages af dem, var rigtig. Men den grunder sig aabenbart paa en Forveksling. Det kan maaske bedst vises ved et andet Eksempel.

Der er et Aktieselskab, „Kristiansholms Fabrikker", som fabrikerer Salt baade i Kjøbenhavn og i Fredericia. Med ganske samme Ret som ovenfor kunde man nu anstille følgende Beregning:

Fragten for en Vognladning Salt, 10,000 Kilogram, er:

fra Kjøbenhavn til Hjørring	90 Kr. 40 Øre
— Fredericia	52 — 30 —
det kjøbenhavnske Salt befordres altsaa fra Fredericia til Hjørring for	38 Kr. 10 Øre
men da Fragten fra Fredericia til Hjørring er	59 — 10 —
ere Kristiansholms Fabrikker i Kjøbenhavn	21 Kr. „ Øre

gunstigere stillede i Konkurrencen paa Hjørring end dets Fabrikker i Fredericia. Det sande Forhold er naturligvis det, at Fabrikkerne i Fredericia — naar alt andet er lige — kunne levere Saltet saa meget billigere i Hjørring, som Fragten fra Fredericia er billigere end Fragten fra Kjøbenhavn, eller 31 Kr. 30 Øre pr. Vognladning, og ganske paa samme Maade ere Fabrikkerne i Lüneburg — saa vidt Tariffen angaar — ikke 14½ Kr. pr. Vognladning gunstigere, men over 66 Kr. pr. Vognladning ugunstigere stillede ved Forsendelser til Hjørring end Fredericia-Fabrikkerne, der have saa meget mindre Fragt at betale. Ogsaa paa en anden Maade kan man se Fejlen i den dragne Slutning: Hvad er det for en Begunstigelse af det tyske Salt, som kan paavises for Hjørring, men ikke for Fredericia?

Det i Toldkommissionens Skrivelse anførte Eksempel viser med andre Ord intet som helst — hverken i den ene eller den anden Retning — om, hvorvidt det tyske Salt begunstiges eller ikke; det viser kun, at Fragten over de længere Afstande er forholdsvis billigere end over de kortere. Men dette gælder for Kjøbenhavn som for Lüneburg, for Hjørring som for Fredericia.

Hvis det tyske Salt begunstiges i Forhold til det danske, maatte det derimod vise sig i, at den Andel, som de danske Statsbaner indregne i den gennemgaaende Takst for tysk Salt, paa et eller andet Punkt var lavere end den Fragt, der beregnes over samme Afstand for dansk Salt. Men det er ikke paavist og kan ikke paavises; thi den danske Takst er nøjagtig den samme for samme Afstand, enten Saltet kommer fra Tyskland eller fra Danmark.

II. Hvad angaar det andet i Toldkommissionen fremdragne Eksempel, at der skulde bestaa Undtagelsestakster, som begunstige gennemgaaende Vognladninger af Teglværksprodukter fra Sverrig paa Bekostning af Forsendelser fra de nordsjællandske Teglværker, kan man indskrænke sig til at meddele, at saadanne Takster ikke bestaa. For 10,000 Kg. Mursten til Kjøbenhavn er Fragten:

fra Birkerød	11 Kr. 70 Ø.
— Kvistgaard	17 — 10 —
— Helsingborg	18 — 90 —
— Røgle (18 Km. inde i Sverrig)	25 — „ —

Vore Andele i Forbindelsen med Sverrig ere i ethvert Fald ikke mindre end vore lokale.

III. Vender man sig derefter til Hovedspørgsmaalet i denne Sag, bliver det efter det ovenstaaende følgende: Svare vore Fragtandele i Forbindelse med Udlandet til vore lokale Takster for samme Afstand — er f. Eks. den danske Andel, som indregnes i de gennemgaaende Tariffer fra Tyskland over Vamdrup til Kjøbenhavn (og andre danske Sta-

tioner), lige med eller højere eller lavere end den lokale Takst for samme Vare fra Vamdrup til vedkommende danske Station?

I det store og hele maa det da siges, at de danske Statsbaner konsekvent fastholde den Sætning, at den Takst, der af os skal indregnes i de gennemgaaende Tariffer, er vor tilsvarende lokale. Men ved den nærmere Undersøgelse er der Anledning til at skelne mellem følgende tre Tilfælde af Fragtnedsættelser.

a. Nedsættelsen i Ekspeditionsgebyret. I Danmark som i alle andre Lande sammensættes enhver Godstakst af to Bestanddele:

1) det konstante Beløb eller Ekspeditionsgebyret, der er Vederlaget for Godsets Ekspedition og Behandling paa Afgangs- og Bestemmelsesstationen, og
2) Transportgebyret, det efter Afstanden vekslende Vederlag for Godsets Førsel over Banelinien.

Det konstante Beløb er i Reglen den mindste Del af Fragten, hos os er det saaledes kun 6½ Øre pr. 100 Kg. for Vognladningsgods, 10 à 12 Øre pr. 100 Kg. for Fragtstykgods.

Det konstante Beløb eller Ekspeditionsgebyret burde i og for sig aldrig beregnes mere end en Gang, selv om Transporten bevæger sig over flere Baner; thi der er kun en Afgangs- og en Bestemmelsesstation. I de fleste gennemgaaende Tariffer frafalde derfor Afgangs- og Ankomstbanen hver sit halve Ekspeditionsgebyr, medens de mellemliggende Baner slet intet Ekspeditionsgebyr oppebære. Ikke desto mindre er det lykkedes de danske Statsbaner at bevare deres fulde Ekspeditionsgebyr i næsten alle gennemgaaende Tariffer. Grunden hertil er atter den, at vore Takster ere saa lave, navnlig for lange Afstande, at vi have kunnet vægre os ved at give den sædvanlige Nedsættelse. Kun i den gennemgaaende Tarif for Stenkul og Kokes mellem Tyskland og Danmark have vi i den allersidste Tid frafaldet vort halve Ekspeditionsgebyr, 3¼ Kr. pr. Vognladning. Den tyske Nedsættelse kan her sættes til ca. 50 Kr. pr. Vognladning.

b. Nedsættelser i Transportgebyret. Saadanne stemme ikke med vore Principper og ses kun at være indrømmede i to Tilfælde i den dansk-tyske Forbindelse, nemlig:

1°. For Stangjærn, Faconjærn, Skinner, Jærn- og Staaltraad og lignende grove Jærnvarer (Undtagelsestakst 9 b, hvis fuldstændige Nomenklatur fremgaar af vedlagte Bilag). Denne Indrømmelse bestaar fra gammel Tid. Vi skulde her indregne Takst 5 med halvt Ekspeditionsgebyr, men indregne Takst 7 med fuldt Ekspeditionsgebyr. Ogsaa Tyskerne give en væsentlig Nedsættelse, ligesom vor paa ca. 25 pCt.

Da de nævnte grove Jærnvarer ikke produceres her i Landet, er Foranstaltningen i høj Grad i det danske Forbrugs Interesse. Herom kan man henvise til, hvad der anføres S. 182 i Handelsberetningen for 1890, hvor det fremhæves, at Danmark trods sin Lidenhed er et af de bedst betjente Lande paa Jærnmarkedet, noget, der i væsentlig Grad skyldes vore Dampskibe og Jærnbaner.

For øvrigt blev Nedsættelsen i sin Tid kun ydet mod, at der gaves Nedsættelser i tyske Andele for adskillige danske Eksportartikler (Korn, Huder og Skind; Kød, Fedt og Flæsk; Sprit og Brændevin).

2°. Den anden Undtagelse er for følgende Gødningsmidler, som ikke produceres her i Landet:

(Undtagelsestarif 10) Kalisalte, raa, saasom Kainit, Karnalit, Kiserit, Krugit, Schønit og Sylvinit, samt

(Undtagelsestarif 11) fosforholdige Slagger, Thomasslagger og andre mineralske Fosfater, i raa eller malet Tilstand.

Vor Andel er her nedsat fra Takst 6 til Takst 7 — en saare ubetydelig Nedsættelse. Den danske Andel til Herning skulde f. Eks. være 37 Kr. 80 Øre for en stor Vogn eller med Fradrag af halvt Ekspeditionsgebyr endog kun 34 Kr. 55 Øre. Den Andel, der indregnes er 38 Mk. = 33 Kr. 78 Øre; Nedsættelsen er altsaa i Virkeligheden 77 Øre pr. 10,000 Kg. Men de tyske Baners Andel er ca. 15 Mk. pr. Vognladning lavere end den normale.

Nedsættelsen kommer i Særdeleshed de magre Egne i Jylland, navnlig Hedeegnene, til gode.

Fra gammel Tid bestaar der endelig en ret uvæsentlig Nedsættelse af nogle Andele over Korsør—Kiel.

Udover dette ses det ikke, at vort Transportgebyr er nedsat i de gennemgaaende Tariffer. Tilbage staar da kun:

c. De tilfældige Nedsættelser, der foranlediges ved Uoverensstemmelser i Tarifsystemerne. Disse opstaa navnlig som Følge af, at de forskellige Lande have en forskellig Godsklassifikation, saaledes have de danske Statsbaner 7, de tyske 9, de svenske 18 Takstklasser. Heller ikke rangerer en Vare altid lige højt oppe i Klassifikationen, det kan være, at den samme Vare hos os tarifferes højt, i Tyskland lavt eller omvendt. Ved Sammenarbejdelsen maa der derfor opstaa Uregelmæssigheder. For Tydelighedens Skyld skal man nævne et Eksempel. De Varer, som i Tyskland tarifferes efter den almindelige Vognladningsklasse, efter Specialtarif I. og Specialtarif II., ville i Almindelighed i Danmark være tarifferede henholdsvis i Taksterne 4, 5 og 6. Men der kan være Undtagelser. Hos os tarifferes f. Eks. al Asfalt efter Takst 5 (= tyske Specialtarif I.) Men i Tyskland tarifferes

renset Asfalt efter den almindelige Vognladningsklasse (= vor Takst 4).
raa — — Specialtarif II. (= vor Takst 6).

I den gennemgaaende Tarif bliver derfor den raa Asfalt for lavt, den rensede Asfalt for højt tarifferet. Den Slags Uregelmæssigheder — der virke snart som smaa Forhøjelser, snart som smaa Nedsættelser — ere imidlertid lige saa uundgaaelige, som de i Reglen ere ganske betydningsløse og uskadelige. Have de nogen Betydning, kan man fjerne dem ved en særlig Takst, hvad der ogsaa er sket, hvor saadant skønnes fornødent. Men man maa ogsaa tage Hensyn til, at de i Forvejen meget komplicerede gennemgaaende Tariffer ikke blive mere indviklede end højst nødvendigt. Heller ikke vides det, at der i noget som helst Tilfælde er ført Klage over disse smaa Irregulariteter, og man har vel derfor Lov til at antage, at de slet ikke spille nogen praktisk Rolle. Skulde der vise sig Ulemper i et eller andet Tilfælde, har man som sagt det Middel at danne en særlig, regelmæssig Takst for denne Vare.

Tegner.

Rimestad.

Ministeriet for offentlige Arbejder.

ad Bil. 128.

Undtagelsestarif 9 b. i dansk-tysk Godsforbindelse.

Jærn og Staal, ogsaa overtrukket med Zink og med Tin, nemlig:

1. Stang- og Faconjærn (-Staal) af alle Slags, saasom Jærn og Staal til Akser, Baand-, Flad-, Vindues-, Gitter-, Nitte-, kvadratisk, Rund-, Kleinsmede-, Knivsmede-, T-, I-, U-, Vinkel- og Barrejærn og -Staal; Jærnstænger til Fabrikation af Hestesko.
2. Plader og Blik (inklusive Hvidblik) ogsaa overtrukket med Bly eller med en Legering af Tin og Bly; Plovskær (Plovjærn) og Muldfjæl, raat forarbejdede, ikke gennemhullede, uslebne og uskærpede.
3. Rør og Søjler.
4. Brodele og andre Konstruktionsdele af valsede Plader og Stænger.
5. Jærnbaneskinner, ogsaa Flad-, Tvang-, Grube- og Sporvejsskinner samt følgende Skinnebefæstelsesdele: Lasker, Skinnestole, Skinnesøm, Møtriker, Skruebolte, Fjederringe, Befæstelsesplader, Skinneskruer (Holdskruer), Underlagsplader, Klemplader, Kramper, Klamrer, Kiler, Slutstykker; fremdeles Jærnbanesveller (Lang- og Tværsveller), Sporskifter og Sporskiftedele, herunder ogsaa Hjertestykker og Krysningsstykker.
6. Bestanddele af Jærnbanelokomotiver og Jærnbanevogne, følgende: Aksler, raa Akselkasser (Akselbøsninger), Akselgafler, Bandager, Bremsedele, ogsaa Bremseklodser, Konsoller, Kamaksler, Fjederstifter, Koblingsindretninger, Bufferhylstre, Bufferkryds, Bufferstænger, Hjul- og Hjuldele, Hjulsæt (ogsaa med Hjulskiver af Papirmasse, Træ og andre Stoffer), Buffer-, Bære- og Trækfjedre, Trækkekroge.
7. Jærn- og Staaltraad, ogsaa naar den er overtrukken med Kobber, i Ringe og Bundter uemballeret.
8. Faconstykker, grove, støbte eller smedede, af over 100 Kg.s Vægt pr. Stk., uemballerede eller kun delvis emballerede; Risteстænger, uemballerede.
9. Nitter, Skruer, Møtriker af Jærn samt adskilte Overstel af Jærnbanevogne.
10. Skibsnitter, Skibsspanter og Skibsplader.
11. Traadstifter.
12. Pigtraad.
13. Traadklemmer.
14. Jærnkæder, Søm- og Komfurplader.
15. Jærn (Ru) al Slags, Pigjærn, Lupper af Smedejærn og -Staal, ogsaa udhamrede, ru Blokke af Bessemer- og Martinjærn og -Staal, endvidere Staalklumper (Billets).

p. v. c.
R. Berg.

Fællesrepræsentationen
for
dansk Industri og Haandværk.

Kjøbenhavn V, den 9de Maj 1896.

I det af Fællesrepræsentationen paa dens i 1895 afholdte Delegeretmøder enstemmigt vedtagne Program kræves der under Punkt 3 Kreditoplag for Haandværkere og Fabrikanter.

Formentlig har Toldloven af 1797, idet den tilsagde enhver bosat og handelsberettiget Borger i de Søstæder, hvor fremmede Varer maa oplosses og fortoldes, Ret til Kreditoplag for de Varer, han er berettiget til at handle med, ogsaa taget Sigte paa Haandværkere og Fabrikanter, medens det skyldes en senere administrativ Bestemmelse af 1865, at Kreditoplagsretten forbeholdtes den egentlige Handelsstand. Men denne Bestemmelse er, som Forholdene i nyere Tid have udviklet sig, kommen til at virke meget uheldigt.

I den skarpe Konkurrence, som Næringslivet i vore Dage er underkastet, er det en alvorlig Ulempe for adskillige Industri- og Haandværksfag, at Adgang til at nyde Kreditoplagsrettens Fordele er dem nægtet. I Kjøbenhavn kan denne Ulempe for Fabrikanters Vedkommende vel hæves derved, at vedkommende løser Grossererborgerskab; men dels kan denne Udvej ikke benyttes af Hovedstadens Haandværkere, dels kan i hele det øvrige Land Retten til at forene Handel og Haandværk kun opnaas igennem en ministeriel Dispensation, som det for Tiden ikke er let — og af andre Hensyn heller ikke bør være let — at opnaa.

Fra Centralforeningen af Skrædermestre i de danske Købstæder har der i Marts f. A. været indgivet Andragende til Finansministeriet om at opnaa Kreditoplagsret, uden at Ministeriet fandt Anledning til at gøre de fornødne Skridt til Imødekommen af Andragendet. Men for Skræderfaget, for Sejl-, Flag- og Kompasmagere og for en Række andre Fag har det saa stor en Interesse at søge denne Fordel opnaaet, at Fællesrepræsentationen herved skal tillade sig at henlede den høje Toldkommissions Opmærksomhed paa Sagen, idet man indtrængende henstiller, at Kommissionen vil tage den med i sine Overvejelser og fremkomme med Forslag til dens Ordning.

At en saadan Ordning virkelig vil have Betydning f. Eks. for Skræderfaget, fremgaar af, at Assuranceværdien af Skrædermestrenes Lagre alene i 15 jydske Byer (større og mindre) i 1895 udgjorde 919,830 Kr. og for Flag- og Sejlmagerfaget turde Opnaaelse af Kreditoplagsret saa at sige være en Livsbetingelse.

At der i ethvert Forslag til Sagens Ordning, hvorledes det ellers maatte blive formet, vil blive stillet visse Fordringer til de Haandværkere og Fabrikanter, der maatte attraa Kreditoplagsret, er Fællesrepræsentationen fuldstændig klart. Men man tillader sig at formene, at disse Fordringer væsentligst kunde tilfredsstilles ved, at vedkommende Haandværkere og Fabrikanter paatoge sig Forpligtelsen til paa tilfredsstillende Maade at føre autoriserede Lagerbøger over deres Kreditoplag samt underkastede sig visse for Toldvæsenet tilstrækkeligt betryggende, men for den næringsdrivende ikke altfor byrdefulde Forskrifter angaaende Pakrummets Indretning.

Ærbødigst

Axel Meyer,
f. T. Formand.

Jul. Wulff.

Til Toldkommissionen!

Supplement

til

foranstaaende Andragender.

Supplement

til

forenstaaende Indberetning.

P. Chr. Blum's Kulørfabrik.
St. Knudsvej 41. Kjøbenhavn. V.

I Anledning af Udarbejdelsen af Forslag til en ny Toldlov tillader undertegnede, der driver Fabrikation af Kulør (Caramel) mig at meddele følgende:

Caramel fremstilles hos mig af Druesukker, som jeg tilvirker af Kartoffelmel (Stivelse), og har jeg i de 7½ Aar, hvori jeg har drevet denne Virksomhed, bragt Omsætningen op til ca. 135,000 Pd. aarlig. Ved Indførsel af Caramel betales i Told og Krigsskat ca. 4⅗ Øre pr. Pd. At denne Beskyttelse — ved at falde bort — ikke vilde bevirke et tilsvarende Prisfald for fra Udlandet indførte Varer, ses imidlertid deraf, at den Pris, hvortil der for 7 Aar siden indførtes Caramel fra Udlandet, kalkulerede ca. 2 Øre højere pr. Pd. i Forhold til Raamaterialet, end den Pris, der nu noteres, efter at der er blevet etableret indenlandsk Konkurrence.

Da der ved Lov af 1ste April 1891 blev foretaget en Nedsættelse i de Toldpositioner, der omfatte Sukker og Sirup (med Undtagelse af Druesukker og Honning), medførte det, at Toldvæsenet lod Caramel, der i sin Tid ved en Resolution er henført til Sirupspositionen (formentlig paa Grund af sin tykflydende Konsistens), fortolde til dennes ny Sats. I den Anledning rettede jeg en Forespørgsel til Overtoldinspektoratet, hvilket havde til Følge, at Generaldirektoratet for Skattevæsenet i Resolution af 24de Oktober 1891 bestemte, at — „da Kulør (Caramel) hverken i Smag, Udseende eller Anvendelse kan sammenstilles med Sukker og Sirup og ej heller i Lovens Tekst er nævnet som hørende til Sukkerpositionerne, forbliver den at fortolde uforandret som før Loven af 1ste April 1891."

Da en stor Del af den Caramel, der indføres fra Udlandet, er en finere Sort, som fremstilles af de bedste Roe- og Rørsukkere, uden at have andet Udseende end almindelig Caramel, idet denne Vares Kvalitet overhovedet kun kan konstateres ved at opløse den i den Vædske, der ønskes farvet, saa vil det heraf og af det oven for anførte fremgaa, at Caramel i ethvert Tilfælde er en Artikel, der i Værdi staar betydelig over Sirup og ordinært Sukker og formentlig nærmest maa sammenstilles med de bedste Sukkere, idet det er fabrikeret af Sukker under Anvendelse af andre toldpligtige Varer (f. Eks. Hjortetaksalt, 2 ß, og Svovlsyre, ½ ß).

Caramel anvendes hovedsagentlig til Farvning af Spiritus, Øl, Eddike, Kandis etc., til Fabrikation af Soya (Told 7 ß) og lignende. Ligesom den saaledes efter sin Anvendelse

ikke kan anses som hørende til Nødvendighedsartiklerne, bliver Tolden — naar henses til det forholdsvis ubetydelige Kvantum, der anvendes af Caramel for at opnaa den tilsigtede Farve — umærkelig for Forbrugeren.

I Haabet om den højtærede Kommissions velvillige Bistand til at bevare denne Fabrikation, der uden tilstrækkelig Beskyttelse ikke vil være i Stand til at optage Konkurrencen over for den langt ældre tyske Industri, der nyder Gavn af let og billig Adgang til tilstrækkeligt Raamateriale, der i Stivelseholdighed staar over vor ubetydelige Kartoffelmel-Produktion, tillader jeg mig at andrage om, at Toldsatsen for Caramel i det under Udarbejdelse værende Lovforslag maa blive ansat saa nær ved den nuværende Sats som mulig.

Ærbødigst

P. Chr. Blum.

Til Toldlovkommissionen.

Til Finansministeriet*).

Vi undertegnede Margarinefabrikanter tillade os herved underdanigst at henlede det høje Ministeriums Opmærksomhed paa følgende Forhold:

Medens Margarine kan indføres toldfrit her i Landet, maa vi indenlandske Fabrikanter svare en ikke ringe Told af de forskellige Raaprodukter, som vi anvende til Fabrikationen, og navnlig af Hovedraaproduktet Olie, der udgør ca. 40 pCt. af det færdige Produkt, en Told af 4 1/6 Øre pr. Pd. efter Toldloven af 4de Juli 1863, Position 185, ligesom vi selvfølgelig maa fortolde de til Driften anvendte Kul, Maskiner o. s. v.

Det forekommer os at være en Anomali, som mulig har sin Aarsag ikke alene i Produktets Art, men maaske mere i den Omstændighed, at Margarineindustrien først har udviklet sig efter Toldlovens Emanation; i hvert Tilfælde er det et Forhold, som føles i ikke ringe Grad. Naar der nu tages Hensyn til, at Margarinefabrikationen efterhaanden har udviklet sig til en betydelig og omfattende Industri, der ikke alene er til stor Gavn for de brede Lag i Befolkningen, og derfor burde undergives de bedste Vilkaar, men ogsaa maa siges at være en ikke uvæsentlig Støtte for den hele Landbostand derigennem, at den som et af sine Raaprodukter anvender et meget stort Kvantum Mælk, turde vi maaske haabe hos det høje Ministerium at finde Gehør, naar vi andrage om et af to:

enten at den til Margarinefabrikationen anvendte Olie (Planteolie) maa blive fritaget for Indførselstold,

eller at der maa blive paalagt udenlandsk Margarine en passende Indførselstold af f. Eks. 2 Øre pr. Pd.,

og at der altsaa maa blive forelagt Repræsentationen et i den ene eller anden af de nævnte Retninger gaaende Lovforslag.

Underdanigst

H. Steensen, Vejle.

Aktieselskabet Randers Margarinefabrik, N. E. Welling. Eduard Kipp.

Aalborg Flode-Margarinefabrik, M. Kragelund.

Nordsjællands Margarinefabrik, Valentin Petersen, Helsingør.

Kjøbenhavns Margarinefabrik, T. Colding.

Falster Margarinefabrik, Limiteret, N. Nielsen. Ph. Sørensen.

Korsør Margarinefabrik, Interessentskab, Th. Rasmussens Sønner.

Odense Margarinefabrik, Aktieselskab, Niels Hansen. A. Christiansen.

Svendborg Margarinefabrik, Jes Jensen & Søn.

Kolding Margarinefabrik, Vilh. Bay.

Lund & Helle, Esbjerg.

*) Af Finansministeriet afgivet til Generaldirektoratet for Skattevæsenet.

Aktieselskabet
De danske Spritfabrikker.

Kjøbenhavn K, den 8de Juli 1896.

Ved forskellige Lejligheder have Spritfabrikanterne henledet Lovgivningsmagtens Opmærksomhed paa, at Danmark omtrent er det eneste Land i Europa, der kræver Brændevinsafgift af den Sprit, der anvendes til teknisk Brug, og paa given Anledning tillader jeg mig nedenstaaende at forelægge den ærede Toldkommission en Talrække, hentet fra tysk Statistik, som viser, hvilken Betydning denne Sag har.

I 1887 frigaves denatureret Sprit i Tyskland ved Lov, og der anvendtes til teknisk Brug før den Tid

i 1885—86	35	Millioner	Potter	8°,
i 1886—87	39	—	—	-

Efter at Loven var traadt i Kraft, steg dette Forbrug til

i 1887—88	85	Millioner	Potter	8°,
i 1888—89	93	—	—	-
i 1889—90	115	—	—	-
i 1890—91	114	—	—	-
i 1891—92	119	—	—	-
i 1892—93	130	—	—	-
i 1893—94	144	—	—	-

Det vil heraf ses, at ved at fritage den Sprit, der gaar til teknisk Brug, for Afgift, har denne Artikel fundet en 3 Gange saa stor Anvendelse som før, og Forbruget deraf er naaet til ca. 3 Potter pr. Hoved af Befolkningen. En lignende betydeligt forøget Anvendelse vilde Sprit efter al Rimelighed kunne finde i Danmark, og hertil kommer endnu, at der efter de foreliggende Forsøg er stor Sandsynlighed for, at afgiftsfri Spiritus yderligere vil kunne finde stærk Anvendelse til Belysning.

At denne Sag har den største Interesse for Brændevinsindustrien og blandt andet gennem den nu næsten usælgelige Melasse tillige for Landbruget, vil være indlysende, og da Brænderiafgiften formentlig kun er bestemt til at hvile paa den Spiritus, der nydes, tænker jeg mig, at ovenstaaende Statistik vil være af Interesse for den ærede Kommission.

Ærbødigst

C. A. Olesen.

Til Toldkommissionen.

Den 15de Oktober 1896.

„Dansk Møllerforening" tillader sig at supplere sine tidligere til Toldkommissionen fremsendte Indlæg vedrørende vort Mølleris Stilling, med nedenstaaende Oplysninger.

Odense, den 30/9 1896.

Hr. F. C. Sievers jun.
Haderslev.

For overfor Rigsdagen og Toldkommissionen at kunne paavise den tyske Meleksportpræmies Størrelse f. T. beder jeg Dem bevise mig den Tjeneste at opgive mig Prisen i Flensborg, Haderslev og Sønderborg paa indenlandsk Hvede og Rug samt indført Hvede og Rug af lignende Kvalitet og samme holl. Vægt.

Jeg bringer Dem forud min bedste Tak for Besvarelsen.

Med særdeles Agtelse
Sign. **J. P. Petersen.**

Haderslev, den 30/9 1896.

Hr. J. P. Petersen.
Formand for „Dansk Møllerforening".
Odense.

I Svar paa Deres ærede Brev af i Dag meddeler jeg Dem nedenstaaende de ønskede for Tiden paa de forskellige Pladser betalte Priser for Hvede og Rug.

Flensborg:

130 Pd.	hjemmeavlet Hvede	M. 15.50	
124—25 Pd.	do. Rug	M. 12.50	à M. 12.75
132—33 Pd.	Königsberger Hvede	M. 17.00	
122—23 Pd.	russisk Rug	M. 13.00	

Sønderborg:

130 Pd.	hjemmeavlet Hvede	M. 15.40	
124—25 Pd.	do. Rug	M. 12.40	

Haderslev:

130 Pd.	hjemmeavlet Hvede	M. 15.30	à M. 15.50
124—25 Pd.	do. Rug	M. 12.25	à M. 12.50
130—33 Pd.	Königsberger Hvede	M. 16.00	à M. 16.50
120—22 Pd.	russisk Rug	M. 12.25	à M. 12.50

Alle Noteringer forstaas for 100 Kilo.

Med særdeles Agtelse
Sign. **F. C. Sievers jun.**

Consulat Général de Danemark. Paris, den 7/10 1896.

Ved nærværende sender jeg Dem Svarene paa de Spørgsmaal, som Deres ærede ab 1. ds. indeholdt.

1ste Spørgsmaal:

Hvad er Indførselstolden paa 100 Ko. indført Hvedemel?

Svar:

Til Udvindingstaksten af

70 %	og derover	8 Frcs.	for hver 100 Ko.
70 % à 60 %	og derover	10 —	— —
60 %	og derunder	12 —	— —

2det Spørgsmaal:

Hvad er Indførselstolden for 100 Ko. indført Hvede?

Svar:

7 Frcs. hver 100 Ko.

3dje Spørgsmaal:

Hvormange Kilogr. Hvedemel og Affald (Klid) skal de franske Møllere udføre for at erholde tilbage den af dem betalte Indførselstold for 100 Ko. Hvede?

Svar:

Uddrag af Dekret af 29. Juli 1896.

Art. 3.

Foreløbig Tilladelse.

Ved Opgørelse af Toldvæsenets Atteſter skal der for hvert 100 Ko. indført Korn være udført den Mængde Mel, Gryn og Klid som følger:

1ste. For Mel af blødt Korn til Takst 50 % Udvinding:
50 Ko. Mel til Takst 50 % Udvinding.
17 Ko. Mel til Takst 80 % Udvinding, eller
10 Ko. 600 gr. Mel til Takst 50 % Udvinding, 31 Ko. Klid.

2den. For Mel af blødt og haardt Korn til Takst 60 % Udvinding:
60 Ko. Mel til Takst 60 % Udvinding.
10 Ko. Mel til Takst 80 % Udvinding, eller
7 Ko. 500 gr. Mel til Takst 60 % Udvinding, 28 Ko. Klid.

3dje. For Semoule af haardt Korn til Takst 50 % Udvinding:
55 Ko. Semoule til Takst 50 % Udvinding, 43 Ko. Klid.

De 2 % Difference er tilladt i Svind ved Malningen.

4de Spørgsmaal:

Hvad er Indførselstolden for 100 Ko. Hvedeklid.

Svar:

0,60 Centimer for 100 Ko.

5te Spørgsmaal, 1ste Del:

Skal det udførte Mel være malet direkte af den indførte Hvede, af hvilken Tolden er bleven betalt for at Mølleren kan erholde den betalte Indførselstold tilbagebetalt?

Svar:

Nej.

5te Spørgsmaal, 2den Del:

Eller kan Melet ogsaa være malet af Landets Hvede? (fransk).

Svar:

Ja!

6te Spørgsmaal:

Hvormeget er fransk Hvede i Almindelighed billigere?

Svar:

Det afhænger absolut af Markedspriserne og forskellige Omstændigheder. Fremmed Mel er snart dyrere snart billigere end fransk Mel.

Jeg tænker, at disse Svar ville være tilstrækkelige.

I hvert Fald sender jeg dem uden Ansvar for mig med Hensyn til de anførte Tal. Disse Toldspørgsmaal ere bedre kendte af Konsulerne i de franske Havnestæder, medens vi her i Paris næsten aldrig have Lejlighed til at beskæftige os dermed.

Aktieselskabet Svendborg Dampmølle.

Svendborg.

Den tyske Møllerforening offentliggør i dens Medlemsblad „Die Mühle" Nr. 39 følgende:

Andragende til Finansministeren.

Nedenstaaende Andragende have vi under 17. September indgivet til Hs. Excellence Finansministeren, efter at Undertegnede havde den Ære at samtale med ham om Sagen, hvor Forsikringen om en venlig Modtagelse af Andragendet blev givet:

Deres Excellence!

De normerede Typer til Afgørelse af om Melet kan udføres, tilligemed Kontrollen ved Askeindholdet, saavel som Udførselsbestemmelserne til Loven angaaende Forandringer i Toldtarifloven af 14. April 1894, have efterhaanden ført til saadanne Ulemper, at Meludførslen fra Tyskland næsten er bleven umulig; de ere i den sidste Tid blevne saa meget mere følelige, som Frankrig ved sine overmaade liberale Udførselsbestemmelser lidt efter lidt ogsaa har erobret Melmarkedet i de skandinaviske Lande, som vi hidtil have haft. En Fjærnelse af disse Ulemper er derfor i højeste Grad nødvendig, og vi tro at finde Vejen dertil ved en fælles Forhandling mellem samtlige deri interesserede Parter.

Vi tillade os derfor at rette den ærbødige Bøn til Deres Excellence, at De snarest muligt vil sammenkalde Medlemmer af Regeringen, Toldvæsenet, videnskabelig Sagkyndige og Mølleejere til en Konference.

Imødeseende et gunstigt Svar, have vi den Ære, osv.

Andragende til Rigskansleren.

Plan 4.

Sammenligning af de franske Møllers Udbytte (Rendements) ved Hvedemelstyper af 60, 70, 80 og 90 % Uddrag (Auszug), hvorved der maa udføres eller fortoldes henholdsvis 38, 28, 18 og 8 Kg. Klid, med de tyske Møllers ved et Meludbytte af 75 Kg. Mel af 100 Kg. Hvede.

Frankrig. (Ifølge Forordning af 2den Maj 1892, der havde Gyldighed til 29. Juli 1896.)

60 Kg. Mel = 100 Kg. Hvede: Godtgørelse		7,00 Fr.
Der vindes desuden 20 Kg. Mel 80 % Type, som bliver i Landet, hvorpaa Tolden spares, til 7,00 Fr.	=	1,75 Fr.
Klidtold paa 20 Kg. til 0,60 Fr.	=	0,12 —
		1,63 —
		8,63 Fr.
Betalt Indførselstold		7,00 —
Fordel		1,63 Fr.

for 60 Kg. eller 2,72 Fr. Fordel paa 100 Kg. Mel.

Tyskland. (Ifølge Regulativ af 1. Febr. 1892.)

75 Kg. Mel = 100 Kg. Hvede: Toldgodtgørelse	3,50 M.
Udenlandsk Hvede giver imidlertid kun 70 % Mel, saa at ved Udførsel Tolden til 3,50 M. godtgøres paa 70 Kg. Mel = 93 Kg. Hvede	3,25 —
	0,25 M.

Tab paa 75 Kg. eller 0,333 M. = 0,41 Fr. Tab paa 100 Kg. Mel.

Plan 4 a.

Sammenligning af de franske Møllers Udbytte (Rendements) efter deres Typer af 50, 67 og 80 % ved Udførselen og 31 Kg. Klid, der ogsaa skal udføres eller fortoldes, med de tyske Møllers ved et Meludbytte af 75 Kg. Mel af 100 Kg. Hvede under den nugældende Toldbestemmelse.

Indførselstolden udgør i Frankrig for 100 Kg. Hvede 7,00 Fr., for 100 Kg. Klid 0,60 Fr., i Tyskland for 100 Kg. Hvede 3,50 M., Klid frit.

Frankrig (ifølge Dekret af 29. Juli 1896). Type 50 med 17 Kg. 80 % Mel og 31 Kg. Klid, 2 % Tab ved Formaling.

50 Kg. Mel = 100 Kg. Hvede: Toldgodtgørelse 7,00 Fr. Der vindes desuden 30 Kg. 80 % Type, hvoraf 17 Kg. skal udføres, saa at 13 Kg. forblive i Landet, hvorpaa Tolden spares, til 7,00 Fr. = 1,14 Fr. Til Fremstilling af det 80 %tige Mel er 13 Kg. Klid mere nødvendig, som derfor ikke vil kunne udføres og maa fortoldes med 60 cs. for 100 Kg. = 0,08 Fr., tilsammen 1,06 Fr., hertil ovenanførte 7,00 Fr. giver 8,06 Fr.; Indførselstolden udgør kun 7,00 Fr., altsaa bliver der 1,06 Fr. Fordel paa 67 Kg. eller 2,39 Fr. Fordel paa 100 Kg. Mel.

Type 67 med 31 Kg. Klid, 2 % Tab ved Formaling.

67 Kg. Mel = 100 Kg. Hvede: Toldgodtgørelse 7,00 Fr. Der vindes endvidere 13 Kg. 80 % Type, som bliver i Landet, hvorpaa Tolden til 7,00 Fr. spares med 1,14 Fr. De til Fremstilling af den 80 %tige Mel nødvendige Klid skulle fortoldes som ovenfor, 60 cs. for 100 Kg. med 0,08 Fr.; tilsammen 1,06 Fr., hvortil ovennævnte 7 Fr. giver 8,06 Fr.; Indførselstolden udgør kun 7,00 Fr., altsaa bliver der 1,06 Fr. Fordel paa 67 Kg. Mel eller 2,39 Fr. paa 100 Kg. Mel.

60 Kg. Mel af Type 50 med 31 Kg. Klid, 2 % Tab ved Formaling.

60 Kg. Mel af Type 50 % = 120 Kg. Hvede: Indførselstold à 7,00 Fr. = 8,40 Fr. Disse 120 Kg. Hvede med Fradrag af 2 % ved Rensning give c. 96 Kg. Mel Type 80 % og 22 Kg. Klid. Godtgjort bliver paa udført 60 Kg. Mel Type 50 % Tolden for 100 Kg. Hvede = 7,00 Fr., i Landet bliver 36 Kg. Mel Type 80 % til 7,00 Fr. = 3,15 Fr., tilsammen 10,15 Fr. Udføres skal endnu 31 Kg. Klid. Deraf er efter ovenstaaende Udregning endnu 22 Kg. tilstede, altsaa skal 9 Kg. Klid fortoldes til 60 cs. pr. % Kg. = 0,06 Fr., til Rest bliver 10,09 Fr., med Fradrag af ovenanførte Indførselstold 8,40 Fr. bliver 1,69 Fr. Fordel paa 60 Kg. eller 2,82 Fr. paa 100 Kg. Mel.

Tyskland (ifølge Regulativ af 1ste Febr. 1892.)

Type 75. 75 Kg. Mel = 100 Kg. Hvede: Toldgodtgørelse 3,50 M. Men udenlandsk Hvede giver kun 70 % Mel, saa at ved Udførselen Tolden til 3,50 M. bliver godtgjort paa 70 Kg. Mel = 93 Kg. Hvede med M. 3,25; bliver 0,25 M. Tab paa 75 Kg. eller 0,333 M. = 0,41 Fr. for 100 Kg. Mel. Derefter er Frankrig mest begunstiget ved sit Bonifikationssystem, idet Fordelen ved 60 Kg. Mel af 50 %tig Uddrag (Auszug), som skal udføres med Klid, er 2,82 Fr. paa 100 Kg. Mel, dertil de tyske Mølleres Tab efter det tyske System 0,41 Fr., altsaa omkring 3,23 Fr. paa 100 Kg. Mel som Fordel overfor Tyskland.

Tillæ
Toldkon
Betæn